

Wasikar Yahaya
Bisharar Matiyu
Bisharar Markus
Bisharar Yahaya
Farawa
Fitowa
Littattafai
Kubawar Shari'a
Joshua

Bayyani

Wannan zaɓi ne da aka tsara da kyau na rubuce-rubucen Hellenanci na dā wanda aka yi niyya don kamawa mafi kyau koyarwar Yesu, kai tsaye da kuma ta wurin almajiransa, da kuma tushen koyarwarsa: Dokar Allah. Bayan waɗānnan, yi la'akari da karanta littattafan sauran annabawa (Zabura, Ishaya, Irmiya, Daniyel, Yunana, Hosiya, da sauransu).

Sanarwa

Wannan fassarar an kirƙira ta ne daga ainihin rubutun Hellenanci na Septuagint da na Byzantine ta amfani da manyan kirar harshe. Saboda wannan yana ƙunshe da abubuwa da yawa na al'ada da nahawu na ainihin harshen, amma yana iya ƙunsar kurakurai kuma. Idan wani abu ya yi kamar baƙon abu, da fatan za a duba ainihin rubutun Hellenanci. Idan ka sami kuskure, da fatan za a aika da shi zuwa jesusislord@joshuabible.com.

Lasisi

Kuna da izinin kwafawa da rarraba wannan fassarar ko wani sashi ko gabaɗaya. Ba a ba ku izinin gyarawa ko sayar da ita ba. Idan kun sami kuskure, don Allah a aika da imel zuwa jesusislord@joshuabible.com domin mu gyara shi mu kuma samar muku da sabon bugu.

Wasikar Yahaya

1 2 3 4 5

Bisharar Matiyu

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28

Bisharar Markus

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Bisharar Yahaya

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Farawa

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46
47 48 49 50

Fitowa

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

Littattafai

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

Kubawar Shari'a

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34

Joshua

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

Wasikar Yahaya

1

Abin da ya kasance tun daga farko, wanda muka ji, wanda muka gani da idanunmu, wanda muka duba kuma hannayenmu suka taɓa, game da Maganar rai, Kuma rayuwar ta bayyana, kuma mun gani kuma muna shaida kuma muna sanar muku da rayuwar madawwamiya, wadda ta kasance tare da Uban kuma ta bayyana a gare mu, Abin da muka gani da muka ji, muna sanar da ku, domin ku ma ku sami dangantaka tare da mu, kuma dangantakar mu tana tare da Uba da kuma tare da Dansa Yesu Almasihu. Kuma muna rubuta muku waɗannan abubuwa domin farin cikinmu yā cika.

Kuma wannan ita ce sakon da muka ji daga gare shi kuma muke sanar da ku, cewa Allah haske ne, kuma duhu a cikinsa babu ko kaɗan. Idan muka ce muna da dangantaka tare da shi amma muna tafiya cikin duhu, muna karya kuma ba ma aikata gaskiya. Amma idan muna tafiya a cikin haske kamar yadda shi kansa yake a cikin haske, muna da dangantaka tare da juna, kuma jinin Yesu Almasihu dansa yana tsarkake mu daga dukan zunubi. Idan muka ce ba mu da zunubi, muna yaudarar kanmu kuma gaskiya ba ta cikin mu. Idan muka furta zunubanmu, shi amintacce ne kuma mai adalci, domin ya gafarta mana zunuban kuma ya tsarkake mu daga dukan rashin adalci. Idan muka ce cewa ba mu yi zunubi ba, muna mai da shi maƙaryaci, kuma maganar sa ba ta kasance a cikinmu ba.

2

Ya'yana, ina rubuta muku wadannan abubuwa domin kada ku yi zunubi. Idan kuwa wani ya yi zunubi, muna da Mai Roƙo a wurin Uban, wato Yesu Almasihu mai adalci, Kuma shi ne kafara game da zunubanmu, ba game da namu kaɗai ba, amma kuma game da na dukan duniya. Kuma ta wannan mukan san cewa mun san shi, idan muna kiyaye umarninsa. Wanda yake cewa ya san shi amma bai kiyaye umarnansa ba, maƙaryaci ne, kuma gaskiya ba ta cikinsa. Amma duk wanda ya kiyaye maganarsa, da gaske a cikin wannan ƙaunar Allah ta cika. Ta haka muka san cewa muna cikinsa. Wanda yake cewa yana zaune a cikinsa ya kamata shi ma ya yi tafiya kamar yadda wancan ya yi tafiya.

Ƴan'uwa, ba umarni sabo nake rubuta muku ba, amma umarni na dā, wanda kuka kasance da shi tun daga farko. Umarni na dā shi ne maganar da kuka ji tun daga farko. Sake ina rubuta muku umarni sabo'n, wanda yake gaskiya a cikinsa da kuma a cikinku, domin duhu yana wucewa kuma hasken gaskiya ya riga yana haskakawa. Wanda yake cewa yana cikin haske, amma yana ƙin dān'uwansa, yana cikin duhu har yanzu. Wanda yake ƙaunar dān'uwansa yana zaune a cikin haske, kuma babu abin tuntuɓe a cikinsa. Amma wanda yake ƙin dān'uwansa yana cikin duhu, kuma yana tafiya cikin duhu, ba ya kuma sanin inda zai je, domin duhu ya makanta idanunsa.

Ina rubuta muku, ya'ya ƙanana, domin an gafarta muku zunubanku saboda sunansa. Ina rubuta muku, ubanni, domin kun san wanda yake tun daga farko. Ina rubuta muku, samari, domin kun ci nasara a kan mugun nan. Na rubuta muku, yara, domin kun san Uban. Na rubuta muku, ubanni, domin kun san wanda yake tun daga farko. Na rubuta muku, samari, domin kuna da ƙarfi, kuma maganar Allah tana zaune a cikinku, kuma kun ci nasara a kan Mugun.

Kada ku faunaci duniya ko abubuwan da suke cikin duniya. Idan wani yana faunar duniya, ba faunar Uba a cikinsa. domin duk abin da yake a cikin duniya, sha'aawan jiki da sha'awan idanu da takamar rayuwa, ba daga Uba suke ba, amma daga duniya suke. Duniya da sha'awarta suna wucewa, amma duk wanda yake bin nufin Allah zai kasance har abada.

Yara, wannan sa'a ce ta farshe, kuma kamar yadda kuka ji cewa abokin gāban Almasihu yana zuwa, yanzu kuma abokin gāban Almasihu da yawa sun bayyana, daga nan muka san cewa wannan sa'a ce ta farshe. Daga gare mu sun fita, amma ba su kasance daga gare mu ba, domin da sun kasance daga gare mu, da sun kasance tare da mu, amma wannan ya faru domin a bayyana cewa ba dukkansu daga gare mu suke ba. Kuma ku kuna da shafawa daga Mai Tsarki, kuma kuna san komai. Ba na rubuta muku saboda ba ku san gaskiya ba, amma saboda kun san ta, kuma saboda duk farya ba ta fito daga gaskiya ba. Wane ne makaryaci idan ba wanda yake musun cewa Yesu ba shi ne Almasihu ba? Wannan shi ne abokin gāban Almasihu, wanda yake musun Uba da Da. Duk wanda ya musanta Dan, ba shi da Uban ma. Saboda haka, abin da kuka ji tun daga farko, bari ya kasance a cikinku. Idan abin da kuka ji tun daga farko ya kasance a cikinku, to, ku ma za ku kasance a cikin Dan kuma a cikin Uban. Kuma wannan shi ne alƙawarin da ya yi mana da kansa, wato rai madawwami. Waɗannan abubuwa na rubuta muku game da waɗanda suke ruɗe ku. Kuma ku, shafuwar da kuka karɓa daga gare shi tana zaune a cikinku, kuma ba kwa buƙatar wani ya koyar da ku, amma kamar yadda wannan shafuwar take koyar da ku game da kome, kuma gaskiya ce ba farya ba, kuma kamar yadda ta koyar da ku, za ku zauna a cikinsa. Kuma yanzu, ya'ya ƙanana, ku zauna a cikinsa, domin lokacin da aka bayyana shi mu sami ƙarfin hali kuma kada mu ji kunya daga gare shi a lokacin

bayyanarsa. Idan kun san cewa mai adalci ne, to kun san cewa duk wanda yake aikata adalci an haife shi daga gare shi.

3

Duba wane irin kaunar da Uban ya ba mu, domin a kira mu ya'yan Allah. Saboda wannan duniya ba ta san ku ba, domin ba ta san shi ba. Kaunattattuna, yanzu ya'yan Allah muke, kuma har yanzu ba a bayyana ba abin da za mu zama. Mun san cewa idan ya bayyana, za mu zama kamar shi, domin za mu gan shi kamar yadda yake. Kuma duk wanda yake da wannan bege a gare shi yana tsarkake kansa, kamar yadda shi tsarkakakke yake.

Duk wanda yake aikata zunubi yana aikata rashin biyayya ga doka, kuma zunubi shi ne rashin biyayya ga doka. Kuma kun san cewa ya bayyana domin ya dauke zunubanmu, kuma babu zunubi a cikinsa. Duk wanda yake zaune a cikinsa ba ya yin zunubi, duk wanda yake yin zunubi bai taɓa ganinsa ba kuma bai taɓa sanninsa ba. Yara kanana, kada wani yaudare ku, wanda yake aikata adalci mai adalci ne, kamar yadda wannan mai adalci yake. Wanda yake aikata zunubi daga Iblis ne, domin tun daga farko Iblis yana yin zunubi. Saboda wannan ne Dan Allah ya bayyana, domin ya rushe ayyukan Iblis. Duk wanda aka haifa daga Allah ba ya yin zunubi, domin irinsa yana zaune a cikinsa, kuma ba zai iya yin zunubi ba, domin an haife shi daga Allah. A cikin wannan ya bayyana ya'yan Allah da ya'yan Iblis. Duk wanda ba ya aikata adalci ba ya daga Allah, haka kuma wanda ba ya kaunar ɗan'uwansa. Domin wannan ita ce sakon da kuka ji tun daga farko, cewa mu kaunaci juna. Ba kamar Kain wanda ya kasance daga mugu kuma ya kashe ɗan'uwansa ba, kuma saboda me ya kashe shi? Domin ayyukansa sun kasance mugaye, amma na ɗan'uwansa sun kasance na adalci. Kada ku yi mamaki, yan'uwana, idan duniya tana ƙin ku. Mun san

cewa mun wuce daga mutuwa zuwa rai, domin muna kaunar yan'uwa. Wanda ba ya kaunar dan'uwansa yana nan a cikin mutuwa. Duk wanda yake kin dan'uwansa mai kisan kai ne, kuma kun san cewa duk mai kisan kai ba shi da rai madawwami mai dawwama a cikinsa. A cikin wannan mun san kaunar, domin wancan ya ba da ransa dominmu, kuma mu ma ya kamata mu ba da rankunanmu domin yan'uwa. Amma wanda yake da dukiya duniya kuma ya ga dan'uwansa yana cikin bukata, sai ya rufe zuciyarsa daga gare shi, ta yaya kaunar Allah za ta kasance a cikinsa? Ya'yana, kada mu yi kauna da magana ko da harshe kawai, sai dai a cikin aiki da gaskiya. Kuma ta wannan mukan san cewa mun fito ne daga gaskiya, kuma a gabansa za mu kwantar da zukatanmu, Domin idan zuciyarmu ta hukunta mu, Allah ya fi zuciyarmu girma kuma yana san komai. Kaunatatuna, idan zuciyarmu ba ta hukunta mu ba, muna da karfin gwiwa a gaban Allah. Kuma duk abin da muka tambaya, muna karɓa daga gare shi, saboda muna kiyaye umarnansa kuma muna aikata abubuwan da suke faranta masa rai a gabansa. Kuma wannan ita ce umarninsa, cewa mu gaskata da sunan Dansa Yesu Almasihu, kuma mu kaunaci juna kamar yadda ya ba mu umarni. Kuma wanda yake kiyaye umarnansa yana zaune a cikinsa, shi kuma yana zaune a cikinsa. Ta haka muka san cewa yana zaune a cikinmu, ta wurin Ruhun da ya ba mu.

4

Kaunatatuna, kada ku gaskata kowane ruhu, amma ku gwada ruhohin ko daga Allah suke, domin annabawan karya da yawa sun fita zuwa duniya. A cikin wannan kuna sanin Ruhun Allah, duk ruhun da ya yarda cewa Yesu Almasihu ya zo cikin jiki, daga Allah ne. Kuma duk ruhun da ba ya yarda da Yesu Almasihu ya zo cikin jiki, ba daga Allah ba ne, kuma wannan shi ne na

Antikrist wanda kuka ji cewa yana zuwa, kuma yanzu yana cikin duniya tuni. Ku daga wurin Allah ne, ya'ya kanana, kuma kun ci nasara a kansu, domin wanda yake a cikinku ya fi girma fiye da wanda yake a cikin duniya. Su daga duniya suke, saboda haka suna magana daga duniya kuma duniya yana jin su. Mu daga wurin Allah ne. Wanda yake sanin Allah yana jin mu. Wanda ba ya daga wurin Allah ba, ba ya jin mu. Daga wannan muke sanin ruhun gaskiya da ruhun batarwa.

Kaunatatun, bari mu kaunaci juna, domin kauna daga Allah take, kuma duk wanda yake kauna an haife shi daga Allah kuma yana sanin Allah. Wanda ba ya kauna bai san Allah ba, domin Allah kauna ne. A cikin wannan aka bayyana kaunar Allah a gare mu, domin Allah ya aiko da Dansa wanda yake shi kadai zuwa duniya domin mu sami rai ta wurinsa. A cikin wannan yake kauna, ba don mu muka kaunaci Allah ba, amma don shi da kansa ya kaunace mu kuma ya aika dansa kafara game da zunubanmu. Kaunatatuna, idan haka Allah ya kaunace mu, to mu ma ya kamata mu kaunaci juna. Babu wanda ya taɓa ganin Allāh, idan muna kaunar juna, Allāh yana zaune a cikinmu kuma kaunarsa ta cika cikakke a cikinmu. A wannan muka san cewa muna zaune a cikinsa, shi kuma yana zaune a cikinmu, domin ya ba mu daga Ruhunsa. Kuma mu mun gani kuma muna shaida cewa Uban ya aiko da Dan a matsayin Mai Ceton duniya. Duk wanda ya yarda cewa Yesu Dan Allah ne, Allah yana zaune a cikinsa, shi kuma yana zaune a cikin Allah. Kuma mu mun san kuma mun gaskata kaunar da Allah yake da ita a cikinmu. Allah kauna ne, kuma duk wanda yake zaune cikin kauna yana zaune cikin Allah, Allah kuma yana zaune a cikinsa. A cikin wannan an kammala kauna tare da mu, domin mu sami karfin hali a ranar shari'a, saboda kamar yadda yake, haka kuma muke a cikin wannan duniya. Tsoro ba ya kasancewa a cikin kauna, amma cikakkiyar kauna tana jefar da

tsoro waje, domin tsoro yana da hukunci a ciki, amma wanda yake jin tsoro ba a kammala shi a cikin kauna ba. Muna kaunarsa domin shi da kansa ya fara kaunarmu. Idan wani ya ce cewa ina kaunar Allah, amma yana kin dan'uwansa, makaryaci ne, domin wanda ba ya kaunar dan'uwansa wanda ya gani, ta yaya zai iya kaunar Allah wanda bai taɓa gani ba? Kuma muna da wannan umarni daga gare shi, domin duk wanda yake kaunar Allah ya kaunaci dan'uwansa kuma.

5

Duk wanda ya gaskata cewa Yesu shi ne Almasihu, an haife shi daga Allah, kuma duk wanda yake kaunar wanda ya haifa yana kaunar wanda aka haifa daga gare shi. A cikin wannan mun san cewa muna kaunar ya'yan Allah, sa'ad da muke kaunar Allah kuma muke kiyaye umarnansa. Wannan ce kaunar Allah, cewa mu kiyaye umarnansa, kuma umarnansa ba masu nauyi ba ne. Domin duk wanda aka haifa daga Allah yana cin nasara a kan duniya, kuma wannan ita ce nasarar da ta ci nasara a kan duniya, bangaskiyarmu. Wane ne mai cin nasara a kan duniya idan ba wanda ya gaskata cewa Yesu shi ne Dan Allah ba? Wannan shi ne wanda ya zo ta hanyar ruwa da jini, Yesu Almasihu, ba ta hanyar ruwa kadai ba, amma ta hanyar ruwa da jini, kuma Ruhu ne yake ba da shaida, domin Ruhu shi ne gaskiya. Domin uku ne suke shaida a cikin sama, Uba, Kalma da Ruhu Mai Tsarki, kuma waɗannan ukun ɗaya ne, kuma uku ne suke shaida a cikin ƙasa. Ruhu da ruwa da jini, kuma su ukun nan ɗaya ne. Idan muna karɓar shaidar mutane, to shaidar Allah ta fi girma, domin wannan ita ce shaidar Allah da ya yi game da Dansa. Wanda ya gaskata ga Dan Allah yana da shaidar a cikinsa, amma wanda bai gaskata ga Allah ba, ya mai da shi makaryaci, domin bai gaskata shaidar da Allah ya yi game da Dansa ba. Kuma wannan ita ce

shaidar, cewa Allah ya ba mu rai madawwami, kuma wannan rai yana cikin Dansa. Wanda yake da Dan yana da rai, wanda ba shi da Dan Allah ba shi da rai.

Wadannan abubuwa na rubuta muku ku wadanda kuka gaskata cikin sunan Dan Allah, domin ku san cewa kuna da rai madawwami, kuma domin ku gaskata cikin sunan Dan Allah. Kuma wannan shi ne ƙarfin gaskiyar da muke da ita a gare shi, cewa idan wani abu muka roka bisa ga nufinsa, yana jin mu. Kuma idan mun san cewa yana jin rokonmu duk abin da muka roka, to mun san cewa muna da rokon da muka roka daga gare shi. Idan wani ya ga ɗan'uwansa yana yin zunubi wanda ba ya kai ga mutuwa, zai yi roko, kuma za a ba shi rai, ga wadanda suke yin zunubi wanda ba ya kai ga mutuwa. Akwai zunubi da yake kai ga mutuwa, ba game da wannan nake fada ya yi roko ba. Duk rashin adalci zunubi ne, kuma akwai zunubi wanda ba ya kai ga mutuwa. Mun san cewa duk wanda aka haifa daga Allah ba ya yin zunubi, amma wanda aka haifa daga Allah yana kiyaye kansa, kuma mugun ba ya taɓa shi. Mun san cewa mun fito daga Allah ne, kuma dukan duniya tana kwance cikin mugunta. Mun sani amma cewa Dan Allah ya zo kuma ya ba mu hankali domin mu san Mai Gaskiya, kuma muna cikin Mai Gaskiya, cikin Dansa Yesu Almasihu. Wannan shi ne Allah na gaskiya kuma rai madawwami.

Ya'ya ƙanana, ku tsare kanku daga gumaka, lalle ne.

Bisharar Matiyu

1

Littafin tarihin haihuwar Yesu Almasih, ɗan Dauda, ɗan Ibrahim. Ibrahim ya haifi Ishaku, Ishaku kuma ya haifi Yakubu, Yakubu kuma ya haifi Yahuda da yan'uwansa. Yahuda ya haifi Fares da Zara daga Tamar, Fares ya haifi Hezron, Hezron kuma ya haifi Aram. Aram ya haifi Aminadab, Aminadab ya haifi Nahshon, Nahshon kuma ya haifi Salmon, Salmon ya haifi Boaz daga Rahab, Boaz kuma ya haifi Obed daga Ruth, Obed kuma ya haifi Yesse. Jesse kuma ya haifi Sarki Dawuda. Sarki Dawuda kuma ya haifi Sulemanu daga matar Uriya, Solomuna ya haifi Rehobowam, Rehobowam ya haifi Abiya, Abiya ya haifi Asa, Asa ya haifi Jehoshaphat, Jehoshaphat ya haifi Joram, Joram kuma ya haifi Uzziah, Uzziah ya haifi Jotham, Jotham ya haifi Ahaz, Ahaz ya haifi Hezekiah, Hezekiah ya haifi Manasseh, Manasseh ya haifi Amon, Amon kuma ya haifi Josiah, Josiah kuwa ya haifi Jekoniya da yan'uwansa a lokacin korar zuwa Babila.

Bayan korar zuwa Babila, Yekoniya ya haifi Sheyaltiyel, Sheyaltiyel kuma ya haifi Zerubbabel, Zerubbabel ya haifi Abiud, Abiud kuma ya haifi Eliakim, Eliakim kuma ya haifi Azor, Azur ya haifi Zadok, Zadok ya haifi Achim, Achim kuma ya haifi Eliud, Eliud kuma ya haifi Eleazar, Eleazar kuma ya haifi Matthan, Matthan kuma ya haifi Yakubu, Yakubu ya haifi Yusuf, mijin Maryamu, wadda aka haifi Yesu daga gare ta, wanda ake kira Almasihu. Saboda haka dukan tsararraki daga Ibrahim har zuwa Dauda tsararraki goma sha huɗu ne, kuma daga Dauda har zuwa lokacin daukar bauta zuwa Babila tsararraki goma sha huɗu ne, kuma daga lokacin daukar bauta zuwa Babila har zuwa Almasihu tsararraki goma sha huɗu ne.

Haihuwar Yesu Almasihu ta kasance haka. Domin an yi alkawarin aure tsakanin Maryamu uwarsa da Yusufu, kafin su haɗu an same ta tana da ciki daga Ruhu Mai Tsarki. Yusuf kuwa mijinta, wanda yake mai adalci kuma bai so ya kunyatar da ita a bainar jama'a ba, ya yanke shawarar sake ta a asirce. Amma bayan ya yi tunanin waɗannan abubuwa, sai ga mala'ikan Ubangiji ya bayyana masa a mafarki yana cewa, Yusufu ɗan Dauda, kada ka ji tsoron ɗaukar Maryamu matarka, domin abin da aka haifa a cikinta daga Ruhu Mai Tsarki ne. Za ta haifi ɗa, kuma za ka kira sunansa Yesu, domin shi zai ceci mutanensa daga zunubansu. Amma duk wannan ya faru domin a cika abin da Ubangiji ya faɗa ta bakin annabi, yana cewa, Duba, budurwa za ta yi ciki kuma za ta haifi ɗa, za a kuma kira sunansa Emmanuel, wanda fassararsa ita ce Allah yana tare da mu.

Da aka tashe shi, Yusufu daga barci, ya yi kamar yadda mala'ikan Ubangiji ya umarce shi, kuma ya karɓi matarsa. Kuma bai san ta ba har sai ta haifi ɗanta ɗan fari, sai ya kira sunansa Yesu.

2

Bayan an haifi Yesu a Baitalami ta Yahudiya a zamanin Sarki Hirudus, sai ga masanan taurari daga gabas suka iso Urushalima Suna cewa, Ina yake wanda aka haifa sarkin Yahudawa? Gama mun ga tauraronsa a gabas, muka zo don mu yi masa sujada. Bayan jin labarin, Sarki Hirudus ya damu, haka kuma dukan Urushalima tare da shi. Kuma ya tara duka manyan firistoci da marubutan mutane, ya tambaye su inda za a haifi Almasihu. Su amma suka ce masa, A Betelehemu ta Yahudiya, domin haka aka rubuta ta wurin annabi, Kuma kai Baitalami, kasar Yahuda, ba kai

ba ne mafi kanfanta a cikin shugabannin Yahuda, domin daga gare ka za a fito shugaba wanda zai yi kiwon jama'ata Isra'ila.

Sa'an nan Herod ya kira masu sihiri a boye, ya tantance daga gare su ainihin lokacin da tauraron ya bayyana. Kuma ya aiko su zuwa Baitalami ya ce, Ku tafi ku bincika sosai game da yaron, sa'ad da kuma kuka same shi, ku sanar da ni, domin ni ma in zo in yi masa sujada. Su kuwa bayan sun ji maganar sarki suka tafi, kuma ga shi, tauraron da suka gani a gabas yana gaba da su, har ya zo ya tsaya a saman inda yaron yake. Amma da suka ga tauraron, sai suka yi matuƙar farin ciki sosai Kuma sun zo cikin gida suka ga yaron tare da Maryamu mahaifiyarsa, suka fādi suka yi masa sujada, suka kuma buɗe dukiyoyinsu suka kawo masa kyautai, zinariya da turare da mur. Kuma bayan an gargade su a mafarki kada su koma wurin Hirudus, sai suka koma kasarsu ta wata hanya dabam.

Bayan sun janye, sai ga mala'ikan Ubangiji ya bayyana wa Yusufu a mafarki yana cewa, Ka tashi ka ɗauki yaron da mahaifiyarsa ka gudu zuwa Masar, ka kasance a can har sai na gaya maka, domin Hirudus yana shirin neman yaron don ya halaka shi. Amma bayan ya tashi, ya ɗauki yaron da mahaifiyarsa da dare ya tafi Masar. Kuma ya kasance a can har zuwa mutuwar Hirudus, domin a cika abin da Ubangiji ya faɗa ta bakin annabi yana cewa, Daga Masar na kira ɗana.

Sa'an nan Hirudus da ya ga cewa masu sihirin sun yi masa ba'a, sai ya yi fushi ƙwarai, ya aika ya kashe dukan yara a Baitalami da dukan yankunanta, daga yan shekara biyu zuwa kasa, bisa ga lokacin da ya tantance daga wurin masu sihirin. Sa'an nan aka cika abin da aka faɗa ta wurin Irmia annabi yana cewa, An ji murya a Rama, kuka da kuka da makoki mai yawa, Rahila tana

kukan ya'anta, kuma ba ta yarda a yi mata ta'aziyya, domin ba su nan.

Bayan mutuwar Hirudus, ga shi, mala'ikan Ubangiji ya bayyana ga Yusufu a cikin mafarki a Masar. Yana cewa, Bayan ka tashi, dauki yaron da mahaifiyarsa ka tafi zuwa kasar Isra'ila, gama waɗanda suke neman ran yaron sun mutu. Amma shi ya tashi ya dauki yaron da mahaifiyarsa, ya kuma zo kasar Isra'ila.

Ya ji amma cewa Archelaus yana mulki a kan Yahudiya a maimakon Hirudus mahaifinsa, ya ji tsoron zuwa can, amma bayan an gargade shi a mafarki ya janye zuwa yankunan Galili, Kuma bayan ya zo, ya zauna a wani birni da ake kira Nazaret, domin a cika abin da aka faɗa ta wurin annabawa cewa, Za a kira shi Banazare.

3

A cikin waɗannan kwanakin, Yahaya Mai Baftisma ya zo yana wa'azi a cikin jeji na Yahudiya. kuma yana cewa, Ku tuba, gama mulkin sama ya kusato. Wannan shi ne wanda aka faɗa ta bakin annabi Ishaya cewa, Muryar mai kira a cikin jeji, Ku shirya hanyar Ubangiji, ku mika hanyoyinsa su zama madaidaiciya.

Shi kansa Yahaya yana da tufafinsa na gashin rakumi da bel na fata a kugunsa, abincinsa kuwa fāra ne da zumar daji. Sa'an nan suka fita zuwa gare shi daga Urushalima da dukan Yahudiya da dukan yankin da ke kewaye da Urdun. Kuma aka yi musu baftisma a cikin kogin Urdun ta wurinsa suna furta zunubansu.

Amma da ya ga mutane da yawa daga cikin Farisiyawa da Sadukiyawa suna zuwa don baftismarsa, sai ya ce musu, Ku ya'yan

macizai, wa ya nuna muku yadda za ku gudu daga fushin da ke zuwa? Saboda haka ku yi ya'yan itace masu cancanta da tuba. Kuma kada ku yi tunanin cewa ku ce a cikin kanku, muna da uba Ibrahim. Ina gaya muku kuwa cewa Allah yana iya daga waɗannan duwatsu tashe ya'ya ga Ibrahim. Tuni fa gatari yana kwance a tushen itatuwa, saboda haka duk itacen da ba ya ba da ya'ya mai kyau ana sare shi ana jefa shi cikin wuta.

Ni hakika ina baftiza ku da ruwa don tuba, amma wanda yake zuwa a bayana ya fi ni karfi, wanda ban cancanci ɗaukar takalmansa ba, shi zai baftiza ku da Ruhu Mai Tsarki da wuta. Wanda cokali mai sheka yana a hannunsa, zai tsarkake filin sussukarsa sosai, zai tattara hatsarsa a cikin rumbu, amma zai kɓne bambaro da wuta marar kashewa.

Sai Yesu ya zo daga Galiliya zuwa Urdun wurin Yahaya domin a yi masa baftisma. Amma Yahaya ya kasance yana hana shi yana cewa, Ni ina bukata a yi mini baftisma ta wurinka, kuma kai kana zuwa wurina? Amsa amma Yesu ya ce masa, Ka bar ni yanzu, domin haka ya dace mu cika dukan adalci. Sai ya yarda da shi. Bayan an yi wa Yesu baftisma, nan da nan ya fito daga ruwan, sai ga sammai suka buɗe a gare shi, ya kuma ga Ruhun Allah yana saukowa kamar kurciya, yana kuma sauko a kansa. Kuma ga shi, an ji murya daga sammai tana cewa, Wannan shi ne Dana ƙaunatacce wanda na ji ɗaɗi da shi.

4

Sa'an nan Ruhu ya jagoranci Yesu zuwa cikin jeji domin Iblis ya gwada shi. Kuma bayan ya yi azumi kwana arba'in da dare arba'in, sai ya ji yunwa. Sai mai gwaji ya kusace shi ya ce, Idan kai ɗan Allah ne, ka faɗa domin waɗannan duwatsu su zama burodi.

Amma ya amsa ya ce, An rubuta cewa, ba da burodi kaɗai mutum zai rayu ba, amma da kowace kalmar da take fitowa daga bakin Allah. Sa'an nan Iblis ya ɗauki shi zuwa birni mai tsarki, kuma ya tsai da shi a kan ƙoƙon haikalin. Kuma ya ce masa, Idan dan Allah ne kai, jefa kanka ƙasa, domin an rubuta cewa zai umarci mala'ikunsa game da kai, kuma za su ɗaga ka a hannuwansu, don kada ka buga kafarka a dutse.

Yesu ya ce masa, An kuma rubuta cewa, Ba za ka gwada Ubangiji Allahnka ba.

Sai Iblis ya sāke ɗauke shi zuwa wani dutse mai tsayi sosai, ya kuma nuna masa dukan mulkin duniya da ɗaukakarsu. Kuma ya ce masa, Duk waɗannan zan ba ka, in ka rusuna ka yi mini sujada. Sai Yesu ya ce masa, Tafi a bayana, Shaidan! Gama an rubuta cewa, Za ka yi wa Ubangiji Allahnka sujada, kuma shi kaɗai za ka bauta. Sai Iblis ya bar shi, kuma ga shi, mala'iku suka zo suka yi masa hidima.

Da Yesu ya ji cewa an ba da Yahaya, sai ya janye zuwa Galili, Kuma ya bar Nazaret, ya zo ya zauna a Kafarnahum wadda take bakin teku, a cikin iyakokin Zebulun da Naftali. domin a cika abin da aka faɗa ta wurin Ishaya annabi mai cewa, Kasar Zebulun da kasar Naphtali, hanyar teku, bayan Kogin Urdun, Galili na Al'ummai, Mutanen da suke zaune a cikin duhu sun ga babban haske, kuma ga waɗanda suke zaune a kasar inuwar mutuwa, haske ya haskaka a kansu.

Daga wannan lokaci sai Yesu ya fara yin wa'azi yana cewa, Ku tuba, gama mulkin sama ya kusato.

Yana tafiya kusa da tekun Galilaya, sai ya ga yan'uwa biyu, Saminu wanda ake kira Bitrus da Andarawus ḡan'uwansa, suna jefa raga a cikin teku, domin su masunta ne. Sai ya ce musu, Ku zo ku bi ni, zan mai da ku masu kamun mutane. Amma su kuwa nan take da sun bar tarunan, suka bi shi. Kuma ya ci gaba daga can, ya ga wasu yan'uwa biyu, Yakubu ḡan Zabadi da Yahaya ḡan'uwansa, a cikin jirgin ruwa tare da Zabadi mahaifinsu suna gyara tarunansu, sai ya kira su. Amma su kuwa nan take suka bar jirgin ruwa da mahaifin su, suka bi shi.

Kuma Yesu ya zagaya dukan Galili yana koyarwa a cikin majami'unsu, yana wa'azin labari mai dadi na mulki, kuma yana warkar da dukan cuta da dukan rashin lafiya a cikin mutane. Kuma labarin sa ya bazu zuwa dukan kasar Suriya, sai suka kawo masa dukan waḡanda suke cikin matsanancin wahala da cututtuka iri-iri da azaba, da masu aljannu, da masu farfadiya, da shanyayyu, ya kuwa warkar da su. Taron jama'a da yawa sun bi shi daga Galilaya, Dekapoli, Urushalima, Yahudiya da kuma daga ketaren kogin Urdun.

5

Bayan ya ga taron jama'a, sai ya haura zuwa dutsen, kuma bayan ya zauna, sai almajiransa suka zo wurinsa Kuma bayan ya buḡe bakinsa, ya koyar da su yana cewa, Masu albarka ne matalauta a ruhu, domin nasu ne mulkin sammai. Masu albarka ne waḡanda suke makoki, domin za a yi musu ta'aziiya. Mubarak ne masu tawali'u, domin za su gāji ƙasa. Masu albarka ne waḡanda suke jin yunwar adalci da ƙishirwar adalci, domin za su ƙoshi. Masu albarka ne masu jinkai, domin za a yi musu jinkai. Masu albarka ne masu tsaftar zuciya, domin za su ga Allah. Masu albarka ne masu yin zaman lafiya, domin za a kira su ya'yan Allah.

Masu albarka ne waɗanda aka tsananta saboda adalci, domin nasu ne mulkin sammai. Masu albarka ne ku sa'ad da aka zage ku, aka tsananta muku, aka kuma yi karya a faɗi duk wata muguwar magana a kan ku saboda ni. Ku yi farin ciki ku kuma yi murna, domin ladan ku da yawa yake a cikin sammai, gama haka suka tsananta wa annabawan da suka kasance kafin ku.

Ku kuna gishirin duniya, amma idan gishirin ya rasa dandanonsa, da me za a sāke mai da shi gishiri? Ba ya amfani kome, sai dai a jefar da shi waje a kuma tattake shi a farkashin kafafun mutane. Ku ne hasken duniya. Ba za a iya ɓoye gari da yake a kan dutse ba. Ba kuma suna kunna fitila su ajiye ta a farkashin kwando ba, amma a kan wurin ajiye fitila, don ta haskaka ga dukan waɗanda suke a cikin gidan. Haka bari haskenku ya haskaka a gaban mutane, domin su ga kyawawan ayyukanku su kuma ɗaukaki Ubanku wanda yake cikin sammai.

Kada ku yi tunanin cewa na zo ne don in rushe Doka ko Annabawa, ban zo don in rushe ba, amma don in cika. Lalle gaskiya ina gaya muku, har sai sama da kasa su shude, ko ɗan karamin harafi ɗaya ba zai ɓace daga doka ba, har sai duk abin da aka faɗa ya cika. Duk wanda ya lalata daya daga cikin wadannan umarnai mafi kankantar kuma ya koyar wa mutane haka, za a kira shi mafi kankanta a cikin mulkin sammai, amma duk wanda ya aikata kuma ya koyar da shi, wannan za a kira shi babba a cikin mulkin sammai. Ina gaya muku cewa idan adalcinku bai fi na malaman dokoki da Farisiyawa ba, ba za ku shiga mulkin sama ba. Kun ji cewa an faɗa wa tsofaffi, Kada ka yi kisa, kuma duk wanda ya yi kisa, zai kasance mai laifi a gaban hukunci. Ni kuwa ina gaya muku cewa duk wanda yake fushi da ɗan'uwansa ba dalili ba zai kasance mai laifi a shari'a, kuma duk wanda ya ce wa ɗan'uwansa raka, zai kasance mai laifi a gaban majalisar, kuma duk wanda ya

ce wawa, zai kasance mai laifi a jahannama ta wuta. Idan saboda haka ka miƙa kyautar ka a kan bagade, kuma a can ka tuna cewa ɗan'uwanka yana da wani abin ƙoƙari a kanka Ka bar kyautarka a can a gaban bagadin, ka fara tafiya ka yi sulhu da ɗan'uwanka, sa'an nan ka dawo ka miƙa kyautarka. Ka yi sulhu da maƙabcinka da sauri yayin da kuke kan hanya tare, don kada maƙabcin ya kai ka wurin alkali, alkalin kuma ya miƙa ka ga ma'aikaci, sa'an nan a jefa ka cikin kurkuku. Lalle gaskiya ina gaya maka, ba za ka fita daga can ba sai ka biya ƙarshen kofin.

Kun ji cewa an fada wa tsofaffi, Kada ka yi zina. Amma ina gaya muku cewa duk wanda ya kalli mace don ya yi marmarta, ya riga ya yi zina da ita a cikin zuciyarsa. Idan amma idon ka na dama yana sa ka tuntuɓe, cire shi ka jefa daga gare ka, gama yana da amfani a gare ka cewa ɗaya daga cikin gaɓoɓin jikinka ya halaka, kada a jefa dukan jikinka cikin jahannama. Kuma idan hannun damanka yana sa ka yin zunubi, yanke shi ka jefar da shi daga gare ka, gama ya fi maka kyau ɗayan gaɓoɓinka ya halaka da a jefa dukan jikinka cikin jahannama.

An ce shi amma, duk wanda ya sake matarsa, sai ya ba ta takarda saki aure. Amma ina gaya muku cewa duk wanda ya saki matarsa sai dai saboda dalilan fasikanci, yana sa ta yi zina, kuma duk wanda ya auri macen da aka saki, yana yin zina.

Sake kun ji cewa an fada wa tsofaffi, Kada ku yi rantsuwar ƙarya, amma ku cika wa Ubangiji alkawarinku. Amma ina gaya muku kada ku yi rantsuwa gaba ɗaya, ko da a cikin sama, domin kursiyin Allah ne, Ko da a cikin ƙasa, domin wurin ƙafa ne na ƙafafunsa, ko kuma zuwa Urushalima, domin birnin babban sarki ne. Kada kuma ka rantse da kanka, domin ba za ka iya mai da

gashin gashi daya fari ko baki ba. Bari maganarku ta zama i i, a'a a'a; duk abin da ya wuce haka daga mugunta yake fitowa.

Kun ji cewa an fada, Ido maimakon ido, kuma haƙori maimakon haƙori, Amma ni kuwa ina gaya muku kada ku yi tsayin daga ga mugunta, amma duk wanda ya buge ku a kuncin dama, ku juya masa wancan kuma. Kuma ga wanda yake so ya yi maka shari'a don ya karɓi rigar cikinka, ka bar masa har da rigar wajenta. Kuma duk wanda ya tilasta ka mil daya, ka tafi tare da shi biyu. Ga wanda yake tambayarka, ka bayar da shi, kuma kada ka juya wa wanda yake son yin aron kaya daga gare ka.

Kun ji cewa an fada, Za ku ƙaunaci maƙwabcinku kuma za ku ƙi abokan gābanku. Amma ni ina gaya muku, ku ƙaunaci abokan gāban ku, ku albarkaci waɗanda suke la'anta ku, ku yi alheri ga waɗanda suke ƙin ku, kuma ku yi addu'a domin waɗanda suke wulaƙanta ku da waɗanda suke tsananta muku. Don haka ku zama ya'yan Ubanku wanda yake a cikin sammai, domin yana sa ranarsa ta fito a kan mugaye da masu alheri, kuma yana saukar da ruwan sama a kan masu adalci da marasa adalci. Idan kun ƙaunaci waɗanda suke ƙaunar ku, wane lada kuke da shi? Ashe, masu karɓar haraji ma ba haka suke yi ba? Kuma idan kun gaishe abokan ku kaɗai, wane abu na musamman kuke yi? Ashe, masu karɓar haraji ma ba haka suke yi ba? Za ku zama cikakku saboda haka, kamar yadda Ubanku wanda yake a cikin sammai yake cikakke.

6

Ku lura da sadakarku kada ku yi a gaban mutane don su gan ku, idan ba haka ba, ba ku da lada daga Ubanku wanda yake cikin sammai. Saboda haka, lokacin da kake ba da sadaka, kada ka busa

ƙaho a gabanka, kamar yadda munafukai suke yi a cikin majami'u da kan tituna, domin mutane su ɗaukaka su. Lalle ina gaya muku, sun riga sun karɓi ladarsu. Amma kai idan kana yin sadaka, kada hannun haguƙa ya san abin da hannun damanka ke yi, Domin jinƙanka ya kasance a ɓoye, kuma Ubanka wanda yake gani a ɓoye zai sāka maka a fili.

Kuma lokacin da kake yin addu'a, kada ka zama kamar munafukai, domin suna son tsayawa yin addu'a a cikin taron jama'a da kuma a kan kusurwoyin tituna, domin su bayyana ga mutane. Lalle ina gaya muku, sun riga sun karɓi ladarsu. Kai amma lokacin da kake yin addu'a, ka shiga ɗakin ajiyarka, ka rufe ƙofarka, ka yi addu'a ga Ubanka wanda yake a ɓoye, kuma Ubanka wanda yake gani a ɓoye zai sāka maka a fili.

Yin addu'a amma kada ku yi surutu kamar Al'ummai, domin suna tsammani cewa za a ji su saboda yawan maganarsu. Kada saboda haka ku zama kamar su, domin Ubanku ya san abin da kuke bukata kafin ku tambaye shi. Saboda haka ku yi addu'a haka, Ubanmu wanda yake cikin sammai, bari a tsarkake sunanka, Bari mulkinka ya zo, bari a yi nufi naka, kamar yadda yake a sama, haka kuma a ƙasa. Ka ba mu burocin mu na yau da yau a yau Kuma ka gafarta mana basussuka namu, kamar yadda mu ma muke gafarta wa masu bin bashinmu. Kuma kada ka shigar da mu cikin gwaji, amma ka cece mu daga mugunta. Domin naka ne mulki da iko da ɗaukaka har abada, amin.

Domin idan kun gafarta wa mutane laifofinsu, Ubanku mai cikin sama ma zai gafarta muku. Idan amma ba ku yafe wa mutane laifofin su ba, ko Ubanku ba zai yafe muku laifofin ku ba.

Lokacin da kuke azumi, kada ku zama kamar munafukai masu baƙin ciki, gama suna bata fuskokinsu domin su nuna wa mutane cewa suna azumi. Lalle ina gaya muku, sun riga sun karɓi ladarsu. Kai kuwa, lokacin da kake azumi, ka shafa kananka da man shafawa kuma ka wanke fuskarka, Domin kada ka bayyana ga mutane kana azumi, amma ga Ubanka wanda yake a ɓoye, kuma Ubanka wanda yake gani a ɓoye zai saka maka a fili.

Kada ku tara wa kanku dukiya a duniya, inda asu da tsatsa ke lalata su, kuma inda barayi ke huda su kuma sata. Amma ku tara wa kanku dukiya a cikin sama, inda asu da ci ba sa lalata, kuma inda barayi ba sa huda ko sata. Domin inda dukiyarku take, a can zuciyarku ma za ta kasance.

Fitilar jiki ido ne, saboda haka idan idonka mai sauƙi yake, dukan jikinka zai cika da haske, Amma idan idanka mugu ne, dukan jikinka zai zama duhu. Saboda haka idan hasken da yake a cikinka duhu ne, duhun zai z

Babu wanda zai iya bauta wa masu mulki biyu, domin ko dai zai ƙi ɗaya ya ƙaunaci ɗayan, ko kuma zai manne da ɗaya ya raina ɗayan. Ba za ku iya bauta wa Allah da dukiya ba.

Saboda wannan ina gaya muku, kada ku damu game da ranku abin da za ku ci da abin da za ku sha, ko kuma game da jikinku abin da za ku sa. Ashe, ran bai fi abinci muhimmanci ba, kuma jiki ya fi tufafi muhimmanci? Ku dubi tsuntsayen sararin sama, domin ba sa shuka, ba sa girbe, ba sa kuma tattara a cikin rumfuna, amma Ubanku na sama yana ciyar da su. Ashe, ba ku fi su daraja ba? Wane daga cikinku kuma zai iya kara kamu ɗaya ga tsawon rayuwarsa ta wurin damuwa? Kuma game da tufafi, me ya sa kuke damuwa? Ku dubi furannin filin yadda suke girma, ba sa aiki ba

kuma ba sa kada, Ina gaya muku cewa ko Solomon a cikin dukan dāukakarsa bai yi tufafi kamar dāya daga cikin waɗānnan ba. Idan kuwa ciyawa filin da take nan yau kuma gobe za a jefa ta cikin tanda, Allah yana sanya mata tufafi haka, ashe ba zai fi yin muku ba, ku masu karancin bangaskiya? Kada saboda haka ku damu kuna cewa, Me za mu ci ko me za mu sha ko me za mu sa? Domin dukan waɗānnan abubuwa al'ummai suna nema, amma Ubanku mai sama ya san cewa kuna buƙatar dukan waɗānnan abubuwa. Amma ku nema da farko mulkin Allah da adalcinsa, sai duk waɗānnan za a fara muku. Kada saboda haka ku damu game da gobe, domin gobe zai damu da kansa, isa ga kowace rana muguntarta.

7

Kada ku yi hukunci, domin kada a yi muku hukunci. Domin a cikin hukuncin da kuke yi ne za a yi muku hukunci, kuma a cikin ma'aunin da kuke amfani da shi ne za a auna muku. Me ya sa kake kallon karamin kura a cikin idon dān'uwanka, amma katako da yake a cikin naka idon ba ka lura da shi ba? Ko kuma ta yaya za ka ce wa dān'uwanka, bari in cire kwayar daga idonka, alhali kuwa akwai katako a cikin idonka? Kai munafuki, fara fitar da katako daga cikin idonka, sa'an nan za ka iya ganin a fili don fitar da kura daga cikin idon dān'uwanka.

Kada ku ba da abin da yake mai tsarki ga karnuka, kuma kada ku jefa lu'ulu'un ku a gaban aladun, don kada su tattake su da kafafunsu sa'an nan su juya su yayyage ku.

Ku tambaya, za a bayar muku, ku nema, za ku samu, ku kwankwasa, za a buɗe muku, Domin duk wanda yake tambaya yana karɓa, kuma wanda yake nema yana samu, kuma ga wanda

yake kwanƙwasa za a buɗe masa. Ko wane ne a cikinku wanda idan ɗansa ya tambaye shi burodi, zai ba shi dutse? Kuma idan ya tambayi kifi, ba zai ba shi maciji ba? Idan saboda haka ku, da yake kuna da mugunta, kun san yadda ake ba da kyautai masu kyau ga ya'yanku, nawa fiye Ubanku wanda yake cikin sammai zai ba da abubuwa masu kyau ga waɗanda suke roƙonsa?

Saboda haka, duk abin da kuke so mutane su yi muku, haka ku ma yi musu, gama wannan shi ne Doka da Annabawa.

Ku shiga ta kunkuntacciyar kofa, domin faffada ce kofar kuma faffada ce hanyar da take kai ga hallaka, kuma da yawa ne waɗanda suke shiga ta cikinta. Kunkuntar ce kofar kuma mai wahala ce hanyar da take kai zuwa rai, kuma kaɗan ne waɗanda suke samunta.

Ku yi hankali ga annabawan karya, waɗanda suke zuwa wurinku sanye da tufafin tumaki, amma a ciki su kerkeci ne masu cin mutane. Daga ya'yan itatuwansu za ku gane su. Ashe, suna tattara inabi daga kaya ko faure daga kayayyuwa? Haka kowane itace mai kyau yakan yi ya'yan itatuwa masu kyau, amma itacen da ya ruɓe yakan yi ya'yan itatuwa marasa kyau. Itace mai kyau ba zai iya yin ya'yan itatuwa masu mugunta ba, kuma itace mai ruɓewa ba zai iya yin ya'yan itatuwa masu kyau ba. Duk itacen da ba ya ba da ya'ya mai kyau, ana sare shi, ana kuma jefa shi cikin wuta. Don haka daga ya'yan itatuwansu za ku gane su.

Ba duka wanda yake ce mini Ubangiji Ubangiji zai shiga mulkin sammai ba, amma wanda yake aikata nufin Ubana wanda yake cikin sammai. Mutane da yawa za su ce mini a wannan rana, Ya Ubangiji, Ya Ubangiji, ashe ba da sunanka muka yi annabci ba, kuma da sunanka muka fitar da aljanu, kuma da sunanka muka

aikata ayyukan banmamaki da yawa? Kuma sa'an nan zan furta musu cewa ban taɓa sanin ku ba, ku rabu da ni, ku masu aikata mugunta.

Saboda haka duk wanda yake jin waɗannan kalmomina kuma yana aikata su, zan kwatanta shi da mutum mai hikima, wanda ya gina gidansa a kan dutse, Ruwan sama ya sauko, koguna suka zo, iskoki suka hura, suka fāɗa kan gidan, amma gidan bai rushe ba, domin an gina shi a kan dutse. Kuma duk wanda yake jin maganganuna waɗannan amma bai aikata su ba, za a kwatanta shi da wawa wanda ya gina gidansa a kan yashi, Sai aka yi ruwan sama, koguna suka cika, iska ta tashi, suka bugi gidan nan, ya rushe, rushewarsa kuwa ta yi tsanani.

Kuma ya faru lokacin da Yesu ya kammala waɗannan kalmomi, taron jama'a suka yi mamaki da koyarwarsa Ya kasance yana koyar da su kamar mai iko, ba kamar marubutan ba.

8

Sa'ad da ya sauko daga dutsen, taron jama'a da yawa suka bi shi. Sai ga shi, wani mutum mai kuturta ya zo ya durkusa a gabansa yana cewa, Ubangiji, in ka so, kana iya tsarkake ni. Sai Yesu ya miƙa hannu ya taɓa shi yana cewa, Ina so, ka tsarkake. Nan da nan kuturtar ta tsarkake. Sai Yesu ya ce masa, Ka lura kada ka faɗa wa kowa, amma ka tafi ka nuna kanka ga firist, ka kuma miƙa kyautar da Musa ya umarta don ta zama shaida a gare su.

Da ya shiga Kafarnahum, sai wani jarumi ya zo wurinsa yana roƙonsa yana cewa, Ubangiji, yaròna yana kwance a gida shanyayye, yana shan azaba mai tsanani. Sai Yesu ya ce masa, Zan

zo in warkar da shi. Sai jarumin dari ya amsa ya ce, Ubangiji, ban cancanta ba ka shiga karkashin rufin gidana, amma ka fada kalma kawai, bawana kuwa zai warke. Kuma domin ni mutum ne a karkashin iko, ina da sojoji a karkashina, kuma ina ce wa wannan, Ka tafi, sai ya tafi, kuma wa wani, Ka zo, sai ya zo, kuma wa bawana, Ka yi wannan, sai ya yi. Da ya ji wannan, sai Yesu ya yi mamaki, ya ce wa wadanda suke binsa, Lalle ina gaya muku, ban taɓa samun irin wannan bangaskiya a Isra'ila ba. Amma ina gaya muku cewa mutane da yawa daga gabas da yamma za su zo kuma za su zauna tare da Ibrahim da Ishaku da Yakubu a cikin mulkin sama. Amma ya'yan masarautar za a jefa su waje zuwa cikin duhun da ke waje, a can za a yi kuka da cizon hakora. Sai Yesu ya ce wa jarumin sojan, Tafi, bari ya kasance maka kamar yadda ka yi imani. Aka kuwa warkar da bawansa a wannan sa'ar.

Kuma da Yesu ya zo gidan Bitrus, ya ga surgar uwansa tana kwance tana fama da zazzabi. Kuma ya taɓa hannunta, sai zazzabin ya bar ta, ta kuwa tashi ta yi masa hidima. Da yamma ya yi, sai suka kawo masa mutane da yawa wadanda aljanu suka mallaka, kuma ya fitar da ruhohin da magana, ya kuma warkar da dukan wadanda suke ciwo Domin a cika abin da aka fada ta wurin annabi Ishaya mai cewa, Shi da kansa ya dauki raunukanmu, kuma ya dauki cututtuka.

Amma da Yesu ya ga taron jama'a da yawa a kewaye da shi, sai ya umurci su tafi zuwa wancan gefe. Sai wani marubuci ya zo kusa ya ce masa, Malam, zan bi ka duk inda ka je. Yesu ya ce masa, Diloli suna da ramuka, tsuntsayen sama kuma suna da gidaje, amma Dan Mutum ba shi da inda zai dora kai. Wani daga cikin almajiransa ya ce masa, Ubangiji, ka yarda mini da farko in je in binne mahaifina. Amma Yesu ya ce masa, Bi ni, ka bar matattu su binne nasu matattu.

Kuma da ya shiga jirgin ruwa, almajiransa suka bi shi. Kuma ga shi, babban hadari ya tashi a cikin teku, har jirgin ya kusa nutse da rafuman ruwa, amma shi yana barci. Sai almajiransa suka matso suka tashe shi suna cewa, Ubangiji, ka cece mu, muna halaka. Sai ya ce musu, Me ya sa kuke tsoro, ku masu karancin bangaskiya? Sa'an nan ya tashi ya tsawata wa iskoki da teku, sai aka sami babban kwanciyar hankali. Amma mutanen sun yi mamaki suna cewa, Wane irin mutum ne wannan, har iska da teku suna masa biyayya?

Kuma da ya zo zuwa wancan gefe zuwa kasar Gergesenawa, mutum biyu masu aljannu suka sadu da shi, suna fitowa daga kaburbura, masu tsanani sosai, har ba wanda yake da karfin wucewa ta wannan hanya. Kuma duba, suka yi kuka suna cewa, Me mana da kai, Yesu Dan Allah? Ka zo nan kafin lokaci don ka azabtar da mu? Akwai garken aladu masu yawa yana kiwo a nesa daga su. Amma aljanun sun roke shi suna cewa, Idan kana fitar da mu, ka yarda mana mu shiga cikin garken aladun. Kuma ya ce musu, Ku tafi. Sai suka fita suka shiga cikin garken aladu, sai ga dukan garken aladu ya ruga daga kan dutsen zuwa cikin teku suka mutu a cikin ruwa. Waɗanda suke kiwon dabbobi suka gudu, kuma suka tafi zuwa birni suka ba da labarin dukan abin da ya faru da na mutanen da aljanu suka mallaka. Kuma ga shi, dukan birnin ta fita don tarye da Yesu, kuma da suka gan shi, suka roke shi ya tashi daga iyakokinsu.

9

Kuma ya shiga jirgin ruwa, ya haye, ya kuma zo garinsa. Kuma duba, suna kawo masa wani gurgu kwance a kan gado, kuma da Yesu ya ga bangaskiyarsu, sai ya ce wa gurgun, Ka yi karfin hali, dana, an gafarta maka zunubanka. Kuma ga shi, wasu

daga cikin marubutan suka ce a cikin kansu, Wannan yana sabo. Kuma da Yesu ya ga tunaninsu, sai ya ce, Me ya sa kuke tunani mugunta a cikin zukatanku? Wane ne ya fi sauƙi, in ce, an gafarta maka zunubanka, ko in ce, tashi ka yi tafiya? Amma domin ku sani cewa Dan Mutum yana da iko a duniya ya yafe zunubai, sai ya ce wa gurguwar, Tashi, ɗauki gadonka ka tafi gidanka. Kuma ya tashi ya tafi zuwa gidansa. Amma da jama'a suka gani, suka yi mamaki kuma suka ɗaukaka Allah wanda ya ba da irin wannan iko ga mutane.

Kuma sa'ad da Yesu yake wucewa daga can, ya ga wani mutum zaune a wurin karɓar haraji, wanda ake kira Matiyu, sai ya ce masa, Bi ni. Sai ya tashi ya bi shi. Kuma ya faru yayinda yake kwance a cikin gidan, sai ga masu karɓar haraji da masu zunubi da yawa suka zo suka zauna tare da Yesu da almajiransa. Kuma da Farisawa suka gani, sai suka ce wa almajiransa, Me ya sa malaminku yake ci tare da masu karɓar haraji da masu zunubi? Amma Yesu ya ji ya ce musu, waɗanda suke da ƙarfi ba sa buƙatar likita, sai dai waɗanda ba su da lafiya. Ku tafi ku koyi abin da yake, ina son jinkai ba hadaya ba. Domin ban zo in kira masu adalci ba, amma masu zunubi zuwa tuba.

Sai almajiran Yahaya suka zo wurinsa suna cewa, Me ya sa mu da Farisiyawa muke azumi da yawa, amma almajiranka ba sa azumi? Sai Yesu ya ce musu, Shin yan ɗakin aure za su iya yin makoki yayinda ango yana tare da su? Amma kwanaki za su zo lokacin da za a ɗauke ango daga gare su, sa'an nan za su yi azumi. Babu wanda yake sanya facin yaji na sabo a kan tsohuwar tufafi, domin cikakkiyar nasa tana ɗauka daga tufafin, kuma yaga mafi muni yana faruwa. Ba kuma suna jefa ruwan inabi sabo a cikin tsofaffin salkuna, in ba haka ba, salkuna za su fashe, ruwan inabi kuma zai zubar, salkuna kuma za su halaka, amma suna jefa

ruwan inabi sabo a cikin sabbin salkuna, kuma ana adana su duka biyu.

Yayin da yake musu magana game da waɗannan abubuwa, sai ga wani mai mulki ya zo kusa ya yi masa sujada yana cewa, Yata ta mutu yanzu, amma ka zo ka dɗora hannunka a kanta, za ta rayu. Kuma Yesu ya tashi ya bi shi, da almajiransa. Kuma ga wata mace wadda take fama da zubar jini shekara goma sha biyu, ta zo ta kusace shi daga baya ta taɓa gefen rigarsa. Ta faɗa a cikin ranta, Idan kawai na taɓa rigarsa, zan warke. Amma Yesu ya juya ya gan ta, ya ce, Ki karfafa, yata, bangaskiyarki ta cece ki. Sai aka warkar da macen tun daga wannan lokacin. Kuma da Yesu ya zo gidan mai mulki ya ga masu busa sarewa da taron jama'a suna hayaniya, sai ya ce musu, Ku janye, domin yarinya ba ta mutu ba, amma tana barci. Sai suka yi masa dariya. Amma lokacin da aka kori taron jama'a, ya shiga ya kama hannunta, sai yarinyar ta tashi. Kuma wannan labari ya bazu zuwa dukan wannan ƙasa.

Kuma sa'ad da Yesu yake wucewa daga can, makafi biyu sun bi shi suna kuka suna cewa, Ka ji tausayinmu, ɗan Dauda. Da ya shiga gidan, makafi suka zo wurinsa, sai Yesu ya ce musu, Kun gaskata cewa ina iya yin wannan? Suka ce masa, I, Ubangiji. Sa'an nan ya taɓa idanunsu yana cewa, Bisa ga imanin ku, haka ya zama a gare ku. Sai aka buɗe idanunsu, sai Yesu ya yi musu gargadi mai tsanani yana cewa, Ku lura, kada wani ya sani. Amma su, bayan sun fita, suka yada labari game da shi a dukan wannan ƙasa.

Amma yayinda suke fita, sai ga an kawo masa wani mutum bebe mai aljannu. Kuma bayan an fitar da aljanin, sai bebaye ya yi magana, taron jama'a kuwa suka yi mamaki suna cewa, Ba a taɓa ganin irin wannan a Isra'ila ba. Amma Farisiyawa suna cewa, Yana fitar da aljanu ta wurin sarkin aljanu.

Kuma Yesu ya zagaya dukan garuruwa da kauyuka yana koyarwa a cikin taron jama'arsu, yana wa'azin labari mai dadi na mulki, yana kuma warkar da dukan cuta da dukan rashin lafiya a cikin mutane.

Da ya ga taron jama'a, sai ya ji tausayinsu, domin sun gaji kuma sun watse kamar tumaki marasa makiyayi. Sa'an nan ya ce wa almajiransa, Lalle girbi da yawa ne, amma ma'aikata kaɗan ne. Ku yi addu'a saboda haka ga Ubangijin girbi domin ya aiko da ma'aikata zuwa cikin girbin sa.

10

Kuma bayan ya kira almajiransa goma sha biyu, ya ba su iko a kan ruhohi marasa tsarki domin su fitar da su, su kuma warkar da kowace cuta da kowace rashin lafiya. Na manzannin goma sha biyun, sunayensu su ne waɗannan: na farko Saminu wanda ake kira Bitrus da Andarawus ɗan'uwansa, Yakubu ɗan Zabadi da Yahaya ɗan'uwansa, Filibus da Bartolomeo, Toma da Matiyu mai karɓar haraji, Yakubu ɗan Alfayus da Lebbayus wanda ake kira Taddayus, Saminu Ba-Kan'ana da Yahuda Iskariyoti wanda ya bashe shi.

Waɗannan sha biyun, Yesu ya aiko da su bayan ya umarce su yana cewa, Kada ku bi hanyar al'ummai, kuma kada ku shiga birni na Samariyawa, Ku je maimakon haka zuwa ga tumakin da suka ɓace na gidan Isra'ila. Yayin da kuke tafiya, ku yi shela kuna cewa, Mulkin sama ya kusato. Ku warkar da marasa lafiya, ku tsarkake kuturtattu, ku tashe matattu, ku fitar da aljanu; kun karɓa kyauta, sai ku bayar kyauta. Kada ku samu zinariya ko azurfa ko tagulla a cikin bel ɗinku. Kada ku ɗauki jaka don tafiya, ko riguna biyu, ko takalma, ko sanda, gama ma'aikaci ya cancanci abincinsa. Cikin

duk garin ko kauyen da kuka shiga, ku nemi wanda yake cancanta a cikinsa, ku zauna a can har sai kun tashi. Amma lokacin da kuke shiga gidan, ku gaishe shi kuna cewa, Salama ga wannan gida. Kuma idan gidan ya cancanta, bari salamar ku ta sauko a kansa, amma idan bai cancanta ba, bari salamar ku ta koma gare ku. Kuma duk wanda bai karɓe ku ba kuma bai ji maganar ku ba, lokacin da kuke fita daga gidan ko birnin nan, ku girgiza furar kafafunku. Lalle ni ina gaya muku, zai fi sauki ga kasar Sodom da Gomorrah a ranar shari'a fiye da wannan garin.

Duba, ina aiken ku kamar tumaki a tsakiyar kyarketai, saboda haka ku zama masu hikima kamar macizai kuma marasa laifi kamar kurciyoyi. Ku yi hankali daga mutane, domin za su bashe ku zuwa majalissu kuma a cikin majami'o'insu za su bulala ku. Kuma za a kai ku gaban shugabanni da sarakuna saboda ni, don shaida a gare su da kuma ga al'ummai. Amma lokacin da za su ba da ku, kada ku damu game da yadda ko abin da za ku fada, gama za a ba ku a wannan lokacin abin da za ku fada. Ba ku ba ne masu magana ba, amma Ruhun Ubanku ne yake magana a cikinku. Dan'uwa zai bashe dan'uwansa ga mutuwa, uba kuma zai bashe dansa, ya'ya za su tayar wa iyayensu, su kashe su. Kuma za ku kasance abin kyama ga kowa saboda sunana, amma wanda ya jimre har zuwa karshe, shi ne zai sami ceto. Lokacin da suka tsananta ku a cikin wannan birni, ku gudu zuwa wani, lalle ne gama ina gaya muku, ba za ku gama biranen Isra'ila ba har sai Dan Mutum ya zo. Ba almajiri ba ne wanda ya fi malaminsa ba, kuma ba bawa ba ne wanda ya fi ubangijinsa ba. Ya isa ga almajiri ya zama kamar malaminsa, kuma ga bawa ya zama kamar ubangijinsa. Idan maigidan suka kira Beelzebul, balle nawa fiye za su kira yan gidansa? Kada saboda haka ku ji tsoronsu, domin babu wani abu da aka rufe wanda ba za a bayyana ba, kuma babu wani abu mai boye wanda ba za a sani ba. Abin da nake fada muku a

cikin duhu, ku fada shi a cikin haske, kuma abin da kuka ji a kunne, ku yi shelarsa a kan rufin gidaje. Kuma kada ku ji tsoro daga wadanda suke kashe jiki, amma ruhu ba su iya kashe ba, sai dai ku ji tsoron wanda yake iya hallakar da ruhu da jiki a cikin jahannama. Ashe, ba a sayar da tsuntsaye biyu a kan assarion guda ba? Amma ko daya daga cikinsu ba zai fadi a kasa ba sai da izinin Ubanku. Amma har gashin kanku duka an kida suke. Kada ku ji tsoro don haka, kun fi daraja fiye da tsuntsaye masu yawa.

Saboda haka duk wanda zai yarda da ni a gaban mutane, ni ma zan yarda da shi a gaban Ubana wanda yake cikin sammai, Duk wanda ya musanta ni a gaban mutane, zan musanta shi ni ma a gaban Ubana wanda yake cikin sammai.

Kada ku yi tunanin cewa na zo don kawo zaman lafiya a duniya, ban zo don kawo zaman lafiya ba, amma takobi. Sun zo domin raba mutum da mahaifinsa, da ya mace da mahaifiyarta, da amarya da surukata. Kuma abokan gaban mutum su ne yan gidansa.

Wanda yake kaunar uba ko uwa fiye da ni ba ya cancance ni, kuma wanda yake kaunar da ko ya fiye da ni ba ya cancance ni. Kuma duk wanda bai dauki gicciyensa ya bi ni ba, bai cancance ni ba. Wanda ya sami ransa zai rasa shi, kuma wanda ya rasa ransa saboda ni zai same shi.

Wanda ya karbe ku, ni yake karɓa, kuma wanda ya karbe ni, yana karɓar wanda ya aiko ni. Wanda ya karɓi annabi saboda sunansa annabi, zai sami ladan annabi, kuma wanda ya karɓi mai adalci saboda sunansa mai adalci, zai sami ladan mai adalci. Kuma duk wanda ya ba daya daga cikin wadannan kananan kofi

na ruwan sanyi kawai saboda sunansa na almajiri, lalle ne ina gaya muku, ba zai rasa ladarsa ba.

11

Kuma ya faru cewa lokacin da Yesu ya gama ba da umarni ga almajiransa goma sha biyu, ya tashi daga can don ya koyar da kuma ya yi wa'azi a cikin garuruwan su.

Amma Yahaya, ya ji a cikin kurkuku game da ayyukan Almasihu, sai ya aika biyu daga cikin almajiransa Ya ce masa, Kai ne wanda yake zuwa, ko kuwa mu jira wani? Kuma Yesu ya amsa ya ce musu, Ku tafi ku fada wa Yahaya abin da kuke ji da abin da kuke gani, Makafi suna ganin kuma, guragu suna tafiya, kuturtattu ana tsarkake su kuma kurame suna ji, matattu ana tashe su kuma ana yi wa talakawa shelar labari mai dadi. Kuma mai albarka ne wanda bai ji haushi da ni ba.

Amma yayin da wadannan suke tafiya, Yesu ya fara magana da taron jama'a game da Yahaya, Me kuka fita zuwa cikin jeji don gani? Kyauron da iska take girgiza? Amma me kuka fita don gani? Mutumin da aka yi masa sutura da tufafi masu laushi? Duba, wadanda suke sanya tufafi masu laushi suna cikin gidajen sarakuna. Amma me kuka fita don gani? Annabi ne? I, ina gaya muku, kuma wanda ya fi annabi girma. Wannan ne domin shi ne wanda aka rubuta game da shi, Duba, ina aikan mala'ikana a gabanka, wanda zai shirya hanyarka a gabanka.

Lalle gaskiya ina gaya muku, ba a tashe a cikin wadanda aka haifa daga mata wanda ya fi Yahaya Mai Baftisma girma ba, amma wanda yake mafi kanfanta a cikin mulkin sammai ya fi shi girma. Amma tun daga kwanakin Yahaya Mai Baftisma har yanzu, ana

tilasta mulkin sama, kuma masu tashin hankali suna kwace shi. Domin dukan annabawa da doka sun yi annabci har zuwa lokacin Yahaya. Kuma idan kuna so ku karɓa, shi ne Iliya wanda yake shirin zuwa. Wanda yake da kunnuwa don ji, bari ya ji.

Amma ga wane zan kwatanta wannan tsara? Yana kama da yara zaune a kasuwanni, waɗanda suke kiran abokansu suna cewa, Mun busa muku sarewa, amma ba ku yi rawa ba; mun yi muku makoki, amma ba ku yi kuka ba. Domin Yahaya ya zo ba ya ci abinci kuma ba ya shan ruwa, sai suka ce, Yana da aljani. Ya zo Dan Mutum yana ci kuma yana sha, sai suka ce, Duba, mutumin mai yawan ci da kuma mashayan giya, abokin masu karɓar haraji da masu zunubi. Amma aka tabbatar da hikima ta wurin ya'yanta.

Sai ya fara zarge-zarge garuruwan da a cikinsu aka yi yawancin ayyukansa masu iko, domin ba su tuba ba. Kaiton gare ku, Korazin, kaiton gare ku, Betsaida, domin idan a cikin Taya da Sidon aka yi ayyukan ikon da aka yi a cikinku, tun da dadewa da sun zauna cikin buhu da toka sun tuba. Amma ina gaya muku, zai fi sauƙi ga Taya da Sidon a ranar shari'a fiye da ku. Kuma kai Kafarnahum, wadda aka ɗaukaka har zuwa sama, za a saukar da kai har zuwa Hades, domin idan a Sodom an yi ayyukan ikon da aka yi a cikin ki, da sun kasance har yau. Amma ina gaya muku cewa kasar Sodom za ta fi samun sauƙi a ranar shari'a fiye da kai.

A cikin wannan lokaci, Yesu ya amsa ya ce, Ina godiya maka, Uba, Ubangijin sama da ƙasa, domin ka ɓoye waɗannan abubuwa daga masu hikima da masu hankali, kuma ka bayyana su ga jarirai, I, Uba, domin haka ya zama farin cikinka a gabanka. Duka abubuwa an ba ni su ta wurin Ubana, kuma babu wanda ya san Dan sai Uban, haka kuma babu wanda ya san Uban sai Dan da duk wanda Dan ya so ya bayyana masa. Ku zo wurina dukanku

wadanda kuke fama da wahala kuma kuke dauke da nauyi, ni kuwa zan ba ku hutu. Dauki karkiyata a kanku ku kuma koyi daga gare ni, domin ni mai tausasawa ne kuma mai saukankan zuciya, kuma za ku sami hutu ga rayukanku. Domin karkiyata tana da kyau kuma kayata yana da sauƙi.

12

A wannan lokacin, Yesu ya tafi a ranar Asabbaci ta cikin gonakin hatsi, amma almajiransa sun ji yunwa, sai suka fara tsintsinke kawunan hatsi suna ci. Amma Farisiyawa, da suka gani, suka ce masa, Duba, almajiranka suna yin abin da ba a halatta yi a ranar Asabar ba. Amma ya ce musu, Ashe, ba ku karanta abin da Dauda ya yi lokacin da ya ji yunwa shi da wadanda suke tare da shi ba? Yadda ya shiga cikin gidan Allah kuma ya ci burocin gabatarwa, wadanda ba halal ba ne gare shi ya ci ko ga wadanda suke tare da shi, sai dai firistoci kadai? Ko ba ku karanta a cikin doka cewa a ranakun Asabbaci, firistoci a cikin haikali suna kazantar da Asabbaci, amma ba su da laifi? Ina fada muku kuwa cewa akwai wani abu a nan wanda ya fi haikalin girma. Idan da kun fahimci ma'anar Ina son jinkai ba hadaya ba, da ba za ku yanke wa marasa laifi hukunci ba. Ubangiji ne domin Dan Mutum shi ne Ubangijin Asabar ma.

Kuma ya tashi daga can, ya zo cikin taron su. Kuma ga shi, akwai wani mutum a can mai busasshen hannu, sai suka tambaye shi suna cewa, Shin ya halatta a ranar Asabar a yi warkarwa? domin su same shi da laifi. Amma ya ce musu, Wane ne daga cikinku mutum wanda yake da tunkiya daya, idan ta fadi cikin rami a ranar Asabbaci, ba zai kama ta ya daga ba? Yaya yawa don haka mutum ya fi tumaki? Saboda haka yana halatta a ranar Asabar yin alheri. Sa'an nan ya ce wa mutumin, Miƙa hannunka,

kuma ya miƙa shi, kuma aka maido da shi lafiya kamar ɗayan. Amma Farisawa suka fita suka yi shawara a kansa, domin su halaka shi. Amma Yesu ya sani, sai ya janye daga can, kuma taron jama'a da yawa suka bi shi, ya kuma warkar da su duka. Kuma ya tsawata musu domin kada su bayyana shi. domin a cika abin da aka faɗa ta wurin annabi Ishaya, wanda yake cewa, Duba bawanna wanda na zaɓa, kaunataccen-na wanda raina ya ji daɗi da shi, zan sanya ruhun-na a kansa, kuma zai sanar da shari'a ga al'ummai. Ba zai yi gardama ba kuma ba zai yi ihu ba, kuma ba wanda zai ji muryarsa a kan tituna ba. Kara da aka murƙushe ba zai karye shi ba, kuma auduga mai hayaƙi ba zai kashe shi ba, har sai ya kawo hukunci zuwa ga nasara. Kuma a cikin sunansa al'ummai za su dogara.

Sai aka kawo masa wani mutum wanda aljani ya mallaka, makaho ne kuma bebe, ya kuwa warkar da shi, har makahon da beben ya yi magana kuma ya gani. Kuma dukan taron jama'a suka yi mamaki, suka ce, Ashe, wannan ba Almasihu ɗan Dauda ba ne? Amma Farisiyawa da suka ji haka, suka ce, Wannan ba ya fitar da aljanu sai dai ta wurin Beelzebul, sarkin aljanu. Da ya san tunaninsu, Yesu ya ce musu, Kowace mulki da ta rarrabe a kanta za ta lalace, kuma kowace birni ko gida da ya rarrabe a kansa ba zai tsaya ba. Kuma idan Shaidan yana fitar da Shaidan, ya rabu a kan kansa, ta yaya don haka mulkinsa zai tsaya? Kuma idan ni a cikin Beelzebul nake fitar da aljannu, ya'yanku ta wurin wane za su fitar da su? Saboda wannan su kansu za su zama alƙalanku. Amma idan ni a cikin Ruhun Allah nake fitar da aljanu, to mulkin Allah ya iso gare ku. Ko ta yaya wani zai iya shiga gidan mai karfi ya kwace kayansa, idan bai fara daure mai karfin ba? Sa'an nan sai ya washe gidansa. Wanda ba ya kasance tare da ni yana gāba da ni, kuma wanda ba ya tattarawa tare da ni yana watsawa.

Saboda wannan, ina gaya muku, duk zunubi da saɓo za a gafarta wa mutane, amma saɓon Ruhu ba za a gafarta wa mutane ba. Kuma duk wanda ya yi magana a kan 'Dan Mutum, za a gafarta masa, amma duk wanda ya yi magana a kan Ruhu Mai Tsarki, ba za a gafarta masa ba, ko a wannan zamani ko a zamani mai zuwa.

Ko ku yi itacen mai kyau, da ya'yansa mai kyau, ko kuma ku yi itacen ruɓaɓɓe, da ya'yansa ruɓaɓɓe, domin daga ya'yan itacen ake gane shi. Ya'yan macizai, ta yaya za ku iya faɗin abubuwa nagari alhali kuwa mugaye ne? Domin daga yalwar zuciya baki yake magana. Mutumin nagari daga cikin taskarsa mai kyau yana fitar da abubuwa masu kyau, kuma mutumin mugunta daga cikin taskarsa ta mugunta yana fitar da mugunta. Amma ina gaya muku cewa duk kalmar banza da mutane suka yi, za su ba da lissafi a kai a ranar shari'a Domin daga kalmomin ka za a baratar da kai, kuma daga kalmomin ka za a yanke maka hukunci.

Sa'an nan wasu daga cikin marubuta da Farisiyawa suka amsa suna cewa, Malami, muna so mu ga alama daga gare ka. Amma ya amsa ya ce musu, Zamani mugu da na zina yana neman alama, kuma ba za a ba shi alama ba sai dai alamar Yunus annabi. Kamar yadda Yunusa annabi ya kasance a cikin cikin babban kifi har kwana uku da dare uku, haka ma 'Dan Mutum zai kasance a cikin zuciyar ƙasa kwana uku da dare uku. Mutanen Ninawa za su tashi a ranar shari'a tare da wannan tsara kuma za su hukunta ta, domin sun tuba da jin wa'azin Yunusa, amma ga wanda ya fi Yunusa a nan. Sarauniyar Kudu za ta tashi a ranar shari'a tare da wannan tsara kuma za ta hukunta ta, domin ta zo daga iyakokin duniya don ta ji hikimar Sulemanu, amma duba, wanda ya fi Sulemanu yana a nan.

Amma lokacin da ruhu marar tsarki ya fita daga mutum, sai ya bi ta wuraren da ba su da ruwa yana neman hutu, amma ba ya samu. Sa'an nan ya ce, Zan koma gidana daga inda na fita, kuma da ya zo, ya same shi babu kowa, an share shi, kuma an yi masa ado. Sa'an nan ya tafi ya dauki tare da kansa ruhohi bakwai wadanda suka fi shi mugunta, suka shiga suka zauna a can, kuma karshen halin mutumin nan ya zama mafi muni fiye da farkonsa. Haka ma zai kasance ga wannan muguwar tsara.

Yayinda yake magana da taron jama'a, sai ga mahaifiyarsa da yan'uwansa sun tsaya a waje, suna neman su yi magana da shi. Ya ce amma wani zuwa gare shi, Duba, uwar ka da yan'uwanka maza suna tsaye a waje suna neman ganinka. Amma ya amsa ya ce wa wanda yake magana da shi, Wace ce mahaifiyata kuma su wane ne yan'uwana maza? Kuma ya mika hannunsa a kan almajiransa ya ce, Duba uwar ta da yan'uwana, Domin duk wanda ya aikata nufin Ubana wanda yake a cikin sammai, shi ne dan'uwana da yar'uwata da mahaifiyata.

13

A wannan rana, Yesu ya fita daga gidan ya zauna kusa da teku. Aka tara masa taron jama'a masu yawa, har ya shiga jirgin ruwa ya zauna, dukan taron jama'a kuwa suna tsaye a bakin teku. Kuma ya yi musu magana da yawa ta misalai yana cewa, Duba, wani mai shuka ya fita don ya shuka. Kuma a lokacin da yake shuka, wadansu sun fadi a gefen hanya, sai tsuntsaye suka zo suka cinye su. Amma wasu sun fadi a kan wuraren duwatsu, inda ba su da kasa mai yawa, kuma nan da nan sun tsiro saboda rashin zurfin kasa. Amma da rana ta fito, sai ya kone, kuma saboda ba shi da saiwa, sai ya bushe. Amma wadansu sun fadi a kan kaya, sai kayan suka yi girma suka shake su. Amma wasu sun fadi a kan kasa mai

kyau kuma suka ba da ya'ya, wasu dari, wasu sittin, wasu talatin. Wanda yake da kunnuwa don ji, bari ya ji.

Kuma almajiran suka kusace shi suka ce masa, Me yasa kake magana musu da misalai? Ya amsa ya ce musu, An ba ku sanin asirran mulkin sama, amma wadancan ba a ba su ba. Domin duk wanda yake da shi, za a fara masa har ya yi yalwa, amma duk wanda ba shi da shi, ko abin da yake da shi ma za a karɓe daga gare shi. Saboda wannan nake magana da su cikin misalai, domin su kasance suna gani amma ba sa gani, kuma suna ji amma ba sa ji, ba kuwa su fahimta ba. don kada su juya, sa'an nan za a cika musu annabcin Ishaya wanda yake cewa, da ji za ku ji amma ba za ku fahimta ba, kuma kuna gani za ku gani amma ba za ku gani ba, Domin zuciyar mutanen nan ta yi kauri, kuma sun ji da kunnuwansu da nauyi, kuma sun rufe idanunsu, don kada su gani da idanunsu, su kuma ji da kunnuwansu, su kuma fahimta da zuciya, su kuma juya, in kuwa warkar da su.

Amma idanunku masu albarka ne, domin suna gani, da kunnuwanku, domin suna ji. Lalle ne gaskiya ina gaya muku cewa annabawa da masu adaleci da yawa sun yi marmarin ganin abin da kuke gani, amma ba su gani ba, da kuma jin abin da kuke ji, amma ba su ji ba.

Ku saboda haka, ku ji misalin mai shuka. Duk wanda ya ji maganar mulkin amma bai fahimta ba, mugun nan yakan zo ya dauke abin da aka shuka a cikin zuciya, wannan shi ne wanda aka shuka a bakin hanya. Amma wanda aka shuka a kan wurare masu dutse, wannan shi ne wanda yake jin kalmar kuma nan take yana karɓe ta da farin ciki. Ba ya da saiwa a cikin kansa, amma na dan lokaci ne, amma lokacin da wahala ko tsanani ya faru saboda kalmar, nan da nan ya yi tuntuɓe. Amma wanda aka shuka a cikin

kaya, wannan shi ne wanda yake jin kalmar, sai damuwar wannan zamani da yaudaran dukiya suka shaƙe kalmar, ya kuma zama marar ya'ya. Amma wanda aka shuka a kan ƙasa mai kyau, wannan shi ne wanda yake jin kalmar kuma yana fahimta, wanda lalle yana ba da ya'ya, wani ɗari, wani sittin, wani talatin.

Wani misali ya gabatar musu yana cewa, an kwatanta mulkin sammai da mutum mai shuka kyakkyawan iri a cikin gonarsa, Amma a lokacin da mutane suke barci, abokin gabansa ya zo ya shuka ciyawa a tsakanin hatsi sannan ya tafi. Amma lokacin da ciyawa ta tsiro ta kuma yi ya'ya, sai ciyawar da ba a so ta bayyana. Bayin maigidan suka zo wurinsa suka ce masa, Ubangiji, ashe, ba kyakkyawan iri ka shuka a gonar ka ba? To, daga ina ciyayin nan suka fito? Ya ce musu, maƙiyi mutum ya yi wannan. Bayi kuwa suka ce masa, kana so don haka mu tafi mu tattara su? Amma ya ce, a'a, kada yayinda kuke tattara ciyawar banza ku tumɓuke hatsin tare da su. Ku bar su su yi girma tare duka biyu har zuwa lokacin girbi, kuma a lokacin girbi zan ce wa masu girbi, ku tattara ciyayi da farko ku daure su cikin dammuna don ƙone su, amma hatsin ku tattara shi cikin rumbuna na.

Wani misali ya gabatar musu yana cewa, mulkin sammai yana kama da ƙwayar mustard, wadda wani mutum ya ɗauka ya shuka a gonarsa, Wanda yake ƙarami hakika a cikin dukan iri, amma lokacin da ya yi girma, yakan zama mafi girma a cikin dukan kayan lambu kuma ya zama bishiya, har tsuntsayen sama sukan zo su yi sheƙa a cikin rassansa.

Ya faɗa musu wata misali, mulkin sama yana kama da yisti, wadda wata mace ta ɗauka ta ɓoye a cikin garin mudu uku, har sai duka ya yi yisti.

Duk waɗannan abubuwa Yesu ya faɗa a cikin misalai ga taron jama'a, kuma ba tare da misali ba, bai faɗa musu kome ba. Domin a cika abin da aka faɗa ta wurin annabi mai cewa, Zan buɗe bakina da misalai, zan furta abubuwan da aka ɓoye tun daga kafa duniya.

Sa'an nan bayan ya bar taron mutane, ya shiga gidansa. Sai almajiransa suka zo wurinsa suna cewa, Bayyana mana misalin ciyawa gonar. Amma ya amsa ya ce musu, Wanda yake shuka kyakkyawan iri shi ne Dan Mutum. Amma gonar ita ce duniya, kyakkyawan iri kuwa, waɗannan su ne ya'yan mulki, ciyawa kuwa su ne ya'yan mugunta, Abokin gaba wanda ya shuka su shi ne Iblis, girbi kuma ƙarshen zamani ne, masu girbi kuwa mala'iku ne. Kamar yadda ake tattara ciyawa marasa amfani a ƙone su da wuta, haka zai kasance a ƙarshen wannan zamani. Dan mutum zai aika da manzanninsa, kuma za su tattara daga cikin mulkinsa duk abubuwan tuntuɓe da waɗanda suke aikata rashin bin doka. Kuma za su jefa su cikin tanderun wuta, a can za a yi kuka da cizon haƙora. Sa'an nan masu adalci za su haskaka kamar rana a cikin mulkin ubansu. Wanda yake da kunnuwa don ji, bari ya ji.

Sake kuma mulkin sammai yana kama da dukiya da aka ɓoye a cikin gona, wadda wani mutum ya samu ya sake ɓoye, kuma saboda farin cikinsa ya tafi ya sayar da duk abin da yake da shi ya sayi wannan gonar.

Sake kuma, mulkin sammai yana kama da wani mutum dan kasuwa wanda yake neman kyawawan lu'ulu'u, Wanda ya sami lu'u-lu'u guda ɗaya mai daraja, ya tafi ya sayar da dukan abin da yake da shi, ya kuma saye ta.

Sake, mulkin sammai yana kama da ragar da aka jefa a cikin teku wanda ya tattara kowane iri, Ya kasance, lokacin da aka cika,

bayan sun fitar da ita zuwa bakin tekun kuma suka zauna, suka tattara masu kyau a cikin tasoshi, amma marasa kyau suka jefar a waje. Haka zai kasance a kanshen zamani. Mala'iku za su fita su raba mugaye daga tsakiyar masu adalci, Kuma za su jefa su cikin tanderun wuta, a can za a yi kuka da cizon hakora. Yesu ya ce musu, Kun fahimci wadannan duka? Suka ce masa, I, Ubangiji. Amma ya ce musu, Saboda wannan, duk marubuci da aka horar da shi game da mulkin sama yana kama da maigida wanda yake fitar da sababbi da tsafafi daga taskarsa.

Kuma ya faru cewa, lokacin da Yesu ya gama wadannan misalai, sai ya tashi daga can. Bayan ya zo kansarsa, ya koyar da su a cikin majami'arsu, har suka yi mamakin gaske suka ce, Daga ina wannan mutum ya sami wannan hikima da wadannan iko? Ashe, wannan ba dan kafinta ba ne? Ashe, ba Maryamu ba ce ake kira uwarsa, kuma yan'uwansa Yakubu da Yusuf da Saminu da Yahuda? Kuma yan'uwansa mata, ba duka suna tare da mu ba ne? To, daga ina wannan ya sami dukan wadannan abubuwa? Suka ji haushi da shi. Amma Yesu ya ce musu, Ba annabi marar girmamawa sai dai a cikin kansarsa da kuma a cikin gidansa. Kuma bai yi ayyukan iko da yawa a can ba, saboda rashin bangaskiyarsu.

14

A cikin wancan lokaci, Hirudus mai mulkin hudu ya ji labarin Yesu Kuma ya ce wa bayinsa, Wannan shi ne Yahaya Mai Baftisma, ya tashi daga matattu, saboda haka ikon suna aiki a cikinsa. Domin Hirudus ya kama Yahaya, ya daure shi kuma ya sanya shi a kurkuku saboda Hirudiyada, matar Filibus dan'uwansa. Yahaya ya kasance yana fada masa, Ba halal ba ne ka riƙe ta. Kuma yana so ya kashe shi, amma ya ji tsoron taron jama'a, domin sun dauke shi a matsayin annabi. Amma a lokacin

da ake gudanar da bikin ranar haihuwar Hirudus, yar Hirodiya ta yi rawa a tsakiyar taron kuma ta faranta wa Hirudus rai. Daga inda tare da rantsuwa ya yi alkawari zai ba ta duk abin da za ta roka. Ita kuwa, bayan an karfafa ta da mahaifiyarta, ta ce, Ka ba ni a nan a kan faranti kan Yahaya Mai Baftisma. Kuma sarki ya yi bakin ciki, amma saboda rantsuwar da ya yi da waɗanda suke cin abinci tare da shi, sai ya umurci a bayar. Kuma ya aika ya yanke kan Yahaya a cikin gidan yari. Aka kawo kansa a kan faranti, aka ba wa yarinyar, sai ta kai wa mahaifiyarta. Kuma almajiransa suka zo suka ɗauki gawar suka binne ta, sa'an nan suka je suka faɗa wa Yesu.

Da ya ji, sai Yesu ya janye daga can a cikin jirgin ruwa zuwa wani wuri mai hamada shi kaɗai, kuma da taron jama'a suka ji, suka bi shi da kafa daga garuruwan. Kuma da Yesu ya fita, ya ga babban taron jama'a, sai ya ji tausayinsu, ya kuma warkar da marasa lafiyarsu. Da yamma ta yi, sai almajiransa suka zo wurinsa suna cewa, Wannan wuri kango ne, kuma lokaci ya riga ya wuce. Ka sallami taron jama'a domin su tafi kauyuka su sayi wa kansu abinci. Amma Yesu ya ce musu, Ba su da buƙatar tafiya, ku ba su abinci su ci. Amma suka ce masa, Ba mu da kome a nan face burodi biyar da kifi biyu. Shi kuwa ya ce, Ku kawo mini su a nan. Kuma bayan ya umarci taron jama'a su kwanta a kan ciyawa, ya ɗauki burodi biyar da kifi biyu, ya ɗaga kai sama ya yi albarka, kuma ya karya ya ba wa almajiran burodi, almajiran kuwa suka ba wa taron jama'a. Kuma duka suka ci suka foshi, suka ɗauki ragowar guntun abincin, kwanduna goma sha biyu cike-cike. Amma waɗanda suke cin abinci sun kasance maza kamar dubu biyar ban da mata da yara.

Kuma nan take Yesu ya tilasta almajiransa su shiga cikin jirgin ruwa su sha gabansa zuwa wancan gefe, har sai ya sallami

taron jama'a. Bayan ya sallami taron jama'a, ya haura zuwa kan dutse shi kadai don yin addu'a. Da yamma ta yi, yana can shi kadai. Amma jirgin ruwan ya riga ya kasance a tsakiyar teku, yana shan azaba daga rakuman ruwa, domin iskar tana sabanin sa. A tsaron na hudu na dare, Yesu ya tafi wurinsu yana tafiya a kan teku. Kuma da almajiran suka gan shi yana tafiya a kan teku, suka damu suna cewa, Fatalwa ne, kuma saboda tsoro suka yi kuka. Nan take sai ya yi magana da su Yesu yana cewa, Ku yi karfin hali, ni ne, kada ku ji tsoro. Amma Bitrus ya amsa masa ya ce, Ubangiji, idan kai ne, ka umarce ni in zo wurinka a kan ruwa. Amma ya ce, Zo. Sai Bitrus ya sauka daga jirgin ruwa ya yi tafiya a kan ruwa don ya je wurin Yesu. Yana ganin iska mai karfi, sai ya ji tsoro, kuma da ya fara nutsewa, sai ya yi kuka yana cewa, Ubangiji, ka cece ni. Nan take amma Yesu ya miƙa hannu ya kama shi kuma ya ce masa, Kai mai karancin bangaskiya, don me ka yi shakka? Kuma da suka shiga cikin jirgin ruwa, iskar ta daina. Su kuwa waɗanda suke cikin jirgin ruwa suka zo suka yi masa sujada suna cewa, Da gaske kai 'Dan Allah ne.

Kuma sun ketare suka zo kasar Gennesaret. Kuma da mazan wurin suka gane shi, suka aika zuwa dukan yankin kewaye, suka kuma kawo masa dukkan marasa lafiya. Kuma suka roƙe shi domin ko da kawai su taɓa gefen rigarsa, kuma duk waɗanda suka taɓa sun warke.

15

Sai marubuta da Farisiyawa daga Urushalima suka zo wurin Yesu suna cewa, Me ya sa almajiran ka suke keta al'adar dattawa? Domin ba sa wanke hannuwansu lokacin da suke cin abinci. Amma shi ya amsa ya ce musu, Me ya sa ku ma kuna keta umarni na Allah saboda al'adar ku? Domin Allah ya umarta yana cewa, ka

girmama mahaifinka da mahaifiyarka, kuma wanda yake zaginan mahaifinsa ko mahaifiyarsa, dole ya mutu. Amma ku kuna cewa, duk wanda ya ce wa ubansa ko uwarsa, Kyauta ce abin da da ka amfana daga gare ni, to, ba zai girmama ubansa ko uwarsa ba, Kuma kun soke umarnin Allah saboda al'adar ku. Munafukai, da kyau Ishaya ya yi annabci game da ku yana cewa, Wannan mutane suna kusantawa gare ni da bakinsu kuma da lebbunansu suna girmama ni, amma zukatansu suna nesa da ni. A banza suke bauta mini, suna koyar da koyarwar umarnan mutane.

Kuma ya kira taron jama'a ya ce musu, Ku saurara ku kuma fahimta, Ba abin da ke shiga cikin baki yake kazantar da mutum ba, amma abin da ke fita daga baki shi ne yake kazantar da mutum. Sa'an nan almajiransa suka kusace suka ce masa, Ka sani cewa Farisiyawa sun ji haushi da jin maganar? Amma shi ya amsa ya ce, Duk shuka wadda Ubana mai sama bai shuka ba, za a tumfuke ta. Ku bar su, jagororin makafi ne na makafi, amma idan makaho ya jagoranci makaho, duka biyu za su fada cikin rami. Amma Bitrus ya amsa ya ce masa, Ka bayyana mana wannan misali. Amma Yesu ya ce, Har yanzu ku ma ba ku da fahimta? Har yanzu ba ku fahimta ba cewa duk abin da ke shiga baki yana shiga ciki sannan a fitar da shi zuwa bayan gida? Amma abin da ke fitowa daga baki yana fitowa daga zuciya, kuma wadannan suna kazantar da mutum. Domin daga zuciya ne mugayen tunani, kisan kai, zina, karuwanci, sata, shaidar karya, da saɓo suke fitowa. Wadannan abubuwa ne masu kazantar da mutum, amma cin abinci da hannaye marasa wanka ba ya kazantar da mutum.

Kuma ya fita daga can, Yesu ya janye zuwa yankunan Taya da Sidon. Kuma ga wata mace Ba-Kan'ana daga yankunan nan ta fito ta yi kuka gare shi tana cewa, Ka ji tausayina, Ubangiji, Dan Dauda, yata tana fama da aljani sosai. Amma bai amsa mata kome

ba. Almajiransa suka zo wurinsa suna rokonsa suna cewa, Ka sallame ta, domin tana kuka a bayanmu. Amma ya amsa ya ce, Ba a aiko ni ba sai dai zuwa ga tumakin da suka face na gidan Isra'ila. Amma ta zo ta yi masa sujada tana cewa, Ubangiji, ka taimake ni. Amma shi ya amsa ya ce, ba shi da kyau a dauki gurasar yara a jefa wa karnuka kanana. Amma ita ta ce, I, Ubangiji, gaskiya har karnuka ma suna cin gurarabin da ke faduwa daga teburin ubangidansu. Sa'an nan Yesu ya amsa ya ce mata, Ya mace, bangaskiyarki babba ce! Bari ya kasance miki kamar yadda kike so. Kuma yarta ta warke daga wannan sa'a.

Kuma ya tashi daga can, Yesu ya zo kusa da tekun Galilaya, ya kuma haura zuwa dutsen ya zauna a can. Kuma taron jama'a da yawa suka zo wurinsa suna da guragu, makafi, bebaye, nakasassu da wasu da yawa tare da su, suka jefa su a kafafun Yesu, ya kuwa warkar da su. Don haka taron jama'a suka yi mamaki suna ganin bebaye suna ji, bebaye suna magana, gurgutattu sun warke, guragu suna tafiya da makafi suna gani, kuma suka daukaka Allah na Isra'ila.

Amma Yesu ya kira almajiransa ya ce, Ina jin tausayin wannan taron, domin sun riga sun kasance tare da ni kwana uku ba su da abincin da za su ci. Ba na son in sallame su da yunwa, don kada su suma a hanya. Kuma almajiransa suka ce masa, Daga ina za mu sami burodi mai yawa a cikin jeji wanda zai kosar da wannan babban taron jama'a? Sai Yesu ya ce musu, Burodi nawa kuke da? Suka amsa, Bakwai, da yān kananan kifaye kaɗan. Kuma ya umarci jama'a su kwanta a kasa. Kuma ya dauki burodi bakwai da kifin, bayan ya yi godiya, sai ya karya ya ba wa almajiransa, almajiran kuwa suka ba wa taron jama'a. Kuma duka suka ci suka koshi, suka dauki ragowar guntun abincin, kwanduna bakwai cike-cike. Waɗanda suke cin abinci sun kai maza dubu huɗu, ban da

mata da yara. Bayan ya sallami taron jama'a, sai ya shiga jirgin ruwa ya zo yankin Magdala.

16

Kuma Farisiyawa da Sadukiyawa suka kusace shi suna gwada, suka tambaye shi ya nuna musu alama daga sama. Amma shi ya amsa ya ce musu, Sa'ad da yamma ta yi, kuna cewa, Za a yi kyakkyawan yanayi, domin sammai yana jan wuta, Kuma da safe, yau za a yi damina, domin sama yana ja yana kuma duhu. Ya ku munafukai, kun san yadda ake bambance kamannin sama, amma ba ku iya sanin alamomin lokuta ba? Tsara mugu da mai zina tana neman alama, amma ba za a ba ta alama ba sai dai alamar annabi Yunana. Ya bar su ya tafi.

Kuma da almajiransa suka zo gaba, sun manta su dāuki burodi. Amma Yesu ya ce musu, Ku lura ku kuma yi hankali game da yistin Farisiyawa da Sadukiyawa. Su kuwa suna tunani a cikin kansu suna cewa, Ba mu dāuki burodi ba. Sanin haka amma, Yesu ya ce musu, Me kuke tunani a cikin kanku, ku masu karancin bangaskiya, cewa burodi ba ku dāuka ba? Har yanzu ba ku fahimta ba, kuma ba ku tuna da burodi biyar na mutane dubu biyar da kwanduna nawa da kuka karɓa ba? Ba kuma burodi bakwai na mutane dubu huɗu da kwanduna nawa kuka dāuka? Yaya ba ku gane cewa ba game da burodi nake faɗa muku ku yi hankali da yistin Farisiyawa da Sadukiyawa ba? Sa'an nan suka fahimta cewa ba ya ce su yi hankali daga yistin burodi ba, amma daga koyarwar Farisiyawa da Sadukiyawa.

Da Yesu ya zo yankunan Kaisariya ta Filibus, sai ya tambayi almajiransa yana cewa, Wane mutane suke cewa ɗan mutum yake? Su kuma suka ce, Wasu sun ce Yahaya Mai Baftisma, wasu

kuma Iliya, wasu kuma Irmia ko daya daga cikin annabawa. Ya ce musu, Amma ku fa, wane ne kuke cewa ni ne? Saminu Bitrus ya amsa ya ce, Kai ne Almasihu, 'Dan Allah mai rai. Kuma da ya amsa, Yesu ya ce masa, Albarka ta tabbata a gare ka, Saminu Bariyona, domin ba nama da jini ba ne suka bayyana maka wannan ba, sai dai Ubana wanda yake cikin sammai. Kuma ni kuwa ina ce maka cewa kai ne Bitrus, kuma a kan wannan dutse zan gina ikkilisiyata, kuma kofofin jahannama ba za su iya rinjaye ta ba. Zan kuwa ba ka mabudan mulkin sama, kuma duk abin da ka dāura a duniya, za a dāura shi a sama, kuma duk abin da ka kunce a duniya, za a kunce shi a sama. Sa'an nan ya umarci almajiransa kada su gaya wa kowa cewa shi ne Yesu Almasihu.

Daga lokacin sai Yesu ya fara nuna wa almajiransa cewa dole ne ya tafi Urushalima ya sha wahala mai yawa daga dattawa da manyan firistoci da marubuta, a kashe shi, kuma a rana ta uku a tashe shi. Kuma Bitrus ya dāuke shi a gefe, ya fara tsawata masa yana cewa, Allah ya kiyaye ka, Ubangiji! Wannan ba zai faru da kai ba. Amma ya juya ya ce wa Bitrus, Ka tafi bayanta, Shaidan! Kai abin tuntuƙe ne a gare ni, domin ba ka yi tunanin abubuwan Allah ba, sai dai abubuwan mutane.

Sai Yesu ya ce wa almajiransa, Idan wani yana son bin ni, sai ya musanta kansa, ya dāuki gicciyensa, ya bi ni. Domin duk wanda yake so ya cece ransa, zai rasa shi, amma duk wanda ya rasa ransa saboda ni, zai same shi. Me zai amfanar mutum idan ya ci nasara a duniya duka, amma ya rasa ruhinsa? Ko kuma me mutum zai bayar a musanya da ruhin kansa? Gama 'Dan Mutum yana shirin zuwa cikin dāukakar Ubansa tare da mala'ikunsa, sa'an nan kuma zai sāka wa kowane mutum bisa ga ayyukansa. Lalle gaskiya ina gaya muku, akwai waɗānsu daga cikin waɗānda suke tsaye a nan,

wadanda ba za su dandana mutuwa ba sai sun ga Dan Mutum yana zuwa cikin mulkinsa.

17

Bayan kwanaki shida, Yesu ya dauki Bitrus da Yakubu da Yahaya dan'uwansa, ya haura da su zuwa wani dutse mai tsawo su kadai. Kuma ya canza kamannin sa a gabansu, fuskarsa kuwa ta haskaka kamar rana, tufafinsa kuma suka zama farare kamar haske. Kuma duba, Musa da Iliya sun bayyana musu suna tattaunawa da shi. Amsa amma Bitrus ya ce wa Yesu, Ubangiji, yana da kyau mu kasance a nan. Idan kana so, bari mu yi tantuna uku a nan: daya gare ka, daya ga Musa, da daya ga Iliya. Yayinda yake cikin maganarsa, sai ga wani gajimare mai haske ya lullube su, sai kuma ga wata murya daga cikin gajimare tana cewa, Wannan shi ne Dana kaunatacce wanda nake jin dadinsa, ku saurare shi. Kuma da almajiran suka ji, suka fadi a kan fuskokinsu kuma suka ji tsoro sosai. Sai Yesu ya matso ya taɓa su, ya ce, Ku tashi, kada ku ji tsoro. Sun daga idanunsu amma ba su ga kowa ba sai Yesu kadai. Kuma sa'ad da suke saukowa daga dutsen, Yesu ya umarce su cewa, Kada ku fada wa kowa game da wannan wahayin har sai Dan Mutum ya tashi daga matattu. Kuma almajiransa suka tambaye shi suna cewa, Me yasa to malaman littafi suke cewa dole Iliya ya zo farko? Amma Yesu ya amsa ya ce musu, Lalle Iliya zai zo da farko kuma zai mayar da duka. Ina gaya muku cewa Iliya ya riga ya zo, amma ba su gane shi ba, sai dai sun yi masa duk abin da suka so. Haka ma Dan Mutum zai sha wahala a hannunsu. A lokacin sai almajiran suka fahimta cewa game da Yahaya Mai Baftisma ya fada musu.

Kuma da sun zo wurin taron jama'a, sai wani mutum ya kusace shi yana durkusa a gabansa yana cewa, Ubangiji, ka ji

tausayin dana, domin yana fama da ciwon farfadiya kuma yana shan wahala sosai, gama sau da yawa yakan fada cikin wuta kuma sau da yawa cikin ruwa. Kuma na kawo shi wurin almajiranka, amma ba su iya warkar da shi ba. Amma Yesu ya amsa ya ce, Ya tsara marar aminci kuma karkacce, har yausha zan kasance tare da ku? Har yausha zan jure ku? Kawo mini shi a nan. Sai Yesu ya tsawata masa, aljani kuwa ya fita daga gare shi, aka kuma warkar da yaron daga wannan sa'a. Sa'an nan almajiran suka kusanci Yesu su kadai suka ce, Me ya sa mu ba mu iya fitar da shi ba? Amma Yesu ya ce musu, Saboda rashin bangaskiyar ku. Lalle kuwa ina gaya muku, idan kuna da bangaskiya kamar kwayar mustad, za ku ce wa wannan dutsen, Tashi daga nan zuwa can, kuma zai tashi, kuma babu abin da zai zama ba zai yiwu ba a gare ku. Amma wannan irin ba ya fita sai ta hanyar addu'a da azumi.

Yayin da suke juyawa a Galiliya, Yesu ya ce musu, Dan Mutum yana shirin a ba da shi ga hannun mutane. Kuma za su kashe shi, kuma a rana ta uku za a tashe shi. Suka kuwa yi bakin ciki sosai.

Lokacin da suka iso Kafarnahum, wadanda suke karɓar kuɗin harajin didrachma suka zo wurin Bitrus suka ce, Malaminku ba ya biyan kuɗin harajin didrachma? Ya ce, i. Kuma lokacin da ya shiga gidan, Yesu ya rigaye shi yana cewa, me ka gani, Saminu? Sarakunan duniya daga wane ne suke karɓan haraji ko kuɗin kai? Daga ya'yansu ko daga na waɗansu? Bitrus ya ce masa, Daga waɗansu. Yesu ya ce masa, Don haka ya'ya maza suna da yanci. Domin kada mu bata su rai, ka tafi zuwa teku ka jefa kugiya, kuma kifi wanda ya fito na farko ka dauka, sa'an nan ka buɗe bakinsa za ka sami kuɗin stater, ka dauki wannan ka ba su a madadina da naka.

A cikin wannan sa'a, almajiran suka zo wurin Yesu suna cewa, Wane ne ya fi girma a cikin mulkin sama? Sai Yesu ya kira wani yaro ya tsai da shi a tsakaninsu, ya ce, Lalle gaskiya nake gaya muku, idan ba ku juya ku zama kamar yara ba, ba za ku shiga mulkin sama ba. Duk wanda ya kasantar da kansa kamar wannan yaron, shi ne mafi girma a cikin mulkin sama. Kuma duk wanda ya karfi yaro irin wannan ɗaya a cikin sunana, ni ne ya karɓa. Amma duk wanda ya sa ɗaya daga cikin waɗannan ƙananan masu gaskatawa da ni ya yi tuntuɓe, zai fi masa kyau a rataye masa dutsen nika na jaki a wuyansa a kuma nutsar da shi a cikin zurfin teku. Kaiton ga duniya saboda abubuwan tuntuɓe, domin lalle ne abubuwan tuntuɓe su zo, amma kaiton ga mutumin nan wanda abin tuntuɓe yake zuwa ta wurinsa. Idan amma hannunka ko ƙafarka tana sa ka yin zunubi, yanke ta ka jefar da ita daga gare ka, gara ka shiga rai da gurguwar ko nakasasshiyar hannu, da ka kasance da hannaye biyu ko ƙafafu biyu a jefa ka cikin wutar madawwamiya. Kuma idan idonka yana sa ka yi zunubi, cire shi ka jefar da shi, gara ka shiga rai da ido ɗaya, da ka kasance da idanu biyu a jefa ka cikin wutar jahannama. Ku lura kada ku raina daya daga cikin wadannan ƙananan, gama ina gaya muku cewa mala'ikunsu a cikin sammai kullum suna kallon fuskar Ubana wanda yake a cikin sammai. Ya zo domin Dan Mutum yã ceci wanda ya ɓace.

Me kuke ganin? Idan wani mutum yana da tumaki ɗari kuma ɗaya daga cikinsu ya ɓace, ashe, ba zai bar casa'in da tara a kan duwatsu, ya tafi ya nemi wanda ya ɓace ba? Kuma idan ya sami shi, lalle ina gaya muku cewa yana farin ciki da shi fiye da casa'in tara waɗanda ba su ɓace ba. Haka ba nufin Ubanku wanda yake

cikin sama ba ne cewa ko daya daga cikin wadannan kananan ya halaka.

Idan amma ɗan'uwanka ya yi maka zunubi, je ka tsawata masa a tsakaninku ku kaɗai. Idan ya saurare ka, to ka sami ɗan'uwanka. Idan amma bai ji ba, ka ɗauki tare da kai ɗaya ko biyu, domin a kan bakin shaidu biyu ko uku a tabbatar da kowace kalma. Idan amma ya ƙi jin su, ka faɗa wa taron; idan kuma ya ƙi jin taron, bari ya zama a gare ka kamar yadda ake ɗaukan al'ummai da masu karɓar haraji. Lalle gaskiya ina gaya muku, duk abin da kuka daure a duniya, za a daure shi a sama, kuma duk abin da kuka saki a duniya, za a saki shi a sama. Sake gaskiya ina ce muku, idan biyu daga cikinku sun yarda a kan ƙasa game da kowane al'amari da suka roka, za a yi musu daga wurin Ubana wanda yake cikin sammai. Domin inda biyu ko uku suka taru da sunana, a can nake a tsakaninsu.

Sa'an nan Bitrus ya kusace shi ya ce, Ubangiji, sau nawa ɗan'uwana zai yi zunubi a kaina in kuma gafarta masa? Har sau bakwai? Yesu ya ce masa, Ba zan ce maka har sau bakwai ba, amma har sau saba'in sau bakwai.

Saboda wannan aka kwatanta mulkin sammai da wani sarki, wanda ya so ya yi lissafi da bayinsa. Da ya fara daidaita lissafi, sai aka kawo masa wani mai bashi ɗaya na talenti marasa ƙidaya. Da ba shi da abin da zai biya, ubangijinsa ya umurci a sayar da shi da matarsa da ya'yansa da duk abin da yake da shi, don a biya. Saboda haka bawan ya faɗi, ya yi masa sujada yana cewa, Ubangiji, ka yi hakuri da ni, zan biya maka kome. Da jin tausayi ya kama ubangijin bawan nan, sai ya saki shi kuma ya yafe masa bashin. Bayan ya fita, amma bawan nan ya sami ɗaya daga cikin yan'uwansa bayi waɗanda ya kamata ya biya masa ɗari dinari,

kuma ya kama shi yana shaƙe shi yana cewa, Ka mayar mini idan kana bin wani bashi. Don haka abokin bawansa ya fāḍī a kafafunsa yana roƙonsa yana cewa, Ka yi haƙuri da ni, zan biya maka. Amma shi bai yarda ba, sai ya tafi ya jefa shi a gidan yari har sai ya biya bashin da yake bi da shi.

Amma da abokan bayin nasa suka ga abin da ya faru, sai suka yi baƙin ciki ƙwarai, suka je suka faḍa wa ubangijinsu dukan abin da ya faru. Sa'an nan bayan ya kira shi, ubangijinsa ya ce masa, Bawa mugu, dukan wannan bashin na yafe maka, tun da ka roƙe ni. Ba ya kamata kai ma ka ji tausayin abokin bawan aiki naka, kamar yadda ni ma na ji tausayinka? Kuma ubangijinsa ya yi fushi, ya ba da shi ga masu azabta har sai ya biya duk abin da ake binsa. Haka ma Ubana mai sama zai yi muku, idan ba kowane ḍayanku ya gafarta wa ḍan'uwansa daga zuciyarku laifofinsu ba.

19

Kuma ya faru lokacin da Yesu ya gama waḍannan kalmomi, sai ya tashi daga Galilaya ya zo cikin iyakokin Yahudiya, gaba da kogin Urdun. Taron jama'a da yawa sun bi shi, ya kuma warkar da su a can. Sai Farisawa suka zo wurinsa suna gwada shi, suna tambayarsa, Shin, ya halatta wa mutum ya sake matarsa saboda kowane dalili? Amma shi amsa ya ce musu, Ba ku karanta cewa wanda ya halitta daga farko ya yi su namiji da mace, kuma ya ce, Saboda wannan mutum zai bar mahaifinsa da mahaifiyarsa, zai kuma haḍu da matarsa, su biyun kuwa za su zama nama ḍaya. Don haka ba su ƙara zama biyu ba, amma jiki ḍaya ne. Abin da Allah ya haḍa, kada mutum ya raba. Suka ce masa, To, me ya sa Musa ya umarta a ba da takardar saki a kuma sake ta? Ya ce musu cewa, Musa saboda taurin zuciyarku ya yarda muku ku saki matanku, amma tun daga farko ba haka yake ba. Ina cewa muku cewa duk

wanda ya saki matarsa ba saboda fasikanci ba, sa'an nan ya auri wata, yana yin zina, kuma wanda ya auri macen da aka saki yana yin zina. Almajiransa suka ce masa, Idan haka yake halin mutum da mata, bai zama da amfani a yi aure ba. Amma ya ce musu, Ba duk mutane suke karɓar wannan kalma ba, sai dai waɗanda aka ba su. Akwai bābānnī waɗanda aka haife su haka daga cikin mahaifiyarsu. Akwai kuma bābānnī waɗanda mutane suka maishe su bābānnī, kuma akwai bābānnī waɗanda suka maishe kansu bābānnī saboda mulkin sama. Wanda zai iya karɓa, bari ya karɓa.

Sa'an nan aka kawo masa yara, domin ya dora musu hannuwa ya kuma yi addu'a, amma almajiran suka tsawata musu. Amma Yesu ya ce, Ku bar yara su zo, kada ku hana su zuwa wurina, domin mulkin sama na irin waɗannan ne. Kuma ya dora hannuwa a kansu, ya tafi daga can.

Kuma duba, wani mutum ya zo kusa ya ce masa, Malami mai kyau, wane abu mai kyau zan yi domin in sami rai madawwami? Amma ya ce masa, Me yasa kake ce ni mai kyau? Babu wanda yake da kyau sai Allah kaɗai. Amma idan kana so ka shiga rai madawwami, ka kiyaye dokokin. Ya ce masa, Wane iri? Amma Yesu ya ce, Kada ka yi kisa, kada ka yi zina, kada ka yi sata, kada ka yi shaidar zur, Girmama uba da uwa, kuma za ka kaunaci maƙwabcinka kamar kanka. Saurayin ya ce masa, Na kiyaye dukan waɗannan tun ƙuruciyata, me kuma har yanzu nake rasa? Yesu ya ce masa, Idan kana so ka zama cikakke, tafi ka sayar da dukiyarka ka ba talakawa, kuma za ka sami taska a sama, sa'an nan ka zo ka bi ni. Da saurayin ya ji maganar, sai ya tafi yana baƙin ciki, domin yana da dukiya mai yawa. Amma Yesu ya ce wa almajiransa, Lalle ina gaya muku cewa da wahala mai arziki zai shiga mulkin sammai. Amma kuma ina gaya muku, ya fi sauƙi rakumi ya bi ta kwarin allura da mai arziki ya shiga mulkin Allah. Da suka ji

wannan, almajiransa suka yi mamaki sosai suna cewa, Wane ne to zai iya samun ceto? Bayan ya dube su, sai Yesu ya ce musu, A wurin mutane wannan ba shi yiwuwa ba ne, amma a wurin Allah duk abubuwa suna yiwuwa. Sa'an nan Bitrus ya amsa ya ce masa, Duba, mu mun bar kome kuma mun bi ka, me don haka zai zama namu? Amma Yesu ya ce musu, Lalle-lalle ina gaya muku cewa ku waɗanda kuka bi ni, a cikin sabuntawa, lokacin da 'Dan Mutum ya zauna a kan kursiyin ɗaukakarsa, ku ma za ku zauna a kan kursiyoyi goma sha biyu kuna yin hukunci a kan kabilu goma sha biyu na Isra'ila. Kuma duk wanda ya bar gidaje ko yan'uwa maza ko yan'uwa mata ko uba ko uwa ko mace ko yara ko gonaki saboda sunana, zai karɓi sau ɗari kuma zai gāji rai madawwami. Amma da yawa waɗanda suke na farko za su zama na ƙarshe, waɗanda kuma suke na ƙarshe za su zama na farko.

20

Kamanceceniya domin mulkin sama yana kama da wani maigida wanda ya fita da sassafe don ya ɗauki ma'aikata zuwa gonar inabinsa. Bayan ya yarda da ma'aikata a kan dinari guda a rana, sai ya aiko su zuwa gonar inabinsa. Kuma ya fita wajen sa'a ta uku, ya ga wasu tsaye a kasuwa ba su da aiki. Kuma ya ce musu, Ku ma ku je zuwa gonar inabi, kuma duk abin da ya dace zan ba ku. Su kuwa suka tafi. Ya sake fita da misalin sa'a ta shida da ta tara, ya yi haka nan. Game da sa'a ta goma sha ɗaya, bayan ya fita, ya sami wasu tsaye ba su da aiki, sai ya ce musu, Me yasa kuke tsaye a nan dukan yini ba ku da aiki? Suka ce masa, Domin babu wanda ya ɗauke mu aiki. Ya ce musu, Ku tafi ku ma zuwa gonar inabi, kuma duk abin da yake daidai za ku karɓa. Da yamma ya yi, sai maigidan gonar inabi ya ce wa mai kula da gonarsa, Kira ma'aikatan ka biya su albashinsu, ka fara da na ƙarshe har zuwa na farko. Kuma waɗanda suka zo wajen sa'a ta goma sha ɗaya,

kowannensu ya karɓi dinari ɗaya. Sun zo amma waɗanda suka zo da farko sun yi tunanin cewa za su karɓi fiye da haka, amma su ma sun karɓi dinari ɗaya-ɗaya kamar sauran. Bayan sun karɓa, sai suka yi gunaguni game da maigidan gida Suna cewa waɗannan na ƙarshe sun yi aiki sa'a ɗaya kawai, amma ka sanya su daidai da mu waɗanda muka ɗauki nauyin yini da zafi. Amma shi ya amsa ya ce wa ɗaya daga cikinsu, Aboki, ba na yi maka zalunci ba. Ashe, ba ka yarda da ni a kan dinari ɗaya ba? Dauki naka ka tafi, amma ina so in ba wannan na ƙarshe kamar yadda na ba ka. Ko ba a yarda mini in yi abin da nake so a cikin nawa ba? Idan idonka mugu ne saboda ni nagari ne? Haka za su zama na ƙarshe su zama na farko, kuma na farko su zama na ƙarshe, domin da yawa an kira su, amma kaɗan ne aka zaɓa.

Kuma yayinda Yesu yake hawa zuwa Urushalima, ya ɗauki almajiran goma sha biyun a boye a hanya kuma ya ce musu, Duba, muna hawa zuwa Urushalima, kuma za a ba da Ɗan Mutum ga manyan firistoci da marubuta, za su kuwa yanke masa hukuncin kisa. Kuma za su ba da shi ga al'ummai don a yi masa ba'a, a yi masa bulala, a gicciye shi, kuma a rana ta uku zai tashi.

Sa'an nan uwar ya'yan Zabadaɗi ta kusace shi tare da ya'yanta, tana sujada kuma tana neman wani abu daga gare shi. Ya ce mata, Me kike so? Ta ce masa, Ka faɗa don waɗannan ya'yana maza biyu su zauna, ɗaya a hannun dama naka, ɗaya kuma a hannun hagu naka a cikin mulkinka. Yesu ya amsa ya ce, Ba ku san abin da kuke tambaya ba. Kuna iya shan kofin da zan sha, ko a yi muku baftismar da za a yi mini? Suka ce masa, Muna iya. Kuma ya ce musu, Lalle kofi na za ku sha, kuma baftismar da nake yi za a yi muku baftisma, amma zama a damana da kuma a haguna ba nawa ba ne in bayar, sai dai ga waɗanda aka shirya ta wurin Ubana. Kuma da goma suka ji, suka yi fushi game da yan'uan nan biyu.

Amma Yesu ya kira su ya ce, kun san cewa masu mulkin al'ummai suna mallaka a kansu kuma manyan mutane suna yin iko a kansu. Ba haka zai kasance a cikinku ba, amma duk wanda yake so ya zama babba a cikinku, zai zama bawan ku. Kuma duk wanda yake so ya zama na farko a cikinku, zai zama bawan ku Kamar yadda Dan Mutum bai zo domin a yi masa hidima ba, amma ya zo domin yā yi hidima, kuma yā bayar da ransa a matsayin fansa a maimakon mutane da yawa.

Kuma sa'ad da suke fita daga Jericho, taron jama'a mai yawa ya bi shi. Kuma ga shi, makafi biyu suna zaune a gefen hanya, da suka ji cewa Yesu yana wucewa, sai suka yi ihu suna cewa, Ka ji tausayinmu, Ubangiji, Dan Dauda. Amma jama'ar suka tsawata musu don su yi shiru, amma su suka kara yin kuka suna cewa, Ka ji tausayinmu, Ubangiji, Dan Dauda. Kuma Yesu ya tsaya ya kira su ya ce, Me kuke so in yi muku? Suka ce masa, Ubangiji, domin a buɗe idanunmu. Yesu ya ji tausayi, sai ya taɓa idanunsu, nan take idanunsu suka warke, suka kuwa bi shi.

21

Kuma lokacin da suka kusanci Urushalima kuma suka zo Bethphage a dutsen zaitun, sai Yesu ya aiki almajiri biyu. Yana cewa musu, Ku je cikin ƙauyen da yake gabanku, kuma nan take za ku sami jaki an daure da ɗan jaki tare da ita, bayan kun kunce su, ku kawo mini. Kuma idan wani ya ce muku wani abu, sai ku ce cewa Ubangiji yana buƙatarsu, nan take kuma zai mayar da su. Amma duk wannan ya faru domin a cika abin da aka faɗa ta bakin annabi wanda yake cewa, Ku faɗa wa yar Sihiyona, duba, sarkinki yana zuwa gare ki cikin tawali'u, yana hawa kan jaki da ɗan jaki, ɗan dabbar kaya.

Sun tafi, almajiran kuwa suka yi kamar yadda Yesu ya umarce su. Sun kawo jaki da ɗan jaki, suka shimfiɗa tufafinsu a kansu, ya kuwa zauna a kansu. Amma mafi yawan taron jama'a sun shimfiɗa tufafinsu a kan hanya, wasu kuma suna yanke rassa daga itatuwa suna shimfiɗa su a kan hanya. Amma jama'ar da suke gaba da waɗanda suke biye suna ihu suna cewa, Hosanna ga Dan Dauda, albarka ga wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji, Hosanna a cikin mafi ɗaukaka.

Da shigarsa cikin Urushalima, dukan birnin ya girgizu yana cewa, Wane ne wannan? Amma jama'a suka kasance suna cewa, Wannan shi ne Yesu, annabin da ya fito daga Nazaret ta Galili.

Kuma Yesu ya shiga haikalin Allah, ya kori dukan masu sayarwa da masu saya a cikin haikalin, ya kifar da teburan masu musayar kuɗi da kuma kujerun masu sayar da tattabari. Kuma ya ce musu, an rubuta cewa, gidana gidan addu'a ne za a kira, amma ku kun mai da shi kogon yan fashi.

Kuma guragu da makafi suka zo wurinsa a cikin haikalin, ya kuwa warkar da su. Amma manyan firistoci da malaman dokoki, bayan sun ga abubuwan al'ajabi da ya yi da kuma yaran da suke ihu a cikin haikalin suna cewa, Hosanna ga Dan Dauda, sai suka fusata. Suka ce masa, Kana jin abin da waɗannan suke faɗa? Amma Yesu ya ce musu, I, ashe ba ku taɓa karanta ba cewa daga bakin jarirai da masu shayarwa ka shirya yabo? Kuma ya bar su, ya fita daga birnin zuwa Betani, ya kwana a can.

Da safe amma yana komawa cikin birni, ya ji yunwa. Kuma da ya ga itacen ɓaure guda ɗaya a kan hanya, sai ya zo wurinsa, amma bai sami kome a cikinta ba sai ganye kaɗai. Sai ya ce mata, Kada a kara samun ya'ya daga gare ki har abada. Nan take itacen ɓauren

ya bushe. Kuma da almajiran suka gani, sai suka yi mamaki suna cewa, Ta yaya itacen ɓauren ya bushe nan take? Amsa amma Yesu ya ce musu, Gaskiya ina gaya muku, idan kuna da bangaskiya kuma ba ku shakka ba, ba kawai abin itacen ɓaure za ku yi ba, amma ko da dutsen nan kuka ce, A dāga ka kuma a jefa ka cikin teku, zai zama. Kuma duk abin da kuka tambaya a cikin addu'a da bangaskiya, za ku karɓa.

Kuma da ya zo cikin haikalin, manyan firistoci da dattawan mutane suka zo wurinsa yayin da yake koyarwa, suna cewa, A cikin wane iko kake yin waɗannan abubuwa, kuma wa ya ba ka wannan iko? Amsa amma Yesu ya ce musu, Zan tambaye ku ni ma tambaya dāya, wacce idan kun amsa mini, ni ma zan faɗa muku da wace iko nake yin waɗannan abubuwa. Baftismar Yahaya daga ina ta fito, daga sama ko daga mutane? Amma su kuwa suna tunani a tsakaninsu suna cewa, idan muka ce daga sama, zai tambaye mu, to don me ba ku gaskata shi ba? Amma idan muka ce, Daga mutane, muna tsoron taron jama'a, domin duka suna dāukar Yahaya a matsayin annabi. Suka amsa wa Yesu suka ce, Ba mu sani ba. Shi ma ya ce musu, Ni ma ba zan gaya muku da wane iko nake yin waɗannan abubuwa ba.

Me kuma gare ku yake gani? Wani mutum yana da ya'ya biyu, kuma ya kusaci na farko ya ce, Dana, tafi yau ka yi aiki a gonar inabina. Amma ya amsa ya ce, Ba na so, amma daga baya ya yi nadama kuma ya tafi. Kuma ya kusanci na biyu ya ce haka. Amma shi ya amsa ya ce, Ni, ubangiji, amma bai tafi ba. Wane daga cikin su biyun ya aikata nufin mahaifinsa? Suka ce masa, na farko. Yesu ya ce musu, lalle Yahaya ya zo wurinku a hanyar adalci, amma ba ku gaskata shi ba, sai masu karɓar haraji da karuwai suka gaskata shi, amma ku da kuka ga haka, ba ku tuba daga baya don ku gaskata shi ba.

Ku ji wani misali. Akwai wani mutum maigida, wanda ya shuka gonar inabi kuma ya kewaye ta da shinge, ya haka wurin matsewar ruwan inabi a cikinta, ya gina hasumiya, sannan ya ba da ita ga manoma hayar, ya kuma tafi kasashen waje. Amma da lokacin girbi ya kusata, sai ya aiki bayinsa zuwa ga manoman don su karfi ya'yan itatuwansa. Kuma manoman sun dauki bayinsa, suka doke wani, suka kashe wani, suka kuma jajjefe wani da duwatsu. Sake ya aika wasu bayi masu yawa fiye da na farko, kuma suka yi musu haka nan. Daga baya sai ya aika musu dansa yana cewa, Za su girmama dana. Amma manoman da suka ga dan suka ce a cikin kansu, Wannan shi ne magaji, ku zo mu kashe shi mu kwace gadonsa. Suka kama shi, suka fitar da shi waje da gonar inabi, suka kashe shi. Saboda haka, lokacin da ubangijin gonar inabi ya zo, me zai yi wa wadannan manoma? Suka ce masa, Zai hallaka mugaye da muguwar halakar, kuma zai ba da gonar inabin hayar ga wasu manoma wadanda za su biya masa ya'yan itatuwa a lokatansu. Yesu ya ce musu, Ashe, ba ku taɓa karanta a cikin Nassi ba, Dutsen da magana suka fi, shi ne ya zama dutsen kan ginin, daga wurin Ubangiji wannan ya faru, kuma yana da al'ajabi a idanunmu?

Saboda wannan, ina gaya muku cewa za a dauke mulkin Allah daga gare ku, kuma za a ba wa al'ummar da take yin ya'yan itatuwansa. Kuma duk wanda ya fada a kan wannan dutsen zai farfashe guntuwuntuwu, amma duk wanda dutsen ya fada a kansa, zai nika shi. Kuma da manyan firistoci da Farisawa suka ji misalansa, sai suka gane cewa yana magana a kansu. Kuma suna neman su kama shi amma suka ji tsoron jama'a, domin sun dauke shi a matsayin annabi.

Kuma Yesu ya sãke amsa ya ce musu cikin misalai yana cewa, An yi kamar mulkin sama da wani sarki, wanda ya yi bikin aure don dānsa. Kuma ya aika bayinsa don su kira waɗanda aka gayyata zuwa bikin aure, amma ba su yarda su zo ba. Sake ya sãke aika wasu bayi yana cewa, Ku faɗa wa waɗanda aka gayyata, Duba, abincin liyafa na na shirya, bijimai na da dabbobin da aka yi kitse an yanka, kuma kome ya shirya, ku zo wurin bikin aure. Amma sun yi sakaci suka tafi, dāya zuwa gonarsa, dāyan kuma zuwa cinikinsa, Amma sauran sun yi nasara a kan bayinsa, suka wulakanta su, suka kuma kashe su. Da ya ji, sai sarkin nan ya yi fushi, ya aika da sojojinsa ya halaka waɗancan masu kisan kai, ya kuma kone birninsu. Sa'an nan ya ce wa bayinsa, Lalle ne bikin aure a shirye yake, amma waɗanda aka gayyata ba su cancanci ba. Saboda haka ku je kan hanyoyin da suka ketare, kuma duk wanda kuka samu, ku gayyace shi zuwa bikin aure. Kuma waɗannan bayi suka fita zuwa hanyoyi suka tattara duk waɗanda suka samu, miyagu da nagari, kuma bikin auren ya cika da baki masu kwanciya. Sa'ad da sarki ya shiga don ya dubi bakin da suke zaune, sai ya ga a can wani mutum wanda ba ya sanye da tufafin bikin aure. Sai ya ce masa, Aboki, ta yaya ka shiga nan ba tare da rigar aure ba? Amma shi ya yi shiru. Sa'an nan sarki ya ce wa bayi, Bayan kun daure kafafunsa da hannayensa, dāuke shi ku jefa shi cikin duhun waje. A can za a yi kuka da cizon haƙora. Domin da yawa ne aka gayyata, amma kaɗan ne aka zaɓa.

Sa'an nan bayan sun tafi, Farisiyawa suka yi shawara domin su tarko shi a cikin magana. Sai suka aiko masa da almajiransa tare da Herodiyawa suna cewa, Malam, mun san cewa kai mai gaskiya ne kuma kana koyar da hanyar Allah cikin gaskiya, kuma ba ka damu da kowa ba, domin ba ka nuna bambanci ga kowa ba. Ka faɗa mana saboda haka, me yake ganinka? Shin yana halatta a ba da haraji ga Kaisar ko a'a? Da Yesu ya san muguntar su, sai ya

ce, Me ya sa kuke gwada ni, ku munafukai? Nuna mini tsabar kudɪn haraji. Sai suka kawo masa dinari. Kuma ya ce musu, Na wane ne wannan hoton da rubutun? Suka ce masa, Na Kaisar ne. Sai ya ce musu, Ku mayar da na Kaisar ga Kaisar, da na Allah ga Allah. Kuma da suka ji, suka yi mamaki, suka bar shi suka tafi.

A wannan rana Sadukiyawa suka zo wurinsa, waɗanda suke cewa babu tashin matattu, suka tambaye shi suna cewa, Malami, Musa ya ce, idan wani ya mutu ba tare da samun ya'ya ba, sai ɗan'uwansa ya auri matarsa ya kuma haifi ya'ya wa ɗan'uwansa. Akwai yan'uwa maza bakwai a tsakaninmu, kuma na farko ya yi aure ya mutu, kuma da yake ba shi da zuriya, ya bar matarsa ga ɗan'uwansa. Haka ma na biyu da na uku, har zuwa na bakwai. Daga baya kuma, bayan kowa, macen ma ta mutu. A cikin tashin matattu saboda haka, matar wane ne daga cikin bakwai za ta kasance? Gama dukansu sun aure ta. Amsa amma Yesu ya ce musu, Kun ruɗe saboda ba ku san Nassi ba, ko ikon Allah. A cikin tashin matattu ba sa yin aure kuma ba a ba da su ga aure ba, amma suna zama kamar mala'ikun Allah a sama. Amma game da tashin matattu, ashe ba ku karanta abin da Allah ya faɗa muku ba? Ni ne Allahn Ibrahim da Allahn Ishaku da Allahn Yakubu; Allah ba Allahn matattu ba ne, amma Allahn masu rai. Kuma da jama'a suka ji, sai suka yi mamakin koyarwarsa.

Su Farisiyawa kuwa da suka ji cewa ya rufe bakunan Sadukiyawa, sai suka taru wuri ɗaya. Kuma daya daga cikinsu, malamin doka, ya tambaye shi yana gwada shi, yana cewa, Malam, wace umarni ce mafi girma a cikin doka? Amma Yesu ya ce masa, Za ka ƙaunaci Ubangiji Allahnka da dukan zuciyarka, da dukan ranka, da dukan hankalinka. Wannan ita ce umarni ta farko kuma mai girma. Na biyu kuma tana kama da wannan, za ka ƙaunaci

maƙwabcinka kamar kanka. A cikin waɗannan umarnan biyu ne dukan dokar da annabawa suke rataye.

Sa'ad da aka tara Farisawa, sai Yesu ya tambaye su yana cewa, Me kuke gani game da Almasihu? Dan wane ne? Suka ce masa, Na Dauda. Ya ce musu, To, yaya Dauda a cikin Ruhu yake kiran shi Ubangiji yana cewa, Ubangiji ya ce wa Ubangijina, Zauna a hannun damana har sai in mayar da abokan gabanka matashin kafafunka.

Idan saboda haka Dauda yana kiran sa Ubangiji, ta yaya zai zama ɗansa?

Kuma babu wanda ya iya amsa masa ko kalma ɗaya, kuma tun daga wannan rana babu wanda ya sāke karfafa ya tambaye shi.

23

Sa'an nan Yesu ya yi magana ga taron jama'a da almajiransa. yana cewa, Marubuta da Farisiyawa sun zauna a kan kujerar Musa. Saboda haka, duk abin da suka ce muku ku kiyaye, ku kiyaye ku kuma yi, amma kada ku yi bisa ga ayyukansu, gama suna faɗa amma ba sa yi. Suna daure kaya masu nauyi da masu wuyan ɗaukawa, suna kuma ajiye su a kan kafadun mutane, amma da yatsunsu ba su son motsa su ba. Duk ayyukansu kuwa suna yi don mutane su gan su. Suna fadada laya nasu kuma suna girmantar gindi na rigunansu, Suna son wurin girmamawa a cikin liyafa da kuma manyan kujeru a cikin taron jama'a da kuma gaisuwar da ake yi musu a cikin kasuwanni da kuma mutane su kira su rabbi. Amma ku, kada a kira ku rabbi, gama malaminku ɗaya ne, Almasihu, kuma dukanku yan'uwa ne. Kuma kada ku kira wani ubanku a duniya, domin uba ɗaya ne kuke da shi, wanda

yake cikin sammai. Kuma kada a kira ku malamai, gama malaminku ɗaya ne, wato Almasihu. Wanda ya fi girma a cikinku zai zama bawan ku. Duk wanda ya ɗaukaka kansa za a kasantar da shi, kuma duk wanda ya kasantar da kansa za a daukaka shi.

Kaitonku marubuta da Farisiyawa munafukai, domin kuna cinye gidajen gwauraye kuma kuna yin dogon addu'a a matsayin hujja, saboda wannan za ku sami hukunci mafi tsanani. Kaiton ku, marubuta da Farisiyawa munafukai, domin kuna rufe mulkin sammai a gaban mutane. Ku fa ba kwa shiga, ko waɗanda suke shiga ba kwa barin su shiga. Kaiton gare ku, marubuta da Farisiyawa munafukai, domin kuna ratsa tekun da busasshiyar kasa don yin baƙo ɗaya, kuma lokacin ya zama, sai ku mai da shi ɗan jahannama sau biyu fiye da ku. Kaitonku, jagororin makafi, waɗanda suke cewa, duk wanda ya rantse da haikalin, ba kome ba ne, amma duk wanda ya rantse da zinariyan haikalin, ya wajaba. Wawaye da makafi! Wane ne ya fi girma, zinariya ko haikalin da yake tsarkake zinariya? Kuma, duk wanda ya rantse da bagade, ba kome ba ne, amma duk wanda ya rantse da kyautar da take a kansa, sai ya cika. Wawaye da makafi, wane ne ya fi girma, kyautar ko bagaden da yake tsarkake kyautar? Saboda haka, wanda ya rantse da bagade yana rantse da shi da kuma duk abin da yake a kansa. Kuma wanda ya rantse da haikalin yana rantsuwa da shi da kuma wanda ya zauna a cikinsa Kuma wanda ya rantse da sama yana rantsuwa da kursiyin Allah da kuma wanda yake zaune a kansa. Kaiton ku, marubuta da Farisiyawa munafukai, domin kuna ba da zakka na na'ana'a da dill da cumin, amma kun yi sakaci da abubuwan da suka fi nauyi na doka, wato hukunci da jinkai da bangaskiya. Ya kamata a yi waɗannan, amma kada a bar waɗancan. Jagororin makafi, waɗanda suke tace ɗudan sauro, amma suna haɗiye raƙumi. Kaiton ku, marubuta da Farisiyawa munafukai, domin kuna tsarkake wajen kofi da kwano, amma a

ciki sun cika da wawashe da rashin adalci. Kai Bafarisiye makaho, ka fara tsarkake ciki na kofi da kwano, domin wajensu ma ya zama tsarkakakke. Kaitonku, marubuta da Farisawa munafukai, domin kuna kama da kaburbura da aka shafe da fari, waɗanda a zahiri suna bayyana kyawawa, amma a ciki suna cike da kasusuwan matattu da dukkan kazanta. Haka ma ku, a waje kuna bayyana ga mutane kamar masu adalci, amma a ciki kuna cike da munafunci da rashin bin doka. Kaiton ku, marubuta da Farisiyawa munafukai, domin kuna gina kaburbura na annabawa kuma kuna kawata kaburbura na masu adalci, Kuma kuna cewa, Da a ce mun kasance a zamanin kakanninmu, da ba mu shiga tare da su wajen zub da jinin annabawa ba. Don haka kuna shaida wa kanku cewa ku ya'yan waɗanda suka kashe annabawa ne. Ku kuma cika ma'aunin ubbanninku. Ku macizai, ya'yan macizai masu dafi, ta yaya za ku tsere daga hukuncin jahannama? Saboda wannan, duba, ina aiken annabawa da masu hikima da marubuta zuwa gare ku, kuma daga cikinsu za ku kashe su, za ku gicciye su, kuma daga cikinsu za ku yi musu bulala a cikin majami'o'inku, za ku kuma tsananta musu daga birni zuwa birni, Domin ya zo a kanku dukan jinin masu adalci da aka zubar a duniya, tun daga jinin Habila mai adalci har zuwa jinin Zakariya ɗan Barakiya, wanda kuka kashe tsakanin haikali da bagade. Lallai ina gaya muku cewa duk waɗannan abubuwa za su zo a kan wannan tsara. Urushalima Urushalima, wadda take kashe annabawa da kuma jajjefe waɗanda aka aiko zuwa gare ta, sau nawa na so in tattara ya'yanka kamar yadda kaza take tattara ya'yanta a karkashin fikafikai, amma ba ku yarda ba. Duba, an bar muku gidanku kango. Ina gare ku cewa, ba za ku kara ganin ni ba tun daga yanzu har sai kun ce, Albarka ta tabbata ga wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji.

Bayan Yesu ya fita daga haikalin, sai almajiransa suka zo wurinsa don su nuna masa gine-ginen haikalin. Amma Yesu ya ce musu, Ba ku ganin dukan waɗannan abubuwa ba? Lalle ina gaya muku, ba za a bar dutse a kan dutse a nan ba, wanda ba za a rushe ba. Yayinda yake zaune a kan Dutsen Zaitun, almajiransa suka zo wurinsa su kaɗai suna cewa, Faɗa mana, yausha waɗannan abubuwa za su faru, kuma mece ce alamar zuwanka da kuma ƙarshen zamani? Kuma Yesu ya amsa ya ce musu, Ku lura kada wani ya ruɗe ku. Da yawa za su zo da sunana suna cewa, Ni ne Almasihu, kuma za su yaudari mutane da yawa. Za ku ji labarin yaƙe-yaƙe da jita-jitar yaƙe-yaƙe, ku lura kada ku damu, domin dole ne duka su faru, amma har yanzu ba ƙarshen ba ne. Gama al'umma za ta tashi a kan al'umma, mulki kuma a kan mulki, kuma za a yi yunwa da annoba da girgizar ƙasa a wurare daban-daban, Amma duk waɗannan farkon naƙudar haihuwa ne. Sa'an nan za su ba da ku ga wahala kuma za su kashe ku, kuma za ku zama abin ƙiyayya ga dukan al'ummai saboda sunana. Kuma sa'an nan mutane da yawa za su yi tuntuɓe, za su bashe juna, kuma za su ƙi juna. Kuma annabawan ƙarya da yawa za su tashi, za su kuwa ruɗe mutane da yawa. Kuma saboda ƙaruwar rashin bin doka, ƙaunar mutane da yawa za ta yi sanyi. Amma wanda ya jure har zuwa ƙarshe, shi ne za a cece. Kuma za a yi shelar wannan labari mai daɗi na mulki a cikin dukan duniyar da ake zaune don shaida ga dukan al'ummai, sa'an nan ƙarshe za ta zo. Saboda haka, lokacin da kuka ga abin ƙyama na hallaka wanda aka faɗa ta wurin annabi Daniyel yana tsaye a wuri mai tsarki, bari mai karantawa ya fahimta. Sai waɗanda suke a Yahudiya su gudu zuwa duwatsu. Wanda yake a kan rufin gida kada ya sauko ya ɗauki kayayyaki daga cikin gidansa. Kuma wanda yake a filin kada ya juya baya ya ɗauki tufafinsa. Kaiton ga matan da suke da ciki da kuma masu shayarwa a cikin waɗancan kwanakin. Yi addu'a don kada guduwar ku ta kasance a lokacin damina ko a ranar Asabar.

Domin a lokacin za a yi babbar wahala irin wadda ba a taɓa gani ba tun farkon duniya har zuwa yanzu, kuma ba za a kara ganinta ba. Kuma idan ba a gajarta kwanakin nan ba, da ba a ceci ko ɗan nama ba, amma saboda waɗanda aka zaɓa, za a gajarta kwanakin nan. Sa'an nan idan wani ya ce muku, Duba, ga Almasihu a nan ko A nan, kada ku gaskata. Gama za a tashe karya-almasihu da karya-annabawa, za su kuma nuna manyan alamu da abubuwan al'ajabi, domin su yaudari har ma da zaɓaɓɓu, idan hakan zai yiwu. Duba, na riga na faɗa muku a gabani. Saboda haka, idan suka ce muku, Duba, yana a cikin jeji, kada ku fita; ko kuma, Duba, yana a cikin ɗakunan ajiya, kada ku gaskata, Kamar yadda walƙiya take fitowa daga gabas kuma tana haskakawa har zuwa yamma, haka ma zai kasance da zuwan Dan Mutum. Domin a duk inda gawar take, a can ne ungulaɓi za su taru.

Nan take bayan wahalar waɗannan kwanakin, rana za ta duhunta, wata kuma ba zai ba da haskenta ba, taurari za su fado daga sama, kuma ikokin sammai za su girgizu.

Kuma sa'an nan za a ga alamar Dan Mutum a sararin sama, kuma sa'an nan dukan kabilar duniya za su yi kuka, za su kuma ga Dan Mutum yana zuwa a kan gizagizai na sama da iko da ɗaukaka mai yawa. Kuma zai aiko da manzanninsa tare da babbar muryar ƙaho, kuma za su tattara zaɓaɓɓunsa daga iskoki huɗu daga iyakokin sammai har zuwa iyakokinsu. Daga itacen ɓaure kuwa, ku koyi misalin. Lokacin da reshen ta ya riga ya yi taushi kuma ganyaye suka fito, sai ku san cewa rani ya kusa. Haka ma ku, lokacin da kuka ga dukan waɗannan abubuwa, ku sani cewa yana kusa, a bakin ƙofa. Da gaske ina faɗa muku, wannan tsara ba za ta wuce ba sai duk waɗannan abubuwa su cika. Sama da ƙasa za su shuɗe, amma kalmomina ba za su taɓa shuɗewa ba. Game da ranar waccan da lokacin, babu wanda ya sani, ko mala'ikun

sammai ma, sai dai Ubana kaɗai. Kamar yadda kwanakin Nuhu suke, haka ma bayyanar Dan Mutum za ta kasance. Kamar yadda suke a cikin kwanakin kafin ambaliyar ruwa suna ci suna sha, suna aure suna kuma ba da aure, har zuwa ranar da Nuhu ya shiga cikin jirgin ruwa, Kuma ba su sani ba har sai da ambaliyar ruwa ta zo ta ɗauke su duka, haka ma zai kasance a zuwan Dan Mutum. A lokacin nan biyu za su kasance a gonar, ɗaya za a ɗauka ɗaya kuma za a bari. Mata biyu masu nika a cikin injin nika, za a ɗauki ɗaya a bar ɗaya. Ku yi tsaro saboda haka, domin ba ku san lokacin da Ubangijinku zai zo ba. Amma ku san wannan, cewa idan maigidan ya san a wane lokaci ɓarawo zai zo, da ya yi tsaro kuma ba zai yarda a huda gidansa ba. Saboda wannan ku ma ku kasance a shirye, domin a lokacin da ba ku zato ba, Dan Mutum zai zo.

Wane ne to amintaccen bawa kuma mai hankali, wanda ubangijinsa ya naɗa a kan hidimar gidansa don ya ba su abincinsu a daidai lokaci? Albarka ga bawan nan wanda ubangijinsa zai same shi yana yin haka sa'ad da ya zo. Lallai ina gaya muku cewa zai naɗa shi a kan dukan dukiyarsa. Idan amma wannan mugun bawa ya ce a cikin zuciya, Ubangijina yana jinkiri zuwa, Kuma ya fara dukan abokan bayinsa, yana ci yana sha kuma tare da mashaya, Ubangijin bawan nan zai zo a ranar da ba ya tsammani kuma a sa'ar da ba ya sani Kuma zai yanke shi gida biyu, zai kuma sanya rabonsa tare da munafukai, a can za a yi kuka da cizon haƙora.

25

Sai za a kwatanta mulkin sammai da budurwai goma, waɗanda suka ɗauki fitilunsu suka fita don tarwon ango. Biyar daga cikinsu sun kasance masu hikima amma biyar kuma wawaye ne. Waɗanda suke wawaye, da suka ɗauki fitilunsu, ba su ɗauki

mai tare da kansu ba. Masu hankali kuwa sun dauki mai a cikin tasoshinsu tare da fitilunsu. Amma da ango ya yi jinkiri, dukkansu suka yi gyangyadi kuma suka yi barci. A tsakiyar dare sai aka yi kuka, Duba! Ango yana zuwa, ku fita ku tarye shi. Sa'an nan duk waɗancan budurwai suka tashi suka kuma gyara fitilunsu. Waɗanda wawaye suka ce wa masu hankali, Ku ba mu daga man ku, domin fitilunanmu suna kashewa. Masu hikima suka amsa suna cewa, Kada yā zama ba zai ishe mu da ku ba, sai dai ku je wurin masu sayarwa ku saya wa kanku. Sa'ad da suke tafiya don su saya, ango ya zo, kuma waɗanda suke shirye suka shiga tare da shi zuwa bikin aure, sai aka rufe kofar. Daga baya amma sauran budurwai suka zo suna cewa, Ubangiji, Ubangiji, ka buɗe mana. Amma shi ya amsa ya ce, Lalle ne ina gaya muku, ban san ku ba. Ku yi tsaro saboda haka, domin ba ku san ranar ba ko lokacin da Dan Mutum zai zo.

Kamar yadda mutum da ke tafiya ya kira bayinsa ya ba su dukiyarsa Kuma ya ba ɗaya talanti biyar, ya ba ɗayan biyu, ya ba ɗayan ɗaya, kowa bisa ga ikonsa, sai ya tafi waje nan take. Ya tafi amma wanda ya karɓi talenti biyar ya yi aiki da su kuma ya sami wasu talenti biyar. Haka ma wanda ya karɓi biyu ya sami waɗansu biyu kuma. Amma wanda ya karɓi ɗaya ya tafi ya tona rami a cikin kasa kuma ya boye azurfar ubangijinsa. Bayan lokaci mai yawa, ubangijin waɗannan bayi ya zo ya yi lissafi tare da su. Kuma wanda ya karɓi talenti biyar ya zo ya kawo waɗansu talenti biyar yana cewa, Ubangiji, talenti biyar ka ba ni da amana, duba, na sami waɗansu talenti biyar a kansu. Ubangijinsa ya ce masa, Da kyau, bawa nagari kuma amintacce! A kan abubuwa kaɗan ka kasance amintacce, zan sa ka a kan abubuwa da yawa. Shiga cikin farin cikin ubangijinka. Ya zo kuma shi wanda ya karɓi talenti biyu ya ce, Ubangiji, talenti biyu ka ba ni, duba wasu talenti biyu na samu a kansu. Ubangijinsa ya ce masa, Da kyau, bawa nagari

kuma amintacce! A kan abubuwa kaɗan ka kasance amintacce, zan sa ka a kan abubuwa da yawa. Shiga cikin farin cikin ubangijinka. Ya zo kusa amma kuma wanda ya karɓi talanti ɗaya ya ce, Ubangiji, na san ka cewa kai mutum mai wuya ne, kana girbi inda ba ka shuka ba kuma kana tattarawa daga inda ba ka watsar ba, Kuma saboda tsoro, na tafi na ɓoye talantinka a cikin ƙasa, ga shi, kana da naka. Amma ubangijinsa ya amsa ya ce masa, Kai mugun bawa mai kasala, ka san cewa ina girbe inda ban shuka ba, kuma ina tattarawa daga inda ban watsar ba. Ya kamata saboda haka ka jefa azurfana ga masu kasuwancin kuɗi, kuma da na zo, da na karɓi nawa tare da riba. Saboda haka ɗauki talanti daga gare shi ku ba wa wanda yake da talanti goma. Domin ga wanda yake da shi duka za a ba shi kuma zai yi yawa, amma daga wanda ba shi da shi, ko abin da yake da shi ma za a ɗauke daga gare shi. Kuma ku jefar da bawan mara amfani zuwa cikin duhun da yake a waje, a can za a yi kuka da cizon haƙora.

Amma lokacin da Dan Mutum ya zo cikin ɗaukakarsa tare da dukan mala'ikun tsarkaka, sa'an nan zai zauna a kan kursiyin ɗaukakarsa, Kuma dukan al'ummai za su taru a gabansa, zai kuma raba su daga juna kamar yadda makiyayi yake raba tumaki da awaki. Kuma zai ajiye tumaki a hannun damansa, amma awaki a hannun haguinsa. Sa'an nan sarki zai ce wa waɗanda suke a hannun damansa, Ku zo, ku da aka albarkaci na Ubana, ku gāji mulkin da aka shirya muku tun kafuwar duniya. Na ji yunwa, kuma kuka ciyar da ni, na ji ƙishirwa, kuma kuka shayar da ni, baƙo ne, kuma kuka karɓe ni. Tsirara nake, kuma kuka sa mini tufafi, na yi rashin lafiya, kuma kuka ziyarce ni, a kurkuku nake, kuma kuka zo wurina. Sa'an nan masu adalci za su amsa masa suna cewa, Ubangiji, yausha muka gan ka kana jin yunwa muka ciyar da kai, ko kana jin ƙishirwa muka ba ka abin sha? Yausha kuma muka gan ka baƙo muka tattara ka, ko tsirara muka sa maka

tufafi? Yaushe kuma muka gan ka mai rauni ko a kurkuku, muka kuma zo wurinka? Kuma sarki zai amsa ya ce musu, Lalle ina gaya muku, duk abin da kuka yi wa ɗaya daga cikin waɗannan yan'uwana mafi kanƙanta, gare ni kuka yi. Sa'an nan zai ce wa waɗanda suke a hagu, Ku tafi daga gare ni, ku la'anannu, zuwa cikin wutar madawwamiya wadda aka shirya wa Iblis da mala'ikunsa. Na ji yunwa, amma ba ku ba ni abinci ba, na ji kishirwa, kuma ba ku ba ni abin sha ba. Ni baƙo ne, amma ba ku karɓe ni ba, tsirara nake, amma ba ku rufe ni da tufafi ba, mai rauni nake kuma a kurkuku, amma ba ku ziyarce ni ba. Sa'an nan za su amsa masa su kansu suna cewa, Ubangiji, yausha muka gan ka kana jin yunwa ko kishirwa, ko baƙo, ko tsirara, ko mai rauni, ko a cikin kurkuku, amma ba mu yi maka hidima ba? Sa'an nan zai amsa musu yana cewa, Lalle ni ina gaya muku, duk abin da ba ku yi wa ɗaya daga cikin waɗannan mafi kanƙanta ba, ni ma ba ku yi mini ba. Kuma waɗannan za su tafi zuwa hukunci madawwami, amma masu adalci za su shiga rai madawwami.

26

Kuma ya faru lokacin da Yesu ya gama dukan waɗannan kalmomi, sai ya ce wa almajiransa, Kun san cewa bayan kwana biyu Idin Wuce zai faru, kuma za a bashe Dan Mutum don a gicciye shi. Sa'an nan aka tara manyan firistoci da marubuta da dattawan mutane zuwa harabar babban firist wanda ake kira Kayafa. Kuma suka yi shawara tare domin su kama Yesu da yaudara su kuma kashe shi. Suna cewa amma, Kada a yi shi a lokacin biki, domin kada hargitsi ya tashi a tsakanin mutane.

Amma da Yesu ya kasance a Betaniya a gidan Saminu mai kuturta, Wata mace ta zo wurinsa tana riƙe da kwalban alabaster na turare mai tsada sosai, kuma ta zuba shi a kansa yayin da yake

kwance. Amma da almajirai suka gani, suka yi fushi suna cewa, Don me wannan fata? Ai, za a iya sayar da wannan turare da kudi mai yawa a ba wa talakawa. Da Yesu ya sani, sai ya ce musu, Me ya sa kuke kawo mata wahala? Gama ta yi kyakkyawan aiki a gare ni. Domin talakawa kullum suna tare da ku, amma ni ba koyaushe nake tare da ku ba. Domin ta zuba wannan man turare a kan jikina, ta yi haka don binne ni. Lalle gaskiya ina fada muku, a duk inda aka yi shelar wannan labari mai fadi a cikin dukan duniya, za a fadi kuma abin da ta yi wannan don tunawa da ita.

Sa'an nan bayan ya tafi, daya daga cikin goma sha biyu, wanda ake kira Yahuda Iskariyoti, ya je wurin manyan firistoci ya ce, Me kuke so ku ba ni, kuma ni zan mika shi gare ku? Sai suka ba shi guda talatin na azurfa. Kuma daga wannan lokacin ya nemi dama domin ya bashe shi.

A ranar farko ta burodi marar yisti, almajiran suka zo wurin Yesu suna cewa masa, Ina kake so mu shirya maka cin Idi? Amma shi ya ce, Ku je cikin birni zuwa ga wani mutum, ku fada masa, Malam yana cewa, lokacina ya kusa, zan yi Ista a gidanka tare da almajiraina. Kuma almajiran suka yi kamar yadda Yesu ya umarce su, suka kuma shirya Ista. Da yamma ya yi, sai ya kwanta tare da sha biyun nan. Kuma yayinda suke cin abinci, ya ce, Lalle-lalle ina gaya muku, daya daga cikinku zai bashe ni. Kuma suna cikin bakin ciki sosai, suka fara ce masa kowannensu, Ba ni ba ne, Ubangiji? Amma shi ya amsa ya ce, Wanda ya tsoma hannu tare da ni a cikin kwano, wannan ne zai bashe ni. Da gaske Dan Mutum yana tafiya kamar yadda aka rubuta game da shi, amma kaiton ga mutumin nan wanda ta wurinsa ake bashe Dan Mutum, da kyau ya kasance gare shi da ba a haife mutumin nan ba. Amsa amma Yahuda wanda yake bashe shi ya ce, Ba ni ba ne, Malami? Ya ce masa, Kai ka fada. Amma suna cin abinci, Yesu ya dauki gurasa kuma ya yi

godiya, ya karya shi kuma ya ba wa almajiran, ya ce, Ku dauka ku ci, wannan shi ne jikina. Kuma ya dauki kofin, ya yi godiya, ya ba su yana cewa, Ku sha daga gare shi, dukanku. Wannan domin shi ne jinina na sabuwar alkawari wanda ake zubarwa saboda mutane da yawa don gafarar zunubai. Ina fada muku cewa ba zan sha daga wannan ya'yan inabi tun yanzu ba har zuwa ranar da zan sake shansa tare da ku, sabo, a cikin mulkin Ubana.

Bayan sun rera waka, suka fita zuwa Dutsen Zaitun. Sa'an nan Yesu ya ce musu, Dukanku za ku fadi a gare ni a wannan dare, domin an rubuta cewa, Zan buge makiyayin, kuma za a watsar da tumakin garken.

Amma bayan an tashe ni, zan sha gabanku zuwa Galilaya. Amma Bitrus ya amsa ya ce masa, Idan duka za su fadi saboda kai, ni dai ba zan taɓa faɗuwa ba. Yesu ya ce masa, Lalle ina gaya maka, a cikin wannan dare, kafin zakara yi cara, za ka musanta ni sau uku. Petrus ya ce masa, Ko da ya zama dole in mutu tare da kai, ba zan taɓa musun ka ba. Haka kuma dukan almajiran suka ce.

Sa'an nan Yesu ya zo tare da su zuwa wani wuri da ake kira Getsemane, kuma ya ce wa almajiransa, Ku zauna a nan har sai na tafi in yi addu'a a can. Kuma bayan ya dauki Bitrus da ya'yan maza biyu na Zabadaɪ, sai ya fara jin bakin ciki da damuwa. Sa'an nan Yesu ya ce musu, Raina yana cikin bakin ciki mai yawa har zuwa mutuwa. Ku zauna a nan ku kuma yi tsaro tare da ni. Kuma ya ci gaba kaɗan, ya fadi a kan fuskarsa yana addu'a yana cewa, Ubana, idan mai yiwuwa ne, bari wannan kokon ya wuce daga gare ni, amma ba kamar yadda ni nake so ba, sai dai kamar yadda kai kake so. Sai ya zo wurin almajiran, ya tarar da su suna barci, sai ya ce wa Bitrus, Haka ne, ba ku iya yin tsaro tare da ni ko sa'a daya ba?

Ku yi tsaro kuma ku yi addu'a, domin kada ku shiga cikin gwaji, gama ruhu yana da son rai, amma jiki marar ƙarfi ne. Sake sau na biyu ya tafi ya yi addu'a yana cewa, Uba na, idan ba zai yiwu wannan kofi ya wuce daga gare ni ba sai na sha shi, bari a yi nufi naka. Kuma ya zo ya same su suna barci kuma, domin idanunsu sun yi nauyi. Kuma ya bar su ya tafi ya sàke yin addu'a sau na uku, yana fadìn kalmar guda. Sa'an nan ya zo wurin almajiransa ya ce musu, Kuna barci a sauran lokaci kuma kuna hutawa? Duba, sa'a ta kusato, kuma Ana bashe Dan Mutum zuwa hannuwan masu zunubi. Ku tashi, mu tafi; duba, wanda yake bashe ni ya kusato.

Kuma yayinda yake cikin magana, sai ga Yahuda, ɗaya daga cikin sha biyun ya zo, tare da shi kuwa akwai babban taron jama'a dauke da takuba da sanduna, waɗanda manyan firistoci da dattawan mutane suka aiko. Amma wanda yake ba da shi ya ba su alama yana cewa, Wanda zan sumbace shi ne; ku kama shi. Kuma nan take ya kusato zuwa ga Yesu ya ce, Gaishe, Malam, sannan ya sumbace shi. Amma Yesu ya ce masa, Aboki, saboda abin da kake nan. Sai suka matso suka dōra hannuwa a kan Yesu kuma suka kama shi. Kuma ga shi, ɗaya daga cikin waɗanda suke tare da Yesu ya mika hannunsa ya zare takobinsa, ya bugi bawan babban firist ya yanke kunensa. Sa'an nan Yesu ya ce masa, Mayar da takobinka zuwa wurinsa, domin duk waɗanda suka ɗauki takobi, da takobi za su mutu. Ko kana tsammani cewa ba zan iya a yanzu rokon Ubana, kuma zai samar mini fiye da rundunonin mala'iku goma sha biyu ba? Yaya don haka za a cika rubuce-rubucen da suka ce haka ya zama dole ya faru? A wannan sa'a, Yesu ya ce wa taron jama'a, Kamar ɗan fashi ne kuka fito da takuba da sanduna don ku kama ni? Kowace rana ina zaune tare da ku ina koyarwa a cikin haikalin, amma ba ku kama ni ba. Amma wannan duka ya faru domin a cika rubuce-rubucen annabawa. Sa'an nan dukan almajiran suka bar shi suka gudu.

Amma waɗanda suka kama Yesu suka kai shi wurin Kayafa babban firist, inda marubuta da dattawa suka taru. Amma Bitrus ya kasance yana binsa daga nesa har zuwa filin gidan babban firist, kuma ya shiga ciki ya zauna tare da masu hidima don ya ga farshen al'amarin. Amma manyan firistoci da dattawa da dukan majalisar suna neman shaidar karya a kan Yesu domin su kashe shi, Kuma ba su sami kome ba, ko da yake shaidu na karya da yawa sun zo gaba, ba su sami kome ba. Amma daga baya, shaidu na karya biyu sun zo gaba Na ce, wannan ya ce, ina iya rushe haikalin Allah kuma a cikin kwanaki uku in sake gina shi. Kuma babban firist ya tashi ya ce masa, Ba ka amsa kome ba? Me wadannan suke shaida a kanka? Amma Yesu ya yi shiru. Sai babban firist ya amsa ya ce masa, Ina rantsar da kai da sunan Allah mai rai ka gaya mana ko kai ne Almasihu 'Dan Allah. Yesu ya ce masa, Kai ka faɗa, amma ina gaya muku, daga yanzu za ku ga 'Dan Mutum yana zaune a hannun dama na iko kuma yana zuwa a kan gizagizai na sama. Sa'an nan babban firist ya yage tufafinsa yana cewa, Ya yi saɓo! Me bukatarmu ta shaidu har yanzu? Duba, yanzu kun ji saɓonsa, Me kuke gani? Sai suka amsa suka ce, Ya cancanci hukuncin kisa. Sa'an nan suka tofa masa miyau a fuskarsa kuma suka buge shi, wasu kuwa suka mare shi. Suna cewa, Yi annabci gare mu, ya Kristi, wane ne wanda ya buge ka?

Amma Bitrus yana zaune a waje a harabar gida, sai wata baiwa ta zo wurinsa tana cewa, Kai ma kana tare da Yesu mutumin Galili. Shi amma ya fi a gabansu duka yana cewa, Ban san abin da kake faɗa ba. Bayan ya fita zuwa kofar, wata mace ta gan shi kuma ta ce musu a can, Wannan ma yana tare da Yesu Bakazarene. Kuma ya sāke mūsun tare da rantsuwa cewa, Ban san mutumin ba. Bayan ɗan lokaci sai waɗanda suke tsaye suka matso suka ce wa Bitrus, Lalle ne kai ma ɗayansu ne, domin yaren maganarka ya bayyana ka. Sa'an nan ya fara yin la'ana da rantsuwa cewa bai san

mutumin ba. Kuma nan take zakara ya yi cara. Sai Bitrus ya tuna da maganar Yesu da ya faɗa masa cewa, Kafin zakara ya yi cara, sau uku za ka musanta ni. Ya fita waje, ya yi kuka mai daci.

27

Safiya amma ya faru, shawara suka dauka duka manyan firistoci da dattawan mutane akan Yesu domin su kashe shi. Suka daure shi, suka kai shi, suka kuma mika shi ga Pontius Bilatus, gwamna.

Sa'an nan da Yahuda wanda ya bashe shi ya ga cewa an yanke masa hukunci, ya ji nadama, sai ya mayar da talatin azurfan ga manyan firistoci da dattawa. Yana cewa, Na yi zunubi ta wurin ba da jinin marar laifi. Amma suka ce, Mene ne wannan a gare mu? Kai ne ka gani. Kuma bayan ya jefa azurfan a cikin haikalin, sai ya janye, ya tafi ya rataye kansa. Manyan firistoci kuwa sun dauki azurfan, suka ce, Ba a yarda a jefa su cikin ma'ajin haikali ba, tun da yake kuɗin jini ne. Amma bayan sun yi shawara, suka sayi filin mai yin tukwane da kuɗinsu don binne baki. Saboda haka aka kira wannan filin, filin jini har zuwa yau. Sa'an nan aka cika abin da aka faɗa ta wurin annabi Irmia yana cewa, Suka dauki talatin azurfa, farashin wanda aka kima, wanda ya'yan Isra'ila suka kima, Kuma suka ba da su a cikin filin mai ginin tukwane, kamar yadda Ubangiji ya umarce ni.

Amma Yesu ya tsaya a gaban shugaban, sai shugaban ya tambaye shi yana cewa, Kai ne Sarkin Yahudawa? Sai Yesu ya ce masa, Kai ka faɗa. Kuma lokacin da manyan firistoci da dattawa suke zarginsa, bai amsa kome ba. Sai Bilatus ya ce masa, Ba ka ji yawan abubuwan da suke shaida a kanka ba? Kuma bai amsa masa ko da kalma dāya ba, har shugaban ya yi mamaki sosai. Bisa

ga al'ada, a lokacin biki shugaban ya saba saki wani fursuna guda daya ga taron jama'a wanda suke so. Suna da ɗan kurkuku shahararren a lokacin wanda ake kira Barabbas. Saboda haka bayan an tara su, sai Bilatus ya ce musu, Wane kuke so in saki muku? Barabbas ko Yesu wanda ake kira Almasihu? Ya san cewa saboda kishi ne suka mika shi. Amma yana zaune a kan dandali, matarsa ta aiko zuwa gare shi tana cewa, Kada ka yi wani abu da wannan mutumin adalci, domin na sha wahala sosai yau a cikin mafarki saboda shi. Manyan firistoci da dattawa sun rinjaye taron jama'a domin su roki Barabbas, amma su hallaka Yesu. Amsa amma shugaban ya ce musu, Wane kuke so daga cikin su biyun zan saki muku? Su kuwa suka ce, Barabbas. Bilatus ya ce musu, To, me zan yi da Yesu wanda ake kira Almasihu? Suka ce masa duka, A gicciye shi. Amma shugaban ya ce, Wace mugunta ya yi? Amma su suka kara yin ihu sosai suna cewa, A gicciye shi. Amma da Bilatus ya ga cewa babu wani amfani, sai dai hargitsi ya karu, sai ya dauki ruwa ya wanke hannuwansa a gaban taron jama'a yana cewa, Ni ba ni da laifi game da jinin wannan mai adalci, ku dai ku gani. Sai dukan mutanen suka amsa suka ce, Jininsa ya kasance a kanmu da kuma a kan ya'yanmu. Sa'an nan ya saki musu Barabbas, amma Yesu, bayan ya yi masa bulala, ya ba da shi domin a gicciye shi.

A lokacin nan, sojojin shugaban suka karfi Yesu zuwa fadar gwamnati, suka kuma tara dukan ƙungiyar sojoji a kansa. Kuma suka tuɓe shi, suka sa masa alkyabbar ja mai haske. Kuma sun saƙa rawani daga ƙaya, suka ɗora a kansa, da kuma sandar iwa a hannun damansa. Suka durkusa a gabansa, suna yi masa ba'a suna cewa, Sannu Sarkin Yahudawa. Kuma bayan sun tofa masa miyau, suka dauki sandan kuma suka yi ta bugun kansa. Kuma lokacin da suka yi masa ba'a, suka tuɓe masa alkyabbar, suka sa masa tufafinsa, suka kuma kai shi don a gicciye shi.

Suna fita sai suka sami wani mutumin Bakƴrenawa mai suna Saminu, wannan suka tilasta shi domin ya dāuki gicciyensa. Kuma da suka zo wurin da ake kira Golgota, wanda ake kira wurin kokon kai, Sun ba shi ruwan tsami da aka haɗe da hanjin don ya sha, amma bayan ya dāndāna, bai so ya sha ba. Sun gicciye shi, amma suka raba tufafinsa ta hanyar jefa ƙuri'a. Kuma suna zaune suna tsaron shi a can. Kuma suka sanya a saman kansa laifin da aka rubuta game da shi, Wannan shi ne Yesu, Sarkin Yahudawa. Sa'an nan aka gicciye yan fashi biyu tare da shi, ɗaya a dama ɗaya kuma a hagu. Amma waɗanda suke wucewa suna saɓa masa suna girgiza kawunansu. Kuma suna cewa, Kai wanda kake rushe haikalin kuma kake gina shi a cikin kwana uku, ceci kanka! Idan kai ɗan Allah ne, sauko daga gicciye. Haka ma, manyan firistoci suna ba'a tare da marubuta, dattawa da Farisiyawa suna cewa, Wasu ya cece, amma kansa ba zai iya ceto ba. Idan sarkin Isra'ila ne, bari ya sauko yanzu daga gicciye, mu kuwa za mu gaskata da shi. Ya dogara ga Allah, bari yā cece shi yanzu, idan Yana son shi, gama ya ce cewa shi ɗan Allah ne. Haka kuma yan fashi waɗanda aka gicciye tare da shi suna zaginsa.

Amma daga sa'a ta shida, duhu ya mamaye dukan ƙasar har zuwa sa'a ta tara. Game da sa'a ta tara, sai Yesu ya yi ihu da babbar murya yana cewa, Eli Eli, lama sabachthani? Wato, Ya Allahna, ya Allahna, me yasa ka yashe ni? Amma wasu daga cikin waɗanda suke tsaye a can, da suka ji, suka ce, Wannan yana kiran Iliya. Kuma nan take, daya daga cikinsu ya ruga da gudu, ya dauki soso, ya cika shi da ruwan tsami, ya sa shi a kan sanda, ya ba shi abin sha. Amma sauran mutane suna cewa, Bari mu ga ko Iliya zai zo ya cece shi. Amma Yesu ya sāke yin kuka da babbar murya, sai ya saki ruhunsa. Kuma duba, labulen haikali ya yage kashi biyu daga sama har zuwa ƙasa, kuma ƙasa ta girgiza, duwatsu kuma suka tsage. Kuma kaburburan sun buɗe, jikunan tsarkaka da yawa

wadanda suka yi barci kuwa suka tashi. Kuma sun fita daga kaburbura, bayan tashinsa suka shiga birni mai tsarki kuma suka bayyana ga mutane da yawa. Amma jarumin dari da wadanda suke tare da shi suna tsaron Yesu, da suka ga girgizar kasa da abubuwan da suka faru, suka ji tsoro sosai suna cewa, Da gaske Dan Allah ne wannan. Akwai kuma a can mata da yawa daga nesa suna kallo, wadanda suka bi Yesu daga Galili suna yi masa hidima. A cikinsu akwai Maryamu Magdalin, da Maryamu uwar Yakubu da Yose, da kuma uwar ya'yan Zabadi.

Da yamma ya yi, sai wani attajiri daga Arimathea mai suna Yusuf ya zo, wanda shi kansa ya zama almajiri ga Yesu, Wannan ya kusanci zuwa ga Bilatus ya nemi gawar Yesu. Sa'an nan Bilatus ya umurci a bayar da gawar. Kuma Yusufu ya dauki jikin, ya nannafe shi da tsarkakakkiyar zanen lilin. Kuma ya sa shi a cikin sabon kabarinsa wanda ya fafe a cikin dutse, kuma bayan ya gungura babban dutse a kofar kabarin, sai ya tafi. Akwai kuma a can Maryamu Magdalin da wata Maryamu, suna zaune a gaban kabarin.

A ranar da ta biyo baya, wacce take bayan shirye-shiryen, manyan firistoci da Farisiyawa sun taru wurin Bilatus. Suna cewa, Ubangiji, mun tuna cewa wannan mai bata hanya ya ce sa'ad da yake da rai, Bayan kwanaki uku zan tashi. Saboda haka ka ba da umarni a kiyaye kabarin sosai har zuwa rana ta uku, don kada almajiransa su zo da dare su sace shi su ce wa mutane, An tashe shi daga matattu, ta yadda karshen batancin zai fi na farko muni. Bilatus ya ce musu, Kuna da matsara, ku tafi ku tabbatar da shi kamar yadda kuka sani. Su kuwa sun tafi suka tabbatar da kabarin bayan sun hatimce dutsen tare da matsara.

A karshen Asabar, da wayewar zuwa rana ta farko ta mako, Maryamu Magdalin da Maryamu ta ɗaya suka zo don ganin kabarin. Kuma duba, babbar girgizar ƙasa ta faru, domin mala'ikan Ubangiji ya sauko daga sama ya zo ya mirgina dutsen daga ƙofar kuma ya zauna a kansa. Ya kasance amma kamannin sa kamar walƙiya, kuma tufafinsa fari kamar ƙankara. Daga tsoronsa, masu tsaron suka girgiza suka zama kamar matattu. Amma mala'ikan ya amsa ya ce wa matan, Kada ku ji tsoro, gama na san cewa kuna neman Yesu wanda aka gicciye, Ba ya nan, domin an tashe shi kamar yadda ya faɗa. Ku zo ku ga wurin inda Ubangiji ya kwanta. Kuma da sauri ku je ku faɗa wa almajiransa cewa an tashe shi daga matattu, kuma duba, yana sha gabanku zuwa Galili, a can za ku gan shi. Duba, na faɗa muku. Kuma sun fita da sauri daga kabarin tare da tsoro da babban farin ciki, suka gudu don su faɗa wa almajiransa. Kamar yadda suke tafiya don su faɗa wa almajiransa, sai ga Yesu ya sadu da su yana cewa, Ku yi farin ciki. Sai suka matso kusa suka kama kafafunsa suka yi masa sujada. Sa'an nan Yesu ya ce musu, Kada ku ji tsoro, ku tafi ku faɗa wa yan'uwana domin su tafi zuwa Galili, kuma a can za su gan ni.

Yayin da suke tafiya, sai ga wasu daga cikin masu gadi suka zo cikin birni suka ba da rahoto ga manyan firistoci game da dukan abin da ya faru. Bayan sun taru tare da dattawa suka yi shawara, suka ba wa sojojin azurfa mai yawa suna cewa, Ku faɗa cewa almajiransa sun zo da dare suka sace shi yayin da muke barci. Kuma idan aka ji wannan a wurin jagora, mu za mu lallashe shi kuma za mu sa ku zama marasa damuwa. Su kuwa sun karɓi azurfan kuɗin suka yi kamar yadda aka koya musu. Kuma aka yada wannan magana a tsakanin Yahudawa har zuwa yau.

Almajirai goma sha ɗayan kuwa suka tafi zuwa Galili, zuwa dutsen da Yesu ya tsara musu. Kuma da suka gan shi, suka yi masa

sujada, amma waɗānsu suka yi shakka. Kuma Yesu ya kusato ya yi magana da su yana cewa, An ba ni duka iko a cikin sama da kuma a kan ƙasa. Bayan kun tafi, ku mai da dukan al'ummai almajirrai, kuna yin musu baftisma cikin sunan Uba da Da da Ruhu Mai Tsarki, Kuna koyar da su su kiyaye dukan abubuwan da na umarce ku, kuma duba, ni tare da ku nake a dukan kwanaki har zuwa ƙarshen zamani. Amīn.

Bisharar Markus

1

Farawa labari mai dadi na Yesu Almasihu, 'Dan Allah. Kamar yadda aka rubuta a cikin annabawa, duba, ina aikan manzoni na a gabanka, wanda zai shirya hanyarka a gabanka, Muryar mai kira a cikin jeji, Ku shirya hanyar Ubangiji, ku miƙe hanyoyinsa su zama madaidaita,

Ya faru Yahaya yana yin baftisma a cikin jeji kuma yana wa'azin baftismar tuba don gafara zunubai. Kuma dukan ƙasar Yahudiya da mutanen Urushalima suka fita zuwa wurinsa, kuma dukkansu aka yi musu baftisma a cikin kogin Urdun ta wurinsa suna furta zunubansu. Amma Yahaya yana sanye da gashin rafumi da bel na fata a kugunsa, yana kuma cin fara da zumar daji. Kuma ya yi wa'azi yana cewa, Yana zuwa wanda ya fi ni ƙarfi a bayana, wanda ban cancanci in sunkuyar da kai in kunce igiyar takalman sa ba. Ni lalle na yi muku baftisma da ruwa, amma shi zai yi muku baftisma da Ruhu Mai Tsarki.

Kuma ya faru a cikin wadancan kwanakin, Yesu ya zo daga Nazaret ta Galili, aka kuma yi masa baftisma ta hannun Yahaya a cikin kogin Urdun. Kuma nan take da ya fito daga ruwan, ya ga sammai sun tsage, Ruhu kuma yana saukowa a kansa kamar kurciya Sai aka ji murya daga sama cewa, Kai ne 'Dana ƙaunatacce, na ji dadinka.

Kuma nan take Ruhun ya jefa shi zuwa cikin jeji. Kuma ya kasance a can a cikin jejin kwanaki arba'in ana jarraba shi ta wurin Shaidan, kuma ya kasance tare da namun jeji, kuma mala'iku sun yi masa hidima.

Amma bayan da aka ba da Yahaya, Yesu ya zo Galili yana wa'azin labari mai dadi na mulkin Allah Yana cewa, Lokaci ya cika, kuma Mulkin Allah ya kusanto. Ku tuba ku kuma gaskata cikin Bishara.

Yana tafiya kusa da tekun Galilaya, ya ga Saminu da Andarawus dan'uwansa na Saminu, suna jefa raga a cikin teku, domin su masunta ne. Sai Yesu ya ce musu, Ku zo ku bi ni, zan mai da ku masu kama mutane. Kuma nan take suka bar ragowar su suka bi shi. Kuma ya ci gaba kafan daga can, sai ya ga Yakubu dan Zabadi da Yahaya dan'uwansa, suna cikin jirgin ruwa suna gyara tarunansu. Kuma nan take ya kira su. Sai suka bar mahaifinsu Zabada a cikin jirgin ruwa tare da ma'aikatan da ake biya, suka bi shi.

Kuma suka shiga Kafarnahum, kuma nan take a ranar Asabbaci bayan ya shiga majami'ar, ya yi koyarwa. Kuma suka yi mamaki a kan koyarwarsa, domin yana koyar da su kamar mai iko, ba kamar marubutan ba. Kuma a cikin taron sujada nasu akwai wani mutum mai ruhu marar tsabta, sai ya yi kuka. yana cewa, Bari mu! Me muke da kai, Yesu Banazare? Ka zo ne ka hallaka mu? Na san ka wane ne kai, Mai Tsarki na Allah. Sai Yesu ya tsawata masa yana cewa, Ka yi shiru ka kuma fita daga cikinsa. Kuma ruhu marar tsarki ya girgiza shi, ya yi kuka da babbar murya, ya fita daga cikinsa. Kuma duk suka yi mamaki, har suka fara muhawwara da kansu suna cewa, Me ne wannan? Wace sabuwar koyarwa ce wannan, da yake yana ba da umarni da iko har ma ga ruhohi marasa tsarki, suna kuwa yi masa biyayya? Kuma labarinsa ya bazu nan take zuwa dukan yankin da ke kewaye da Galili.

Kuma nan take bayan sun fita daga taron jama'a, suka zo gidan Saminu da Andarawus tare da Yakubu da Yahaya. Amma surukar Simon ta kasance tana kwance tana da zazza'bi. Nan da nan kuma suka faɗa masa game da ita. Kuma ya kusata ya tã da ita ya kama hannunta, sai zazza'bin ya bar ta nan take, ta kuwa fara yi musu hidima. Da yamma ya yi, lokacin da rana ta fãɗi, suka kawo masa dukan marasa lafiya da waɗanda aljanu suka mallaka. Kuma dukan garin ya taru a kofar. Kuma ya warkar da mutane da yawa waɗanda suke da cuta iri-iri, kuma ya fitar da aljanu da yawa, kuma bai yarda aljanun su yi magana ba, domin sun san shi cewa shi ne Almasihu.

Kuma da sassafe sosai, a cikin dare, ya tashi ya fita ya tafi wuri mai hamada, a can kuwa ya yi addu'a. Kuma Saminu da waɗanda suke tare da shi suka bi shi. Kuma sun same shi suka ce masa, Kowa yana nemanka. Kuma ya ce musu, Bari mu tafi garuruwan da suke kusa, domin in yi wa'azi a can ma, gama don wannan ne na fito. Kuma ya kasance yana wa'azi a cikin taron jama'arsu a dukan Galili, yana kuma korar aljanu.

Sai wani mutum mai kuturta ya zo wurinsa yana roƙonsa, yana durƙusa a gabansa yana cewa, Idan ka yarda, kana iya tsarkake ni. Amma Yesu ya ji tausayi, ya miƙa hannunsa ya taɓa shi, ya kuma ce masa, Ina so, ka tsarkake. Kuma bayan ya faɗa haka, nan take kuturtar ta tafi daga gare shi, ya kuma tsarkake. Kuma bayan ya yi masa gargadi mai tsanani, nan take ya kore shi, kuma ya ce masa Ka ga kada ka faɗa kome ga kowa, amma ka tafi ka nuna kanka ga firist kuma ka miƙa hadaya game da tsarkakewarka kamar yadda Musa ya umarta, don shaida a gare su. Amma bayan ya fita, ya fara yin shela da yawa da kuma yada labarin, har ya zama ba zai iya shiga birni a fili ba, sai dai ya

kasance a waje a wurare marasa mutane, kuma mutane suna zuwa wurinsa daga ko'ina.

2

Bayan yan kwanaki ya sāke shiga Kafarnahum, aka ji labarin cewa yana a gida. Kuma nan take mutane da yawa suka taru, har ba a kara samun wurin shiga ba, har ma a bakin kofar, sai ya yi musu magana. Kuma suka zo wurinsa suna kawo wani shanyayye, wanda mutane huɗu ke ɗauka. Kuma da yake ba su iya kusantar da shi saboda taron jama'a, sai suka cire rufin inda yake, bayan sun huda shi, suka saukar da tabarmar da gurguwar yake kwance a kanta. Ganin bangaskiyarsu kuwa, Yesu ya ce wa shanyayyen, Dana, an gafarta maka zunubanka. Akwai wasu daga cikin marubutan da suke zaune a can suna tunani a cikin zukatansu, Me ya sa wannan yana magana haka da saɓo? Wa zai iya yafe zunubi in ba Allah kaɗai ba? Kuma nan take Yesu ya gane a cikin ruhunsa cewa haka suke tunani a cikin kansu, sai ya ce musu, Me yasa kuke tunanin waɗannan abubuwa a cikin zukatanku? Wane ne mafi sauƙi, a ce wa gurgu, An gafarta maka zunubanka, ko kuma a ce, Tashi ka ɗauki tabarmar ka ka yi tafiya? Domin amma ku sani cewa Dan Mutum yana da iko ya gafarta zunubai a duniya, sai ya ce wa gurguwar, Ina ce maka, tashi ka ɗauki tabarma ka ka tafi gidanka. Kuma ya tashi nan take, ya ɗauki tabarma ya fita a gaban kowa, har duka suka yi mamaki suka ɗaukaka Allah suna cewa, Ba mu taɓa ganin irin wannan ba.

Kuma ya sāke fita kusa da teku, dukan taron jama'a kuwa suka zo wurinsa, ya kuma koyar da su. Kuma yana wucewa, ya ga Lawi ɗan Alfayus yana zaune a wurin karɓar haraji, sai ya ce masa, Bi ni. Ya tashi ya bi shi. Sai ya faru a lokacin da yake kwance a gidansa, masu karɓar haraji da masu zunubi da yawa suka kwanta

tare da Yesu da almajiransa, domin sun kasance da yawa, kuma sun bi shi. Kuma marubuta da Farisiyawa, bayan sun gan shi yana ci tare da masu karɓar haraji da masu zunubi, suka ce wa almajiransa, Me ya sa yana ci yana sha tare da masu karɓar haraji da masu zunubi? Kuma da ya ji haka, Yesu ya ce musu, Masu karfi ba sa buƙatar likita, amma waɗanda ba su da lafiya, ban zo in kira masu adalci ba, amma masu zunubi zuwa tuba.

Kuma almajiran Yahaya da na Farisiyawa suna azumi. Sai suka zo suka ce masa, Me ya sa almajiran Yahaya da na Farisiyawa suke azumi, amma almajiranka ba sa azumi? Sai Yesu ya ce musu, Shin yan ɗakin aure za su iya yin azumi yayin da ango yana tare da su? Muddin ango yana tare da su, ba za su iya yin azumi ba. Amma kwanaki za su zo lokacin da aka ɗauke ango daga gare su, sa'an nan za su yi azumi a waɗancan kwanakin. Babu wanda yake dinka facin yadi wanda ba a wanke ba a kan tsohuwar riga, idan ba haka ba, sabon yadin zai cire wani ɓangare daga tsohuwar rigar, kuma yaga mafi muni zai faru. Kuma babu wanda yake jefa sabon ruwan inabi a cikin tsofaffin salkuna, in ba haka ba, sabon ruwan inabi zai fashe salkunan, ruwan inabi kuma zai zubar, salkunan kuma za su lalace, amma sai a sa sabon ruwan inabi a cikin sababbin salkuna.

Kuma ya faru ya wuce a cikin Asabar ta cikin gonakin hatsi, sai almajiransa suka fara yin hanya suna tsintsintar kawunan hatsi. Sai Farisawa suka ce masa, Duba abin da suke yi a ranar Asabbaci wanda ba halal ba ne. Kuma shi kansa ya ce musu, Ashe, ba ku taɓa karanta abin da Dauda ya yi lokacin da ya kasance cikin bukata kuma ya ji yunwa, shi da waɗanda suke tare da shi ba? Yaya ya shiga gidan Allah a zamanin Abiyatar babban firist, ya kuma ci burocin da ake gabatarwa, wanda ba a halatta a ci ba sai firistoci kaɗai, ya kuma ba wa waɗanda suke tare da shi? Kuma ya

ce musu, An yi Asabar saboda mutum, ba a yi mutum saboda Asabar ba, Don haka 'Dan Mutum shi ne Ubangijin Asabar.

3

Kuma ya sāke shiga cikin majami'ar, akwai kuwa wani mutum a can wanda hannunsa ya bushe. Kuma suna kallonsa idan zai warkar da shi a ranar Asabar, domin su zarge shi. Sai ya ce wa mutumin da yake da busasshen hannu, Tashi ka zo tsakiya. Kuma ya ce musu, Yana halatta a ranar Asabar a yi alheri ko a yi mugunta? A ceci rai ko a kashe? Amma su sun yi shiru. Kuma ya dube su da fushi, yana bakin ciki a kan taurin zuciyarsu, sai ya ce wa mutumin, Miƙa hannunka. Sai ya miƙa, hannunsa kuwa ya warke lafiya kamar ɗayan. Kuma Farisawa suka fita, nan da nan suka yi shawara tare da Herodiyawa game da shi, domin su halaka shi.

Kuma Yesu ya janye tare da almajiransa zuwa teku, kuma taron jama'a mai yawa daga Galilaya suka bi shi, Kuma daga Yahudiya, daga Urushalima, daga Idumiya, da kuma bayan Kogin Urdun, da waɗanda suke kewaye da Taya da Sidon, taron jama'a mai yawa, da suka ji dukan abubuwan da yake yi, suka zo wurinsa. Sai ya ce wa almajiransa cewa a shirya masa ƙaramin jirgi saboda yawan taron jama'a, don kada su matse shi. Domin ya warkar da mutane da yawa, har waɗanda suke da cutuka suka yi ta matsowa suna ƙoƙarin su taɓa shi. Kuma ruhohi ƙazanta, lokacin da suka gan shi, suka fāɗi a gabansa kuma suka yi ihu suna cewa, Kai ne 'Dan Allah. Kuma ya tsawata musu sosai domin kada su bayyana shi.

Kuma ya haura zuwa dutsen, ya kuma kira waɗanda ya so, suka kuwa je wurinsa. Kuma ya naɗa goma sha biyu, domin su

kasance tare da shi, kuma domin ya aika su yin wa'azi. da su kasance da iko na warkar da cututtuka da kuma fitar da aljanu, Kuma ya sanya wa Simon suna Peter, da Yakubu dan Zabadaï da Yahaya dan'uwan Yakubu, ya kuma sanya musu sunaye Bowanerges, wanda yake ya'yan tsawa, da Andarawa da Filibus da Bartalamawa da Matiyu da Toma da Yakubu dan Alfayus da Taddayus da Saminu mai Zealot da Yahuda Iskariyot, wanda ya bashe shi.

Suka zo gida, amma taron jama'a ya sake taruwa, har ba su sami damar cin abinci ba. Kuma da suka ji labari, danginsa suka fita don su kama shi, domin suna cewa ya haukace. Kuma marubutan da suka sauko daga Urushalima suna cewa yana da Beelzebul, kuma cewa yana fitar da aljanu ta wurin sarkin aljanu. Kuma ya kira su, ya yi musu magana da misalai, Yaya Shaidan zai iya fitar da Shaidan? Kuma idan aka raba mulki a kan kansa, wannan mulkin ba zai iya tsayawa ba. Kuma idan gida ya rabu a kansa, gidan nan ba zai iya tsayawa ba. Kuma idan Shaidan ya tayar wa kansa kuma ya rabu, ba zai iya tsayawa ba, sai dai ya zo ga karshe. Babu wanda zai iya washe kayan mai karfi bayan ya shiga gidansa, sai dai in ya fara daure mai karfin, sa'an nan zai washe gidansa. Lallai ina gaya muku cewa duk zunubai da sabon da ya'yan mutane suka yi, za a gafarta musu, Amma duk wanda ya yi sabo ga Ruhu Mai Tsarki, ba shi da gafara har abada, amma yana da laifin hukuncin madawwami, domin sun kasance suna cewa yana da ruhu marar tsabta.

Saboda haka mahaifiyarsa da yan'uwansa suka zo, suka tsaya a waje, suka aika wa shi, suna kiransa. Kuma taron jama'a sun zauna kewaye da shi, sai suka ce masa, Duba, mahaifiyarka da yan'uwanka maza suna waje suna nemanka. Kuma ya amsa musu yana cewa, Wace ce mahaifiyata ko su wane ne yan'uwana? Kuma

bayan ya duba kewaye waɗanda suke zaune kewaye da shi, sai ya ce, Duba uwar ta da yan'uwana ta. Domin duk wanda ya aikata nufin Allah, shi ne ɗan'uwana da yar'uwata da mahaifiyata.

4

Kuma ya sāke fara koyarwa a bakin tekun, sai aka tara masa taron jama'a mai yawa, har ya shiga cikin jirgin ruwa ya zauna a cikin tekun, duk taron jama'ar kuwa suna a bakin tekun a kan ƙasa. Kuma ya kasance yana koyar da su ta misalai da yawa, kuma ya kasance yana ce musu a cikin koyarwarsa, Ku ji. Duba, mai shuka ya fita don shuka. Kuma ya faru a lokacin da yake shuka iri, wasu sun fada a kan hanya, sai tsuntsaye suka zo suka cinne su. Kuma wancan ya fāɗi a kan ƙasa mai duwatsu, inda ba ta da ƙasa mai yawa, kuma nan take ya tsiro saboda rashin zurfin ƙasa. Amma da rana ta fito, sai ya ƙone, kuma saboda ba shi da saiwa, sai ya bushe. Wani kuma ya fada a cikin ƙaya, ƙayan kuwa suka tsiro suka shake shi, bai ba da ya'ya ba. Kuma wani ya fāɗi a ƙasa mai kyau, ya yi ya'yan itāce yana girma yana ƙaruwa, ya ba da amfani sau talatin, sau sittin, da sau ɗari. Kuma ya ce musu, Wanda yake da kunnuwa don ji, bari ya ji. Amma lokacin da ya kasance shi kaɗai, waɗanda suke kewaye da shi tare da sha biyun suka tambaye shi game da misalin. Kuma ya ce musu, A gare ku an ba da damar sanin asirin mulkin Allah, amma ga waɗanda suke waje, dukan abubuwa suna faruwa ta hanyar misalai, domin su kasance suna kallo amma ba sa gani, kuma suna ji amma ba sa fahimta, don kada su juya a gafarta musu zunubansu

Sai ya ce musu, Ba ku fahimci wannan misali ba, to yaya za ku fahimci dukan misalai? Mai shuka yana shuka kalma. Waɗannan su ne waɗanda suke kusa da hanya inda ake shuka kalmar, kuma lokacin da suka ji ta, nan take Shaidan yakan zo ya ɗauke kalmar

da aka shuka a cikin zukatansu. Kuma waɗannan haka suke, su waɗanda aka shuka a kan ƙasa mai duwatsu, waɗanda lokacin da suka ji maganar, nan take suna karɓar ta da farin ciki, Kuma ba su da saiwa a cikin kansu, amma na ɗan lokaci ne suke, sa'an nan idan wahala ko tsanani ya faru saboda kalmar, nan da nan sukan yi tuntube. Kuma waɗannan su ne waɗanda aka shuka a cikin ƙaya, waɗanda suke jin kalmar, Kuma damuwar wannan zamani da yaudarar dukiya da sha'awar sauran abubuwa suna shiga suna shaƙe kalmar, ta zama marar ya'ya. Kuma waɗannan su ne waɗanda aka shuka a kan ƙasa mai kyau, waɗanda suke jin maganar suna kuma karɓa ta, kuma suna ba da ya'ya talatin, sittin, da ɗari.

Kuma ya ce musu, Shin, ana kawo fitila domin a sanya ta a ƙarƙashin kwando ko a ƙarƙashin gado? Ashe, ba don a sanya ta a kan wurin ajiye fitila ba ne? Ba don ba ne a ɓoye wanda idan ba a bayyana shi ba, kuma ba ya zama a ɓoye amma don ya zo zuwa bayyananne. Idan wani yana da kunnuwa don ji, sai ya ji. Kuma ya ce musu, ku lura da abin da kuke ji. Da mudu da kuke awowa, za a awo muku, kuma za a ƙara muku ku masu saurara. Domin duk wanda yake da shi, za a ƙara masa, amma wanda ba shi da shi, ko abin da yake da shi ma za a karɓe daga gare shi. Kuma ya ce, Haka mulkin Allah yake, kamar yadda mutum zai jefa iri a ƙasa, Kuma ya kwana ya kuma tashi dare da rana, irin kuwa ya tsiro ya kuma yi girma yadda shi kansa bai sani ba. Ta kanta domin ƙasa tana ba da ya'ya, da farko ciyawa, sa'an nan kan hatsi, sa'an nan cike da hatsi a cikin kara. Amma lokacin da ya'yan itace suka nuna, nan take yakan aika da lauje, domin lokacin girbi ya iso.

Kuma ya ce, Yaya za mu kwatanta mulkin Allah? Ko kuma da wane misali za mu kwatanta shi? kamar ƙwayar mustard guda ɗaya, wadda lokacin da aka shuka ta a ƙasa, ita ce mafi ƙanƙanta

daga cikin dukan iri a kan fasa, Kuma lokacin da aka shuka shi, sai ya yi girma ya zama mafi girma cikin dukan kayan lambu, ya kuma yi manyan rassa, har tsuntsayen sama za su iya yin sheka a karkashin inuwarsa.

Kuma da irin waɗannan misalai masu yawa ya yi musu magana da kalmar, gwargwadon yadda suka iya ji. Ba tare da misali ba, ba ya yi musu magana, amma a keɓance ya bayyana wa almajiransa duka abubuwa.

Kuma ya ce musu a wannan rana da yamma ta yi, Bari mu ketare zuwa ɗayan hayi. Suka bar taron jama'a suka ɗauke shi kamar yadda yake a cikin jirgin ruwa, kuma akwai wasu jiragen ruwa tare da shi. Sai aka sami babbar guguwar iska, raƙuman ruwa kuwa suna bugun jirgin ruwa, har jirgin ya kusa cika da ruwa. Shi kuwa yana a bayan jirgin yana barci a kan matashin kai, sai suka tashe shi suka ce masa, Malam, ba ka damu ba cewa muna halaka? Kuma bayan an tashe shi, ya tsawata wa iska ya kuma ce wa teku, Yi shiru, ka natsu. Sai iskar ta daina, kuma babban kwanciyar hankali ya sauka. Sai ya ce musu, Me ya sa kuke tsoro haka? Don me ba ku da bangaskiya? Suka ji tsoro sosai, suka ce wa juna, Wane ne wannan ke nan, har iska da teku suna masa biyayya?

5

Kuma suka zo ketaren teku zuwa kasar Gergesenawa. Kuma bayan ya fita daga cikin jirgin ruwan, nan take wani mutum mai ruhu marar tsarki daga kaburburan ya tarye shi. Wanda yake da zama a cikin kaburbura, kuma ko da sarkoƙi babu wanda ya iya daure shi, Saboda an daure shi sau da yawa da sarkoƙi da kufumi, kuma ya tsintsinke sarkoƙin da kansa ya kuma farfashe kufumin,

kuma babu wanda ya iya rinjaye shi. Kuma kullum dare da rana a cikin kaburbura da a cikin duwatsu yana ta kuka yana kuma yanke kansa da duwatsu. Amma da ya ga Yesu daga nesa, sai ya ruga da gudu ya yi masa sujada. Kuma ya yi kuka da babbar murya yana cewa, Me ya hada ni da kai, Yesu, Dan Allah Mafi Daukaka? Ina rantsar maka da Allah, kada ka azabtar da ni. Ya kasance yana ce masa, Fita, kai ruhu marar tsarki, daga cikin wannan mutum. Kuma ya tambaye shi, Mene ne sunanka? Ya amsa yana cewa, Lejiya ne sunana, domin mu da yawa ne. Kuma ya roke shi sosai domin kada ya aike su waje daga kasar. Ya kasance a can babban garken aladu yana kiwo kusa da dutsen. Kuma dukan aljannu suka roke shi suna cewa, Ka aike mu zuwa cikin aladu, domin mu shiga cikinsu. Yesu kuwa ya ba su izini nan take. Ruhohi marasa tsarki suka fita suka shiga cikin aladu, garken kuwa ya yi gudu daga kan dutsen ya nufe cikin teku, sun kai kuwa kamar dubu biyu, kuma suka nutse a cikin tekun. Kuma wadanda suke kiwon aladu suka gudu suka ba da rahoto a cikin birni da kuma a gonaki, sai suka fita don su ga abin da ya faru. Suka zo wurin Yesu, suka ga wanda aljanu suka mallaka yana zaune, sanye da tufafi, yana kuma da cikakken hankali, wanda da yake da legion, sai suka ji tsoro. Kuma wadanda suka gani sun ba su labarin yadda abin ya faru ga mutumin da ke da aljani, da kuma labarin aladu. Suka fara rokon sa ya tafi daga iyakokinsu. Kuma yayin da yake shiga cikin jirgin ruwa, mutumin da aljani ya mallaka ya roke shi domin ya kasance tare da shi. Amma bai yarda da shi ba, sai ya ce masa, Tafi gida zuwa ga iyalinka ka fada musu dukan abin da Ubangiji ya yi maka da yadda ya yi maka jinkai. Kuma ya tafi, ya kuma fara yin shela a cikin Dekapoli game da dukan abin da Yesu ya yi masa, kuma duk mutane sun yi mamaki.

Kuma bayan Yesu ya haye zuwa wancan hayi a cikin jirgin ruwa, babban taron jama'a ya taru wurinsa, yana kuma a bakin

teku. Kuma sai ya zo daya daga cikin shugabannin taron jama'a, mai suna Jairus, kuma da ya gan shi, sai ya fadi a kafofin sa. Kuma ya roke shi sosai, yana cewa, yar ta tana bakin mutuwa, don haka ka zo ka dibiya mata hannuwanka, domin ta warke kuma ta rayu. Sai ya tafi tare da shi, jama'a mai yawa kuwa suna binsa, suna kuma matsa masa. Kuma akwai wata mace wadda take fama da zubar jini tsawon shekaru goma sha biyu, Kuma bayan ta sha wahala mai yawa a hannun likitoci da yawa, ta kuma kashe dukkan abin da take da shi, ba ta sami wata taimako ba, a maimakon haka dai sai ta kara ta'azzara Da ta ji labari game da Yesu, sai ta zo a cikin taron jama'a daga baya ta taɓa rigarsa. Ta yi magana a ranta cewa, Idan na taɓa ko da rigunansa kawai, zan warke. Kuma nan take maɓuɓɓugar jininta ta bushe, kuma ta sani a jikinta cewa ta warke daga azabar. Kuma nan take Yesu ya gane a cikin kansa cewa ikon daga gare shi ya fita, sai ya juya a cikin taron jama'a ya ce, Wa ya taɓa tufafina? Kuma almajiransa suka ce masa, Kana ganin taron jama'a suna matsa ka, amma kana cewa, Wa ya taɓa ni? Kuma ya kasance yana kallon kewaye don ganin wadda ta yi wannan. Amma macen tana tsoro tana kuma rawar jiki, tana sanin abin da ya faru da ita, ta zo ta fāɗi a gabansa ta kuma faɗa masa dukan gaskiya. Amma ya ce mata, Yata, bangaskiyarki ta cece ki, ki tafi cikin salama, kuma ki kasance lafiya daga cutar ki. Yayinda yake cikin magana, sai waɗānsu mutane suka zo daga gidan shugaban majami'ar jama'a suna cewa, Yarka ta mutu, me ya sa har yanzu kake damun malamin? Amma Yesu, da ya ji maganar da ake faɗa nan take, sai ya ce wa shugaban taron jama'a, Kada ka ji tsoro, ka gaskata kawai. Kuma bai yarda wa kowa ya bi shi ba, sai dai Bitrus da Yakubu da Yahaya ɗān'uwan Yakubu. Kuma ya zo cikin gidan mai mulkin taron jama'a, ya ga hayaniya, da mutane suna kuka suna kuma yin kuka da ƙarfi sosai. Kuma ya shiga ya ce musu, Me kuke damuwa kuke kuma kuka? Yaron bai mutu ba, amma yana barci. Suka kuwa yi

masa dariya. Amma shi, bayan ya fitar da duka, ya dauki mahaifin yaron da uwar da waɗanda suke tare da shi, kuma ya shiga inda yaron yake kwance. Kuma ya kama hannun yaron ya ce mata, Talitha koumi, wanda ake fassara shi ne, Yarinya, ina ce miki, tashi. Kuma nan take yarinya ta tashi ta yi tafiya, domin tana da shekaru goma sha biyu. Sai suka yi matufar mamaki. Kuma ya umarce su sosai cewa kada kowa ya san wannan, kuma ya ce a ba ta abinci.

6

Kuma ya fita daga can, ya kuma zo kasarsa, almajiransa kuwa suna binsa. Kuma da Asabar ta zo, ya fara koyarwa a cikin majami'ar, kuma mutane da yawa da suka ji sun yi mamaki suna cewa, Daga ina wannan mutum ya sami waɗannan abubuwa? Wace ce wannan hikimar da aka ba shi? Irin waɗannan ayyukan iko da suke faruwa ta hannuwansa? Ashe, wannan ba shi ne mai sana'a ba, ɗan Maryamu, ɗan'uwan Yakubu da Yose da Yahuda da Saminu? Ashe, yan'uwansa mata ba suna nan tare da mu ba? Suka kuwa ji haushi da shi. Yesu ya ce musu cewa, Babu annabi da ake rashin girmamawa face a kasarsa da cikin danginsa da cikin gidansa. Kuma bai iya yin wani aiki mai iko a can ba, sai dai yan kaɗan marasa lafiya da ya ɗora musu hannuwa ya warkar da su. Kuma ya yi mamaki saboda rashin bangaskiyarsu. Ya kuma yi yawo a kauyukan da ke kewaye yana koyarwa.

Sai ya kira sha biyun, ya fara aika su biyu-biyu, kuma ya ba su iko kan ruhohin kazanta. Kuma ya umarce su cewa kada su dauki kome a tafiyarsu sai sanda kaɗai, ba jaka ba, ba burodi ba, ba kuɗin tagulla a bel ba. Amma su kasance sanye da takalma, kuma kada su sa riguna biyu. Kuma ya ce musu, Duk inda kuka shiga gida, ku zauna a can har sai kun bar wurin, Kuma duk waɗanda ba

su karɓe ku ba kuma ba su ji maganarku ba, lokacin da kuke fita daga wurin, ku karkade kurar da take karkashin kafafunku don shaida a kansu. Lalle ina gaya muku, zai fi sauƙi wa Sodom ko Gomorra a ranar shari'a fiye da wannan garin. Kuma sun fita suka yi wa'azi domin su tuba. Kuma sun fitar da aljanu da yawa, suna kuma shafa wa marasa lafiya da yawa da mai, suna warkar da su.

Sarki Hirudus ya ji labarin, domin sunansa ya zama sananne, sai ya ce, Yahaya Mai Baftisma an tashe shi daga matattu, saboda haka ikon suna aiki a cikinsa. Wasu suna cewa Iliya ne, wasu kuma suna cewa annabi ne kamar ɗaya daga cikin annabawa. Da jin haka amma, Hirudus ya ce, Wanda ni ka yanke kai, Yahaya, wannan ne shi, ya tashi daga matattu. Domin shi kansa Hirudus ya aiko ya kama Yahaya kuma ya daure shi a kurkuku saboda Herodiya, matar Filibus ɗan'uwansa, domin ya aure ta. Domin Yahaya yana faɗa wa Hirudus cewa, Ba ka da izinin auren matar ɗan'uwanka. Amma Herodiya ta riƙe fushi gare shi kuma tana so ta kashe shi, amma ba ta iya ba. Domin Hirudus yana tsoron Yahaya, da yake ya san shi mutum ne mai adalci kuma mai tsarki, kuma yana kiyaye shi, kuma bayan ya ji maganarsa abubuwa da yawa ya yi, kuma yana sauraron sa da farin ciki. Kuma ya faru rana mai dacewa, lokacin da Hirudus ya yi liyafa a ranar haihuwarsa ga manyan mutanensa da shugabannin dubu-dubu da kuma manyan mutane na Galili, Kuma da yar Herodiyada ta shigo ta yi rawa ta faranta wa Hirudus da waɗanda suke cin abinci tare da shi, sai sarkin ya ce wa yarinyar, Ki tambaye ni duk abin da kike so, zan kuwa ba ki. Kuma ya rantse mata cewa duk abin da za ki tambaye ni zan ba ki, har zuwa rabin mulkina. Amma bayan ta fita, sai ta ce wa mahaifiyarta, Me zan roka? Sai ta ce, Kan Yahaya Mai Baftisma. Kuma ta shiga nan take cikin gaggawa zuwa wurin sarki ta roka tana cewa, Ina so ka ba ni nan take a kan faranti kan Yahaya Mai Baftisma. Kuma sarki ya yi baƙin ciki sosai, saboda

rantsuwar da ya yi da kuma bakin da suke cin abinci tare da shi, bai so ya fi ta ba. Kuma nan take sarki ya aiko da mai yankan kai, ya umarce shi a kawo kansa. Amma bayan ya tafi, ya yanke kansa a kurkuku, kuma ya kawo kansa a kan faranti ya ba wa yarinyar, sai yarinyar ta ba wa mahaifiyarta. Kuma da almajiransa suka ji, suka zo suka dauki gawarsa, suka ajiye ta a kabari.

Sai manzannin suka taru wurin Yesu, suka ba shi labarin dukan abin da suka yi da kuma dukan abin da suka koyar. Sai ya ce musu, Ku zo ku kanku zuwa wuri keɓaɓɓe a jeji, ku ɗan huta, domin mutane da yawa suna ta zuwa da tafiya, har ba su ma sami damar cin abinci ba. Kuma suka tafi zuwa wuri mai hamada a cikin jirgin ruwa su kaɗai. Kuma na gan su suna tafiya, mutane da yawa kuwa sun gane su, sai suka yi gudu a kafa daga dukkan garuruwan zuwa can, suka riga su, suka taru wurinsa. Kuma da Yesu ya fita, ya ga babban taron jama'a, sai ya ji tausayinsu, domin sun kasance kamar tumaki marasa mai kiwo, sai ya fara koyar da su abubuwa da yawa. Kuma tuni da lokaci mai yawa ya wuce, almajiransa suka kusace shi suna cewa, Wannan wuri hamada ne, kuma lokaci ya riga ya wuce. Ka sallame su, domin su tafi zuwa gonaki da kauyukan da suke kewaye su sayi wa kansu burodi, gama ba su da abin da za su ci. Amma shi ya amsa ya ce musu, Ku ba su abinci su ci. Suka ce masa, Mu tafi mu sayi burodi na dinari ɗari biyu mu ba su su ci? Ya ce musu, Burodi nawa kuke da shi? Ku je ku gani. Bayan sun sani, suka ce, Biyar, da kifaye biyu. Kuma ya umarce su su kwantar da su duka rukuni-rukuni a kan koren ciyawa. Kuma suka kwanta kungiya-kungiya, waɗansu ɗari-ɗari, waɗansu kuma hamsin-hamsin. Kuma bayan ya dauki burodi biyar da kifi biyu, ya daga kai sama ya yi albarka, sannan ya karya burodin ya riƙa ba wa almajiransa domin su shimfiɗa a gabansu, kuma kifi biyun ya raba wa kowa. Kuma duka sun ci abinci, suka koshi. Kuma suka dauki guntun kwanduna goma sha biyu cike-

cike, da na kifin. Waɗanda suka ci gurasar burodi sun kai maza dubu biyar.

Kuma nan take ya tilasta almajiransa su shiga cikin jirgin ruwa su yi gaba zuwa wancan gefe zuwa Bethsaida, har sai ya sallami taron. Kuma bayan ya yi bankwana da su, sai ya tafi zuwa dutse don yin addu'a. Kuma da yamma ta yi, jirgin ruwa yana tsakiyar teku, shi kuwa shi kaɗai yana kan ƙasa. Kuma ya gan su suna shan azaba wajen tuki, domin iskar tana gaba da su, kuma wajen tsaron huɗu na dare ya zo wurinsu yana tafiya a kan tekun, kuma ya so ya wuce su. Amma da suka gan shi yana tafiya a kan teku, suka yi tsammani cewa fatalwa ne, suka kuma yi kuka. Domin dukkansu sun gan shi suka damu. Nan take kuwa ya yi musu magana ya ce musu, Ku ƙarfafa, Ni ne, kada ku ji tsoro. Kuma ya haura zuwa cikin jirgin ruwa wurinsu, sai iskar ta daina, suka yi mamakin da ya wuce kima a cikin kansu, suka kuma yi mamaki. Ba domin sun fahimta game da gurasar ba, amma zukatansu sun taurare.

Kuma bayan sun haye, suka je ƙasar Gennesaret suka ɗaura jirginsu. Kuma da suka fita daga cikin jirgin ruwan, nan take suka gane shi. Sun yi gudu kewaye da dukan yankin kewaye da wancan, kuma suka fara ɗaukar marasa lafiya a kan gadaje suna kai su kewaye zuwa inda suka ji cewa yana can. Kuma a duk inda ya shiga zuwa ƙauyuka ko birane ko gonaki, a cikin kasuwanni sukan ajiye marasa lafiya kuma sukan roke shi domin ko da guntun rigarsa su taɓa, kuma duk waɗanda suka taɓa shi, an warkar da su.

7

Sai Farisiyawa da wasu daga malaman dokoki waɗanda suka zo daga Urushalima suka taru wurinsa. Kuma bayan sun ga wasu

daga cikin almajiransa suna cin burodi da hannaye marasa tsabta, wato hannaye da ba a wanke ba, suka yi musu zargi. Domin Farisawa da dukan Yahudawa, idan ba su wanke hannuwansu da hannu ba, ba sa ci abinci, suna rike da al'adar dattawa. Kuma daga kasuwa, idan ba su wanke ba, ba sa ci abinci, kuma akwai wasu abubuwa da yawa da suka karɓa su kiyaye, wato wankewar kofuna da tuluna da tasoshin tagulla da gadaje. Sa'an nan Farisawa da marubuta suka tambaye shi, Me ya sa almajiran ka ba sa tafiya bisa ga al'adar dattawa, amma suna cin gurasu da hannaye marasa wanki? Amma ya amsa ya ce musu cewa, Da kyau Ishaya ya yi annabci game da ku munafukai, kamar yadda aka rubuta, Wannan mutane suna girmama ni da lebbunansu, amma zukatansu suna nesa da ni, A banza suke bauta mini, suna koyar da koyarwar umarnan mutane.

Bayan barin umarni na Allah, kuna rike al'adar mutane, wankewar tuluna da kofuna, da sauran abubuwa irin waɗannan da yawa kuke yi. Kuma ya ce musu, Da kyau kuke soke umarnin Allah domin ku kiyaye al'adarku. Domin Musa ya ce, ka girmama ubanka da mahaifiyarka, kuma duk wanda ya zagi uba ko uwa, dole ne a kashe shi. Amma ku kuna cewa, Idan mutum ya ce wa ubansa ko uwarsa, Korban (wato kyauta), duk abin da da ka amfana daga gare ni, Kuma ba ku fara barin shi ya yi komai ga ubansa ko ga uwarsa ba, Kuna soke maganar Allah ta wurin al'adar ku wadda kuka ba da ita, kuma irin waɗannan abubuwa masu yawa kuke yi. Kuma ya kira dukan taron jama'a, ya ce musu, Ku saurare ni dukanku, ku kuma fahimta. Babu wani abu daga waje na mutum da ke shiga cikinsa wanda zai iya kazantar da shi, amma abubuwan da ke fitowa ne ke kazantar da mutum. Kuma lokacin da ya shiga gida daga taron jama'a, almajiransa suka tambaye shi game da misalin. Kuma ya ce musu, Haka kuma ku marasa fahimta kuke? Har yanzu ba ku fahimta cewa duk abin da

yake shigowa cikin mutum daga waje ba zai iya kazantar da shi ba? Domin ba ya shiga zuciyarsa, amma ya shiga cikin ciki, kuma ya fita zuwa wurin bayan gida, yana tsarkake dukan abinci. Ya ce amma cewa abin da ke fitowa daga cikin mutum, shi ne yake kazantar da mutum. Domin a ciki, daga cikin zuciyar mutane munanan tunani suke fitowa, zina, fasikanci, kisan kai, Sata, kwadayi, mugunta, yaudara, fasikanci, ido mugu, sabo, girman kai, wauta. Duk waɗannan abubuwan mugunta suna fitowa daga ciki kuma suna kazantar da mutum.

Kuma daga can ya tashi ya tafi zuwa iyakokin Taya da Sidon. Ya shiga gida ba ya so kowa ya sani, amma bai iya buya ba. Domin wata mace ta ji labari game da shi, wadda yar ta ke da ruhu marar tsarki, ta zo ta fada a gaban kafafunsa. Matar kuwa Bahelleniya ce, Basurofoinikiya ce ta asali, kuma ta roke shi ya fitar da aljan daga yarta. Amma Yesu ya ce mata, Bari da farko a koshi yara, domin ba shi da kyau a dauki burodin yara a jefa wa kananan karnuka. Amma ta amsa ta ce masa, I, Ubangiji, har kananan karnuka a farkashin tebur suna cin gurasar yara. Kuma ya ce mata, Saboda wannan kalmar, tafi, aljanin ya fita daga yarka. Kuma bayan ta tafi gidanta, ta sami yaron kwance a kan gadon, aljanin kuwa ya fita.

Kuma bayan ya sake fita daga iyakokin Taya da Sidon, ya zo zuwa tekun Galili ta tsakiyar iyakokin Dekapoli. Suka kawo masa wani kurame mai matsalar magana, suna rokonsa ya dora masa hannu. Kuma ya dauke shi daga taron shi kadai, ya sa yatsotsinsa a cikin kunnuwansa, kuma bayan ya tofa, ya taɓa harshensa, Kuma ya daga kai zuwa sama ya yi nishi, sai ya ce masa, Effata, wanda ake nufi da shi, Ka buɗe. Kuma nan take aka buɗe kunnuwansa, aka kuma kunce daurin harshen sa, sai ya fara magana daidai. Kuma ya umarce su kada su fada wa kowa, amma duk yadda ya yi musu umarni, haka suka kara yin shelarwa. Suka yi mamaki

kwarai suna cewa, Ya yi duka da kyau, ya sa bebaye su ji kuma ya sa bebaye su yi magana.

8

A cikin wadancan kwanakin, sa'ad da babban taron jama'a suka kasance kuma ba su da abin da za su ci, Yesu ya kira almajiransa ya ce musu, Ina jin tausayin jama'a, domin sun riga sun kwana kwana uku tare da ni kuma ba su da abin da za su ci. Kuma idan na saki su da yunwa zuwa gidajensu, za su suma a hanya, domin wasunsu sun zo daga nesa. Kuma almajiransa suka amsa masa, Daga ina wani zai iya koshe wadannan da burodi a nan cikin hamada? Kuma ya tambaye su, Burodi nawa kuke da shi? Sai suka ce, Bakwai. Ya umarci taron jama'a su zauna a kasa, ya dauki burodi bakwai, ya yi godiya, ya karya su, ya ba wa almajiransa domin su rarraba, suka kuwa rarraba wa taron jama'a. Suna kuma da kananan kifaye kaɗan, bayan ya albarkace su, sai ya ce a shimfiɗa su ma. Sun ci abinci suka koshi, suka kuma dauka ragowar gutsuttsurai kwanduna bakwai. Suna kuwa kamar mutane dubu huɗu, kuma ya sallame su. Kuma nan da nan ya shiga jirgin ruwa tare da almajiransa, ya zo yankunan Dalmanuta.

Sai Farisawa suka fita suka fara muhawara da shi, suna neman alama daga sama, suna gwada shi. Kuma ya yi nishi mai zurfi a cikin ruhunsa, ya ce, Me ya sa wannan tsara take neman alama? Gaskiya ina gaya muku, ba za a ba wannan tsara alama ba. Kuma ya bar su, ya shiga jirgin ruwa, ya tafi kuma.

Suka manta su dauki burodi, kuma ba su da kome tare da su a cikin jirgin ruwa sai gurasa ɗaya kaɗai. Kuma ya yi musu gargadi yana cewa, Ku lura, ku yi hankali da yistin Farisiyawa da yistin Hirudus. Kuma suna tunani a tsakaninsu suna cewa, Ba mu da

burodi. Kuma da Yesu ya sani, ya ce musu, Me yasa kuke tunani saboda ba ku da burodi? Har yanzu ba ku gane ba kuma ba ku fahimta ba? Har yanzu kuna da tauraren zuciya? Kuna da idanu amma ba ku gani ba, kuna da kunnuwa amma ba ku ji ba? Kuma ba ku tuna ba?

Lokacin da na karya burodi biyar zuwa mutane dubu biyar, kwanduna nawa masu cike da gutsuttsurai kuka dāuka? Suka ce masa, Goma sha biyu. Lokacin da kuka raba burodi bakwai ga mutane dubu huɗu, kwanduna nawa cike da gutsuttsurai kuka dāuka? Suka ce, bakwai. Kuma ya ce musu, Har yanzu ba ku fahimta ba?

Kuma ya zo Bethsaida, suka kawo masa wani makaho, suka roke shi ya taɓa shi. Kuma ya kama hannun makahon, ya fitar da shi zuwa wajen ƙauyen, ya tofa miyau a cikin idanunsa, ya dōra hannayensa a kansa, ya tambaye shi ko yana ganin wani abu. Kuma bayan ya daga kai sama, ya ce, Ina ganin mutane kamar itatuwa suna tafiya. Sa'an nan kuma ya sāke dōra hannuwansa a kan idanunsa, ya kuma sa shi ya daga kai sama. Aka maido da shi, ya kuwa ga kome a fili. Kuma ya aike shi zuwa gidansa yana cewa, Kada ka shiga ƙauyen, kuma kada ka faɗa wa kowa a cikin ƙauyen.

Sai Yesu da almajiransa suka fita zuwa ƙauyukan Kaisariya ta Filibus, kuma a kan hanya ya tambaye almajiransa yana ce musu, Wane ne mutane suke cewa ni ne? Su kuwa suka amsa, Yahaya Mai Baftisma, wasu kuma suka ce Iliya, wasu kuma suka ce daya daga cikin annabawa. Sai shi kansa ya ce musu, Amma ku, wane kuke cewa ni ne? Bitrus ya amsa ya ce masa, Kai ne Almasihu. Kuma ya tsawata musu domin kada su faɗa wa kowa game da shi.

Kuma ya fara koyar da su cewa dole ne Dan Mutum yă sha wahala mai yawa, kuma a ki shi daga dattawa da manyan firistoci da marubuta, kuma a kashe shi, kuma bayan kwana uku yă tashi. Kuma ya yi magana da kalmar a fili. Sai Bitrus ya ɗauke shi a gefe ya fara tsawata masa. Amma ya juya ya ga almajiransa, sai ya tsawata wa Bitrus yana cewa, Tafi bayaina, Shaidan, domin ba ka tunanin abubuwan Allah ba, sai dai abubuwan mutane.

Sai ya kira taron jama'a tare da almajiransa ya ce musu, Duk wanda yake so ya bi ni, dole ya musanta kansa ya ɗauki gicciyensa, sa'an nan ya bi ni. Domin duk wanda yake so ya adana ransa, zai rasa shi, amma duk wanda ya rasa ransa saboda ni da saboda labari mai dadi, wannan zai adana shi. Wace amfani ce za ta zo wa mutum idan ya ci duniya gaba ɗaya, amma ya rasa ruhunsa? Ko me mutum zai bayar a musanya da ransa? Domin duk wanda ya ji kunyata da ni da maganganuna a cikin wannan tsara ta fasikanci da zunubi, Dan Mutum ma zai ji kunyarsa lokacin da ya zo cikin ɗaukakar Ubansa tare da mala'ikun tsarkaka.

9

Kuma ya ce musu, Lallai ina gaya muku cewa akwai waɗansu daga cikin waɗanda suke tsaye a nan, waɗanda ba za su dandani mutuwa ba sai sun ga mulkin Allah ya zo cikin iko.

Bayan kwanaki shida, Yesu ya ɗauki Bitrus da Yakubu da Yahaya, ya haura da su zuwa wani dutse mai tsawo su kaɗai, sai ya canza siffa a gabansu, Kuma tufafinsa suka zama masu kyalkyali, farare sosai kamar duser kanƙara, irin waɗanda mai wanki a duniya ba zai iya faranta haka ba. Sai Iliya ya bayyana a gare su tare da Musa, suna ta hira da Yesu. Bitrus kuwa ya amsa ya ce wa Yesu, Malami, yana da kyau mu kasance a nan, bari mu yi tantuna

uku, daya gare ka, daya ga Musa, daya kuma ga Iliya. Ba domin ya san abin da zai faɗa ba, gama sun firgita sosai. Sai girgije ya bayyana yana inuwarsu, kuma aka ji murya daga cikin girgijen tana cewa, Wannan shi ne Dana kaunatacce, ku saurare shi. Da ba zato ba, sa'ad da suka duba kewaye, ba su kara ganin kowa ba, sai dai Yesu kadai tare da su. Yayin da suke saukowa daga dutsen, ya umarce su kada su gaya wa kowa abin da suka gani, sai dai lokacin da Dan Mutum ya tashi daga matattu. Suka kama kalmar, suna ta muhawara da kansu menene ma'anar tashi daga matattu. Kuma suka tambaye shi suna cewa, Me ya sa marubuta suke cewa dole Iliya ya zo da farko? Amma ya amsa ya ce musu, Lalle ne Iliya zai zo farko ya mayar da duka abubuwa, amma ta yaya aka rubuta game da Dan Mutum cewa dole ne ya sha wahala mai yawa kuma a ki shi? Amma ina gaya muku cewa Iliya ma ya zo, kuma suka yi masa duk abin da suka so, kamar yadda aka rubuta a kansa.

Kuma da ya zo wurin almajiransa, sai ya ga taron jama'a da yawa a kusa da su, da malaman dokoki suna muhawwara da su. Nan take da suka gan shi, dukan jama'ar suka yi mamaki, suka ruga da gudu zuwa wurinsa suka gaishe shi. Kuma ya tambaye marubutan, Me kuke muhawara a tsakaninku? Sai wani daga cikin taron ya amsa ya ce, Malam, na kawo dana wurinka, yana da ruhu bebe. Kuma duk inda ya kama shi, yakan jefar da shi kasa, yakan yi kumfa, yakan cizon hakora, yakan kuma bushe. Na ce wa almajiranka su fitar da shi, amma ba su iya ba. Amma shi ya amsa masa ya ce, Ya tsara mara bangaskiya, har yausha zan kasance tare da ku? Har yausha zan jure ku? Ku kawo shi zuwa gare ni. Suka kuwa kawo shi zuwa gare shi. Kuma da ganinsa, nan take ruhun ya damke shi, sai ya faɗi a kasa yana birgima yana kumfa. Sai ya tambayi mahaifinsa, Yaya tsawon lokacin da wannan yake faruwa da shi? Sai ya amsa, Tun yana yaro. Kuma sau da yawa ya jefa shi cikin wuta da kuma cikin ruwa domin ya hallaka shi, amma idan

kana iya yin wani abu, ka taimake mu da jin tausayi a kanmu. Amma Yesu ya ce masa, Idan kana iya yin imani, duk abubuwa suna yiwuwa ga wanda yake imani. Kuma nan take uban yaron ya yi kuka da hawaye yana cewa, Na yi imani, Ubangiji, ka taimake ni da rashin imanina. Ganin haka Yesu cewa jama'a suna tattaruwa, ya tsawata wa ruhu marar tsarki yana cewa masa, Kai ruhu marar magana da kurame, ni na umarce ka, fita daga gare shi kuma kada ka kara shiga cikinsa. Bayan ya yi kuka da girgiza shi sosai, sai ya fita, ya kuma zama kamar matacce, har mutane da yawa suka ce ya mutu. Amma Yesu ya kama hannunsa ya tã da shi, sai ya tashi. Kuma da ya shiga gida, almajiransa suka tambaye shi a ke6e, Me ya sa mu ba mu iya fitar da shi ba? Ya ce musu, Wannan irin ba zai iya fita ba sai dai ta hanyar addu'a da azumi.

Kuma daga can suka fita suna wucewa ta Galilaya, kuma bai so wani ya sani ba, Ya kasance yana koyar da almajiransa, yana kuma fadã musu cewa 'Dan Mutum za a bashe shi ga hannun mutane, za su kashe shi, amma bayan an kashe shi, a rana ta uku zai tashi. Amma ba su fahimci maganar ba, kuma suka ji tsoron tambayarsa.

Kuma ya zo Kafarnahum, kuma bayan ya shiga gida, ya tambaye su, Me kuke tattaunawa da kanku a kan hanya? Amma suka yi shiru, domin sun yi muhawara da juna a kan hanya wane ne mafi girma. Kuma bayan ya zauna, ya kira sha biyun, ya ce musu, Idan wani yana son zama na farko, dole ya zama na karshe ga kowa, kuma bawa ga kowa. Kuma ya dãuki yaro, ya kafa shi a tsakiyarsu, kuma ya rungume shi, ya ce musu, Duk wanda ya kar6i daya daga cikin irin waɗannan yara a cikin sunana, ni ya kar6a, kuma duk wanda ya kar6e ni, ba ni ya kar6a ba, sai dai wanda ya aiko ni. Yahaya ya amsa masa yana cewa, Malam, mun ga wani yana fitar da aljanu da sunanka, wanda ba ya bin mu, kuma mun

hana shi, domin ba ya bin mu. Amma Yesu ya ce, kada ku hana shi, domin babu wanda zai yi aiki mai iko da sunana sannan zai iya fadar mugunta game da ni da sauri. Domin wanda ba ya adawa da ku, yana goyon bayanku ne. Domin duk wanda ya ba ku kofi ruwa a cikin sunana, saboda ku na Almasihu ne, lalle ina gaya muku, ba zai rasa ladarsa ba.

Kuma duk wanda zai sa dāya daga cikin waɗannan kananan masu ba ni gaskiya ya yi tuntube, zai fi masa kyau a rataye masa dutsen nika a wuyansa a jefa shi cikin teku. Kuma idan hannunka ya sa ka yi tuntube, yanke shi, gara ka shiga rai da gurguwa, da ka tafi jahannama da hannaye biyu, zuwa wutar da ba ta kashewa. Inda tsutsarsu ba ta mutuwa, kuma wutar ba ta kashewa. Kuma idan kafarka tana sa ka tuntube, yanke ta, gama ya fi kyau a gare ka ka shiga rai da gurguwa, da ka kasance da kafafu biyu a jefa ka cikin jahannama, cikin wutar da ba ta kashewa. Inda tsutsarsu ba ta mutuwa, kuma wutar ba ta kashewa. Kuma idan idonka yana sa ka tuntube, ka fitar da shi, gara ka shiga mulkin Allah da ido dāya, da ka tafi jahannama ta wuta da idanu biyu. Inda tsutsarsu ba ta mutuwa, kuma wutar ba ta kashewa. Domin kowa za a gishirce shi da wuta, kuma kowane hadaya za a gishirce shi da gishiri. Gishiri yana da kyau, amma idan gishiri ya rasa dāndanonsa, da me za ku sāke yanka shi? Ku kasance da gishiri a cikin kanku kuma ku zauna lafiya da juna.

10

Kuma daga can ya tashi ya zo cikin iyakokin Yahudiya ta hanyar wancan gefen Urdun, sai jama'a suka sake tarruwa wurinsa, kuma kamar yadda ya saba, ya sake koyar da su. Kuma Farisiyawa suka kusace shi, suna tambayarsa ko ya halatta ga namiji ya sake matarsa, suna gwadansa. Amma shi ya amsa ya ce

musu, Me Musa ya umarce ku? Amma suka ce, Musa ya ba da izini a rubuta takardar saki a kuma sake mata. Kuma Yesu ya amsa ya ce musu, saboda taurin zuciyarku ya rubuta muku wannan doka. Amma tun daga farkon halitta, Allah ya haliƙƙe su namiji da mace. Saboda wannan mutum zai bar mahaifinsa da mahaifiyarsa, kuma zai haɗu da matarsa, su biyun kuwa za su zama nama ɗaya. Don haka ba su ƙara zama biyu ba, amma nama ɗaya ne. Abin da Allah ya haɗa tare, kada mutum ya raba. Kuma a cikin gidan, almajiran suka sāƙe tambayarsa game da wannan. Kuma ya ce musu, Duk wanda ya saki matarsa ya auri wata, yana zina da ita. Kuma idan mace ta kashe auren mijinta ta auri wani, tana zina.

Kuma suna kawo masa yara, domin ya taɓa su, amma almajiran sun tsawata wa waɗanda suke kawo su. Ganin haka sai Yesu ya fusata, ya ce musu, Ku bar yara su zo wurina, kada ku hana su, gama na irin waɗannan ne mulkin Allah. Lalle gaskiya ina gaya muku, duk wanda bai karɓi mulkin Allah kamar yaro ba, ba zai shiga cikinsa ba. Kuma ya rungume su, ya albarkace su yana dora hannuwansa a kansu.

Kuma sa'ad da yake fita zuwa hanya, wani mutum ya ruga zuwa gare shi ya durkusa a gabansa, ya tambaye shi, Malami mai kyau, me zan yi domin in gāji rai madawwami? Amma Yesu ya ce masa, Me ya sa kake ce ni nagari? Babu wani nagari sai Allah kaɗai. Ka san umarni: kada ka yi zina, kada ka yi kisan kai, kada ka yi sata, kada ka yi shaidar zur, kada ka yi zamba, ka girmama uban ka da uwar ka. Amma ya amsa ya ce masa, Malami, duk waɗannan na kiyaye tun daga ƙuruciyata. Amma Yesu ya dube shi, ya kaunace shi, sai ya ce masa, Abu ɗaya kake rasa. Idan kana son zama cikakke, tafi ka sayar da duk abin da kake da shi, ka ba wa talakawa, za ka kuwa sami taska a sama. Sa'an nan ka zo ka bi ni,

ka ɗauki gicciyenka. Amma ya damu saboda maganar, ya tafi yana bakin ciki, domin yana da dukiya mai yawa.

Kuma bayan ya duba kewaye, Yesu ya ce wa almajiransa, Yaya da wahala waɗanda suke da kuɗi za su shiga mulkin Allah! Almajiran kuwa sun yi mamaki a kan kalmominsa. Amma Yesu ya sāke amsa ya ce musu, Ya ya'yana, yaya da wuya yake ga waɗanda suke dogara a kan dukiya su shiga mulkin Allah. Yana da sauƙi rakumi ya shiga ta cikin ramin allura fiye da attajiri ya shiga mulkin Allah. Amma sun yi matuƙar mamaki suna ce wa kansu, To, wa zai iya samun ceto? Bayan ya duba su, Yesu ya ce, A wurin mutane ba zai yiwu ba, amma ba haka ba a wurin Allah, domin dukkan abubuwa suna yiwuwa a wurin Allah. Bitrus ya fara cewa masa, Duba, mu mun bar kome kuma mun bi ka. Amsa amma Yesu ya ce, Lalle ina gaya muku, babu wanda ya bar gida ko yan'uwa maza ko yan'uwa mata ko uba ko uwa ko mata ko yara ko gonaki saboda ni da saboda bisharar. Idan ba zai karɓi sau ɗari a yanzu a cikin wannan lokaci—gidaje da yan'uwa maza da yan'uwa mata da uba da uwa da yara da gonaki tare da tsanantawa—da kuma a cikin zamani mai zuwa, rai madawwami ba. Amma da yawa waɗanda suke na farko za su zama na karshe, waɗanda kuma suke na karshe za su zama na farko.

Suna a kan hanya suna hawa zuwa Urushalima, Yesu kuwa yana gaba da su, suka yi mamaki, waɗanda suke biye kuwa suna tsoro. Ya sāke ɗauki sha biyun ya fara gaya musu abubuwan da za su faru da shi, Duba, muna hawa zuwa Urushalima, kuma Dan Mutum za a ba da shi ga manyan firistoci da marubuta, za su kuwa yanke masa hukuncin kisa, sa'an nan kuma su mika shi ga Al'ummai. Kuma za su yi masa ba'a, za su yi masa bulala, za su tofa masa miyau, za su kashe shi, amma a rana ta uku zai tashi.

Sai Yakubu da Yahaya ya'yan Zabadi suka kusace shi suna cewa, Malami, muna so ka yi mana duk abin da muka tambaye ka. Amma ya ce musu, Me kuke so in yi muku? Amma su ka ce masa, Ka ba mu domin ɗaya ya zauna a hannun dama naka, ɗaya kuma a hannun hagu naka a cikin ɗaukakar ka. Amma Yesu ya ce musu, Ba ku san abin da kuke tambaya ba. Kuna iya shan kwaf da nake sha, da kuma a yi muku baftismar da ake yi mini? Su kuwa suka ce masa, Muna iya. Amma Yesu ya ce musu, Lalle kofi wanda nake sha za ku sha, kuma baftismar da aka yi mini za a yi muku. Amma zama a hannun dama na da hannun hagu ba nawa ba ne in bayar, sai dai waɗanda aka shirya musu.

Kuma da goma suka ji haka, suka fara fusata game da Yakubu da Yahaya. Amma Yesu ya kira su ya ce musu, Kun san cewa waɗanda ake ganin suna mulkin al'ummai suna mallake su, kuma manyan mutanensu suna yin mulki a kansu da ƙarfi. Ba haka ba zai kasance a cikin ku, amma duk wanda yake so ya zama babba a cikin ku, zai zama bawan ku. Kuma duk wanda yake so ya zama na farko a cikinku, zai zama bawan kowa Domin ko ɗan mutum bai zo don a yi masa hidima ba, sai dai ya zo don yā yi hidima, kuma yā ba da ransa a matsayin fansa maimakon mutane da yawa.

Suka zo Jericho. Sa'ad da yake fitowa daga Jericho tare da almajiransa da babban taron jama'a, ɗan Timaeus wanda ake kira Bartimaeus, makaho, yana zaune a gefen hanya yana roko. Kuma da ya ji cewa Yesu Banazare ne, sai ya fara kuka yana cewa, Dan Dauda Yesu, ka ji tausayina. Kuma mutane da yawa sun tsawata masa domin ya yi shiru, amma shi ya ƙara yin kuka sosai, 'Dan Dauda, ka ji tausayina. Yesu kuwa ya tsaya ya ce, Ku kira shi. Sai suka kira makahon suna ce masa, Ka yi ƙarfin halitta, ka tashi, yana kiran ka. Amma bayan ya jefar da rigarsa ya tashi ya zo wurin Yesu. Sai Yesu ya amsa ya ce masa, Me kake so in yi maka?

Makahon kuwa ya ce masa, Rabboni, domin in sami gani. Sai Yesu ya ce masa, Tafi, bangaskiyarka ta cece ka. Nan da nan sai ya sami gani, ya bi Yesu a hanya.

11

Kuma sa'ad da suke kusantar zuwa Urushalima, zuwa Bethphage da Bethany, kusa da Dutsen Zaitun, ya aiki biyu daga cikin almajiransa. Sai ya ce musu, Ku je kauyen da yake gabanku, da shigarku nan take, za ku sami ɗan jaki a daure, wanda babu wani mutum da ya taɓa hawa. Ku kunce shi ku kawo. Kuma idan wani ya ce muku, Me kuke yi wannan? Ku ce cewa Ubangiji yana bukatarsa, kuma nan da nan zai mayar da shi a nan. Suka tafi suka sami ɗan jaki a daure a kofar waje a kan titi, sai suka kwance shi. Kuma wasu daga cikin waɗanda suke tsaye a can suna ce musu, Me kuke yi kuna kunce ɗan ahokin? Su kuwa suka ce musu kamar yadda Yesu ya umarta, sai suka bar su. Suka kawo jakin wurin Yesu, suka shimfiɗa tufafinsu a kansa, ya kuwa zauna a kai. Mutane da yawa suka shimfiɗa tufafinsu a kan hanya, wasu kuma suka yanke rassan ganye daga itatuwa suka shimfiɗa su a kan hanya. Kuma waɗanda suke gaba da waɗanda suke bi sun yi ihu suna cewa, Hosanna! Albarka ta tabbata ga wanda yake zuwa da sunan Ubangiji. Albarka tana tare da mulkin da ke zuwa a cikin sunan Ubangiji, ubanmu Dauda; hosanna a cikin mafi ɗaukaka.

Kuma Yesu ya shiga Urushalima ya kuma shiga haikalin, bayan ya duba kome kewaye, da yake yamma ta riga ta yi, sai ya fita zuwa Betani tare da sha biyun.

Kuma a ranar gobe, bayan sun fita daga Betani, ya ji yunwa. Kuma da ya ga itacen ɓaure daga nesa yana da ganyaye, sai ya zo don ya ga ko zai sami wani abu a cikinta, amma da ya iso babu

abin da ya samu sai ganyaye kawai, domin ba lokacin 6aure ba ne. Kuma ya amsa ya ce mata, Kada kuma wani ya kara cin ya'yanka har abada. Almajiransa kuwa suka ji haka.

Kuma suka sāke zuwa Urushalima, kuma bayan Yesu ya shiga cikin haikalin, ya fara korar waɗanda suke siyarwa da waɗanda suke sayayya a cikin haikalin, kuma ya kifar da teburan masu musayar kuɗi da kujerun masu sayar da kurciyoyi. Kuma bà ya yarda wani ya ɗauki kaya ta cikin haikalin. Kuma yana koyarwa yana cewa musu, Ashe ba a rubuta ba cewa gidana gidan addu'a za a kira ga dukan al'ummai? Amma ku kun mai da shi kogon yan fashi.

Kuma marubuta da Farisiyawa da manyan firistoci suka ji, suka kuma nemi yadda za su halaka shi, gama sun ji tsoronsa, domin dukan taron jama'a sun yi mamakin koyarwarsa. Kuma sa'ad da yamma ta yi, sai ya fita daga birnin.

Kuma da safe suna wucewa, suka ga itacen 6aure ya bushe tun daga saiwoyi. Kuma da Bitrus ya tuna, sai ya ce masa, Malami, duba itacen 6auren da ka la'anta ya bushe. Yesu ya amsa ya ce musu, Ku kasance da bangaskiya ga Allah. Hakika, ina gaya muku cewa duk wanda ya ce wa wannan dutse, Ka tashi ka jefa kanka cikin teku, kuma bai yi shakka a cikin zuciyarsa ba, amma ya gaskata cewa abin da yake faɗa yana faruwa, zai sami abin da ya faɗa. Saboda wannan ina gaya muku, duk abin da kuke tambaya a cikin addu'a, ku gaskata cewa kun karɓa, kuma zai zama naku. Kuma lokacin da kuke tsaye kuna addu'a, ku gafarta idan kuna da wani abu a kan wani, domin Ubanku wanda yake a cikin sammai ma ya gafarta muku laifofinku. Amma idan ku ba ku gafarta ba, Ubanku ma ba zai gafarta laifofinku ba.

Kuma suka zo kuma zuwa Urushalima, kuma a cikin haikalin yayin da yake yawo, manyan firistoci da marubuta da dattawa suka zo wurinsa Kuma suka ce masa, A cikin wace iko kake yin waɗannan abubuwa? Ko kuma wa ya ba ka wannan iko don ka yi waɗannan abubuwa? Amma Yesu ya amsa ya ce musu, Zan yi muku tambaya ɗaya ni ma, ku amsa mini, sa'an nan zan faɗa muku da wace iko nake yin waɗannan abubuwa. Baftismar Yahaya daga sama ne ko daga mutane? Ku amsa mini. Kuma suka yi tunani a tsakaninsu suna cewa, Idan muka ce, Daga sama, zai ce, Don me saboda haka ba ku gaskata shi ba? Amma mu ce, daga mutane? Sun ji tsoron jama'a, domin dukkansu sun ɗauki Yahaya a matsayin annabi. Suka amsa suka ce wa Yesu, Ba mu sani ba. Yesu kuwa ya amsa ya ce musu, Ni ma ba zan gaya muku ba da wace iko nake yin waɗannan abubuwa.

12

Kuma ya fara yin musu magana da misalai, cewa wani mutum ya shuka gonar inabi, ya kewaye ta da shinge, ya haka wurin matsewar ruwan inabi, ya gina hasumiya, ya ba da ita ga manoma hayar, sa'an nan ya tafi. Kuma ya aika bawa zuwa ga manoma a lokacin girbi, domin ya karɓi daga manoma wasu daga cikin ya'yan itatuwan gonar inabi. Kuma suka kama shi, suka doke shi, suka kore shi hannu wofi. Kuma ya sāke aiko musu wani bawa, suka jefe shi da duwatsu, suka ji masa rauni a kai, suka kuma aike shi cikin wulaƙanci. Kuma ya sāke aikon wani, suka kashe shi ma, haka kuma waɗansu da yawa, waɗansu suna dūka su, waɗansu kuma suna kashe su. Har yanzu saboda haka yana da ɗaya ɗa, ƙaunataccensa, ya aiko da shi ƙarshe zuwa gare su yana cewa, Za su girmama ɗana. Amma waɗancan manoman, da suka gan shi yana zuwa, suka ce wa kansu, Wannan shi ne magaji, ku zo mu kashe shi, domin gādon yā zama namu. Kuma suka ɗauke shi suka

kashe shi, suka jefar da shi waje da gonar inabi. Me don za yi ubangijin gonar inabi? Zai zo ya halaka waɗannan manoman, ya kuma ba da gonar inabi ga wasu. Ba kuwa rubuce-rubucen nan kun karanta ba, dutsen da masu gini suka fi ya zama kan kusurwa. Wannan ya fito daga wurin Ubangiji, kuma yana da ban al'ajabi a idanunmu.

Suna neman su kama shi, amma suka ji tsoron taron jama'a, domin sun san cewa ya faɗa musu wannan misali. Sai suka bar shi suka tafi.

Sai suka aika wasu daga cikin Farisiyawa da Herodiyawa wurinsa domin su kama shi da maganarsa. Amma su da suka zo suka ce masa, Malam, mun san cewa kai mai gaskiya ne kuma ba ka damu da kowa ba, domin ba ka kallon fuskar mutane ba, amma kana koyar da hanyar Allah cikin gaskiya. Saboda haka ka gaya mana, ya halatta a ba da haraji ga Kaisar ko a'a? Mu ba ko kada mu ba? Amma shi da ya san munafuncinsu ya ce musu, Me ya sa kuke gwada ni? Kawo mini dinari domin in gani. Su kuwa suka kawo shi. Sai ya tambaye su, Na wane ne wannan hoto da wannan rubutu? Suka amsa masa, Na Kaisar. Sai Yesu ya amsa ya ce musu, Ku mayar da na Kaisar ga Kaisar, kuma na Allah ga Allah. Suka kuwa yi mamaki da shi.

Kuma Sadukiyawa suka zo wurinsa, waɗanda suke cewa babu tashin matattu, suka yi masa tambaya suna cewa, Malam, Musa ya rubuta mana cewa idan ɗan'uwan wani ya mutu ya bar mata amma bai bar ya'ya ba, sai ɗan'uwan sa ya auri matar ɗan'uwansa ya haifi masa zuriya. Akwai yan'uwa maza bakwai. Na farko ya auri mace, amma lokacin da yake mutuwa bai bar zuriya ba. Kuma na biyu ya ɗauke ta, ya mutu, shi ma bai bar zuriya ba. Na uku kuma haka. Kuma su bakwai sun aure ta, amma ba su bar zuriya

ba. Bayan su duka, macen ma ta mutu. A cikin tashin matattu saboda haka, lokacin da suka tashi, matar wane ne za ta kasance daga cikinsu? Domin su bakwai sun aure ta. Kuma Yesu ya amsa ya ce musu, Ashe, ba don wannan kuke ruƙe ba, saboda ba ku san Nassi ba kuma ba ku san ikon Allah ba? Domin lokacin da suka tashi daga matattu, ba za su yi aure ba, ba kuwa za a ba su aure ba, amma za su zama kamar mala'iku a cikin sammai. Amma game da matattu cewa suna tashi, ashe ba ku karanta a cikin littafin Musa ba, a kan labarin itacen ƙaya yadda Allah ya faɗa masa yana cewa, Ni ne Allahn Ibrahim, Allahn Ishaku, da Allahn Yakubu? Ba shi ne Allahn matattu ba, amma na masu rai, saboda haka kuna cikin babban kuskure.

Kuma daya daga cikin marubutan ya kusato, bayan ya ji su suna muhawwara, ya ga cewa ya amsa musu da kyau, sai ya tambaye shi, Wace umarni ce ta farko daga cikin duka? Amma Yesu ya amsa masa cewa, Umarni na farko na duka shine, Ka ji, ya Isra'ila, Ubangiji Allahnmu Ubangiji daya ne, Za ka ƙaunaci Ubangiji Allahnka da dukan zuciyarka, da dukan ranka, da dukan hankalinka, da dukan ƙarfinka. Wannan ita ce umarni ta farko. Kuma na biyu mai kama da wannan, za ka ƙaunaci mafwabcinka kamar kanka. Babu wani umarni da ya fi waɗannan girma. Kuma marubucin ya ce masa, Da kyau, Malami, da gaskiya ka faɗa cewa Daya ne kuma babu wani sai Shi. Kuma ƙaunar shi da dukan zuciya, da dukan fahimta, da dukan rai, da dukan ƙarfi, da kuma ƙaunar mafwabci kamar kansa ya fi dukan hadayun ƙonawa da hadayu. Yesu kuwa da ya ga cewa ya amsa da hankali, sai ya ce masa, Ba ka da nisa da mulkin Allah ba, kuma babu wanda ya ƙara yin ƙarfin hali ya tambaye shi.

Kuma Yesu ya amsa yana koyarwa a cikin haikalin, Ta yaya marubutan suke cewa Almasihu ɗan Dauda ne? Domin shi kansa

Dawuda ya fadā a cikin Ruhu Mai Tsarki, Ubangiji ya ce wa Ubangijina, ka zauna a hannun damana har sai na sanya abokan gabanka matashin sawun kafafunka. Saboda haka Dauda kansa yana kiran shi Ubangiji, to, ta yaya zai zama dānsa? Babban taron jama'a kuwa suna saurararsa da farin ciki.

Kuma ya kasance yana fadā musu a cikin koyarwarsa, Ku yi hankali da marubuta waɗanda suke son su yi tafiya cikin riguna masu daraja da karɓar gaisuwa a cikin kasuwanni. da manyan kujeru a cikin majami'u da manyan wurare a cikin liyafai. Waɗanda suke cinye gidajen gwauraye kuma suna yin dogon addu'a don nuna kai, waɗannan za su sami hukunci mai tsanani.

Kuma Yesu ya zauna a gaban baitulmali yana kallon yadda taron jama'a suke jefa tagulla a cikin baitulmali. Kuma masu arziki da yawa suna jefa kuɗi da yawa, sai wata gwauruwa matalauciya ta zo ta jefa kananan tsabar kuɗi biyu, wanda yake daidai da quadrans. Kuma bayan ya kira almajiransa, ya ce musu, Lalle ne ina gaya muku cewa wannan gwauruwar matalauciya ta saka fiye da dukan waɗanda suke saka a cikin ma'ajin haikalin. Domin duk sun jefa daga yalwarsu, amma ita ta jefa daga talaucinta duk abin da take da shi, dukan rayuwarta.

13

Kuma sa'ad da yake fitowa daga haikalin, ɗaya daga cikin almajiransa ya ce masa, Malam, ka duba irin waɗannan duwatsun da waɗannan gine-ginen. Sai Yesu ya amsa ya ce masa, Kana ganin waɗannan manyan gine-ginen? Ba za a bar wani dutse a kan dutse a nan da ba za a rushe ba. Kuma yana zaune a kan dutsen zaitun ɗaura da haikalin, Bitrus da Yakubu da Yahaya da Andarawus suka tambaye shi a ɓoye, Fadā mana yausha waɗannan abubuwa

za su faru, kuma mece ce alamar sa'ad da duk waɗannan abubuwa za su cika? Amma Yesu ya amsa ya fara gaya musu, Ku yi hankali kada wani ya yaudare ku. Domin da yawa za su zo da sunana suna cewa ni ne, kuma za su batar da mutane da yawa. Amma lokacin da kuka ji labarin yaƙe-yaƙe da jita-jitar yaƙe-yaƙe, kada ku damu, gama dole ne su faru, amma har yanzu ba ƙarshen ba ne. Zai tashi domin al'umma za ta yi gāba da al'umma, mulki kuma da mulki, kuma za a yi girgizar ƙasa a wurare daban-daban, za a kuma yi yunwa da hargitsi. Farkon nakuda waɗannan ne. Amma ku, ku lura da kanku. Domin za su ba da ku zuwa majalissu, kuma a cikin majami'unsu za a doke ku, kuma a gaban shugabanni da sarakuna za ku tsaya saboda ni, don shaida a gare su. Kuma dole ne a fara shelar bisharar cikin dukkan al'ummai. Amma lokacin da suka kai ku suna mika ku, kada ku damu da gaba game da abin da za ku faɗa, kuma kada ku yi tunani, amma abin da aka ba ku a cikin wannan sa'a, wannan ku faɗa, domin ba ku ba ne masu magana, sai dai Ruhu Mai Tsarki. Dan'uwa zai bashe ɗan'uwansa ga mutuwa, uba kuma zai bashe ɗansa, yara za su yi tayarwa a kan iyayensu su kashe su. Kuma za ku zama abin ƙiyayya ga kowa saboda sunana, amma wanda ya jimre har zuwa ƙarshe, shi ne za a cece.

Amma lokacin da kuka ga abin kyama na kufai wanda annabi Daniyel ya faɗa, yana tsaye a inda bai kamata ba, bari mai karatu ya fahimta, to sai waɗanda suke a Yahudiya su gudu zuwa duwatsu. Wanda yaƙe a kan rufin gida kada ya sauko zuwa cikin gida, ko kuma ya shiga don ɗaukan wani abu daga gidansa. Kuma wanda yaƙe a gonar kada ya juya baya ya ɗauki rigarsa. Kaiton ga matan da suke da ciki da kuma masu shayarwa a cikin waɗancan kwanakin. Yi addu'a don kada guduwar ku ta zama a lokacin damina. Domin waɗancan kwanaki za su zama na wahala, irin wanda ba a taɓa gani ba tun farkon halittar da Allah ya halitta har

zuwa yanzu, kuma ba za a fara gani ba. Kuma idan Ubangiji bai gajarta kwanakin ba, da ba a ceci kowane nama ba, amma saboda zaɓaɓɓun da ya zaɓa, ya gajarta kwanakin. Kuma sa'an nan, idan wani ya ce muku, Duba, ga Almasihu a nan, ko Duba, yana can, kada ku gaskata. Domin za su tashi karya almasihu da karya annabawa, kuma za su ba da alamu da abubuwan al'ajabi don su batar da, idan zai yiwu, har ma da zaɓaɓɓu. Amma ku, ku yi hankali; duba, na riga na faɗa muku komai. Amma a cikin waɗancan kwanaki, bayan wahalar waccan, rana za ta duhunta, kuma wata ba zai ba da haskensu ba, Kuma taurari za su kasance suna faɗowa daga sama, kuma kaɗin da suke cikin sammai za a girgiza su. Kuma sa'an nan za su ga 'Dan Mutum yana zuwa cikin gizagizai da iko mai girma da daukaka. Kuma sa'an nan zai aiko da manzanninsa kuma zai tattara zaɓaɓɓunsa daga iskoki huɗu, daga karshen kasa har zuwa karshen sama.

Daga itacen faure kuwa, ku koyi misalin. Lokacin da reshen ta ya riga ya yi taushi kuma ya fitar da ganyaye, sai ku san cewa lokacin rani ya kusa. Haka ma ku, lokacin da kuka ga waɗannan abubuwa suna faruwa, ku sani cewa yana kusa a bakin kofa. Lallai ina gaya muku cewa wannan tsara ba za ta wuce ba sai duk waɗannan abubuwa sun cika. Sama da kasa za su wuce, amma kalmomina ba za su wuce ba.

Game da wannan ranar ko sa'ar, babu wanda ya sani, ko mala'iku a sama, ko 'Dan, sai dai Uban kaɗai. Ku lura, ku yi tsaro kuma ku yi addu'a, domin ba ku san lokacin ba. Kamar mutum mai tafiya, wanda ya bar gidansa, ya ba bayinsa iko, ya ba kowane daya aikinsa, kuma ya umarci mai tsaron kofa ya yi tsaro. Ku yi tsaro saboda haka, domin ba ku san lokacin da maigidan gida zai zo ba, ko da maraice, ko tsakar dare, ko lokacin kukan zakara, ko

kuma da safe. Kada ya zo kwatsam ya same ku kuna barci. Abin da nake faɗa muku, ina faɗa wa kowa: ku yi tsaro.

14

Ya kasance amma Bikin Ketarewa da Burodi Marar Yisti bayan kwana biyu. Manyan firistoci da marubuta kuwa suna neman yadda za su kama shi da yaudara su kashe shi. Suna cewa amma, Ba a lokacin biki ba, don kada a sami hargitsi a tsakanin mutane.

Kuma yayinda yake a Baitaliya a gidan Saminu mai kuturta, yayinda yake kwance, sai wata mace ta zo tana riƙe da kwalbar alabasta mai kunshe da turare na nardi tsarkakakke mai tsada sosai, ta karya kwalbar alabasta ta zuba masa a kansa. Akwai waɗānsu da suke fusata a cikin kansu suna cewa, Don me aka batar da wannan turare? Ya kamata a sayar da wannan turare fiye da dinari ɗari uku a ba wa talakawa, sai suka tsawata mata. Amma Yesu ya ce, Ku bar ta, me ya sa kuke damun ta? Ta yi kyakkyawan aiki a kaina. Kullum domin talakawa suna tare da ku, kuma a duk lokacin da kuke so kuna iya yi musu alheri, amma ni ba koyaushe nake tare da ku ba. Abin da take da shi wannan ta yi, ta riga ta shafa jikina don a binne ni. Lallai ina gaya muku, a duk inda aka yi wa'azin wannan labari mai daɗi a cikin dukan duniya, za a faɗi abin da wannan ta yi don tunawa da ita.

Kuma Yahuda Iskariyot, ɗaya daga cikin goma sha biyun, ya tafi wurin manyan firistoci domin yā bashe shi gare su. Su kuwa bayan sun ji suka yi farin ciki, suka yi masa alkawarin ba da azurfa, sai ya fara neman yadda zai bashe shi a lokacin da ya dace.

Kuma a ranar farko ta burodi maras yisti, lokacin da ake yanka hadayar Idan Wucewa, almajiransa suka ce masa, Ina kake so mu je mu shirya domin ka ci Idan Wucewa? Kuma ya aika biyu daga cikin almajiransa, ya ce musu, Ku je cikin birni, wani mutum mai ɗauke da tulun ruwa zai hadu da ku, ku bi shi, Kuma duk inda ya shiga, ku faɗa wa maigidan gida cewa, Malam yana tambaya, Ina ɗakin masaukuna yake, inda zan ci Bikin Ketarewa tare da almajirana? Kuma shi da kansa zai nuna muku babban ɗaki na sama da aka shimfiɗa wanda yake a shirye, a can ku shirya mana. Almajiransa suka fita suka zo cikin birni, suka tarar kamar yadda ya faɗa musu, suka kuma shirya Idan. Kuma da yamma ta yi, ya zo tare da sha biyun nan. Kuma sa'ad da suke kwance suna cin abinci, Yesu ya ce, Lalle ina gaya muku cewa ɗaya daga cikinku zai bashe ni, wanda yake cin abinci tare da ni. Amma suka fara jin baƙin ciki suka kuma fara ce masa ɗaya bayan ɗaya, Shin ba ni ba ne? Wani kuma ya ce, Shin ba ni ba ne? Amma shi ya amsa ya ce musu, Daya daga cikin sha biyun, wanda yake tsoma tare da ni a cikin kwano. Da gaske Dan Mutum yana tafiya kamar yadda aka rubuta game da shi, amma kaiton ga mutumin nan wanda ta wurinsa ake bashe Dan Mutum, da kyau ya kasance gare shi da ba a haife mutumin nan ba. Kuma yayinda suke cin abinci, Yesu ya ɗauki gurasa, ya yi albarka, ya karya shi, ya ba su, ya kuma ce, Ku ɗauka ku ci, wannan shi ne jikina. Kuma ya ɗauki kofin, ya yi godiya, ya ba su, suka kuwa sha daga gare shi dukansu. Kuma ya ce musu, Wannan shi ne jinina na sabuwar alkawari wanda ake zubarwa saboda mutane da yawa. Lalle gaskiya ina gaya muku cewa ba zan ƙara shan daga ya'yan inabi ba, har zuwa ranar da zan sake shan shi sabo a cikin mulkin Allah.

Bayan sun rera waƙa, suka fita zuwa Dutsen Zaitun. Sai Yesu ya ce musu, Dukanku za ku yi watsi da ni a wannan dare, domin an rubuta cewa, Zan buga makiyayi, tumaki kuma za su watsu.

Amma bayan an tashe ni, zan sha gabanku zuwa Galilaya. Amma Bitrus ya ce masa, Ko da duka za su fāḍi, amma ni ba zan fāḍi ba. Sai Yesu ya ce masa, Lalle ina gaya maka cewa kai yau, a cikin wannan dare, kafin zakara ya yi cara sau biyu, za ka musanta ni sau uku. Amma Bitrus ya yi magana da ƙarfi sosai, Ko da ya zama dole in mutu tare da kai, ba zan taɓa musun ka ba. Haka kuma dukan sauran suka ce.

Kuma suka zo wani wuri mai suna Gethsemane, sai ya ce wa almajiransa, Ku zauna a nan har sai in yi addu'a. kuma ya ɗauki Bitrus da Yakubu da Yahaya tare da kansa, kuma ya fara jin tsananin damuwa da firgita Kuma ya ce musu, Raina yana cikin bakin ciki sosai har zuwa mutuwa, ku zauna a nan ku kuma yi tsaro. Kuma ya ɗan ci gaba kaɗan, sai ya fāḍi rubda ciki a ƙasa, yana kuma yin addu'a cewa, idan zai yiwu, wannan sa'a ta wuce daga gare shi. Kuma ya ce, Abba Uba, duka abu mai yiwuwa ne a gare ka, ka ɗauke wannan kwaf daga gare ni, amma ba abin da nake so ba, sai dai abin da kake so. Sai ya zo ya tarar da su suna barci, ya ce wa Bitrus, Saminu, kana barci? Ba ku iya yin tsaro ko sa'a daya ba? Ku yi tsaro kuma ku yi addu'a, don kada ku shiga cikin jarrabawa, gaskiya ruhu yana da shirye, amma jiki marar ƙarfi ne. Kuma ya sāke tafiya ya yi addu'a, yana faɗin wannan kalma guda. Kuma da ya dawo, ya same su suna barci kuma, domin idanunsu sun yi nauyi, kuma ba su san abin da za su amsa masa ba. Kuma ya zo sau na uku, ya ce musu, Kuna barci har yanzu kuma kuna hutawa? Ya isa! Lokacin ya zo, duba, ana bashe Dan Mutum zuwa hannuwan masu zunubi. Tashi, bari mu tafi, duba wanda yake ba da ni ya kusato.

Kuma nan take, yayinda yake cikin magana, sai Yahuda Iskariyoti ya iso, ɗaya daga cikin sha biyun, tare da taron jama'a mai yawa ɗauke da takuba da sanduna, waɗanda manyan firistoci

da malaman Attaura da dattawa suka aiko. Ya ba su alama, wanda yake ba da shi, yana cewa, Wanda zan sumbace, shi ne; ku kama shi ku tafi da shi da aminci. Kuma da ya iso nan take ya kusace shi ya ce, Gaisuwa, Malam, sai ya sumbace shi. Su kuwa suka dōra hannuwansu a kansa suka kuma kama shi. Amma dāya daga cikin waɗanda suke tsaye a wurin ya zāre takobinsa ya bugi bawan babban firist kuma ya yanke kunnensa. Sai Yesu ya amsa ya ce musu, Kamar a kan ɗan fashi kuka fito da takuba da sanduna don ku kama ni? Kowace rana ina tare da ku a cikin haikalin ina koyarwa, amma ba ku kama ni ba. Amma wannan ya faru domin a cika nassosin. Kuma suka bar shi, duka suka gudu. Kuma wani saurayi ya bi shi, sanye da lilin a kan jikinsa tsirara, sai samari suka kama shi. Amma shi, bayan ya bar rigar lilin, ya gudu tsirara daga gare su.

Suka kai Yesu wurin babban firist, dukan manyan firistoci da dattawa da marubuta suka taru a wurinsa. Kuma Bitrus ya bi shi daga nesa har zuwa cikin filin babban firist, kuma yana zaune tare da mataimaka yana dumfara kansa kusa da wuta. Manyan firistoci da dukan majalisar sun kasance suna neman shaida a kan Yesu don su kashe shi, amma ba su samu ba. Domin mutane da yawa suna ba da shaidar karyar a kansa, amma shaidunsu ba su yi daidai da juna ba. Kuma wasu sun tashi suna ba da shaidar karyar a kansa suna cewa Domin mun ji shi yana cewa, Ni zan rushe haikalin nan wanda aka yi da hannu, kuma cikin kwanaki uku zan gina wani wanda ba a yi da hannu ba. Kuma ko da haka shaidarsu ba ta yi daidai ba. Sai babban firist ya tashi ya tafi tsakiya ya tambayi Yesu yana cewa, Ba ka amsa kome ba? Me wadannan suke shaida a kanka? Amma ya yi shiru bai kuwa amsa kome ba. Sai babban firist ya sāke tambayarsa ya ce masa, Kai ne Almasihu Dan Mai Albarka? Amma Yesu ya ce, Ni ne, kuma za ku ga Dan Mutum yana zaune a hannun dama na iko kuma yana zuwa a kan

gizagizan sama. Babban firist ya yage riguna nasa yana cewa, Me har yanzu muke buƙatar shaida? Kun ji gaba ɗaya saƙon nan, me yake bayyana a gare ku? Amma su duka sun yanke masa hukunci cewa yana da laifin da ya cancanci mutuwa. Kuma waɗansu suka fara tofa masa miyau, suka rufe fuskarsa, suka yi masa ɗuka, suka ce masa, Ka yi mana annabci, wane ne ya buge ka? Mataimakan kuma suka yi masa mari da bugun hannuwa.

Kuma yayinda Bitrus yake kasa a cikin harabar, sai ɗaya daga cikin barayi matan babban firist ta zo, Kuma da ta ga Bitrus yana jin ɗumi, ta kalle shi ta ce, Kai ma kana tare da Yesu Banaziret. Amma ya yi musun cewa, Ban sani ba kuma ban fahimta ba abin da kake faɗa. Sai ya fita waje zuwa filin kofar gida, sai zakara ya yi cara. Kuma yar budurwar da ta gan shi, ta sãke fara faɗa wa waɗanda suke tsaye a wurin cewa, Wannan ɗaya daga cikinsu ne. Amma shi kuma ya sãke yi musun. Bayan ɗan lokaci kaɗan, waɗanda suke tsaye a wurin suka sãke ce wa Bitrus, Da gaske kai ɗaya daga cikinsu ne, domin kai ɗan Galili ne kuma maganarka tana kama da tasu. Shi amma ya fara yin la'ana da rantsuwa cewa, Ba na san mutumin nan da kuke faɗa. Kuma a karo na biyu zakara ya yi cara. Sai Bitrus ya tuna da maganar da Yesu ya faɗa masa cewa, Kafin zakara ya yi cara sau biyu, za ka musanta ni sau uku. Ya fara kuka.

15

Kuma da safe-safe, manyan firistoci tare da dattawa da marubuta da dukan majalisar suka yi shawara, suka daure Yesu suka kai shi suka mika ga Bilatus. Sai Bilatus ya tambaye shi, Kai ne Sarkin Yahudawa? Amma ya amsa ya ce masa, Kai ka faɗa. Kuma manyan firistoci sun yi masa zarge-zarge da yawa, amma shi bai amsa kome ba. Amma Bilatus ya sake tambaye shi yana

cewa, Ba ka amsa kome ba? Duba yawan abubuwan da suke shaida a kanka. Amma Yesu bai fara amsa kome ba, har Bilatus ya yi mamaki. Bisa ga biki kuwa, yakan saki musu dan fursuna guda daya wanda suke nema. Akwai wani da ake kira Barabbas wanda aka daure tare da yan tawayen da suka yi kisan kai a lokacin tawaye. Sai jama'a suka yi ihu suka fara roko kamar yadda yake yi musu kullum. Amma Bilatus ya amsa musu yana cewa, kuna son in saki muku sarkin Yahudawa? Ya sani cewa manyan firistoci sun ba da shi saboda kishi. Amma manyan firistoci sun zuga jama'a domin ya saki musu Barabbas a maimakon. Amma Bilatus ya amsa ya sake ce musu, Me don haka kuke so in yi da wanda kuke cewa sarkin Yahudawa? Amma su suka sake yin ihu, Ka gicciye shi! Amma Bilatus ya ce musu, Me ya yi na mugunta? Amma su suka fara ihu sosai, Ka gicciye shi. Amma Bilatus, yana son ya gamsar da taron jama'a, ya saki musu Barabbas, kuma ya ba da Yesu bayan ya bulale shi domin a gicciye shi.

Amma sojojin suka kai shi ciki harabar kotun, wato praetorium, suka kuma kira dukan rundunar sojan. Kuma suka sa masa tufafin shunayya, suka kuma sa masa rawanin kaya da suka safa. Kuma suka fara gaishe shi, suna cewa, Ranka ya daɗe, Sarkin Yahudawa! Kuma suka yi ta bugun kansa da ciyawa, suka yi ta tofa masa miyau, suka durkusa suna yi masa sujada. Kuma lokacin da suka yi masa ba'a, suka tuɓe masa shunayya kuma suka sa masa tufafin kansa, suka kuma fitar da shi domin su gicciye shi.

Kuma suka tilasta wani mutum mai suna Saminu Bakurene, wanda yake wucewa yana zuwa daga gona, mahaifin Alekzanda da Rufus, domin ya dauki gicciyensa.

Kuma suka kawo shi zuwa wurin da ake kira Golgota, wanda fassararsa ita ce wurin kwanyar kai. Kuma suka ba shi ruwan inabi

da aka gauraya da mur ya sha, amma bai karɓa ba. Kuma bayan sun gicciye shi, suka raba tufafin sa ta hanyar jefa ƙuri'a a kansu, don su san wane zai ɗauki me. Ya kasance sa'a ta uku lokacin da suka gicciye shi. Kuma an rubuta rubutun laifin da ake zarginsa da shi, Sarkin Yahudawa.

Kuma tare da shi suka gicciye yan fashi biyu, ɗaya a damansa, ɗaya kuma a hagunsa. Kuma aka cika nassin da yake cewa, An ƙidaya shi tare da masu laifi. Kuma waɗanda suke wucewa sun kasance suna saɓa masa suna girgiza kawunansu suna cewa, Kai! Kai mai rushe haikalin kuma a cikin kwana uku kake ginawa Ceci kanka ka sauko daga gicciye. Haka ma manyan firistoci suna ba'a da juna tare da marubuta suna cewa, Wasu ya ceci, amma kansa ba ya iya ceta ba. Almasihu Sarkin Isra'ila, bari ya sauko yanzu daga gicciye, domin mu gani mu kuma gaskata da shi. Waɗanda aka gicciye tare da shi ma sun yi masa ba'a.

Lokacin da aka kai sa'a ta shida, sai duhu ya mamaye dukan ƙasar har zuwa sa'a ta tara. Kuma a sa'a ta tara, Yesu ya yi kuka da babbar murya yana cewa, Eloi Eloi, lama sabachthani? wanda ake fassara, Allahna Allahna, don me ka yashe ni?

Kuma wasu daga cikin waɗanda suke tsaye a wurin, da suka ji, suka ce, Duba, yana kiran Iliya. Amma daya ya gudu ya cika soso da ruwan tsami, ya sa shi kewaye da sanda, ya ba shi abin sha yana cewa, Ku bar mu, mu ga ko Iliya zai zo ya saukar da shi. Amma Yesu, bayan ya yi kuka da babbar murya, ya shaƙa numfashinsa na ƙarshe. Kuma labulen haikalin ya yage kashi biyu daga sama har zuwa ƙasa. Amma da centurion da yake tsaye a gabansa ya ga yadda ya yi kuka ya shaƙa numfashi, sai ya ce, Da gaske wannan mutum ɗan Allah ne. Akwai kuma mata daga nesa suna kallo, a cikinsu akwai Maryamu Magdaleniya da Maryamu

mahaifiyar Yakubu karami da Yose, da Salome. Waɗanda lokacin da yake a Galilaya suka bi shi suna kuma yi masa hidima, da kuma wasu mata da yawa waɗanda suka haura tare da shi zuwa Urushalima.

Kuma da yake maraice ya riga ya yi, tun da yake ranar shirye-shirye ce, wato ranar da take kafin Asabar, Yusufu daga Arimathaya, wani mutum mai daraja a majalisar, wanda shi kansa yana jiran mulkin Allah, ya yi karfin hali ya je wurin Bilatus ya nemi jikin Yesu. Amma Bilatus ya yi mamaki ko ya riga ya mutu, kuma ya kira jarumin soja ya tambaye shi ko ya daɗe da mutuwa. Kuma bayan ya sani daga jarumin sojan, sai ya ba da gawar ga Yusufu. Kuma ya sayi zanen lilin, ya saukar da shi, ya naɗe shi da zanen lilin, ya ajiye shi a cikin kabarin da aka fafe daga dutse, sannan ya gungura dutse a bakin kofar kabarin. Maryamu Magdalin da Maryamu ta Yose sun ga inda aka ajiye shi.

16

Bayan da Asabar ta wuce, Maryamu Magdalin da Maryamu yar Yakubu da Salome suka sayi kayan yaji domin su je su shafe shi. Kuma da sassafe ƙwarai a ranar farko ta Asabbaci, suka zo kabarin bayan fitowar rana. Kuma suna ce wa kansu, Wa zai mirgina mana dutsen daga bakin kofar kabarin? Kuma da suka daga kai sama, sai suka ga cewa an riga an mirgina dutsen, domin yana da girma sosai. Kuma sun shiga cikin kabarin suka ga wani saurayi zaune a hannun dama, sanye da farar riga, sai suka yi mamaki. Amma ya ce musu, Kada ku firgita, kuna neman Yesu Banazare wanda aka gicciye. An tashe shi, ba ya nan. Ga wurin da suka ajiye shi. Amma ku je ku faɗa wa almajiransa da Bitrus cewa zai gabace ku zuwa Galili, a can za ku gan shi, kamar yadda ya faɗa

muku. Suka fita suka gudu daga kabarin, rawar jiki da firgici sun kama su, ba su kuwa gaya wa kowa komai ba, domin sun ji tsoro.

Bayan ya tashi da safe-safe a ranar farko ta Asabar, ya fara bayyana ga Maryamu Magdaliya, wadda ya fitar mata da aljanu bakwai. Waccan ta je ta fada wa wadanda suka kasance tare da shi, wadanda suke makoki da kuka. Kuma su ma, bayan sun ji cewa yana raye kuma ta gan shi, ba su gaskata ba. Bayan wadannan abubuwa, ya bayyana ga biyu daga cikinsu a wani siffa yayin da suke tafiya zuwa gona. Kuma wadannan sun tafi suka ba da rahoto ga sauran, amma ba su gaskata su ba. Daga baya ya bayyana musu goma sha daban da suke kwance, kuma ya tsawata musu rashin bangaskiyarsu da taurin zuciyarsu, domin ba su gaskata wadanda suka gan shi a tashe ba. Kuma ya ce musu, Bayan kun tafi cikin dukan duniya, ku yi wa'azin labari mai dadi ga dukan halittu. Wanda ya gaskata kuma ya yi baftisma zai sami ceto, amma wanda bai gaskata ba za a yanke masa hukunci. Alamomi kuwa za su bi wadanda suka gaskata: da sunana za su fitar da aljanu, za su yi magana da sababbin harsuna. Maciji za su daga, kuma ko da wani abu mai kisa suka sha, ba zai cutar da su ba, a kan marasa lafiya za su dora hannaye, kuma za su sami sauki.

Ubangiji kuwa, bayan ya yi magana da su, an dauke shi zuwa sama kuma ya zauna a hannun dama na Allah. Amma su wadancan suka fita suka yi wa'azi ko'ina, Ubangiji yana aiki tare da su yana kuma tabbatar da maganar ta wurin alamomin da suka biyo baya. Amin.

Bisharar Yahaya

1

A farkon farko Kalma ta kasance, kuma Kalma ta kasance tare da Allah, kuma Kalma Allah ne. Wannan ya kasance tun farko tare da Allah. Duka abubuwa sun kasance ta wurinsa, kuma ba tare da shi ba babu wani abu da ya kasance daga cikin abin da ya kasance. A cikinsa akwai rai, kuma rayin ya kasance hasken mutane. Hasken yana haskakawa a cikin duhu, amma duhun bai iya kama shi ba.

An aiki mutum daga wurin Allah, sunansa Yahaya, Wannan ya zo don shaida, domin ya yi shaida game da hasken, saboda dukan mutane su gaskata ta wurinsa. Ba shi ne wannan haske ba, amma don ya yi shaida game da haske. Ya kasance haske na gaskiya wanda yake haskaka dukan mutum mai zuwa cikin duniya. Ya kasance a cikin duniya, kuma duniya ta samo asali ta wurinsa, amma duniya ba ta san shi ba. Ya zo cikin nasa, amma mutanensa ba su karɓe shi ba. Amma duk waɗanda suka karɓe shi, ya ba su ikon zama ya'yan Allah, ga waɗanda suke gaskata da sunansa. Waɗanda ba daga jini ba ne, ba kuwa daga nufin nama ba, ba kuwa daga nufin namiji ba, amma daga Allah aka haife su. Kuma Kalmar ta zama nama kuma ta zauna a cikinmu, kuma mun ga ɗaukakarsa, ɗaukaka kamar ta Dan Tilo daga Uba, cike da alheri da gaskiya. Yahaya ya shaida game da shi kuma ya yi ihu yana cewa, Wannan shi ne wanda na faɗa, Wanda yake zuwa a bayana ya zama a gabana, domin ya kasance kafin ni. Kuma daga cikin cikakken sa mu duka mun karɓa, kuma alheri a maimakon alheri. Domin an ba da doka ta wurin Musa, amma alheri da gaskiya sun zo ta wurin Yesu Almasihu. Allah babu wanda ya taɓa

ganinsa ko da yausha, Dan shi wanda aka haifa shi kafai wanda yake a kirjin Uba, shi ne ya bayyana shi.

Kuma wannan ita ce shaidar Yahaya, lokacin da Yahudawa suka aiko firistoci da Lawiyawa daga Urushalima domin su tambaye shi, Kai wane ne? Kuma ya furta, bai yi musun ba, ya kuma furta cewa, Ni ba Almasihu ba ne. Suka tambaye shi, To, me ke nan? Kai ne Iliya? Ya ce, A'a, ba ni ba ne. Kai ne annabin nan? Ya amsa, A'a. Sai suka ce masa, Wane ne kai? Domin mu ba da amsa ga wadanda suka aiko mu. Me kake cewa game da kanka? Ya ce, Ni murya ce ta mai kira a cikin jeji, ku miƙe hanyar Ubangiji, kamar yadda annabi Ishaya ya fada.

Kuma wadanda aka aiko sun kasance daga Farisawa. Suka tambaye shi suka ce masa, To, me ya sa kake yin baftisma, idan kai ba Almasihu ba ne, ba Iliya ba ne, kuma ba annabin ba? Yahaya ya amsa musu yana cewa, Ni ina yin baftisma da ruwa, amma a tsakaninku akwai wanda yake tsaye wanda ba ku san shi ba. Shi ne wanda yake zuwa a bayana, wanda ya zama a gabana, wanda ban cancanci in kunce madaurin takalminsa ba. Wadannan abubuwa sun faru a Betani bayan kogin Urdun, inda Yahaya yake yin baftisma.

A ranar gobe, Yahaya ya ga Yesu yana zuwa wurinsa, sai ya ce, Duba dan ragon Allah wanda yake daukar zunubin duniya. Wannan ne wanda na yi magana a kansa, Bayan ni akwai wani mutum da yake zuwa wanda ya fi ni daraja, domin ya kasance kafin ni. Kuma ni ba na san shi ba, amma domin a bayyana shi ga Isra'ila, saboda wannan na zo ina yin baftisma a cikin ruwa. Kuma Yahaya ya ba da shaida yana cewa, Na ga Ruhu yana saukowa kamar kurciya daga sama, kuma ya zauna a kansa. Kuma ni ban san shi ba, amma wanda ya aiko ni in yi baftisma a cikin ruwa,

wannan ya ce mini, A kan wanda za ka ga Ruhu yana saukowa yana kuma zaune a kansa, wannan shi ne mai yin baftisma a cikin Ruhu Mai Tsarki. Kuma ni na gani kuma na shaida cewa wannan shi ne Dan Allah.

A ranar gari na gaba, Yahaya ya sāke tsayawa tare da biyu daga cikin almajiransa, Kuma ya dubi Yesu yana tafiya, sai ya ce, Duba dān ragon Allah. Almajiran biyu suka ji shi yana magana, suka kuwa bi Yesu. Ya juya amma Yesu, kuma ya gan su suna bi, sai ya ce musu Mene kuke nema? Amma suka ce masa, Rabi (wanda ake fassara Malami), ina kake zaune? Ya ce musu, Ku zo ku gani. Sai suka zo suka ga inda yake zaune, suka kuma zauna tare da shi a ranar nan, sa'a kuwa ta kasance kamar ta goma. Andarawus dān'uan Saminu Bitrus ya kasance dāya daga cikin mutane biyu waɗanda suka ji daga Yahaya kuma suka bi shi. Ya sami wannan na farko dān'uwansa Saminu, kuma ya ce masa, Mun sami Almasihu (wanda ake fassara shi Kristi). Sai ya kawo shi wurin Yesu. Da Yesu ya dube shi, sai ya ce, Kai ne Saminu dān Yunana, za a kira ka Kefas, wanda ake fassara da Bitrus.

Ranar gobe, Yesu ya so ya fita zuwa Galilaya, kuma ya sami Filibus ya ce masa, Bi ni. Ya kasance kuwa Filibus daga Betsaida, daga birnin Andarawus da Bitrus. Filibus ya sami Nataniyel kuma ya ce masa, Wanda Musa ya rubuta a cikin doka da annabawa, mun same shi, Yesu dān Yusufu daga Nazarat. Sai Nataniyel ya ce masa, Daga Nazaret, wani abu mai kyau zai iya fitowa? Filibus ya ce masa, Zo ka gani. Yesu ya ga Natan'ilu yana zuwa wurinsa, sai ya ce game da shi, Duba, ainihin Ba'isra'ila ne, wanda babu yaudara a cikinsa. Nataniyel ya ce masa, Daga ina ka san ni? Yesu ya amsa ya ce masa, Kafin Filibus ya kira ka, lokacin da kake a karkashin itacen ɓaure, na gan ka. Nathanael ya amsa ya ce masa, Malam, kai ne Dan Allah, kai ne Sarkin Isra'ila. Yesu ya amsa ya

ce masa, Saboda na ce maka na gan ka a farkashin itacen ɓaure, kana gaskata? Za ka ga abubuwa mafi girma da waɗannan. Kuma ya ce masa, Lalle lalle, ina gaya muku, daga yanzu za ku ga sama a buɗe, da mala'ikun Allah suna hawa suna kuma saukowa a kan Dan Mutum.

2

Kuma a rana ta uku, an yi aure a Kana ta Galiliya, kuma mahaifiyar Yesu tana can, Aka kira Yesu da almajiransa zuwa auren. Kuma bayan ruwan inabi ya kare, uwar Yesu ta ce masa, Ba su da ruwan inabi. Yesu ya ce mata, Me ya shafe ni da ke, mace? Lokacina bai yi ba tukuna. Mahaifiyarsa ta ce wa bayin, Duk abin da ya faɗa muku, ku yi. Akwai kuma a can tuluna ruwa na dutse shida da suke tsaye bisa ga tsarkakewar Yahudawa, kowanne yana ɗaukar ma'auni biyu ko uku. Yesu ya ce musu, Ku cika tulunan da ruwa. Suka kuwa cika su har zuwa sama. Sai ya ce musu, Ku debo yanzu ku kai wa babban mai hidimar biki. Suka kuwa kai. Lokacin da mai shugabancin liyafa ya ɗanɗani ruwan da ya zama giya, bai san inda ya fito ba, amma bayin da suka debo ruwan sun sani, sai mai shugabancin liyafa ya kira ango. Sai ya ce masa, Kowane mutum yakan fara ba da giya mai kyau, sa'ad da kuma mutane suka bugu, sai a kawo wanda bai kai ba, amma kai ka ajiye giya mai kyau har yanzu. Wannan shi ne farkon alamomin da Yesu ya yi a Kana ta Galilaya, kuma ya bayyana ɗaukakarsa, sai almajiransa suka gaskata shi.

Bayan wannan, ya gangara zuwa Kapernaum shi da mahaifiyarsa da yan'uwansa da almajiransa, sai suka zauna a can kwanaki kaɗan.

Kuma Istar Yahudawa ta kusa, sai Yesu ya haura zuwa Urushalima. Kuma ya sami a cikin haikalin waɗanda suke sayar da shanu, da tumaki, da kurciyoyi, da masu musayar kuɗi a zaune. Kuma bayan ya yi bulala daga igiyoyi, ya kori su duka daga haikalin, tare da tumaki da shanu, kuma ya zuba tsabar kuɗin masu musayar kuɗi, ya kuma kifar da teburansu. Kuma ga waɗanda suke sayar da tattabarai ya ce, Dauki waɗannan daga nan, kada ku mai da gidan Ubana gidan ciniki. Almajiransa suka tuna cewa an rubuta, Kishi na gidanka zai cinye ni. Saboda haka Yahudawa suka amsa suka ce masa, Wace alama za ka nuna mana da ke ba ka ikon yin waɗannan abubuwa? Yesu ya amsa ya ce musu, Ku rushe haikalin nan, kuma a cikin kwanaki uku zan tashe shi. Sai Yahudawa suka ce, Shekara arba'in da shida aka yi ginin wannan haikalin, kai kuwa za ka ta da shi a cikin kwana uku? Amma wancan yana magana game da haikalin jikinsa. Saboda haka, lokacin da aka tashe shi daga matattu, almajiransa suka tuna cewa ya faɗa wannan, kuma suka gaskata nassin da kuma maganar da Yesu ya faɗa.

Kamar yadda yake a Urushalima a lokacin Idin Ketarewa a cikin biki, mutane da yawa sun gaskata cikin sunansa, suna ganin alamun da ya yi. Amma Yesu bai ba da kansa gare su ba saboda ya san su duka. Kuma saboda ba ya bukarar wani ya shaida masa game da mutum, domin shi da kansa ya san abin da yake a cikin mutum.

3

Akwai wani mutum daga cikin Farisiyawa, sunansa Nikodimus, shugaban Yahudawa. Wannan ya zo wurinsa da dare ya ce masa, Malam, mun san cewa ka zo daga Allah a matsayin malami, domin babu wanda zai iya yin waɗannan alamu da kake

yi, sai dai Allah ya kasance tare da shi. Yesu ya amsa ya ce masa, Lalle lalle ina gaya maka, idan ba wanda ya haife daga sama ba, ba zai iya ganin mulkin Allah ba. Nikodimas ya ce masa, Yaya mutum zai iya a haife shi yana tsoho? Ashe, ba zai iya shiga cikin mahaifiyarsa sau na biyu a haife shi ba? Yesu ya amsa, Lalle-lalle, ina gaya maka, idan ba wani ya haife daga ruwa da Ruhu ba, ba zai iya shiga mulkin Allah ba. Abin da aka haifa daga jiki jiki ne, kuma abin da aka haifa daga Ruhu ruhu ne. Kada ka yi mamaki cewa na ce maka, dole ne a haife ku daga sama. Ruhu yana bushewa inda yake so, kana kuma jin muryarsa, amma ba ka san inda yake fitowa da inda zai je ba, haka yake ga duk wanda aka haifa daga Ruhu. Nikodimus ya amsa ya ce masa, Yaya waɗānnan abubuwa za su iya faruwa? Yesu ya amsa ya ce masa, Kai ne malamin Isra'ila, amma ba ka san waɗānnan abubuwa ba? Lallai, lallai, ina gaya maka cewa abin da muka sani muke faɗa, kuma abin da muka gani muke shaida, amma ba ku karɓi shaidarmu ba. Idan na faɗa muku abubuwan ƙasa kuma ba ku yarda ba, ta yaya za ku yarda idan na faɗa muku abubuwan sama? Kuma babu wanda ya hau zuwa sama sai dai wanda ya sauko daga sama, wato Dan Mutum wanda yake a cikin sama. Kuma kamar yadda Musa ya daga maciji a cikin jeji, haka ya zama dole a daga Dan Mutum, domin duk wanda ya gaskata da shi kada ya hallaka, sai dai ya sami rai madawwami. Haka Allah ya ƙaunaci duniya, har ya ba da Dansa wanda yake shi kaɗai, domin duk wanda ya gaskata da shi kada ya hallaka, sai dai ya sami rai madawwami. Ba don Allah ya aiko da Dansa zuwa duniya domin yā yi hukunci a kan duniya ba, amma domin a ceci duniya ta wurinsa. Mai gaskatawa da shi ba a yi masa hukunci ba, amma wanda bai gaskata ba, an riga an yanke masa hukunci, domin bai gaskata da sunan Dan Allah na tilo ba. Wannan kuwa shi ne hukunci, cewa haske ya zo cikin duniya, kuma mutane sun fi ƙaunar duhu fiye da haske, domin ayyukansu sun kasance na mugunta. Domin duk wanda yake aikata ayyukan

banza yana kin haske kuma ba ya zuwa wurin haske, don kada a fallasa ayyukansa. Amma wanda yake aikata gaskiya yana zuwa wurin haske, domin a bayyana ayyukansa, saboda an yi su a cikin Allah.

Bayan wadannan abubuwa, Yesu da almajiransa suka zo kasar Yahudiya, kuma a can ya zauna tare da su yana yin baftisma. Ya kasance kuma Yahaya yana yin baftisma a Ainon kusa da Salim, domin akwai ruwaye masu yawa a can, kuma mutane suna zuwa ana kuma yi musu baftisma. Domin ba tukuna aka jefa Yahaya cikin kurkuku ba. Saboda haka, ya faru wani muhawara tsakanin almajiran Yahaya da wani Bayahude game da tsarkakewa. Suka zo wurin Yahaya suka ce masa, Malami, mutumin da yake tare da kai a ketaren Urdun, wanda ka yi shaida game da shi, duba, yanzu yana yin baftisma kuma dukan mutane suna zuwa wurinsa. Yahaya ya amsa ya ce, Ba wani mutum da zai iya karɓar kome, sai an ba shi daga sama. Ku kanku kuna ba ni shaida cewa na ce, ba ni ne Almasihu ba, amma an aiko ni a gabansa. Wanda yake da amaryar, ango ne, amma abokin ango, wanda yake tsaye yana kuma ji shi, yana farin ciki da farin ciki saboda muryar ango. Saboda haka wannan farin cikina ya cika. Dole ne a kara girman wancan, amma ni kuwa a rage ni. Wanda yake zuwa daga sama yana bisa ga kowa. Wanda yake daga kasa, na kasa ne kuma yana magana game da abubuwan kasa, amma wanda yake zuwa daga sama yana bisa ga kowa. Kuma abin da ya gani da ya ji, wannan yake shaida, amma babu wanda yake karɓar shaidarsa. Wanda ya karɓi shaidarsa ya tabbatar cewa Allah mai gaskiya ne. Wanda Allah ya aiko, yana faɗin kalmomin Allah, domin Allah ba ya ba da Ruhu da awo. Uban yana kaunar Dansa, kuma ya ba da kome a hannunsa. Wanda ya gaskata ga Dan yana da rai madawwami, amma wanda bai yi biyayya ga Dan ba ba zai ga rai ba, sai dai fushin Allah yana zaune a kansa.

Kamar yadda Ubangiji ya sani cewa Farisiyawa sun ji cewa Yesu yana yin almajiri da yin baftisma fiye da Yahaya Ko da yake da gaske Yesu da kansa ba ya yin baftisma, amma almajiransa ne suka yi. Ya bar Yahudiya kuma ya tafi zuwa Galili. Ya zama dole ya wuce ta Samariya. Ya zo don haka zuwa wani gari na Samariya da ake kira Sukhar, kusa da wurin da Yakubu ya ba dānsa Yusuf, Ya kasance kuma a can maɓuɓɓugar ruwa ta Yakubu. Saboda haka Yesu ya gaji daga tafiya, ya zauna haka a kan maɓuɓɓugar, lokacin kuwa ya kasance kamar na shida. Wata mata daga Samariya ta zo don ɗebo ruwa. Yesu ya ce mata, Ba ni ruwa in sha. Domin almajiransa sun tafi cikin birni don su sayi abinci. Sai matar Samariya ta ce masa, Yaya kai da kai Bayahude kake neman sha daga gare ni, da ni mace ce Basamariya? Domin Yahudawa ba sa haɗuwa da Samariyawa. Yesu ya amsa ya ce mata, Da ka san kyautar Allah, da kuma wane ne yake ce miki, Ba ni ruwa in sha, da kin tambaye shi, shi kuwa da ya ba ki ruwa mai rai. Matar ta ce masa, Ubangiji, ba ka da guga, kuma rijiyar tana da zurfi, to daga ina za ka sami ruwan nan mai rai? Ba kai mafi girma ba ne fiye da ubanmu Yakubu, wanda ya ba mu rijiyar, kuma shi kansa ya sha daga gare ta, da ya'yansa maza, da dabbobinsa? Yesu ya amsa ya ce mata, Duk wanda yake shan wannan ruwa zai sake jin kishirwa, Wanda ya sha daga ruwan da zan ba shi, ba zai ƙara jin kishirwa ba har abada, amma ruwan da zan ba shi zai zama a cikinsa maɓulɓular ruwa mai tsagowa zuwa rai madawwami. Matar ta ce masa, Ubangiji, ka ba ni wannan ruwa, domin kada in ƙara jin kishirwa ko in sake zuwa nan in ɗebo ruwa. Yesu ya ce mata, Je ki kira mijinki ki zo nan. Matar ta amsa ta ce, Ba ni da miji. Yesu ya ce mata, Da kyau ka faɗa cewa ba ki da miji, Domin ka sami maza biyar, kuma yanzu wanda kake da shi ba mijinki ba ne, wannan gaskiya ka faɗa. Matar ta ce masa, Ubangiji, na ga cewa kai annabi

ne. Kakanninmu sun yi sujada a wannan dutse, amma ku kuna cewa a Urushalima ne wurin da ya kamata a yi sujada. Yesu ya ce mata, Ya mace, ki yi imani da ni, domin lokaci yana zuwa da ba za ku yi sujada ga Uba a kan wannan dutse ba, kuma ba a Urushalima ba. Ku bauta wa abin da ba ku sani ba, mu bauta wa abin da muka sani, domin ceto daga Yahudawa yake. Amma lokaci yana zuwa, kuma yanzu yake, lokacin da masu sujada na gaskiya za su yi wa Uba sujada cikin ruhu da gaskiya, domin Uba yana neman irin wadannan masu yi masa sujada. Ruhu ne Allah, kuma wadanda suke bauta masa dole ne su yi sujada cikin ruhu da gaskiya. Matar ta ce masa, Na sani cewa Almasihu yana zuwa wanda ake kira Kristi, lokacin ya zo wannan, zai sanar mana da duka. Yesu ya ce mata, Ni ne wanda yake magana da ke. Kuma a kan wannan sai almajiransa suka zo, suka kuma yi mamaki cewa yana magana da wata mace, amma babu wanda ya ce, Me kake nema? ko Me yasa kake magana da ita? Saboda haka matar ta bar tulunta ta tafi garin, kuma ta ce wa mutane, Ku zo ku ga mutumin da ya fada mini duk abin da na yi, ashe wannan ba shi ne Almasihu ba? Don haka suka fita daga birnin kuma suka zo wurinsa.

A cikin wannan tsakanin, almajiran suna tambayarsa suna cewa, Malam, ka ci. Amma ya ce musu, Ina da abincin da zan ci wanda ba ku sani ba. Saboda haka almajiran suka ce wa juna, Shin wani ya kawo masa abinci? Yesu ya ce musu, Abincina shi ne in aikata nufin wanda ya aiko ni in kuma kammala aikinsa. Ba ku cewa har yanzu akwai watanni huɗu kafin girbi ya zo ba? Duba, ina gaya muku, daga idanunku ku duba gonaki, gama sun riga sun yi fari suke shirye don girbi. Kuma mai girbi yana karɓan lada kuma yana tattara ya'yan itatuwa zuwa rai madawwami, domin mai shuka da mai girbi su yi farin ciki tare. A cikin wannan maganar gaskiya take, domin wani ne mai shuka kuma wani ne

mai girbi. Ni na aiko ku don ku girbe abin da ba ku yi aiki a kansa ba, wasu sun yi aiki, kuma ku kun shiga cikin aikin su. Amma daga wannan garin, Samariyawa da yawa sun gaskata cikinsa saboda maganar matar, wadda ta shaida cewa, Ya fadā mini duk abin da na yi. Saboda haka sa'ad da Samariyawa suka zo wurinsa, suka roke shi ya zauna tare da su, kuma ya zauna a can kwana biyu. Kuma mutane da yawa fiye da haka sun gaskata saboda maganarsa. Ga matar kuma suka ce cewa, Ba za mu fara gaskata saboda maganarki ba, domin mu kanmu mun ji, kuma mun san cewa wannan shi ne da gaske Mai Ceton duniya, Almasihu.

Amma bayan kwanaki biyu ya fita daga can ya kuma tafi Galilaya. Domin shi kansa Yesu ya shaida cewa annabi ba ya samun girmamawa a kasarsa. Saboda haka, lokacin da ya zo Galili, mutanen Galili sun karɓe shi, domin sun ga dukan abubuwan da ya yi a Urushalima a lokacin biki, gama su kansu ma sun je biki.

Ya zo don haka kuma Yesu zuwa Kana ta Galili, inda ya mai da ruwa giya. Kuma akwai wani jami'in sarki, wanda dānsa yana ciwo a Kafarnahum, Wannan ya ji cewa Yesu ya zo daga Yahudiya zuwa Galili, sai ya tafi wurinsa ya roke shi ya sauko ya warkar da dānsa, domin yana gab da mutuwa. Saboda haka Yesu ya ce masa, Idan ba ku ga alamu da abubuwan al'ajabi ba, ba za ku yarda ba. Jami'in sarki ya ce masa, Ubangiji, ka sauko kafin dāna ya mutu. Yesu ya ce masa, Tafi, dānka yana raye. Mutumin kuwa ya gaskata maganar da Yesu ya fadā masa, sai ya tafi. Tuni yana saukowa, bayinsa suka hadu da shi suka ba shi labari suna cewa, Yaron ka yana raye. Ya tambaye su game da sa'ar da ya sami sauƙi. Sai suka ce masa cewa jiya a sa'a ta bakwai, zazzabin ya bar shi. Uban ya sani saboda haka cewa a cikin wannan sa'ar da Yesu ya ce masa, Danku yana raye, kuma shi da dukan gidansa suka gaskata.

Wannan shi ne alama ta biyu da Yesu ya yi bayan ya zo daga Yahudiya zuwa Galilaya.

5

Bayan wadannan abubuwa, akwai biki na Yahudawa, sai Yesu ya haura zuwa Urushalima. Akwai kuma a Urushalima wani tafkin tumaki, wanda ake kira da Ibrananci Betesda, mai rumfuna biyar. A cikin wadannan akwai taron marasa lafiya da yawa suna kwance, makafi, guragu, da busasshe, suna jiran motsin ruwa. Mala'ika domin bisa ga lokaci yakan sauko a cikin tafkin, kuma akan dama ruwan, saboda haka wanda ya fara shiga bayan damuwar ruwan yakan zama lafiya duk wanda cuta ta kama. Akwai kuma wani mutum a can wanda yake da rauni shekaru talatin da takwas. Yesu ya ga wannan yana kwance, kuma ya san cewa ya riga ya dade da wannan hali, sai ya ce masa, Kana so ka warke? Mai rashin lafiya ya amsa masa ya ce, Ubangiji, ba ni da wani mutum da zai sa ni cikin tafkin lokacin da ruwan ya motsa, amma a lokacin da nake zuwa, wani mutum yakan rigani ya shiga. Yesu ya ce masa, Tashi, dauki tabarmar ka ka yi tafiya. Nan take mutumin ya warke, sai ya daga tabarmarsa ya yi tafiya. Wannan rana kuwa ranar Asabar ce. Saboda haka Yahudawa suka ce wa wanda aka warkar da shi, Asabar ce, ba a halatta maka ka dauki tabarma ba. Ya amsa musu, Wanda ya warkar da ni, wannan ne ya ce mini, Dauki tabarmar ka ka yi tafiya. Saboda haka suka tambaye shi, Wane ne mutumin da ya ce maka, Dauki tabarma ka yi tafiya? Amma wanda aka warkar da shi bai san wane ne ba, domin Yesu ya nisan sa'ad da taron yana a wurin. Bayan wannan, Yesu ya same shi a cikin haikalin, ya ce masa, Duba, ka warke, kar ka fara yin zunubi, don kada wani abu mafi muni ya same ka. Mutumin ya tafi ya sanar da Yahudawa cewa Yesu ne ya warkar da shi.

Kuma saboda wannan, Yahudawa suka tsundumi Yesu kuma suka neme shi don su kashe shi, domin ya yi waɗannan abubuwa a ranar Asabar. Amma Yesu ya amsa musu, Ubana yana aiki har yanzu, ni kuma ina aiki. Saboda wannan, Yahudawa suka kara neman su kashe shi, domin ba wai kawai ya karya Asabar ba, amma kuma ya ce Allah Ubansa ne, yana mai da kansa daidai da Allah.

Yesu ya amsa ya ce musu, Lalle lalle ina gaya muku, Dan ba ya iya yin kome da kansa, sai dai abin da ya ga Uban yana yi, domin duk abin da Uban ya yi, Dan ma haka yake yi. Domin Uba yana kaunar Da kuma yana nuna masa duk abin da Shi kansa yake yi, kuma zai nuna masa ayyuka mafi girma da waɗannan, domin ku yi mamaki. Kamar yadda Uba yake tā da matattu yana kuma ba su rayuwa, haka Da ma yana ba wa waɗanda yake so rayuwa. Domin Uban ba ya hukunta kowa, amma ya ba da dukan hukunci ga Dan, Domin duka su girmama Da kamar yadda suke girmama Uba. Wanda ba ya girmama Da ba ya girmama Uba wanda ya aiko shi. Lalle lalle ina gaya muku, duk wanda yake jin maganata kuma ya gaskata da wanda ya aiko ni, yana da rai madawwami, kuma ba zai shiga hukunci ba, amma ya riga ya wuce daga mutuwa zuwa rai. Lallai lallai, ina gaya muku cewa lokaci yana zuwa, kuma yanzu ya zo, lokacin da matattu za su ji muryar Dan Allah, kuma waɗanda suka ji za su rayu. Kamar yadda Uba yake da rai a cikin kansa, haka ma ya ba Da rai don yā kasance da shi a cikin kansa Kuma ya ba shi iko don yin hukunci, domin shi ɗan mutum ne. Kada ku yi mamakin wannan, domin lokaci yana zuwa wanda duk waɗanda ke cikin kaburbura za su ji muryarsa. Kuma za su fito waɗanda suka aikata abubuwa nagari zuwa tashin matattu na rai, amma waɗanda suka aikata abubuwa marasa amfani zuwa tashin matattu na hukunci.

Ba zan iya yin komai da kaina ba. Kamar yadda nake ji, haka nake yanke hukunci, kuma hukuncinsa na adalci ne, domin ba na neman nufina, amma nufin Uban da ya aiko ni. Idan ni shaida game da kaina, shaidata ba gaskiya ba ce. Akwai wani dabam wanda yake ba da shaida game da ni, kuma na san cewa shaidar da yake bayarwa game da ni gaskiya ce. Ku kun aika zuwa ga Yahaya, kuma ya yi shaida ga gaskiya. Ni kuwa ba na karɓan shaida daga mutum ba, amma ina faɗin waɗannan abubuwa domin ku sami ceto. Wannan ya kasance fitilar da take konewa kuma tana haskakawa, amma ku kun so ku yi farin ciki na ɗan lokaci a cikin haskensa. Ni kuwa ina da shaida mafi girma fiye da ta Yahaya, domin ayyukan da Uba ya ba ni don in kammala su, waɗannan ayyukan da nake yi, suna ba da shaida game da ni cewa Uba ya aiko ni. Kuma Uban da ya aiko ni, shi kansa ya yi shaida game da ni. Ba ku taɓa jin muryarsa ba, kuma ba ku taɓa ganin siffarsa ba, Kuma kalmarsa ba ta zaune a cikinku ba, domin wanda ya aiko shi, ba ku gaskata shi ba. Kuna binciken nassosin domin kuna tsammani za ku sami rai madawwami a cikinsu, kuma waɗannan nassosin sune ke ba da shaida game da ni, Amma ba kwa son zuwa wurina domin ku sami rai. Daukaka daga mutane ba na karɓa ba. Amma na san ku cewa ba ku da ƙaunar Allah a cikin kanku. Ni na zo da sunan Ubana, amma ba ku karɓe ni ba; idan wani ya zo da sunansa, za ku karɓi shi. Yaya za ku iya gaskata, alhali kuna karɓan ɗaukaka daga juna, amma ba kwa neman ɗaukakar da take daga Allah kaɗai? Kada ku yi tsammani cewa ni zan zarge ku a gaban Uban, akwai wanda yake zargin ku, Musa, wanda kuka dogara gare shi. Idan da kun gaskata Musa, da kun gaskata ni, domin game da ni ne ya rubuta. Amma idan ba ku yarda da rubuce-rubucensa ba, ta yaya za ku yarda da kalmomina?

Bayan wadannan abubuwa, Yesu ya tafi ketare tekun Galili na Tibariya. Taron jama'a mai yawa sun bi shi, domin sun ga alamomin da yake yi a kan marasa lafiya. Yesu ya haura zuwa dutsen, kuma ya zauna a can tare da almajiransa. Ya kasance kusa da Idin Ketarewa, bikin Yahudawa. Saboda haka Yesu ya daga idanunsa kuma ya ga cewa babban taron jama'a yana zuwa wurinsa, sai ya ce wa Filibus, Daga ina za mu sayi burodi domin wadannan su ci? Wannan kuwa ya fada yana gwada shi, domin shi kansa ya san abin da zai yi. Filibus ya amsa masa, Burodi na dinari dari biyu ba zai ishe su ba, domin kowane daya daga cikinsu ya dauki kadan. Ya ce masa daya daga cikin almajiransa, Andarawus dan'uwan Saminu Bitrus, Akwai wani yaro a nan wanda yake da burodi biyar na sha'ir da kifi biyu, amma wadannan menene suke ga mutane masu yawa haka? Yesu ya ce, Ku sa mutane su zauna. Akwai ciyawa mai yawa a wurin. Sai mazan suka zauna, yawansu kusan dubu biyar. Yesu ya dauki gurasa, bayan ya yi godiya, sai ya rarraba wa almajiran, almajiran kuma suka rarraba wa wadanda suke zaune. Haka ma suka yi da kifin, gwargwadon yadda suke so. Bayan sun koshi, ya ce wa almajiransa, Ku tattara gutsuttsuran da suka rage, domin kada kome ya bace. Saboda haka suka tattara suka kuma cika kwanduna goma sha biyu da gutsattsurai daga burodin sha'ir biyar wadanda suka rage wa wadanda suka ci. Saboda haka mutanen, bayan sun ga alamar da Yesu ya yi, suna cewa, Lalle wannan shi ne annabin da zai zo duniya. Yesu saboda haka da ya san cewa suna shirin zuwa su kama shi domin su nada shi sarki, sai ya janye ya koma dutsen shi kadai.

Kamar yadda yamma ta yi, almajiransa suka gangara zuwa teku, Suka shiga cikin jirgin ruwa suna kan hanyar ketare teku zuwa Kafarnahum. Duhu ya riga ya yi, amma Yesu bai zo wurinsa ba. Teku kuma iska mai karfi yana hura yana motsa shi. Bayan sun yi tuki kamar mil ashirin da biyar ko talatin, sai suka ga Yesu yana

tafiya a kan tekun yana kusantar jirgin ruwa, sai suka ji tsoro. Amma ya ce musu, Ni ne, kada ku ji tsoro. Saboda haka suka so su dauke shi cikin jirgin ruwa, kuma nan take jirgin ruwan ya kai kasar da suke zuwa.

A ranar gaba taron da yake tsaye a hayin tekun ya ga cewa babu wani jirgin ruwa a can sai dai wancan daya da almajiransa suka shiga, kuma cewa Yesu bai shiga jirgin ruwan tare da almajiransa ba, amma almajiransa su kadai suka tafi, Amma sai jiragen ruwa suka zo daga Tiberias kusa da wurin inda suka ci gurasa bayan Ubangiji ya yi godiya, Saboda haka, lokacin da jama'a suka ga cewa Yesu ba ya can, haka ma almajiransa ba su nan, sai su kansu suka shiga jiragen ruwa suka zo Kafarnahum suna neman Yesu. Kuma bayan sun same shi a ketaren tekun, suka ce masa, Malam, yausha ka zo nan? Yesu ya amsa musu ya ce, Lalle lalle ina gaya muku, kuna nemana, ba don kun ga alamu ba, amma don kun ci daga burocin kuma kun koshi. Ku yi aiki ba don abincin da yake lalacewa ba, amma don abincin da yake dawwama zuwa rai madawwami, wanda Dan Mutum zai ba ku, domin wannan ne Uba ya hatimce, wato Allah. Sai suka ce masa, Me za mu yi don mu aikata ayyukan Allah? Yesu ya amsa ya ce musu, Wannan shi ne aikin Allah, domin ku gaskata a wanda Ya aiko.

Suka ce masa, Me kake yi kai na alama domin mu gani mu kuma gaskata maka? Wane aiki kake yi? Kakaninmu sun ci Manna a cikin jeji, kamar yadda aka rubuta, Ya ba su burocin daga sama su ci. Saboda haka Yesu ya ce musu, Lalle lalle ina gaya muku, ba Musa ne ya ba ku burocin da ya fito daga sama ba, amma Ubana yana ba ku burocin na gaskiya daga sama. Domin burocin Allah shi ne wanda yake saukowa daga sama kuma yana ba da rayuwa ga duniya. Sai suka ce masa, Ubangiji, ko da yausha ka ba mu

wannan gurasu. Yesu ya ce musu, Ni ne burocin rai, wanda yake zuwa wurina ba zai taɓa jin yunwa ba, kuma wanda ya gaskata da ni ba zai taɓa jin kishirwa ba har abada.

Amma na ce muku cewa kun gan ni amma ba ku yarda ba. Duk abin da Uba ya ba ni zai zo wurina, kuma wanda yake zuwa wurina ba zan kore shi waje ba. Domin na sauko daga sama ba don in yi nufi na kaina ba, amma don in yi nufin wanda ya aiko ni. Wannan kuwa shi ne nufin Uban da ya aiko ni, domin duk abin da ya ba ni kada in fatar da kome daga gare shi, amma in tashe shi a ranar karshe. Wannan kuwa shi ne nufin wanda ya aiko ni, domin duk wanda yake ganin Dan kuma yana ba da gaskiya gare shi ya sami rai madawwami, kuma zan tashe shi ni a ranar karshe. Saboda haka Yahudawa suka yi gunaguni game da shi domin ya ce, Ni ne burocin da ya sauko daga sama, Kuma suka ce, Ashe, wannan ba Yesu ɗan Yusufu ba ne, wanda muka san mahaifinsa da mahaifiyarsa? Ta yaya yanzu yake cewa ya sauko daga sama? Saboda haka Yesu ya amsa ya ce musu, Kada ku yi gunaguni da juna. Babu wanda zai iya zuwa wurina, sai dai in Uban da ya aiko ni ya jawo shi, kuma ni zan tashe shi a ranar karshe. An rubuta a cikin annabawa, kuma duk za su zama waɗanda aka koyar da su na Allah. Duk wanda ya ji daga Uba kuma ya koyi, yana zuwa wurina, Ba cewa wani ya ga Uban ba, sai dai wanda yake daga wurin Allah, wannan ya ga Uban. Lallai, lallai, ina gaya muku, wanda ya gaskata da ni yana da rai madawwami. Ni ne burocin rai. Kakanninku sun ci Manna a cikin jeji kuma suka mutu Wannan shi ne burocin da ke saukowa daga sama, domin duk wanda ya ci daga gare shi kada ya mutu. Ni ne burocin mai rai wanda ya sauko daga sama, idan wani ya ci daga wannan burocin, zai rayu har abada. Kuma burocin da zan bayar, jikina ne, wanda zan bayar domin rayuwar duniya. Saboda haka Yahudawa suka yi gardama da juna suna cewa, Ta yaya wannan zai iya ba mu

namansa mu ci? Saboda haka Yesu ya ce musu, Lalle lalle ina gaya muku, idan ba ku ci naman 'Dan Mutum ku kuma sha jininsa ba, ba ku da rai a cikin kanku. Wanda yake cin jikina da shan jinina yana da rai madawwami, kuma zan tashe shi a rana ta karshe. Domin naman jikina da gaske abinci ne, kuma jinina da gaske abin sha ne. Wanda yake cin naman jikina kuma yana shan jinina, yana zaune a cikina, ni kuma ina zaune a cikinsa. Kamar yadda Uban mai rai ya aiko ni, kuma ina rayuwa saboda Uban, haka kuma wanda yake cin ni, shi ma zai rayu ta dalilin ni. Wannan shi ne burocin da ya sauko daga sama, ba kamar yadda uka-ukanku suka ci Manna suka mutu ba. Wanda yake cin wannan burocin zai rayu har abada. Wadannan abubuwa ya fada a cikin taron jama'a yana koyarwa a Kafarnahum.

Da yawa daga cikin almajiransa bayan sun ji haka suka ce, Wannan magana tana da wuya sosai, wa zai iya jinta? Amma Yesu ya sani a cikin kansa cewa almajiransa suna gunaguni game da wannan, sai ya ce musu, Wannan yana sa ku tuntuɓe? Idan don haka kuka ga 'Dan Mutum yana hawa zuwa inda yake a dā fa? Ruhuhu ne mai ba da rai, nama ba ya amfanar da kome, kalmomin da nake fada muku, ruhuhu ne kuma rai ne. Amma akwai wadansu daga cikinku wadanda ba su gaskata ba. Domin Yesu ya sani tun daga farko su wadanda ba su gaskata ba da kuma wane ne zai bashe shi. Kuma ya ce, Saboda wannan na fada muku cewa babu wanda zai iya zuwa wurina, sai dai an ba shi daga wurin Ubana. Daga wannan, da yawa daga cikin almajiransa suka koma baya, kuma ba su kara tafiya tare da shi ba. Saboda haka Yesu ya ce wa sha biyun, Ashe, ku ma kuna son tafiya? Sai Saminu Bitrus ya amsa masa, Ubangiji, zuwa wa za mu je? Kana da kalmomin rai madawwami. Kuma mu mun yi imani, mun kuma san cewa kai ne Almasihu 'Dan Allah Mai Rai. Yesu ya amsa musu, Ashe, ba ni ne na zaɓe ku sha biyun ba? Duk da haka, daya daga cikinku shaidan

ne. Ya faɗa kuwa game da Yahuda ɗan Saminu Iskariyoti, domin wannan yana shirin ya bashe shi, yana kasancewa ɗaya daga cikin sha biyun.

7

Bayan wannan, Yesu ya yi tafiya a Galili, domin ba ya so ya tafi Yahudiya, saboda Yahudawa suna neman su kashe shi. Ya kasance kusa da bikin Yahudawa na Tabernacles. Saboda haka yan'uwansa suka ce masa, Tashi daga nan ka je Yahudiya, domin almajiranka su ga ayyukan da kake yi, Babu wanda yake yin wani abu a asirce yana kuma neman ya bayyana a fili. Idan kana yin wadannan abubuwa, sai ka nuna kanka ga duniya. Domin ko yan'uwansa ba su gaskata da shi ba. Yesu ya ce musu, Lokacina bai yi ba tukuna, amma lokacin ku koyaushe yana shirye. Duniya ba za ta iya ƙin ku ba, amma tana ƙina, domin ina shaida game da ita cewa ayyukanta mugaye ne. Ku haura zuwa wannan biki, ni dai ban haura zuwa wannan biki ba tukuna, domin lokacina bai cika ba tukuna. Amma bayan ya faɗa musu wadannan abubuwa, ya zauna a Galili. Kamar yadda yan'uwansa suka haura, sai shi ma ya haura zuwa biki, ba a fili ba, amma a ɓoye. Saboda haka Yahudawa suna nemansa a wurin bikin, suna kuma cewa, Ina wannan yake? Kuma an yi ta gunaguni mai yawa game da shi a cikin taron jama'a. Wasu suna cewa shi mai kyau ne, wasu kuma suna cewa, a'a, yana yaudarar taron jama'a ne. Babu wanda ya yi magana a fili game da shi saboda tsoron Yahudawa.

Tuni fa lokacin da bikin ya kai tsakiya, Yesu ya haura zuwa haikali kuma yana koyarwa. Yahudawa kuwa suka yi mamaki suna cewa, Ta yaya wannan mutum ya san karatu ba tare da ya koyi ba? Yesu ya amsa musu ya ce, Koyarwata ba tawa ba ce, amma ta Wanda ya aiko ni. Idan wani yana son yin nufinsa, zai san game da

wannan koyarwa, ko daga Allah take ko kuwa ina magana daga kaina. Wanda yake magana daga kansa yana neman ɗaukakar kansa, amma wanda yake neman ɗaukakar wanda ya aiko shi, wannan mai gaskiya ne, kuma babu rashin adalci a cikinsa. Ashe Musa bai ba ku doka ba? Amma babu ɗaya daga cikinku da yake bin dokar. Me ya sa kuke neman kashe ni? Taron jama'a ya amsa ya ce, Kai da aljani, wane ne yake neman kashe ka? Yesu ya amsa ya ce musu, Aiki ɗaya na yi, kuma duka kuna mamakin wannan. Musa ya ba ku kaciya, ba don cewa daga Musa take ba, amma daga kakanni, kuma a ranar Asabar kuna yi wa mutum kaciya. Idan mutum yana karɓar kaciya a ranar Asabar domin kada a karya dokar Musa, don me kuke fushi da ni saboda na warkar da mutum gaba ɗaya a ranar Asabar Kada ku yi hukunci bisa ga gani kawai, amma ku yi hukunci mai adalci. Saboda haka wasu daga cikin mutanen Urushalima suka ce, Ashe, wannan ba shi ne wanda suke neman su kashe ba? Kuma duba, yana magana a fili, amma ba su ce masa kome ba. Ashe, masu mulki sun san da gaske cewa wannan shi ne Almasihu? Amma wannan mun san inda yake, amma Almasihu, lokacin da ya zo, babu wanda zai san inda yake. Saboda haka Yesu ya yi kira a cikin haikalin yana koyarwa yana cewa, Kun san ni, kuma kun san inda na fito, kuma ban zo da kaina ba, amma mai gaskiya ne wanda ya aiko ni, wanda ku ba ku san shi ba. Na san shi, domin daga gare shi nake kuma shi ne ya aiko ni. Suna nemansa don su kama shi, amma babu wanda ya ɗora hannunsa a kansa, domin lokacinsa bai yi ba tukuna. Da yawa daga cikin taron jama'a sun gaskata cikinsa kuma suka ce, Lokacin da Almasihu ya zo, ba zai yi alamu fiye da waɗannan da wannan ya yi ba? Farisawa sun ji taron jama'a suna gunaguni game da shi waɗannan abubuwa, sai Farisawa da manyan firistoci suka aika masu hidima domin su kama shi. Sai Yesu ya ce, Har yanzu ɗan lokaci kaɗan zan kasance tare da ku, sa'an nan zan koma wurin wanda ya aiko ni. Za ku neme ni amma ba za ku same

ni ba, kuma inda nake, ku ba za ku iya zuwa ba. Saboda haka Yahudawa suka ce wa kansu, Ina wannan mutum zai je, har ba za mu same shi ba? Ko kuwa zai je wurin Yahudawan da suke a warwatse a kasashen Helenawa ya koyar da Helenawa? Wane ne wannan maganar da ya faɗa, Za ku neme ni amma ba za ku same ni ba, kuma inda nake, ku ba za ku iya zuwa ba?

A cikin ranar ƙarshe mai girma ta bikin, Yesu ya tsaya ya yi kira yana cewa, Idan wani yana jin ƙishirwa, bari ya zo wurina ya sha. Wanda ya gaskata cikin ni, kamar yadda Nassi ya faɗa, koguna na ruwa mai rai za su kwararo daga cikinsa. Amma wannan ya faɗa game da Ruhun da waɗanda suka gaskata da shi za su karɓa, domin Ruhu Mai Tsarki bai riga ya zo ba tukuna, saboda Yesu bai riga ya sami ɗaukaka ba tukuna. Saboda haka, da yawa daga cikin taron jama'a bayan sun ji maganar, suka ce, Lalle wannan shi ne annabin da gaske. Wasu suna cewa, Wannan shi ne Almasihu. Wasu kuma suna cewa, Ashe, Almasihu zai fito daga Jaliliya ne? Ashe, rubutun bai faɗa cewa Almasihu zai fito daga zuriyar Dawuda kuma daga ƙauyen Baitalami, inda Dawuda yake ba? Saboda haka rabuwa ta faru a cikin taron saboda shi. Wasu daga cikinsu sun so su kama shi, amma babu wanda ya ɗora hannuwansa a kansa. Saboda haka mataimakan suka zo wurin manyan firistoci da Farisiyawa, waɗancan kuwa suka ce musu, Me ya sa ba ku kawo shi ba? Mataimakan sun amsa, Ba a taɓa ganin yadda mutum ya yi magana haka ba, kamar yadda wannan mutum ya yi. Saboda haka Farisiyawa suka amsa musu, Shin, ku ma an ɓatar da ku? Shin wani daga cikin masu mulki ya gaskata da shi ko kuma daga cikin Farisawa? Amma wannan jama'ar da ba ta sanin doka ba, la'anannu ne. Nikodimus ya ce musu, wanda ya zo wurinsa da dare, yana daya daga cikinsu, Shin dokar mu tana hukunta mutum idan ba ta fara ji daga gare shi kuma ta san abin da yake yi ba? Suka amsa suka ce masa, Shin kai ma daga Galili

ne? Ka bincika ka ga cewa babu wani annabi da ya taso daga Galili. Kuma kowannensu ya koma gidansa.

8

Yesu kuwa ya tafi zuwa Dutsen Zaitun. Da safe kuwa ya sāke zo zuwa haikali, kuma duk mutane suka fara zuwa wurinsa, ya kuwa zauna yana koyar da su. Amma marubuta da Farisiyawa suka kawo wata mace da aka kama tana zina, suka tsai da ita a tsakiya Suka ce masa, Malami, an kama wannan matar a lokacin da take aikata zina, Kuma a cikin dokar mu, Musa ya umarta a jefe irin waɗannan da duwatsu. Kai saboda haka me kake cewa? Wannan amma sun ce suna gwada shi, domin su sami zargi a kansa. Amma Yesu ya sunkuyar da kai ƙasa, da yatsarsa ya rubuta a ƙasa. Amma da suka dage suna tambayarsa, sai ya miƙe ya ce musu, Wanda ba shi da zunubi a cikinku, shi ya fara jefa dutse a kanta. Kuma ya sāke sunkuyar da kansa yana rubutu a ƙasa. Amma bayan sun ji, suka fita ɗaya bayan ɗaya, sun fara daga dattawa, aka bar Yesu da macen da take a tsakiya. Yesu ya ɗaga kai ya ce mata, Mace, ina suke? Babu wanda ya yanke miki hukunci? Ita kuwa ta ce, Babu kowa, Ubangiji. Yesu kuwa ya ce, Ni ma ba zan hukunta ki ba, tafi, kuma daga yanzu kada ki ƙara yin zunubi.

Sai kuma Yesu ya sāke yi musu magana yana cewa, Ni ne hasken duniya. Wanda yake bin ni ba zai taɓa tafiya cikin duhu ba, amma zai sami hasken rai. Saboda haka Farisawa suka ce masa, Kai kana ba da shaida game da kanka, shaidar ka ba gaskiya ba ce. Yesu ya amsa ya ce musu, Ko da ni na yi shaida game da kaina, shaidata gaskiya ce, domin na san inda na fito da kuma inda zan je. Amma ku ba ku san inda na fito ko inda zan je ba. Kuna yin hukunci bisa ga jiki, ni ba na hukunta kowa. Kuma idan na yi hukunci, hukuncinā na gaskiya ne, domin ba ni kaɗai nake ba,

amma ni da Uban da ya aiko ni. Kuma a cikin dokar ku an rubuta cewa shaidar mutum biyu gaskiya ce. Ni ne mai ba da shaida game da kaina, kuma Uban da ya aiko ni yana ba da shaida game da ni. Suka ce masa saboda haka, Ina ubanka yake? Yesu ya amsa, Ba ku san ni ba, ko kuwa ubana. Da kun san ni, da kun san ubana ma. Waɗannan kalmomin Yesu ya faɗa a ɗakin ajiyar kuɗi, yana koyarwa a cikin haikalin, kuma babu wanda ya kama shi, domin lokacin sa bai yi tukuna ba.

Saboda haka Yesu ya sāke ce musu, Ni zanyi tafiya, za ku kuma neme ni, kuma za ku mutu a cikin zunubanku. Inda zan je, ba za ku iya zuwa ba. Saboda haka Yahudawa suka ce, Ashe, ba zai kashe kansa ba, don yana cewa, Inda zan tafi, ku ba za ku iya zuwa ba? Sai ya ce musu, Ku daga ƙasa kuke, ni kuwa daga sama nake, ku na wannan duniya ne, ni kuwa ba na wannan duniya ba ne. Na ce muku saboda haka cewa za ku mutu a cikin zunubanku, domin idan ba ku gaskata cewa ni ne ba, za ku mutu a cikin zunubanku. Saboda haka suka ce masa, Kai wane ne? Sai Yesu ya amsa musu, Farkon abin da nake faɗa muku. Ina da abubuwa da yawa game da ku da zan faɗa in kuma yi hukunci, amma wanda ya aiko ni mai gaskiya ne, kuma abin da na ji daga gare shi, wannan nake faɗa ga duniya. Ba su fahimci cewa yana magana musu game da Uban ba. Saboda haka Yesu ya ce musu, Lokacin da kuka ɗaga Ɗan Mutum, sa'an nan za ku san cewa Ni ne, kuma ba na yin kome da kaina ba, amma ina magana waɗannan abubuwa kamar yadda Ubana ya koya mini. Kuma wanda ya aiko ni yana tare da ni, Uban bai bar ni ni kaɗai ba, domin ni kullum nake yin abubuwan da suke faranta masa rai. Sa'ad da yake faɗin waɗannan abubuwa, mutane da yawa sun gaskata da shi.

Saboda haka Yesu yana faɗa wa Yahudawan da suka gaskata shi, Idan kun tsaya cikin maganata, da gaske almajirana ne. Kuma

za ku san gaskiya, gaskiya kuma za ta yantar da ku. Suka amsa masa, Zuriyar Ibrahim muke, kuma ba wani mun taɓa zama bayi ba. Yaya kake cewa za mu zama yanci? Yesu ya amsa musu, Lalle lalle ina gaya muku cewa duk wanda yake aikata zunubi, bawan zunubi ne. Amma bawa ba ya kasance a gida har abada, ɗan kuwa yana kasance har abada. Saboda haka idan Dan ya yantar da ku, da gaske za ku zama yantattun mutane. Na sani cewa ku zuriyar Ibrahim ne, amma kuna neman kashe ni, domin maganata ba ta shiga cikinku. Ni ina faɗin abin da na gani a wurin Ubana, kuma ku ma kuna yin abin da kuka gani a wurin ubanku. Sun amsa suka ce masa, Ubanmu Ibrahim ne. Yesu ya ce musu, Da ya'yan Ibrahim ne kuke, da kun yi ayyukan Ibrahim. Amma yanzu kuna neman kashe ni, mutumin da ya faɗa muku gaskiya wadda na ji daga Allah; wannan Ibrahim bai yi ba. Ku kuna aikata ayyukan ubanku. Sai suka ce masa, Mu ba daga fasikanci aka haife mu ba; muna da uba ɗaya, wato Allah. Yesu ya ce musu, Idan Allah ne Ubanku, da kun ƙaunace ni, domin ni daga wurin Allah na fito kuma na zo, ba kuwa daga kaina na zo ba, amma Shi ne Ya aiko ni. Me ya sa ba ku fahimci maganata ba? Domin ba ku iya jin maganata. Ku ya'yan Iblis ne, kuma kuna son ku cika sha'awar ubanku. Ya kasance mai kisan kai tun farko, bai tsaya a cikin gaskiya ba, domin babu gaskiya a cikinsa. Lokacin da yake faɗin ƙarya, yana magana daga abin da yake nasa, gama shi maƙaryaci ne, kuma uban ƙarya. Amma ni, saboda ina faɗin gaskiya, ba ku yarda mini ba. Wane daga cikinku ya tabbatar da ni game da zunubi? Idan kuwa gaskiya nake faɗa, me ya sa ba ku gaskata ni ba? Wanda yake daga Allah yana jin kalmomin Allah, saboda haka ba ku ji ba, domin ba ku daga Allah ba ne. Yahudawa suka amsa suka ce masa, Ashe, ba daidai ba ne mu ce kai Ba-Samariya ne kuma kana da aljani? Yesu ya amsa, Ni ba ni da aljani, amma ina girmama Ubana, kuma ku kuna wulakanta ni. Ni amma ba na neman ɗaukakata, akwai wanda yake nema kuma yana hukunci.

Lallai, lallai ina gaya muku, idan wani ya kiyaye maganata, ba zai ga mutuwa ba har abada. Saboda haka Yahudawa suka ce masa, Yanzu mun sani cewa kana da aljani. Ibrahim ya mutu da annabawa, amma kai kana cewa, Idan wani ya kiyaye maganata, ba zai dāndāna mutuwa har abada ba? Ba kai ne mafi girma da ubanmu Ibrahim, wanda ya mutu ba? Kuma annabawa sun mutu. Wane ne kake dāukar kanka? Ya amsa Yesu, Idan ni na dāukaka kaina, dāukakata ba kome ba ce. Ubana ne yake dāukaka ni, wanda kuke cewa Allahnku ne, Kuma ba ku san shi ba, amma ni na san shi. Kuma idan na ce ba na san shi ba, zan zama kamar ku makaryaci, amma na san shi kuma ina kiyaye maganarsa. Ibrahim ubanku ya yi farin ciki don ganin ranata, kuma ya gani ya kuma yi murna. Saboda haka Yahudawa suka ce masa, Ba ka kai shekara hamsin ba tukuna, amma ka ga Ibrahim? Yesu ya ce musu, Lalle lalle ina gaya muku, kafin an haifi Ibrahim, Ni ne. Saboda haka suka dāuki duwatsu domin su jefa masa. Amma Yesu ya buya, ya fita daga haikalin ya bi ta tsakiyarsu, ya wuce haka.

9

Kuma yana wucewa, ya ga wani mutum makaho tun haihuwa. Sai almajiransa suka tambaye shi suna cewa, Rabi, wa ya yi zunubi, wannan mutum ko iyayensa, har aka haife shi makaho? Yesu ya amsa, Ba wannan ya yi zunubi ba, kuma ba iyayensa ba, amma domin a bayyana ayyukan Allah a cikinsa. Dole ne in yi ayyukan wanda ya aiko ni tun yini yana nan, gama dare yana zuwa lokacin da babu wanda zai iya yin aiki. Duk lokacin da nake a duniya, ni ne hasken duniya. Bayan ya faɗi waɗannan abubuwa, ya tofa kasa kuma ya yi yumɓu daga tofin, sannan ya shafa yumɓun a kan idanun makahon. Sai ya ce masa, Tafi ka wanke a cikin tafkin Siloam, wanda ake fassara da Aiko. Saboda haka ya tafi ya wanke, sai ya dawo yana gani.

Saboda haka mafwabta da waɗanda suka ga shi a baya cewa makaho ne, suna cewa, Ashe, wannan ba shine wanda yake zaune yana roko ba? Wasu sun ce wannan shi ne, amma wasu sun ce yana kama da shi. Wancan kuwa ya ce, Ni ne ni. Saboda haka suka ce masa, Ta yaya aka buɗe idanunka? Ya amsa ya ce, mutumin da ake kira Yesu ya yi laka ya shafa mini idanuna, ya ce mini, Je zuwa tafkin Siluwam ka wanke, na tafi na wanke sai na sami gani. Sai suka ce masa, Ina wannan yake? Ya amsa, Ban sani ba.

Suna kai shi wurin Farisawa, wanda dā makaho ne. Ya kasance ranar Asabar lokacin da Yesu ya yi laka kuma ya buɗe idanunsa. Saboda haka Farisawa suka sake tambayarsa yadda ya sami gani. Amma ya ce musu, Ya dōra yumbu a kan idanuna, na kuwa wanke, yanzu kuma ina gani. Saboda haka waɗansu daga cikin Farisawa suka ce, Wannan mutumin ba daga Allah ba ne, domin ba ya kiyaye Asabar. Amma waɗansu suka ce, Ta yaya mai zunubi zai iya yin irin waɗannan alamu? Saboda haka akwai rarrabuwa a tsakaninsu. Suka ce wa makahon kuma, Kai, me kake cewa game da shi, da yake ya buɗe idanunka? Sai ya ce, Annabi ne. Don haka Yahudawa ba su gaskata game da shi ba cewa ya kasance makaho kuma ya sami gani, har sai da suka kira iyayensa na wanda ya sami gani. Suka tambaye su suna cewa, Wannan shi ne ɗanku wanda kuke cewa an haife shi makaho? To, ta yaya yanzu yake gani? Iyayensa suka amsa suka ce, Mun san cewa wannan ɗanmu ne kuma an haife shi makaho, Amma yadda yake gani yanzu ba mu sani ba, ko wane ne ya buɗe idanunsa ba mu sani ba, shi kansa ya isa shekaru, ku tambaye shi, shi kansa zai yi magana game da kansa. Iyayensa sun faɗi waɗannan abubuwa saboda suna tsoron Yahudawa, domin Yahudawa sun riga sun yarda cewa idan wani ya furta shi Almasihu ne, za a kore shi daga majami'a. Saboda wannan iyayensa suka ce, Yana da shekaru, tambaye shi. Saboda haka suka sāke kiran mutumin da ya kasance

makaho, suka ce masa, Ka ba Allah ɗaukaka; mu mun san cewa wannan mutum mai zunubi ne. Ya amsa saboda haka wannan kuma ya ce, Ko mai zunubi ne ban sani ba; abu ɗaya na sani shi ne, da yake ni makaho ne, yanzu ina gani. Na ce masa kuma sau ɗaya, Me ya yi maka? Ta yaya ya buɗe idanunka? Ya amsa musu, Na riga na faɗa muku, amma ba ku saurara ba. Me ya sa kuke son ku sāke ji? Shin, ku ma kuna son ku zama almajiransa? Sun zage shi suka ce, Kai almajirin wancan ne, amma mu almajiran Musa ne. Mun san cewa Allah ya yi magana da Musa, amma wannan ba mu san inda ya fito ba. Mutumin ya amsa ya ce musu, Wannan abin al'ajabi ne, domin ba ku san inda yake daga ba, amma ya buɗe mini idanuna. Mun san cewa Allah ba ya jin masu zunubi, amma idan wani mai tsoron Allah ne kuma yana aikata nufinsa, wannan ne yake ji. Tun daga zamanin da, ba a taɓa jin cewa wani ya buɗe idanun makahon da aka haifa ba. Idan ba wannan daga Allah ba ne, da ba zai iya yin komai ba. Suka amsa suka ce masa, A cikin zunubai ne aka haife ka gaba ɗaya, kai kuma kana koyar da mu? Sai suka kore shi waje. Yesu ya ji cewa sun fitar da shi waje, kuma da ya same shi, sai ya ce masa, Kai kana gaskata da Ɗan Allah? Ya amsa ya ce, Wane ne, Ubangiji, domin in gaskata da shi? Yesu ya ce masa, Ka riga ka gan shi, kuma wanda yake magana da kai shi ne. Shi kuwa ya ce, Na gaskata, Ubangiji, kuma ya yi masa sujada. Kuma Yesu ya ce, Ni na zo cikin wannan duniya don hukunci, domin waɗanda ba sa gani su ga, kuma waɗanda suke gani su zama makafi. Kuma waɗansu daga cikin Farisawa waɗanda suke tare da shi suka ji waɗannan abubuwa, suka ce masa, Shin mu ma makafi muke? Yesu ya ce musu, Idan makafi kuke, da ba ku da zunubi, amma yanzu kuna cewa muna gani, saboda haka zunubinku yana dawwama.

Lalle lalle ina gaya muku, wanda ba ya shiga ta kofar zuwa cikin harabar tumaki, amma yana hawa daga wani wuri, wannan barawo ne da kuma fashi. Amma wanda yake shiga ta kofa shi ne makiyayin tumaki. Ga wannan, mai tsaron kofa yakan buɗe, tumaki kuma suna jin muryarsa, yakan kuma kira tumakansa na musamman da sunayensu sannan ya fitar da su. Kuma lokacin da ya fitar da tumakinsa, sai ya yi tafiya a gabansu, tumaki kuwa suna binsa domin sun san muryarsa, Amma ba za su bi baƙon ba, a maimakon haka za su gudu daga gare shi, domin ba su san muryar baƙi ba. Wannan karin magana Yesu ya faɗa musu, amma su ba su fahimci abin da yake faɗa musu ba. Saboda haka Yesu ya sāke ce musu, Lalle lalle ina gaya muku cewa ni ne kofar tumaki. Duk waɗanda suka zo kafin ni barayi ne da yan fashi, amma tumaki ba su saurare su ba. Ni ne kofar, ta wurina idan wani ya shiga, zai sami ceto, zai shiga, zai kuma fita, zai kuma sami makiyaya. Barawo ba ya zuwa sai don ya sata, ya yanka, ya kuma hallaka. Ni kuwa na zo domin su sami rai, su kuma sami shi a yalwace. Ni ne makiyayi mai kyau. Makiyayi mai kyau yana ba da ransa domin tumaki. Ma'aikacin da aka yi hayarsa wanda ba makiyayi ba ne, wanda tumaki ba nasa ba ne, yana ganin kerkeci yana zuwa sai ya bar tumaki ya gudu, kerkeci kuwa ya kama su ya watsar da tumaki. Amma mai aiki yana gudu, domin mai aiki ne kuma ba ya damuwa da tumaki. Ni ne makiyayi mai kyau, kuma na san tumakina kuma tumakina sun san ni, Kamar yadda Uba ya san ni, haka kuma nake sanin Uba, kuma ina ba da raina saboda tumaki. Kuma ina da wasu tumaki waɗanda ba daga wannan farfajiya ba ne, waɗannan kuma dole ne in kawo su, za su ji muryata, kuma za su zama garke ɗaya, makiyayi ɗaya. Saboda wannan Uba yana ƙaunata ni, domin na ajiye raina, don in sake ɗauke ta. Babu wanda yake ɗauke ta daga gare ni, amma ni na ajiye ta da kaina, ina da iko in ajiye ta, kuma ina da iko in sake ɗauke ta, wannan umarnin na karɓa daga wurin Ubana. Saboda haka, sai aka sāke

samun rarrabuwa a tsakanin Yahudawa saboda waɗannan kalmomi. Amma da yawa daga cikinsu suna cewa, Yana da aljani kuma ya haukace, me ya sa kuke saurare shi? Wasu suna cewa, Waɗannan kalmomi ba na mutum mai aljani ba ne. Aljani ba zai iya buɗe idanun makafi ba?

Ya faru keɓewar a Urushalima, kuma lokacin sanyi ne. Yesu kuwa yana yawo a cikin haikalin, a baranda ta Solomon. Yahudawa suka kewaye shi, suka ce masa, Har yausha za ka riƙe ranmu a cikin shakka? Idan kai ne Almasihu, faɗa mana a fili. Yesu ya amsa musu, Na faɗa muku, amma ba ku gaskata ba. Ayyukan da nake yi a cikin sunan Ubana, su ne ke ba da shaida game da ni, Amma ku ba ku yarda ba, domin ba ku daga cikin tumakai na ba, kamar yadda na faɗa muku. Tumakin nawa suna jin muryata, kuma na san su, kuma suna bin ni. Kuma ni ina ba su rai maɗawwami, ba za su taɓa halaka ba har abada, kuma babu wanda zai iya ƙwace su daga hannuna. Mahaifina wanda ya ba ni, ya fi kowa girma, kuma babu wanda zai iya ƙwace kome daga hannun mahaifina. Ni da Uba ɗaya ne. Saboda haka Yahudawa suka sāƙe ɗaukar duwatsu domin su jefe shi da su. Yesu ya amsa musu, Na nuna muku ayyuka masu kyau da yawa daga wurin Ubana, saboda wane aikin daga cikinsu kuke jifan ni da duwatsu? Yahudawa suka amsa masa suna cewa, Ba saboda kyakkyawan aiki ba ne muke son jajjefe ka da duwatsu ba, amma saboda sabo, kuma saboda kai mutum ne amma kana mai da kanka Allah. Yesu ya amsa musu, Ashe, ba a rubuta a cikin dokar ku ba, Na ce, alloli ne ku? Idan waɗancan ya ce alloli, waɗanda maganar Allah ta zo gare su, kuma ba za a iya warware nassi ba, Wanda Uba ya tsarkake kuma ya aiko zuwa duniya, ku kuna cewa kana sabo, domin na ce, Dan Allah ne ni? Idan ba na yin ayyukan Ubana ba, kada ku yarda da ni Amma idan na yi haka, ko da ba ku yarda da ni ba, ku yarda da ayyukan, domin ku sani kuma ku gaskata cewa

Uban yana a cikina, ni kuma ina cikinsa. Saboda haka suka sãke neman su kama shi, amma ya kuɓuce daga hannunsu.

Kuma ya tafi sake hayin Kogin Urdun, zuwa wurin da Yahaya ya fara yin baftisma, kuma ya zauna a can. Mutane da yawa suka zo wurinsa suna cewa, Lalle Yahaya bai yi wata alama ba, amma duk abin da Yahaya ya faɗa game da wannan, gaskiya ne. Kuma mutane da yawa a can sun gaskata gare shi.

11

Akwai wani mutum mai rashin lafiya mai suna Lazarus daga Bethany, kauyen Maryamu da Martha yar'uwarda. Maryamu ce wadda ta shafa Ubangiji da turare kuma ta goge kafafunsa da gashin kanta, wadda ɗan'uwanta Lazarus yake ciwo. Saboda haka yan'uwan matan suka aika zuwa gare shi suna cewa, Ubangiji, duba, wanda kake kauna yana ciwo. Da ya ji wannan, sai Yesu ya ce, Wannan rashin lafiya ba zai kai ga mutuwa ba, amma don ɗaukakar Allah, domin a ɗaukaka 'Dan Allah ta wurinta. Yesu kuwa yana kaunar Marta da yar'uwarda da Lazarus. Saboda haka, da ya ji cewa yana da rashin lafiya, sai ya zauna a wurin da yake kwana biyu. Sai bayan wannan ya ce wa almajiransa, Bari mu koma Yahudiya. Almajiransa suka ce masa, Rabbi, yanzu Yahudawa suna neman su jefe ka da duwatsu, kuma kana sake komawa can? Yesu ya amsa, Ashe, sa'o'in yini ba goma sha biyu ba ne? Idan mutum yana tafiya da rana, ba zai yi tuntuɓe ba, domin yana ganin hasken wannan duniya. Amma idan wani yana tafiya da dare, zai yi tuntuɓe domin babu haske a cikinsa. Waɗannan abubuwa ya faɗa, kuma bayan wannan ya ce musu, Lazarus abokinmu ya yi barci, amma zan je in tashe shi. Saboda haka almajiransa suka ce, Ubangiji, idan ya yi barci, zai warke. Yesu ya faɗa game da mutuwar, amma waɗancan sun yi tsammani cewa

yana magana game da barci. Sa'an nan sai Yesu ya fada musu a fili, Lazarus ya mutu, Kuma na yi farin ciki saboda ku, domin ku gaskata, saboda ban kasance a can ba, amma bari mu je wurinsa. Saboda haka Toma wanda ake kira Didymus ya ce wa abokan almajirai, Bari mu ma tafi domin mu mutu tare da shi.

Saboda haka da Yesu ya zo, ya tarar da shi ya riga ya kasance a kabari kwana hudu. Betaniya ta kasance kusa da Urushalima, kamar nisan stades goma sha biyar. Kuma Yahudawa da yawa sun zo wurin Marta da Maryamu domin su yi musu ta'aziyya game da dan'uwansu. Saboda haka Marta, da ta ji cewa Yesu yana zuwa, sai ta fita ta tarye shi, amma Maryamu ta zauna a gida. Saboda haka Marta ta ce wa Yesu, Ubangiji, da ka kasance a nan, dan'uwana ba zai mutu ba. Amma kuma yanzu na san cewa duk abin da ka roka Allah, Allah zai ba ka. Yesu ya ce mata, Dan'uwanki zai tashi. Marta ta ce masa, Na san cewa zai tashi a ranar tashin matattu ta karshe. Yesu ya ce mata, Ni ne tashin matattu da rai. Wanda yake gaskatawa da ni, ko da ya mutu, zai rayu, kuma duk wanda yake raye yana kuma gaskatawa da ni ba zai taɓa mutuwa ba har abada. Kana gaskata wannan? Ta ce masa, I, Ubangiji, na gaskata cewa kai ne Almasihu Dan Allah wanda yake zuwa cikin duniya. Kuma bayan ta fadi wadannan abubuwa, ta tafi ta kira Maryamu yar'uwarta a boye, ta ce, Malamin yana nan kuma yana kiranki. Wannan da ta ji, ta tashi da sauri kuma ta zo wurinsa. Yesu bai riga ya zo kauyen ba tukuna, amma yana a wurin da Marta ta sadu da shi. Saboda haka Yahudawan da suke tare da ita a gidan suna ta'aziyyarta, da suka ga Maryamu ta tashi da sauri ta fita, sai suka bi ta, suna cewa tana zuwa kabarin don ta yi kuka a can. Saboda haka Maryamu, da ta zo inda Yesu yake, da ta gan shi sai ta fadi a kafafunsa tana cewa masa, Ubangiji, da ka kasance a nan, da dan'uwana bai mutu ba. Saboda haka, sa'ad da Yesu ya gan ta tana kuka, da Yahudawan da suka zo tare da ita suna kuka, ya ji

haushin ruhu kuma ya damu da kansa. Kuma ya ce, Ina kuka ajiye shi? Suka ce masa, Ubangiji, zo ka gani. Yesu ya yi kuka. Saboda haka Yahudawa suka ce, Duba yadda ya kaunace shi! Wasu daga cikinsu suka ce, Ashe wannan wanda ya buɗe idanun makaho, ba zai iya hana wannan mutuwa ba? Yesu saboda haka, yana sake motsin rai a cikinsa, ya zo wurin kabarin. Kabarin kuwa kogon dutse ne, kuma akwai dutse da aka ɗora a bakinsa. Yesu ya ce, Daga dutsen. Sai Marta, yar'uwar wanda ya mutu, ta ce masa, Ubangiji, tuni yana wari, domin kwana huɗu ne. Yesu ya ce mata, Ashe ban faɗa miki ba cewa idan kin yi imani, za ki ga ɗaukakar Allah? Suka ɗauka dutsen inda mai mutuwa yake kwance. Amma Yesu ya ɗaga idanunsa sama ya ce, Uba, na gode maka domin ka ji ni. Ni kuwa na san cewa kullum kana jin ni, amma saboda taron da ke tsaye kewaye na faɗa, domin su gaskata cewa kai ka aiko ni. Bayan ya faɗi waɗannan abubuwa, sai ya yi kira da babbar murya, Lazarus, fito waje! Sai wanda ya mutu ya fito an daure kafafunsa da hannayensa da kyalle, kuma fuskarsa an nannade da kyalle. Yesu ya ce musu, Ku kunce shi ku bar shi ya tafi.

Saboda haka Yahudawa da yawa waɗanda suka zo wurin Maryamu suka ga abin da Yesu ya yi, suka gaskata shi. Amma wasu daga cikinsu suka tafi wurin Farisawa suka faɗa musu abin da Yesu ya yi. Saboda haka manyan firistoci da Farisiyawa suka tara majalisar kuma suka ce, Me za mu yi, domin wannan mutumin yana yin alamu da yawa? Idan mu bar shi haka, duk mutane za su gaskata cikinsa, kuma Romawa za su zo su kwace kasarmu da al'ummarmu. Amma ɗaya daga cikinsu, Kayafa, wanda yake babban firist na wannan shekara, ya ce musu, Ku ba ku san kome ba, Ba kuma kuna tunanin cewa yana da amfani a gare mu mutum ɗaya ya mutu saboda mutane, don kada dukan al'umma ta hallaka. Wannan amma ba daga kansa ya faɗa ba, amma kasancewa babban firist na wannan shekara ya yi annabci

cewa Yesu yana shirin mutuwa domin al'umma, Kuma ba don al'ummar kawai ba, amma domin kuma ya tattara ya'yan Allah da suka watse su zama ɗaya. Saboda haka, tun daga wannan rana suka yi shawara domin su kashe shi. Saboda haka Yesu bai kara yawo a fili a tsakanin Yahudawa ba, amma ya tashi daga can ya tafi kasar da take kusa da hamada, zuwa wani gari da ake kira Afra'im, ya zauna a can tare da almajiransa. Ya kasance kuma kusa da Idin Ketarewa na Yahudawa, kuma mutane da yawa sun haura zuwa Urushalima daga kasar kafin Idin Ketarewa domin su tsarkake kansu. Saboda haka suna neman Yesu kuma suna magana da juna a cikin haikalin suna tsaye, Me kuke tsammani, cewa ba zai zo bikin ba? Amma manyan firistoci da Farisiyawa sun ba da umarni cewa idan wani ya san inda yake, sai ya fada domin su kama shi.

12

Don haka Yesu, kwana shida kafin Ista, ya zo Betani, inda Lazarus wanda ya mutu yake, wanda ya tashe daga matattu. Saboda haka suka yi masa abincin dare a can, kuma Martha tana hidima, amma Lazarus yana ɗaya daga cikin waɗanda suke kwance tare da shi. Saboda haka Maryamu ta ɗauki lita ɗaya na turaren nardi tsarkakakke mai tsada, ta shafa kafafun Yesu kuma ta goge kafafunsa da gashinta, sai gidan ya cika da kanshin turaren. Saboda haka, daya daga cikin almajiransa, Yahuda dan Saminu Iskariyoti, wanda yake shirin ba da shi, ya ce, Me ya sa ba a sayar da wannan turare ba da dinari ɗari uku a kuma ba wa talakawa? Ya fadi wannan ba don ya damu da talakawa ba, amma saboda shi barawo ne, kuma yana rife da akwatin kuɗi kuma yana ɗaukar abubuwan da ake sanya a ciki. Saboda haka Yesu ya ce, Ku bar ta, ta ajiye wannan don ranar binne ni. Domin talakawa kullum suna tare da ku, amma ni ba koyaushe nake tare da ku ba.

Saboda haka taron Yahudawa mai yawa ya sani cewa yana can, suka kuma zo ba don Yesu kadai ba, amma don su ga Lazarus wanda ya tashe daga matattu. Manyan firistoci kuwa sun shirya domin su kashe Lazarus ma. domin da yawa daga cikin Yahudawa sun tafi saboda shi kuma suka gaskata cikin Yesu.

A gobe, taron jama'a mai yawa da suka zo biki, da suka ji cewa Yesu yana zuwa Urushalima, Sun dauki rassan itatuwan dabino kuma suka fita don su tarye shi, suka yi ihu suna cewa, Hosanna! Albarka ta tabbata ga wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji, Sarkin Isra'ila. Bayan ya samu jaki karami, Yesu ya zauna a kansa, kamar yadda aka rubuta, Kada ki ji tsoro, yar Sihiyona; duba, sarkinki yana zuwa yana zaune a kan damin jaki.

Wadannan abubuwa amma almajiransa ba su fahimce su da farko ba, amma lokacin da aka daukaka Yesu, sa'an nan suka tuna cewa an rubuta wadannan abubuwa game da shi, kuma sun aikata masa wadannan abubuwa. Taron jama'ar da suke tare da shi sun yi shaida lokacin da ya kira Lazarus ya fito daga kabari kuma ya tashe shi daga matattu. Saboda wannan ne taron jama'a suka fito su tarye shi, domin sun ji cewa ya yi wannan alama. Saboda haka Farisawa suka ce wa kansu, Kun ga cewa ba ku samun wata riba ba? Ga shi, duniya duka ta bi shi.

Akwai kuma wasu Helenawa daga cikin wadanda suke hawa domin su yi sujada a lokacin biki. Saboda haka wadannan suka zo wurin Filibus wanda yake daga Baitsaida ta Galili, suka tambaye shi suna cewa, Ubangiji, muna so mu ga Yesu. Filibus ya zo ya gaya wa Andarawus, sai Andarawus da Filibus suka gaya wa Yesu. Amma Yesu ya amsa musu yana cewa, Lokaci ya zo domin a daukaka Dan Mutum. Gaskiya gaskiya ina gaya muku, idan kwayar alkama ba ta fadi kasa ta mutu ba, za ta kasance ita kadai,

amma idan ta mutu, za ta ba da amfani mai yawa. Wanda ya
ƙaunaci ransa zai rasa ta, kuma wanda ya ƙi ransa a cikin wannan
duniya, zai kiyaye ta zuwa rai madawwami. Idan wani yana yi mini
hidima, bari ya bi ni, kuma inda nake, a can ma bawana zai
kasance, kuma idan wani yana yi mini hidima, Uba zai girmama
shi. Yanzu raina ya damu, kuma me zan ce? Uba, cece ni daga
wannan lokaci. Amma saboda wannan na zo zuwa wannan lokaci.
Uba, ɗaukaka sunanka. Sai aka ji murya daga sama tana cewa, Na
riga na ɗaukaka shi, kuma zan sãke ɗaukaka shi. Don haka taron
jama'ar da suke tsaye suka ji suka ce aradu ne ya yi, amma wasu
suka ce mala'ika ne ya yi magana da shi. Yesu ya amsa ya ce, Ba
saboda ni wannan muryar ta zo ba, amma saboda ku. Yanzu
lokacin hukunci ne na wannan duniya, yanzu za a jefar da mai
mulkin wannan duniya waje, Kuma ni, idan an ɗaga ni daga kasa,
zan ja dukan mutane zuwa gare ni. Wannan kuwa ya faɗa yana
nuna irin mutuwar da zai mutu. Taron jama'a ya amsa masa, Mu
mun ji daga cikin doka cewa Almasihu zai kasance har abada, to
yaya kake cewa dole ne a ɗaga Dan Mutum? Wane ne wannan Dan
Mutum? Saboda haka Yesu ya ce musu, Har yanzu haske yana tare
da ku na ɗan lokaci kaɗan, ku yi tafiya yayinda kuke da haske,
domin duhu kada ya kama ku, kuma wanda yake tafiya cikin duhu
bai san inda yake tafiya ba. Har yake kuna da haske, ku yi imani ga
haske, domin ku zama ya'yan haske. Waɗannan abubuwa Yesu ya
faɗa, kuma ya tafi ya ɓoye kansa daga gare su.

Duk da yawan alamu da ya yi a gabansu, ba su gaskata da shi
ba domin a cika maganar Ishaya annabi wanda ya faɗa, Ya
Ubangiji, wa ya gaskata sakonmu? Kuma hannun Ubangiji, ga wa
aka bayyana shi? Saboda wannan ba su iya yin imani ba, domin
kuma Ishaya ya ce, Ya makanta idanunsu kuma ya taurara
zukatansu, domin kada su gani da idanunsu su kuma fahimta da
zukatansu su kuma juya, ni kuwa in warkar da su.

Ishaya ya fadɪ waɗannan abubuwa lokacin da ya ga ɗaukakarsa kuma ya yi magana game da shi. Duk da haka, daga cikin masu mulki da yawa sun gaskata cikinsa, amma saboda Farisiyawa ba su furta ba, domin kada a fitar da su daga taron jama'a. Sun fi kaunatar darajar mutane fiye da darajar Allah.

Yesu kuwa ya yi ihu ya ce, Wanda ya gaskata da ni, ba da ni yake gaskatawa ba, sai dai da wanda ya aiko ni. Kuma wanda yake kallona yana ganin wanda ya aiko ni. Ni haske ne na zo cikin duniya, domin duk wanda ya gaskata da ni kada ya zauna a cikin duhu. Kuma idan wani ya ji kalmomin na kuma bai gaskata ba, ni ba zan hukunta shi ba, domin ba na zo don in hukunta duniya ba, amma don in ceci duniya. Wanda yake kin ni kuma bai karɓi maganata ba, yana da wanda zai yi masa hukunci, maganar da na yi, ita za ta yi masa hukunci a ranar karshe. domin ni daga kaina ban yi magana ba, amma Uban da ya aiko ni shi kansa ya ba ni umarni abin da zan fada da abin da zan yi magana Kuma na san cewa umarninsa rai madawwami ne. Abin da nake fada kuwa, kamar yadda Uban ya fada mini, haka nake fada.

13

Kafin bikin Ista, Yesu ya san cewa lokacinsa ya zo don ya tashi daga wannan duniya zuwa ga Uba, ya riga ya kaunaci nasa mutanensa a cikin duniya, ya kaunace su har zuwa karshe. Kuma bayan abincin dare ya fara, shaidan ya riga ya sa a cikin zuciyar Yahuda ɗan Saminu Iskariyoti cewa ya bashe shi, Da yake Yesu ya san cewa Uba ya ba shi dukan abubuwa a hannunsa, kuma cewa ya fito daga Allah kuma yana komawa wurin Allah, Ya tashi daga abincin dare, ya ajiye tufafinsa, ya dauki tawul ya daura a jikinsa. Sa'an nan ya jefa ruwa a cikin kwanon wanka, ya fara wanke kafafun almajiransa kuma yana goge su da tawul ɗin da ya daura.

Ya zo don haka wurin Saminu Bitrus, sai wannan ya ce masa, Ubangiji, kai ne za ka wanke kafafuna? Yesu ya amsa ya ce masa, Abin da nake yi, kai ba ka sani a yanzu ba, amma za ka sani bayan wannan. Bitrus ya ce masa, Ba za ka taɓa wanke kafafuna ba har abada. Yesu ya amsa masa, Idan ban wanke ka ba, ba ka da rabo tare da ni. Sai Saminu Bitrus ya ce masa, Ubangiji, ba kafafuna kaɗai ba, amma har da hannuwana da kaina. Yesu ya ce masa, Wanda aka yi masa wanka ba ya buƙatar wanke kafafunsa, amma yana da tsarki gaba ɗaya, kuma ku kuna da tsarki, amma ba duka ba. Ya san domin wanda yake ba da shi, saboda wannan ya ce, Ba duka tsarkaka ba ku ne.

Saboda haka lokacin da ya wanke kafafunsa ya ɗauki tufafinsa, ya sake kwanciya, sai ya ce musu, Kun san abin da na yi muku? Ku kuna kira ni Malami da Ubangiji, kuma da kyau kuke faɗa, domin ni ne. Idan saboda haka ni na wanke kafafunku, ni Ubangiji da kuma Malam, to ku ma ya kamata ku wanke wa juna kafafu. Misali ne na ba ku, domin kamar yadda na yi muku, haka ku ma ku yi. Lallai lallai ina gaya muku, babu bawa wanda ya fi ubangijinsa girma, kuma babu manzo wanda ya fi wanda ya aiko shi girma. Idan kun san waɗannan abubuwa, masu albarka ne ku idan kuka aikata su. Ba game da dukanku nake magana ba, ni na san waɗanda na zaɓa, amma domin nassi ya cika, wanda yake ci tare da ni gurasa ya ɗaga a kaina diddigen sa. Tun daga yanzu ina gaya muku kafin abin ya faru, domin lokacin da ya faru za ku gaskata cewa ni ne. Lallai lallai ina gaya muku, duk wanda ya karɓi wani da zan aika, ni ya karɓa, kuma duk wanda ya karɓe ni, ya karɓi wanda ya aiko ni.

Bayan ya faɗi waɗannan abubuwa, Yesu ya damu a ruhunsa, kuma ya yi shaida ya ce, Lalle lalle ina gaya muku cewa ɗaya daga cikinku zai bashe ni. Saboda haka almajiran suna kallon juna, sun

rikice game da wanda yake magana. Akwai daya daga cikin almajiransa yana jingine a kirjin Yesu, wanda Yesu ya kaunata. Saboda haka Simon Peter ya yi masa alama don ya tambaye shi wane ne wanda yake magana a kansa. Amma wannan ya fāfā a kan kirjin Yesu ya ce masa, Ubangiji, wane ne? Yesu ya amsa, Wannan shi ne wanda zan tsoma guntun abinci in ba shi. Sai ya tsoma guntun abincin ya ba Yahuda ɗan Saminu Iskariyoti. Kuma bayan gurasar abinci, sai Shaydan ya shiga cikinsa. Saboda haka Yesu ya ce masa, Abin da kake yi, yi shi da sauri. Amma babu ɗaya daga cikin waɗanda suke kwance ya san dalilin da ya sa ya faɗa masa haka. Wasu sun yi tunani, tun da Yahuda yake riƙe da akwatin kuɗi, cewa Yesu yana ce masa, Ka saya abin da muke bukata don biki, ko kuma ka ba talakawa wani abu. Bayan ya karɓi guntun abincin, sai nan take ya fita; dare ne a lokacin.

Saboda haka lokacin da ya fita, Yesu ya ce, Yanzu an ɗaukaka Dan Mutum, kuma an ɗaukaka Allah a cikinsa. Idan an ɗaukaka Allah a cikinsa, to Allah ma zai ɗaukaka shi a cikin kansa, kuma nan take zai ɗaukaka shi. Ya'ya ƙanana, har yanzu ɗan lokaci kaɗan zan kasance tare da ku. Za ku neme ni, kuma kamar yadda na faɗa wa Yahudawa cewa inda zan tafi, ba za ku iya zuwa ba, haka ma yanzu ina faɗa muku. Ina ba ku umarni sabo domin ku ƙaunaci juna, kamar yadda na ƙaunace ku, domin ku ma ku ƙaunaci juna. A cikin wannan za su san duka cewa almajiranina ne kuke, idan kuna da ƙauna a tsakaninku. Sai Saminu Bitrus ya ce masa, Ubangiji, ina kake tafiya? Yesu ya amsa masa, Inda ni zan tafi, ba za ka iya bin ni yanzu ba, amma daga baya za ka bi ni. Bitrus ya ce masa, Ubangiji, me ya sa ba zan iya bin ka yanzu ba? Zan ba da raina saboda kai. Yesu ya amsa masa, Ran ka don ni za ka ajiye? Lalle lalle na ce maka, zakara ba zai yi cara ba sai ka musanta ni sau uku.

Kada zuciyarku ta damu, kun gaskata ga Allah, kuma kun gaskata gare ni. A cikin gidan Ubana akwai ɗakuna da yawa, idan ba haka ba, da na faɗa muku. Ina tafiya don in shirya muku wuri. Kuma idan na tafi na shirya muku wuri, zan sāke zuwa in ɗauke ku wurina, domin inda nake ni, ku ma ku kasance. Kuma kun san inda zan tafi, kuma kun san hanyar. Toma ya ce masa, Ubangiji, ba mu san inda kake tafiya ba, yaya kuma za mu iya sanin hanyar? Yesu ya ce masa, Ni ne hanya da gaskiya da rai; babu wanda zai zo wurin Uba sai ta wurina. Idan kun san ni, da kun san Ubana ma. Kuma daga yanzu kun san shi kuma kun gan shi. Filibus ya ce masa, Ubangiji, nuna mana Uban, kuma ya ishe mu. Yesu ya ce masa, Duk wannan lokaci ina tare da ku, har yanzu ba ka san ni ba, Filibus? Duk wanda ya gan ni ya ga Uba, to yaya za ka ce, Nuna mana Uba? Ba ka yarda cewa ni a cikin Uba ne kuma Uba yana a cikina? Kalmomin da nake faɗa muku, ba daga kaina nake faɗa ba, amma Uban da yake zaune a cikina shi kansa yana aikata ayyukan. Ku yarda da ni cewa ina cikin Uba kuma Uba yana cikin ni; idan kuwa ba haka ba, saboda ayyukan nan kansu ku yarda da ni. Lalle lalle ina gaya muku, wanda ya gaskata da ni, ayyukan da nake yi shi ma zai yi su, har ma zai yi waɗanda suka fi waɗannan girma, domin ina tafiya wurin Ubana. Kuma duk abin da kuka roka a cikin sunana, zan yi shi, domin a ɗaukaka Uba a cikin Dan. Idan kun tambaya wani abu a cikin sunana, zan yi shi.

Idan kuna ƙaunata ni, ku kiyaye umarnaina. Kuma ni zan tambayi Uban, zai kuwa ba ku wani Mai Taimako, domin yā kasance tare da ku har abada, Ruhu na gaskiya, wanda duniya ba za ta iya karɓa ba, domin ba ta ganin shi ba kuma ba ta san shi ba, amma ku kun san shi, domin yana zaune tare da ku kuma zai kasance a cikin ku. Ba zan bar ku marayu ba, ina zuwa wurinku.

Har yanzu kafan, duniya ba za ta kara ganin ni ba, amma ku za ku gan ni, domin ina raye kuma ku ma za ku rayu. A wannan rana za ku san cewa ni ina cikin Ubana, ku kuma kuna cikin ni, ni kuma ina cikin ku. Wanda yake da umarnaina kuma yana kiyaye su, shi ne yake kaunata. Wanda kuma yake kaunata, Ubana zai kaunace shi, ni kuma zan kaunace shi kuma zan bayyana kaina gare shi. Yahuda, ba Iskariyoti ba, ya ce masa, Ubangiji, me ya sa kake shirin bayyana kanka gare mu amma ba ga duniya ba? Yesu ya amsa ya ce masa, Idan wani yana kaunata, zai kiyaye maganata, kuma Ubana zai kaunace shi, kuma za mu zo wurinsa mu zauna tare da shi. Wanda ba ya kaunata ba ya kiyaye kalmomina, kuma kalmar da kuke ji ba tawa ba ce, amma ta Uban da ya aiko ni.

Wadannan abubuwa na fada muku yayin da nake tare da ku. Amma Mai Taimako, Ruhu Mai Tsarki wanda Uba zai aiko a cikin sunana, shi zai koya muku duka kome kuma zai tunatar da ku dukan abin da na fada muku. Zaman lafiya ina barin muku, zaman lafiya nawa ina ba ku, ba kamar yadda duniya take bayarwa ba, ni ina ba ku. Kada zuciyarku ta damu, kada kuma ta ji tsoro. Kun ji cewa na fada muku, ina tafiya kuma zan dawo wurinku. Idan kun kaunace ni, da kun yi farin ciki saboda na fada, ina tafiya wurin Uban, domin Uban na ya fi ni girma. Yanzu kuwa na fada muku kafin abin ya faru, domin lokacin da ya faru, ku gaskata. Ba zan kara yin magana da yawa tare da ku ba, domin mai mulkin duniya yana zuwa, kuma a cikina ba shi da komai. Amma don duniya ta sani cewa ina kaunar Uban, kuma kamar yadda Uban ya umarce ni, haka nake yi. Ku tashi, bari mu tafi daga nan.

15

Ni ne inabi na gaskiya, kuma Ubana shi ne manomi. Duk reshen da yake a cikina wanda ba ya ba da ya'ya, yakan cire shi,

kuma duk wanda yake ba da ya'ya, yakan tsarkake shi, domin ya
ƙara ba da ya'ya. Kun riga kun zama masu tsarki saboda kalmar da
na yi muku magana. Ku zauna a cikin ni, ni kuma a cikin ku.
Kamar yadda reshe ba zai iya ɗaukar ya'ya ba daga kansa, idan bai
zauna a cikin itacen inabi ba, haka ma ku, idan ba ku zauna a cikin
ni ba. Ni ne itacen inabi, ku kuwa rassan. Wanda ya kasance a
cikin ni kuma ni a cikin sa, wannan yana ba da ya'ya masu yawa,
domin ba tare da ni ba ba za ku iya yin kome ba. Idan wani bai
kasance a cikina ba, za a jefar da shi waje kamar reshe ya bushe,
sai a tattara su a jefa su cikin wuta, su ƙone. Idan kun kasance a
cikina kuma kalmomina sun kasance a cikinku, duk abin da kuke
so ku tambaya, zai kasance naku. A cikin wannan an ɗaukaka
Ubana, domin ku ba da ya'ya masu yawa, kuma ku zama
almajirana. Kamar yadda Uban ya ƙaunace ni, haka kuma na
ƙaunace ku; ku tsaya cikin ƙaunata. Idan kun kiyaye umarnai na,
za ku kasance a cikin ƙaunata, kamar yadda na kiyaye umarnin
Ubana na kuma na kasance a cikin ƙaunarsa. Waɗannan abubuwa
na faɗa muku domin farin cikina ya kasance a cikinku, kuma farin
cikinku ya cika. Wannan ita ce umarnina, domin ku ƙaunaci juna
kamar yadda na ƙaunace ku. Babu wanda yake da ƙauna mafi
girma fiye da wannan, wato mutum ya ba da ransa saboda
abokansa. Ku abokai na ne, idan kun yi duk abin da na umarce
muku. Ba zan ƙara ce muku bayi ba, domin bawa bai san abin da
ubangijinsa yake yi ba, amma ku na ce abokai, domin duk abin da
na ji daga wurin Ubana na sanar da ku. Ba ku zaɓe ni ba, amma ni
na zaɓe ku, kuma na sa ku domin ku je ku ba da ya'ya, kuma
ya'yanku su dawwama, domin duk abin da kuka roƙi Uban a cikin
sunana, yā ba ku. Ina umarce ku da waɗannan abubuwa domin ku
ƙaunaci juna.

Idan duniya tana ƙinku, ku san cewa ta ƙi ni tun kafin ku.
Idan kun kasance na duniya, da duniya ta ƙaunaci nata, amma

saboda ba ku na duniya ba, sai dai ni na zaɓe ku daga duniya, saboda haka duniya tana ƙin ku. Ku tuna da kalmar da na faɗa muku, babu bawa wanda ya fi ubangijinsa girma. Idan sun tsananta ni, za su tsananta ku ma, idan sun kiyaye maganata, za su kiyaye taku ma. Amma duk waɗannan abubuwa za su yi muku saboda sunana, domin ba su san wanda ya aiko ni ba. Idan ban zo ban kuma yi musu magana ba, da ba su da zunubi, amma yanzu ba su da wani uzuri game da zunubinsu. Wanda ya ƙi ni, ya ƙi Ubana ma. Idan ban yi ayyukan a cikinsu waɗanda babu wani dabam ya yi ba, da ba su da zunubi, amma yanzu sun gani kuma sun ƙi ni da Ubana. Amma wannan ya faru domin a cika maganar da aka rubuta a cikin dokarsu: Sun ƙi ni ba tare da dalili ba. Amma lokacin da Mai Taimako ya zo, wanda zan aiko muku daga wurin Uba, Ruhun gaskiya wanda yake fitowa daga wurin Uba, zai yi shaida game da ni. Kuma ku ma kuna ba da shaida, domin tun daga farko kuna tare da ni.

16

Waɗannan abubuwa na faɗa muku domin kada ku ji haushi. Za su mai da ku masu fitar daga majami'u, amma lokaci yana zuwa da duk wanda ya kashe ku zai yi tsammani yana miƙa hidima ga Allah. Kuma za su yi waɗannan abubuwa, domin ba su san Uban ba ko ni. Amma na faɗa muku waɗannan abubuwa domin lokacin da sa'ar ta zo, ku tuna da su cewa ni na faɗa muku. Ban faɗa muku waɗannan abubuwa tun farko ba, domin ina tare da ku. Yanzu amma ina tafiya zuwa ga wanda ya aiko ni, kuma babu wani daga cikinku da yake tambayata, Ina kake tafiya? Amma saboda na faɗa muku waɗannan abubuwa, baƙin ciki ya cika zukaranku. Amma ina gaya muku gaskiya, yana da amfani a gare ku in tafi. Domin idan ban tafi ba, Mai Taimako ba zai zo wurinku ba, amma idan na tafi, zan aiko shi wurinku. Kuma sa'ad da wancan ya zo,

zai tsawatar da duniya game da zunubi, da game da adalci, da kuma game da hukunci. game da zunubi lalle, saboda ba su gaskata da ni ba Game da adalci kuwa, domin ina zuwa wurin Ubana kuma ba za ku fara ganina ba. Game da hukunci kuwa, domin an riga an yanke wa sarkin wannan duniya hukunci. Har yanzu ina da abubuwa da yawa da zan fada muku, amma ba za ku iya daukarsu a yanzu ba. Amma lokacin da wancan Ruhun Gaskiya ya zo, zai jagorance ku zuwa cikin dukan gaskiya, domin ba zai yi magana daga kansa ba, amma duk abin da ya ji zai fada, kuma zai sanar muku da abubuwan da ke zuwa. Wancan zai daukaka ni, domin zai dauka daga nawa kuma zai sanar da ku. Duk abin da Uba yake da shi nawa ne, saboda haka na ce cewa zai dauka daga gare ni ya kuma sanar muku. Kadon ba za ku gan ni ba, kuma kadon kuma za ku gan ni, domin ina tafiya zuwa ga Uba. Sai wasu daga cikin almajiransa suka ce wa juna, Mene ne wannan da yake fada mana, Dan lokaci kadon ba za ku gan ni ba, kuma sake don lokaci kadon za ku gan ni, da kuma Domin ina tafiya wurin Uba? Saboda haka suka ce, Mene ne wannan da yake fada game da don kadan? Ba mu fahimci abin da yake magana ba. Ya sani saboda haka Yesu cewa suna so su tambaye shi, sai ya ce musu, Game da wannan kuke ta nema tare da juna cewa na ce, Kadon ba za ku gan ni ba, kuma kadon za ku gan ni? Gaskiya gaskiya ina gaya muku cewa za ku yi kuka kuma za ku yi makoki, amma duniya za ta yi farin ciki, ku kuwa za ku yi bakin ciki, amma bakin cikin ku zai zama farin ciki. Mace a lokacin haifuwa, tana da zafi, domin lokacinta ya zo, amma lokacin da ta haifi yaron, ba ta fara tunawa da wahalar ba saboda farin cikin da aka haifi mutum a duniya. Saboda haka ku ma yanzu kuna da bakin ciki, amma zan sake ganin ku, zuciyarku kuwa za ta yi murna, kuma babu wanda zai dauke muku farin cikinku. Kuma a wannan rana ba za ku tambaye ni kome ba, lalle lalle ina gaya muku cewa duk abin da kuka tambaya Uban a cikin sunana, zai ba ku. Har yanzu ba ku tambaya

kome ba a cikin sunana, ku tambaya kuma za ku karɓa, domin farin cikinku ya cika. Waɗannan abubuwa na faɗa muku ta hanyar misalai, amma lokaci yana zuwa da ba zan kara magana da ku ta hanyar misalai ba, sai dai zan faɗa muku a fili game da Uban. A wannan rana za ku roka da sunana, kuma ba zan faɗa muku cewa zan roki Uba a madadinku ba, Shi kansa gama Uban yana kaunatar da ku, domin kun kaunace ni, kuma kun gaskata cewa ni daga wurin Allah na fito. Na fita daga wurin Uban kuma na zo cikin duniya; kuma ina barin duniya kuma ina komawa wurin Uban. Almajiransa suka ce masa, Duba, yanzu kana magana a fili, ba ka faɗin wata misali ba. Yanzu mun sani cewa kana sanin komai, kuma ba ka buƙatar wani ya tambaye ka. Saboda wannan mun yi imani cewa daga Allah ka fito. Yesu ya amsa musu, Yanzu kuna gaskata? Duba, sa'a tana zuwa, kuma yanzu ta zo, domin a watsar da ku kowannenku zuwa gidajenku ku bar ni ni kaɗai, amma ba ni kaɗai ba ne, domin Uba yana tare da ni. Waɗannan abubuwa na faɗa muku domin ku sami zaman lafiya a cikin ni. A cikin duniya za ku sami wahala, amma ku karfafa zukatanku, ni na ci nasara a kan duniya.

17

Waɗannan abubuwa Yesu ya faɗa, kuma ya daga idanunsa zuwa sama ya ce, Uba, sa'a ta zo, ka daukaka Danka, domin Danka ma ya daukaka Ka. Kamar yadda ka ba shi iko a kan dukan nama, domin duk wanda ka ba shi, zai ba su rai madawwami. Wannan kuwa ita ce rai madawwami, domin su san kai, Allah guda ɗaya na gaskiya, da wanda ka aiko, Yesu Almasihu. Na daukaka ka a kan kasa, na kammala aikin da ka ba ni domin in yi, Kuma yanzu ka daukaka ni kai, Uba, a gare ka da daukakar da nake da ita kafin duniya ta kasance tare da kai. Na bayyana sunanka ga mutanen da ka ba ni daga duniya. Suna naka ne, kuma ka ba ni su, kuma sun

kiyaye maganarka. Yanzu sun san cewa duk abin da ka ba ni daga gare ka ne, Domin kalmomin da ka ba ni, na ba su, kuma su kansu sun karɓa, kuma sun sani da gaske cewa daga gare ka na fita, kuma sun gaskata cewa kai ka aiko ni. Ina rokonka game da su, ba game da duniya ba, amma game da waɗanda ka ba ni, domin naka ne, Kuma duk nawa naka ne, kuma naka nawa ne, kuma an ɗaukaka ni a cikinsu. Kuma ba zan ƙara kasancewa a cikin duniya ba, amma waɗannan suna a cikin duniya, kuma ina zuwa wurinka. Ya Uba Mai Tsarki, ka kiyaye su a cikin sunanka wanda ka ba ni, domin su zama ɗaya kamar yadda muke. Lokacin da nake tare da su a duniya, ni na kiyaye su a cikin sunanka. Waɗanda ka ba ni na tsare su, kuma babu wani daga cikinsu da ya hallaka sai ɗan hallaka, domin a cika nassi. Yanzu amma ina zuwa wurinka, kuma ina faɗin waɗannan abubuwa a cikin duniya domin su sami farin cikina cikakke a cikinsu. Na ba su maganar Ka, kuma duniya ta ƙi su, domin ba su daga duniya ba, kamar yadda ni kuma ba ni daga duniya ba. Ba na rokon ka ɗauke su daga duniya, amma na rokon ka kiyaye su daga mugunta. Ba su daga duniya ba, kamar yadda ni ba na duniya ba. Tsarkake su a cikin gaskiyarka; kalmark gaskiya ce. Kamar yadda ka aiko ni zuwa duniya, haka kuma na aiko su zuwa duniya. Kuma saboda su, na tsarkake kaina, domin su ma su zama tsarkakakku a cikin gaskiya. Ba game da waɗannan kaɗai nake roko ba, amma kuma game da waɗanda suke gaskatawa a cikina ta wurin maganarsu. Domin duka su zama ɗaya, kamar yadda kai, Uba, kana a cikina kuma ni kuma ina a cikinka, domin su ma su kasance a cikinmu ɗaya, domin duniya ta gaskata cewa kai ka aiko ni. Kuma ni ɗaukakar da ka ba ni na ba su, domin su zama ɗaya kamar yadda mu ɗaya muke, Ni a cikinsu kuma kai a cikina, domin su zama cikakku a cikin ɗaya, kuma domin duniya ta san cewa kai ka aiko ni kuma ka ƙaunace su kamar yadda ka ƙaunace ni. Uba, waɗanda ka ba ni, ina so a inda nake, su ma su kasance tare da ni, domin su ga ɗaukakata da ka ba ni, saboda ka

ƙaunace ni tun kafin kafa duniya. Uba mai adalci, duniya ba ta san ka ba, amma ni na san ka, kuma waɗannan sun san cewa kai ka aiko ni. Kuma na sanar da su sunanka, kuma zan ci gaba da sanar da su, domin ƙaunar da ka ƙaunace ni ta kasance a cikinsu, ni kuma in kasance a cikinsu.

18

Bayan ya faɗi waɗannan abubuwa, Yesu ya fita tare da almajiransa zuwa ƙetaren rafin Kidron, inda akwai lambu, wanda ya shiga shi da almajiransa. Ya sani amma kuma Yahuda wanda yake cin amanarsa wurin, domin sau da yawa Yesu ya taru a can tare da almajiransa. Saboda haka Yahuda ya ɗauki ƙungiyar sojoji da mataimaka daga manyan firistoci da Farisiyawa, ya zo can da fitilu da kuma makamai. Yesu saboda haka, da yake sanin dukan abubuwan da suke zuwa a kansa, ya fita ya ce musu, Wane kuke nema? Suka amsa masa, Yesu Banazare. Yesu ya ce musu, Ni ne. Yahuda wanda yake bashe shi kuwa ya tsaya tare da su. Saboda haka, da ya ce musu Ni ne, sai suka ja da baya suka fāɗi ƙasa. Saboda haka ya sāke tambaye su, Wane kuke nema? Suka ce, Yesu Banazare. Yesu ya amsa, Na faɗa muku cewa Ni ne. Idan saboda haka kuna nemana, to ku bar waɗannan su tafi. Domin a cika maganar da ya faɗa, cewa waɗanda ka ba ni, ban rasa ko ɗaya daga cikinsu ba. Saboda haka Siman Bitrus, wanda yake da takobi, ya zare shi ya bugi bawan babban firist ya yanke kunnen damansa. Sunan bawan kuwa Malkus ne. Saboda haka Yesu ya ce wa Bitrus, Saka takobin a cikin kube. Kofi wanda Uba ya ba ni, ba zan sha shi ba?

Don haka sojojin Romawa da kwamandan su tare da jami'an Yahudawa suka kama Yesu suka daure shi. Suka kai shi wurin Annana da farko, domin shi ne surukin Kayafa, wanda yake

babban firist a wannan shekarar. Ya kasance kuwa Kayafa shi ne wanda ya shawarci Yahudawa cewa yana da amfani mutum ɗaya ya hallaka saboda jama'a. Sai Saminu Bitrus da wani almajiri suka bi Yesu. Wannan almajirin ya kasance sananne ga babban firist, sai ya shiga tare da Yesu zuwa harabar gidan babban firist, Amma Bitrus ya tsaya a wajen kofar a waje. Saboda haka sauran almajirin, wanda yake sananne ga babban firist, ya fita, ya yi magana da mai tsaron kofa, ya kuma shigar da Bitrus. Saboda haka yarinya mai tsaron kofa ta ce wa Bitrus, Shin kai ma ba daga cikin almajiran wannan mutum ba ne? Sai ya amsa ya ce, A'a, ba ni ba ne. Bayi da mataimaka sun tsaya a wurin, sun yi wutar garwashi, domin sanyi yake, suna kuma jin ɗumi. Bitrus ma yana tare da su, yana tsaye yana jin ɗumi. Don haka babban firist ya tambaye Yesu game da almajiransa da kuma game da koyarwarsa. Yesu ya amsa masa, Ni a fili na yi magana ga duniya, ni koyaushen na koyar a majami'a da kuma a cikin haikalin, inda Yahudawa suke taruwa koyaushen, kuma a asirce ban faɗi kome ba. Me ya sa kake tambayata? Ka tambaye waɗanda suka ji abin da na faɗa musu, duba waɗannan sun san abin da na faɗa. Amma bayan ya faɗi waɗannan abubuwa, ɗaya daga cikin mataimakan da ke tsaye a can ya ba Yesu mari yana cewa, Haka kake amsa wa babban firist? Yesu ya amsa masa, Idan na yi mugunyar magana, ka yi shaida game da muguntar, amma idan na yi kyakkyawar magana, me ya sa kake bugana? Anna ya aiko da shi a daure zuwa wurin Kayafa babban firist. Saminu Bitrus yana tsaye yana jin ɗumin jiki. Sai suka ce masa, Ashe, kai ma ɗaya ne daga cikin almajiransa? Saboda haka ya ƙi wancan kuma ya ce, Ba ni ba ne. ɗaya daga cikin bayin babban firist, wanda yake dangin mutumin da Bitrus ya yanke kunensa, ya ce, Ashe, ban gan ka a cikin lambun tare da shi ba? Saboda haka, Bitrus ya sāke ƙi, kuma nan take zakara ya yi cara.

Saboda haka suka kai Yesu daga wurin Kayafa zuwa fadar gwamna, lokacin kuwa safiya ne, amma su kansu ba su shiga fadar gwamna ba, domin kada su kazantu, amma don su ci Idi. Saboda haka Bilatus ya fita wurinsu ya ce, Wace zargi kuke kawo a kan wannan mutumin? Suka amsa suka ce masa, Idan ba mai aikata mugunta ba ne, da ba mu miƙa shi gare ka ba. Saboda haka Bilatus ya ce musu, Ku ɗauki shi ku kuma ku yi masa shari'a bisa ga dokar ku. Sai Yahudawa suka ce masa, Ba a yarda mana mu kashe kowa ba. Domin a cika maganar Yesu da ya faɗa, yana nuna irin mutuwar da zai yi. Saboda haka Bilatus ya sake shiga fadar shari'a, ya kira Yesu ya ce masa, Kai ne Sarkin Yahudawa? Yesu ya amsa masa, Kai da kanka kake faɗin wannan, ko wasu sun faɗa maka game da ni? Bilatus ya amsa, Shin ni Bayahude ne? Al'ummar ka da manyan firistoci sun miƙa ka gare ni. Me ka yi? Yesu ya amsa, Mulƙina ba na duniyar nan ba ne. Da a ce na duniyar nan ne mulƙina, da bayina sun yi yaƙi don kada a ba da ni ga Yahudawa. Amma yanzu mulƙina ba na nan ba ne. Sai Bilatus ya ce masa, To, kai sarki ne? Yesu ya amsa, Kai ne ka faɗa cewa ni sarki ne. Ni an haife ni saboda wannan, kuma saboda wannan ne na zo duniya, domin in shaida gaskiya. Duk wanda yake na gaskiya yana jin muryata. Bilatus ya ce masa, Menene gaskiya? Bayan ya faɗi haka, sai ya sāke fita zuwa wurin Yahudawa ya ce musu, Ni ban sami wani laifi a gare shi ba. Akwai al'ada a gare ku cewa in saki ɗaya a gare ku a lokacin Bikin Ketarewa, don haka kuna so in saki muku Sarkin Yahudawa? Saboda haka suka sāke yin ihu duka suna cewa, Ba wannan ba, amma Barabbas. Barabbas kuwa ɗan fashi ne.

19

Sa'an nan don haka Bilatus ya ɗauki Yesu ya kuma yi masa bulala. Kuma sojojin suka saƙa rawani daga ƙaya suka sanya a kansa, kuma suka sa masa tufafin shunayya. Kuma suna cewa,

Gaisuwa sarki na Yahudawa, kuma suna ba shi mari. Saboda haka Bilatus ya sāke fita waje ya ce musu, Duba, ina fitar da shi a gare ku waje, domin ku san cewa ban sami wani laifi a gare shi ba. Saboda haka Yesu ya fita waje sanye da rawanin faya da rigar shunayya. Sai ya ce musu, Ga mutumin nan. Saboda haka lokacin da manyan firistoci da ma'aikatansu suka gan shi, suka yi ihu suna cewa, A gicciye shi! A gicciye shi! Bilatus ya ce musu, Ku dauki shi ku kanku ku gicciye shi, domin ni ban sami wani laifi a gare shi ba. Yahudawa suka amsa masa, Muna da dokarmu, kuma bisa ga dokarmu ya kamata ya mutu, domin ya mai da kansa Dan Allah. Saboda haka, lokacin da Bilatus ya ji wannan maganar, ya kara jin tsoro. Sai ya sāke shiga cikin fadar gwamnati, ya ce wa Yesu, Daga ina ka fito? Amma Yesu bai ba shi amsa ba. Saboda haka Bilatus ya ce masa, Ba za ka yi magana da ni ba? Ba ka san cewa ina da ikon gicciye ka, kuma ina da ikon saki ka ba? Yesu ya amsa, Ba ka da iko ko kaɗan a kaina, idan ba an ba ka shi daga sama ba. Saboda wannan, wanda yake ba da ni gare ka yana da babbar zunubi. Daga wannan sai Bilatus ya nemi ya saki shi, amma Yahudawa suka yi ihu suna cewa, Idan ka saki wannan mutum, ba kai aboki na Kaisar ba ne. Duk wanda ya mai da kansa sarki yana adawa da Kaisar. Saboda haka Bilatus, da ya ji wannan magana, sai ya fitar da Yesu waje, ya kuma zauna a kan kujerar shari'a a wurin da ake kira Lithostroton, a cikin Ibrananci kuwa Gabbatha. Ya kasance shirye-shiryen Ista, sa'a kuwa kamar ta shida, sai ya ce wa Yahudawa, Duba sarkin ku. Amma suka yi ihu cewa, Dauke shi! Dauke shi! Ka gicciye shi! Bilatus ya ce musu, Sarkinku zan gicciye? Manyan firistoci suka amsa, Ba mu da sarki sai Kaisar. Saboda haka a lokacin nan ya ba da shi gare su domin a gicciye shi.

Suka karɓi Yesu kuma suka kai shi, yana dauke da gicciyensa ya fita zuwa wurin da ake kira wurin fokon-kai, wanda ake kira da

Ibrananci Golgota, Inda suka gicciye shi, tare da shi wasu biyu, ɗaya daga wannan gefe ɗaya kuma daga wancan gefe, amma Yesu a tsakiya. Bilatus ya rubuta taken kuma ya sanya shi a kan gicciye, an rubuta kuwa, Yesu Banazare, Sarkin Yahudawa. Saboda haka Yahudawa da yawa sun karanta wannan taken, domin wurin da aka gicciye Yesu yana kusa da birnin, kuma an rubuta shi da Ibrananci, da Helenanci, da Romananci. Manyan firistocin Yahudawa suna ce wa Bilatus, Kada ka rubuta, Sarkin Yahudawa, amma ka rubuta cewa wannan mutum ya ce, Ni ne Sarkin Yahudawa. Bilatus ya amsa, Abin da na rubuta, na rubuta.

Saboda haka sojoji, lokacin da suka gicciye Yesu, suka ɗauki tufafin sa kuma suka raba su kashi huɗu, kowane soja ya sami rabonsa, da kuma rigar ciki. Rigar ciki kuwa ba ta da dinki, an safa ta daga sama har fasa gaba ɗaya. Suka ce saboda haka zuwa ga juna, Kada mu yage shi, amma bari mu jefa ƙuri'a game da shi na wane zai kasance, domin nassi ya cika wanda yake cewa, Suka raba tufafina wa kansu, kuma a kan tufafina suka jefa ƙuri'a.

Saboda haka sojojin sun yi waɗannan abubuwa. Suna tsaye kuwa kusa da gicciye na Yesu akwai mahaifiyarsa da yar'uwar mahaifiyarsa, Maryamu ta Kilofas, da Maryamu Magdalin. Yesu saboda haka, da ya ga mahaifiyarsa da almajirin da yake tsaye wanda yake ƙauna, ya ce wa mahaifiyarsa, Mace, ga ɗanki. Sa'an nan ya ce wa almajirin, Duba mahaifiyarka. Kuma daga wannan lokacin, almajirin ya ɗauki ta zuwa gidansa. Bayan wannan, da Yesu ya san cewa duka an riga an kammala, domin a cika nassi, ya ce, Ina jin ƙishirwa. Saboda haka, akwai tasa cike da ruwan tsami a wurin. Sai suka cika soso da ruwan tsami, suka sa shi a kan reshen hyssop, suka kai shi bakinsa. Saboda haka lokacin da Yesu ya sha ruwan tsamin, sai ya ce, An gama. Sa'an nan ya sunkuyar da kansa ya ba da ruhunsa.

Saboda haka Yahudawa, domin kada gawarwaki su kasance a kan gicciye a ranar Asabar, tun da yake ranar shiriya ce, kuma babbar rana ce ta wannan Asabar, suka roki Bilatus a karya kafafunsu, a kuma ɗauke su. Don haka sojojin suka zo, suka karya kafafun na farko da na ɗayan wanda aka gicciye tare da shi. Amma da suka zo wurin Yesu, da suka gan shi ya riga ya mutu, ba su karya kafafunsa ba, Amma ɗaya daga cikin sojojin ya soke gefensa da māshi, kuma nan take jini da ruwa suka fito. Kuma wanda ya gani ya ba da shaida, shaidarsa kuwa gaskiya ce, shi kuma ya san cewa yana faɗin gaskiya, domin ku ma ku gaskata. Wannan ya faru domin a cika nassi, ba za a karya kowace kashi nasa ba. Kuma kuma, wani nassi yana cewa, Za su dubi wanda suka soka.

Bayan wannan, Yusufu wanda daga Arimateya, wanda yake almajiri na Yesu, amma an boye saboda tsoron Yahudawa, ya tambaye Bilatus domin ya ɗauki jikin Yesu, kuma Bilatus ya yarda. Saboda haka ya zo ya ɗauki jikin Yesu. Ya zo kuma Nikodimus, wanda ya zo wurin Yesu da dare a farko, yana ɗauke da cakuda turare da aloyes kamar lita ɗari. Saboda haka suka ɗauki jikin Yesu suka naɗe shi da lilin tufafi tare da kayan yaji, kamar yadda al'adar Yahudawa take a kan binne matattu. Akwai lambu a wurin da aka gicciye shi, kuma a cikin lambun akwai sabon kabari wanda har yanzu ba a taɓa sanya kowa a ciki ba. A can nan saboda shirye-shiryen Yahudawa, domin kabarin yana kusa, suka ajiye Yesu.

20

A ranar ɗaya ta Asabar, Maryamu Magdalin ta zo da safe yayinda duhu har yanzu yake, zuwa kabarin, kuma ta ga an ɗauke dutsen daga kabarin. Ta gudu saboda haka ta kuma zo wurin Saminu Bitrus da kuma wurin ɗayan almajirin da Yesu ya ƙauna, ta ce musu, Sun ɗauki Ubangiji daga kabarin, kuma ba mu san

inda suka ajiye shi ba. Saboda haka Bitrus da ɗayan almajirin suka fita suna zuwa kabarin. Suna gudu amma su biyun tare, kuma wancan almajirin ya gudu da sauri fiye da Bitrus kuma ya zo na farko zuwa kabarin. Kuma ya sunkuyar ya duba, ya ga zanen lilin suna kwance, amma bai shiga ba. Saboda haka Saminu Bitrus ya zo yana biye da shi, kuma ya shiga cikin kabarin ya ga zanen lilin suna kwance. Kuma kyallen fuskar da yake a kansa, ba ya kwance tare da kyallen lilin, sai dai an naɗe shi kaɗai a wuri ɗaya. Sa'an nan saboda haka sai wancan almajirin da ya zo na farko ya shiga cikin kabarin, ya gani kuma ya gaskata. Ba su riga sun fahimci nassin ba tukuna domin dole ne ya tashi daga matattu. Saboda haka almajiran suka koma gida. Maryamu kuwa ta tsaya a wajen kabari tana kuka a waje. Saboda haka yayinda take kuka, sai ta sunkuyar da kanta zuwa cikin kabarin kuma ta ga manzanni biyu sanye da farare suna zaune, ɗaya a gefen kai ɗaya kuma a gefen kafafu, inda jikin Yesu ya kwanta. Sai waɗannan suka ce mata, Ya mace, me yake sa kike kuka? Ta amsa musu ta ce, Sun ɗauki Ubangijina, kuma ban san inda suka ajiye shi ba. Bayan ta faɗi wannan, sai ta juya ta wajen baya, ta ga Yesu yana tsaye, amma ba ta san cewa Yesu ne ba. Yesu ya ce mata, Ya mace, me yake sa kike kuka? Wane kike nema? Tana tsammani cewa shi mai lambu ne, sai ta ce masa, Ubangiji, idan kai ka ɗauke shi, ka faɗa mini inda ka ajiye shi, ni kuwa zan ɗauke shi. Yesu ya ce mata, Maryamu. Ta juya ta ce masa, Rabboni, wanda ake nufi da shi, Malami. Yesu ya ce mata, Kada ki taɓa ni, domin ban tukuna hau zuwa ga Ubana ba. Amma ki je wurin yan'uwana ki faɗa musu cewa, Ina hawa zuwa ga Ubana da Ubanku, da Allahna da Allahnku. Maryamu Magdalin ta zo tana ba da rahoto ga almajiran cewa ta ga Ubangiji, kuma ya faɗa mata waɗannan abubuwa.

Saboda yamma ta kasance a wannan rana ta farko ta Asabbaci, kuma kofofi sun rufe inda almajiran suka taru saboda

tsoron Yahudawa, sai Yesu ya zo ya tsaya a tsakiyarsu, ya ce musu, Salama a gare ku. Kuma bayan ya fadɪ wannan, ya nuna musu hannayensa da gefensa. Saboda haka almajiran suka yi farin ciki bayan sun ga Ubangiji. Saboda haka Yesu ya sãke ce musu, Salama ta kasance tare da ku. Kamar yadda Uba ya aiko ni, haka ni ma ina aikon ku. Kuma bayan ya fadɪ wannan, ya hura a kansu ya ce musu, Ku karɓi Ruhu Mai Tsarki, Idan kun gafarta wa wasu zunubansu, za a gafarta musu; idan kuka riƙe na wasu, an riƙe su.

Toma kuwa, ɗaya daga cikin sha biyun, wanda ake kira Didimus, ba ya tare da su lokacin da Yesu ya zo. Saboda haka sauran almajiran suka ce masa, Mun ga Ubangiji. Amma ya ce musu, Idan ban ga alamar ƙusoshi a hannuwansa ba, in kuma sa yatsana a cikin alamar ƙusoshi, in kuma sa hannuna a cikin gefensa, ba zan yarda ba. Kuma bayan kwanaki takwas, almajiransa suka sãke kasance a ciki, Toma kuwa yana tare da su. Yesu ya zo yayin da ƙofofi suke a rufe, ya tsaya a tsakiya ya ce, Salama a gare ku. Sa'an nan ya ce wa Toma, Kawo yatsanka nan ka ga hannuwana, kuma kawo hannunka ka sa a gefena, kada ka zama marar imani, amma ka zama mai imani. Sai Toma ya amsa ya ce masa, Ubangijina da Allahna. Yesu ya ce masa, Saboda ka gan ni, ka gaskata. Masu albarka ne waɗanda ba su gani ba amma suka gaskata.

Alamu da yawa hakika Yesu ya yi a gaban almajiransa, waɗanda ba a rubuta su a cikin wannan littafin ba, Amma an rubuta waɗannan abubuwa domin ku gaskata cewa Yesu shi ne Almasihu, Dan Allah, kuma domin ta wurin gaskatawa ku sami rai a cikin sunansa.

Bayan wadannan abubuwa, Yesu ya sāke bayyana kansa ga almajiransa a bakin tekun Tibariya, kuma haka ya bayyana. Suna tare Saminu Bitrus, da Toma wanda ake kira Didymus, da Natanael wanda daga Kana ta Galili, da ya'yan Zabadi, da wasu almajiransa biyu. Saminu Bitrus ya ce musu, Zan je in yi kamun kifi. Suka ce masa, Mu ma za mu tafi tare da kai. Suka fita suka shiga cikin jirgin ruwa nan take, amma a wannan dare ba su kama kome ba. Amma da safe ya riga ya waye, sai Yesu ya tsaya a bakin teku, amma duk da haka almajiran ba su san cewa Yesu ne ba. Yesu ya ce musu saboda haka, Yara, ba ku da kifi ko? Suka amsa masa, A'a. Shi amma ya ce musu, Jefa ragar a gefen dama na jirgin ruwa, za ku kuwa samu. Suka jefa saboda haka, amma ba su kara iya jan ta ba saboda yawan kifayen. Saboda haka almajirin nan wanda Yesu ya kaunata ya ce wa Bitrus, Ubangiji ne. Da Saminu Bitrus ya ji cewa Ubangiji ne, sai ya dāura rigar waje, domin ya kasance tsirara, sannan ya jefa kansa cikin teku. Amma sauran almajiran sun zo da jirgin ruwa, domin ba su da nisa da kasa, sai dai kamar kamu dāri biyu, suna jan ragar da ke cike da kifaye. Saboda haka da suka sauka a kasa, sai suka ga wutar garwashi da take kwance da kifi a kanta da burodi. Yesu ya ce musu, Ku kawo daga cikin kifin da kuka kama yanzu. Saminu Bitrus ya haura ya kuma ja ragar zuwa kasa, cike da manyan kifaye dāri hamsin da uku, kuma duk da yawansu ragar ba ta yage ba. Yesu ya ce musu, Ku zo ku ci abincin safe. Amma babu wani daga cikin almajiran da ya kuskura ya tambaye shi, Kai wane ne? domin sun san cewa Ubangiji ne. Saboda haka Yesu ya zo ya dāuki burocin ya ba su, haka kuma ya yi da kifin. Wannan ya riga ya zama sau na uku da Yesu ya bayyana ga almajiransa bayan ya tashi daga matattu.

Lokacin da suka gama cin abincin safe, Yesu ya ce wa Saminu Bitrus, Saminu dān Yunana, kana kaunata fiye da wadannan? Ya ce masa, I, Ubangiji, ka san cewa ina kaunarka. Ya ce masa, Ka

ciyar da tumakina. Ya sāke ce masa sau na biyu, Siman dan Yunana, kana kaunata ni? Ya ce masa, I, Ubangiji, kai ka san cewa ina kaunarka. Ya ce masa, Ka yi kiwon tumakina. Ya ce masa a karo na uku, Siman Yona, kana kaunata ni? Bitrus ya damu saboda ya tambaye shi a karo na uku, Kana kaunata ni? Sai ya ce masa, Ubangiji, kai ka san kome, kai ka san cewa ina kaunarka. Yesu ya ce masa, Kiwo tumaki na. Gaskiya gaskiya ina gaya maka, lokacin da kake karami, kakan dāura kanka ka yi tafiya zuwa inda kake so, amma lokacin da ka tsufa, za ka miƙa hannuwanka, wani kuwa zai dāure ka, ya kai ka inda ba ka so ba. Wannan kuwa ya faɗa yana nuna wace irin mutuwa zai dāukaka Allah. Bayan ya faɗi wannan, sai ya ce masa, Bi ni. Bayan ya juya, Bitrus ya ga almajirin da Yesu ya kaunata yana bi, wanda kuma ya jingina a kan kirjin Yesu a lokacin abincin dare kuma ya ce, Ubangiji, wa zai bashe ka? Ganin wannan, Bitrus ya ce wa Yesu, Ubangiji, wannan fa me? Yesu ya ce masa, Idan ina son ya kasance har sai na zo, me ya shafe ka? Kai ka bi ni. Saboda haka wannan magana ta fita zuwa ga yan'uwa cewa wannan almajiri ba zai mutu ba, amma Yesu bai faɗa masa cewa ba zai mutu ba, sai dai Idan ina son ya zauna har in zo, me ya shafe ka?

Wannan shi ne almajirin da yake ba da shaida game da waɗannan abubuwa kuma ya rubuta su, kuma mun san cewa shaidarsa gaskiya ce. Akwai kuma waɗānsu abubuwa da yawa da Yesu ya yi, waɗānda idan za a rubuta su ɗaya-ɗaya, ina tsammanin duniya ba za ta iya dāukar littattafan da za a rubuta ba. Lalle ne.

Farawa

1

A farko, Allah ya halicci sama da ƙasa. Amma ƙasa ba ta da siffa kuma ba a tsara ta, duhu kuwa yana bisa rami mai zurfi, Ruhun Allah kuwa yana shawagi bisa ruwa. Kuma Allah ya ce, Bari a sami haske, sai kuwa aka sami haske. Kuma Allah ya ga hasken, cewa yana da kyau, kuma Allah ya raba tsakanin haske da duhu. Sai Allah ya kira haske yini, ya kuma kira duhu dare. Yamma ta kasance, safiya kuma ta kasance, yini na daya.

Sai Allah ya ce, Bari a kasance sararin sama a tsakiyar ruwa, kuma bari ya raba tsakanin ruwa da ruwa. Haka kuwa ya kasance. Kuma Allah ya yi sararin sama, kuma Allah ya raba tsakanin ruwan da yake ƙarƙashin sararin sama, da tsakanin ruwan da yake saman sararin sama. Allah ya kira sararin da yake tsakanin ruwa sama, Allah kuwa ya ga cewa yana da kyau. Sai ya zama maraice, ya kuma zama safiya, wannan ita ce rana ta biyu.

Kuma Allah ya ce, Bari a tara ruwa ƙarƙashin sama zuwa wuri ɗaya, kuma bari busasshiyar ƙasa ta bayyana, kuma haka ya zama. Aka tara ruwa ƙarƙashin sama zuwa wuraren taronsu, kuma busasshiyar ƙasa ta bayyana. Kuma Allah ya kira busasshiyar ƙasa ƙasa, ya kuma kira tarin ruwa tekuna, Allah kuwa ya ga cewa yana da kyau. Sai Allah ya ce, Bari ƙasa ta fitar da ciyawa, tsire-tsire masu iri bisa ga irinsu da kamancensu, da itatuwa masu ya'ya waɗanda suke ba da ya'ya masu iri a cikinsu bisa ga irinsu a kan ƙasa. Haka kuwa ya kasance. Kuma ƙasa ta fitar da ciyawa ta ciyayi mai fitar da iri bisa ga irinsa da bisa ga kamanninta, da itace mai ya'ya yana samar da ya'ya, wanda irinsa yana a cikinsa bisa ga

irinsa a kan ƙasa, kuma Allah ya ga cewa yana da kyau. Kuma ya faru maraice, kuma ya faru safiya, rana ta uku.

Sai Allah ya ce, Bari a kasance haskoki a sararin sama don su haskaka ƙasa, su raba tsakanin yini da dare, su zama alamu na lokuta, da ranaku, da shekaru. Kuma bari su zama haskoki a sararin sama, domin su haskaka a kan ƙasa, kuma haka ya faru. Kuma Allah ya yi manyan fitilu biyu, babbar fitila don mulkin yini, da ƙaramar fitila don mulkin dare, da taurari. Kuma Allah ya sanya su a cikin sararin sama na sammai, domin su haskaka a kan ƙasa, Kuma don mulkin yini da dare, da kuma raba tsakanin haske da duhu, sai Allah ya ga cewa yana da kyau. Kuma aka yi maraice, aka kuma yi safiya, rana ta huɗu.

Sai Allah ya ce, Bari ruwa su fitar da halittu masu rarrafe masu rai, da tsuntsaye masu tashi a sararin sama a saman ƙasa. Haka kuwa ya kasance. Kuma Allah ya yi manyan halittun teku, da dukan rayayyun halittu masu rarrafe waɗanda ruwa suka fitar, bisa ga irinsu, da kuma dukan tsuntsayen masu fuka-fuki bisa ga irinsu, kuma Allah ya ga cewa suna da kyau. Kuma Allah ya albarkace su, yana cewa, Ku ƙaru ku kuma riɓaɓɓanya, ku cika ruwaye a cikin tekuna, tsuntsaye kuma su riɓaɓɓanya a kan ƙasa. Kuma ya faru maraice, kuma ya faru safiya, rana ta biyar.

Kuma Allah ya ce, Bari ƙasa ta fitar da rai mai rai bisa ga irinsa, dabbobi masu kafa huɗu, da abubuwan da suke rarrafe, da namomin daji na ƙasa bisa ga irinsu, kuma ya zama haka. Kuma Allah ya yi namun daji na ƙasa bisa ga irinsu, da dabbobi bisa ga irinsu, da duk abubuwan da suke rarrafe na ƙasa bisa ga irinsu, Allah kuwa ya ga cewa suna da kyau.

Sai Allah ya ce, Bari mu yi mutum bisa ga siffar mu da kama da mu, kuma bari su yi mulki a kan kifin tekun, da tsuntsayen sama, da dabbobi, da dukan ƙasa, da dukan halittun da suke rarrafe a kan ƙasa. Kuma Allah ya yi mutum bisa ga siffarSa, ya haliƙe shi namiji da mace. Allah ya albarkace su yana cewa, Ku ƙaru ku riƙanya, ku cika ƙasa ku mallake ta, ku yi mulki a kan kifayen tekun, tsuntsayen sama, dukan dabbobi, dukan ƙasa, da dukan halittu masu rarrafe da suke rarrafe a kan ƙasa. Kuma Allah ya ce, Duba, na ba ku dukan ciyawa mai iri mai shuka iri, wanda yake a saman dukan ƙasa, da kuma dukan itace wanda yake da ya'yan itace mai iri a cikinsa, zai zama muku abinci. Kuma ga dukan namun daji na ƙasa, da dukan tsuntsayen sama, da dukan abin da yake rarrafe a kan ƙasa, wanda yake da rai a cikinsa, na ba su dukan ciyawa mai kore don abinci, kuma haka ya kasance. Kuma Allah ya ga dukan abubuwan da ya yi, ga shi, suna da kyau sosai. Dare ya yi, safe kuma ya yi, wannan ita ce rana ta shida.

2

Aka kammala sama da ƙasa, da dukan abubuwan da ke cikinsu.

Kuma Allah ya kammala ayyukansa a rana ta shida waɗanda ya yi, kuma ya huta a rana ta bakwai daga dukan ayyukansa waɗanda ya yi. Kuma Allah ya albarkaci ranar ta bakwas, ya kuma tsarkake ta, domin a cikinta ya huta daga dukan ayyukan da ya fara yi.

Wannan shi ne littafin halittar sama da ƙasa, lokacin da aka haliƙe su, a ranar da Ubangiji Allah ya yi sama da ƙasa, Kuma dukan koren fili kafin su kasance a kan ƙasa, da dukan ciyawa fili kafin su tsiro, domin Allah bai yi ruwan sama a kan ƙasa ba, kuma

babu mutumin da zai yi aiki a kanta. Maɓuɓɓu kuwa yana fitowa daga ƙasa, yana kuma ban ruwa ga dukan saman ƙasa. Kuma Allah ya siffanta mutum daga ƙurar ƙasa, ya kuma hura numfashin rai a cikin fuskarsa, sai mutum ya zama mai rai.

Kuma Allah ya dasa aljanna a cikin Adnin wajen gabas, ya kuma sanya a can mutumin da ya halitta. Kuma Allah ya sa ya tsiro daga ƙasa kowane itace mai kyau don gani, kuma mai kyau don abinci, da kuma itacen rai a tsakiyar aljanna, da itacen sanin alheri da sharri. Kogi kuwa yana fitowa daga Eden don ya yi wa aljannar banruwa, daga can sai ya rabu zuwa rassa huɗu. Sunan ɗaya shi ne Fishon, wanda yake kewaye da dukan ƙasar Havilah, inda akwai zinariya. Zinariyar ƙasar nan tana da kyau, kuma a can akwai garwashi da dutsen kore. Kuma sunan kogi na biyu, Gihon, wannan ne yake kewaye da dukan ƙasar Habasha. Kuma kogin na uku shi ne Tigris, wannan wanda yake gudana a gaban ƙasar Assuriya, amma kogin na huɗu shi ne Yufiretis. Ubangiji Allah kuwa ya ɗauki mutumin da ya halitta, ya sanya shi a cikin aljannap jin dadi, domin ya yi aiki a cikinta ya kuma kiyaye ta. Kuma Ubangiji Allah ya umarci Adamu, yana cewa, Za ka ci daga kowane itace a cikin aljanna. Amma daga itacen sanin alheri da sharri, kada ku ci daga gare shi, domin a rana da za ku ci daga gare shi, lalle za ku mutu.

Kuma Ubangiji Allah ya ce, Ba shi da kyau mutum ya kasance shi kaɗai, bari mu yi masa mataimaki wanda ya dace da shi. Kuma Allah ya ƙara halicce daga ƙasa dukan namomin jeji na fili, da dukan tsuntsayen sama, kuma ya kawo su wurin Adamu, don ganin abin da zai kira su, kuma duk abin da Adamu ya kira shi rai mai rai, wannan ne sunansa. Sai Adamu ya ba wa dukan dabbobi sunaye, da dukan tsuntsayen sama, da dukan namomin daji, amma ga Adamu ba a sami mataimaki mai kama da shi ba. Kuma

Allah ya sanya mamaki a kan Adamu, ya sa ya yi barci, ya dāuki dāya daga haƙarƙarinsa, ya cika wurin da nama. Kuma Allah ya gina haƙarƙarin da ya dāuka daga Adamu ya mai da ita mace, sa'an nan ya kawo ta wurin Adamu. Sai Adamu ya ce, Wannan yanzu kashi ne daga kashina, kuma nama daga namana. Za a kira ta mace domin an dāuke ta daga namiji. Saboda wannan mutum zai bar mahaifinsa da mahaifiyarsa, kuma zai haɗu da matarsa, su biyun kuwa za su zama jiki dāya. Kuma su biyun sun kasance tsirara, Adam da matarsa, amma ba su ji kunya ba.

3

Amma maciji ya kasance mafi wayo na dukan dabbobin da suke a kan kasa, waɗanda Ubangiji Allah ya halitta, sai maciji ya ce wa matar, Me ya sa Allah ya ce, ba za ku ci daga kowane itacen Aljanna ba? Kuma mace ta ce wa maciji, Daga ya'yan itatuwan aljanna za mu ci, Amma game da ya'yan itacen da yake a tsakiyar Aljanna, Allah ya ce, Kada ku ci daga gare shi, kuma kada ku taɓa shi, don kada ku mutu. Sai maciji ya ce wa matar, Ba lalle ne ku mutu ba, Allah ya san cewa a kowace rana da kuka ci daga gare shi, za a buɗe idanunku, kuma za ku zama kamar alloli, kuna sanin alheri da sharri. Sai matar ta ga cewa itacen yana da kyau don a ci, kuma yana da daɗi ga idanu a duba, kuma yana da kyau don samun fahimta, sai ta dāuki ya'yan itacen, ta ci, ta kuma ba mijinta wanda yake tare da ita, shi ma ya ci. Sai aka buɗe idanun su biyun, suka gane cewa tsirarai suke, suka ɗinke ganyen itacen faure, suka yi wa kansu abin dāmara. Suka ji muryar Ubangiji Allah yana tafiya a cikin Aljanna da yamma, sai Adamu da matarsa suka buya daga gaban Ubangiji Allah a tsakiyar itatuwan Aljanna. Kuma Ubangiji Allah ya kira Adam, ya ce masa, Adam, ina kake? Kuma ya ce masa, Na ji muryarka yana tafiya a cikin aljanna, kuma na ji tsoro domin tsirara nake, sai na buya. Kuma Allah ya ce masa,

Wane ya fadā maka cewa kai tsirara kake? Ashe, ka ci daga itacen da na umarce ka kada ka ci daga gare shi kadai? Kuma Adamu ya ce, Macen da ka ba ni tare da ni, ita ce ta ba ni daga itacen, sai na ci. Sai Ubangiji Allah ya ce wa matar, Me ke nan da kika yi? Sai matar ta ce, Macijin ya yaudare ni, na kuwa ci.

Sai Ubangiji Allah ya ce wa maciji, Saboda ka yi wannan, la'ananne ne kai fiye da dukan dabbobi da dukan namun jeji na duniya. Za ka yi rarrafe da kirjinka da cikinka, za ka kuma ci kura dukan kwanakin rayuwarka. Zan sanya gāba tsakaninka da macen, da kuma tsakanin zuriyarka da zuriyarta; shi zai kiyaye kanka, kai kuma za ka kiyaye diddigen sa. Kuma ga matar ya ce, tabbatacce zan fara radadin ki da nishi ki, cikin radadi za ki haifi ya'ya, kuma zuwa ga mijin ki za ki juya, shi kuwa zai yi mulki a kanki. Amma ga Adamu ya ce, Saboda ka saurari muryar matarka, kuma ka ci daga itacen da na umarce ka kada ka ci daga gare shi, la'ananne ce kasa saboda aikinka, cikin wahala za ka ci abincinta dukan kwanakin rayuwarka. Kaya da kayayyuwa za su tsiro maka, kuma za ka ci ciyayar gona. A cikin gumi na fuskarka za ka ci abincinka, har sai an mayar da kai zuwa kasar da aka dauke ka daga cikinta, domin kasa kai ne, kuma zuwa kasa za ka koma. Kuma Adamu ya kira sunan matarsa Rai, domin ita ce uwar dukan masu rai. Ubangiji Allah ya yi wa Adamu da matarsa riguna na fata, ya kuma sa musu su.

Kuma Allah ya ce, Duba, Adamu ya zama kamar ɗaya daga cikinmu, yana sanin alheri da sharri, kuma yanzu kada yā taɓa miƙa hannunsa ya ɗauki daga itacen rai ya ci, don kada yā rayu har abada. Kuma Ubangiji Allah ya kore shi daga aljannap jin dadi, don ya nome kasar da aka dauke shi daga gare ta. Kuma ya kori Adamu, ya kuma zaunar da shi a gaban lambun jin dadi, ya

kuma sa Kerubobi da takobin wuta mai juyawa, don su tsare hanyar itacen rai.

4

Adam ya san Hauwa matarsa, kuma ta yi ciki ta haifi Kayinu, kuma ta ce, Na samu mutum ta wurin Allah. Kuma ta kara haifar da dān'uwansa Habila, kuma Habila ya zama makiyayin tumaki, amma Kayinu ya kasance manomi. Kuma bayan kwanaki, Kayinu ya kawo hadaya ga Ubangiji daga ya'yan gona na ƙasa, Habila kuma ya kawo daga farkon haihuwar tumakinsa da kitsensu, Allah kuwa ya dubi Habila da kyautansa. A kan Kayinu kuwa, da kuma hadayunsa, bai kula ba, sai Kayinu ya yi bakin ciki sosai, fuskarsa kuma ta fāḍi. Kuma Ubangiji Allah ya ce wa Kayinu, Me ya sa ka yi bakin ciki sosai, kuma me ya sa fuskarka ta sunkuya? Ba idan ka miƙa hadaya daidai, amma ba ka raba daidai ba, ka yi zunubi? Ka yi shiru, gare ka ne juyawarsa, kuma kai za ka mallake shi.

Sai Kayinu ya ce wa Habila dān'uwansa, Bari mu je fili. Sa'ad da suke a fili, sai Kayinu ya tashi ya fāḍa wa Habila dān'uwansa, ya kashe shi. Sai Ubangiji Allah ya ce wa Kayinu, Ina dān'uwanka Habila yake? Ya amsa ya ce, Ban sani ba, shin ni mai gadin dān'uwana ne? Sai Ubangiji ya ce, Me ka yi? Muryar jinin dān'uwanka tana kuka gare ni daga ƙasa. Kuma yanzu la'ananne kai daga na ƙasa, wanda ya buɗe bakin ta Lokacin da ka yi aiki a ƙasa, ba za ta kara ba da ƙarfinta gare ka ba, za ka kasance mai nishi da rawar jiki a kan ƙasa. Sai Kayinu ya ce wa Ubangiji Allah, Laifinā ya fi girma da a gafarta mini. Idan ka kore ni yau daga fuskar ƙasa, kuma daga fuskarka zan buya, zan zama mai nishi da rawar jiki a kan ƙasa, kuma duk wanda ya same ni zai kashe ni. Kuma Ubangiji Allah ya ce masa, Ba haka ba, duk wanda ya kashe Kain, za a yi ramuwa sau bakwai. Sai Ubangiji Allah ya sanya

alama a kan Kain, domin kada wanda ya same shi ya kashe shi. Kayinu ya fita daga gaban Allah, kuma ya zauna a kasar Naid, gaban Eden.

Kayinu kuwa ya san matarsa, ta yi ciki ta haifi Enok. Ya kasance yana ginin birni, ya kuma ba wa birnin suna bisa ga sunan dansa Enok. Ya faru ga Enoch, Gaidad, kuma Gaidad ya haifi Mahalalel, kuma Mahalalel ya haifi Methuselah, kuma Methuselah ya haifi Lamech.

Kuma Lamech ya dauki mata biyu wa kansa, sunan daya Ada, sunan ta biyu kuma Sella. Kuma Ada ta haifi Jobel, wannan shi ne mahaifin wadanda suke zaune a cikin tantuna suna kiwon dabbobi. Kuma sunan dan'uwansa Jubal, shi ne ya kirkiro molo da garaya. Zillah ita ma ta haifi Tubal, wanda ya kasance makerin tagulla da karfe, mai bugun guduma. Yar'uwar Tubal ita ce Noema. Lamech ya ce wa matansa, Adah da Zillah, Ku ji muryata, mata na Lamech, ku saurari kalmomina, domin na kashe mutum saboda raunin da ya yi mini, da kuma saurayi saboda raunin da ya yi mini. Cewa an yi ramuwa sau bakwai daga Kayinu, amma daga Lamek, sau saba'in sau bakwai.

Adamu ya san matarsa Hauwa'a, ta yi ciki ta haifi da, ya kuma ba shi suna Shitu, tana cewa, Allah ya taso mini wani zuriya a maimakon Habila, wanda Kayinu ya kashe. Kuma ga Shitu an haifa da, ya kuma sanya masa suna Enos. Wannan ne ya fara kiran sunan Ubangiji Allah.

5

Wannan shi ne littafin tarihin halitta na mutane. A ranar da Allah ya haliƙci Adamu, bisa ga siffar Allah ya haliƙce shi. Namiji

da mace ya haliƙce su, ya kuma albarkace su, ya kuma sanya musu suna Adam a ranar da ya haliƙce su. Adamu ya rayu shekara ɗari biyu da talatin, ya haifi ɗa bisa ga siffarsa da kamanninsa, ya kuma sanya masa suna Shitu. Kwanakin Adamu bayan ya haifi Shitu sun kai shekaru ɗari bakwai, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata. Dukan kwanakin rayuwar Adamu sun kai shekara ɗari tara da talatin, sa'an nan ya mutu. Shitu ya rayu shekaru ɗari biyu da biyar, kuma ya haifi Enos. Kuma Seth ya rayu bayan ya haifi Enos shekaru ɗari bakwai da bakwai, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata. Dukan kwanakin rayuwar Seth sun kai shekara dari tara sha goma sha biyu, sa'an nan ya mutu. Kuma Enos ya rayu shekaru ɗari da casa'in, ya kuma haifi Kainan. Kuma Enos ya rayu bayan ya haifi Kainan shekara ɗari bakwai sha goma sha biyar, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata. Dukan kwanakin Enos sun kai shekaru dari tara da biyar, sai ya mutu. Kuma Kainan ya rayu shekaru ɗari da saba'in, ya kuma haifi Mahalalel. Kuma Kainan ya rayu shekaru ɗari bakwai da arba'in bayan ya haifi Mahalalel, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata. Dukan kwanakin Kainan sun kai shekaru dari tara da goma, sai ya mutu.

Mahalalel ya rayu shekaru ɗari da sittin da biyar, kuma ya haifi Yared. Kuma Mahalalel ya rayu shekara ɗari bakwai da talatin bayan ya haifi Jared, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata. Dukan kwanakin rayuwar Maleleel sun kai shekaru ɗari takwas da casa'in da biyar, sa'an nan ya mutu. Kuma Jared ya rayu shekara ɗari da sittin da biyu, ya haifi Enoch. Kuma Jared ya rayu shekaru dari takwas bayan ya haifi Enoch, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata. Dukan kwanakin Jared sun kai shekara dari tara da sittin da biyu, sa'an nan ya mutu. Enoch ya rayu shekaru ɗari da sittin da biyar, sai ya haifi Metusela. Enoch ya yi aiki da Allah bayan ya haifi Methuselah, shekaru ɗari biyu, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata. Dukan kwanakin Enoch sun kai shekara

ɗari uku da sittin da biyar. Enoch ya faranta wa Allah rai, kuma ba a same shi ba, domin Allah ya ɗauke shi. Methuselah ya rayu shekaru ɗari da sittin da bakwai, kuma ya haifi Lamech. Kuma Methuselah ya rayu bayan ya haifi Lamech shekaru ɗari takwas da biyu, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata. Dukan kwanakin rayuwar Methuselah sun kai shekara ɗari tara da sittin da tara, sa'an nan ya mutu. Kuma Lamech ya rayu shekaru ɗari da tamanin da takwas, ya kuma haifi ɗa. Kuma ya sanya masa suna Nuhu, yana cewa, Wannan zai ba mu hutu daga ayyukanmu, da kuma daga azabar hannuwanmu, da kuma daga ƙasar da Ubangiji Allah ya la'anta. Kuma Lamech ya rayu shekaru ɗari biyar da sittin da biyar bayan ya haifi Nuhu, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata. Dukan kwanakin rayuwar Lamech sun kai shekara ɗari bakwai da hamsin da uku, sa'an nan ya mutu. Kuma Nuhu yana da shekaru ɗari biyar, ya haifi ya'ya maza uku: Shem, Ham, da Yafet.

6

Kuma ya faru lokacin da mutane suka fara ƙaruwa a kan ƙasa, aka haifa musu ya'ya mata. Bayan ganin yan maza na Allah yan matan mutane cewa suna da kyau, sai suka ɗauki wa kansu mata daga dukkansu waɗanda suka zaɓa. Ubangiji Allah ya ce, Ruhuna ba zai kasance a cikin waɗannan mutane har abada ba, domin su nama ne, amma kwanakinsu za su zama shekaru ɗari da ashirin. Masu girma sun kasance a kan ƙasa a cikin kwanakin nan, kuma bayan haka, kamar yadda ya'yan Allah suke shiga zuwa ga yan matan mutane suka haifa musu. Waɗannan su ne masu girma tun ɗa, mutanen da suka shahara.

Ubangiji Allah ya ga cewa munanan ayyukan mutane sun ƙaru a duniya, kuma kowane mutum yana tunani a zuciyarsa da hankali a kan mugunta kullum, Kuma Allah ya yi tunani cewa ya

halicce mutum a kan ƙasa, ya kuma yi tunani. Kuma Allah ya ce, Zan share mutum wanda na halitta daga fuskar ƙasa, daga mutum har zuwa dabba, kuma daga halittun da suke rarrafe har zuwa tsuntsayen sama, domin na yi nadama da halittar su.

Amma Nuhu ya sami tagomashi a gaban Ubangiji Allah. Waɗannan kuwa su ne zuriyar Nuhu. Nuhu mutum mai adalci ne, cikakke a cikin zamaninsa, Nuhu ya yi tafiya tare da Allah. Nuhu kuwa ya haifi ya'ya maza uku: Shem, Ham, da Yafet. An lalata ƙasar a gaban Allah, kuma an cika ta da rashin adalci. Ubangiji Allah ya ga ƙasa, kuma ta lalace, domin dukan halittu masu jiki sun lalatar da hanyarsu a duniya. Sai Ubangiji Allah ya ce wa Nuhu, Lokacin kowane mutum ya zo a gabana, domin ƙasa ta cika da rashin adalci saboda su, kuma ga shi, zan hallaka su da ƙasar.

Saboda haka ka yi wa kanka jirgin ruwa daga katakan da suke murabba'i, ka yi ɗakunan ajiye a cikin jirgin ruwan, kuma ka shafe shi da kwalta a ciki da a waje. Kuma haka za ka yi jirgin, tsawonsa kamu ɗari uku, fāɗinsa kamu hamsin, tsayinsa kamu kamu talatin. Tara gaba za ka yi jirgin, kuma zuwa kamu ɗaya za ka kammala shi daga sama, amma ƙofar jirgin za ka yi a gefe, bene na ƙasa, bene na biyu da bene na uku za ka yi shi. Ni kuwa, duba, zan kawo ambaliya, ruwa a kan ƙasa, don in halaka dukan nama wanda yake da numfashin rai a ƙarƙashin sama, kuma duk abin da yake a kan ƙasa zai mutu.

Zan kafa alkawarina tare da kai, za ka shiga cikin jirgin ruwa kai, da ya'yanka maza, da matarka, da matan ya'yanka maza tare da kai. Kuma daga dukan dabbobi, daga dukan abubuwan da suke rarrafe, daga dukan namomin daji, da kuma daga kowane nama, biyu-biyu daga kowannensu za ka shigar da su cikin jirgin ruwa, domin ka kiyaye su tare da kanka; namiji da mace za su kasance.

Daga dukan tsuntsayen sama bisa ga irinsu, da dukan dabbobi bisa ga irinsu, da dukan halittun da suke rarrafe a ƙasa bisa ga irinsu, biyu-biyu daga kowannensu za su shigo wurinka don a ciyar da su tare da kai, namiji da mace. Kai kuwa, za ka dauka wa kanka daga dukan abincin da za ku ci, kuma za ka tattara su wurinka, kuma zai zama maka da waɗancan don su ci. Kuma Nuhu ya yi dukan abin da Ubangiji Allah ya umarce shi, haka ya yi.

7

Kuma Ubangiji Allah ya ce wa Nuhu, Shiga kai da dukan iyalinka zuwa cikin jirgin ruwan, domin na ga kai mai adalci a gabana a cikin wannan tsara. Daga cikin dabbobin da suke tsarkaka, ka kawo gare ka bakwai bakwai, namiji da mace, amma daga cikin dabbobin da ba su da tsarki, ka kawo biyu biyu, namiji da mace. Kuma daga tsuntsayen sama masu tsarki, bakwai bakwai namiji da mace, kuma daga dukan tsuntsayen da ba su da tsarki, biyu biyu namiji da mace, don kiyaye iri a kan dukan ƙasa. Har yanzu, domin kwanaki bakwai zan kawo ruwan sama a kan ƙasa, kwanaki arba'in da dare arba'in, kuma zan goge dukan halittu da na halitta daga fuskar dukan ƙasa. Kuma Nuhu ya yi duk abin da Ubangiji Allah ya umarce shi. Amma Noah yana da shekaru ɗari shida, kuma ambaliyar ruwa ta faru a kan ƙasa. Nuhu da ya'yansa maza, da matarsa, da matan ya'yansa maza suka shiga cikin jirgin ruwa tare da shi saboda ruwan ambaliya. Kuma daga tsuntsayen masu tsarki, da tsuntsayen da ba su da tsarki, da dabbobin masu tsarki, da dabbobin da ba su da tsarki, da dukan abubuwan da suke rarrafe a kan ƙasa, Biyu-biyu sun shiga wurin Nuhu a cikin jirgin ruwa, namiji da mace, kamar yadda Allah ya umarci Nuhu. Bayan kwanaki bakwai, sai ruwan ambaliya ya zo a kan ƙasa. A cikin shekara ta ɗari shida ta rayuwar Nuhu, a wata na biyu, a rana

ta ashirin da bakwai ga watan, a wannan rana dukan maɓuɓɓugar rami mai zurfi sun fashe, kuma kofofin ruwan sama sun buɗe. Kuma ruwan sama ya yi ta sauka a kan ƙasa har kwana arba'in da dare arba'in. A wannan rana Nuhu, Shem, Ham, Jafet, ya'yansa maza, da matar Nuhu, da matan ya'yansa maza uku tare da shi, suka shiga cikin jirgin ruwa. Kuma duka namun jeji bisa ga irinsu, kuma duka dabbobi bisa ga irinsu, kuma duk abin da yake rarrafe yana motsawa a kan ƙasa bisa ga irinsa, kuma duk tsuntsu bisa ga irinsa, Sun shiga wurin Nuhu a cikin jirgin ruwa, biyu-biyu, namiji da mace, daga dukan halittu masu nama, waɗanda suke da numfashin rai. Kuma waɗanda suke shiga, namiji da mace daga kowane halitta mai nama, sun shiga kamar yadda Allah ya umarci Nuhu, sai Ubangiji Allah ya rufe jirgin daga waje.

Kuma ambaliyar ruwa ta kasance kwana arba'in da dare arba'in a kan ƙasa, ruwan kuwa ya ƙaru, ya daga jirgin, aka kuma daga shi daga ƙasa. Kuma ruwan ya yi rinjaye, kuma ya ƙaru sosai a kan ƙasa, kuma jirgin ruwan yana shawagi a saman ruwa. Ruwa kuwa ya yi rinjaye sosai sosai a kan ƙasa, kuma ya rufe dukan duwatsu masu tsawo waɗanda suke a ƙarƙashin sama. Kamu goma sha biyar ne ruwan ya daga sama, kuma ya rufe dukan duwatsu masu tsayi. Kuma duk halittu masu rai da ke motsi a kan ƙasa sun mutu, tsuntsaye, dabbobi, namun jeji, duk halittun da suke rarrafe a kan ƙasa, da duk ɗan adam. Kuma duk abin da yake da numfashin rai, da duk abin da yake a kan busasshiyar ƙasa, sun mutu. Kuma ya share duk halittu masu rai waɗanda suke a kan fuskar ƙasa, daga mutum har zuwa dabba, da abubuwan da suke rarrafe, da tsuntsayen sama, aka share su daga ƙasa. Aka bar Nuhu kaɗai, da waɗanda suke tare da shi a cikin jirgin ruwa. Kuma ruwa ya yi yawa a kan ƙasa har kwana ɗari da hamsin.

Kuma Allah ya tuna da Nuhu, da dukan namun jeji, da dukan dabbobi, da dukan tsuntsaye, da dukan abubuwan da suke rarrafe, duk waɗanda suke tare da shi a cikin jirgin ruwa, kuma Allah ya kawo iska a kan ƙasa, sai ruwan ya tsaya. Aka rufe maɓuɓɓugan rami, da ƙofofin ruwan sama, aka kuma hana ruwan sama. Kuma ruwan ya kasance yana raguwa yana tafiya daga ƙasa, kuma ruwan ya kasance yana raguwa bayan kwana ɗari da hamsin. Kuma jirgin ceto ya zauna a cikin wata na bakwai, a rana ta bakwai da ashirin na watan, a kan duwatsun Ararat. Ruwan kuwa ya yi ta raguwa har zuwa wata na goma. Kuma a cikin wata na goma, a rana ta farko ta watan, sai aka ga kawunan duwatsu. Kuma ya faru bayan kwana arba'in, Nuhu ya buɗe tagar jirgin ruwan da ya yi. Kuma ya aika da hankaka, ya fita, bai dawo ba har sai da ruwa ya bushe daga ƙasa. Kuma ya aika da kurciya bayansa, don ganin ko ruwa ya ragu daga ƙasa. Kuma kurciyar ba ta sami wurin hutawa ga ƙafafunta ba, sai ta komo wurinsa cikin jirgin ruwa, domin ruwa yana a kan dukan ƙasa. Sai ya mika hannunsa ya kama ta, ya shigar da ita wurinsa cikin jirgin ruwa. Kuma ya jira waɗansu kwanaki bakwai kuma, sai ya sāke aika kurciya daga cikin jirgin ruwa. Kurciya ta komo wurinsa da yamma, tana riƙe da ganyen itacen zaitun a bakinta, sai Nuhu ya gane cewa ruwa ya ragu daga ƙasa. Kuma ya jira waɗansu kwanaki bakwai, ya sāke aiko da kurciya, amma ba ta ƙara komowa wurinsa ba. Kuma ya faru a cikin shekara ta ɗari shida da ɗaya ta rayuwar Nuhu, a wata na farko, a rana ta ɗaya ga wata, ruwa ya ƙare daga ƙasa. Sai Nuhu ya buɗe rufin jirgin ruwan da ya yi, ya ga cewa ruwa ya ƙare daga fuskar ƙasa. A cikin wata na biyu, ƙasa ta bushe a rana ta ashirin da bakwai ga wata.

Ubangiji Allah ya ce wa Nuhu, Fita daga cikin jirgin ruwa kai, da matarka, da ya'yanka maza, da matan ya'yanka maza tare da kai. Kuma duk dabbobin daji waɗanda suke tare da kai, da dukan halittu masu rai daga tsuntsaye har zuwa dabbobi, da duk abin da

yake rarrafe yana motsi a ƙasa, ka fitar da su tare da kanka. Ku ƙaru kuma ku riɓaɓɓanya a kan ƙasa. Sai Nuhu ya fita, da matarsa, da ya'yansa maza, da matan ya'yansa maza tare da shi. Kuma dukkan namun jeji, da dukkan dabbobi, da kowane tsuntsu, da duk abin da yake rarrafe yana motsi a kan ƙasa bisa ga irinsu, sun fita daga jirgin ruwa.

Sai Nuhu ya gina bagade ga Ubangiji, ya dauki daga dukan dabbobin da suke tsarkaka, da dukan tsuntsayen da suke tsarkaka, ya miƙa hadayun ƙonawa a kan bagaden. Ubangiji Allah ya ji ƙanshin wari. Ubangiji Allah ya ce bayan ya yi tunani, Ba zan ƙara la'anta ƙasa saboda ayyukan mutane ba, domin tunanin mutum yana karkashin mugunta tun daga ƙuruciyarsa. Saboda haka ba zan ƙara halaka dukan halittu masu rai ba, kamar yadda na yi. Duk kwanakin duniya, shuki da girbi, sanyi da zafi, rani da bazara, yini da dare, ba za su daina ba.

9

Kuma Allah ya albarkaci Nuhu da ya'yansa maza, ya kuma ce musu, Ku ƙaru ku riɓaɓɓanya, ku cika ƙasa, ku kuma mallake ta. Kuma rawar jiki da tsoronku zai kasance a kan dukan namun daji na ƙasa, a kan dukan tsuntsayen sama, da a kan dukan abubuwan da suke motsi a ƙasa, da a kan dukan kifayen teku, na ba da su a ƙarkashin ikonku. Kuma duk halittar da take rarrafe, wadda take da rai, za ta zama muku abinci, kamar yadda na ba ku kayan lambu na ciyawa, haka na ba ku duka. Amma nama tare da jininsa wanda yake rayuwarsa, kada ku ci. Kuma domin jinin raikunanku, zan nemi shi daga hannun dukan dabbobin jeji, kuma zan nemi ran mutum daga hannun ɗan'uwansa. Wanda ya zubar da jinin mutum, a maimakon jininsa za a zubar da shi, domin na yi mutum

a siffar Allah. Amma ku, ku karu, ku ribanya, ku cika kasa, ku kuma mallake ta.

Kuma Allah ya ce wa Nuhu da ya'yansa maza tare da shi cewa, Kuma duba, ina kafa alkawarina da ku, da kuma zuriyarku a bayanku da dukan halittu masu rai tare da ku, daga tsuntsaye, da dabbobi, da dukan namomin daji na kasa, duk abin da yake tare da ku daga dukan wadanda suka fita daga jirgin ruwa. Zan kafa alkawarina da ku, kuma dukan halittu ba za su kara mutu ta hanyar ruwan ambaliya ba, kuma ba za a kara samun ambaliyar ruwa da za ta lalatar da dukan duniya ba. Sai Ubangiji Allah ya ce wa Nuhu, Wannan shi ne alamar alkawarin da nake yi tsakanina da ku, da kuma tsakanin dukan halittu masu rai wadanda suke tare da ku har tsararraki masu zuwa na har abada. Bakan na zan sanya a cikin girgije, kuma zai zama alamar alkawari tsakanin ni da kasa. Kuma zai kasance a lokacin da nake tara gizagizai a kan kasa, za a ga bakan gizo a cikin girgije. Kuma zan tuna da alkawarina, wanda yake tsakanina da ku, da tsakanin duk halittu masu rai a cikin duk nama, kuma ba zai kara kasancewa ruwa zuwa ambaliya ba, don a halaka duk nama. Bakan gizagizana zai kasance a cikin girgije, zan kuma gan shi don in tuna da alkawarin madawwami da ke tsakanina da kasa, da kuma tsakanin kowane halitta mai rai a cikin dukan nama wanda yake a kan kasa. Kuma Allah ya ce wa Nuhu, Wannan ita ce alamar alkawarin da na kafa tsakanina da dukan halittu masu rai da ke kan kasa.

Ya'yan maza Nuhu wadanda suka fita daga jirgin ruwa su ne Shem, Ham, da Yafet. Ham kuwa shi ne mahaifin Kan'ana. Wadannan uku su ne ya'yan Nuhu maza, kuma daga gare su aka bazu a dukan duniya. Kuma Nuhu ya fara zama manomi na kasa, ya kuma dasa gonar inabi. Kuma ya sha daga ruwan inabi, ya bugu, aka kuma tsirare shi a cikin gidansa. Kuma Ham, mahaifin

Kan'ana, ya ga tsiraicin mahaifinsa, ya fita ya fada wa yan'uwansa biyu a waje. Sai Shem da Japheth suka dauki rigar, suka dora a kan kafadunsu biyu, suka yi tafiya da baya, suka rufe tsiraicin mahaifinsu, fuskokinsu kuwa suna wajen baya, don haka ba su ga tsiraicin mahaifinsu ba. Nuhu ya farka daga giyar, kuma ya san abin da dansa karami ya yi masa. Kuma ya ce, La'ananne ne Kan'ana, bawa zai zama ga yan'uwansa. Kuma ya ce, albarka ta tabbata ga Ubangiji Allah na Shem, kuma Kan'ana zai zama bawansa. Bari Allah ya fadada wa Yafet, kuma bari ya zauna a cikin gidajen Shem, kuma bari Kan'ana ya zama bawansa.

Ya rayu kuwa Nuhu bayan ambaliyar ruwa shekaru dari uku da hamsin. Kuma dukan kwanakin Nuhu sun zama shekaru dari tara da hamsin, sai ya mutu.

10

Wadannan kuwa su ne zuriyar ya'yan Nuhu maza, Shem, Ham, Japheth, kuma an haifa musu ya'ya maza bayan ambaliyar ruwa.

Ya'yan maza Japheth: Gomer, da Magog, da Madai, da Javan, da Elisha, da Tubal, da Meshech, da Tiras. Kuma ya'yan Gomer su ne Ashkenaz, da Riphath, da Togarmah. Kuma ya'yan maza na Javan su ne: Elisha, da Tharseis, Kittim, Rodanim. Daga wadannan aka raba tsibirai na al'ummai a cikin kasashensu, kowanne bisa ga yarensa a cikin kabilansu, da kuma a cikin al'ummansu.

Ya'yan maza na Ham su ne: Kush, da Mizraim, da Fut, da Kan'ana. Ya'yan Kura su ne: Sheba, Havilah, Sabatha, Regma, da Sabathaka. Ya'yan Regma kuwa su ne: Sheba da Dedan. Kura ya

haifi Nebrod, wannan ne ya fara zama kato a duniya. Wannan ya kasance katon mafarauci a gaban Ubangiji Allah, saboda haka za su ce, Kamar Nimrod katon mafarauci a gaban Ubangiji. Kuma farkon mulkinsa ya zama Babila, da Orech, da Archad, da Chalanne, a cikin kasar Shinar. Daga wannan kasa, Assuriya ta fita, kuma ya gina Ninawa, da birni Rooboth, da Kalah, da Dasah a tsakanin Ninawa da Kalah; wannan ita ce babbar birni. Kuma Mizraim ya haifi Ludim, da Naphtali, da Enemetim, da Labim. da Patrusiyawa, da Kasluhiyawa, waɗanda Filistiyawa suka fito daga gare su, da Kafturiyawa. Kana'ana kuwa ya haifi Sidon ɗan farinsa, da Hitti, da Yabusawa, da Amoriyawa, da Girgashiyawa, da dan Hiwiyawa, da dan Arukawa, da dan Asennawa, da dan Aradian, da dan Samariya, da dan Amathi. Bayan wannan kuwa aka watsar da kabilun Kan'anawa. Iyakokin Kan'anawa sun kasance daga Sidon har zuwa Gerar da Gaza, har zuwa Sodom da Gomorra, Adama da Zeboyim har zuwa Lasha. Waɗannan su ne ya'yan Ham maza, bisa ga kabilansu, harsunansu, kasashensu, da kuma al'ummansu.

Kuma ga Shem an haifa, shi mahaifin dukan ya'yan Eber, ɗan'uwam Jafet babba. Ya'yan Shem su ne: Elam, da Assuriya, da Arfakshad, da Lud, da Aram, da Kainan. Kuma ya'yan maza Aram su ne: Uz, da Ul, da Gater, da Meshech. Kuma Arphaxad ya haifi Cainan, Cainan kuma ya haifi Sala, Sala kuma ya haifi Eber. Kuma ga Eber an haifa ya'ya maza biyu, sunan ɗaya Faleg, domin a zamaninsa aka raba kasa, sunan ɗan'uwansa kuwa Yoktan. Jektan kuma ya haifi Elmodad, da Saleth, da Sarmoth, da Jerach. da Hadoram, da Abimael, da Diklah, da Obal, da Abimael, da Sheba, da Ofir, da Euilah, da Jobab; dukkansu waɗannan ya'yan Jektan ne. Kuma wurin zamansa ya kasance daga Masse har zuwa Saphera, dutsen gabas. Waɗannan ya'yan maza na Shem ne, a cikin kabilansu, bisa ga harsunansu, a cikin kasashensu, da kuma a cikin al'ummansu. Waɗannan su ne kabilun ya'yan Nuhu bisa ga

tsararrakinsu, bisa ga al'ummansu, kuma daga waɗannan ne aka watsar da al'ummai a kan ƙasa bayan ambaliya.

11

Kuma dukan duniya tana da harshe ɗaya, da kuma magana ɗaya ga kowa. Kuma ya faru sa'ad da suka tashi daga gabas, sai suka sami fili a ƙasar Shinar, suka kuma zauna a can. Kuma mutum ya ce wa maƙwabcinsa, Ku zo mu yi tubali, mu gasa su da wuta. Sai tubalan ya zama musu dutse, kwalta kuma ya zama musu yumbu. Suka ce, Ku zo mu gina wa kanmu birni da hasumiya wadda kanta zai kai sama, mu kuma yi wa kanmu suna, kafin a watsar da mu a dukan fuskar ƙasa. Kuma Ubangiji ya sauko don ya ga birnin da hasumiyar da ya'yan mutane suka gina. Kuma Ubangiji ya ce, duba, jinsi ɗaya ne, kuma harshe ɗaya ga dukansu, kuma wannan suka fara yi, kuma yanzu ba abin da suke ƙoƙari yi da zai kasa musu ba. Zo, bari mu sauko mu rikita harshensu a can, domin kada kowannensu ji muryar maƙwabcinsa. Kuma Ubangiji ya watsar da su daga can zuwa dukan fuskar duniya, suka kuma daina ginin birni da hasumiyar. Saboda wannan aka kira sunanta Rudani, domin a can Ubangiji ya ruɗanya harshen dukan duniya, kuma daga can Ubangiji ya watsar da su a kan dukan duniya.

Kuma waɗannan su ne tsararrukan Shem, kuma Shem yana da shekara ɗari lokacin da ya haifi Arfakshad, a shekara ta biyu bayan ambaliya. Kuma Shem ya rayu shekaru ɗari biyar bayan ya haifi Arfaksad, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata, sa'an nan ya mutu. Kuma Arfakshad ya rayu shekaru ɗari da talatin da biyar, ya haifi Kainan. Kuma Arfaksad ya rayu shekaru ɗari huɗu bayan ya haifi Kainan, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata, sa'an nan ya mutu. Kuma Kainan ya rayu shekaru ɗari da talatin, kuma ya

haifi Sala, kuma Kainan ya rayu shekaru dāri uku da talatin bayan ya haifi Sala, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata, sa'an nan ya mutu. Kuma Sala ya rayu shekaru dāri da talatin, ya kuma haifi Eber. Kuma Sala ya rayu shekara dāri uku da talatin bayan ya haifi Eber, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata, sa'an nan ya mutu. Kuma Eber ya rayu shekaru dāri talatin da huɗu, ya kuma haifi Faleg. Kuma Eber ya rayu shekaru dāri biyu da saba'in bayan ya haifi Phaleg, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata, sa'an nan ya mutu. Kuma Phaleg ya rayu shekaru dāri da talatin, ya kuma haifi Ragau. Kuma Faleg ya rayu shekara dāri biyu da tara bayan ya haifi Ragau, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata, sa'an nan ya mutu. Ragau ya rayu shekara dāri talatin da biyu, sai ya haifi Saruj. Kuma Ragau ya rayu shekaru dāri biyu da bakwai bayan ya haifi Seruch, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata, sa'an nan ya mutu. Kuma Saruj ya rayu shekara dāri da talatin, ya kuma haifi Nahor. Kuma Seruch ya rayu shekaru dāri biyu bayan ya haifi Nahor, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata, sa'an nan ya mutu. Nahor ya rayu shekaru dāri ɗaya da saba'in da tara, kuma ya haifi Tera. Kuma Nahor ya rayu shekara dāri ashirin da biyar bayan ya haifi Tera, kuma ya haifi ya'ya maza da ya'ya mata, sa'an nan ya mutu. Kuma Tharra ya rayu shekara saba'in, ya haifi Abram, Nahor, da Haran.

Wadānnan kuwa su ne zuriyar Tharra. Tharra ya haifi Abram, da Nahor, da Haran, kuma Haran ya haifi Lot. Kuma Haran ya mutu a gaban Terah mahaifinsa, a kasar da aka haife shi, a kasar Kaldiyawa. Abram da Nahor suka auri mata. Sunan matar Abram Sarai ne, sunan matar Nahor kuwa Milka ne, yar Haran, wanda yake mahaifin Milka da mahaifin Iska. Kuma Sarai ta kasance bararriya, kuma ba ta haifa yara ba. Kuma Terah ya dāuki Abram dānsa, da Lot dān Haran, jikan sa, da Sarai amaryarsa, matar Abram dānsa, ya fitar da su daga kasar Kaldiyawa don su je kasar

Kan'ana, suka zo har Haran, ya zauna a can. Dukan kwanakin Tarra a kasar Haran sun kai shekara dari biyu da biyar, kuma Tarra ya mutu a Haran.

12

Kuma Ubangiji ya ce wa Abram, Ka fita daga kasar, da daga danginaka, da daga gidan mahaifinka, ka zo kasar da zan nuna maka. Kuma zan mai da kai al'umma mai girma, zan kuwa albarkace ka, in daukaka sunanka, za ka kuma zama mai albarka. Kuma zan albarkaci wadanda suke albarkace ka, wadanda kuma suke la'ance ka zan la'anta su, kuma dukan kabilu na duniya za su sami albarka ta wurinka. Sai Abram ya tafi, kamar yadda Ubangiji ya yi magana da shi, kuma Lot ya tafi tare da shi. Abram yana da shekaru saba'in da biyar lokacin da ya bar Haran. Kuma Abram ya dauki matarsa Sarai, da Lot dan dan'uwansa, da dukan dukiyarsu da suka samu, da dukan ran da suka samu daga Haran, suka kuma fita don su tafi kasar Kan'ana. Kuma Abram ya bi ta kasar har zuwa tsawonta har zuwa wurin Shekem, a kan babban itacen oak, amma Kan'aniyawa a lokacin suna zaune a kasar. Ubangiji ya bayyana ga Abram, ya ce masa, Zan ba wa zuriyarka kasan nan, sai Abram ya gina bagade a can ga Ubangijin da ya bayyana gare shi. Kuma ya tashi daga can zuwa dutsen da yake gabas da Betel, ya kafa tentinsa a can, Betel tana yamma, Ai kuma tana gabas. Ya gina bagade a can ga Ubangiji, ya kuma yi kira da sunan Ubangiji. Abram ya tashi, ya tafi ya kafa sansani a cikin jeji.

Kuma aka yi yunwa a kasar, sai Abram ya gangara zuwa Masar don ya zauna a can, domin yunwa ta yi tsanani a kasar. Ya faru lokacin da Abram ya kusanci shiga zuwa Masar, sai Abram ya ce wa matarsa Sarai, Na sani cewa ke mace ce mai kyakkyawar fusha. Saboda haka, sa'ad da Masarawa suka gan ki, za su ce,

Matarsa ce wannan, kuma za su kashe ni, amma ke za su bar ki da rai. Na ce saboda haka cewa yar'uwersa ce ni, domin ya zama da kyau a gare ni saboda kai, kuma raina ya rayu saboda kai. Ya faru kuwa, lokacin da Abram ya shiga Masar, Masarawa suka ga matarsa cewa tana da kyau sosai. Kuma sarakunan Fir'auna sun gan ta, suka yabe ta a gaban Fir'auna, suka kuma shigar da ita cikin gidan Fir'auna. Kuma suka yi wa Abram alheri saboda ita, ya kuwa sami tumaki, da maruƙa, da jakuna, da bayi, da bayi mata, da alfadarai, da rafuma. Kuma Allah ya azabtar da Fir'auna da annoba manya-manya masu mugunta, da gidansa, saboda Sara matar Abram. Bayan ya kira Abram, Fir'auna ya ce, Me wannan ka yi mini, domin ba ka fada mini ba cewa matarka ce? Me ya sa ka ce yar'uwata ce? Na dauki ta wa kaina mata, yanzu ga matarka a gabanka, ka dauka ka tafi. Sai Fir'auna ya umarci mutanensa game da Abram su sallame shi tare da matarsa da duk abin da yake da shi.

13

Abram ya haura daga Masar shi da matarsa, da dukan abin da yake da shi, da Lot tare da shi, zuwa jeji. Abram kuwa ya kasance mai arziki kwarai da dabbobi, da azurfa, da zinariya. Kuma ya tafi daga inda ya zo zuwa cikin jeji har zuwa Betel, har zuwa wurin da tantinsa yake a baya, a tsakanin Betel da Angai. zuwa wurin bagaden, inda ya yi a can da farko, kuma Abram ya kira sunan Ubangiji a can. Kuma Lutu wanda yake tafiya tare da Abram yana da tumaki, da shanu, da tantuna. Kuma kasar ba ta iya daukar su su zauna tare, saboda dukiyoyinsu sun yi yawa, kuma kasar ba ta iya daukar su su zauna tare. Kuma aka yi fada tsakanin makiyayan dabbobin Abram da makiyayan dabbobin Lot, amma Kan'anawa da Ferizzawa a lokacin suna zaune a kasar. Abram ya ce wa Lot, Kada a yi fada tsakanina da kai, da kuma tsakanin makiyayina da

makiyayanka, domin mu yan'uwa ne. Ashe, dukan kasar ba ta a gabanka ba? Ka rabu da ni, idan ka tafi hagu, zan tafi dama, amma idan ka tafi dama, zan tafi hagu. Sai Lut ya daga idanunsa ya ga dukan yankin da ke kewaye da Urdun, cewa dukansa yana da ruwa sosai, kafin Allah ya halaka Sodom da Gomorra, kamar Aljannap Allah, kuma kamar kasar Masar, har zuwa Zoar. Sai Lutu ya zaba wa kansa dukan yankin da ke kewaye da Urdun, ya tashi ya tafi daga gabas, ta haka suka rabu kowa da dan'uwansa. Abram ya zauna a kasar Kan'ana, amma Lot ya zauna a birnin yankin kewaye, kuma ya kafa tentinsa a Sodom. Amma mutanen da suke a Sodom mugaye ne da masu zunubi a gaban Allah sosai. Amma Allah ya ce wa Abram bayan rabuwar Lot da shi, Ka daga idanunka, ka duba daga wurin da kake a yanzu zuwa arewa da kudu da gabas da yamma, Domin dukan kasar da kake gani, zan ba ka ita da zuriyarka har abada. Zan mai da zuriyarka kamar yashin kasa, idan wani zai iya kidayar yashin kasa, to zuriyarka ma za a kidaya. Tashi ka ratsa kasar zuwa tsawonta da fadin, domin zan ba ka ita da zuriyarka har abada. Bayan Abram ya kaura da tentinsa, ya zo ya zauna kusa da itacen oak na Mamre, wanda yake a Hebron, kuma ya gina bagade a can ga Ubangiji.

14

Ya faru a zamanin mulkin Amraphal sarkin Sennaar, da Ariyok sarkin Ellasar, Khodollogomor sarkin Elam, da Thargal sarkin al'ummai, Sun yi yaki tare da Balla sarkin Sodom, da Barsa sarkin Gomorrah, da Sennaar sarkin Adamah, da Symobor sarkin Zeboiim, da kuma sarkin Balak, wannan ita ce Zoar. Duk wafannan sun yarda a kan kwazazzabon gishiri, wanda yake Tekun Gishiri. Shekara goma sha biyu sun bauta wa Chedorlaomer, amma a shekara ta goma sha uku sun yi tawaye. A cikin shekara ta goma sha huɗu, Chedorlaomer da sarakunan da

suke tare da shi suka zo, suka karkashe dodanni a Ashtaroth da Karnaim, da al'ummai masu karfi tare da su, da kuma mutanen Ommaeans a birnin Saue. Kuma da Horites waɗanda suke a cikin duwatsun Seir, har zuwa terebinth na Paran, wanda yake a cikin jeji. Kuma sun dawo suka zo kan maɓuɓɓugar hukunci, wannan ita ce Kadesh, kuma suka yanke dukan sarakunan Amalek, da Amoriyawa waɗanda suke zaune a Hazazon Tamar. Sai ya fita sarkin Sodom, da sarkin Gomorrah, da sarkin Admah, da sarkin Zeboiim, da sarkin Balak (wato Zoar), suka ja dāga don yaƙi a kwarin gishiri. zuwa Chedorlaomer sarkin Elam, da Tidal sarkin al'ummai, da Amraphel sarkin Shinar, da Arioch sarkin Ellasar, sarakuna huɗu zuwa ga biyar. Kwarin mai gishiri yana da rijiyoyin kwalta. Sarkin Sodom da sarkin Gomorra sun gudu, suka fada a can, amma waɗanda suka rage sun gudu zuwa tsaunuka. Sun ɗauki duk dawakai na Sodom da Gomorra, da duk abincinsu, suka tafi. Suka ɗauki Lot ɗan ɗan'uwan Abram, da dukan kayaninsa, suka tafi, domin yana zaune a Sodom.

Ya iso amma daga cikin waɗanda aka ceto, wani ya sanar da Abram Baibrahima, shi kuwa yana zaune kusa da itacen oak na Mamre Ba'amoriyawa, ɗan'uwan Eshcol, da ɗan'uwan Onan, waɗanda suka kasance abokan haɗin gwiwa na Abram. Da ya ji amma Abram cewa an kama Lot ɗan'uwanasa, ya kirga mutanen gidansa ɗari uku sha goma da takwas, kuma ya bi su har zuwa Dan. Kuma ya fāɗa musu da dare shi da kansa tare da bayinsa, ya buge su, ya bi su har zuwa Hobah, wanda yake a hagun Damascus. Kuma ya mayar da dukan dawakan Sodom, kuma ya mayar da Lot ɗan ɗan'uwanasa, da dukan dukiyoyinsa, da mata, da mutane. Sarkin Sodom ya fita don ya sadu da shi, bayan ya dawo daga yaƙin da ya yi da Chedorlaomer da sarakunan da suke tare da shi, zuwa kwarin Shaveh, wanda yake filin sarakuna.

Kuma Melchizedek sarkin Salem ya fito da burodi da ruwan inabi, ya kasance kuwa firist na Allah Mafi Daukaka. Kuma ya albarkaci Abram, ya kuma ce, Albarka ta tabbata ga Abram daga Allah Mafi Daukaka, wanda ya haliƙci sama da ƙasa. Kuma albarka ta tabbata ga Allah Mafi Daukaka, wanda ya ba da abokan gābanka a ƙarƙashin ikonka, kuma Abram ya ba shi kashi ɗaya bisa goma daga duka. Sarkin Sodom ya ce wa Abram, Ka ba ni mutane, amma ka ɗauki dukiyar wa kanka. Ya ce amma Abram ya ce wa sarkin Sodom, Zan ɗaga hannuna zuwa ga Ubangiji Allah Mafi Daukaka, wanda ya haliƙci sama da ƙasa, Idan daga zare har zuwa madaurin takalmi zan karɓa daga dukan naka, domin kada ka ce cewa ni na wadatar da Abram. Sai dai abin da samari suka ci, da rabon mutanen da suka tafi tare da ni Eshcol, Onan, Mamre, waɗannan za su ɗauki rabo.

15

Bayan waɗannan kalmomi, maganar Ubangiji ta zo wurin Abram a cikin wahayi, tana cewa, Kada ka ji tsoro, Abram, ni ne garkuwarka, ladanka zai yi yawa sosai. Ya ce Abram, Ubangiji Maigida, me za ka ba ni? Ni kuwa ina tafiya ba da yara, ɗan gidan aiki na Masek, wannan Damascus Eliezer ne. Sai Abram ya ce, Tun da yake ba ka ba ni zuriya ba, to, bawan da aka haifa a gidana zai zama magājjina. Kuma nan take muryar Ubangiji ta zo masa, tana cewa, Ba wannan zai gāje ka ba, amma wanda zai fito daga gare ka, shi ne zai gāje ka. Ya fitar da shi waje, ya ce masa, Ka duba sama, ka ƙirga taurari, idan za ka iya ƙidaya su. Sai ya ce, Haka zuriyarka za ta kasance. Kuma Abram ya gaskata Allah, aka kuwa ƙidaya masa hakan a matsayin adalci. Ya ce masa, Ni ne Allah wanda ya fitar da kai daga ƙasar Kalɗiyawa, domin in ba ka wannan ƙasa ta gādo. Ya ce kuwa, Ubangiji Maigida, ta yaya zan sani cewa zan gāji ta? Ya ce masa, Dauki mini karsana mai

shekara uku, da akuya mai shekara uku, da rago mai shekara uku, da kurciya, da tattabara. Ya dauki dukan wadannan a gare shi, ya raba su a tsakiya, ya ajiye su daura da juna, amma tsuntsayen bai raba su ba. Tsuntsaye suka sauko a kan gawarwakin da guntun-guntunsu, sai Abram ya zauna tare da su. Game da faduwar rana, sai rudewa ta fado kan Abram, kuma ga shi, babban tsoro mai duhu yana fadowa a kansa. Kuma aka fada wa Abram, Tabbatacce za ka sani cewa bako ne zuriyarka za su zama a cikin kasar da ba tasu ba, kuma za a bautar da su, kuma za a wulakanta su, kuma za a kasantar da su, shekaru dari huɗu. Amma al'ummar da za su bauta wa, zan yi musu hukunci, kuma bayan haka, za su fita daga nan da dukiya mai yawa. Kai kuwa za ka koma wurin kakanninka cikin salama, bayan an yi maka rayuwa mai tsawo har ka tsufa sosai. A tsara ta huɗu za su dawo nan, domin har yanzu zunuban Amoriyawa ba su cika ba. Tun amma rana ta fadi zuwa yamma, harshen wuta ya bayyana, kuma ga tanda mai hayaki da fitilun wuta, wadanda suka wuce tsakanin rabe-raben wadannan. A wannan rana, Ubangiji ya yi alkawari da Abram, yana cewa, Ga zuriyarka zan ba da wannan kasa, daga kogin Masar har zuwa babban kogi Yufiretis. Masu Keniyawa, da masu Kenizziyawa, da masu Kadmoniyawa. da Hittawa, da Ferizziyawa, da Rafa'imawa, da Amorawa, da Kan'anawa, da Hiwiyawa, da Girgashiyawa, da Yebusawa.

16

Sarai matar Abram ba ta haifa masa ba, amma tana da baiwa yar Masar, wadda sunanta Hagar. Sarai ta ce wa Abram, Duba, Ubangiji ya kulle ni don kada in haihu, saboda haka ka shiga wurin baranyata, domin in sami yara daga gare ta. Abram kuwa ya ji muryar Sarai. Kuma Sarai matar Abram ta dauki Hagar Bamasariya, baranyarta, bayan shekara goma da Abram ya zauna

a kasar Kan'ana, ta ba mijinta Abram ta zama matarsa. Kuma ya shiga wurin Hagar, ta kuwa dauki ciki, kuma ta ga cewa tana da ciki, sai aka wulakanta uwargida a gabanta. Sarai ta ce wa Abram, ana zalunta ni daga gare ka, ni na ba da baiwar yarinya ta zuwa kirjinka, amma da ta ga cewa tana da ciki, sai ta wulakanta ni a gabanta. Bari Allah ya yi shari'a tsakanina da kai. Abram ya ce wa Sarai, Ga baiwarka a hannunki, yi da ita abin da ya gamshi ki. Sai Sarai ta wulakanta ta, ta kuwa gudu daga gabanta.

Mala'ikan Ubangiji ya same ta a kan maɓuɓɓugar ruwa a cikin jeji, a kan maɓuɓɓugar da ke a hanyar Shur. Sai mala'ikan Ubangiji ya ce mata, Hagar, baiwar Sarai, daga ina kika fito? Kuma ina kike zuwa? Ta amsa ta ce, Ina gudu daga gaban Sarai uwargidana. Mala'ikan Ubangiji ya ce mata, Koma wurin uwargidarka kuma ki kasfantar da kanki a karkashin hannayenta. Kuma mala'ikan Ubangiji ya ce mata, Zan ninka zuriyarka sosai, ba za a iya kidaya su saboda yawansu ba. Sai mala'ikan Ubangiji ya ce mata, Duba, kina da ciki, kuma za ki haifi ɗa, za ki kuma kira sunansa Isma'ila, domin Ubangiji ya ji game da kasfantarki. Wannan zai zama mutumin jeji, hannayensa za su kasance a kan kowa, kuma hannuwan kowa za su kasance a kansa, zai kuma zauna a gaban dukan yan'uwansa. Kuma ta kira sunan Ubangiji wanda yake magana da ita, Kai Allah ne wanda yake ganina, domin ta ce, Lalle ma a nan na ga wanda ya bayyana a gare ni. Saboda wannan ya kira rijiyar, rijiyar da na gani a gaba, ga tsakanin Kadesh da tsakanin Barad. Kuma Hagar ta haifa wa Abram ɗa, kuma Abram ya kira sunan ɗansa, wanda Hagar ta haifa masa, Isma'ila. Abram yana da shekaru tamanin da shida lokacin da Hagar ta haifa masa Ishmael.

Ya zama Abram yana da shekaru casa da tara. Sai Ubangiji ya bayyana ga Abram, ya ce masa, Ni ne Allahnka, ka yi abin da yake da kyau a gabana, ka kuma zama marar laifi. Kuma zan kafa alkawari na a tsakanina da kai, kuma zan kara yawanka sosai. Sai Abram ya fāḍi rubda ciki. Kuma Allah ya yi magana da shi, yana cewa, Ni kuwa, ga alkawarina yana tare da kai, kuma za ka zama uban al'ummai masu yawa. Kuma ba za a kara kiran sunanka Abram ba, amma sunanka zai zama Ibrahim, domin na sanya ka uban al'ummai masu yawa. Zan kara ka sosai sosai, zan mai da ka al'ummai masu yawa, kuma sarakuna za su fito daga gare ka. Zan kafa alkawari na tsakaninka da zuriyarka wadda za ta zo bayanka cikin tsararrakinsu, ya zama alkawari na har abada, domin in zama Allahnka da na zuriyarka bayanka. Zan ba ka da zuriyarka a bayanka kasar da kake zaune a ciki, dukan kasar Kan'ana, ta zama gādonku na har abada, kuma zan zama Allahnsu. Kuma Allah ya ce wa Ibrahim, Amma kai za ka kiyaye alkawarina, kai da zuriyarka a bayanka har tsararrakinsu. Kuma wannan shi ne alkawarin da za ku kiyaye tsakanina da ku, da tsakanin zuriyarku bayanka zuwa tsararrakinsu, za a yi wa kowane namiji a cikinku kaciya. Kuma za ku yi kaciya a naman kaciya ku, kuma wannan zai zama alama ta alkawari tsakanina da ku. Kuma yaron kwana takwas za a yi masa kaciya a gare ku, duk namiji a cikin tsararrakinku, da wanda aka haifa a gida da kuma wanda aka saya da azurfa daga kowane ḍan baḳo, wanda ba shi ne daga zuriyarka ba. Dole ne a yi wa wanda aka haifa a gidanka kaciya, da wanda aka saya da azurfa, kuma alkawarina zai kasance a kan namanku ya zama alkawari na har abada. Kuma namiji marar kaciya, wanda ba zai yi kaciya a naman fatar gajiarsa a rana ta takwas ba, za a hallaka ran nan daga cikin jinsinta, domin ya karya alkawarina. Kuma Allah ya ce wa Ibrahim, Sarai matarka, ba za a kara kiran ta Sarai ba, Sara ne za ta zama sunanta. Zan yi mata albarka, kuma zan ba ka ḁa daga gare ta, zan kuma yi masa albarka, zai kuma

zama al'ummai, sarakuna na al'ummai kuma za su fito daga gare shi. Sai Ibrahim ya fāḍi rubda ciki, ya yi dariya, ya kuma ce a ransa, Shin mutum mai shekara ḍari zai haifi ḍa? Kuma shin Saratu mai shekara casa'in za ta haifa? Ibrahim ya ce wa Allah, Bari Isma'ila wannan ya rayu a gabanka. Allah ya ce wa Ibrahim, I, ga Sara matarka za ta haifa maka ḍa, za ka kuma kira sunansa Ishaku. Zan kafa alkawarina da shi, alkawari na har abada, in zama Allahnsa da na zuriyarsa bayansa. Game da Isma'ila, duba na ji ka, kuma duba na albarkace shi, kuma zan kara shi, kuma zan yalwanta shi sosai, zai haifi al'ummai goma sha biyu, kuma zan mai da shi al'umma mai girma. Amma alkawarina zan kafa shi da Ishaku, wanda Saratu za ta haifa maka a wannan lokaci, a cikin shekara mai zuwa. Ya gama magana da shi, sai Allah ya haura daga wurin Ibrahim.

Sai Ibrahim ya ḍauki ḍansa Isma'ilu, da dukan yan gidansa, da dukan waḍanda aka saya da azurfa, da kowane namiji a cikin gidan Ibrahim, ya yi musu kaciya a wannan rana, kamar yadda Allah ya faḍa masa. Ibrahim kuwa yana da shekara casa'in da tara, lokacin da aka yi masa kaciya a naman gajiarsa. Ishmael amma ḍansa ya kasance ḍan shekara goma sha uku lokacin da aka yi masa kaciya a naman gajiarsa. A lokacin ranar nan, an yi wa Ibrahim kaciya, da Isma'ila ḍansa. Kuma duka mazan gidansa, da waḍanda aka haifa a gidansa, da waḍanda aka saya da azurfa daga al'ummai baḱi.

18

Allah ya bayyana gare shi a itacen oak na Mamre, yana zaune a bakin kofar tantinsa a tsakar rana. Ya ḍaga idanunsa ya gani, sai ga maza uku sun tsaya a gabansa, da ya gan su, sai ya ruga zuwa gabansu daga kofar tantinsa, ya yi sujada har kasa. Kuma ya ce,

Ubangiji, idan na sami tagomashi a gabanka, kada ka wuce bawanka. A ɗauki ruwa, su wanke kafafunku, ku kuma huta a karkashin itacen. Kuma zan ɗauki burodi, ku kuwa ci. Bayan wannan za ku ci gaba da tafiyarku, wadda kuka karkata daga gare ta zuwa ga bawanku. Sai ya ce, To, ka yi haka kamar yadda ka faɗa. Kuma Ibrahim ya yi sauri zuwa tentin wurin Saratu, ya ce mata, Yi sauri, kwaɓa mudu uku na garin alkama mai kyau, ka yi burodi. Ibrahim ya ruga zuwa wurin shanun, ya ɗauki ɗan maraƙi mai taushi da kyau, ya ba wa bawa, wanda ya yi sauri ya shirya shi. Ya ɗauki man shanu, da madara, da ɗan maraƙin da ya shirya, ya sa a gabansu, suka ci. Shi kansa kuwa ya tsaya a kusansu a karkashin itacen.

Ya ce masa, Ina Saratu matar ka? Shi kuwa ya amsa ya ce, Ga ta a cikin tanti. Ya ce, Zan dawo wurinka bisa ga wannan lokaci a lokacin da ya dace, kuma Saratu matarka za ta haifi ɗa. Saratu kuwa ta ji hakan a kofar tanti tana tsaye a bayansa. Ibrahim da Saratu sun tsufa sosai, kuma Saratu ta daina samun al'adar mata. Saratu ta yi dariya a ranta tana cewa, Bai taɓa faruwa da ni ba har zuwa yanzu, kuma ubangijina ya tsufa. Kuma Ubangiji ya ce wa Ibrahim, Me ya sa Saratu ta yi dariya a ranta, tana cewa, Shin da gaske zan haifa? Ni kuwa na tsufa. Ba abin da zai zama ba zai yiwu ga Allah ba? A wannan lokaci zan dawo wurinka a lokacin da aka tsara, kuma Saratu za ta haifi ɗa. Ya musanta amma Saratu, tana cewa, Ban yi dariya ba, domin ta ji tsoro. Sai ya ce mata, A'a, amma kin yi dariya.

Bayan sun tashi daga can, mutanen suka dubi kasa zuwa wajen Sodom da Gomorra. Ibrahim kuwa ya yi tafiya tare da su, yana raka su. Amma Ubangiji ya ce, Ba zan ɓoye wa Ibrahim bawana abin da nake yi ba. Abraham kuwa zai zama al'umma mai girma da yawa, kuma dukan al'ummomin duniya za su sami

albarka ta wurinsa. Na sani domin cewa zai umarci ya'yansa maza da gidansa bayansa, kuma za su kiyaye hanyoyin Ubangiji, su yi adalci da hukunci, domin Ubangiji ya kawo wa Ibrahim duk abin da ya fada masa. Ubangiji ya ce, Kukan Sodom da Gomorra sun karu sosai a gare ni, kuma zunubansu sun yi girma kwarai. Zan sauka don haka in ga, ko bisa ga kukansu da yake zuwa gare ni suna cika, ko kuwa ba haka ba, domin in sani. Kuma mazajen suka juyar da baya daga can, suka zo Sodom, amma Ibrahim har yanzu yana tsaye a gaban Ubangiji. Kuma da Ibrahim ya kusata, ya ce, Kada ka hallaka mai adalci tare da marasa tsoron Allah, don mai adalci zai zama kamar marasa tsoron Allah. Idan akwai masu adalci hamsin a cikin birnin, za ka hallaka su? Ba za ka bar dukan wurin saboda masu adalci hamsin, idan suna a cikinta ba? Ba za ka yi kamar wannan magana ba, ka kashe mai adalci tare da marar tsoron Allah, kuma mai adalci zai zama kamar marar tsoron Allah. Ba za ka yi ba! Kai mai yin shari'a a dukan duniya, ba za ka yi adalci ba? Ubangiji ya ce, Idan akwai mutane hamsin masu adalci a Sodom a cikin birnin, zan bar dukan birnin, da dukan wurin saboda su. Kuma da amsa Ibrahim ya ce, Yanzu na fara yin magana da Ubangijina, amma ni kura da toka ne. Idan amma masu adalci hamsin sun ragu zuwa arba'in da biyar, za ka hallaka dukan birnin saboda biyar? Sai ya ce, ba zan hallaka ba, idan na sami arba'in da biyar a can. Kuma ya kara yin magana da shi, ya ce, Idan kuma aka sami arba'in a can, sai ya ce, Ba zan hallaka ba saboda arba'in. Sai ya ce, Kada Ubangiji ya yi fushi idan zan yi magana. Idan kuma aka sami talatin a can fa? Sai ya ce, Ba zan hallaka ba saboda talatin dín. Kuma ya ce, Tun da ina da yin magana ga Ubangiji, idan kuma aka sami ashirin a can? Sai ya ce, Ba zan hallaka ba, idan na sami ashirin a can. Sai ya ce, Kada in bata lokacinka Ubangiji, idan zan kara magana sau ɗaya kawai? Idan kuma aka same su goma a can? Sai ya ce, Ba zan hallaka ba

saboda waɗancan goma. Ubangiji ya tafi bayan ya daina magana da Ibrahim, Ibrahim kuma ya koma wurinsa.

19

Suka zo amma su biyu mala'iku zuwa Sodom yamma Sai ya ce, Duba, Ubangijina, ku karkata zuwa gidan bawanka, ku sauka, ku wanke kafafunku, sa'an nan kun tashi da sassafe za ku ci gaba da tafiyarku. Amma suka ce, A'a, za mu sauka a titi. Kuma ya roke su da karki, suka kuwa karkata zuwa gare shi, suka shiga gidansa, ya shirya musu abin sha, ya gasa musu burodi marar yisti, suka kuwa ci. Kafin su yi barci, mazan garin, yan Sodom sun kewaye gidan, daga saurayi har zuwa dattijo, dukan mutane tare. Suka kira Lutu suka ce masa, Ina mazan da suka shigo wurinka da dare? Fitar da su wurinmu domin mu yi jima'i da su. Lot ya fita ya je wurinsu a bakin kofa, ya kuma rufe kofar a bayansa. Ya ce musu, Ko kaɗan yan'uwa, kada ku yi mugunta. Ina da ya'ya mata biyu waɗanda ba su taɓa sanin namiji ba, zan fitar da su zuwa gare ku, kuma ku yi amfani da su kamar yadda zai yi muku daɗi, kawai kada ku yi wa mutanen nan wani abu na rashin adalci, domin sun shiga karkashin inuwar rufin gidana. Suka ce masa, Ka janye can! Ka shigo ne don ka zauna a baƙo, ba don ka yi shari'a ba? Yanzu fa, za mu fi yi maka mugunta fiye da waɗancan. Suka matsa wa Lutu sosai, suka kuma kusace su farfasa kofar. Amma mazan suka miƙa hannuwansu suka ja Lutu zuwa gare su cikin gida, suka kuma rufe kofar gidan. Amma mazan da suke a kofar gidan, sun buge su da makanta daga karami har zuwa babba, sai suka ruɗe suna neman kofar. Amma mutanen suka ce wa Lot, Akwai maka a nan surukai, ko ya'a maza, ko ya'a mata? Ko kuma akwai wani naka a cikin birnin, fitar da su daga wannan wuri, Domin muna halaka wannan wuri, saboda kukansu ya tashi a gaban Ubangiji, kuma Ubangiji ya aiko mu mu halaka shi. Lot ya fita, ya yi magana

da surukai nasa waɗanda suka auri ya'yansa mata, ya ce, Ku tashi, ku fita daga wannan wuri, domin Ubangiji zai hallaka birnin. Amma ya yi kama kamar yana wasa a gaban surukai nasa. Lokacin da safe ya yi, mala'iku sun yi wa Lot gaggawa, suna cewa, Ka tashi ka ɗauki matarka, da ya'yanka mata biyu waɗanda kake da su, ka fita, domin kada kai ma ka hallaka tare da zunuban birnin. Kuma suka damu, sai mala'ikun suka kama hannunsa, da hannun matarsa, da hannuwan ya'yansa mata biyu, domin Ubangiji ya ji tausayinsa.

Kuma ya faru lokacin da suka fitar da su waje, sai suka ce, Ka ceci ranka, kada ka duba baya, kada kuma ka tsaya a dukan yankin kewaye, ka gudu zuwa dutsen don ka ceci kanka, don kada ka shafe tare. Lot ya ce musu, ina rokonka Ubangiji, tun da bawanka ya sami jinkai a gabanka, kuma ka fara girman adalcinka wanda kake yi a kaina don rayuwar ruhina, amma ni ba zan iya samun ceto zuwa dutsen ba, don kada muguntar ta kama ni in mutu. Duba, wannan birni yana kusa da inda zan gudu zuwa, yana da kankanta, bari in gudu zuwa can in kuɓuta, ashe ba karami ba ne? Raina zai rayu saboda kai. Kuma ya ce masa, duba na yarda da fuskarka da kan wannan kalmar, ba zan hallaka garin da ka yi magana game da shi ba. Yi sauri don haka ka sami ceto a can, domin ba zan iya yin kome ba, har sai ka iso can. Saboda wannan aka kira sunan garin nan, Zoar. Rana ta fito a kan kasa, kuma Lot ya shiga Zoar. Kuma Ubangiji ya saukar da wuta mai tsarki a kan Sodom da Gomorrah daga wurin Ubangiji daga sama. Kuma ya hallaka waɗannan garuruwa, da dukan yankin da ke kewaye, da dukan mazaunan garuruwan, da kuma duk abin da yake tsiro daga kasa. Kuma matarsa ta waiwaya ta duba baya, sai ta zama ginshikin gishiri. Ibrahim ya tashi da sassafe zuwa wurin da ya tsaya a gaban Ubangiji. Kuma ya duba wajen Sodom da Gomorrah, da wajen yankin kewaye, sai ya ga, ga wuta tana hawa

daga ƙasa kamar hayakin tanderu. Kuma ya faru a lokacin da Allah ya halaka dukan garuruwan yankin kewaye, Allah ya tuna da Ibrahim, kuma ya aika Lot daga tsakiyar hallakar, a lokacin da Ubangiji ya rushe garuruwan da Lot ya zauna a cikinsu.

Lot ya haura daga Zoar, ya zauna a kan dutsen tare da ya'yansa mata biyu, domin ya ji tsoron zama a Zoar, saboda haka ya zauna a cikin kogon tare da ya'yansa mata biyu. Babbar ta ce wa ƙaramar, Ubanmu ya tsufa, kuma babu wani mutum a duniya wanda zai zo wurinmu, kamar yadda ya dace a dukan ƙasa. Zo mu ba ubanmu giya ya sha, mu kwanta tare da shi, mu kuma sami zuriya daga ubanmu. Sun ba ubansu giya a cikin wannan dare, sai babbar ta shiga ta kwana tare da ubanta a cikin wannan dare, amma bai sani ba lokacin da ya kwanta, ko lokacin da ya tashi. Ya faru a kashegari, sai babbar ya ta ce wa ƙaramar, Duba, na kwana jiya tare da ubanmu, bari mu ba shi giya a wannan dare, ki shiga ki kwana tare da shi, don mu sami zuriya daga ubanmu. Suka ba shi giya a wannan dare ma, sai ƙaramar ta shiga ta kwana tare da mahaifinta, amma bai san lokacin da ta kwanta da shi ko lokacin da ta tashi ba. Kuma ya'yan mata biyu na Lot sun yi ciki daga mahaifinsu. Kuma babbar diya ta haifi da, kuma ta kira sunansa Mowab, tana cewa, Daga mahaifina, wannan shi ne mahaifin Mowabawa har yau. Ita ma ƙaramar ta haifi da, ta kuma kira sunansa Ammon, tana cewa, 'Dan zuriyata ne, wannan shi ne mahaifin Ammonawa har ya zuwa yau.

20

Kuma Ibrahim ya tashi daga can zuwa ƙasar kudu, ya zauna tsakanin Kadesh da Shur, ya kuma yi zama a matsayin baƙo a Gerara. Ibrahim ya ce game da Saratu matarsa, Kanwata ce, domin ya ji tsoron ya ce, Matata ce, don kada mutanen birnin su

kashe shi saboda ita. Sai Abimelek sarkin Gerar ya aika, ya ɗauki Saratu. Sai Allah ya zo wurin Abimelek cikin mafarki da dare, ya ce masa, Duba, za ka mutu saboda macen da ka ɗauka, gama ita tana da miji. Abimelech amma bai taɓa ta ba, sai ya ce, Ubangiji, al'umma marar sani kuma mai adalci za ka hallaka? Ashe, shi da kansa bai faɗa mini cewa yar'uwar sa ce ba? Ita kuma ta faɗa mini cewa ɗan'uwanta ne. Da zuciya mai tsarki da hannuwa masu adalci na yi wannan. Allah ya ce masa a cikin barci, Ni ma na san cewa ka yi wannan da zuciya mai tsarki, kuma na kare ka don kada ka yi mini zunubi, saboda haka ban bar ka ka taɓa ta ba. Yanzu fa, mayar da matar ga mutumin, domin annabi ne, kuma zai yi maka addu'a, za ka kuwa rayu. Amma idan ba ka mayar da ita ba, ka sani cewa za ka mutu kai da dukan abubuwan ka. Kuma Abimelech ya tashi da sassafe, ya kira dukan bayinsa, ya faɗa musu dukan waɗannan kalmomi a kunnuwansu, sai dukan mutanen suka ji tsoro sosai. Sai Abimelek ya kira Ibrahim ya ce masa, Me wannan ka yi mana? Shin ba mu yi maka laifi ba, har ka kawo mini da mulkina babban zunubi? Aikin da ba wanda zai yi, ka yi mini. Abimelech ya ce wa Ibrahim, Me ka gani ka yi wannan? Ibrahim ya ce, Na ce gama, to babu tsoron Allah a wannan wuri, kuma za su kashe ni saboda matata. Kuma da gaske, yar'uwa ta ce ta uba, amma ba ta uwa ba, kuma ta zama matata. Ya faru lokacin da Allah ya fitar da ni daga gidan mahaifina, sai na ce mata, Wannan adalci za ki yi mini: a duk inda muka je, ki ce ni ɗan'uwanka ne. Amma Abimelek ya ɗauki dubu didrachma biyu, da tumaki, da maruka, da yara, da bayi mata, ya kuma ba wa Ibrahim, kuma ya mayar masa Saratu matarsa. Kuma Abimelech ya ce wa Ibrahim, Duba, kasata tana a gabanka; a duk inda ya gamshi ka, ka zauna. Ga Saratu kuwa ya ce, Duba, na ba ɗan'uwanki dubu didrachmas biyu, waɗannan za su zama miki don girmamawa fuskarki, da duka waɗanda suke tare da ke, kuma ka faɗi gaskiya a kowane abu. Ibrahim ya yi addu'a ga Allah, Allah kuwa ya warkar da

Abimelek, da matarsa, da bayinsa mata, suka kuwa sāke haihuwa.
Domin Ubangiji ya rufe dukan mahaifar da ke cikin gidan
Abimelek daga waje, saboda Saratu matar Ibrahim.

21

Ubangiji kuwa ya ziyarci Saratu kamar yadda ya faɗa, kuma Ubangiji ya yi wa Saratu kamar yadda ya yi magana. Kuma ta yi ciki ta haifa wa Ibrahim ɗa a lokacin tsufansa, a daidai lokacin da Ubangiji ya yi magana da shi. Kuma Ibrahim ya kira sunan ɗansa wanda aka haifa masa, wanda Saratu ta haifa masa, Ishaku. Ibrahim ya yi wa Ishaku kaciya a rana ta takwas, kamar yadda Allah ya umarce shi. Kuma Ibrahim yana da shekara ɗari lokacin da aka haifa masa ɗansa Ishaku. Sarah ta ce, Ubangiji ya yi mini dariya, domin duk wanda ya ji zai yi farin ciki tare da ni. Kuma ta ce, Wane zai faɗa wa Ibrahim cewa Saratu tana shayar da yaro? Gama na haifi ɗa a cikin tsufata. Yaron ya girma, aka kuma yaye shi. Ibrahim ya yi babban liyafa a ranar da aka yaye ɗansa Ishaku. Amma Saratu ta ga ɗan Hajara Bamasariya, wanda Ibrahim ya haifa, yana wasa tare da Ishaku ɗanta. Kuma ta ce wa Ibrahim, Kori wannan baiwa tare da ɗanta, domin ɗan wannan baiwa ba zai gāda gādo tare da ɗana Ishaku ba. Kalmar ta zama mai wuya kwarai a gaban Ibrahim game da ɗansa. Allah ya ce wa Ibrahim, Kada wannan al'amari ya yi maka wuya game da yaron da kuma game da baiwar. Duk abin da Saratu ta ce maka, ka saurare ta, domin ta wurin Ishaku ne za a kira maka zuriya. Kuma ɗan baiwar nan ma zan mai da shi al'umma mai girma, domin zuriyarka ne. Ibrahim ya tashi da safe, ya ɗauki burodi da salkar ruwa, ya ba Hajara, ya ɗora yaron a kafadarta, sa'an nan ya sallame ta. Bayan ta tafi, ta yi ta yawo a cikin jeji, kusa da rijiyar rantsuwa. Ruwan da ke cikin tulun ya kare, sai ta jefa yaron a karkashin wata itacen fir. Bayan ta tafi, ta zauna a gabansa daga nesa, kamar jifan baka,

gama ta ce, Ba zan ga mutuwar yarona ba. Kuma ta zauna a gabansa, bayan yaron ya yi kuka, ya yi kuka. Allah ya ji muryar yaron daga wurin da yake, sai mala'ikan Allah ya kira Hagar daga sama, ya ce mata, Me ya same ki Hagar? Kada ki ji tsoro, gama Allah ya ji muryar yaron daga wurin da yake. Tashi ka dāuki yaron, ka riƙe shi da hannunka, domin zan mai da shi al'umma mai girma. Kuma Allah ya buɗe idanunta, ta ga rijiyar ruwa mai rai, ta tafi ta cika salkar fata da ruwa, ta shayar da yaron. Kuma Allah ya kasance tare da yaron, ya kuma yi girma, ya zauna a cikin jeji, ya kuma zama maharbi. Kuma ya zauna a cikin jeji, kuma mahaifiyarsa ta dāuki masa mata daga Faran ta Masar.

Ya faru a lokacin nan, sai Abimelek, da Ahuzzath mai ba shi shawara, da Phikol babban kwamandan sojojinsa, suka ce wa Ibrahim, suna cewa, Allah yana tare da kai a cikin duk abin da kake yi. Yanzu saboda haka, ka rantse mini da Allah cewa ba za ka cutar da ni ba, ko tsaba na, ko suna na, amma bisa ga adalcin da na yi tare da kai, haka za ka yi tare da ni, da kuma kasar da kai ka zauna a cikinta. Kuma Ibrahim ya ce, Zan rantse. Kuma Ibrahim ya tsawata wa Abimelek game da rijiyoyin ruwa waɗanda bayin Abimelek suka ƙwace. Sai Abimelech ya ce masa, Ban san wanda ya yi maka wannan abu ba, kuma kai ba ka faɗa mini ba, kuma ni ban ji ba, sai dai yau. Kuma Ibrahim ya dāuki tumaki da maruka, ya ba wa Abimelek, sai su biyun suka yi yarjejeniya. Kuma Ibrahim ya kafa yan tumaki mata bakwai su kaɗai. Kuma Abimelek ya ce wa Ibrahim, Mene ne waɗannan yan tumaki bakwai da ka keɓe su kaɗai? Kuma Ibrahim ya ce, Za ka karɓi waɗannan yan tumaki bakwai mace daga gare ni, domin su zama mini shaida cewa ni ne na haka wannan rijiyar. Saboda wannan ya sanya suna na wurin wancan, Rijiyar Rantsuwa, domin a can sun yi rantsuwa dukansu biyu. Suka yi alkawari a rijiyar rantsuwa, sai Abimelek, Ahuzzath mai ba shi shawara, da Phichol babban

kwamandan sojojinsa suka tashi, suka koma kasar Filistiyawa. Kuma Ibrahim ya shuka gona a rijiyar rantsuwa, ya kuma kira sunan Ubangiji a can, Allah Madawwami. Ibrahim ya zauna a kasar Filistiyawa kwanaki masu yawa.

22

Kuma ya faru bayan waɗannan kalmomi, Allah ya gwada Ibrahim, kuma ya ce masa, Ibrahim, Ibrahim, kuma ya ce, Ga ni. Sai ya ce, 'Dauki danka kaunatacce, wanda kake kauna, Ishaku, ka tafi kasar tudu, ka miƙa shi a can hadayar konawa a kan dāyan duwatsun da zan faɗa maka. Da safe Ibrahim ya tashi, ya yi wa jakinsa sirdi, ya dāuki tare da kansa bayi biyu da dānsa Ishaku, ya kuma tsage itace don hadaya ta konawa, sa'an nan ya tashi ya tafi, ya kuma isa wurin da Allah ya faɗa masa a rana ta uku. Kuma Ibrahim ya daga idanunsa ya duba sama, sai ya ga wurin daga nesa. Sai Ibrahim ya ce wa bayinsa, Ku zauna a nan tare da jaki, ni kuwa da yaron za mu je can, bayan mun yi sujada, za mu komo gare ku. Ibrahim ya dāuki itacen hadaya ta konawa, ya dōra wa dānsa Ishaku, ya kuma dāuki wuta da takobi a hannunsa, sai su biyun suka tafi tare. Ishaku ya ce wa mahaifinsa Ibrahim, Baba, sai ya amsa, Me yake, dāna? Ya ce, Duba, ga wuta da itacen, amma ina tumkin hadaya ta konawa? Ibrahim ya ce, Allah zai tanada wa kansa tunkiya don hadaya ta konawa, dāna. Sai su biyun suka ci gaba tare. Sun zo wurin da Allah ya faɗa masa, sai Ibrahim ya gina bagade a can, ya dōra itacen, ya daure dānsa Ishaku, ya dōra shi a kan bagaden a saman itacen. Sai Ibrahim ya miƙa hannunsa ya dāuki takobi don ya yanka dānsa. Sai Mala'ikan Ubangiji ya kira shi daga sama ya ce, Ibrahim, Ibrahim! Ya amsa ya ce, Ga ni. Kuma ya ce, Kada ka sa hannunka a kan yaron, kuma kada ka yi masa kome, yanzu gama na sani cewa kana tsoron Allah, kuma ba ka ajiye danka na kaunatacce saboda ni. Sai Ibrahim ya daga

idanunsa ya duba, sai ga rago ɗaya an kama shi a cikin kurmin kaya da kahoninsa. Ibrahim kuwa ya tafi ya ɗauki ragon, ya miƙa shi hadaya ta ƙonawa a maimakon Ishaku ɗansa.

Kuma Ibrahim ya kira sunan wannan wuri, Ubangiji ya gani, domin a yau za a ce, a kan dutsen Ubangiji ya bayyana. Kuma Mala'ikan Ubangiji ya kira Ibrahim sau na biyu daga sama, Yana cewa, Na rantse da kaina, in ji Ubangiji, saboda ka yi wannan abu, kuma ba ka ajiye ɗanka mai ƙauna saboda ni, Lallai da gaske zan albarkace ka sosai, kuma zan ƙara zuriyarka kamar taurarin sama, da kuma kamar yashin da yake a bakin tekun, kuma zuriyarka za su gāji biranen abokan gābansu. Kuma za a albarkaci dukan al'umman duniya ta wurin zuriyarka, saboda ka yi biyayya da muryata. Ibrahim ya juya zuwa ga bayinsa, suka tashi suka tafi tare zuwa rijiyar rantsuwa. Ibrahim kuwa ya zauna a rijiyar rantsuwa.

Ya faru bayan waɗannan kalmomi, aka faɗa wa Ibrahim cewa, Duba, Milka ita ma ta haifa ya'ya maza wa ɗan'uwanka Nahur. da Uz ɗan fari, da Buz ɗan'uwansa, da Kamuel uban Siriyawa, da Hazad, da Azau, da Phaldes, da Jeldaph, da Bethuel. Bethuel kuma ya haifi Rebeka. Waɗannan ya'ya maza takwas ne, waɗanda Melcha ta haifa wa Nahor ɗan'uan Ibrahim. Kuma ƙwarƙwaransa, wadda sunanta Reyuma, ita ma ta haifi Teba, da Gaham, da Tahash, da Ma'aka.

23

Rayuwar Saratu ta zama shekaru ɗari ashirin da bakwai. Saratu ta mutu a birnin Arbok wanda yake a kwari, wannan shi ne Hebron a ƙasar Kan'ana. Sai Ibrahim ya zo don ya yi mata makoki kuma ya yi bakin ciki. Sai Ibrahim ya tashi daga gawar mataccinsa,

ya ce wa ya'yan Het, yana cewa, Baƙo da baƙo ne ni a tsakaninku, saboda haka ku ba ni mallakar kabari a tsakaninku, don in binne mataccena. Ya'yan Heth suka amsa wa Ibrahim suna cewa, A'a, ubangijina. Ji mu amma, sarki daga Allah kai ne a cikinmu, a cikin zaɓaɓɓun kaburburanmu ka binne mamacinka, domin babu ɗaya daga cikinmu da zai hana kabararsa daga gare ka, don ka binne mamacinka a can. Bayan ya tashi, Ibrahim ya rusuna ga mutanen ƙasar, ya'yan Het. Kuma Ibrahim ya yi magana da su, yana cewa, idan kuna da nufin ranku, domin a binne mataccena daga gabana, ku saurare ni, kuma ku yi magana game da ni ga Efron ɗan Zohar. Kuma bari ya ba ni kogon nan mai ninki biyu wanda yake nasa, wanda yake a cikin wani yanki na gonarsa. Da azurfar da ta dace, ku ba ni shi a cikinku don mallakar kabari. Ephron kuwa yana zaune a tsakiyar ya'yan Heth, sai Ephron dan Hitti ya amsa wa Ibrahim, a kunnen ya'yan Heth, da dukan waɗanda suke shiga birnin, yana cewa, Ka kasance tare da ni, ubangiji, kuma ka saurare ni, filin da kogon da yake a cikinsa, ina ba ka, a gaban dukan yan ƙasata na ba ka, ka binne mamacinka. Kuma Ibrahim ya yi sujada a gaban mutanen ƙasar. Kuma ya ce wa Efron a kunnuwan mutanen ƙasar, tun da yake game da ni kake, ka ji ni, karfi kuɗin filin daga gare ni, don in binne mataccena a can. Efron ya amsa wa Ibrahim, yana cewa, A'a ubangiji, na ji gama ƙasa ta dari huɗu didrachmas na azurfa, amma me zai kasance wannan a tsakaninmu? Kai kuwa ka binne mamaccinka. Sai Ibrahim ya ji maganar Efron, ya mayar wa Efron azurfar da ya ambata a kunnen ya'yan Heth, wato ɗari huɗu na didrachma na azurfa mai kyau ga yan kasuwa. Sai filin Efron wanda yake a kogon biyu, wanda yake fuskantar Mamre, filin da kogon da yake a cikinsa, da dukan itatuwan da suke a cikin filin, da duk abin da yake a cikin iyakokinsa kewaye, ga Ibrahim, ya zama mallaka a gaban ya'yan maza na Het, da dukan waɗanda suke shiga cikin birni. Bayan wannan, Ibrahim ya binne matarsa Saratu a kogon da ke filin mai

ninki biyu, wanda yake gaban Mamre, wato Hebron a kasar Kan'ana. Aka tabbatar da filin da kogon da yake a cikinsa ga Ibrahim a matsayin mallakar kabari, daga ya'yan Heth.

24

Kuma Ibrahim ya tsufa sosai, Ubangiji kuwa ya albarkace shi a kowane fanni.

Sai Ibrahim ya ce wa babban bawansa, wanda yake da iko a kan dukkan abin da yake da shi, Ka sa hannunka a farkashin cinyata. Kuma ina rantsar da kai da Ubangiji Allah na sama da Allah na kasa, kada ka dauki mata wa dana Ishaku daga ya'yan matan Kan'aniyawa wadanda nake zaune a cikinsu. Amma ka tafi zuwa kasar inda aka haife ni, zuwa ga dangin jikina, ka dauko mata wa dana Ishaku daga can. Yaron ya ce masa, Kada wani lokaci macen ba ta so ta zo tare da ni zuwa wannan kasa, zan mayar da danka zuwa kasar da ka fita daga can? Ibrahim ya ce masa, Ka yi hankali, kada ka mayar da dana zuwa can. Ubangiji Allah na sama da Allah na kasa, wanda ya dauke ni daga gidan mahaifina, da kuma daga kasar da aka haife ni a ciki, wanda ya yi magana da ni, da kuma wanda ya rantse mini yana cewa, Gare ka zan ba da wannan kasa da kuma ga zuriyarka, shi kansa zai aika Mala'ikansa a gabanka, kuma za ka dauki mata ga dana daga can. Idan amma macen ba ta yarda ta tafi tare da kai zuwa wannan kasa ba, za ka zama mai tsabta daga rantsuwar da na yi, sai dai kada ka mayar da dana zuwa can. Sai bayan ya sa hannunsa a farkashin cinyar Ibrahim ubangijinsa, ya rantse masa game da wannan al'amari. Sai bayan ya dauki rakuma goma daga cikin rakuman maigidansa, ya dauki kuma kayayyaki iri-iri na maigidansa tare da shi, ya tashi ya tafi Mesopotamiya zuwa birnin Nahor. Kuma ya sa rakuma su kwanta a wajen birni kusa da rijiyar

ruwa a lokacin yamma, lokacin da matan da suke debo ruwa ke fitowa.

Sai ya ce, Ya Ubangiji Allah na maigidana Ibrahim, ka sa in yi nasara a yau, ka kuma nuna jinkai ga maigidana Ibrahim. Duba, ina tsaye a kan maɓuɓɓugar ruwa, yan matan mazaunan birnin kuwa suna fitowa don debo ruwa. Kuma budurwar da zan ce mata, Karkata tulun ruwanki domin in sha, ta kuwa ce mini, Ka sha, zan kuma shayar da rafumanki har sai sun gama shan, ita ce ka shirya wa bawanka Ishaku, ta haka zan san cewa ka nuna jinkai ga ubangijina Ibrahim.

Kuma ya faru kafin ya kammala magana a cikin zuciyarsa, sai ga Rifkatu tana fitowa, wadda aka haifa wa Batuwel dan Milka matar Nahur, dan'uan Ibrahim, tana dauke da tulun ruwa a kafadunta. Budurwar ta kasance kyakkyawa kwarai a gani, budurwa ce, namiji bai san ta ba, ta sauka zuwa maɓuɓɓugar ruwa, ta cika tulunta, sannan ta haura. Yaron ya ruga zuwa gabanta, ya ce, Ka ba ni dan ruwa daga tulunki. Ita kuwa ta ce, Sha, ubangiji, kuma ta yi sauri ta saukar da tulun ruwa a kan hannunta, ta ba shi abin sha, har ya daina shan. Kuma ta ce, Zan kuma yi wa rafumanku ruwa har sai dukkansu su sha. Kuma ta yi sauri ta zubar da tulunta a cikin guga, ta kuma ruga da gudu zuwa rijiyar don ta sake debo ruwa, ta kuwa debo ruwa ga dukan rafuman. Mutumin kuwa yana lura da ita sosai, kuma yana yin shiru don ya sani ko Ubangiji ya sa hanyarsa ta yi nasara, ko a'a. Ya faru lokacin da dukan rafumai suka daina shan ruwa, mutumin ya dauki yan kunnen zinariya masu nauyin drachma daya, da mundaye biyu na zinariya a hannunta masu nauyin shekel goma na zinariya. Kuma ya tambaye ta, ya ce, Yar wane ce ke? Fada mini, akwai wuri a gidan mahaifinka da za mu sauka? Ita kuwa ta ce masa, Ni yar Betuwal ce ta Milka, wadda ta haifa wa Nahor. Kuma ta ce masa,

Muna da bambaro da abincin dabbobi da yawa a wurinmu, da kuma wurin kwana. Kuma mutumin ya ji daɗi, ya yi sujada ga Ubangiji Kuma ya ce, albarka ta tabbata ga Ubangiji Allah na ubangijina Ibrahim, wanda bai yashe adalcinsa da gaskiyarsa ba daga ubangijina, kuma Ubangiji ya kai ni cikin nasara zuwa gidan ɗan'uwan ubangijina. Bayan ta yi gudu, yarinyar ta sanar da labarin a gidan mahaifiyarta bisa ga waɗannan kalmomi. Rebeka kuwa tana da ɗan'uwa, wanda sunansa Laban, sai Laban ya ruga da gudu zuwa wurin mutumin a waje a bakin rijiyar. Kuma ya faru lokacin da ya ga yan kunne da mundaye a hannuwan yar'uwarsa, kuma lokacin da ya ji kalmomin Rifkatu yar'uwarsa tana cewa, Haka mutumin ya yi magana da ni, sai ya zo wurin mutumin, wanda yake tsaye a kan rafuma a bakin maɓulɓula. Sai ya ce masa, Zo ka shiga, kai mai albarkar Ubangiji, me ya sa kake tsaye a waje? Ni dai na shirya gida, da wuri wa rafuma. Mutumin ya shiga gidan, ya sauke rafuman, ya ba su ciyawa da abinci, ya kuma ba da ruwa don wanke kafafunsa da kafafun mutanen da suke tare da shi. Kuma ya ajiye musu burodi don su ci, amma ya ce, Ba zan ci ba sai na faɗi kalmomina. Sai ya ce, Yi magana.

Kuma ya ce, Ni bawan Ibrahim ne. Ubangiji ya albarkaci ubangijina sosai, aka kuma ɗaukaka shi, ya kuma ba shi tumaki, da maruka, da azurfa, da zinariya, da yara, da yan mata, da rafuma, da jakuna. Kuma Saratu matar ubangijina ta haifa masa ɗa ɗaya bayan ya tsufa, kuma ya ba shi duk abin da yake da shi. Kuma ubangijina ya sa ni yin rantsuwa, yana cewa, Ba za ka ɗauki mata wa ɗana ba daga ya'yan matan Kan'aniyawa, waɗanda nake zaune a matsayin baƙo a ƙasarsu. Amma ka tafi gidan mahaifina, zuwa ga kabilata, ka ɗauki mata wa ɗana daga can. Na ce wa ubangijina, Kada mace ta ƙi bin ni. Kuma ya ce mini, Ubangiji Allah wanda na yi masa abin da ya gamshi a gabansa, shi kansa zai aika Mala'ikansa tare da kai, kuma zai sa hanyarka ta yi nasara,

kuma za ka dauki mata wa dana daga kabilata, kuma daga gidan mahaifina. Sa'an nan za ka zama marar laifi daga la'anonina, domin idan ka zo cikin kabilata kuma ba su ba ka ba, to za ka zama marar laifi daga rantsuwar da na yi. Kuma ya zo yau a kan rijiya na ce, Ubangiji Allah na ubangijina Ibrahim, idan kai za ka wadatar da hanyata wadda yanzu nake tafiya a cikinta, Duba, ina tsaye a kan maɓulɓular ruwa, kuma yan matan mutanen birni suna fitowa don debo ruwa, kuma za ta zama budurwar da zan ce mata, Ba ni ɗan ruwa daga tulunan ki, Kuma ta ce mini, Kai ma ka sha, zan kuma yi wa rakumanku ruwa, ita ce macen da Ubangiji ya shirya wa bawansa Ishaku, ta haka zan san cewa ka nuna jinkai ga maigidana Ibrahim. Kuma ya faru kafin na gama magana a cikin zuciyata, nan take Rebeka ta fito tana dauke da tulunta a kafadunta, kuma ta gangara zuwa maɓulɓular ruwa, kuma ta debo ruwa, sai na ce mata, ba ni abin sha. Kuma ta yi sauri ta saukar da tulun ruwa a kan hannunta daga kanta, sai ta ce, Ka sha kai, zan kuma shayar da rakumanku. Sai suka sha, ta kuma shayar da rakuman. Sai na tambaye ta, na ce, Yar wane ce ke? Ka fada mini. Ita kuwa ta ce, Ni yar Batuwel ce, ɗan Nahor, wanda Milka ta haifa masa. Sai na sa mata yan kunne da mundaye a hannuwanta. Kuma na ji dadi, na yi sujada ga Ubangiji, kuma na albarkaci Ubangiji Allah na ubangijina Ibrahim, wanda ya sa ni cin nasara a hanyar gaskiya don in dauki yar ɗan'uwan ubangijina ga dansa. Idan kuna nuna jinkai da adalci ga ubangijina, amma idan ba haka ba, ku fada mini, domin in juya zuwa dama ko hagu.

Suna amsa, Laban da Bethuel suka ce, daga wurin Ubangiji wannan al'amari ya fito, ba za mu iya yi maka magana ta adawa, ko ta mugunta ko ta alheri ba. Duba, Rifkatu tana a gabanka, ka dauka ka tafi, kuma bari ta zama matar ɗan maigidanka, kamar yadda Ubangiji ya fada. Ya faru cewa da yaron Ibrahim ya ji kalmomin su, sai ya yi sujada a fasa ga Ubangiji. Bawan ya fito da

kayan azurfa da zinariya da tufafi, ya ba Rifkah, kuma ya ba dān'uwanta da mahaifiyarta kyautai. Suka ci abinci, suka sha, shi da mutanen da suke tare da shi. Suka kwana. Da safe ya tashi ya ce, Ku sallame ni in koma wurin maigidana. Yan'uwanta maza da mahaifiyarta suka ce, Bari budurwar ta zauna tare da mu kwana kusan goma, bayan haka za ta tafi. Amma ya ce musu, Kada ku riƙe ni, gama Ubangiji ya sanya hanyata ta yi nasara. Ku sallame ni domin in koma wurin maigidana. Su amma suka ce, Bari mu kira yarinyar, mu tambaye ta. Suka kira Rifkatu suka ce mata, Za ki tafi tare da wannan mutum? Ita kuwa ta ce, Zan tafi. Suka aiki Rifkah yar'uwersu tare da dukiyarta, da bawan Ibrahim, da waɗanda suke tare da shi. Suka albarkaci Rifkatu, suka ce mata, Ke yar'uwarmu ce, ki zama dubbai dubun dubbai, bari zuriyarki ta gāji biranen maƙiyansu. Ta tashi Rebeka da matan aikinta, suka hau raƙuma, suka tafi tare da mutumin, bawan kuwa ya ɗauki Rebeka ya tafi.

Ishaku kuwa yana tafiya ta cikin jeji kusa da rijiyar hangen nesa, shi kuma yana zaune a ƙasar da take wajen Kudu. Kuma Ishaku ya fita don yin magana a fili da yamma, ya ɗaga idanunsa ya ga raƙuma suna zuwa. Rebeka ta ɗaga idanunta sama, sai ta ga Ishaku, sai ta sauka daga raƙuminta. Sai ta tambayi bawan, Wane ne wannan mutumin da yake zuwa wajenmu a fili? Bawan ya amsa, Ubangijina ne. Sai ta ɗauki mayafinta ta lullube kanta. Kuma yaron ya faɗa wa Ishaku dukan kalmomin da ya yi. Ishaku ya shiga gidan mahaifiyarsa, ya ɗauki Rifkatu, ta zama matarsa, ya ƙaunace ta, Ishaku kuwa ya sami ta'aziyya game da Saratu mahaifiyarsa.

25

Bayan haka Ibrahima ya ɗauki mata, wadda sunanta Keturah. Ta haifi masa Zombran, da Iezan, da Madal, da Midian, da Iesbok,

da Soie. Iezan kuma ya haifi Saba da Dedan, ya'yan Dedan kuwa su ne Asshurim, da Letushim, da Leummim. Ya'yan Midian su ne Gepher, da Apher, da Enoch, da Abida, da Eldaag. Dukan waɗannan ya'yan Keturah ne. Ibrahim kuwa ya ba Ishaku ɗansa dukan dukiyarsa. Kuma ga ya'yan maza na kwarkwaransa, Ibrahim ya ba su kyautai, kuma ya aike su daga wurin Ishaku ɗansa, yayinda yake da rai, zuwa gabas, zuwa kasar gabas. Waɗannan su ne shekarun rayuwar Ibrahim da ya rayu, ɗari sabon da biyar. Kuma bayan ya gaji, Ibrahim ya mutu a cikin kyakkyawar tsufa, tsohon mutum ne cike da kwanaki, kuma aka haɗa shi ga mutanensa. Sai Ishaku da Isma'ilu ya'yansa maza suka binne shi a kogon nan mai ninki biyu, a filin Efron ɗan Zohar mutumin Hitti, wanda yake gaban Mamre, Filin da kogon da Ibrahim ya samu daga ya'yan Heth, a can suka binne Ibrahim da Saratu matarsa. Ya faru bayan mutuwar Ibrahim, Allah ya albarkaci Ishaku ɗansa, kuma Ishaku ya zauna kusa da rijiyar hangen nesa. Waɗannan su ne zuriyar Isma'ila ɗan Ibrahim, wanda Hajara Bamasariya, baiwar Saratu, ta haifa wa Ibrahim. Waɗannan su ne sunayen ya'yan Isma'ila maza bisa ga tsararrakinsu: Dan fari na Isma'ila shi ne Nabayot, da Kedar, da Nabdeel, da Massam, da Masma, da Duma, da Massa, da Choddan, da Teman, da Ietur, da Naphes, da Kedma. Waɗannan su ne ya'yan Isma'ila maza, kuma waɗannan su ne sunayensu a cikin tentunansu da sansanonin zama nasu, shugabanni goma sha biyu bisa ga al'ummansu. Waɗannan su ne shekarun rayuwar Isma'ila, shekara ɗari talatin da bakwai, ya mutu a raunane, aka kuma haɗa shi da jininsa. Ya zauna daga Havilah har zuwa Shur, wanda yake a fuskar Masar har zuwa Assuriya, a gaban dukan yan'uwansa ya zauna.

Kuma waɗannan su ne zuriyar Ishaku ɗan Ibrahim, Ibrahim ya haifi Ishaku. Ishaku yana da shekaru arba'in lokacin da ya auri

Rifkah yar Betuwel mutumin Siriya daga Mesopotamiya ta Siriya, yar'uwar Laban mutumin Siriya. Ishaku ya yi addu'a ga Ubangiji game da Rifkatu matarsa, domin bakararriya ce, Allah kuwa ya ji addu'arsa, sai Rifkatu matarsa ta yi ciki. Yaran suna tsalle a cikinta, sai ta ce, Idan haka zai kasance a gare ni, don me wannan yake faruwa da ni? Sai ta tafi don ta nemi sani daga Ubangiji. Kuma Ubangiji ya ce mata, Al'ummai biyu suna cikin mahaifarki, kuma mutane biyu daga cikin mahaifarki za su rabu, kuma mutane ɗaya zai fi ɗayan, kuma babban zai bauta wa ƙaramin. Kwanakin haihuwar ta kuwa suka cika, sai ga tagwaye a cikinta. Ya fita ɗan fari mai ja, duka kamar fata mai gashi, sai ya sanya masa suna Isuwa. Bayan wannan sai ɗan'uwansa ya fito, hannunsa kuwa yana riƙe da diddigen Isuwa, aka kuma kira sunansa Yakubu. Ishaku yana da shekaru sittin lokacin da Rifkatu ta haife su. Samarin sun girma, kuma Isuwa ya kasance mutum mai sanin farauta, ɗan ƙauye, amma Yakubu mutum ne mai sauƙi, mai zama a gida. Ishaku ya ƙaunaci Isuwa, domin farautan da ya yi abinci ne gare shi, amma Rifkatu ta ƙaunaci Yakubu.

Yakubu ya dafa tuwo, sai Isuwa ya zo daga filin yana gajiyewa. Sai Isuwa ya ce wa Yakubu, Ka ciyar da ni da wannan abincin dafaffe mai ja, domin ina suma. Saboda haka aka kira sunansa Edom. Yakubu ya ce wa Isuwa, Ka sayar mini da haƙƙin ɗan fari naka a yau. Sai Isuwa ya ce, Ga shi, ina tafiya in mutu, to, me zai amfane ni da waɗannan haƙƙin ɗan fari? Sai Yakubu ya ce masa, Ka rantse mini yau, sai ya rantse masa. Ta haka Isuwa ya sayar da haƙƙin ɗan fari ga Yakubu. Yakubu kuwa ya ba Isuwa burodi da miyan wake, sai ya ci ya sha, ya tashi ya tafi, Isuwa kuwa ya raina hannun fari.

Ya faru kuma yunwa a kan fasa, ban da yunwar da ta faru a farko a zamanin Ibrahim, sai Ishaku ya tafi wurin Abimelek sarkin Filistiyawa a Gerar. Ubangiji ya bayyana masa, ya kuma ce, Kada ka sauka zuwa Masar, sai dai ka zauna a cikin kasar da zan fada maka. Kuma ka zauna a wannan fasa, zan kuwa kasance tare da kai, zan kuma albarkace ka, gama gare ka da zuriyarka zan ba da dukan wannan fasa, zan kuma kafa rantsuwar da na yi wa Ibrahima mahaifinka. Kuma zan kara yawan zuriyarka kamar taurarin sama, kuma zan ba wa zuriyarka dukan wannan fasa, kuma dukan al'umman duniya za su sami albarka ta wurin zuriyarka. Saboda Ibrahim ubanka ya yi biyayya da muryata, kuma ya kiyaye umarnaina, da dokokina, da farillaina, da shari'o'ina. Ishaku ya zauna a Gerara. Maza na wurin sun tambaye shi game da Rebeka matarsa, sai ya ce, Yar'uwata ce, domin ya ji tsoron ya ce, Matata ce, don kada mazan wurin su kashe shi saboda Rebeka, domin ita kyakkyawa ce ga gani. Ya zama kuwa dogon lokaci a can, kuma Abimelek sarkin Gerar ya leka ta taga, ya ga Ishaku yana wasa tare da Rifkatu matarsa. Abimelek ya kira Ishaku, ya ce masa, To, ashe matarka ce? Me ya sa ka ce yar'uwata ce? Ishaku ya ce masa, Na ce haka domin kada in mutu saboda ita. Abimelech ya ce masa, Me wannan ka yi mana? Da kadan wani daga cikin jinsina ya kwana da matarka, kuma da ka kawo mana jahilci. Abimelech ya umarta dukan mutanensa, yana cewa, Duk wanda ya taɓa wannan mutum ko matarsa, zai cancanci hukuncin mutuwa. Ishaku ya shuka a cikin wannan fasa, kuma a wannan shekarar ya sami amfanin sha'ir dari-dari, Ubangiji kuwa ya albarkace shi. Kuma aka faga mutumin, kuma yana ci gaba yana kara girma, har ya zama babba kwarai. Ya kasance yana da dabbobin tumaki, da dabbobin shanu, da ayyukan noma da yawa. Filistiyawa kuwa suka yi kishinsa. Kuma duka rijiyoyin da bayin mahaifinsa suka haɓa a zamanin mahaifinsa, Filistiyawa suka toshe su, suka kuma cika su da fasa. Abimelech ya ce wa Ishaku,

Ka tafi daga gare mu, domin ka zama mai ƙarfi fiye da mu sosai. Sai Ishaku ya tafi daga can, ya sauka a kwarin Gerar, ya kuma zauna a can.

Kuma Ishaku ya sāke tono rijiyoyin ruwan da bayin mahaifinsa Ibrahim suka tono, waɗanda Filistiyawa suka toshe bayan mutuwar mahaifinsa Ibrahim, kuma ya ba su sunaye bisa ga sunayen da mahaifinsa ya ba su. Kuma bayin Ishaku sun haƙa rijiya a kwarin Gerar, suka kuwa sami rijiyar ruwa mai rai a can. Kuma makiyayan Gerar sun yi yaƙi da makiyayan Ishaku, suna cewa ruwan nasu ne, kuma suka kira sunan rijiyar Rashin Adalci, domin sun yi masa zalunci. Ya tashi daga can ya tono wata rijiya, suka kuma yi jayayya game da ita, sai ya sanya mata suna Kiyayya. Ya tashi daga can ya tono wata rijiya, kuma ba su yi faɗa a kanta ba, sai ya ba ta suna Fāɗin Wuri, yana cewa, Domin yanzu Ubangiji ya ba mu fāɗin wuri, kuma ya ƙara yawanmu a ƙasar.

Ya haura daga can zuwa rijiyar rantsuwa. Sai Ubangiji ya bayyana gare shi a wannan dare, ya ce, Ni ne Allah na Ibrahim mahaifinka, kada ka ji tsoro, gama ina tare da kai, zan kuwa albarkace ka, in kuma ƙara yawan zuriyarka saboda Ibrahim mahaifinka. Ya gina bagade a can, ya kira sunan Ubangiji, ya kafa tentinsa a can, bayin Ishaku kuwa suka haƙa rijiya a kwarin Gerara. Kuma Abimelech ya tafi wurinsa daga Gerar, tare da Ahuzzath mai ba shi shawara, da Phicol babban kwamandan sojojinsa. Sai Ishaku ya ce musu, Don me kuka zo wurina? Ku dai kun ƙi ni, kuma kuka kore ni daga gare ku. Su kuwa suka ce, Da gaske mun ga cewa Ubangiji yana tare da kai, saboda haka muka ce, bari a kasance rantsuwa a tsakaninmu da kai, kuma za mu yi alkawari da kai, Kada ka yi mana mugunta, kamar yadda ba mu wulaƙanta ka ba mu, kuma kamar yadda muka yi maka alheri, kuma muka sallame ka cikin salama, kuma yanzu kai mai albarka

ne ta wurin Ubangiji. Kuma ya yi musu liyafa, suka ci, suka kuma sha. Suka tashi da safe, kowannensu ya yi rantsuwa da maƙwabcinsa, sai Ishaku ya sallame su, suka kuwa tafi daga gare shi cikin salama. Ya faru kuwa a wannan rana, bayin Ishaku suka iso suka faɗa masa game da rijiyar da suka haƙa, suka ce, Ba mu sami ruwa ba. Kuma ya kira shi Rantsuwa, saboda wannan ya kira sunan wannan birni Rijiyar Rantsuwa, har zuwa yau.

Ya kasance kuwa Isuwa yana da shekara arba'in, kuma ya ɗauki mata Yudit yar Beor mutumin Hitti, da kuma Basemat yar Elon mutumin Hitti. Kuma suna jayayya da Ishaku da Rifkatu.

27

Ya faru bayan da Ishaku ya tsufa, idanunsa suka dushe har ya kasa gani, sai ya kira Isuwa ɗansa babba, ya ce masa, Dana, sai ya amsa, Ga ni. Kuma ya ce, Duba, na tsufa, kuma ban san ranar mutuwar ta ba. Yanzu saboda haka, ɗauki kayanka, kwali da baka, ka fita zuwa fili, ka yi mini farauta. Kuma ka yi mini abinci mai ɗaɗi, kamar yadda nake so, ka kawo mini, domin in ci, domin ruhuna ya albarkace ka kafin in mutu. Rebecca ta ji Ishaku yana magana da Isuwa ɗansa, sai Isuwa ya tafi filin farauta don ya yi farauta wa mahaifinsa. Amma Rebeka ta ce wa Yakubu ɗanta ƙarami, Duba, na ji mahaifinka yana magana da Isuwa ɗan'uwanka, yana cewa, Kawo mini farauta, ka yi mini abinci mai ɗaɗi, domin bayan cin abinci zan albarkace ka a gaban Ubangiji kafin in mutu. Yanzu saboda haka, ɗana, ka ji ni, kamar yadda nake umarce ka. Kuma ka je wurin tumakin, ka kawo mini awaki biyu masu taushi da kyau daga can, zan kuwa yi su abinci mai ɗaɗi ga mahaifinka, kamar yadda yake so. Kuma za ka kawo wa mahaifinka, zai kuwa ci, domin mahaifinka ya albarkace ka kafin ya mutu. Yakubu ya ce wa Rifkatu mahaifiyarsa, Isuwa ɗan'uwana

mutum ne mai gashi, amma ni mutum ne mai santsi. Kada mahaifina ya taɓa ni, in ba haka ba zan zama a gabansa kamar mai rena, kuma zan kawo la'ana a kan kaina, ba albarka ba. Mahaifiyarsa ta ce masa, Bari la'anarka ta kasance a kaina, ɗana. Kawai ka ji muryata, ka tafi ka kawo mini. Ya tafi ya ɗauka, ya kawo wa mahaifiyarsa, sai mahaifiyarsa ta shirya abinci mai ɗaɗi kamar yadda mahaifinsa yake so.

Sai Rifkatu ta ɗauki rigar Isuwa babban ɗanta mai kyau, wadda take tare da ita a gida, ta sa wa Yakubu ƙaramin ɗanta. Ya sa fatar awaki a hannuwansa, da kuma a wuraren da suke tsirara na wuyansa. Kuma ta ba da abinci mai ɗaɗi da burocin da ta yi a hannun Yakubu ɗanta. Kuma ya kawo wa mahaifinsa, ya ce kuwa, Uba, shi kuwa ya ce, Ga ni, wane ne kai, ɗana? Sai Yakubu ya ce wa ubansa, Ni ne Isuwa ɗan farin ka, na yi kamar yadda ka faɗa mini, tashi ka zauna, ka ci daga farautar nawa, domin ranka ya albarkace ni. Ishaku ya ce wa ɗansa, Me ne wannan da ka samu da sauri, ɗana? Sai ya ce, Abin da Ubangiji Allahnka ya ba ni a gabana. Ishaku ya ce wa Yakubu, Matso kusa da ni, in taɓa ka, ɗana, don in san ko kai ne ɗana Isuwa, ko a'a. Yakubu ya kusaci Ishaku mahaifinsa, ya taɓa shi, sai ya ce, Muryar dai ta Yakubu ce, amma hannuwan na Isuwa ne. Kuma bai gane shi ba, domin hannayensa sun kasance masu gashi kamar hannaye Isuwa ɗan'uwansa, sai ya albarkace shi. Da ya ce, Kai ne ɗana Isuwa? Sai ya ce, Ni ne. Sai ya ce, Kawo mini, zan ci daga farautar ka, ɗana, domin raina yɔ albarkace ka. Sai ya kawo masa, ya kuwa ci. Ya kuma kawo masa ruwan inabi, ya sha. Sai Ishaku mahaifinsa ya ce masa, Zo kusa da ni ka sumbace ni, ɗana. Kuma ya kusata ya sumbace shi, ya kuma shaƙa ƙanshin tufafin sa, ya kuma albarkace shi, ya kuma ce, Duba, ƙanshin ɗana kamar ƙanshin gonar da take cike, wadda Ubangiji ya albarkace. Kuma Allah ya ba ka daga raɓar sama, da kuma daga wadatar ƙasa, da yawan hatsi da ruwan

inabi. Kuma bari al'ummai su bauta maka, bari masu mulki su yi maka sujada, ka zama ubangiji na ɗan'uwanka, ya'yan mahaifinka za su yi maka sujada, wanda ya la'anta ka, la'anannen ne, amma wanda ya albarkace ka, albarkatacce ne.

Kuma ya faru bayan Ishaku ya daina albarkanta ɗansa Yakubu, kuma ya faru, da zarar Yakubu ya fita daga gaban Ishaku mahaifinsa, sai Isuwa ɗan'uwanisa ya zo daga farauta. Kuma shi ma ya shirya abinci mai ɗaɗi, ya kawo wa mahaifinsa, ya ce wa mahaifinsa, Bari mahaifina ya tashi ya ci daga farautar ɗansa, domin ranka yā sā mini albarka. Sai Ishaku mahaifinsa ya ce masa, Wane ne kai? Amma ya ce, Ni ne ɗanka na fari, Isuwa. Ishaku ya yi mamakin gaske ƙwarai, sai ya ce, Wane ne fa wanda ya yi mini farauta ya kawo mini, na kuma ci dukan abincin kafin ka zo? Na riga na albarkace shi, kuma lalle zai kasance mai albarka. Ya faru sa'ad da Isuwa ya ji kalmomin mahaifinsa Ishaku, sai ya yi kuka da babbar murya mai ɗaci ƙwarai, ya kuma ce, ka albarkace ni ma, uba. Ya ce masa, Ɗan'uwanka ya zo da yaudara ya ɗauki albarkar ka. Kuma ya ce, Da adalci aka kira sunansa Yakubu, gama ya yi mini maƙarƙashiya, duba, wannan sau na biyu. Haƙƙin ɗan fari na ya ɗauka, kuma yanzu ya ɗauki albarka ta. Kuma Isuwa ya ce wa mahaifinsa, Ba ka bar mini albarka ba, uba? Amsa amma Ishaku ya ce wa Isuwa, Idan ubangiji shi na yi naka, da duka yan'uwanisa na yi masa bayi, hatsi da ruwan inabi na ƙarfafa shi, kai kuwa me zan yi, ɗana? Isuwa ya ce wa ubansa, Shin, albarka guda ɗaya ce kawai kake da ita, uba? Ka albarkace ni ma, uba! Sa'ad da Ishaku ya ji damuwa sosai, sai Isuwa ya ɗaga muryarsa ya yi kuka. Bayan an raba shi, Ishaku mahaifinsa ya ce masa, Ga shi, daga wadatar ƙasa za ta kasance mazauninka, kuma daga raɓar sama daga sama. Kuma za ka rayu ta hanyar takobinka, kuma za ka bauta wa ɗan'uwanka. Amma lokacin da ka karya ka kuma cire karkiyarsa daga wuyanka, za ka sami yanci.

Kuma Isuwa ya yi kiyayya ga Yakubu saboda albarkar da mahaifinsa ya yi masa, sai Isuwa ya ce a zuciyarsa, Bari kwanakin makokin mahaifina su kusato, domin in kashe Yakubu dān'uwana. An fadā wa Rebeka kalmomin Isuwa dānta babba, sai ta aika ta kira Yakubu dānta karami, ta ce masa, Duba, Isuwa dān'uwanka yana yi maka barazana zai kashe ka. Yanzu saboda haka, dāna, ka ji muryata, ka tashi ka gudu zuwa Mesopotamiya wurin Laban dān'uwana a Haran. Kuma ka zauna tare da shi na yān kwanaki, har sai fushinsa ya huce. Kuma fushin dān'uwanka ya tashi daga gare ka, ya kuma manta abin da ka yi masa, sa'an nan in aika in kira ka daga can, don kada in rasa ya'yana biyu a rana dāya. Rebeka ta ce wa Ishaku, Na gaji da rayuwata saboda yan matan ya'yan Het. Idan Yakubu zai auri mata daga yan matan kasar nan, me zai sa in rayu?

28

Ishaku ya kira Yakubu, ya albarkace shi, kuma ya umarce shi, yana cewa, kada ka dāuki mata daga yan matan Kan'anawa. Ka tashi ka gudu zuwa Mesopotamiya, zuwa gidan Betuwal mahaifin mahaifiyarka, ka dāuki wa kanka mata daga can daga cikin ya'yan Laban dān'uwan mahaifiyarka. Amma Ubangijina zai albarkace ka, zai kara ka, zai ribanya ka, kuma za ka zama taron al'ummai. Kuma bari ya ba ka albarkar Ibrahim mahaifina, kai da zuriyarka a bayanka, don ka gāji kasar da ka zauna a cikinta a matsayin baƙo, wadda Allah ya ba Ibrahim. Sai Ishaku ya aika Yakubu, ya kuwa tafi zuwa Mesopotamiya wurin Laban dān Betuwel mutumin Siriya, dān'uwan Rifkatu mahaifiyar Yakubu da Isuwa.

Duba amma Isuwa ya ga cewa Ishaku ya albarkaci Yakubu, kuma ya aike shi zuwa Mesopotamiya ta Siriya, don ya dāuki wa kansa mata daga can, lokacin da yake albarkace shi, kuma ya

umarce shi, yana cewa, Ba za ka dauki mata daga ya'yan matan Kan'anawa ba. Kuma Yakubu ya ji maganar ubansa da mahaifiyarsa, sai ya tafi zuwa Mesopotamiya ta Siriya. Ganin kuma Isuwa cewa yan matan Kan'ana mugaye ne a gaban Ishaku mahaifin sa, Isuwa ya tafi wurin Isma'ila, kuma ya dauki Ma'eleth yar Isma'ila dan Ibrahim, yar'uwar Nabayot, ya kara ta ga matansa.

Kuma Yakubu ya fita daga rijiyar rantsuwa, ya tafi zuwa Harran. Kuma ya hadu da wuri, ya kwana a can, gama rana ta fāḍī, ya dauki daga duwatsun wurin, ya ajiye a kan kansa, ya kwana a wurin nan. Sai ya yi mafarki, ga wani tsani an kafa a kasa, kansa ya kai sama, mala'ikun Allah kuwa suna hawa da saukowa a kansa. Amma Ubangiji ya tsaya a kanta, ya kuma ce, Ni ne Allah na Ibrahim mahaifinka, da Allah na Ishaku. Kada ka ji tsoro. Kasar da kake kwance a kanta, zan ba ka ita, da kuma zuriyarka. Kuma zuriyar ka za ta kasance kamar yashin kasa, kuma za ta bazu zuwa yamma, da kudu, da arewa, da gabas, kuma dukan kabilan duniya za su sami albarka ta wurinka, da kuma ta wurin zuriyar ka. Kuma duba, ni ina tare da kai, ina tsaron ka a dukan hanyar da za ka bi, kuma zan mayar da kai zuwa wannan kasa, domin ba zan yashe ka ba, har sai na cika dukan abin da na fada maka. Sai Yakubu ya farka daga barcinsa, ya ce, Lalle ne Ubangiji yana a wannan wuri, amma ni ban sani ba. Ya ji tsoro, sai ya ce, Wannan wuri abin tsoro ne! Ba komai ba ne sai gidan Allah, wannan kuma kofar sama ce. Sai Yakubu ya tashi da safe, ya dauki dutsen da ya ajiye a farkashin kansa a can, ya kafa shi a matsayin ginshiƙi, ya kuma zuba mai a saman sa. Kuma ya kira sunan wannan wuri, Gidan Allah, kuma Luz ne sunan birnin a farko. Kuma Yakubu ya yi addu'a, yana cewa, Idan Ubangiji Allah ya kasance tare da ni, kuma ya kiyaye ni a wannan hanyar da nake tafiya, kuma ya ba ni abinci in ci, da tufafi in sanya, Kuma idan ya mayar da ni lafiya

zuwa gidan mahaifina, to Ubangiji zai zama Allahna. Kuma wannan dutsen da na kafa a matsayin ginshiki zai zama mini gidan Allah, kuma duk abin da ka ba ni, zan yi zakan su maka.

29

Yakubu kuwa ya tashi ya tafi zuwa kasar gabas, wurin Laban dan Betuwel mutumin Siriya, wanda yake dan'uwan Rifkatu mahaifiyar Yakubu da Isuwa. Kuma ya ga, ga rijiya a cikin fili, akwai kuma a can garkuna uku na tumaki suna hutawa a kanta, domin daga wannan rijiyar suke shayar da garkunan, akwai kuma babban dutse a bakin rijiyar. Kuma a can ake tattara dukan garkunan, sai su mirgina dutsen daga bakin rijiyar, su shayar da tumaki, sa'an nan su mayar da dutsen a kan bakin rijiyar zuwa wurinsa. Yakubu ya ce musu, Yan'uwa, daga ina kuke? Suka amsa, Muna daga Haran. Ya ce musu kuma, Kun san Laban dan Nahor? Su kuwa suka ce, Mun sani. Ya tambaye su, Yana da lafiya? Suka amsa, Yana da lafiya, kuma ga Rahila yarsa tana zuwa da tumakinsa. Sai Yakubu ya ce, Har yanzu rana tana da yawa, bai kai lokacin tattara dabbobi ba tukuna. Bayan kun shayar da tumaki, ku tafi ku yi kiwo. Amma suka ce, Ba za mu iya ba, sai an tara dukan makiyaya, su mirgina dutsen daga bakin rijiyar, sa'an nan mu shayar da tumaki. Har yanzu yana magana da su, sai ga Rahila yar Laban tana zuwa tare da tumakin mahaifinta, gama ita ce take kiwon tumakin mahaifinta. Ya faru sa'ad da Yakubu ya ga Rahila yar Laban dan'uwan mahaifiyarsa, da tumakin Laban dan'uwan mahaifiyarsa, sai Yakubu ya matso ya gungura dutsen daga bakin rijiyar, ya kuma shayar da tumakin Laban dan'uwan mahaifiyarsa. Kuma Yakubu ya sumbaci Rahila, ya daga muryarsa ya yi kuka. Kuma ya fada wa Rahila cewa shi dan'uwan mahaifinta ne, kuma cewa shi dan Rifkatu ne, sai ta yi gudu ta fada wa mahaifinta bisa ga wadannan kalmomi. Ya faru cewa da Laban ya ji sunan Yakubu

ɗan yar'uwarɓa, sai ya ruga da gudu don ya tarye shi, ya rungume shi ya sumbace shi, sannan ya shigar da shi cikin gidansa. Yakubu kuwa ya ba shi labarin dukan abubuwan nan. Sai Laban ya ce masa, Kai daga kasusuwan na ne da kuma daga naman na, kuma ya zauna tare da shi tsawon wata guda.

Laban ya ce wa Yakubu, Domin kai ɗan'uwana ne, ba za ka yi mini hidima kyauta ba. Faɗa mini menene ladan ka? Amma Laban yana da ya'ya mata biyu, sunan babba Liya, sunan karama kuma Rahila. Idanun Liya sun kasance masu rauni, amma Rahila ta kasance kyakkyawa ta siffa, kuma kyakkyawa sosai ta kallo. Yakubu ya kaunaci Rahila, sai ya ce, Zan yi maka hidima shekara bakwai saboda Rahila yarka karama. Laban ya ce masa, Ya fi kyau in ba ka ita da in ba wani mutum ita, ka zauna tare da ni. Yakubu ya yi hidima saboda Rahila shekara bakwai, kuma suka zama a gare shi kamar yan kwanaki kaɗan, saboda kaunarsa da yake yi mata. Yakubu ya ce wa Laban, Ba ni matata, gama kwanakin sun cika don in shiga wurinta. Laban ya tara duk mazajen wurin, kuma ya yi bikin aure. Kuma ya faru da maraice, ya ɗauki Liya yarsa, ya kawo ta zuwa ga Yakubu, sai Yakubu ya shiga wurinta. Laban ya ba yarsa Leah, Zilpah baiwansa a matsayin baiwarta. Ya faru da safe, sai ga Liya. Sai Yakubu ya ce wa Laban, Me wannan ka yi mani? Ashe, ba don Rahila na yi maka hidima ba? To, don me ka yaudare ni? Laban ya amsa ya ce, Ba haka ake yi a wurinmu ba, ba a ba da karama kafin babba. Kammala saboda haka makon bakwai na wannan, kuma zan ba ka wannan ma maimakon aikin da kake yi a wurina, har yanzu shekaru bakwai dabam. Yakubu ya yi haka, kuma ya cika makon wannan, sai Laban ya ba shi Rahila yarsa ta zama matarsa. Laban kuwa ya ba yarsa Balla baiwarsa ta zama mata baiwa. Kuma ya shiga wurin Rahila, ya kaunaci Rahila fiye da Liya, kuma ya yi masa hidima wasu shekara bakwai.

Amma da Ubangiji Allah ya ga cewa an ki Liya, sai ya buɗe mahaifarta, amma Rahila kuwa ta kasance bakararriya. Kuma Liya ta yi ciki, ta haifa wa Yakubu ɗa, ta kira sunansa Ruben, tana cewa, Domin Ubangiji ya ga wulakancina, kuma ya ba ni ɗa, yanzu don haka mijina zai kaunace ni. Kuma ta sãke yin ciki, ta haifi ɗa na biyu ga Yakubu, sai ta ce, Ubangiji ya ji cewa ana kinata, saboda haka ya ba ni wannan kuma, ta kuma kira sunansa Sham'anu. Kuma ta sãke yin ciki, ta haifi ɗa, sai ta ce, Yanzu a wannan lokaci mijina zai kasance tare da ni, gama na haifa masa ya'ya maza uku, saboda haka ta kira sunansa Lawi. Kuma ta sãke yin ciki ta haifi ɗa, sai ta ce, Yanzu zan yi godiya ga Ubangiji, saboda haka ta kira sunansa Yahuda, sa'an nan ta daina haihuwa.

30

Da Rahila ta ga cewa ba ta haifa wa Yakubu, sai ta yi kishi da yar'uwarda, sai ta ce wa Yakubu, Ba ni ya'ya, in ba haka ba, zan mutu. Ya ji fushi Yakubu ga Rahila sai ya ce mata, Ashe ni ne a maimakon Allah, wanda ya hana ki ya'yan ciki? Rahila ta ce wa Yakubu, Ga baiwar ta na Balla, ka shiga wurinta, za ta haifa a kan gwiwoyina, ni ma zan sami ya'ya ta wurinta. Kuma ta ba shi Billa baiwarsa ta zama matarsa, sai Yakubu ya shiga wurinta. Kuma Balla, baiwar Rachel, ta yi ciki, kuma ta haifa wa Yakubu ɗa. Sai Rahila ta ce, Allah ya yi mini shari'a, kuma ya ji muryata, ya kuma ba ni ɗa, saboda haka ta kira sunansa Dan. Kuma Balla, baiwar Rahila, ta sãke yin ciki, ta haifi wa Yakubu ɗa na biyu. Sai Rahila ta ce, Allah ya yi mini fafatawa, kuma na yi kokawa da yar'uwarda, na kuma yi nasara. Saboda haka ta kira sunansa Naftali. Liya ta ga cewa ta daina haihuwa, sai ta ɗauki Zilfa kuyangar ta, ta ba da ita ga Yakubu a matsayin mata, ya kuwa shiga wurinta. Kuma Zilpah, baiwar Liya, ta yi ciki, ta kuma haifa wa Yakubu ɗa. Kuma Liyatu ta ce, Cikin sa'a! Sai ta sanya masa suna Gad. Kuma Zilpah baiwar

Liya ta sàke yin ciki, ta haifa wa Yakubu dà na biyu. Sai Liya ta ce, Mai albarka ce ni, domin mata za su ce ni mai albarka ne, sai ta kira sunansa Asher. Ruben ya tafi a ranar girbin alkama, ya sami ya'yan itacen mandrake a gona, ya kawo su zuwa ga mahaifiyarsa Liya. Rahila ta ce wa yar'uwarda Liya, Ki ba ni daga cikin ya'yan itacen mandrake na dānki. Leah ta ce, Ashe bai ishe ki ba cewa kin dāuki mijina? Shin za ki dāuki mandrakes na dāna kuma? Rachel ta ce, To, bari ya kwana tare da ke a daren nan maimakon mandrakes na dānki. Yakubu ya shigo daga gona da yamma, sai Liya ta fita don ta tarye shi, ta ce, Za ka shiga wurina yau, gama na yi hayarka da mandrakes na dāna. Sai ya kwana tare da ita a wannan dare. Kuma Allah ya ji Liya, ta yi ciki ta haifa wa Yakubu dà na biyar. Sai Liya ta ce, Allah ya ba ni ladana, domin na ba wa mijina baranyata, sai ta kira sunansa Issakar, wanda yake nufin lada. Kuma Liya ta sàke dāukar ciki, ta haifi dà na shida ga Yakubu. Sai Liya ta ce, Allah ya ba ni kyauta mai kyau a wannan lokaci, yanzu mijina zai zaɓe ni, gama na haifa masa ya'ya maza shida, sai ta kira sunansa Zebulun. Bayan wannan kuma ta haifi ya mace, sai ya kira sunanta Mummunan Abubuwa. Allah ya tuna da Rahila, kuma Allah ya ji ta, ya kuma buɗe mahaifarta. Kuma ta yi ciki ta haifa wa Yakubu dà, sai Rahila ta ce, Allah na ya cire kunya ta. Kuma ta kira sunansa Yusufu, tana cewa, Bari Allah yā kàra mini wani dà.

Ya faru kuwa sa'ad da Rahila ta haifi Yusuf, sai Yakubu ya ce wa Laban, Ka sallame ni, domin in koma wurina da kasata. Ka mayar da matata, da yarana, waɗanda na yi maka bauta saboda su, domin in tafi, gama kai ka san irin bautar da na yi maka. Laban ya ce masa, Idan na sami tagomashi a gabanka, na gane cewa Allah ya albarkace ni saboda zuwanka. Fayyace ladan ka a gare ni, zan kuwa bayar. Yakubu ya ce, kai ka san yadda na yi maka hidima, da yawan dabbobinka da suke tare da ni. Kaɗan ne abin da yake naka

a gabana, amma ya faru ya zama da yawa, kuma Ubangiji Allah ya albarkace ka saboda kafata, yanzu fa, yausha zan yi wa kaina gida? Sai Laban ya ce masa, Me zan ba ka? Yakubu kuwa ya amsa masa ya ce, Ba za ka ba ni kome ba, idan ka yi mini wannan magana, zan sake kiwon tumakinku, kuma zan kiyaye su. Bari dukan tumakinku su wuce a yau, sa'an nan ku raba daga ciki kowane tunkiya mai duhu a cikin yan raguna, da kowane mai digo-digo da mai damtsatse a cikin awaki, wannan zai zama ladana. Kuma adalcina zai ji gare ni a ranar kashegari, domin lada na ne a gabanka. Duk abin da ba shi dige da digo a cikin awaki ba, da duhu a cikin tumaki, an sata ne a wurina. Laban ya ce masa, Bari ya zama bisa ga maganarka. Kuma ya raba a ranar waccan awaki maza masu digo-digo da masu fari-fari, da dukan awaki mata masu digo-digo da masu fari-fari, da duk wanda yake mai duhu a cikin yan raguna, da duk wanda yake fari a cikinsu, kuma ya ba su ta hannun ya'yansa maza. Kuma ya cire tazarar kwanaki uku tsakaninsu da Yakubu, amma Yakubu ya yi kiwon sauran tumakin Laban. Yakubu ya dauki sanduna na itacen storax mai danye, da na goro, da na itacen plane, ya bare su ya yi barewa farare, kuma yana cire koren, sai farin da ya bare ya bayyana a kan sandunan dabam-dabam. Kuma ya ajiye sandunan wadanda ya bare a cikin wuraren ruwan shayarwa, domin sa lokacin da tumaki suka zo su sha, a gaban sandunan, lokacin da suka zo don su sha, tumaki su yi ciki saboda sandunan. Kuma tumaki sun yi daukar ciki a gaban sandunan, kuma tumaki suka haifi wadanda suke fari tsarkakakku da masu digo-digo iri-iri da masu launin toka masu digo-digo. Amma Yakubu ya raba ragunan, kuma ya kafa a gaban tumakin rago mai digo-digo da duk mai bambanci a cikin ragunan, kuma ya raba wa kansa garkuna dabam, kuma bai hada su da tumakin Laban ba. Ya faru kuwa a lokacin da tumakin suke daukar ciki, Yakubu ya sa sanduna a gaban tumakin a cikin wuraren ruwan sha, domin su yi ciki bisa ga sanduna. Lokacin da tumaki suka

haihu, bai sanya ba, sai waɗanda ba su da alama suka zama na Laban, amma waɗanda suke da alama suka zama na Yakubu. Kuma mutumin ya zama mai arziki ƙwarai ƙwarai, kuma ya sami dabbobi da yawa, da shanu, da bayi maza, da bayi mata, da raƙuma, da jakuna.

31

Yakubu ya ji maganganun ya'yan Laban maza suna cewa, Yakubu ya ɗauki dukan abin da yake na mahaifinmu, kuma daga abin da yake na mahaifinmu ya sami dukan wannan ɗaukaka. Kuma Yakubu ya ga fuskar Laban, kuma ga shi, ba kamar jiya da jibi ba. Ubangiji ya ce wa Yakubu, Ka koma zuwa ƙasar mahaifinka da zuwa dangin ka, zan kuwa kasance tare da kai. Bayan ya aika, Yakubu ya kira Liya da Rahila zuwa filin inda garken yake. Kuma ya ce musu, Ina ganin fuskar ubanku, cewa ba ta kasance a gare ni kamar jiya da ɗan kwana ba, amma Allah na ubana ya kasance tare da ni. Kuma ku kanku kun san cewa da dukan ƙarfina na yi wa mahaifin ku hidima. Amma mahaifin ku ya yaudare ni, ya kuma canza ladan aiki na sau goma, amma Allah bai ba shi damar cutar da ni ba. Idan haka ya ce, masu bambancin launuka za su zama ladan ka, kuma dukan tumakin za su haifi masu bambancin launuka. Amma idan ya ce, farare za su zama ladan ka, kuma dukan tumakin za su haifi farare. Kuma Allah ya ɗauke dukan dabbobin mahaifin ku, ya kuma ba ni su. Kuma ya faru a lokacin da tumaki suke ɗaukar ciki, na ga a cikin mafarki cewa awaki maza da raguna waɗanda suke hawan tumaki da awaki, farare ne masu ɗigo-ɗigo da masu launin toka masu ɗigo-ɗigo. Sai Mala'ikan Allah ya ce mini a cikin barci, Yakubu, ni kuwa na amsa, Mene ne? Kuma ya ce, Daga idanunka ka duba, ka ga awakuna da raguna suna hawa kan tumaki da awaki masu ɗigo-ɗigo, masu ɗauke-ɗauke, da masu launin toka masu ɗigo-ɗigo, gama na ga duk abin

da Laban yake yi maka. Ni ne Allah wanda ya bayyana a gare ka a wurin Allah, inda ka shafe mini ginshiki a can, kuma ka yi mini alkawari a can, yanzu don haka tashi, ka fita daga wannan ƙasa, ka koma ƙasar haihuwar ka, zan kuwa kasance tare da kai. Kuma Rahila da Liya suka amsa suka ce masa, Ashe, ba mu da wani rabo ko gādo a gidan mahaifin mu? Ba kamar baki ba muka zama a gare shi? Gama ya sayar da mu, kuma ya cinye kuɗin mu. Dukan dukiyaɗar da ɗaukakar da Allah ya ɗauke daga mahaifinmu, za su zama namu da na ya'yanmu, yanzu saboda haka duk abin da Allah ya faɗa maka, ka yi. Bayan tashi, Yakubu ya ɗauki matansa da yaransa ya ɗora su a kan rafuma. Kuma ya kai duka dukiyaɗar da take zuwa gare shi, da duka kayan sa wanda ya samu a Mesopotamiya, da duka abin da yake da shi, don ya tafi wurin Ishaku mahaifin sa zuwa ƙasar Kan'ana. Laban ya tafi yanke tumakansa, amma Rahila ta saci gumakan mahaifinta. Yakubu ya ɓoye wa Laban dan Siriya, don kada ya faɗa masa cewa yana gudu. Kuma ya gudu da kansa da dukan abin da yake da shi, ya ketare kogin, ya nufi dutsen Gileyaɗ. An faɗa wa Laban mutumin Sham a rana ta uku cewa Yakubu ya gudu. Kuma ya ɗauki yan'uwansa tare da kansa, ya bi shi har kwana bakwai, kuma ya same shi a Dutsen Gileyaɗ. Amma Allah ya zo wurin Laban dan Siriya a cikin mafarki da dare, ya ce masa, Ka tsare kanka, kada ka taɓa yi wa Yakubu mugun magana. Kuma Laban ya kama Yakubu, Yakubu kuwa ya kafa tantinsa a kan dutsen, Laban kuma ya kafa yan'uwansa a kan dutsen Gileyaɗ. Laban ya ce wa Yakubu, Me ka yi? Don me ka gudu a ɓoye, ka sace ni, ka kuma kai ya'yana mata kamar kamammu da takobi? Kuma idan ka sanar da ni, da na sallame ka tare da farin ciki, da mawaka, da ganguna, da garaya. Kuma ba a ɗauke ni cancanta in sumbaci ya'yana da yan matana ba, amma yanzu ka yi wauta. Kuma yanzu ina da ikon cutar da kai, amma Allah na mahaifinka jiya ya ce mini, yana cewa, Ka lura da kanka kada ka taɓa yin muguwar magana da Yakubu. Yanzu fa, da yake

kana da sha'awar komawa gidan mahaifinka, me ya sa ka saci gumakana? Amma Yakubu ya amsa ya ce wa Laban, Na ji tsoro, gama na ce, kada ka dauke ya'yanka mata daga gare ni, da duk abin da nake da shi. Sai Yakubu ya ce, Duk wanda ka sami gumakan ka a wurinsa, ba zai rayu ba a gaban yan'uwanmu. Ka duba ka gane duk abin da yake naka a wurina, ka dauka. Amma bai gane kome a wurinsa ba. Yakubu kuwa bai san cewa Rahila matarsa ta sace su ba. Bayan shiga, Laban ya bincika gidan Liya, amma bai sami kome ba, sai ya fita daga gidan Liya, ya kuma bincika gidan Yakubu, da gidan kuyangi biyu, amma bai sami kome ba, sai ya shiga gidan Rahila. Amma Rachel ta dauki gumakan, ta jefa su cikin jakunkunan rakumin, ta kuma zauna a kansu. Sai ta ce wa mahaifinta, Kada ka ji haushi, ranka ya dade. Ba zan iya tashi a gabanka ba, domin al'adar mata tana kaina. Laban ya bincika dukan gidan, amma bai sami gumakan ba. Ya yi fushi Yakubu, kuma ya yi fada da Laban. Yana amsawa kuwa, Yakubu ya ce wa Laban, Mene ne laifina? Kuma mene ne zunubina, da ka bi ni a baya? Kuma saboda ka bincika dukan kayan gidana; me ka samu daga dukan kayan gidanka? Ka ajiye shi a nan a gaban yan'uwanaka da yan'uwana, su kuwa yi hukunci tsakaninmu biyunmu. Shekaru ashirin na yi tare da kai, tumaki da awaki naka ba su taɓa yin rashin haihuwa ba, kuma ban taɓa cin ragunan tumaki naka ba. Abin da namun jeji suka kashe ban kawo maka ba, ni na biya daga kaina satar rana da satar dare. Na zama a cikin yini ana kɓne ni da zafi, kuma da sanyi a cikin dare, barci kuwa ya gudu daga idanuna. Wadannan abubuwa gare ni ashirin shekaru na kasance a gidanka, na yi maka hidima shekaru goma sha huɗu saboda ya'yanka mata biyu, da shekaru shida a cikin tumakinka, kuma ka yaudare ni ladan aikina sau goma. Idan ba Allahn uban na Ibrahim da tsoron Ishaku ya kasance tare da ni ba, da yanzu ka kore ni hannu wofi. Allah ya ga kaskantaccen halina da wahalar hannayena, kuma ya tsawata maka jiya.

Amsa amma Laban ya ce wa Yakubu, Yar mata, yar mata na ne, da ya'ya maza, ya'ya maza na ne, da dabbobi, dabbobi na ne, da duka duk abin da kai ka gani, nawa ne. Kuma game da yar mata na, me zan yi waɗannan yau ko ga yara nasu, waɗanda suka haifa? Yanzu saboda haka zo mu yi alkawari ni da kai, kuma zai zama shaida a tsakaninmu, ya ce masa kuwa, duba babu kowa tare da mu, duba Allah shaida ne a tsakaninmu. Da ya ɗauki Yakubu dutse, ya kafa shi a matsayin ginshiƙi. Yakubu ya ce wa yan'uwansa, Ku tattara duwatsu, suka kuwa tattara duwatsu, suka yi tudu, suka kuma ci abinci a can a kan tudun. Laban ya ce masa, Wannan tudu shaida ce tsakanina da kai a yau. Kuma Laban ya kira shi tulin shaida, amma Yakubu ya kira shi tulin shaida. Laban ya ce wa Yakubu, Duba wannan tarin dutse da ginshiƙin da na kafa a tsakanina da kai, wannan tarin dutse yana shaida, wannan ginshiƙi kuma yana shaida, saboda haka aka kira sunan, tarin dutse yana shaida. Kuma hangen nesa wanda ya ce, bari Allah ya duba tsakanin ni da kai, domin za mu rabu ɗaya daga ɗayan. Idan ka wulaƙanta ya'yana mata, idan ka ɗauki wasu mata baya ga ya'yana mata, ka lura, babu wani tare da mu yana gani, Allah ne shaida tsakanin ni da kai. Idan kuwa ni ban ketare zuwa gare ka ba, haka kuma kai ba za ka ketare zuwa gare ni ba wannan tudu da wannan ginshiƙi don mugunta. Allahn Ibrahim da Allahn Nahur su yi hukunci a tsakaninmu, kuma Yakubu ya rantse da sunan tsoron mahaifinsa Ishaku. Kuma ya yi hadaya a kan dutsen, ya kuma kira yan'uwansa, suka ci suka sha, suka kwana a kan dutsen.

32

Ya tashi amma Laban da safe, ya sumbaci ya'yansa maza da ya'yansa mata, kuma ya albarkace su, kuma bayan ya juya, Laban ya tafi zuwa wurinsa.

Kuma Yakubu ya tafi hanyarsa, ya daga kai sama ya ga sansanin Allah an kafa shi, sai Mala'ikun Allah suka tarye shi. Yakubu ya ce, lokacin da ya gan su, Wannan sansanin Allah ne, kuma ya kira sunan wannan wurin Mahanayim.

Yakubu ya aiko da manzanni a gabansa zuwa ga Isuwa dān'uwansa a kasar Seyir, a kasar Edom. Kuma ya umarce su, yana cewa, Haka za ku fada wa ubangijina Isuwa, Haka yake cewa bawanka Yakubu, na zauna tare da Laban, kuma na jinkirta har zuwa yanzu. Kuma na sami shanu, da jakuna, da tumaki, da bayi, da kuyanga, na kuma aika a sanar da ubangijina Isuwa, domin bawanka ya sami tagomashi a gabanka. Sai manzannin suka dawo wurin Yakubu suna cewa, Mun je wurin dān'uwanka Isuwa, ga shi yana zuwa ya sadu da kai, tare da mutane dāri huɗu. Yakubu ya ji tsoro sosai, kuma ya damu, sai ya raba mutanen da suke tare da shi, da shanu, da rakuma, da tumaki, zuwa sansanoni biyu. Kuma Yakubu ya ce, Idan Isuwa ya zo zuwa sansani ɗaya ya buge shi, sansanin na biyu zai kasance don a cece. Yakubu ya ce, Ya Allahn mahaifina Ibrahim, da Allahn mahaifina Ishaku, ya Ubangiji kai da ka ce mini, Ka koma kasar asalin ka, kuma zan yi maka alheri, Ya ishe ni daga dukan adalci da dukan gaskiyar da ka yi wa bawanka, domin da sandar nan ta nawa na ketare Urdun nan, amma yanzu na zama sansanoni biyu. Ka cece ni daga hannun dān'uwana, daga hannun Isuwa, domin ina tsoronsa, kada ya zo ya kashe ni, da uwa tare da yara. Amma kai ka ce, Lalle zan yi maka alheri, kuma zan sa zuriyarka su zama kamar yashin teku, wanda ba za a iya ƙidayawa saboda yawansu ba. Kuma ya kwana a can daren nan, sai ya dauki kyautai da ya kawo, ya aika su zuwa ga dān'uwansa Isuwa. Awaki mace dāri biyu, awaki namiji ashirin, tumaki dāri biyu, raguna ashirin, Rakuma masu shayarwa da ya'yansu talatin, shanu arba'in, bijimai goma, jakuna ashirin, da yāyān jakuna goma. Kuma ya ba su ga bayinsa, garke-garke

daban-daban, ya kuma ce wa bayinsa, Ku yi gaba a gabana, kuma ku bar tazara tsakanin kowane garke da garke. Kuma ya umarci na farko, yana cewa, Idan Isuwa ɗan'uwana ya sadu da kai, kuma ya tambaye ka, yana cewa, Na wane ne kai? Kuma ina kake tafiya? Kuma na wane ne waɗannan abubuwan da suke tafiya a gabanka? Za ka ce, Na bayan ka Yakubu ne, kyautai ya aika zuwa ga ubangijina Isuwa, kuma duba, shi kansa yana bayan mu. Kuma ya umarci na farko, da na biyu, da na uku, da duka waɗanda suke tafiya a gaban garkunan nan, yana cewa: Bisa ga wannan magana za ku yi magana da Isuwa lokacin da ya same ku, Kuma za ku ce, duba bayan ka Yakubu yana zuwa a bayanmu, gama ya ce zan faranta fuskarsa da kyautar da suke tafiya gabansa, kuma bayan wannan zan ga fuskarsa, watakila zai karɓi fuskana. Kuma kyautai sun tafi a gabansa, amma shi kansa ya kwana a daren nan a cikin sansani. Ya tashi a daren nan, ya ɗauki matansa biyu, da kuyangarsa biyu, da yaransa goma sha ɗaya, ya kuma haye mashigin kogin Jabbok. Kuma ya ɗauki su, ya ketare rafi mai gudu, ya kuma ketare da dukan abin da yake da shi.

Ya rage Yakubu shi kaɗai, sai wani mutum ya yi kokawa da shi har zuwa safe. Ya ga amma cewa ba zai iya ɗauke shi ba, sai ya taɓa kwankwason cinyar sa, kuma kwankwason cinyar Yakubu ya yi kyāḱkyawa yayin da yake kokawa da shi. Sai ya ce masa, Ka sallame ni, gama safiya ta wayewo. Amma ya ce, Ba zan sallame ka ba, sai ka yi mini albarka. Ya ce masa, Menene sunanka? Sai ya ce, Yakubu. Sai ya ce masa, Ba za a kara kiran ka da sunan Yakubu ba, amma Isra'ila ne zai zama sunanka, domin ka yi nasara da Allah, kuma da mutane za ka kasance mai ƙarfi. Yakubu ya tambaya, ya ce, Faɗa mini sunan ka. Sai ya ce, Me ya sa kana tambayar sunan na? Sai ya albarkace shi a can. Kuma Yakubu ya kira sunan wannan wuri, Siffar Allah, gama na ga Allah fuska da fuska, kuma aka ceci raina. Rana ta fito masa lokacin da ya wuce siffar Allah,

amma shi kansa yana gurguwa a cinyarsa. Saboda wannan ba za ya'yan Isra'ila ci jijiyar da ta yi rakumi ba, wadda take a kan kwankwason cinya, har zuwa yau, domin ya taɓa kwankwason cinyar Yakubu, jijiyar da ta yi rakumi.

33

Yakubu ya daga idanunsa ya duba, sai ga Isuwa dān'uwansa yana zuwa tare da mutane dāri huɗu, sai Yakubu ya raba yaran a kan Liya, da Rahila, da bayi mata biyu. Kuma ya sanya bayi-matan biyu da ya'yansu maza a gaba, Liya da yaranta a baya, Rahila da Yusuf kuma a karshe. Amma shi da kansa ya ci gaba a gabansu, ya kuma rusuna har kasa sau bakwai, har sai ya kusanci dān'uwansa. Sai Isuwa ya ruga da gudu ya tarye shi, ya rungume shi, ya fada a wuyansa, ya sumbace shi, kuma dukansu biyu suka yi kuka. Kuma Isuwa ya daga kai ya ga matan da yaran, sai ya ce, Menene waɗannan naka suke? Sai ya ce, Yaran ne waɗanda Allah ya yi jinkai ga bawanka. Kuma yan mata da yaransu suka kusato, suka kuma yi sujada. Kuma Liya da ya'yanta suka kusato, suka yi sujada, bayan haka kuma Rahila da Yusuf suka kusato, suka yi sujada. Kuma ya ce, Menene waɗannan abubuwa a gare ka suke, dukan sansanonin nan waɗanda na haɗu da su? Amma shi kuwa ya ce, Domin bawan ka ya sami tagomashi a gabanka, ubangijina. Isuwa ya ce, Ina da yawa, dān'uwana, abin da yake naka ya kasance naka. Yakubu ya ce, Idan na sami tagomashi a gabanka, ka karɓi kyautar daga hannuwana, domin na ga fuskarka kamar yadda mutum yakan ga fuskar Allah, kuma ka ji daɗina. Dauki albarkuna waɗanda na kawo maka, domin Allah ya yi mini jinkai, kuma ina da kome, sai ya matsa masa, ya kuwa dāuka. Kuma ya ce, Bari mu tashi mu bi hanya madaidaiciya. Ya ce masa, ubangijina ya san cewa yaran suna da taushi, kuma tumakin da shanun suna shayarwa a karkashina, idan don haka in kori su da

karfi kwana daya, dukan dabbobin za su mutu. Bari ubangijina ya wuce a gabana, amma ni zan yi tafiya a hankali bisa ga saurin tafiyar da take gabana, da kuma bisa ga karfin samari, har sai in zo wurin ubangijina a Sehir. Esau ya ce, Zan bar waɗansu daga cikin mutanena tare da kai. Amma ya ce, Me ya sa wannan? Ya isa cewa na sami tagomashi a gabanka, ubangijina. Amma Isuwa ya juya baya a wannan rana zuwa hanyarsa zuwa Seyir. Kuma Yakubu ya tashi zuwa Sukkot, ya gina wa kansa gidaje a can, ya kuma yi rumfuna wa dabbobinsa, saboda haka ya kira sunan wannan wuri Sukkot.

Kuma Yakubu ya zo Salem, birnin Shekem, wanda yake a kasar Kan'ana, lokacin da ya dawo daga Mesopotamiya ta Siriya, kuma ya kafa sansani a gaban birnin. Kuma ya sayi rabon filin da ya kafa tentinsa a can, daga Hamor mahaifin Shekem, da amnon dari. Kuma ya kafa bagade a can, ya kuma kira ga Allah na Isra'ila.

34

Ya fita Dina, yar Liya, wadda ta haifa wa Yakubu, don ta gano yan matan mutanen kasar. Sai Shekem dan Hamor Bahiwiye, sarkin kasar, ya gan ta, ya dauke ta, ya kwana da ita, ya kuma kaskantar da ita. Ya kula da ran Dina yar Yakubu, ya kaunace ta budurwar, ya kuma yi magana da ita bisa ga tunaninta. Shekem ya ce wa mahaifinsa Hamor, Ka dauki mini yarinyar nan ta zama matata. Yakubu ya ji cewa dan Hamor ya kazantar Dina yarsa, amma ya'yansa suna tare da dabbobinsa a fili, sai Yakubu ya yi shiru har suka dawo. Sai Emmor, mahaifin Shekem, ya fita zuwa wurin Yakubu don ya yi magana da shi. Ya'yan maza Yakubu suka zo daga filin, amma da suka ji labarin, mutanen suka yi bakin ciki sosai, kuma abin ya fi kuna musu kwarai, domin an yi abin kunya a cikin Isra'ila ta wurin kwana da yar Yakubu, kuma ba zai zama

haka ba. Sai Emmor ya yi musu magana yana cewa, Shekem dāna ya zaɓi yar ku da dukan zuciyarsa, saboda haka ku ba shi ita ta zama matarsa, Kuma ku yi aure da mu, ku ba mu ya'yanku mata, kuma ku dāuki ya'yanmu mata wa ya'yanku maza. Kuma ku zauna a cikinmu, ga ƙasar tana a faɗanku, ku zauna, ku yi ciniki a kanta, kuma ku mallaki dukiya a cikinta. Shekem ya ce wa mahaifinta da yan'uwanta maza, Bari in sami tagomashi a gabanku, kuma duk abin da kuka faɗa, za mu bayar. Ku ƙara sadaki sosai, kuma zan bayar kamar yadda za ku faɗa mini, kuma ku ba ni wannan yarinya ta zama matata.

Ya'yan maza Yakubu suka amsa Shekem da Hamor mahaifinsa da yaudara, suka yi musu magana domin sun ƙazantar da Dina yar'uwarsu. Sai Saminu da Lawi yan'uwan Dina suka ce musu, Ba za mu iya yin wannan abu ba, mu ba da yar'uwarmu ga mutumin da ba shi da kaciya, domin abin kunya ne a gare mu. Kawai a wannan za mu zama kamar ku, kuma za mu zauna tare da ku, idan kun zama kamar mu ta hanyar yin kaciya ga dukan mazan ku. Kuma za mu ba da ya'yanmu mata a gare ku, kuma daga ya'yanku mata za mu dāuki mata wa kanmu, kuma za mu zauna tare da ku, kuma za mu zama kamar al'umma dāya. Amma idan ba ku yarda da mu a yi kaciya ba, za mu dāuki yarmu mu tafi. Kuma kalmomin sun ji daɗi a gaban Emmor, da kuma a gaban Shekem dān Emmor. Kuma saurayin bai jinkirta yin wannan magana ba, domin ya kasance mai matsawa ga yar Yakubu, shi kuwa ya kasance mafi daraja duka a cikin gidan mahaifinsa. Ya zo amma Emmor da Shekem dānsa zuwa ƙofar birninsu, suka kuma yi magana da mutanen birninsu, suna cewa, Waɗannan mutane masu zaman lafiya ne, bari su zauna tare da mu a ƙasar, su yi ciniki a cikinta, ga shi kuwa ƙasar tana da fāɗi a gabansu, za mu auri yan matansu, mu kuma ba su yan matanmu aure. A wannan kawai za su zama kamar mu, mutanen nan, don su zauna tare da

mu, domin mu zama al'umma dāya, ta hanyar yin kaciya ga dukan mazan mu, kamar yadda su kansu suka yi kaciya. Kuma dabbobin su, da dabbobin masu kafa huɗu, da dukiya su, ashe ba za su zama namu ba? Kawai a wannan bari mu zama kamar su, sa'an nan za su zauna tare da mu. Sai suka saurari Hamor da Shekem dānsa, dukan masu kasuwanci a kofar birninsu, aka kuma yi wa dukan mazajensu kaciya a naman kaciyarsu.

Ya faru a rana ta uku, lokacin da suke cikin wahala, ya'yan Yakubu biyu, Sham'una da Lawi, yan'uwan Dina, kowanne ya dāuki takobinsa, suka shiga cikin birnin lafiya, suka kashe dukan maza. Sun kashe Emmor da dānsa Shechem da takobi, suka dāuki Dinah daga gidan Shechem, suka fita. Amma ya'yan Yakubu suka shiga wurin waɗanda suka ji rauni, suka washe birnin da aka kazantar da Dina yar'uwersu a ciki. Suka dāuki tumakinsu, da shanunsu, da jakunansu, da duk abin da yake a cikin birni, da duk abin da yake a fili. Kuma duka jikunansu, da dukan kayansu, da matansu sun kama su bauta, kuma sun washe duk abin da yake a cikin birnin, da duk abin da yake a cikin gidajen. Yakubu ya ce wa Sime'on da Lawi, Kun mai da ni abin kyama, har na zama mugu ga dukan mazaunan kasar, ga Kan'anawa da Ferizziyawa. Ni kaɗan ne cikin yawan jama'a, idan suka taru a kaina za su kashe ni, ni da gidana za mu hallaka. Amma sun ce, Shin za su yi amfani da yar'uwarmu kamar karuwa?

35

Allah ya ce wa Yakub, Ka tashi ka haura zuwa Betel, ka zauna a can, ka kuma gina bagade a can ga Allah wanda ya bayyana maka sa'ad da kake gudu daga dān'uwanka Isuwa. Yakubu ya ce wa iyalsinsa, da dukan waɗanda suke tare da shi, Ku dāuke allolin baƙi waɗanda suke tare da ku daga cikinku, ku tsarkake kanku, ku

kuma canja rigunanku. Bari mu tashi mu haura zuwa Betel, mu gina bagade a can ga Allah wanda ya amsa ni a ranar wahala ta, wanda ya kasance tare da ni, kuma ya cece ni a hanyar da na bi. Suka ba Yakubu gumakan baki waɗanda suke a hannuwansu, da yan kunne waɗanda suke a kunnuwansu, sai Yakubu ya ɓoye su a farkashin itacen terebinth da yake a Shekem, ya kuma hallaka su har yā zuwa yau. Sai Isra'ila ya tashi daga Shekem, kuma tsoron Allah ya sauko a kan biranen da ke kewaye da su, ba su kuwa bi ya'yan Isra'ila ba. Yakubu ya zo zuwa Luza wanda yake a kasar Kan'ana, wanda shi ne Betel, shi da dukan mutanen da suke tare da shi. Kuma ya gina bagade a can, ya kuma kira sunan wurin Betel, domin a can Allah ya bayyana masa, lokacin da yake gudu daga ɗan'uwansa Isuwa.

Deborah mai renon Rebeka ta mutu, aka binne ta a farkashin Betel kusa da itacen oak, sai Yakubu ya kira wurin Itacen Oak na Makoki. Allah ya bayyana ga Yakub a Luz, lokacin da ya dawo daga Mesopotamiya ta Siriya, kuma Allah ya albarkace shi. Kuma Allah ya ce masa, Ba za a fara kiran ka Yakubu ba, amma Isra'ila zai zama sunanka, kuma ya kira sunansa Isra'ila. Allah ya ce masa, Ni ne Allahnka, ka faru ka kuma ribaɓɓanya, al'ummomi da taron jama'ar al'ummomi za su fito daga gare ka, kuma sarakuna za su fito daga kuginka. Kuma kasar da na ba Ibrahim da Ishaku, gare ka na ba da ita, gare ka za ta kasance, kuma ga zuriyarka bayanka zan ba da wannan kasa. Allah ya haura daga wurin da ya yi magana da shi. Kuma Yakubu ya kafa ginshiƙi a wurin da Allah ya yi magana da shi, ginshiƙin dutse, ya kuma zuba hadayar sha a kansa, ya kuma zuba mai a kansa. Kuma Yakubu ya kira sunan wurin da Allah ya yi magana da shi a can, Betel. Ya tashi amma Yakubu daga Betel, ya kafa tentinsa bayan hasumiyar Gader. Ya faru amma lokacin ya kusata zuwa Chabatha don zuwa Efrata, Rahila ta haifa, kuma ta sha wahalar haihuwa. Ya faru amma a

lokacin da take fama da nakuda a haihuwa, ungozoma ta ce mata, Ki yi ƙarfin hali, domin wannan ma ɗa ne a gare ki. Ya faru a lokacin da take fitar da ruhunta, domin tana mutuwa, sai ta kira sunansa, ɗan zafin jikina, amma mahaifin ya kira sunansa Benyamin. Rahila ta mutu, aka kuma binne ta a kan hanyar zuwa Efrata, wato Betlehem. Kuma Yakubu ya kafa ginshiƙi a kan kabarinta, wannan shi ne ginshiƙin da yake a kan kabarin Rahila har zuwa yau. Ya faru lokacin da Isra'ila ya zauna a cikin wannan ƙasa, sai Ruben ya tafi ya kwana da Balla, ƙwarkwara mahaifin sa Yakubu, Isra'ila kuwa ya ji, kuma abin ya zama mugunta a gabansa. Amma ya'yan Yakubu maza sun kasance goma sha biyu.

Ya'yan maza na Liya, ɗan fari na Yakubu: Ruben, Simeyon, Lawi, Yahuda, Issakar, Zebulun. Ya'yan Rahila maza su ne Yusuf da Benyamin. Ya'ya maza na Ballas baiwuwar Rahila su ne Dan da Naftali. Ya'yan Zilpah baiwar Liyatu su ne Gad da Asher, waɗannan su ne ya'yan Yakubu waɗanda aka haifa masa a Mesopotamiya ta Siriya. Yakubu ya zo wurin Ishaku mahaifinsa a Mamre, a birnin da yake a fili, wato Hebron a ƙasar Kan'ana, inda Ibrahim da Ishaku suka zauna baƙi. Kwanakin rayuwar Ishaku sun zama shekaru ɗari da tamanin. Kuma Ishaku ya raunana ya mutu, aka haɗa shi ga danginsa a matsayin dattijo mai cike da kwanaki, ya'yansa maza Isuwa da Yakubu suka binne shi.

36

Waɗannan kuwa su ne zuriyar Isuwa, wanda shi ne Edom. Esau kuwa ya auri matansa daga ya'yan matan Kan'anawa, wato Ada yar Ailom mutumin Hitti, da Olibema yar Ana jikan Sebegon mutumin Hiwi. Kuma Basemath yar Ishmael, yar'uwar Nebaioth. Ada ta haifa masa Eliphaz, kuma Basemath ta haifa Raguel. Kuma Oholibama ta haifi Yeyush, da Yegalom, da Kora, waɗannan ya'yan

Isuwa ne, waɗanda aka haifa masa a kasar Kan'ana. Isuwa ya ɗauki matansa, da ya'yansa maza, da ya'yansa mata, da dukan mutanen gidansa, da dukan dukiyarsa, da dukan dabbobinsa, da dukan abin da ya samu, da dukan abin da ya tara a kasar Kan'ana, sai ya tafi daga kasar Kan'ana saboda ɗan'uwansa Yakubu. Ya kasance domin dukiyoyinsu da yawa ne, don su zauna tare, kuma kasar da suke bakunci a cikinta ba ta iya ɗaukar su ba, saboda yawan dukiyoyinsu. Ya zauna kuwa Isuwa a dutsen Seyir; Isuwa kansa shi ne Edom. Waɗannan kuwa su ne zuriyar Isuwa, uban Edom, a dutsen Seyir. Waɗannan su ne sunayen ya'yan Isuwa: Elifaz ɗan Adah matar Isuwa, da Raguwel ɗan Basemat matar Isuwa. Suka zama kuwa ya'yan Elifaz maza su ne: Taiman, Omar, Sofar, Gotom, da Kenaz. Thamna kuwa ƙwarƙwara ce ta Elifaz ɗan Isuwa, kuma ta haifa wa Elifaz Amalek; waɗannan ya'yan maza ne na Ada matar Isuwa. Waɗannan su ne ya'yan Raguel maza: Nahath, Zare, Some, da Moze. Waɗannan su ne ya'yan Basemath matar Esau maza. Waɗannan su ne ya'yan Oholibama yar Ana ɗan Zibeyon, matar Isuwa; ta haifa wa Isuwa Yeyush, da Yaalam, da Kora. Waɗannan su ne shugabannin ya'yan Isuwa maza, ya'yan Elifaz ɗan farin Isuwa: shugaba Teman, shugaba Omar, shugaba Zofar, shugaba Kenaz, Shugaba Korah, shugaba Gothom, shugaba Amalek, waɗannan su ne shugabannin Eliphaz a kasar Idumea, waɗannan su ne ya'yan Adas. Kuma waɗannan su ne ya'yan Raguel ɗan Isuwa: shugaba Nahot, shugaba Zare, shugaba Some, shugaba Moze. Waɗannan su ne shugabannin Raguel a kasar Edom, waɗannan su ne ya'yan Basemat matar Isuwa. Waɗannan su ne ya'yan Oholibama matar Isuwa: shugaba Yeyush, shugaba Yalam, shugaba Kora. Waɗannan su ne shugabannin Oholibama yar Ana, matar Isuwa. Waɗannan ya'yan maza ne na Isuwa, kuma waɗannan shugabanninsu ne, waɗannan su ne ya'yan Edom. Waɗannan kuwa ya'yan Seyir Ba-Horite, wanda yake zaune a kasar, su ne Lotan, Shobal, Zibiyon, Ana Kuma Dishon, kuma

Asar, kuma Rison, waɗannan su ne shugabannin Bahoriyawa, na ɗan Seyir a cikin ƙasar Edom. Ya'yan maza Lotan sun zama Chorri da Heman, kuma yar'uwar Lotan ita ce Timna. Waɗannan kuwa ya'yan Shobal maza su ne: Golam, da Manahath, da Gaibel, da Zophar, da Omar. Kuma waɗannan ya'yan Zibeyon maza ne, Aiya da Ana. Wannan shi ne Ana wanda ya sami Yamin a cikin jeji, lokacin da yake kiwon dabbobin ɗaukar kaya na Zibeyon mahaifin sa. Waɗannan su ne ya'yan Ana maza: Dishon, da Oholibamah yar Ana. Waɗannan su ne ya'yan Dishon maza: Amadah, da Asban, da Ithran, da Haran. Waɗannan kuwa ya'yan Asar maza su ne: Balaam, da Zoukam, da Ioukam. Waɗannan kuwa ya'yan Rison maza ne, Hoz da Aran. Waɗannan kuwa shugabannin Horite, shugaba Lotan, shugaba Shobal, shugaba Zibeyon, shugaba Ana, Jagora Dishon, jagora Asar, jagora Rison, waɗannan su ne jagororin Chorri a cikin jagorancinsu a ƙasar Edom.

Kuma waɗannan su ne sarakunan da suka yi mulki a Edom, kafin wani sarki ya yi mulki a Isra'ila. Kuma Balak ɗan Beor ya yi mulki a Edom, kuma sunan birninsa Dennaba. Ya mutu amma Balak, kuma Jobab ɗan Zara daga Bosorra ya yi mulki a maimakansa. Ya mutu Jobab, kuma Asom daga ƙasar Teman ya yi mulki a madadinsa. Asom ya mutu, sai Adad ɗan Barad wanda ya fatattaki Midiyan a filin Mowab ya yi mulki a maimakansa, sunan birnin nasa kuwa Gethaim. Hadad ya mutu, sai Samlah daga Masrekah ya yi mulki a maimakansa. Ya mutu Samada, kuma Shaulu daga Rooboth ta kusa da kogi ya yi mulki a madadinsa. Ya mutu kuwa Saul, kuma Ballenon ɗan Achobor ya yi mulki a maimakansa. Ya mutu Ballenon ɗan Achobor, kuma Arad ɗan Barad ya yi mulki a maimakansa, sunan birnin sa kuwa Phogor, sunan matarsa kuma Metebeel, yar Matraith, ɗan Maizoob. Waɗannan su ne sunayen shugabannin Isuwa, a cikin kabilolinsu, bisa ga wurinsu, a cikin ƙasashensu, da kuma a cikin al'ummansu,

shugaba Tamna, shugaba Gola, shugaba Yeter, Shugaba Oholibamah, shugaba Helas, shugaba Finon, Jagora Kenaz, jagora Thaiman, jagora Mazar, Jagora Magediel, jagora Zaphoin, wadannan jagororin Edom ne a cikin wuraren da aka gina a kasar mallakarsu, wannan Isuwa ne mahaifin Edom.

37

Ya zauna Yakubu a cikin kasar da mahaifinsa ya zauna a cikinta a kasar Kan'ana, wadannan kuwa su ne tsararraki Yakubu. Yusuf yana da shekara goma sha bakwai, yana kiwon tumakin mahaifinsa tare da yan'uwanasa, yana matashi, tare da ya'yan Bilha, da kuma ya'yan Zilfa, matan mahaifinsa. Yusuf kuwa ya kawo mugun labari game da su zuwa ga Isra'ila mahaifinsu. Yakubu kuwa ya kaunaci Yusuf fiye da dukan ya'yansa maza, domin ya kasance dansa na tsufa, ya kuma yi masa riga mai kawata. Ganin haka yan'uwanasa suka ga cewa mahaifinsu yana kaunarsa fiye da dukan ya'yansa maza, sai suka ki shi, kuma ba su iya yi masa magana lafiya ba. Bayan Yusuf ya yi mafarki, sai ya fada shi ga yan'uwanasa. Kuma ya ce musu, Ku ji labarin mafarkin nan da na yi. Na yi tunanin ku daure dammuna a tsakiyar filin, sai dammar nawa ta tashi, ta kuma tsaya a tsaye, amma dammunan ku suka juya, suka yi wa dammar nawa sujada. Yan'uwanasa suka ce masa, Ashe za ka yi mulki a kanmu, ko kuwa za ka mallake mu? Suka kara kin shi saboda mafarkan da ya yi da kuma saboda maganarsa. Ya ga wani mafarki kuma, ya fada wa mahaifinsa da yan'uwanasa, ya ce, Duba, na yi wani mafarki, kamar yadda rana, da wata, da taurari goma sha daya suka yi mini sujada. Sai mahaifinsa ya tsawata masa ya ce, Wace irin mafarki ce wannan da ka yi? Shin lalle ne ni da mahaifiyarka da yan'uwanka za mu zo mu rusuna maka har kasa? Yan'uwanasa suka yi kishinsa, amma mahaifinsa ya kiyaye maganar. Yan'uwanasa suka tafi Shekem don

su yi kiwon tumakin mahaifinsu. Sai Isra'ila ya ce wa Yusuf, Ashe, yan'uwanka ba suna kiwo a Shekem ba? Zo in aike ka wurinsu. Ya amsa masa ya ce, Ga ni. Isra'ila ya ce masa, Ka tafi ka ga ko yan'uwanka da tumakin suna lafiya, sa'an nan ka dawo ka fada mini. Ya aiko shi daga kwarin Hebron, sai ya zo Shekem. Sai wani mutum ya same shi yana yawo a fili, mutum kuwa ya tambaye shi yana cewa, Me kake nema? Amma ya ce, Ina neman yan'uwana, ka gaya mini inda suke kiwon dabbobi. Mutumin ya ce masa, Sun tashi daga nan, gama na ji su suna cewa, Bari mu tafi Dothaim. Sai Yusuf ya bi yan'uwansa, ya kuma same su a Dothaim.

Sun gan shi daga nesa kafin ya kusace su, kuma suka kulla mafarkashiya don su kashe shi. Suka ce wa juna, Ga mai mafarkin nan yana zuwa. Yanzu saboda haka ku zo, bari mu kashe shi, mu jefa shi cikin daya daga cikin rijiyoyin, mu ce dabbar daji mugu ta cinye shi, sa'an nan mu ga abin da mafarkan sa za su zama. Da ya ji Reuben, ya cece shi daga hannunsu, kuma ya ce, Kada mu kashe shi. Reuben ya ce musu, Kada ku zubar da jini, ku jefa shi cikin daya daga cikin rijiyoyin nan na cikin jeji, amma kada ku dora masa hannu, domin ya cece shi daga hannuwansu, ya kuma mayar da shi ga mahaifinsa. Ya faru lokacin da Yusuf ya zo wurin yan'uwansa, suka tuɓe wa Yusuf rigar mai launuka da yake saye da ita. Suka dauke shi, suka jefa a cikin ramin, amma ramin babu kome, ba shi da ruwa. Suka zauna don su ci abinci, suka daga idanu suka ga ayarin matafiya Isma'ilawa suna zuwa daga Gileyad, rakumansu sun dauki kaya na turare da resi da kanshi. Suna kan hanyarsu zuwa Masar.

Yahuda ya ce wa yan'uwansa, Wace amfani idan muka kashe dan'uwanmu, muka kuma boye jininsa? Ku zo mu sayar da shi ga Isma'ilawan nan, amma kada hannayenmu su taɓa shi, domin dan'uwanmu ne kuma namunmu ne. Sai yan'uwansa suka ji.

Kuma yan kasuwan Midiyawa suna wucewa, suka ciro Yusuf daga ramın suka fitar da shi, suka sayar da Yusuf ga Isma'ilawa da zinariya ashirin. Suka kai Yusuf zuwa Masar. Ruben ya dawo zuwa ramın, amma bai ga Yusuf a cikin ramın ba, sai ya yage tufafinsa. Sai ya koma wurin yan'uwansa ya ce, Yaron ba ya nan, ni fa ina zan je yanzu? Sun dauki rigar Yusuf, suka yanka ɗan akuya, suka kazantar rigar da jini. Suka aika da rigar mai ɗauke da launuka iri-iri, suka kawo wa ubansu, suka ce, Wannan muka samu, ka gane ko rigar ɗanka ce, ko a'a. Kuma ya gane shi, ya ce, Rigar ɗana ce, dabbar daji mugu ta cinye shi, dabba ta kwashe Yusuf. Yakubu ya yage tufafinsa, ya sa tsumma a kugu, ya kuma yi makokin ɗansa kwanaki masu yawa. An taru duk ya'yansa maza da ya'yansa mata, suka zo su ta'azantar da shi, amma bai yarda a ta'azantar da shi ba, yana cewa, Zan gangara zuwa ga ɗana ina makoki zuwa kabari. Mahaifin sa ya yi kuka dominsa. Amma Midiyanawa suka sayar da Yusuf zuwa Masar ga Potifar, bābannin Fir'auna, babban mai dafa abinci.

38

Ya faru a lokacin nan, Yahuda ya sauka daga wurin yan'uwansa, kuma ya isa wurin wani mutum dan Adullam, wanda sunansa Hira. Kuma Yahuda ya ga a can yar wani mutumin Ba'akana'anawa, wadda sunanta Shua, sai ya aure ta, ya kuma shiga wurinta. Kuma ta dauki ciki ta haifi ɗa, kuma ya kira sunansa Er. Kuma ta sãke yin ciki ta haifi ɗa, ya kuma kira sunansa Onan. Kuma ta sãke haifar da ɗa, ta kira sunansa Shiloh, amma wannan ya kasance a Chasbi lokacin da ta haife su. Kuma Yahuda ya dauki mata wa Er ɗan farinsa, wadda sunanta Tamar. Ya faru kuwa Er, ɗan farin Yahuda, ya zama mugu a gaban Ubangiji, sai Allah ya kashe shi. Yahuda ya ce wa Aunan, Ka shiga wurin matar ɗan'uwanka, ka aure ta, ka kuma tayar da zuriya wa

ɗan'uwanka. Da Aunan ya sani cewa ba shi ba ne irin zai zama, sai duk lokacin da ya shiga wurin matar ɗan'uwansa, yakan zubar a ƙasa, don kada ya ba da iri ga ɗan'uwansa. Abin da ya yi ya zama mugu a gaban Allah, saboda haka ya kashe shi ma.

Yahuda ya ce wa Tamar amarya ta sa, Zauna a matsayin gwauruwa a gidan mahaifinka, har sai Shilom ɗana ya girma, gama ya ce, Kada shi ma ya mutu kamar yan'uwansa maza. Tamar kuwa ta tafi ta zauna a gidan mahaifinta. Kwanaki suka ƙaru, sai Shuwa matar Yahuda ta mutu, bayan an yi wa Yahuda ta'aziyya, sai ya haura zuwa wurin masu askin tumakinsa, shi da Hira makiyayinsa mutumin Adullam zuwa Timna. Aka kuma faɗa wa Tamar, amaryar sa, ana cewa, Duba, surukin ki yana hawa zuwa Timna don yanke gashin tumakinsa. Kuma ta cire tufafin gwauranci daga kanta, ta sa rigar bazara, kuma ta yi wa kanta ado, kuma ta zauna a ƙofofin Ainan, wanda yake a hanyar wucewa ta Tamna, domin ta ga cewa Shiloh ya girma, amma shi bai ba ta masa mata ba. Kuma da Yahuda ya gan ta, sai ya yi tunanin cewa karuwa ce, domin ta rufe fuskarta kuma bai gane ta ba. Ya karkata zuwa gare ta a hanya, kuma ya ce mata, Bari in shiga wurinki, domin bai san cewa amaryarsa ce ba. Ita kuwa ta ce, Me za ka ba ni, idan ka shiga wurina? Shi kuwa ya ce, Zan aiko miki da ɗan akuya daga cikin garkena. Ita kuwa ta ce, In ka ba ni jingina, har sai ka aiko. Shi kuwa ya ce, Wane jingina zan bayar miki? Ita kuwa ta ce, Zoben ka, da abin wuya, da sandar da ke a hannun ka. Ya kuwa ba ta, ya shiga wurinta, ta kuwa yi ciki daga gare shi. Kuma ta tashi ta tafi, ta cire rigar bazara ta daga kanta, ta kuma sa tufafin gwaurancinsa. Yahuda ya aiko da ɗan akuya ta hannun makiyayinsa mutumin Adullamite, domin ya karɓi jinginar daga wurin matar, amma bai same ta ba. Ya tambari mazan wurin, Ina karuwar da take a Ainan a kan hanya? Suka amsa, Ba a nan karuwa ba. Kuma ya juya zuwa Yahuda, ya ce, Ban same ta ba,

kuma mutanen wurin sun ce babu karuwa a nan. Yahuda ya ce, Bari ta riƙe su, amma kada a taɓa yi mana dariya. Ni dai na aika da wannan ɗan akuya, amma kai ba ka same ta ba. Ya faru bayan watanni uku, aka faɗa wa Yahuda cewa, Tamar amaryarka ta yi karuwanci, kuma ga shi, tana da ciki daga karuwanci. Sai Yahuda ya ce, Fitar da ita, a kone ta. Amma yayinda ake kai ta, sai ta aika zuwa ga surukin ta, tana cewa, Daga mutumin da waɗannan abubuwa suke nasa ne na yi ciki. Sai ta ce, Ka gane wa zobe ne, da sarka, da kuma sandar nan. Ya gane amma Yahuda, kuma ya ce, an ba Tamar hakki fiye da ni, saboda ban ba ta ga Shiloh ɗana ba. Kuma bai ƙara saninta ba. Ya faru lokacin da take haihuwa, akwai tagwaye a cikinta. Ya faru kuwa a lokacin da take haihuwa, ɗaya ya fitar da hannu, sai ungozoma ta ɗauka, ta ɗaura jan zare a hannunsa, tana cewa, Wannan ne zai fita da farko. Amma da ya janye hannunsa, nan take ɗan'uwansa ya fito, sai ta ce, Me ya sa aka tsage saboda kai shinge? Sai ya kira sunansa Fares. Kuma bayan wannan, ɗan'uwansa ya fito, wanda a hannunsa akwai jan zare, kuma aka kira sunansa Zara.

39

Yusuf kuwa aka kai shi ƙasa zuwa Masar, sai Potiphar babban bawan Fir'auna, babban mai dafa abinci, mutumin Masar, ya saye shi daga hannun Isma'ilawa waɗanda suka kai shi can. Kuma Ubangiji yana tare da Yusuf, kuma ya kasance mutum mai samun nasara, kuma ya kasance a cikin gidan ubangijinsa Ba-Masare. Maigidansa ya san cewa Ubangiji yana tare da shi, kuma duk abin da ya yi, Ubangiji yana sa ya yi nasara a hannuwansa. Kuma Yusufu ya sami tagomashi a gaban ubangijinsa, ya kuma faranta masa rai. Ya naɗa shi a kan gidansa, kuma duk abin da yake da shi, ya ba shi a hannun Yusufu. Ya faru kuma bayan an naɗa shi a kan gidansa, da kuma a kan dukan abin da yake da shi, sai

Ubangiji ya albarkaci gidan Bamasaren saboda Yusuf, kuma albarkar Ubangiji ta kasance a cikin dukan dukiyoinsa a cikin gidan, da kuma a cikin gonarsa. Kuma ya danƙa dukan abin da yake nasa a hannun Yusuf, kuma bai san kome game da kansa ba, sai dai abincin da yake ci. Kuma Yusuf ya kasance kyakkyawa a siffa, kuma kyakkyawa sosai a kallo. Bayan waɗannan kalmomi, sai matar maigidansa ta kalli Yusuf, ta ce, Kwanta tare da ni. Amma bai yarda ba, sai ya ce wa matar maigidansa, Maigidana bai san kome a gidansa ta wurina ba, kuma duk abin da yake nasa ya danƙa a hannuna, Kuma babu abin da ya fi ni a cikin wannan gida, kuma ba a 6oye mini komai ba, sai dai ke, domin ke matarsa ce, kuma ta yaya zan aikata wannan mugun abu, in yi zunubi a gaban Allah? Lokacin da take magana wa Yusuf kowace rana, bai yi mata biyayya ba don ya kwana tare da ita, ko ya yi jima'i da ita. Ya faru wata irin wannan rana, sai Yusuf ya shiga gidan don ya yi ayyukansa, amma babu wani mutum a cikin gidan. Kuma ta ja shi daga rigunarsa, tana cewa, Kwana tare da ni, amma ya bar rigunarsa a hannunta, ya gudu, ya fita waje. Kuma ya faru sa'ad da ta ga cewa ya bar tufafinsa a hannunta ya gudu, kuma ya fita waje, Sai ta kira waɗanda suke a cikin gidan, ta ce musu, Ku duba, ya kawo mana wani mutumin Ibraniyawa don yā wulakanta mu. Ya shigo wurina yana cewa, Ki kwana da ni, sai na yi kuka da ƙarfin murya. Amma da ya ji na ɗaga muryata na yi kuka, ya bar tufafinsa a wurina ya gudu, ya fita waje. Kuma ta bar tufafin a gefenta, har sai ubangijin ya dawo gidansa. Kuma ta yi magana da shi bisa ga waɗannan kalmomi, tana cewa, Yaron Baibure wanda ka kawo mana ya shiga wurina don ya yi mini ba'a, kuma ya ce mini, Zan kwanta tare da ke. Amma da ya ji cewa na ɗaga muryata na yi kuka, ya bar tufafinsa a wurina ya gudu, ya fita waje. Ya faru kuma, sa'ad da ubangiji ya ji maganar matarsa wadda ta faɗa masa cewa, Haka bawanka ya yi mini, sai ya fusata ƙwarai.

Kuma ubangijin Yusuf ya ɗauke shi, ya sa shi cikin kagara, a wurin da ake riƙe fursunoni na sarki a can a cikin kagara. Kuma Ubangiji yana tare da Yusuf, ya kuma zuba masa jinkansa, ya kuma ba shi tagomashi a gaban babban mai gidan kurkuku. Babban mai gadin kurkuku ya ba da kurkuku a hannun Yusuf, da dukan waɗanda aka daure a kurkuku, da duk abin da ake yi a can, shi kansa yake yi. Babban mai gadin kurkuku bai san komai game da shi ba, domin duk abin da ake yi yana ta hannun Yusuf, saboda Ubangiji yana tare da shi, kuma duk abin da ya yi, Ubangiji ya sa ya yi nasara a hannunsa.

40

Ya faru bayan waɗannan kalmomi, babban mai ɗaukar ruwan inabi na sarkin Masar da babban mai yin burodi sun yi zunubi ga ubangijinsu sarkin Masar. Kuma Fir'auna ya yi fushi a kan bābānnin nasa biyu, a kan babban mai ɗaukar ruwan inabi, da kuma a kan babban mai yin burodi, Kuma ya sanya su a gidan yari, a wurin da aka tsare Yusuf a can. Kuma babban mai gadin kurkuku ya danƙa su ga Yusuf, kuma ya yi musu hidima, suka kuwa kasance kwanaki a cikin kurkuku. Kuma su biyun sun yi mafarki a dare ɗaya, amma hangen mafarkin babban mai shayarwa da babban mai burodi, waɗanda suke bayin sarkin Masar, waɗanda suke a kurkuku, ya kasance haka. Yusuf ya shiga wurinsu da safe, ya gan su, sai ya tarar sun damu. Kuma ya tambaye su bābānni na Fir'auna, waɗanda suke tare da shi a kurkuku a wurin ubangijinsa, yana cewa, Me ya sa fuskokinku suka duhunta a yau? Su kuwa suka ce masa, Mun ga mafarki, kuma babu wanda zai fassara shi. Sai Yusuf ya ce musu, Ashe, fassara ba ta wurin Allah take ba? Saboda haka ku faɗa mini. Kuma babban mai rikon ƙoƙon ruwan inabi ya ba da labarin mafarkinsa ga Yusuf, ya ce, A cikin barcina akwai kuringar inabi a

gabana. A cikin inabi kuwa akwai rassa uku, kuma ita tana bunƙasa, ta fitar da toho, tarin inabin sun nuna. Kuma kofi Fir'auna yana a hannuna, na ɗauki ya'yan inabi, na matse su a cikin kofin, sa'an nan na ba wa Fir'auna kofin a hannunsa. Kuma Yusuf ya ce masa, Wannan ita ce fassararsa: rassan uku, kwanaki uku ne. Har yanzu kwana uku, sai Fir'auna ya tuna da matsayinka na farko, kuma zai mayar da kai a kan babban matsayin mai ɗaukar koƙon ruwan inabi, za ka kuwa ba Fir'auna koƙon a hannunsa kamar yadda ka kasance a ɗa lokacin da kake mai ɗaukar ruwan inabi. Amma ka tuna da ni saboda kanka, lokacin da abubuwa suka yi maka kyau, kuma ka nuna mini jinƙai, ka tuna da ni ga Fir'auna, ka fitar da ni daga wannan kurkuku. Domin an sace ni da sata daga ƙasar Ibraniyawa, kuma a nan ban yi wani abu ba, amma sun jefa ni a cikin wannan rami. Kuma babban mai burodi ya ga cewa ya fassara daidai, sai ya ce wa Yusuf, Ni ma na ga mafarki, na yi tunanin ina ɗaukan kwanduna uku na lallausan burodi a kaina, A cikin kwando na sama kuwa, akwai kowane irin abincin da Fir'auna yake ci, aikin mai-yin-burodi, amma tsuntsayen sama suna cinye su daga kwandon da yake a saman kaina. Amsa amma Yusuf ya ce masa, Wannan ita ce fassararsa: kwanduna ukun nan, kwanaki uku ne. Bayan kwana uku, Fir'auna zai yanke kanka, zai kuma rataye ka a kan itace, tsuntsayen sama kuwa za su ci namanka. Ya faru a ranar ta uku, wadda take ranar haihuwar Fir'auna, ya yi biki ga dukan bayinsa, kuma ya tuna da shugaban mai riƙon koƙon ruwan inabi da shugaban mai yin burodi a tsakanin bayinsa. Kuma ya mayar da babban mai ɗaukar ruwan inabi zuwa matsayinsa, kuma ya ba da koƙon a hannun Fir'auna. Amma babban mai burodi, ya rataye shi, kamar yadda Yusuf ya fassara musu. Kuma babban mai shayarwa bai tuna da Yusuf ba, amma ya manta da shi.

Ya faru kuma bayan shekaru biyu, Fir'auna ya ga mafarki, ya yi tunanin yana tsaye a bakin kogin. Kuma ga shi, kamar yadda daga kogin suke fitowa shanu bakwai, masu kyawawan siffa, da zaɓaɓɓun nama, suna kiwo a cikin ciyawa. Wasu shanu bakwai suna hawan bayan waɗannan daga cikin kogin, munanan siffa, da sirara a jiki, kuma suna kiwo kusa da shanu a bakin kogin. Kuma shanun bakwai munanan da siraran jiki sun cinne shanun bakwai masu kyawawan siffa da zaɓaɓɓun jiki, sai Fir'auna ya farka. Kuma ya yi mafarki na biyu, sai ga kunnuwan hatsi bakwai suna fitowa a kan kara guda, zaɓaɓɓu kuma masu kyau. Kuma duba, kunnuwan hatsi bakwai siriri da iska ta lalata suna tsiro tare da su. Kuma kunnuwan hatsi bakwai sirara da busasshen iska sun haɗiye kunnuwan hatsi bakwai zaɓaɓɓu da cikakku, sai Fir'auna ya tashi, kuma abin da ya gani mafarki ne. Ya faru da safiya, sai ruhinsa ya damu, ya aika aka kira dukan masu fassara na Masar, da dukan masu hikimarta, Fir'auna kuwa ya ba su labarin mafarkinsa, amma babu wanda ya iya fassara masa. Kuma babban mai rikon kwarya ya yi magana da Fir'auna, yana cewa, Ina tunawa da zunubina a yau. Fir'auna ya yi fushi da bayinsa, kuma ya sanya mu a kurkuku a gidan shugaban masu dafa abinci, ni da shugaban masu gasa burodi. Mu biyu mun yi mafarki a dare guda, ni da shi, kowannenmu ya yi mafarkinsa na daban. Akwai wani saurayi baƙon Ibraniyanci a can tare da mu, wanda yake bawan babban mai dafa abinci. Muka faɗa masa mafarkinmu, sai ya fassara mana. Ya faru kuwa, kamar yadda ya fassara mana, haka kuma ya faru, an mayar da ni zuwa matsayina, amma shi kuwa an rataye shi. Bayan ya aiko, sai Fir'auna ya kira Yusuf, suka fitar da shi daga kurkuku, suka aske shi, suka canza rigar sa, ya kuma zo wurin Fir'auna. Fir'auna ya ce wa Yusuf, Na yi mafarki, kuma babu wanda zai iya fassara shi, amma na ji labari game da kai cewa idan ka ji mafarki, kana iya fassara su. Amma Yusuf ya amsa ya ce wa Fir'auna, ba tare da Allah ba ba za a ba da amsar ceton Fir'auna

ba. Fir'auna ya yi magana da Yusufu, yana cewa, A cikin barcina na yi tsammani ina tsaye a bakin kogi. Kuma kamar yadda shanu bakwai masu kyau da siffa da zaɓaɓɓen nama suke fitowa daga kogin, suna kiwo a cikin ciyawa kogin. Kuma ga shi, wasu shanu bakwai suna fitowa a bayansu daga kogin, mugaye kuma munanan siffa, kuma sirirayyun nama, irin waɗanda ban taɓa ganin irinsu a dukan ƙasar Masar ba, mafi muni. Kuma shanu bakwai munanan da siraran sun cinye shanu bakwai na farko masu kyau da zaɓaɓɓu. Kuma sun shiga cikin cikinsu, amma ba a iya gane su ba, domin sun shiga cikin cikinsu, kuma kamanninsu mummunan ne, kamar yadda suke a farko, amma bayan na farka, sai na sake yin barci. Kuma na sāke gani a cikin barcina, sai ga kamar kunnuwan hatsi bakwai suna fitowa daga kara ɗaya, cike-cike kuma masu kyau, Wasu bakwai kunnuwan hatsi sirara da iska ta lalata suna tsiro kusa da su. Kuma bakwai kawunan hatsi sirara da busasshen iska sun haɗiye bakwai kawunan hatsi kyawawa da cikakku, sai na faɗa wa masu fassara, amma babu wanda ya iya faɗa mini ma'anarsa.

Kuma Yusuf ya ce wa Fir'auna, Mafarkin Fir'auna ɗaya ne; duk abin da Allah zai yi, ya nuna wa Fir'auna. Shanun bakwai masu kyau, shekaru bakwai ne, kuma kawunan hatsi bakwai masu kyau, shekaru bakwai ne, mafarkin Fir'auna ɗaya ne. Kuma shanuwar bakwai siririyar da suke hawa a bayansu, shekaru bakwai ne, kuma kawunan hatsi bakwai siririyar da iska ta lalatar da su, shekaru bakwai ne, za su zama shekaru bakwai na yunwa. Kalmar da na faɗa wa Fir'auna, duk abin da Allah yake yi, ya nuna masa. Duba, shekaru bakwai na waɗata mai yawa suna zuwa a dukan ƙasar Masar. Za ta zo amma shekaru bakwai na yunwa bayan waɗannan, kuma za su manta da waɗatar da za ta kasance a dukan Masar, kuma yunwa za ta cinye ƙasar. Kuma ba za a san waɗata a kan ƙasa ba saboda yunwar da za ta zo bayan haka,

domin za ta yi tsanani kwarai. Game da yin mafarkin Fir'auna sau biyu, domin gaskiya ce kalmar daga Allah za ta kasance, kuma Allah zai hanzarta yin ta. Yanzu saboda haka, duba mutum mai hankali da basira, ka naɗa shi a kan kasar Masar. Kuma bari Fir'auna ya yi haka, ya naɗa masu mulki a kan kasar, su kuwa su tattara dukan amfanin gonakin kasar Masar na shekaru bakwai na wadatar. Kuma bari su tattara duk abincin waɗannan shekaru bakwai masu kyau da ke zuwa, a kuma tattara hatsi a farkashin hannun Fir'auna, a adana abinci a cikin birane. Kuma abincin da aka ajiye a kasar zai zama don shekaru bakwai na yunwa, waɗanda za su kasance a kasar Masar, kuma ba za a hallaka kasar ba a cikin yunwar. Ya ji daɗin maganar a gaban Fir'auna, da kuma a gaban dukan bayinsa.

Sai Fir'auna ya ce wa dukan bayinsa, Ba za mu sami mutum irin wannan ba, wanda yake da Ruhun Allah a cikinsa? Fir'auna ya ce wa Yusuf, Tun da yake Allah ya nuna maka dukan waɗannan abubuwa, babu wani mutum mai hikima da hankali fiye da kai. Kai za ka kasance a kan gidan nawa, kuma a kan maganar bakinka dukan mutanena za su yi biyayya, sai dai a kursiyin ne zan fi ka girma. Fir'auna ya ce wa Yusuf, Duba, ina nadar da kai yau a kan dukan kasar Masar. Kuma bayan ya cire Fir'auna zobe daga hannunsa, ya sa shi a hannun Yusuf, kuma ya sa masa riga ta lilin mai kyau, kuma ya sa sarkar zinariya a wuyansa. Kuma ya sa shi ya hau keken yaƙinsa na biyu, aka kuma yi shelarsa a gabansa, ya kuma naɗa shi a kan dukan kasar Masar. Fir'auna ya ce wa Yusuf, Ni Fir'auna ne, ba tare da kai ba babu wanda zai daga hannunsa a kan dukan kasar Masar. Kuma Fir'auna ya kira sunan Yusuf, Psonthomfanech, kuma ya ba shi Asenath yar Potiphera firist na Heliopolis ta zama matarsa. Joseph kuwa yana da shekara talatin sa'ad da ya tsaya a gaban Fir'auna sarkin Masar, sai Joseph ya fita daga gaban Fir'auna, ya kuma ratsa dukan kasar Masar. Kuma

ƙasa ta yi dammuna a cikin shekaru bakwai na wadata. Kuma ya tattara dukan abincin shekaru bakwai waɗanda aka sami wadatar a ƙasar Masar, ya kuma ajiye abincin a cikin birane, abincin filayen da suke kewaye da kowace birni ya ajiye a cikinta. Yusuf ya tara hatsi mai yawa sosai kamar yashin teku, har ya ƙāsa ƙidayawa, domin ba a iya ƙidayar sa.

Ga amma Yusuf ya sami ya'ya maza biyu kafin shekaru bakwai na yunwa suka zo, waɗanda Asenat yar Potifara firist na Heliyopolis ta haifa masa. Yusuf ya ba ɗan fari suna Manasse, domin Allah ya sa ya manta da dukan wahalhalu na, da dukan na gidan mahaifina. Amma sunan na biyu ya kira shi Efraim, domin Allah ya ƙara ni a ƙasar wulaƙancina. Shekaru bakwai na wadatar da suka kasance a ƙasar Masar sun wuce. Kuma shekaru bakwai na yunwa suka fara zuwa, kamar yadda Yusuf ya faɗa, kuma yunwa ta kasance a cikin dukan ƙasar, amma a cikin dukan ƙasar Masar akwai burodi. Dukan ƙasar Masar ta ji yunwa, sai mutane suka yi kuka ga Fir'auna game da abinci. Fir'auna kuwa ya ce wa dukan Masarawa, Ku je wurin Yusuf, kuma duk abin da ya ce muku, ku yi. Kuma yunwa ta kasance a kan dukan ƙasar, sai Yusufu ya buɗe dukan rumbunan hatsi, kuma ya sayar wa dukan Masarawa. Kuma duka yankunan sun zo zuwa Masar don saya daga Yusuf, domin yunwa ta mamaye dukan kasa.

42

Da Yakubu ya ga cewa akwai sayarwa a Masar, sai ya ce wa ya'yansa maza, Don me kuke zaman banza? Duba, na ji cewa akwai hatsi a Masar, ku gangara zuwa can, ku saya mana ɗan abinci, domin mu rayu kada mu mutu.

Yan'uan Yusuf goma suka gangara zuwa Masar don su sayi hatsi. Amma Benyamin, ɗan'uan Yusuf, bai aika shi tare da yan'uwan ba, gama ya ce, Kada wani rauni ya same shi. Ya'yan Isra'ila suka zo don su sayi tare da waɗanda suke zuwa, domin yunwa ta kasance a kasar Kan'ana. Yusuf kuwa shi ne mai mulkin kasar, shi ne yake sayar wa dukan mutanen kasar. Yan'uwan su Yusuf suka zo suka rusuna masa har suka dunkule da fuskokinsu har kasa. Bayan ganin yan'uwan su, Yusuf ya gane su, amma ya yi kansa baƙo a gare su, ya yi musu magana da tsanani, ya ce musu, Daga ina kuka zo? Suka amsa, Daga kasar Kan'ana, don siyan abinci. Yusuf ya gane yan'uwan su, amma su ba su gane shi ba. Kuma Yusuf ya tuna da mafarkan da ya yi, sai ya ce musu, Ku yan leken asiri ne, kun zo don ku bincike kasar. Amma suka ce, A'a, ranka ya dade, mu bayinka mun zo don mu sayi abinci. Dukanmu ya'yan mutum ɗaya ne, masu zaman lafiya muke, bayinka ba yan leken asiri ba ne. Ya ce musu, A'a, amma kun zo don ganin sawun kasar. Suka ce, Mu bayin ka goma sha biyu ne yan'ua a kasar Kan'ana, kuma duba, karamin yana tare da ubanmu a yau, ɗayan kuwa ba ya wanzu. Yusufu ya ce musu, Wannan shi ne abin da na faɗa muku, ina cewa, ku yan leken asiri ne. A cikin wannan za a nuna ku, da lafiyar Fir'auna, ba za ku fita daga nan ba, sai dai idan ɗan'uan ku karami ya zo nan. Aika ɗaya daga cikinku, yā ɗauki ɗan'uwanku, amma ku za a kai ku tare har sai kalmomin ku su bayyana a fili, ko kuna faɗin gaskiya ko a'a. Idan kuwa ba haka ba, da lafiyar Fir'auna, lalle yan leken asiri kuke. Kuma ya sanya su a gidan yari har kwana uku. Ya ce musu a rana ta uku, Ku yi wannan, za ku kuwa rayu, gama ina tsoron Allah. Idan masu zaman lafiya kuke, bari a riƙe ɗaya daga cikin yan'uwanku a kurkuku, amma ku kanku ku tafi ku kawo hatsin da kuka saya. Kuma ku kawo ɗan'uwanku na karami zuwa gare ni, za a kuwa gaskata kalmomin ku, amma idan ba haka ba, za ku mutu. Suka kuwa yi haka. Kuma kowannensu ya ce wa ɗan'uwan su, I, muna

cikin zunubi game da ɗan'uan mu, domin mun yi watsi da azabar ransa lokacin da yake roƙonmu, amma ba mu saurare shi ba, saboda haka wannan wahala ta auko mana. Amma Reuben ya amsa ya ce musu, Ashe ban gaya muku ba, ina cewa, Kada ku cutar da yaron, amma ba ku saurare ni ba? Yanzu ga shi, ana neman jininsa. Su kuwa ba su san cewa Yusuf yana jin su ba, domin akwai mai fassara a tsakaninsu. Ya juya daga gare su ya yi kuka Yusuf, sai ya sāke zuwa wurinsu ya yi musu magana, ya ɗauki Sham'anu daga cikinsu ya daure shi a gabansu.

Yusuf ya ba da umarni a cika tasoshinsu da hatsi, a mayar musu da azurfarsu, kowane a cikin buhunsa, a kuma ba su tanadi don tafiya, haka kuma aka yi musu. Kuma suka ɗora hatsi a kan jakunansu, suka tafi daga can. Bayan ya buɗe ɗaya daga cikin jakarsa, don ya ba jakunansa abinci a inda suka sauka, sai ya ga ɗauren azurfarsa, kuma yana a saman bakin jakar. Sai ya ce wa yan'uwansa, An mayar mini da azurfata, ga shi nan a cikin jakara, sai zukatansu suka firgita, suka damu da juna, suna cewa, Me wannan Allah ya yi mana? Suka zo wurin Yakubu mahaifinsu a ƙasar Kan'ana, suka faɗa masa duk abin da ya faru musu, suna cewa, Mutumin ubangijin ƙasar ya yi mana magana mai tsanani, kuma ya sanya mu a kurkuku kamar yan leƙen asiri. Mun ce masa amma, Masu zaman lafiya ne mu, ba yan leƙen asiri ba ne. Mu yan'uwa maza goma sha biyu ne, ya'yan mahaifin mu. ɗaya ba ya wanzu, amma ƙaramin yana tare da mahaifin mu a yau a ƙasar Kan'ana. Mutumin da yake mai mulkin ƙasar ya ce mana, Ta wannan hanyar zan san cewa ku masu salama ne, ku bar ɗaya daga cikin yan'uwanku a nan tare da ni, ku ɗauki abin da kuka saya na wadatar hatsi don gidajenku ku tafi. Kuma ku kawo mini ƙanen ɗan'uwanku, zan kuwa sani cewa ba yan leƙen asiri ba ne kuke, sai dai masu zaman lafiya ne kuke, zan kuma mayar muku da ɗan'uwanku, kuma za ku yi ciniki a ƙasar. Ya faru a lokacin da

suke zubar da buhunansu, sai ga daurin azurfar kowane ɗayansu a cikin buhunsa. Suka ga dauran azurfarsu da kansu, su da mahaifinsu, suka kuma ji tsoro. Yakubu ubansu ya ce musu, Kun raba ni da yara, Yusuf ba ya nan, Saminu ba ya nan, kuma za ku ɗauki Benyamin; duk waɗannan sun faru a kaina. Reuben ya ce wa ubansu, Ka kashe ya'yana maza biyu idan ban dawo da shi gare ka ba. Ka ba da shi a hannuna, ni kuwa zan dawo da shi gare ka. Shi kuwa ya ce, Ba zai sauka ɗana tare da ku ba, domin ɗan'uwansa ya mutu, kuma shi kaɗai ya rage. Idan wani abu ya same shi a hanyar da za ku bi, za ku sauko da tsufata cikin bakin ciki zuwa kabari.

43

Amma yunwar ta karu a kan kasar. Ya faru lokacin da suka gama cin hatsin da suka kawo daga Masar, sai mahaifinsu ya ce musu, Ku sãke tafiya ku saya mana ɗan abinci. Yahuda ya ce masa, Da shaida ya shaida mana mutumin ubangijin kasar cewa, Ba za ku ga fuskata ba, sai dai idan ƙaramin ɗan'uwanku yana tare da ku. Idan ka aiko ɗan'uanmu tare da mu, za mu sauka mu saya maka abinci. Idan amma ba ka aika ɗan'uanmu tare da mu ba, ba za mu tafi ba, domin mutumin ya ce mana, yana cewa, Ba za ku ga fuskata ba, idan ba ɗan'uwanku ƙarami yana tare da ku ba. Isra'ila ya ce, Me ya sa kuka cutar da ni ta wurin gaya wa mutumin cewa kuna da ɗan'uwa? Sai suka ce, Mutumin ya yi mana tambayoyi da yawa game da mu da danginmu, yana cewa, Shin mahaifin ku yana raye har yanzu? Kuna da ɗan'uwa? Muka amsa masa bisa ga tambayoyinsa. Yaya za mu san cewa zai ce mana, Ku kawo ɗan'uan ku? Yahuda ya ce wa Isra'ila mahaifinsa, Ka aika yaron tare da ni, mu tashi mu tafi, domin mu rayu kada mu mutu, mu da kai, da kayanmu. Ni kuwa zan jira shi, daga hannuna ka neme shi, idan ban kawo shi wurinka ba, kuma in kafa shi a gabanka, zan kasance mai zunubi a gare ka har abada. Idan ba don

mun yi jinkiri ba, da mun riga mun dawo sau biyu. Isra'ila mahaifin su ya ce musu, Idan haka yake, ku yi haka: ku dāuki daga ya'yan itatuwan kasar a cikin tasoshinku, ku kai wa mutumin kyautai na resi, da zuma, da turare, da turare mai kamshi, da terebint, da goro. Ku dāuki azurfa sau biyu a hannuwanku, azurfar da aka mayar a cikin buhunanku ku mayar da ita tare da ku, kada ta zama kuskure. Kuma ku dāuki dān'uwan ku, ku tashi ku sauka zuwa wurin mutumin. Amma Allah na ya bada muku tagomashi a gaban mutumin, ya kuma aiko da dān'uwan ku na dāya, da Benyamin. Ni kuwa, gaskiya, kamar yadda na rasa ya'ya, na rasa ya'ya.

Bayan sun dāuki kyaututtukan nan da azurfar sau biyu, mutanen suka riƙe su a hannuwansu tare da Benyamin, suka tashi suka gangara zuwa Masar, suka tsaya a gaban Yusuf. Yusuf ya gan su, da Benyamin dān'uwan sa na uwa dāya, sai ya ce wa mai kula da gidansa, Ka shigar da mutanen cikin gida, ka yanka dabba, ka kuma shirya, domin waɗannan mutane za su ci abinci tare da ni da tsakar rana. Mutumin ya yi kamar yadda Yusuf ya faɗa, kuma ya shigar da mutanen cikin gidan Yusuf. Bayan ganin cewa an shigar da su cikin gidan Yusufu, mutanen suka ce, Saboda azurfar da aka mayar a cikin buhunanmu a farkon, yanzu ana shigar da mu, domin a zarge mu da karya, a kai mana hari, a mai da mu bayi, da kuma a ƙwace jakunanmu. Sun kusanci mutumin da yake kan gidan Yusufu, suka yi magana da shi a ƙofar gidan, Suna cewa, Ubangiji, mun sauka tun farko don siyan abinci. Ya faru lokacin da muka zo don sauka, muka buɗe jakunkunanmu, sai ga azurfar kowane dāyanmu a cikin jakarsa, azurfarmu cikakkiyar nauyi, yanzu muka dawo da ita a hannuwanmu. Kuma muka kawo wani azurfa tare da kanmu, don siyan abinci, ba mu san wanda ya sa azurfar a cikin buhunanmu ba. Ya ce musu, Alheri ya tabbata a gare ku, kada ku ji tsoro. Allahnku da Allahn kakanninku ya ba ku

dukiya a cikin buhunanku, kuma azurfarku ta karɓuwa na karɓa. Sa'an nan ya fitar da Samiyanu zuwa gare su. Kuma ya kawo ruwa don wanke kafafunsu, kuma ya ba wa jakunansu abinci. Suka shirya kyautai har zuwa lokacin da Yusuf zai zo da tsakar rana, domin sun ji cewa zai ci abinci a can. Yusuf ya shiga gidan, sai suka kawo masa kyautai waɗanda suke riƙe a hannuwansu, suka kuma yi masa sujada har fuskokinsu suka taɓa ƙasa. Ya tambaye su, Yaya kuke? Kuma ya ce musu, Shin mahaifin ku tsohon da kuka ambata yana da lafiya? Har yanzu yana raye? Su kuwa suka ce, Yana da lafiya bawan ka mahaifin mu, har yanzu yana raye. Sai ya ce, Albarkacce mutum wancan ga Allah, sai suka sunkuyar suka yi masa sujada. Yusufu ya ɗaga idanunsa sama, sai ya ga Benyamin ɗan'uwansa na mahaifiyarsa, ya ce, Wannan ne ɗan'uwanku ƙaramin da kuka faɗa mini za ku kawo? Ya kuma ce, Allah ya yi maka jinkai, ɗana. Yusuf ya damu, domin zuciyarsa ta motsu saboda ɗan'uwansa, sai ya nemi ya yi kuka, ya shiga ɗaki, ya yi kuka a can.

Kuma bayan ya wanke fuskarsa, ya fita ya mallaki kansa, sai ya ce, Ku kawo abinci. Suka ajiye masa abinci shi kaɗai, su kuma wajen kansu, Masarawa waɗanda suke cin abinci tare da shi kuma wajen kansu, domin Masarawa ba za su iya cin abinci tare da Ibraniyawa ba, gama abin kyama ne ga Masarawa. Suka zauna a gabansa, ɗan fari bisa ga matsayinsa, ɗan ƙarami kuma bisa ga ƙuruciyarsa, mutanen kuwa suka yi mamaki, kowannensu ga ɗan'uwansa. Suka karɓi rabonsu daga gare shi, amma rabon Benyamin ya fi na sauran sau biyar. Suka sha suka kuma yi farin ciki tare da shi.

Sai Yusuf ya umarci wanda yake kan gidansa, yana cewa, Cika buhanan mutanen da abinci gwargwadon yadda za su iya dauka, kuma saka kuɗin kowane ɗaya a bakin buhunsu. Kuma ku saka kokon na na azurfa a cikin jakar ɗan ƙarami, da kuɗin hatsinta. Ya kuwa faru bisa ga maganar Yusuf, kamar yadda ya faɗa.

Da safe ya waye, sai aka sallami mutanen, su da jakunansu. Bayan sun fita daga birnin, ba su yi nisa ba, sai Yusuf ya ce wa wanda yake kan gidansa, Ka tashi ka bi mutanen, kuma za ka same su, ka ce musu, Me ya sa kuka sāka mugunta a maimakon alheri? Me ya sa kuka saci mini kofi na azurfa? Ashe, ba wannan ne wanda ubangijina yake sha a ciki ba? Shi kuma yana yin duba a cikinsa. Kun aikata mugunta a abin da kuka yi. Bayan ya same su, sai ya ce musu bisa ga waɗannan kalmomi. Su kuwa suka ce masa, Don me Ubangiji yake magana bisa ga waɗannan kalmomi? Kada yā zama ga bayinka su yi bisa ga wannan kalma. Idan kuɗin azurfar da muka samu a cikin buhananmu, muka mayar da shi gare ka daga ƙasar Kan'ana, ta yaya za mu saci azurfa ko zinariya daga gidan maigidanka? Daga wanda za ka sami kofin yaran ka, bari ya mutu, kuma mu ma za mu zama bayi ga ubangijinmu. Ya ce, Kuma yanzu, kamar yadda kuke faɗa, haka zai kasance: wanda aka sami kofi a wurinsa zai zama bawana, amma ku za ku kasance marasa laifi. Suka yi sauri, suka saukar da buhanansu a ƙasa, kuma kowannensu ya buɗe buhunsu. Ya bincika daga na dattijo ya fara, har ya zo kan na ƙarami. Sai ya sami kofi a cikin jakar Benyamin. Sai suka yage tufafinsu, kuma kowannensu ya ɗora jakarsa a kan jakinsa, suka koma birni.

Yahuda da yan'uwansa suka shiga wurin Yusuf yana har yanzu a can, suka faɗi a gabansa a ƙasa. Yusufu ya ce musu, Me wannan abu da kuka yi? Ba ku san cewa mutum irina yana iya yin duba ba? Yahuda ya ce, Me za mu amsa wa ubangiji, ko me za mu

fada, ko ta yaya za mu nuna cewa muna da gaskiya? Allah ya gano laifin bayin ka. Ga mu, mu bayi ne ga ubangijinmu, mu da wanda aka sami kofon a wurinsa. Yusuf ya ce, Kada Allah ya sa in yi wannan abu, mutumin da aka sami kofi a hannunsa, shi ne zai zama bawana, amma ku ku koma lafiya zuwa ga mahaifinku. Ya kusanke shi amma Yahuda ya ce, ina rokonka ubangiji, bari bawanka ya fadi magana a gabanka, kuma kada ka yi fushi da bawanka, domin kai kana tare da Fir'auna. Ubangiji, kai ka tambayi ya'yanka, kana cewa, Kuna da uba ko dan'uwa? Kuma mun ce wa ubangiji, Akwai a gare mu uba mai girma, kuma yaro na tsufa wanda yake karami a gare shi. Dan'uwan sa ya mutu, shi kadai ya rage ga mahaifiyarsa, kuma ubansa ya kaunace shi. Ka ce wa bayinka, Ku saukar da shi zuwa gare ni, zan kuma kula da shi. Kuma mun ce wa ubangiji, Yaron ba zai iya barin mahaifinsa ba, idan kuwa ya bar mahaifinsa, zai mutu. Amma kai ka fada wa ya'yanka cewa, Idan kanen dan'uwan ku bai zo tare da ku ba, ba za ku kara ganin fuskata ba. Ya faru lokacin da muka haura zuwa wurin mahaifinka wanda yake ubanmu, muka fada masa kalmomin ubangijinmu. Ubanmu ya ce, Ku sake tafiya ku saya mana dan abinci. Mu amma muka ce, Ba za mu iya zuwa kasa ba, amma idan lalle dan'uwanmu karami ya zo tare da mu, za mu je kasa, domin ba za mu iya ganin fuskar mutumin ba, idan dan'uwanmu karami bai kasance tare da mu ba. Bawanku ubanmu ya ce mana, kun san cewa matata ta haifa mini biyu, Kuma daya ya fita daga gare ni, kuka kuma ce cewa namun daji sun cinne shi, ban kuwa gan shi ba tun daga lokacin har yanzu. Idan saboda haka kuka dauki wannan daga gabana, kuma wani rauni ya same shi a hanya, za ku gangara da tsufata zuwa jahannama cikin bakin ciki. Yanzu saboda haka, idan na koma wurin mahaifinka wanda yake ubanmu, kuma yaron ba ya tare da mu, alhali kuwa ransa ya hadu da ran yaron, Kuma zai kasance a lokacin da ya gan cewa yaron ba ya tare da mu, zai mutu, kuma bayinka za su sauko da tsufan

bayinka, wanda yake ubanmu, cikin bakin ciki zuwa kabari. Domin bawan ka daga wurin uban ya karɓi yaron, yana cewa, Idan ban kawo shi zuwa gare ka ba, kuma in tsai da shi a gabanka, zan kasance mai zunubi ga uban har dukan kwanaki. Yanzu saboda haka zan kasance a gare ka bawa a maimakon yaron, bawan Ubangiji, amma bari yaron ya haura tare da yan'uwansa. Yaya zan hau zuwa ga uban yaron idan yaron ba ya tare da mu? Don kada in ga muguntar da za ta same ubana.

45

Kuma Yusufu bai iya jurewa dukan waɗanda suke tsaye kusa da shi ba, amma ya ce, ku kori kowa daga gare ni, kuma babu wanda ya tsaya kusa da Yusufu, lokacin da ya bayyana kansa ga yan'uwansa. Kuma ya saki murya da kuka, dukan Masarawa suka ji, kuma an ji a gidan Fir'auna. Yusuf ya ce wa yan'uwansa, Ni ne Yusuf, ubana yana raye har yanzu? Amma yan'uwansa ba su iya amsa masa ba, domin sun firgita. Yusuf ya ce wa yan'uwansa, Ku matso kusa da ni, suka kuwa matso kusa, ya kuma ce, Ni ne Yusuf ɗan'uwanku, wanda kuka sayar zuwa Masar. Yanzu saboda haka kada ku yi bakin ciki, kuma kada yā zama mai wuya a gare ku, cewa kun sayar da ni a nan, domin Allah ya aiko ni a gaban ku don rai. Wannan ita ce shekara ta biyu ta yunwa a kan ƙasa, kuma har yanzu akwai sauran shekaru biyar da suka rage, waɗanda a cikinsu ba za a yi noma ba, kuma ba za a yi girbi ba. Domin Allah ya aiko ni a gabanku, don a bar ragowar ku a duniya, da kuma don in reno muku babban saura. Yanzu saboda haka, ba ku ne kuka aiko ni a nan ba, amma Allah ne, kuma ya mai da ni kamar uba ga Fir'auna, da kuma ubangiji na dukan gidansa, da kuma mai mulki na dukan ƙasar Masar. Bayan gaggauta, saboda haka ku haura zuwa ga ubana, ku faɗa masa, waɗannan abubuwa yana faɗa ɗanka Yusuf: Allah ya yi ni ubangiji dukan ƙasar Masar, saboda haka ka sauko

zuwa gare ni, kada ka zauna. Za ka zauna a fasar Gesem ta Larabawa, za ka kuma kasance kusa da ni, kai da ya'yanka maza, da jikokin ya'yanka maza, da tumakinki, da shanunka, da duk abin da yake naka. Zan kuma ciyar da kai a can, domin har yanzu akwai shekara biyar na yunwa, don kada kai da ya'yanka maza da dukkan dukiyarka su hallaka. Duba, idanunku suna gani, da idanun Benyamin ðan'uwana, cewa bakin nawa ne yake magana da ku. Ku faɗa wa ubana dukan ðaukakata a Masar da duk abin da kuka gani, ku yi sauri ku kawo ubana nan. Kuma ya faɗa a kan wuyan Benyamin ðan'uwansa, ya yi kuka a kansa, kuma Benyamin ya yi kuka a kan wuyansa. Kuma ya sumbaci duk yan'uwansa, ya yi kuka a kansu, kuma bayan haka yan'uwansa suka yi magana da shi.

Kuma an yi magana sosai a gidan Fir'auna, suna cewa, yan'uan Yusuf sun zo, sai Fir'auna da bayinsa suka yi farin ciki. Fir'auna ya ce wa Yusuf, Ka ce wa yan'uwanaka, Ku yi haka, ku cika buhunanku, ku koma fasar Kan'ana. Kuma bayan ðaukar ubanku da dukiyoyinku, ku zo wurina, zan kuwa ba ku dukan kyawawan abubuwan Masar, za ku kuma ci kitsen fasar. Kai kuwa ka umarci waɗannan abubuwa, su ðauki musu kekunan daga fasar Masar domin yaran ku, da matan ku, kuma bayan sun ðauki mahaifin ku, ku zo. Kuma kada ku damu da dukiyarku, gama dukan kyawawan abubuwan Masar za su zama naku. Ya'yan Isra'ila suka yi haka, Yusufu kuwa ya ba su motoci bisa ga abin da Fir'auna sarki ya faɗa, kuma ya ba su kayan abinci don tafiya, Kuma ya ba su duka riguna biyu-biyu, amma ga Benyamin ya ba shi zinariya ðari uku, da riguna biyar masu canzawa. Kuma ya aika wa mahaifinsa kamar yadda ya yi, tare da jakunan kaya goma ðauke da kyawawan kayayyaki daga Masar, da alfadarai goma ðauke da burodi don mahaifinsa a kan tafiya. Ya aiko da yan'uwansa, suka kuwa tafi, ya kuma ce musu, Kada ku yi fushi a kan hanya. Suka haura daga

Masar, suka kuma zo kasar Kan'ana wurin Yakubu mahaifinsu. Suka fada masa suna cewa, Danka Yusuf yana raye, kuma yana mulkin dukan kasar Masar. Yakubu ya yi mamakin gaske, domin bai gaskata su ba. Sun yi masa magana game da dukan abin da Yusuf ya fada, duk abin da ya fada musu. Da ya ga kekunan da Yusuf ya aiko don daukar shi, sai ruhun Yakubu mahaifin su ya farfado. Isra'ila ya ce, Babban abu ne a gare ni, idan har yanzu dana Yusufu yana raye. Zan je in gan shi kafin in mutu.

46

Ya tashi Isra'ila, shi da dukan abin da yake da shi, ya zo rijiyar rantsuwa, kuma ya yi hadaya ga Allahn ubansa Ishaku. Allah ya ce wa Isra'ila a cikin wahayin dare, ya ce, Yakubu, Yakubu. Sai ya amsa, Me ne? Amma ya ce masa, Ni ne Allahn kakanninku, kada ka ji tsoro ka gangara zuwa Masar, gama zan mai da kai al'umma mai girma a can. Kuma ni zan sauka tare da kai zuwa Masar, kuma ni zan haura da kai zuwa karshe, kuma Yusuf zai dora hannuwansa a kan idanunka. Ya tashi Yakubu daga rijiyar rantsuwa, sai ya'yan Isra'ila suka dauki mahaifinsu, da kayansa, da matansu, suka dora su a kan karusai wadanda Yusuf ya aiko don daukar mahaifinsa. Suka dauki dukiyoyinsu da dukan abin da suka mallaka a kasar Kan'ana, suka shiga Masar, Yakubu da dukan zuriyarsa tare da shi. Ya'yansa maza, da ya'yan ya'yansa maza tare da shi, ya'yansa mata, da ya'yan ya'yansa mata, da dukan zuriyarsa ya kawo zuwa Masar. Wadannan su ne sunayen ya'yan Isra'ila maza wadanda suka shiga Masar tare da Yakubu mahaifinsu. Yakubu da ya'yansa maza, dan farin Yakubu, Ruben. Ya'yan maza na Reuben su ne: Enoch, da Pallu, da Hezron, da Charmi. Ya'yan maza na Sime'on su ne: Yemuwel, da Yamin, da Ehud, da Yakin, da Zohar, da Sha'ulu dan matar Ka'ana'aniya. Ya'yan Levi maza su ne Gershon, Kahat, da Merari. Ya'yan maza na Yahuda su ne Er,

da Onan, da Shiloh, da Phares, da Zerah, amma Er da Onan sun mutu a kasar Kan'ana, ya'yan maza na Phares kuwa su ne Hezron da Jemuel. Ya'yan maza na Issachar su ne Tola, da Phua, da Hashum, da Shimron. Ya'yan maza na Zebulun su ne Sereb, da Wasu, da Achoel. Wadannan ya'yan Liya ne, wadanda ta haifa wa Yakubu a Mesopotamiya ta Siriya, da Dina yarsa, dukan mutane, ya'ya maza da ya'ya mata, talatin da uku. Ya'yan Gad su ne: Saphon, da Angis, da Sannis, da Thasoban, da Aedeis, da Aroedeis, da Areeleis. Ya'yan Asher su ne, Jemna, Iessoua, da Jeoul, da Baria, da Sarai yar'uwersu. Ya'yan Baria kuwa su ne, Chobor, da Melchiil. Wadannan ya'yan maza na Zilfa, wadda Laban ya ba wa yarsa Liya, wadda ta haifa wadannan ga Yakubu, rayuka goma sha shida. Ya'yan Rahila matar Yakubu su ne Yusuf da Benjamin. Suka zama ya'yan Yusufu a kasar Masar, wadanda Asenat yar Potifar firist na Heliyopolis ta haifa masa, wato Manasse da Ephraim. Suka zama kuma ya'yan Manasse, wadanda kwarkwararsa Suriya ta haifa masa, wato Makir. Makir kuwa ya haifi Gilead. Ya'yan Ephraim dan'uwan Manasse su ne Sutala da Tahan. Ya'yan Sutala kuwa shi ne Edom. Ya'yan Benjamin su ne Bela da Bekor, da Asbel. Ya'yan Bela kuwa su ne Gera, da Noman, da Ahiya, da Rosh, da Muppim, Gera kuma ya haifi Arad. Wadannan ya'yan Rahila maza ne, wadanda ta haifa wa Yakubu, jimillar mutane goma sha takwas. Ya'yan Dan su ne Asom. Kuma ya'yan Naphtali su ne: Asiel, da Guni, da Izhar, da Shillem. Wadannan ya'yan maza na Ballas, wadda Laban ya ba wa yarsa Rahila, wadda ta haifa wadannan wa Yakubu, dukkan rayukan bakwai ne. Duk rayukan da suka shiga tare da Yakubu zuwa Masar, wadanda suka fito daga kwatankwacinsa, ban da matan ya'yansa maza na Yakubu, dukkan rayukan, sittin da shida, Ya'yan maza na Yusuf wadanda aka haifa masa a kasar Masar, rayuka tara ne. Dukan rayukan gidan Yakubu, wadanda suka shiga Masar tare da Yakubu, rayuka saba'in da biyar ne.

Ya aika Yahuda a gabansa zuwa wurin Yusuf, don yā sadu da shi a birnin Jarumawa, zuwa kasar Rameses. Bayan ya kama keken yakinsa, Yusuf ya haura don ya sadu da Isra'ila mahaifinsa a birnin Jarumawa, kuma da ya bayyana a gabansa, ya fāḍa a wuyansa ya yi kuka mai yawa. Sai Isra'ila ya ce wa Yusuf, Yanzu zan iya mutuwa da kwanciyar rai, tun da na ga fuskarka, domin har yanzu kana raye. Yusufu ya ce wa yan'uwansa, Zan hau in sanar wa Fir'auna, kuma zan ce masa, 'Yan'uwana da gidan mahaifina, waɗanda suke a kasar Kan'ana, sun zo wurina. Amma mutanen makiyaya ne, domin sun kasance masu kiwon dabbobi, kuma sun kawo dabbobinsu, da shanunsu, da dukan abin da suke da shi. Idan saboda haka Fir'auna ya kira ku, ya ce muku, Menene aikin ku? Za ku ce, Maza masu kiwon dabbobi ne mu bayinka tun daga kuruciya har zuwa yanzu, mu da kakanninmu, domin ku zauna a kasar Gesem ta Arabiya, gama abin kyama ne ga Masarawa duk makiyayin tumaki.

47

Bayan ya zo, Yusufu ya ba Fir'auna rahoto yana cewa, Mahaifina da yan'uwana, da dabbobinsu, da shanunsu, da dukan abin da suke da shi, sun zo daga kasar Kan'ana, kuma ga su yanzu suna a kasar Goshen. Daga cikin yan'uwansa ya dauki maza biyar, kuma ya kafa su a gaban Fir'auna. Sai Fir'auna ya ce wa yan'uwan Yusuf, Menene aikin ku? Suka amsa wa Fir'auna, Bayinka makiyayan tumaki ne, mu da kakanninmu. Suka ce wa Fir'auna, Mun zo don mu zauna a kasar nan na ɗan lokaci, domin babu kiwo ga dabbobin bayinka, gama yunwa ta yi tsanani a kasar Kan'ana. Yanzu saboda haka, bari mu zauna a kasar Gesem. Fir'auna ya ce wa Yusuf, Bari su zauna a kasar Gesem. Idan kuma ka sani cewa akwai maza masu karfi a cikinsu, ka naɗa su shugabannin dabbobina. Yakubu da ya'yansa maza suka zo Masar wurin Yusuf,

kuma Fir'auna sarkin Masar ya ji. Sai Fir'auna ya ce wa Yusuf, Mahaifinka da yan'uwanka sun zo wurinka. Duba, kasar Masar tana a gabanka, ka zaunar da mahaifinka da yan'uwanka a mafi kyawun kasa. Ya kawo kuwa Yusufu Yakubu mahaifin sa, kuma ya tsayar da shi a gaban Fir'auna, kuma Yakubu ya albarkaci Fir'auna. Fir'auna ya ce wa Yakub, Shekaru nawa ne na rayuwarka? Sai Yakubu ya ce wa Fir'auna, Kwanakin shekarun rayuwata, wadanda nake zama a bako, dari uku da shekaru ne. Kanana da mugaye ne kwanakin shekarun rayuwata, ba su kai ga kwanakin shekarun rayuwar ubannina ba, wadanda suka zauna a bako. Bayan Yakubu ya albarkaci Fir'auna, sai ya fita daga wurinsa.

Kuma Yusuf ya zaunar da mahaifinsa da yan'uwanasa, ya kuma ba su mallaka a kasar Masar, a mafi kyawun yanki na kasar, a yankin Ramesesi, kamar yadda Fir'auna ya umarta. Kuma Yusuf ya rarraba hatsi ga mahaifinsa, da yan'uwanasa, da dukan gidan mahaifinsa, bisa ga yawan kowane mutum.

Hatsi ba ya kasance a cikin dukan kasa, gama yunwa ta yi karfi sosai, kasar Masar da kasar Kan'ana sun kasa samuwa saboda yunwa. Yusuf ya tattara duk azurfar da aka samu a kasar Masar da kuma a kasar Kan'ana daga hatsin da suka kasance suna saya, kuma ya auna musu hatsi, kuma Yusuf ya kawo duk azurfar zuwa gidan Fir'auna. Kuma dukan azurfar da ke kasar Masar da kasar Kan'ana ta kare, sai dukan Masarawa suka zo wurin Yusuf suna cewa, Ka ba mu abinci, me ya sa za mu mutu a gabanka? Gama azurfarmu ta kare. Yusufu ya ce musu, Ku kawo dabbobinku, zan kuwa ba ku burodi a maimakon dabbobinku, idan azurfarku ta kare. Suka kawo dabbobinsu zuwa ga Yusuf, sai Yusuf ya ba su burodi a maimakon dawakai, da tumaki, da shanu, da jakuna, ya kuma ciyar da su da burodi a maimakon dukan

dabbobinsu a cikin wannan shekarar. Shekara ta kare, sai suka zo wurinsa a shekara ta biyu, suka ce masa, Kada mu hallaka a gaban ubangijinmu; gama azurfanmu ya kare, dukiyoyinmu da dabbobinmu sun tafi wurinka kai ubangiji, kuma babu abin da ya rage mana a gaban ubangijinmu, sai dai jikunanmu da kasarmu. Domin haka kada mu mutu a gabanka, kuma kasar ta zama kango, ka saye mu da kasarmu a maimakon abinci, mu da kasarmu za mu zama bayin Fir'auna. Ka ba mu iri don mu shuka, mu rayu, kada kuma mu mutu, kasar kuwa ba za ta zama kango ba. Kuma Yusuf ya mallaki dukan kasar Masarawa ga Fir'auna, domin Masarawa sun sayar da kasarsu ga Fir'auna, gama yunwa ta sha karfinsu, kuma kasar ta zama ta Fir'auna. Kuma ya bautar da mutanen zuwa gare shi a matsayin bayi, daga iyakar iyakokin Masar har zuwa iyaka. Sai dai kasar firistoci kadai, Yusuf bai mallake ta ba, domin Fir'auna ya ba firistoci kyauta, suna kuma cin kyautar da Fir'auna ya ba su, saboda haka ba su sayar da kasarsu ba. Yusuf ya ce wa dukan Masarawa, Duba, na mallake ku da kasarku a yau ga Fir'auna, ku dauki iri don kanku, ku shuka a kasar. Kuma amfanin gonarta zai zama, za ku ba da kashi daya bisa biyar ga Fir'auna, amma kashi huɗu zai zama naku don shuka a kasa, da kuma abinci gare ku, da dukan waɗanda suke cikin gidajenku. Kuma suka ce, Ka cece mu, mun sami tagomashi a gaban ubangijinmu, kuma za mu zama bayin Fir'auna. Kuma Yusuf ya kafa musu doka har yā zuwa yau, a kan kasar Masar ga Fir'auna don keɓewa, ban da kasar firistoci kadai, wadda ba ta Fir'auna ba.

Ya zauna kuwa Isra'ila a cikin kasar Masar, a yankin Gesem, suka mallaki kasar, suka karu kuma suka yalwata sosai. Ya rayu Yakubu a kasar Masar shekara goma sha bakwai, kuma kwanakin rayuwar Yakubu sun kai shekara ɗari arba'in da bakwai. Kwanakin Isra'ila na mutuwa sun kusanci, sai ya kira ɗansa Yusufu, ya ce masa, Idan na sami tagomashi a gabanka, ka sa hannunka a

karkashin cinyata, ka yi mini alheri da gaskiya, kada ka binne ni a Masar. Amma zan kwanta tare da ubannina, kuma za ka dāuke ni daga Masar, ka binne ni a kabarinsu. Sai ya ce, Zan yi bisa ga maganarka. Ya ce, Ka rantse mini, sai ya rantse masa, kuma Isra'ila ya yi sujada a kan sandan.

48

Ya faru bayan waɗannan kalmomi, aka faɗa wa Yusufu cewa, Mahaifinka yana rashin lafiya. Sai ya dāuki ya'yansa maza biyu, Manasse da Efraim, ya zo wurin Yakubu. An faɗa wa Yakubu cewa, Duba, danka Yusuf yana zuwa wurinka, sai Isra'ila ya karfafa kansa ya zauna a kan gadon. Sai Yakubu ya ce wa Yusuf, Allahna ya bayyana mini a Luz a kasar Kan'ana, ya kuma albarkace ni, Kuma ya ce mini, Duba, zan kara maka yawa, zan ribanya ka, zan mai da kai taron al'ummai, zan ba ka wannan kasa, da zuriyarka bayanka, ta zama gādonku na har abada. Yanzu saboda haka ya'yanka maza biyu waɗanda aka haifa maka a kasar Masar kafin in zo wurinka zuwa Masar, nawa ne. Efraim da Manasse, kamar yadda Ruben da Simeyon suke nawa, haka za su kasance. Amma ya'yan da za ka haifa bayan waɗannan, za su kasance a kan sunan yan'uwansu, za a kira su a kan gadon irtin waɗancan. Ni kuwa sa'ad da nake dawowa daga Mesopotamiya ta Siriya, Rahila mahaifiyarka ta rasu a kasar Kan'ana, ina kusa da filin doki na Chabratha, kafin in isa Efrata, sai na binne ta a gefen hanyar filin doki, wanda shi ne Baitalami.

Amma da Isra'ila ya ga ya'yan maza Yusufu, sai ya ce, Su wane ne waɗannan naka? Yusuf ya ce wa mahaifinsa, Waɗannan ya'yana maza ne, waɗanda Allah ya ba ni a nan. Sai Yakubu ya ce, Kawo su gare ni, domin in albarkace su. Idanun Isra'ila sun yi duhu saboda tsufuwa, kuma bai iya gani ba, sai ya kusantar da su zuwa gare shi,

ya sumbace su, ya kuma rungume su. Sai Isra'ila ya ce wa Yusuf, Duba, ban rasa ganin fuskarka ba, kuma duba, Allah ya nuna mini har zuriyarka. Kuma Yusuf ya fitar da su daga gwiwoyinsa, suka yi masa sujada da fuskokinsu a kasa. Yusuf ya dauki ya'yansa biyu, Efraim a hannun damansa, wanda yake a hannun hagin Isra'ila, da Manasse a hannun hagunsansa, wanda yake a hannun daman Isra'ila, ya kawo su kusa da shi. Bayan ya miƙa hannunsa, Isra'ila ya dora hannun dama a kan Efraim, wannan kuwa shi ne ƙaramin, kuma hannun hagu a kan Manasse, ya giciye hannayensa.

Kuma ya albarkace su, ya kuma ce, Allah, wanda ubannina suka ji daɗi a gabansa, Ibrahim da Ishaku, Allah mai ciyar da ni tun daga ƙuruciya har zuwa yau, Mala'ikan da yake ceto ni daga dukan mugunta, ya albarkaci waɗannan yara, kuma a cikinsu za a kira sunana, da sunan kakannina Ibrahim da Ishaku, kuma bari su ƙaru su zama taro mai yawa a kan ƙasa. Da Yusuf ya ga cewa mahaifinsa ya dora hannunsa na dama a kan Efraim, wannan ya yi nauyi a gare shi, sai Yusuf ya kama hannun mahaifinsa don ya cire shi daga kan Efraim zuwa kan Manasse. Yusuf ya ce wa mahaifinsa, Ba haka ba, uba, wannan shi ne ɗan fari, ka dora hannun damanka a kan kansa. Kuma bai yarda ba, amma ya ce, na sani, ɗana, na sani, kuma wannan zai zama al'umma, kuma za a ɗaukaka shi, amma ƙanen ɗan'uwansa zai fi shi girma, kuma zuriyarsa za ta zama taron al'ummai. Kuma ya albarkace su a wannan rana, yana cewa, A cikinku za a albarkaci Isra'ila, suna cewa, Allah ya mai da kai kamar Efraim da kamar Manasse. Kuma ya sanya Efraim a gaban Manasse. Isra'ila ya ce wa Yusuf, Duba, ina mutuwa, amma Allah zai kasance tare da ku, kuma zai mayar da ku zuwa ƙasar kakanninku. Ni kuwa ina ba ka Shekem na musamman fiye da yan'uwanka, wanda na ɗauka daga hannun Amoriyawa da takobina da bakana.

Yakubu ya kira ya'yansa maza, ya ce musu, Ku taru, domin in sanar muku abin da zai faru muku a farshen kwanaki. Ku taru, ku kuma ji ni, ya'yan Yakubu, ku ji Isra'ila, ku ji mahaifin ku. Reuben dan farina, kai ne karfina, da farkon ya'yana, mai taurin kai a daukawa, kuma mai taurin kai da son kai. Ka yi girman kai kamar ruwa, kada ka tafasa, gama ka hau kan gadon mahaifinka, sa'an nan ka kazantar da shimfidar gadon da ka hau. Simeon da Levi yan'uwa sun kammala rashin adalci na zaɓinsu. A cikin shawarar su kada raina ya shiga, kuma kada hantata ta haɗu da ƙungiyar su, domin cikin fushin su sun kashe mutane, kuma cikin sha'awar su sun yanke jijiyoyin bijimi. La'ananne fushinsu, domin mai son kai ne, da fuskarsu, domin an taurare shi. Zan raba su a cikin Yakubu, zan kuma watsar da su a cikin Isra'ila. Yahuda, yan'uwanka maza za su yabe ka, hannayenka za su kasance a kan bayan abokan gaɓanka, ya'yan mahaifinka maza za su rusuna maka. Dan zaki na Yahuda, daga tsiro, ɗana, ka haura, ka kwanta ka yi barci kamar zaki kuma kamar ɗan zaki, wane zai tashe shi? Mai mulki ba zai ƙare daga Yahuda ba, kuma jagora daga cikin cinyoyinsa, har sai abin da aka ajiye masa ya zo, kuma shi ne fatan al'ummai. Yana daure ɗan jakinsa zuwa kuringa, da kuma ɗan jakin jakarsa zuwa reshen kuringa, zai wanke rigarsa a cikin giya, da kuma tufafinsa a cikin jinin inabi. Idanunsa suna kyalkyali fiye da giya, kuma haɗoransa sun fi madara fari. Zebulun bakin teku zai zauna, kuma shi kansa kusa da tashar jiragen ruwa, kuma zai shimfiɗa har zuwa Sidon. Issachar ya yi marmarin abin da yake da kyau, yana hutawa a tsakanin rabon gaɗo. Kuma da ya ga hutun cewa yana da kyau, kuma ƙasar cewa tana da albarka, sai ya sanya kafafarsa don yin aiki, kuma ya zama manomi. Dan zai yi shari'a ga mutanensa, kamar ɗaya daga cikin kabilolin Isra'ila. Kuma bari Dan ya zama maciji a kan hanya, yana kwance a jira a kan hanya, yana cizon

diddigen doki, kuma mai hawan doki zai fadi ya koma baya. Yana jiran ceton Ubangiji. Gad, kungiyar mahara za su kai masa hari, amma shi kuma zai bi su da hari har zuwa kafafunsu. Asher, gurasar sa mai kiba ce, kuma zai ba wa masu mulki alatu. Naphtali kututtu mai yaduwa, yana ba da kyau a cikin zuriya. Da mai girma Yusuf, dana mai girma abin kishi, dana karami, ka komo gare ni. Zuwa wanda suke yin shawara suka zage shi, kuma masu ikon kibiyoyi suka riƙe masa gaba. Kuma an farfashe bakkunansu da ƙarfi, kuma an gajiya da jijiyyin hannuwansu, ta hannun mai mulkin Yakubu, daga can Mai Ƙarfin Isra'ila daga Allah Uban ka. Kuma Allahna ya taimake ka, ya kuma albarkace ka da albarkar sama daga sama, da albarkar ƙasa mai riƙe da kome, saboda albarkar nono da mahaifa. Albarkar mahaifinka da mahaifiyarka ta fi ƙarfi fiye da albarkar duwatsu masu dawwama, da kuma albarkar tuddai madawwama, za su kasance a kan Yusuf, a kan saman wanda ya yi shugabanci a kan yan'uwansa. Benyamin kerkeci mai cin mutane ne, da safe zai ci har yanzu, kuma da yamma yana ba da abinci. Dukan waɗannan su ne ya'yan Yakubu goma sha biyu, kuma wannan shi ne abin da mahaifinsu ya faɗa musu, ya kuma albarkace su, kowannensu bisa ga albarkarsa ya albarkace su. Kuma ya ce musu, Ina shiga tare da mutanena, ku binne ni tare da kakannina a cikin kogon da yake a filin Efron mutumin Hitti, A cikin kogon nan biyu wanda yake gaban Mamre, a cikin ƙasar Kan'ana, wanda Ibrahim ya saya kogon daga Efron mutumin Hitti a matsayin mallakar kabari. A can sun binne Ibrahim da Saratu matarsa, a can sun binne Ishaku da Rifkatu matarsa, a can sun binne Liyatu, A cikin mallakar filin da kogon da yake a cikinsa, daga ya'yan Heth. Kuma Yakubu ya huta daga ba da umarni ga ya'yansa maza, kuma ya daga kafafunsa a kan gadon, ya ƙare numfashi, kuma aka haɗa shi da mutanensa.

Kuma Yusuf ya fāḍa a kan fuskar mahaifinsa ya yi masa kuka, kuma ya sumbace shi. Sai Yusuf ya umarci bayinsa masu shirya gawa, su shirya mahaifin sa, kuma masu shirya gawa suka shirya Isra'ila. Suka cika kwanakin nasa arba'in, domin haka ake kida kwanakin binnewa, kuma Masar ta yi masa makoki na kwanaki saba'in. Tun amma kwanakin makoki sun wuce, sai Yusufu ya yi magana da sarakunan Fir'auna, yana cewa, Idan na sami tagomashi a gabanku, ku yi magana game da ni a kunnuwan Fir'auna, kuna cewa, Mahaifina ya sa ni rantsuwa yana cewa, A cikin kabarin da na haka wa kaina a kasar Kan'ana, a can za ka binne ni. Yanzu saboda haka bayan na haura, zan binne mahaifina, sa'an nan zan dawo. Sai Fir'auna ya ce wa Yusuf, Ka haura ka binne mahaifinka, kamar yadda ya sa ka yi rantsuwa. Kuma Yusuf ya haura don ya binne mahaifinsa, duka bayan Fir'auna suka haura tare da shi, da dattawan gidansa, da dukan dattawan kasar Masar. Dukan gidan Yusuf, da yan'uwan sa, da dukan gidan mahaifinsa, da dangansa, da tumaki, da shanu sun bari a kasar Goshen. Kuma suka haura tare da shi da keken yaƙi da mahayan dawakai, kuma sansanin ya zama babba ƙwari. Suka isa masussukan Atad wanda yake ketaren Kogin Urdun, suka yi masa kuka mai girma da ƙarfi sosai, ya kuma yi wa mahaifinsa makoki na kwana bakwai. Kuma mazaunan kasar Kan'ana suka ga makoki a kan masussukan Atad, sai suka ce, Wannan babban makoki ne ga Masarawa. Saboda haka aka kira wurin Makoki na Masar, wanda yake ketare Kogin Urdun. Kuma ya'yansa suka yi masa haka. Kuma ya'yansa maza sun ɗauke shi zuwa kasar Kan'ana, suka binne shi a cikin kogon biyu wanda Ibrahim ya saya a matsayin wurin kabari daga Efron Bahitti, ɗaura da Mamre. Sai Yusuf ya koma Masar, shi da yan'uwan sa, da duk waɗanda suka tafi tare da su don su binne mahaifinsa.

Ganin amma yan'uwana Yusufu cewa ya mutu ubansu, suka ce, Kada Yusufu yā taɓa riƙe ƙin jini a kanmu, yā kuma sāka mana dukan mugunta da muka yi masa. Kuma sun iso wurin Yusuf suka ce, Mahaifinka ya yi rantsuwa kafin ya mutu, yana cewa, Haka ku ce wa Yusuf, ka gafarta musu rashin adalci da zunubin su, domin sun nuna maka mugunta, kuma yanzu ka karɓi gafara ga rashin adalcin bayin Allah na mahaifinka, sai Yusuf ya yi kuka yayinda suke magana da shi. Suka zo wurinsa suka ce, Mun san cewa mu bayinka ne. Sai Yusuf ya ce musu, Kada ku ji tsoro, gama ni na Allah ne. Ku kun yi makirci a kaina don mugunta, amma Allah ya shirya game da ni don alheri, domin ya faru kamar a yau, kuma mutane da yawa su sami abinci. Kuma ya ce musu, Kada ku ji tsoro, ni zan ciyar da ku da gidajenku. Ya kuma ƙarfafa su, ya kuma yi musu magana daga zuciyar. Yusuf kuwa ya zauna a Masar, shi da yan'uwansa, da dukan gidan mahaifinsa, kuma Yusuf ya yi rayuwa shekara ɗari da goma. Kuma Yusuf ya ga ya'yan Efraim har zuwa tsara ta uku, kuma ya'yan Makir ɗan Manasse an haife su a cinyoyinsa. Kuma Yusuf ya ce wa yan'uwansa, yana cewa, Ina mutuwa, amma tabbatacce Allah zai ziyarce ku, kuma zai fitar da ku daga ƙasar nan zuwa ƙasar da Allah ya rantse wa kakanninmu Ibrahim, Ishaku, da Yakubu. Kuma Yusufu ya sa ya'yan Isra'ila maza su rantse, yana cewa, A lokacin da Allah ya ziyarce ku, sai ku ɗauki kasuwana daga nan tare da ku. Kuma Yusuf ya mutu yana da shekaru ɗari da goma, suka binne shi, suka ajiye shi a cikin akwatin gawa a Masar.

Fitowa

1

Wadannan su ne sunayen ya'yan Isra'ila wadanda suka shiga Masar tare da Yakubu ubansu, kowannensu da dukan gidansa suka shiga. Reuben, Simeon, Levi, Judah, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan, da Naphtali, Gad, da Asher. Yusuf kuwa yana a Masar, dukan rayukan da suka fito daga Yakubu sun kasance saba'in da biyar. Yusuf ya mutu, da dukan yan'uwanasa, da dukan tsaran nan. Amma ya'yan Isra'ila sun karu, suka yi yawa, suka zama masu yawa kwari, suka kuma yi karfi sosai sosai, kasar kuwa ta kara su. Ya tashi wani sarki a kan Masar wanda bai san Yusuf ba. Ya ce wa al'ummarsa, Duba, irin ya'yan Isra'ila sun zama babban taro, kuma suna da karfi fiye da mu. Zo don haka mu yi dabara da su, kada su karu, kuma lokacin da yaki ya faru a kanmu, su ma za su haɗu da abokan gābanmu, su yi yaki da mu, sa'an nan su fita daga kasar. Kuma ya naɗa masu kula da ayyuka a kansu, domin su azabtar da su cikin ayyuka. Suka kuma gina birane masu katanga ga Fir'auna, wato Peitho, da Rameses, da On, wanda yake birnin Rana. Kamar yadda suka wulaƙanta su, haka suka karu da yawa, kuma suka yi karfi sosai sosai, kuma Masarawa suka ƙi ya'yan Isra'ila. Kuma Masarawa sun danne ya'yan Isra'ila da karfi. Kuma suna azabtar da rayuwarsu a cikin ayyuka masu wuya, da laka da yin tubali, da duk ayyukan da suke a filayen, bisa ga duk ayyukan da suka bautar da su da karfi.

Kuma sarkin Masarawa ya ce wa ungozomomin Ibraniyawa, ɗaya daga cikinsu sunanta Seffora, kuma sunan ta biyu Fuwa, Kuma ya ce, Duk lokacin da kuke yi wa mata Ibraniyawa ungozoma, kuma suna gab da haihuwa, idan namiji ne, ku kashe shi, amma idan mace ce, ku bar ta da rai. Ungozomomin suka ji

tsoron Allah, kuma ba su yi abin da sarkin Masar ya umarce su ba, suka bar jariran maza da rai. Sarkin Masar ya kira ungozomomin haihuwa, ya ce musu, Me ya sa kuka yi wannan abu, kuka bar jariran maza da rai? Ungozomomin suka ce wa Fir'auna, Matan Ibraniyawa ba kamar matan Masar ba ne, gama suna haihuwa kafin mu isa wurinsu, kuma sun riga sun haihuwa. Da kyau kuma ya yi Allah ga ungozomomin haihuwa, kuma mutanen suka karu, suka kuma yi karfi sosai. Tun da ungozomomin haihuwa suka ji tsoron Allah, suka gina wa kansu gidaje. Fir'auna ya umarta dukan mutanensa yana cewa, Duk namijin da aka haifa wa Ibraniyawa, ku jefa shi cikin kogi, amma duk mace, ku bar ta da rai.

2

Akwai wani mutum daga kabilar Lewi, wanda ya auri daya daga cikin yan matan Lewi. Kuma ta yi ciki, ta haifi da namiji, sa'ad da suka gan shi yana da kyau, sai suka boye shi har watanni uku. Tun da ba su iya boye shi har yanzu ba, mahaifiyarsa ta dauki kwando, ta shafa ta da kwalta da faci, ta sa yaron a cikinta, ta ajiye ta a cikin fadama kusa da kogin. Kuma yar'uwersa tana kallonsa daga nesa, don ta san abin da zai faru da shi.

Yar Fir'auna ta sauka don yin wanka a kogin, bayi-bayinta kuwa suna wucewa kusa da kogin. Da ta ga kwandon a cikin fadama, sai ta aiki baiwa, ta dauko shi. Bayan budewa sai ta ga yaro yana kuka a cikin kwandon, sai yar Fir'auna ta ji tausayinsa, ta ce, Wannan daga yaran Ibraniyawa ne. Kuma yar'uwersa ta ce wa yar Fir'auna, Kina so in kira miki mace mai shayarwa daga cikin Ibraniyawa, kuma za ta shayar miki yaron? Ita kuwa ta ce yar Fir'auna, Tafi. Bayan ta zo kuwa, budurwar ta kira uwar yaron. Yar Fir'auna ta ce mata, Ki kiyaye mini yaron nan, kuma ki shayar mini shi, ni kuwa zan ba ki lada. Sai matar ta dauki yaron, ta kuma

shayar da shi. Bayan yaron ya yi girma, ta kawo shi zuwa ga yar Fir'auna, kuma ya zama mata dā. Ta kuma sanya masa suna Musa, tana cewa, Na dāuke shi daga ruwa.

Ya faru kuwa a cikin waɗannan kwanaki masu yawa, bayan Musa ya girma, ya fita zuwa ga yan'uwansa ya'yan Isra'ila, kuma bayan ya lura da wahalarsu, sai ya ga wani mutumin Masarawa yana dukan wani Ibraniyawa, dāya daga cikin yan'uwansa ya'yan Isra'ila. Bayan ya duba kewaye nan da nan bai ga kowa ba, sai ya buge Bamasaren ya boye shi a cikin yashi. Ya fita a ranar ta biyu, ya ga maza biyu Ibraniyawa suna faɗa, sai ya ce wa wanda yake aikata laifi, Me ya sa kake bugun maƙwabcinka? Amma ya ce, Wane ya naɗa ka mai mulki da kuma mai shari'a a kanmu? Kana so ka kashe ni kamar yadda ka kashe ɗan Masar jiya? Musa kuwa ya ji tsoro, ya ce, To, ai abin ya bayyana. Ya ji kuwa Fir'auna wannan magana, kuma ya nemi ya kashe Musa. Sai Musa ya janye daga gaban Fir'auna, ya zauna a ƙasar Midiyan. Da ya isa ƙasar Midiyan, sai ya zauna a bakin rijiya. Firist na Midiyan yana da ya'ya mata bakwai waɗanda suke kiwon tumakin mahaifinsu Yetro, suka iso suka fara ɗiban ruwa har suka cika tankuna don su shayar da tumakin mahaifinsu Yetro. Bayan sun iso sai makiyayan suka kore su, amma Musa ya tashi ya cece su, ya ɗebo musu ruwa, ya kuma shayar da tumakinsu. Sun iso wurin Raguel mahaifin su, shi kuwa ya ce musu, Me ya sa kuka yi sauri zuwa yau? Su kuwa suka ce, Wani mutumin Bamasariya ya cece mu daga makiyaya, kuma ya ɗebo mana ruwa, ya kuma shayar da tumakinmu. Ya ce wa ya'yansa mata, Ina yake? Don me kuka bar mutumin? Ku kira shi domin ya ci abinci. Musa ya zauna tare da mutumin, kuma ya ba da yarsa Sefora ga Musa aure. Bayan ta yi ciki, matar ta haifi dā, sai Musa ya sanya masa suna Gershom, yana cewa, Domin baƙo ne ni a ƙasar baƙo. Bayan waɗannan kwanaki masu yawa, sarkin Masar ya mutu, kuma ya'yan Isra'ila suka yi nishi saboda

aikinsu, suka kuma yi kuka, kukan nasu kuwa ya haura zuwa ga Allah saboda aikinsu. Kuma Allah ya ji kukansu, Allah kuma ya tuna da alkawarinsa da ya yi wa Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu. Kuma Allah ya duba ya'yan Isra'ila, kuma ya bayyana kansa gare su.

3

Musa kuwa yana kiwon tumakin Yetro surukinsa, firist na Midiyan, sai ya bi da tumakin zuwa cikin jeji, ya zo dutsen Horeb. Ya bayyana masa Mala'ikan Ubangiji a cikin harshen wuta daga dajin kurm, kuma ya ga cewa dajin kurm yana konewa da wuta, amma dajin kurm ba ya konewa kaf. Musa ya ce, Zan wuce in ga wannan babban abin mamaki, domin ba a kone itacen kayan nan ba. Kamar yadda Ubangiji ya ga cewa ya kusata don gani, sai Ubangiji ya kira shi daga cikin daji, yana cewa, Musa, Musa, shi kuwa ya ce, menene yake? Amma ya ce, Kada ka kusata nan, ka cire takalmi daga kafafunka, domin wurin da kake tsaye a kai kasa mai tsarki ce. Kuma ya ce, Ni ne Allahn ubanka, Allahn Ibrahim, da Allahn Ishaku, da Allahn Yakubu. Sai Musa ya juya fuskarsa, domin ya ji tsoron kallon Allahn kai tsaye. Ubangiji ya ce wa Musa, na ga wahalar mutanena da suke a Masar, kuma na ji kukansu daga masu kula da aikinsu, gama na san azabarsu. Kuma na sauka don in ceto su daga hannun Masarawa, in fitar da su daga wannan kasa, in shigar da su zuwa kasa mai kyau mai fadi, zuwa kasa mai zub da madara da zuma, zuwa wurin Kan'anawa, da Hittawa, da Amoriyawa, da Ferizziyawa, da Girgashiyawa, da Hiwiyawawa, da Yebusiyawa. Kuma yanzu duba, kukan ya'yan Isra'ila ya zo wurina, kuma ni na ga danniyar da Masarawa suke yi musu. Kuma yanzu zo, zan aika ka zuwa Fir'auna sarkin Masar, kuma za ka fitar da mutanena ya'yan Isra'ila daga kasar Masar.

Sai Musa ya ce wa Allah, Wane ne ni, da zan je wurin Fir'auna sarkin Masar, in kuma fitar da Isra'ilawa daga kasar Masar? Allah ya ce wa Musa, yana cewa, Zan kasance tare da kai, kuma wannan zai zama alama a gare ka cewa Ni ne na aike ka: sa'ad da ka fitar da mutanena daga Masar, za ku bauta wa Allah a kan wannan dutse. Kuma Musa ya ce wa Allah, Ga ni, zan je wurin ya'yan Isra'ila, zan ce musu, Allahn ubanninmu ya aiko ni gare ku. Za su tambaye ni, Mene ne sunansa? Me zan ce musu? Kuma Allah ya ce wa Musa, yana cewa, Ni ne Wanda Yake, kuma ya ce, Haka za ka fada wa ya'yan Isra'ila, Wanda Yake ya aiko ni gare ku. Kuma Allah ya sake ce wa Musa, haka za ka fada wa ya'yan Isra'ila, Ubangiji Allah na kakanninmu, Allah na Ibrahim, da Allah na Ishaku, da Allah na Yakubu, ya aiko ni gare ku, wannan sunana ne na har abada, kuma abin tunawa na tsara zuwa tsara. Bayan zuwa sai ka tara majalisar dattawan ya'yan Isra'ila, ka ce musu, Ubangiji Allah na kakanninmu ya bayyana mini, Allah na Ibrahim, da Allah na Ishaku, da Allah na Yakubu, yana cewa, Na duba ku sosai, da duk abin da ya faru muku a Masar. Kuma ya ce, Zan fitar da ku daga wahalar Masarawa, zuwa kasar Kan'aniyawa, da Hittiyawa, da Amoriyawa, da Ferizziyawa, da Girgashiyawa, da Hiwiyyawa, da Yebusiyawa, zuwa kasar da take gudana da madara da zuma. Kuma za su ji muryarka, kuma za ka shiga kai, da majalisar dattawan Isra'ila, wurin Fir'auna sarkin Misira, kuma za ka ce masa, Allah na Ibraniyawa ya kira mu, saboda haka za mu yi tafiyar kwana uku zuwa cikin jeji, domin mu yi hadaya ga Allahnmu. Amma na san cewa Fir'auna sarkin Masar ba zai bar ku ku tafi ba, sai dai in aka yi amfani da hannu mai karfi. Kuma da miƙa hannu, zan buge Masarawa da dukan abubuwan al'ajabina wafanda zan yi a cikinsu, kuma bayan haka zai sallame ku. Zan kuwa ba da tagomashi ga wannan mutane a gaban Masarawa, amma lokacin da kuka tafi, ba za ku tafi wofi ba. Amma kowace mace za ta roki mafwabciyarta da abokin zamanta kayan azurfa,

da kayan zinariya, da tufafi, za ku kuwa sa su a kan ya'yanku maza da ya'yanku mata, ta haka za ku washe Masarawa.

4

Musa ya amsa ya ce, Idan ba su gaskata ni ba, ko kuma su saurari muryata, za su ce, Allah bai bayyana maka ba. Me zan ce musu? Ubangiji ya ce masa, Mene ne wannan da ke a hannunka? Sai ya amsa, Sanda ce. Sai ya ce, Jefa ta a kasa, sai ya jefa ta a kasa, ta zama maciji, sai Musa ya gudu daga gare shi. Ubangiji ya ce wa Musa, Miƙa hannunka, ka kama wutsiyar. Sai ya miƙa hannunsa ya kama wutsiyar, ta zama sanda a hannunsa. Domin su gaskata maka, cewa Ubangijin kakanninsu ya bayyana maka, Ubangijin Ibrahim, da Ubangijin Ishaku, da Ubangijin Yakubu. Ubangiji ya sāke ce masa, Saka hannunka cikin ƙirjinka, sai ya saka hannunsa cikin ƙirjinsa, ya fitar da hannunsa daga ƙirjinsa, hannunsa kuwa ya zama kamar ƙanƙara. Kuma ya sāke cē, Saka hannunka a cikin ƙirjinka, sai ya saka hannunsa a cikin ƙirjinsa, ya fitar da ita daga ƙirjinsa, sai ta sāke koma launin namanta. Idan amma ba su gaskata ka ba, kuma ba su saurari muryar alama ta farko ba, za su gaskata ka game da muryar alama ta biyu. Kuma zai kasance idan ba su gaskata ka game da waɗannan alamu biyu ba, kuma ba su saurari muryarka ba, za ka ɗauki ruwa daga kogin, ka zuba a kan busasshiyar ƙasa, kuma ruwan da ka ɗauka daga kogin zai zama jini a kan busasshiyar ƙasa. Musa ya ce wa Ubangiji, ina roƙonka, ya Ubangiji, ban cancanci ba tun jiya ko shekarar jiya, ko tun ka fara magana da bawanka, ni mai rauni murya ne kuma mai jinkirin harshe. Ubangiji ya ce wa Musa, Wane ne ya ba mutum baki? Wane ne ya yi mai wuyan ji da bebe, mai gani da makaho? Ashe, ba Ni ba ne Allah? Kuma yanzu ka tafi, zan kuwa buɗe bakinka, in kuma koya maka abin da za ka faɗa. Sai Musa ya ce, Ina roƙonka, ya Ubangiji, ka naɗa wani mai iya wanda za ka aika.

Kuma cikin fushi Ubangiji ya yi fushi da Musa, ya ce, ashe, Haruna ðan'uwanka Ba-Lawi? Na san cewa shi zai yi magana da kai, kuma ga shi yana fitowa don ya sadu da kai, kuma idan ya gan ka zai yi murna a cikin zuciyarsa. Kuma za ka yi magana da shi, za ka kuma sa kalmomina a bakinsa, ni kuwa zan buɗe bakinka da bakinsa, in kuma koya muku abin da za ku yi. Kuma shi zai yi maka magana ga mutane, kuma shi zai zama bakinka, amma kai za ka zama masa wakilin Allah. Kuma wannan sanda, wadda ta juya zuwa maciji, za ka ðauka a hannunka, wadda za ka yi da ita alamomin.

Musa ya tafi, ya juya zuwa wurin Yetro surukinsa, ya ce masa, Zan koma wurin yan'uwana waɗanda suke Masar, in ga ko har yanzu suna raye. Yetro ya ce wa Musa, Ka tafi lafiya. Bayan kwanaki masu yawa waɗannan, sarkin Masar ya mutu. Ubangiji ya ce wa Musa a Midiyan, Tafi, koma Misira, gama duk waɗanda suke neman ranka sun mutu. Bayan Musa ya ðauki matarsa da ya'yansa, ya ðora su a kan dabbobin ðaukar kaya, ya koma zuwa Masar. Musa kuma ya ðauki sandar da ta fito daga Allah a hannunsa. Ubangiji ya ce wa Musa, Sa'ad da kake tafiya kana komawa zuwa Masar, ka tabbata ka yi dukan abubuwan al'ajabi waɗanda na ba ka iko a gaban Fir'auna, amma zan taurara zuciyarsa, kuma ba zai saki mutanen ba. Amma kai za ka faɗa wa Fir'auna, Ga abin da Ubangiji ya faɗa: Isra'ila ðana ne na fari. Na ce maka, ka saki mutanena domin su yi mini bauta, idan ba ka so ka saki su, to sai ka gani, zan kashe ðanka na fari. Ya faru a hanya a masaukin, Mala'ikan Ubangiji ya hadu da shi, kuma yana neman ya kashe shi. Sipporah ta ðauki dutse karami, ta yanka kaciyar ðanta, ta fāɗi a kafafunsa, ta ce, Jinin kaciyar ðana ya tsaya. Kuma ya tafi daga gare shi, domin ya ce, Jinin kaciyar ðana ya tsaya. Ubangiji ya ce wa Haruna, Ka tafi ka taryi Musa a cikin jeji, sai ya tafi, ya same shi a dutsen Allah, suka yi sumbata. Kuma Musa ya

fadā wa Haruna dukan kalmomin Ubangiji waɗanda ya aiko da su, da dukan kalmomin da ya umarce shi. Ya tafi amma Musa da Haruna, suka kuma tara majalisar dattawan ya'yan Isra'ila. Kuma Haruna ya fadi dukan waɗannan kalmomi, waɗanda Allah ya fadā wa Musa, kuma ya yi alamomin a gaban mutane. Kuma mutanen suka gaskata kuma suka yi farin ciki, domin Allah ya ziyarci ya'yan Isra'ila, kuma domin ya ga wahalolin su. Mutanen kuwa suka sunkuyar da kai suka yi sujada.

5

Bayan wannan, Musa da Haruna suka shiga wurin Fir'auna, suka ce masa, Ga abin da Ubangiji Allah na Isra'ila ya fadā: Ka saki mutanena su tafi don su yi mini biki a cikin jeji. Sai Fir'auna ya ce, Wane ne wannan da zan saurari muryarsa har in saki ya'yan Isra'ila? Ban san Ubangiji ba, kuma ba zan saki Isra'ila ba. Suka ce masa, Allahn Ibraniyawa ya kira mu, saboda haka za mu yi tafiyar kwana uku zuwa cikin jeji, domin mu yi hadaya ga Ubangiji Allahnmu, don kada mutuwa ko kisa ya same mu. Sai sarkin Masar ya ce musu, Don me Musa da Haruna kuke karkatar da mutane daga aikinsu? Ku tafi, kowane ɗayanku ya koma aikinsa. Kuma Fir'auna ya ce, Duba, yanzu mutanen sun karu sosai, kada mu bar su su daina aikinsu. Fir'auna ya umarta masu kora aiki na mutane da marubuta, yana cewa, Ba za a kara ba ku bada ciyawa ga mutane don yin tubali kamar jiya da rana ta uku ba, amma su kansu bari su tafi su tattara wa kansu ciyawa. Kuma tsarin yin tubali wanda suke yi a kowace rana za ka dora musu, ba za ka cire komai ba, suna jin daɗi ne, domin wannan sun yi kuka suna cewa, bari mu tashi mu yi hadaya ga Allahnmu. Bari a kara nauyin ayyukan mutanen nan, su kuma damu da waɗannan, kada kuma su damu da kalmomi marasa amfani.

Masu aikin gandu da marubuta suna gaggauta su, suna kuma ce wa mutane, suna cewa, Ga abin da Fir'auna ya ce, Ba zan fara ba ku bambaro ba. Ku kanku ku je ku tattara wa kanku ciyawa daga duk inda kuka samu, domin ba za a rage kome daga adadin aikin da ake bukata daga gare ku ba. Sai aka watsar da mutane a dukan kasar Masar don su tattara ciyawa don yin buhu. Masu kula da aiki sun yi ta matsa musu, suna cewa, Ku kammala ayyukan da suka dace kowace rana, kamar yadda yake lokacin da ake ba ku ciyawa. Kuma an bulale marubutan kabilar ya'yan Isra'ila, wadanda aka naɗa a kansu, ta wurin masu kulan Fir'auna, suna cewa, Me ya sa ba ku cika takardar aikinku na yin tubali kamar jiya da shekarar rana, da kuma na yau? Bayan shiga, marubutan ya'yan Isra'ila suka yi kuka ga Fir'auna, suna cewa, Me ya sa kake yin haka wa bayinka? Ba a ba bayin gidanka ciyawa ba, amma suna ce mana mu yi bulo, kuma ga shi bayin ka an bulale su, saboda haka za ka yi wa mutanenka zalunci. Sai ya ce musu, Kuna zaman banza, ragwaye ne ku. Saboda haka kuke cewa, Bari mu tafi mu yi hadaya ga Allahnmu. Yanzu saboda haka bayan kun tafi, ku yi aiki, domin ba za a ba ku ciyawa ba, amma dole ku cika adadin yin tubali. Marubutan ya'yan Isra'ila suka ga kansu cikin wahala, suna cewa, Ba za ku bar adadin tubali da ya dace a kowace rana ba. Sun haɗu da Musa da Haruna wadanda suke zuwa don haɗuwa da su, sa'ad da suke fitowa daga wurin Fir'auna. Suka ce musu, Allah ya gan ku ya kuma yi hukunci, domin kun mayar da kanshinmu abin kyama a gaban Fir'auna da a gaban bayinsa, har kuka ba shi takobi a hannunsa don ya kashe mu. Ya dawo amma Musa zuwa ga Ubangiji, kuma ya ce, Ina rokonka, ya Ubangiji, me ya sa ka azabtar da mutanen nan? Kuma don me ka aiko ni? Kuma tun lokacin da na je wurin Fir'auna don yin magana da sunanka, ya fara azabtar da wannan mutane, kuma ba ka ceci mutanenka ba.

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Tuni za ka ga abin da zan yi wa Fir'auna, domin da hannu mai karfi zai sallame su, kuma da hannu mai daukaka zai kore su daga kasarsa. Allah ya yi magana da Musa, ya ce masa, Ni ne Ubangiji. Kuma na bayyana ga Ibrahim da Ishaku da Yakubu, kasancewa Allahnsu, amma sunana Ubangiji ban bayyana musu ba. Kuma na kafa alkawarina da su, domin in ba su kasar Kan'aniyawa, kasar da suka zauna a cikinta a bako, wadda suka zauna a kanta. Kuma ni na ji kukan ya'yan Isra'ila wadanda Masarawa suke bautar da su, kuma na tuna da alkawarin ku. Tafi, na ce wa ya'yan Isra'ila, ina cewa, Ni ne Ubangiji, kuma zan fitar da ku daga mulkin Masarawa, zan kuma cece ku daga bauta, zan kuma fanshi ku da hannu mai daukaka da bab Zan dauke ku a matsayin mutanenana, zan kuma zama Allahnku, za ku kuwa san cewa Ni ne Ubangiji Allahnku wanda ya fitar da ku daga danniyar Masarawa. Kuma zan shigo da ku zuwa kasar da na miƙa hannuna don in ba da ita ga Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu, kuma zan ba ku ita a matsayin gaƙo, Ni Ubangiji. Musa ya yi magana haka ga ya'yan Isra'ila, amma ba su saurare shi ba saboda rashin karfin hali da kuma saboda ayyukan masu wuya. Ubangiji ya ce wa Musa cewa, Shiga, ka yi magana da Fir'auna sarkin Masar, domin ya saki ya'yan Isra'ila daga kasarsa. Musa ya yi magana a gaban Ubangiji yana cewa, Duba, ya'yan Isra'ila ba su saurare ni ba, to yaya Fir'auna zai saurare ni? Ni kuwa marar hankali ne. Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, ya kuma umarce su game da Fir'auna sarkin Masar, domin a saki ya'yan Isra'ila daga kasar Masar.

Kuma wadannan su ne shugabannin gidajen iyalansu, ya'yan Ruben, ɗan farin Isra'ila: Hanok, da Fallu, Hezron, da Karmi. Wannan ita ce dangin Ruben. Kuma ya'yan Sime'on su ne:

Yemuwel, da Yamemin, da Awod, da Yakehin, da Sa'ar, da Sa'ul wanda daga matar Ba-Kan'ana. Waɗannan su ne iyalan ya'yan Sime'on. Kuma waɗannan su ne sunayen ya'yan maza Lawi bisa ga danginsu: Gershon, Kohat, da Merari, kuma shekarun rayuwar Lawi sun kai ɗari talatin da bakwai. Kuma waɗannan ya'yan maza Gershon ne, Libni da Shimei, bisa ga iyalan gidajensu. Kuma ya'yan Kahat su ne Amram, da Izhar, da Hebron, da Uzziel, kuma shekarun rayuwar Kahat sun kai shekara ɗari da talatin da uku. Kuma ya'yan Merari maza su ne Mahli da Mushi. Waɗannan su ne iyalan kakannin Lawi bisa ga dangantakarsu. Sai Amram ya auri Yokabed, yar ɗan'uwan mahaifinsa, kuma ta haifa masa Haruna da Musa, da kuma Maryamu yar'uwar su. Shekarun rayuwar Amram sun kai shekara ɗari da talatin da biyu. Kuma ya'yan maza Issachar su ne Korah, da Naphek, da Zechri. Kuma ya'yan Uzziel su ne: Mishael, da Elizaphan, da Segrei. Haruna ya ɗauki Alisabatu yar Aminadab, yar'uwar Nashon, ta zama matarsa, kuma ta haifa masa Nadab, da Abiyud, da Eleyazar, da Itamar. Ya'yan Korah maza su ne Asir, da Elkanah, da Abiasar, waɗannan su ne zuriyar Korah. Kuma Eleazar ɗan Haruna ya auri ɗaya daga cikin ya'yan mata Futiyel, ta kuwa haifa masa Finehas. Waɗannan su ne shugabannin iyalan Lawiyawa bisa ga tsararrakinsu. Wannan ne Haruna da Musa, waɗanda Allah ya ce musu su fitar da ya'yan Isra'ila daga kasar Masar tare da ikonsu. Waɗannan su ne waɗanda suka yi magana da Fir'auna sarkin Masar, kuma suka fitar da ya'yan Isra'ila daga kasar Masar, shi Haruna da Musa. A ranar da Ubangiji ya yi magana da Musa a kasar Masar. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa yana cewa, Ni ne Ubangiji, ka yi magana da Fir'auna sarkin Misira duk abin da nake faɗa maka. Kuma Musa ya ce a gaban Ubangiji, Duba, ni mai raƙumin magana ne, to yaya Fir'auna zai saurare ni?

Ubangiji ya ce wa Musa, Duba, na mai da kai allah ga Fir'auna, kuma Haruna ɗan'uwanka zai zama annabinka. Amma kai za ka faɗa masa duk abin da na umarce ka, sai Haruna ɗan'uwanka zai yi magana da Fir'auna, domin ya saki ya'yan Isra'ila daga ƙasarsa. Amma ni zan taurara zuciyar Fir'auna, kuma zan ƙara yawan alamomina da abubuwan al'ajabina a ƙasar Masar. Kuma Fir'auna ba zai ji ku ba, zan kuwa ɗora hannuna a kan Masar, in fitar da mutanena ya'yan Isra'ila daga ƙasar Masar da ƙarfina tare da babban ɗaukar fansa. Kuma dukan Masarawa za su san cewa Ni ne Ubangiji, lokacin da na miƙa hannuna a kan Masar, kuma zan fitar da Isra'ilawa daga cikin su. Musa da Haruna suka yi kamar yadda Ubangiji ya umarce su, haka suka yi. Musa yana da shekaru tamanin, Haruna ɗan'uwan sa kuwa yana da shekaru tamanin da uku, lokacin da suka yi magana da Fir'auna. Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, yana cewa, Kuma idan Fir'auna ya yi magana da ku yana cewa, Ku nuna mana alama ko al'ajabi, sai ka ce wa Haruna ɗan'uwanka, Ka ɗauki sanda, ka jefa ta a ƙasa a gaban Fir'auna da a gaban bayinsa, za ta kuwa zama maciji. Sai Musa da Haruna suka shiga a gaban Fir'auna, da bayinsa, suka yi haka, kamar yadda Ubangiji ya umarce su, sai Haruna ya jefa sandan a gaban Fir'auna, da a gaban bayinsa, ya zama macijiya. Amma Fir'auna ya kira tare masu hikima na Masar da masu sihiri, kuma masu ruqaya na Masarawa ma suka yi haka da sihirinsu. Suka jefa kowannensu sandarsa, suka zama macizai, amma sandar Haruna ta haɗiye sandunsu. Kuma zuciyar Fir'auna ta yi taurinkai, kuma bai saurare su ba, kamar yadda Ubangiji ya umarce su.

Ubangiji ya ce wa Musa, an taurare zuciyar Fir'auna, don kada ya saki mutanen. Je wurin Fir'auna da safe, duba shi yana fita zuwa ruwa, kuma za ka sadu da shi a bakin kogin, kuma sandar da ta juya ta zama maciji za ka riƙe a hannunka. Kuma za

ka ce masa, Ubangiji Allah na Ibraniyawa ya aiko ni zuwa gare ka, yana cewa, ka sallami mutanena, domin su yi mini bauta a cikin jeji, kuma duba, ba ka saurara ba har zuwa yanzu. Ga abin da Ubangiji ya ce, ta haka za ka san cewa ni ne Ubangiji, duba zan bugi ruwan da yake cikin kogin da sandan da yake a hannuna, zai kuwa zama jini. Kuma kifayen da ke cikin kogin za su mutu, kogin kuma zai yi wari, kuma Masarawa ba za su iya shan ruwa daga kogin ba. Ubangiji ya ce wa Musa, Fada wa Haruna dan'uwanka, Dauki sandanka a hannunka, ka mika hannunka a kan ruwan Masar, a kan kogunansu, a kan magudanan ruwansu, a kan fadamansu, kuma a kan duk tarin ruwansu, zai zama jini. Sai ya zama jini a duk kasar Masar, a cikin itatuwa da kuma a cikin duwatsu. Sai Musa da Haruna suka yi haka, kamar yadda Ubangiji ya umarce su, ya daga sandansa ya bugi ruwan da ke cikin kogin a gaban Fir'auna da bayinsa, sai dukan ruwan da ke cikin kogin ya zama jini. Kuma kifayen da suke cikin kogin sun mutu, kogin kuma ya yi wari, Masarawa kuwa ba su iya shan ruwa daga kogin ba, jini kuma ya kasance a dukan kasar Masar. Sun yi haka kuma masu sihiri na Masarawa da sihirinsu, kuma zuciyar Fir'auna ta taurare, kuma bai saurare su ba, kamar yadda Ubangiji ya fada. Bayan ya juya amma, Fir'auna ya shiga gidansa, kuma bai kula da wannan ba. Dukan Masarawa suka tona rijiyoyi kewaye da kogin domin su sha ruwa, domin ba su iya shan ruwa daga kogin ba. Kuma kwanaki bakwai sun cika, bayan da Ubangiji ya bugi kogin.

Ubangiji ya ce wa Musa, ka shiga wurin Fir'auna, ka fada masa, ga abin da Ubangiji ya ce, ka saki mutanena, domin su yi mini bauta. Idan ba ka so ka sallame su ba, duba, zan buga dukan iyakokin ka da kwadi. Kuma kogin zai yi rowa kwadi, su kuwa bayan sun haura za su shiga cikin gidajenka, da cikin dakunan ajiya na dakunan kwananka, da a kan gadajenka, da a kan gidajen bayinka, da na mutanenka, da a cikin kwanukan kwaɓanka, da a

cikin tandodininka. Kuma a kanka, da kuma a kan bayinka, da kuma a kan jama'arka, kwadī za su haura.

8

Ubangiji ya ce wa Musa, Fada wa Haruna dan'uwanka, Miƙa hannunka da sandanka a kan koguna, da magudanan ruwa, da fadamu, ka fitar da kwadī. Kuma Haruna ya miƙa hannunsa a kan ruwan Masar, ya fitar da kwadī, kwadon kuwa ya fito ya rufe ƙasar Masar. Sun yi haka ma masu sihiri na Masarawa da sihirinsu, kuma suka fitar da kwadī a kan ƙasar Masar. Sai Fir'auna ya kira Musa da Haruna, ya ce, Ku yi mini addu'a ga Ubangiji, ya kawar da kwadīn daga gare ni da mutanena, zan kuwa sallami su don su yi hadaya ga Ubangiji. Musa ya ce wa Fir'auna, Ka shirya mini lokacin da zan yi maka addu'a game da kai, da bayinka, da mutanenka, domin a kawar da kwadīn daga gare ka, da daga mutanenka, da daga gidajenku, sai dai wadanda suke cikin kogin za su rage. Shi amma ya ce, Cikin gobe. Ya ce saboda haka, Kamar yadda ka fada, domin ka sani cewa babu wani dabam sai Ubangiji. Kuma za a cire kwadī daga gare ka, da daga gidajenku, da daga filayen gidajenku, da daga bayinka, da kuma daga mutanenka, sai dai a cikin kogin za su rage. Sai Musa da Haruna suka fita daga wurin Fir'auna, sai Musa ya yi kuka ga Ubangiji game da yarjejeniyar kwadī, kamar yadda Fir'auna ya shirya. Ubangiji kuwa ya yi kamar yadda Musa ya fada, sai kwadī suka mutu daga gidaje, da filaye, da gonaki. Kuma suka tattara su tsibi-tsibi, sai ƙasa ta yi wari. Da Fir'auna ya ga cewa an sami sauki, sai zuciyarsa ta taurare, kuma bai saurare su ba, kamar yadda Ubangiji ya fada. Ubangiji ya ce wa Musa, Fada wa Haruna, Miƙa hannunka da sandarka, ka buga ƙurar ƙasa, zai zama ƙudaje a kan mutane, da dabbobi masu ƙafa huɗu, da dukan ƙasar Masar. Saboda haka Haruna ya miƙa hannunsa da sandarsa, ya bugi ƙurar ƙasa, sai

ƙudaje suka kasance a kan mutane da dabbobin mai ƙafa huɗu, kuma a cikin dukan ƙurar ƙasa ƙudaje suka kasance. Sun yi haka ma kuma masu sihiri da sihirinsu, don su fitar da ƙudaje, amma ba su iya ba, kuma ƙudaje suka kasance a cikin mutane, da kuma a cikin dabbobi masu ƙafa huɗu. Saboda haka masu sihiri suka ce wa Fir'auna, Wannan yatsan Allah ne, kuma zuciyar Fir'auna ta taurare, bai kuwa saurare su ba, kamar yadda Ubangiji ya faɗa. Ubangiji ya ce wa Musa, tashi da sassafe, ka tsaya a gaban Fir'auna, kuma duba, shi kansa zai fita zuwa ruwa, sai ka ce masa, ga abin da Ubangiji ya ce, ka sallami mutanena, domin su yi mini bauta a cikin jeji. Idan amma ba ka so ka sallami mutanena ba, ga shi, ina aika a kanka, da a kan bayinka, da a kan mutanenka, da a kan gidajenku ƙudajen kare, kuma za a cika gidajen Masarawa da ƙudajen kare, har ma cikin ƙasar da suke a kanta. Kuma zan yi abubuwan al'ajabi a wannan rana a ƙasar Gesem, wadda mutanena suke a kanta, wadda ba za a kasance a can ƙudan kare ba, domin ka sani cewa ni ne Ubangiji Allah na dukan ƙasa. Kuma zan bada bambanci tsakanin mutanena da mutanenka, a gobe wannan zai kasance a kan ƙasa. Ubangiji ya yi haka, sai ƙudajen sun zo da yawa cikin gidan Fir'auna, da cikin gidajen bayinsa, da cikin dukan ƙasar Masar, aka kuma lalatar da ƙasar saboda ƙudajen.

Fir'auna ya kira Musa da Haruna, yana cewa, Ku zo ku yi hadaya ga Ubangiji Allahnku a cikin ƙasar. Sai Musa ya ce, Ba zai yiwu mu yi haka ba, domin abubuwan da Masarawa suke ƙyale za mu miƙa hadaya ga Ubangiji Allahnmu. Idan muka yi hadaya da abubuwan da Masarawa suke ƙyale a gabansu, za su jefe mu da duwatsu. Za mu yi tafiya ta kwanaki uku zuwa cikin jeji, kuma za mu yi hadaya ga Allahnmu, kamar yadda Ubangiji ya faɗa mana. Sai Fir'auna ya ce, Zan aiko da ku, ku yi hadaya ga Allahnku a cikin jeji, amma kada ku yi nisa sosai. Saboda haka ku yi mini

addu'a ga Ubangiji. Musa ya ce, Ni kuwa zan fita daga gare ka, zan kuma yi addu'a ga Allah, kuma kudan kare za su tafi daga gare ka da daga bayinka da kuma daga mutanenka gobe. Amma kada ka kara yin yaudara, ya Fir'auna, don kada ka aiki mutane su yi hadaya ga Ubangiji. Musa ya fita daga wurin Fir'auna, ya kuma yi addu'a ga Allah. Ubangiji kuwa ya yi kamar yadda Musa ya fada, kuma ya cire kudan kare daga Fir'auna, da bayinsa, da mutanensa, ba a bar ko daya ba. Kuma Fir'auna ya taurara zuciyarsa a wannan lokacin, kuma bai yarda ya saki mutanen ba.

9

Ubangiji ya ce wa Musa, ka shiga wurin Fir'auna, ka fada masa, ga abin da Ubangiji Allah na Ibraniyawa ya fada, ka sallami mutanena, domin su yi mini bauta. Idan hakika ba ka son sallami mutanena, amma har yanzu kana rike da su Duba, hannun Ubangiji zai kasance a kan dabbobinka wadanda suke a filaye, a kan dawakai, da dabbobin daukar kaya, da rakuma, da shanu, da tumaki, mutuwa mai girma kwari. Kuma zan yi abubuwan banmamaki a wannan lokacin tsakanin dabbobin Masarawa da dabbobin ya'yan Isra'ila, ba abin da aka fada zai mutu daga dukan ya'yan Isra'ila. Kuma Allah ya ba da iyaka, yana cewa, A gobe Ubangiji zai cika wannan maganar a kan kasa. Kuma Ubangiji ya yi wannan magana a washegari, kuma dukan dabbobin Masarawa suka mutu, amma daga cikin dabbobin ya'yan Isra'ila ba ko daya da ta mutu ba. Sa'ad da Fir'auna ya ga cewa ba kome ya mutu daga dukan dabbobin ya'yan Isra'ila ba, zuciyar Fir'auna ta taurare, kuma bai saki mutanen ba. Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, Ku dauki cikakkun hannuwen toka daga tanderu, sa'an nan Musa ya yayyafa shi zuwa sama a gaban Fir'auna da a gaban bayinsa. Kuma bari kura ta kasance a kan dukan kasar Masar, kuma za ta zama miyaku da kumburi masu fashewa a kan mutane da dabbobi masu

kafa huɗu, a dukan ƙasar Masar. Kuma ya ɗauki tokar murhu a gaban Fir'auna, sai Musa ya watsar da ita zuwa sama, kuma sai ya zama marurai da kumburai masu fashewa a jikin mutane da dabbobi masu kafa huɗu. Kuma masu sihiri ba su iya tsayawa a gaban Musa ba saboda marurai, domin marurai sun kasance a jikin masu sihiri, da kuma a dukan ƙasar Masar. Ubangiji ya taurare zuciya Fir'auna, kuma bai saurare su ba, kamar yadda Ubangiji ya umarta. Ubangiji ya ce wa Musa, tashi da sassafe, ka tsaya a gaban Fir'auna, ka ce masa, ga abin da Ubangiji Allah na Ibraniyawa ya ce, ka sallami mutanena domin su yi mini bauta. A wannan lokaci zan aika da dukan annobai na zuwa zuciya, da na bayinka, da na jama'arka, domin ka sani cewa babu wani kamar ni a dukan ƙasar duniya. Yanzu domin na aiko da hannu zan buge ka, da mutanen ka zan kashe su, kuma za a hallaka ka daga ƙasa. Kuma saboda wannan aka kiyaye ka, domin in nuna maka ƙarfina, kuma domin a yi shelar sunana a dukan ƙasar. Har yanzu kana cin zarafin mutanena don kada ka sallame su? Duba, zan yi ruwan ƙanƙara gobe a wannan lokaci, ƙanƙara mai yawa ƙwarai, wadda irin wannan ba ta taɓa faruwa a Masar ba, tun ranar da aka haliƙe ta, har zuwa yau. Yanzu saboda haka, yi sauri ka tattara dabbobinka, da duk abin da naka yake a cikin fili, domin duk mutane da dabbobi, duk abin da naka yake a cikin fili, duk mutane da dabbobi, duk abin da idan aka samu a cikin filaye, kuma bai shiga gida ba, amma ƙanƙara ta fāɗo a kansu, zai mutu. Mai tsoron maganar Ubangiji daga cikin bayin Fir'auna ya tattara dabbobinsa zuwa cikin gidaje. Amma wanda bai kula da maganar Ubangiji ba, ya bar dabbobinsa a filaye.

Ubangiji ya ce wa Musa, Miƙa hannunka zuwa sama, ƙanƙara za ta sauko a kan dukan ƙasar Masar, a kan mutane, da dabbobi, da kuma a kan dukan ciyayin da ke ƙasa. Sai Musa ya miƙa hannunsa zuwa sama, Ubangiji kuwa ya aiko da tsawa da ƙanƙara,

wuta kuma ta yi ta wal'kiya a kasa, Ubangiji ya sauko da kankara a dukan kasar Masar. Ya kasance kankara da wuta mai harshe a cikinta, kuma kankarar ta yi yawa kwarai, wadda irin wannan ba ta taɓa faruwa a Masar ba, tun ranar da al'umma ta kasance a kanta. Kankara ta buga a dukan kasar Masar, daga mutum har zuwa dabba, kuma kankara ta buga dukan ciyawa da take a fili, kuma kankara ta ragargaza dukan itatuwan da suke a filaye. Sai dai a kasar Gesem, inda ya'yan Isra'ila suke, ba a yi kankara ba. Bayan ya aiko, Fir'auna ya kira Musa da Haruna, ya ce musu, Na yi zunubi a yanzu; Ubangiji mai adalci ne, amma ni da mutanena marasa bin Allah ne. Yi addu'a saboda haka game da ni ga Ubangiji, kuma bari ya daina samun muryoyin Allah, da kankara, da wuta, sa'an nan zan sallame ku, kuma ba za ku kara dakata ba. Musa ya ce masa, Da zarar na fita daga birnin, zan daga hannuwana zuwa ga Ubangiji, tsawa za su daina, kankara da ruwan sama ba za su kara kasancewa ba, domin ka san cewa kasar ta Ubangiji ce. Kuma kai da masu hidimarka, na san cewa har yanzu ba ku ji tsoron Ubangiji ba. Amma lilin da sha'ir an buge su, domin sha'ir ya tsaya, amma lilin yana cikin kai. Amma alkama da hatsin sha'ir ba a buge su ba, domin sun kasance masu makarewa. Musa ya fita daga wurin Fir'auna zuwa wajen birni, ya miƙa hannuwansa zuwa ga Ubangiji, sai muryoyin suka daina, kankara da ruwan sama kuma ba su kara zuba a kan kasa ba. Ganin amma Fir'auna cewa ruwan sama da kankara da muryoyi sun daina, sai ya kara yin zunubi, kuma ya taurara zuciyarsa, da na bayinsa. Kuma an taurare zuciyar Fir'auna, kuma bai saki ya'yan Isra'ila ba, kamar yadda Ubangiji ya faɗa wa Musa.

10

Ubangiji ya ce wa Musa, yana cewa, Shiga wurin Fir'auna, domin ni na taurare zuciyarsa da na bayinsa, domin waɗannan

alamomi su zo a kansu. domin ku ba da labari a cikin kunnuwan ya'yanku, da kuma ga ya'yan ya'yanku, duk abin da na yi wa'aba da Masarawa, da alamomina waɗanda na yi a cikinsu, kuma za ku sani cewa ni ne Ubangiji. Musa da Haruna suka shiga gaban Fir'auna, suka ce masa, Ga abin da Ubangiji Allah na Ibraniyawa ya faɗa, Har yausha ba za ka so a kunyatar da kai a gabana ba? Ka sallami mutanena, domin su yi mini bauta. Idan amma ba ka so ka sallami mutanena ba, duba, zan kawo gobe a wannan lokaci fara mai yawa a kan dukkan iyakokin ka. Kuma zai rufe fuskar ƙasa, kuma ba za ka iya ganin ƙasar ba, kuma zai cinye duk abin da ya rage na ƙasa wanda ƙanƙara ta bar muku, kuma zai cinye duk itatuwan da suke girma muku a kan ƙasa. Kuma za a cika gidajenka, da gidajen bayinka, da dukan gidajen da ke cikin ƙasar Masarawa, waɗanda ba ubanninku ko kakanninsu suka taɓa gani ba, tun ranar da suka kasance a duniya har zuwa yau. Sai Musa ya juya ya fita daga wurin Fir'auna. Kuma bayin Fir'auna suka ce masa, Har yausha wannan zai zama mana tarko? Ka sallami mutanen, domin su yi wa Allahnsu sujada, ko kana so ka sani cewa Masar ta hallaka? Kuma suka mayar da Musa da Haruna zuwa wurin Fir'auna, sai ya ce musu, Ku tafi ku bauta wa Ubangiji Allahnku, amma su wane ne waɗanda za su tafi? Sai Musa ya ce, Za mu tafi tare da samarinmu da dattawanmu, tare da ya'yanmu maza da mata, da tumakinmu, da shanunmu, domin muna da bikin Ubangiji. Kuma ya ce musu, bari Ubangiji ya kasance tare da ku kamar yadda zan sallame ku da kayan ku! Ku ga cewa mugunta tana a gare ku. Ba haka ba, amma bari maza su tafi, su bauta wa Allah, domin wannan ne kuke nema. Sai aka kore su daga gaban Fir'auna. Ubangiji ya ce wa Musa, Miƙa hannunka a kan ƙasar Masar, don fāra su haura a kan ƙasar su cinye dukan tsire-tsiren ƙasar da dukan ya'yan itatuwan da ƙanƙara ta bari. Sai Musa ya daga sandansa zuwa sama, Ubangiji kuwa ya kawo iskar kudu a kan ƙasar. Iskar ta yi ta kadawa dukan wannan rana da dukan

dare. Da safe, iskar kudu ta kawo fāra. Kuma ya kawo ta sama a kan dukan kasar Masar, kuma ta sauka a kan dukan iyakokin Masar da yawa kwarai. A gabanta ba a taɓa samun irin wannan fāra ba, kuma bayan wannan ba za a fara samun irinsa ba. Kuma ya rufe ganin kasa, kasa kuma ta lalace, ya kuma cinye dukan ciyawa kasa, da dukan ya'yan itatuwan da suka rage daga kankara, babu wani abu mai kore da ya rage a cikin itatuwa, ko a cikin dukan ciyawa fili, a dukan kasar Masar.

Fir'auna ya yi sauri ya kira Musa da Haruna, yana cewa, Na yi zunubi a gaban Ubangiji Allahnku, da kuma gare ku. Saboda haka ku karfi zunubina har yanzu, kuma ku yi addu'a ga Ubangiji Allahnku, ya cire wannan mutuwa daga gare ni. Musa ya fita daga wurin Fir'auna, ya kuma yi addu'a ga Allah. Sai Ubangiji ya canza iska mai karfi daga teku, ya dauki fāran, ya jefa su cikin Jan Teku, ba a bar ko fāra ɗaya a dukan kasar Masar ba. Kuma Ubangiji ya taurara zuciyar Fir'auna, kuma bai saki ya'yan Isra'ila ba. Ubangiji ya ce wa Musa, Miƙa hannunka zuwa sama, bari duhu ya sauko a kan kasar Masar, duhu mai taɓawa. Sai Musa ya miƙa hannunsa zuwa sama, kuma duhu da duhu da hadari suka kasance a kan dukan kasar Masar har kwana uku, Kuma babu wanda ya ga ɗan'uwansa har kwana uku, kuma babu wanda ya tashi daga gadonsa har kwana uku, amma ga dukan ya'yan Isra'ila akwai haske a duk inda suke zaune. Kuma Fir'auna ya kira Musa da Haruna, yana cewa, Ku tafi, ku bauta wa Ubangiji Allahnku, sai dai tumakinku da shanunku ku bar su a baya, kuma iyalanku bari su tafi tare da ku. Kuma Musa ya ce, Amma kai ma za ka ba mu hadayun konawa da hadayu, waɗanda za mu miƙa wa Ubangiji Allahnmu. Kuma dabbobinmu za su tafi tare da mu, kuma ba za mu bar kofato ba, domin daga gare su za mu dauka don mu yi wa Ubangiji Allahnmu bauta, amma mu ba mu san abin da za mu yi wa Ubangiji Allahnmu bauta ba, har sai mun isa can. Ubangiji ya

taurare zuciyar Fir'auna, kuma bai so ya sallame su ba. Sai Fir'auna ya ce, Ka tafi daga gare ni, ka yi hankali da kanka kada ka kara ganin fuskana, domin a kowace rana da ka bayyana a gabana, za ka mutu. Amma Musa ya ce, Ka fada cewa, Ba zan kara bayyana a gare ka fuska da fuska ba.

11

Ubangiji ya ce wa Musa, Har yanzu bugu guda zan kawo a kan Fir'auna da kuma a kan Masar, bayan haka zai sallame ku daga nan, amma lokacin da ya sallame ku tare da kome, zai kore ku gaba daya. Yi magana saboda haka a boye a kunnuwan mutane, kuma bari kowane mutum ya roka tasoshin azurfa da zinariya da tufafi daga makwabcinsa. Ubangiji kuwa ya ba da tagomashi ga mutanensa a gaban Masarawa, suka kuma ba su bashi, kuma Musa ya zama babba kwari a gaban Masarawa, da kuma a gaban Fir'auna, da kuma a gaban bayinsa. Kuma Musa ya ce, Ga abin da Ubangiji ya ce: Da tsakar dare zan shiga tsakiyar Masar, Kuma duk dan fari a kasar Masar zai mutu, tun daga dan farin Fir'auna wanda yake zaune a kan kursiyinsa, har zuwa dan farin baiwar da take kusa da dutsen nika, har zuwa dan farin kowane dabba. Kuma za a yi kuka mai girma a dukan kasar Masar, wanda irin wannan bai taɓa faruwa ba, kuma irin wannan ba zai kara faruwa ba. Kuma a cikin dukan ya'yan Isra'ila, ba kare zai yi haushi da harshensa ba, daga mutum har zuwa dabba, domin ka sani yadda Ubangiji zai yi bambanci a tsakanin Masarawa da Isra'ila. Kuma dukan bayin ka wadannan za su sauko zuwa gare ni, su rusuna mini, suna cewa, Ka fita kai da dukan mutanen da kake jagorantarsu, sa'an nan bayan haka zan fita. Sai Musa ya bar Fir'auna cikin fushi. Ubangiji ya ce wa Musa, Fir'auna ba zai saurare ku ba, domin in kara yawan alamomina da abubuwan al'ajabina a kasar Masar. Musa da Haruna suka aikata dukan alamomin da abubuwan

al'ajabin nan a kasar Masar a gaban Fir'auna, amma Ubangiji ya taurara zuciyar Fir'auna, kuma bai yarda ya saki ya'yan Isra'ila daga kasar Masar ba.

12

Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna a kasar Masar, yana cewa, Lallai wannan wata ne muku farkon watanni, shi ne na farko a gare ku cikin watannin shekara. Yi magana da dukan taron ya'yan Isra'ila, ka ce, A rana ta goma ga watan nan, bari kowane mutum ya dauki tunkiya bisa ga gidajen iyayensu, kowane mutum tunkiya ga gidansa. Idan amma su kadan ne a cikin gida, har ba su isa ga tunkiya ba, zai dauki tare da kansa maƙwabcinsa na kusa da shi, bisa ga yawan mutane, kowa gwargwadon abin da ya isace shi za a kirga zuwa tunkiya. Tunkiya cikakkiya ce, namiji, mai shekara daya zai kasance a gare ku, daga cikin tumaki da awaki za ku dauka. Kuma zai kasance a ajiye a gare ku har zuwa rana ta goma sha huɗu na wannan wata, sa'an nan dukan jama'ar taron ya'yan Isra'ila za su yanka shi da yamma. Kuma za su dauki jinin, su shafa a kan madogarar biyu na kofa da kuma a kan madogarar sama, a cikin gidajen da za su ci su a ciki. Kuma za su ci naman da aka gasa da wuta a wannan dare, tare da burodi maras yisti a kan ganyaye masu daci. Ba za ku ci daga gare su danye ba, ko dafaffe a cikin ruwa, amma gasasshe da wuta, kai tare da kafafu da kayan ciki. Ba za ku bar kome daga gare shi har zuwa safe ba, kuma ba za ku karya kashi daga gare shi ba, amma abubuwan da aka bari daga gare shi har zuwa safe, za ku kone su a cikin wuta. Haka za ku ci shi, kugu a daure, takalma a kafafunku, sanduna a hannuwanku, kuma ku ci shi da gaggawa, Ketarewa ce ta Ubangiji. Kuma zan wuce a cikin kasar Masar a wannan dare, kuma zan buge kowane dan fari a cikin kasar Masar daga mutum har zuwa dabba, kuma a kan dukan gumakan Masarawa zan yi ramuwa, Ni Ubangiji. Kuma

jinin zai zama muku alama a kan gidajen da kuke a ciki, zan ga jinin, zan kãre ku, kuma ba za a sami annobar halaka a cikinku ba lokacin da na buga kasar Masar.

Wannan rana za ta zama muku abin tunawa, kuma za ku yi bikin ta a matsayin biki ga Ubangiji a dukan tsararrakinku, za ku kiyaye ta a matsayin dawwammamiyar doka. Kwana bakwai za ku ci burodi marar yisti, kuma daga ranar farko, za ku cire yisti daga gidajenku. Duk wanda ya ci yisti, za a hallaka ransa daga Isra'ila, tun daga ranar farko har zuwa ranar bakwai. Kuma za a kira ranar farko mai tsarki, kuma ranar ta bakwai za ta zama mai tsarki a gare ku, ba za ku yi wani aikin bauta a cikinsu ba, sai dai abin da za a yi wa kowane mutum, wannan kadai za a yi muku. Kuma za ku kiyaye wannan umarnin, domin a wannan ranar zan fitar da karfinku daga kasar Masar, kuma za ku kiyaye wannan ranar zuwa tsararrakinku a matsayin doka ta har abada. Farawa daga ranar goma sha huɗu ga wata na farko, daga yamma za ku ci burodi marar yisti, har zuwa ranar ashirin da ɗaya ga wata, har zuwa yamma. Kwana bakwai ba za a sami yisti a cikin gidajenku ba, duk wanda ya ci abincin da aka yi da yisti, za a hallaka ran nan daga taron Isra'ila, ko baƙo ne ko ɗan kasar. Kada ku ci wani burodi mai yisti, amma a duk wuraren zaman ku, sai ku ci burodi marar yisti.

Musa ya kira dukan majalisar dattawan ya'yan Isra'ila, ya ce musu, Ku tafi ku ɗauki tumaki bisa ga danginku, ku yi hadayar Ketarewa. Za ku ɗauki damin hyssop, bayan kun tsoma shi cikin jinin da yake kusa da ƙofar, sai ku shafa shi a madogarar ƙofa da kuma a kan duka madogarar ƙofar biyu, da jinin da yake kusa da ƙofar. Ku kuma kada ku fita, kowannenu, daga ƙofar gidansa har zuwa safe. Ubangiji zai wuce don ya buge Masarawa, kuma zai ga jinin da yake a kan madogarar ƙofa da kuma a kan duka madogarar ƙofar biyu, sai Ubangiji zai wuce ƙofar, kuma ba zai bar

mai hallakarwa ya shiga gidajenku ya buge ba. Kuma ku kiyaye wannan kalma a matsayin doka wa kanku da ya'yanku maza, har abada. Idan kuma kun shiga kasar da Ubangiji zai ba ku, kamar yadda ya yi alkawari, to sai ku kiyaye wannan hidima. Kuma zai kasance idan ya'yanku maza su tambaye ku, Wace ce wannan sujada? Kuma za ku fada musu, Hadaya ce ta Bikin Ketarewa ga Ubangiji, domin ya rufe gidajen ya'yan Isra'ila a Masar, lokacin da ya buge Masarawa, amma gidajenmu ya cece. Sai mutanen suka sunkuyar da kansu suka yi sujada. Kuma ya'yan Isra'ila suka tafi suka yi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa da Haruna, haka suka yi.

Ya faru a tsakiyar dare, sai Ubangiji ya buge dukan dan fari a kasar Masar, daga dan farin Fir'auna wanda yake zaune a kan kursiyinsa, har zuwa dan farin matar da take kamamme a cikin rami, har ma zuwa dan farin dukan dabbobi. Kuma Fir'auna ya tashi da dare, da bayinsa, da dukan Masarawa, sai aka yi kuka mai girma a dukan kasar Masar, domin ba gidan da ba a sami matattu a ciki ba. Sai Fir'auna ya kira Musa da Haruna da dare, ya ce musu, Ku tashi, ku fita daga cikin jama'ata, ku da ya'yan Isra'ila, ku tafi ku bauta wa Ubangiji Allahnku, kamar yadda kuka fada. Ku dauki tumakinku da shanunku ku tafi, kuma ku albarkace ni ma. Kuma Masarawa suna matsa wa mutanen da kwazo don fitar da su daga kasar, gama sun ce, Dukkanmu muna mutuwa. Mutanen suka dauki kullu nasu kafin a sa yisti a ciki, an daure a cikin tufafinsu a kan kafadunsu. Amma ya'yan Isra'ila sun yi kamar yadda Musa ya umarce su, suka roki Masarawa kayan azurfa da zinariya da tufafi. Kuma Ubangiji ya ba da tagomashi ga mutanensa a gaban Masarawa, sai suka ba su rance, suka kuma washe Masarawa.

Bayan sun tashi, ya'yan Isra'ila daga Rameses zuwa Sukkot sun kai dari shida dubu na sojojin kafa, maza, ban da kaya. Kuma jama'a masu gauraye da yawa suka haura tare da su, da tumaki, da shanu, da dabbobi masu yawa kwarai. Suka gasa kullu da suka fito da shi daga Masar, suka yi burodi marar yisti, domin ba a yi masa yisti ba, gama Masarawa sun kore su, ba su kuwa iya dakata ba, har ma ba su shirya wa kansu abinci don tafiya ba. Zaman ya'yan Isra'ila da suka yi a kasar Masar da a kasar Kan'ana ya kai shekaru dari huɗu da talatin. Kuma ya faru bayan shekaru dari huɗu da talatin, dukan sojojin Ubangiji sun fita daga kasar Masar da dare. Tsaro ne ga Ubangiji domin ya fitar da su daga kasar Masar. Wannan dare, tsaro ne ga Ubangiji domin dukan ya'yan Isra'ila su kasance zuwa tsararrakinsu. Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, Wannan ita ce dokar Bikin Ketarewa: kowane baƙo ba zai ci daga gare ta ba. Kuma duk bawa ko wanda aka saya da azurfa, za ka yi masa kaciya, sa'an nan zai ci daga gare shi. Baƙo ko ɗan haya ba zai ci daga gare shi ba. A cikin gida ɗaya za a ci shi, kuma ba za ku fitar da naman daga gidan zuwa waje ba, kuma ba za ku karya kashi daga gare shi ba. Dukan jama'ar ya'yan Isra'ila za su yi shi. Idan amma wani baƙo ya zo wurinku don yin Bikin Ketarewa ga Ubangiji, dole ku yi wa dukan namijinsa kaciya, sa'an nan zai zo don yin shi, kuma zai zama kamar ɗan kasar asali. Duk wanda ba shi da kaciya ba zai ci daga gare shi ba. Doka ɗaya za ta kasance ga ɗan kasa da kuma ga baƙon da ya zo a cikinku. Kuma ya'yan Isra'ila suka yi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa da Haruna, haka suka yi. Kuma ya faru a wannan rana, Ubangiji ya fitar da ya'yan Isra'ila daga kasar Masar tare da karfinsu.

13

Ya ce Ubangiji ga Musa, yana cewa, Tsarkake mini dukan ɗan fari, ɗan fari mai buɗe kowane mahaifa a cikin ya'yan Isra'ila, daga

mutum har zuwa dabba, nawa ne. Musa ya ce wa jama'a, Ku tuna da wannan rana wadda kuka fita daga kasar Masar, daga gidan bauta, domin da hannu mai karfi Ubangiji ya fitar da ku daga nan, kuma kada a ci yisti. Domin a yau kuna fita a cikin watan matasa. Kuma zai kasance lokacin da Ubangiji Allahnka ya kawo ka zuwa kasar Kan'anawa, da Hittiyawa, da Amoriyawa, da Hiwiyawa, da Yebusiyawa, da Girgashiyawa, da Ferizziyawa, wadda ya rantse wa ubanninku, ya ba ka kasa mai zub da madara da zuma, sai ka yi wannan hidima a cikin wannan wata. Kwana shida za ku ci gurasa marar yisti, amma a rana ta bakwai akwai biki na Ubangiji. Za ku ci burodi maras yisti kwana bakwai, ba za a ga burodi mai yisti a gare ku ba, kuma ba za a kasance yisti a gare ku a cikin dukkan iyakokin ku ba. Kuma za ka sanar da danka a ranar nan, cewa, Saboda wannan ne Ubangiji Allah ya yi mini, sa'ad da na fita daga Masar. Kuma zai zama maka alama a hannunka, kuma abin tunawa a gaban idanunka, domin doka ta Ubangiji ta kasance a bakinka, gama da hannu mai karfi Ubangiji Allah ya fitar da kai daga Masar. Kuma ku kiyaye wannan doka bisa ga lokutanta, daga shekara zuwa shekara.

Kuma zai kasance kamar yadda Ubangiji Allahnka zai shigar da kai zuwa kasar Kan'anawa, kamar yadda ya rantse wa ubanninka, kuma zai ba ka ita. Kuma za ka kebe kowane dan fari na mahaifa, maza ga Ubangiji, kowane dan fari na mahaifa daga garkuna ko a cikin dabbobinka, duk abin da ya kasance naka, maza za ka tsarkake ga Ubangiji. Duk wanda ya bude mahaifar jaki, za ka musanya da tunkiya, amma idan ba ka musanya ba, sai ka fanse shi, kowane dan fari na mutum daga cikin ya'yanka maza za ka fanse. Idan kuma danka ya tambaye ka bayan wannan, yana cewa, Menene wannan? sai ka fada masa, Ubangiji ya fitar da mu daga kasar Masar, daga gidan bauta, da hannu mai karfi. Lokacin da Fir'auna ya taurara ya ki sallame mu, ya kashe dukan dan fari a

ƙasar Masar, daga ɗan farin mutane har zuwa ɗan farin dabbobi. Saboda wannan, ina miƙa hadaya ga Ubangiji duk namijin da ya fara buɗe mahaifa, kuma ina fansar dukan ɗan farin ya'yana maza. Kuma zai zama alama a hannunka, kuma maras girgiza a gaban idanunka, domin da hannu mai ƙarfi Ubangiji ya fitar da kai daga Masar.

Kamar yadda Fir'auna ya sallami mutanen, Allah bai jagorance su ta hanyar ƙasar Filistiyawa ba, domin tana kusa, gama Allah ya ce, kada mutanen su tuba idan sun ga yaƙi, su kuma koma Masar. Kuma Allah ya kewaye mutane ta hanyar jeji, zuwa Bahar Ja, amma a tsara na biyar ya'yan Isra'ila suka haura daga ƙasar Masar. Kuma Musa ya ɗauki ƙasusuwan Yusuf tare da kansa, domin ya sa ya'yan Isra'ila su rantse da rantsuwa, yana cewa, Lalle ne Ubangiji zai ziyarce ku, kuma za ku ɗauki ƙasusuwana daga nan tare da ku.

Ya'yan Isra'ila suka tashi daga Sukkot, suka kafa sansani a Etam kusa da jeji. Amma Allah ya jagorance su, da rana a cikin ginshikin girgije, don ya nuna musu hanya, da dare kuma a cikin ginshikin wuta. Ba a daina ba amma ginshikin girgije na rana, da ginshikin wuta na dare, a gaban dukan mutane.

14

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da ya'yan Isra'ila, kuma bayan sun juya baya, bari su kafa sansani a gaban ƙauyen, tsakanin Magdolou da teku, a gaban Beelsephon; a gabansu za ku kafa sansani a bakin teku. Kuma Fir'auna zai ce wa mutanensa, Waɗannan ya'yan Isra'ila suna yawo a cikin ƙasar, gama hamada ta kulle su. Amma zan taurare zuciyar Fir'auna, zai kuwa bi su, zan kuma sami ɗaukaka a cikin Fir'auna da dukan

sojojinsa, dukan Masarawa kuwa za su san cewa Ni ne Ubangiji, suka kuwa yi haka. Kuma aka sanar da sarkin Masarawa cewa mutanen sun gudu, sai aka canza zuciyar Fir'auna da ta bayinsa a kan mutanen, suka ce, Me wannan da muka yi, da muka sallami ya'yan Isra'ila, don kada su bauta mana? Saboda haka Fir'auna ya daure karusansa, kuma ya jagoranci dukan mutanensa tare da kansa. Kuma ya dauki dāri shida karusai zaɓaɓɓu, da dukan dawakan Masarawa, da shugabanni a kan su duka. Ubangiji ya taurara zuciyar Fir'auna sarkin Masar da zukatan bayinsa, sai ya bi ya'yan Isra'ila, amma ya'yan Isra'ila sun fita da hannu mai daukaka. Kuma Masarawa suka bi su, suka same su sun yi sansani kusa da teku, dukan dawakai da karusai Fir'auna, da mahayan dawakai, da sojojinsa a gaban sansanin, a gaban Beelsephon. Kuma Fir'auna yana matsowa kusa, ya'yan Isra'ila suka daga idanu suka ga cewa Masarawa sun yi sansani a bayansu, sai suka ji tsoro sosai, ya'yan Isra'ila kuwa suka yi kuka ga Ubangiji. Suka ce wa Musa, Saboda ba kaburbura a kasar Masar ba ne, ka fitar da mu don mu mutu a cikin jeji? Me wannan ka yi mana da ka fitar da mu daga Masar? Ba wannan ba ne maganar da muka yi maka a Masar, muna cewa, ka bar mu, domin mu bauta wa Masarawa? Gama ya fi mana mu bauta wa Masarawa, da mu mutu a cikin wannan jeji.

Musa ya ce wa mutane, Ku dauki karfin hali, ku tsaya ku ga ceton da zai zo daga Ubangiji, wanda zai yi mana a yau. Kamar yadda kuka ga Masarawa a yau, ba za ku kara ganinsu har abada ba. Ubangiji zai yi yaƙi a madadinku, kuma ku za ku yi shiru. Ubangiji ya ce wa Musa, Me kake kuka gare ni? Ka yi magana da ya'yan Isra'ila su tashi su tafi. Kai kuwa daga sandanka, ka mika hannunka a kan teku, ka raba shi, bari ya'yan Isra'ila su shiga tsakiyar tekun a kan busasshiyar ƙasa. Kuma duba, zan taurare zuciyar Fir'auna da ta dukan Masarawa, za su kuwa bi su, zan

kuma sami daukaka a cikin Fir'auna, da dukan sojojin, da kekunan yakinsa, da dawakansa. Kuma dukan Masarawa za su san cewa ni ne Ubangiji, lokacin da aka daukaka ni a kan Fir'auna, da kekunan yakinsa, da dawakansa. Mala'ikan Allah wanda yake tafiya a gaban sansanin ya'yan Isra'ila ya tashi, ya tafi bayansu, ginshikin girgije kuma ya tashi daga gabansu, ya tsaya a bayansu. Kuma ya shiga tsakanin sansanin Masarawa da sansanin Isra'ila, ya tsaya, sai duhu da bakin duhu suka kasance, dare ya wuce, ba su haɗu da juna ba dukan dare. Musa ya miƙa hannunsa a kan teku, sai Ubangiji ya kori teku da iska mai ƙarfi daga kudu dukan dare, ya mai da teku busasshiyar ƙasa, ruwan kuwa ya rabu. Ya'yan Isra'ila suka shiga tsakiyar teku a kan busasshiyar ƙasa, ruwan kuwa ya zama musu bango a hannun dama da bango a hannun hagu.

Kuma Masarawa sun bi su da kora, suka shiga a bayansu, duk dawakan Fir'auna, da karusansa, da mahayansa, zuwa tsakiyar teku. Ya faru a cikin tsaron safiya, sai Ubangiji ya duba sansanin Masarawa daga cikin ginshikin wuta da girgije, ya kuma jefa sansanin Masarawa cikin rudani, Kuma ya daure gatarin karusansu, ya jagoranci su da ƙarfi, sai Masarawa suka ce, Bari mu gudu daga gaban Isra'ila, domin Ubangiji yana yaƙi domin su a kan Masarawa. Ubangiji ya ce wa Musa, Miƙa hannunka a kan teku, ruwan ya komo, ya rufe Masarawa, karusansu da mahayansa. Sai Musa ya miƙa hannunsa a kan teku, ruwan kuwa ya komo da safe zuwa wurinsa, Masarawa kuwa suka gudu suka shiga cikin ruwan, Ubangiji kuwa ya girgiza Masarawa a tsakiyar teku. Kuma bayan ya koma baya, ruwan ya rufe karusai da mahayan, da dukan sojojin Fir'auna waɗanda suka bi su zuwa cikin teku, kuma ba a bar ko ɗayansu ba. Ya'yan Isra'ila sun bi ta busasshiyar ƙasa a tsakiyar teku, amma ruwan ya zama musu katanga a hannun dama, da katanga a hannun hagu. Kuma Ubangiji ya ceci Isra'ila a

wannan rana daga hannun Masarawa, kuma Isra'ila suka ga Masarawa sun mutu a bakin teku. Isra'ila ya ga babban ikon da Ubangiji ya yi wa Masarawa, mutanen kuwa suka ji tsoron Ubangiji, kuma suka gaskata ga Allah, da kuma Musa bawansa.

15

Sa'an nan Musa da ya'yan Isra'ila suka rera wannan waƙa ga Allah, suka ce, Bari mu rera ga Ubangiji, gama ya sami ɗaukaka sosai; doki da mai hawansa ya jefa su cikin teku. Mai taimako da mai kariya ya zama mini ceto, wannan shi ne Allahna, kuma zan ɗaukaka shi, Allahn mahaifina, kuma zan ɗaga shi. Ubangiji mai fasa yaƙe-yaƙe, Ubangiji ne sunansa. Karusai Fir'auna, da ƙarfinsa, ya jefa cikin teku, zaɓaɓɓun mahaya shugabanni, an haɗiye su a cikin Jan Teku. Teku ya rufe su, sun nutse zuwa cikin zurfi kamar dutse. Hannun dama naka, ya Ubangiji, an ɗaukaka shi cikin ƙarfi; hannun dama naka, ya Ubangiji, ya farfashe abokan gaba. Kuma ta wurin yawan ɗaukakar ka ka ragargaza abokan gāba, ka aika da fushinka ya cinye su kamar ciyawa busasshe. Kuma ta hanyar ruhin fushinka ruwan ya rabu, ruwan ya daskare kamar bango, rafuman ruwa sun daskare a tsakiyar teku. Maƙiyin ya ce, Zan bi su, zan kama su, zan raba ganimu, zan ƙosar da raina, zan kashe su da takobina, hannuna zai mallake su. Ka aiko da ruhunka, teku ya rufe su, sun nutse kamar dalma a cikin ruwa mai ƙarfi. Wane yake kama da kai a cikin alloli, ya Ubangiji? Wane yake kama da kai? An ɗaukaka ka a cikin tsarkaka, mai banmamaki a cikin ɗaukaka, mai aikata ayyukan al'ajabi. Ka miƙa hannun dama naka, ƙasa ta haɗiye su. Ka jagorance da adalcinka mutanenka waɗanda ka fansa, ka ƙarfafa su da ƙarfinka zuwa mazauninka mai tsarki. Al'ummai sun ji, suka yi fushi, zafin ciwo ya kama mazaunan Filistiyawa. Sa'an nan suka yi sauri shugabannin Edom, da masu mulkin Mowabawa, rawar jiki ya kama su, duk waɗanda suke

zaune a Kan'ana suka narke. Bari rawan jiki da tsoro su fāḍo a kansu, saboda girman hannunka bari su yi shiru kamar dutse, har sai mutanenka su wuce, ya Ubangiji, har sai mutanenka waɗannan da ka samu su wuce. Ka shigar da su ka dasa su a dutsen gādonka, cikin shiriyayyen wurin zamanka wanda ka shirya, ya Ubangiji, wuri mai tsarki, ya Ubangiji, wanda hannayenka suka shirya. Ubangiji yana mulki har abada, da har abada, da kuma har yanzu. Domin dokin Fir'auna ya shiga teku tare da kekunan yaƙi da mahaya, sai Ubangiji ya kawo musu ruwan teku a kansu, amma ya'yan Isra'ila suka bi ta busasshiyar ƙasa a tsakiyar teku.

Maryamu annabiya, yar'uwar Haruna, ta ɗauki ganga a hannunta, sai dukan matan suka fito suna biye da ita da ganguna da waƙoƙi. Ta fara jagorantar su Maryamu, tana cewa, bari mu rera wa Ubangiji, da ɗaukaka gama ya sami ɗaukaka, doki da mai hawa ya jefa cikin teku. Musa ya fitar da ya'yan Isra'ila daga Bahar Ja, ya kuma jagorance su zuwa hamadar Sur. Suka yi tafiya kwana uku a cikin hamadar, amma ba su sami ruwa da za su sha ba. Suka zo Merra, amma ba su iya shan ruwa daga Merra ba, domin ruwan yana da ɗaci, saboda haka aka sanya wa wurin nan suna Ɗaci. Kuma mutane sun yi gunaguni a kan Musa, suna cewa, Me za mu sha? Musa ya yi kuka ga Ubangiji, sai Ubangiji ya nuna masa itace, ya jefa shi cikin ruwa, ruwan kuwa ya zaƙu. A can ya kafa masa dokoki da hukunce-hukuncen, kuma a can ya gwada shi. Kuma ya ce, Idan da gaske ka saurari muryar Ubangiji Allahnka, ka yi abin da yake daidai a gabansa, ka kasa kunne ga umarnansa, ka kuma kiyaye dukkan dokokinsa, duk ciwon da na kawo wa Masarawa, ba zan kawo maka ba, gama Ni ne Ubangiji Allahnka wanda yake warkar da kai. Suka zo Elim, a can kuwa akwai maɓuɓɓugan ruwa goma sha biyu da kututturen itatuwan dabino saba'in, sai suka kafa sansani a can kusa da ruwan.

Suka tashi daga Elim, kuma dukan taron ya'yan Isra'ila suka zo zuwa cikin jeji Sin, wanda yake tsakanin Elim da Sinai. A rana ta goma sha biyar ga wata na biyu bayan sun fita daga kasar Masar, Dukan taron ya'yan Isra'ila sun yi gunaguni a kan Musa da Haruna. Kuma ya'yan Isra'ila suka ce musu, Da mun mutu da aka buge mu ta wurin Ubangiji a kasar Masar, lokacin da muke zaune a kan tukwanen nama, muna kuma cin burodi har muka koshi, domin kun fitar da mu zuwa wannan jeji, don ku kashe dukan wannan taron da yunwa. Ubangiji ya ce wa Musa, Duba, zan sauko muku da burodi daga sama, mutane za su fita su tattara na kowace rana, domin in gwada su ko za su bi dokata, ko a'a, Kuma a ranar ta shida, za su shirya abin da suka kawo, kuma zai zama ninki biyu na abin da suke tattarawa kowace rana. Sai Musa da Haruna suka ce wa dukan taron Isra'ilawa, Da yamma za ku san cewa Ubangiji ne ya fitar da ku daga kasar Masar, Kuma da safe za ku ga daukakar Ubangiji a cikin jin gunaguni naku a kan Allah, amma mu fa me muke, har kuke gunaguni a kanmu? Sai Musa ya ce, A lokacin da Ubangiji zai ba ku nama da yamma don ku ci, da kuma burodi da safe har ku koshi, saboda Ubangiji ya ji gunagunin ku wanda kuke yi a kanmu, mu fa me muke? Ai, gunagunin ku ba a kanmu yake ba, sai dai a kan Allah.

Musa ya ce wa Haruna, Ka fada wa dukan taron Isra'ilawa, Ku zo a gaban Allah, gama ya ji gunaguninku. Lokacin da Haruna yake magana da dukan taron ya'yan Isra'ila, sai suka juya zuwa cikin jeji, sai daukakar Ubangiji ta bayyana a cikin girgije. Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Na ji gunaguninsu ya'yan Isra'ila, ka yi musu magana, ka ce, da yamma za ku ci nama, kuma da safe za a cika ku da burodi, za ku kuwa sani cewa Ni ne Ubangiji Allahnku. Ya faru da yamma, sai makwarwa suka tashi

sama, suka rufe sansanin. Da safe, bayan raɓar ta daina saukowa a kewayen sansanin. Kuma ga shi, a saman ƙasar hamada akwai wani abu siriri fari kamar iri na koriander, kamar sanyi a kan ƙasa. Bayan ganin shi, ya'yan Isra'ila suka ce wa juna, Me ne wannan? Domin ba su san abin da yake ba. Sai Musa ya ce musu, Wannan shi ne burocin da Ubangiji ya ba ku don ci. Wannan kalmar da Ubangiji ya umarta ita ce, ku tara daga gare shi, kowane mutum gwargwadon buƙatarsa gomo, bisa ga kai, bisa ga adadin mutanen ku, kowane mutum tare da masu zama a tentsinsa zai tattara. Suka yi haka ya'yan Isra'ila, suka kuma tattara wanda ya yi yawa da wanda ya yi ƙaɗan. Kuma sun auna da gomori, wanda ya ɗauki da yawa bai sami yawa ba, kuma wanda ya ɗauki ƙaɗan bai rasa ba, kowane mutum ya tattara gwargwadon buƙatarsa. Musa ya ce musu, kada wani ya bar kome daga nasa har zuwa safiya.

Amma ba su saurari Musa ba, sai dai waɗansu sun bar wani ɓangare daga gare shi har zuwa safiya, sai ya haifar da tsutsotsi, ya kuma yi wari, sai Musa ya yi fushi da su. Kuma sun tattara shi kowace safiya, kowane mutum gwargwadon buƙatarsa, amma lokacin da rana ta yi zafi, sai yã narke. Ya faru kuwa a rana ta shida, sun tattara abubuwan da ake buƙata sau biyu, gomori biyu ga kowane ɗaya, sai dukan shugabannin taron jama'a suka shigo, suka kuma faɗa wa Musa. Musa ya ce musu, Ashe, ba wannan ce maganar da Ubangiji ya faɗa ba? Gobe Asabbaci ne, hutu mai tsarki ga Ubangiji. Duk abin da za ku gasa, ku gasa, duk abin da za ku dafa, ku dafa, kuma duk abin da ya rage, ku ajiye shi har zuwa safiya. Suka bar shi daga dare zuwa safe, kamar yadda Musa ya umarce su, kuma bai yi wari ba, kuma ba tsutsotsi da suka kasance a cikinsa. Musa ya ce, Ku ci yau, gama yau Asabbaci ne ga Ubangiji, ba za a same shi a filin ba. Kwana shida za ku tattara, amma a rana ta bakwashi Asabar ne, domin ba zai kasance a cikinta ba. Ya faru a rana ta bakwai wasu daga cikin mutanen sun

yi kofarin tattarawa, amma ba su sami kome ba. Ubangiji ya ce wa Musa, Har yausha ba za ku so ku yi biyayya da umarnai na da dokata ba? Duba, gama Ubangiji ya ba ku Asabbaci a wannan rana, saboda haka shi kansa ya ba ku burodi na kwanaki biyu a ranar ta shida, ku zauna kowa a gidansa, kada wani ya fita daga wurinsa a ranar ta bakwai. Kuma mutanen sun huta a ranar bakwai. Kuma ya'yan Israila suka sanya masa suna Manna, ya kasance kuwa kamar farin irin koriander, dāndānonsa kuwa kamar kek da zuma. Sai Musa ya ce, Wannan shi ne maganar da Ubangiji ya umarta: Ku cika gomo na Manna, ku ajiye shi don tsararraki masu zuwa, domin su ga burodin da kuka ci a cikin jeji, sa'ad da Ubangiji ya fitar da ku daga kasar Masar. Sai Musa ya ce wa Haruna, 'Dauki tulu na zinariya daya, ka zuba a cikinsa cikakken gomor na Manna, ka ajiye shi a gaban Allah, don ajiyewa ga tsararakinku. Kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, sai Haruna ya ajiye shi a gaban Akwatin Alkawari don ajiyewa. Ya'yan Isra'ila kuwa sun ci Manna shekaru arba'in, har suka zo kasar da ake zaune a ciki. Sun ci Manna har suka isa wani yanki na Finisiya. Amma gomor ya kasance kashi goma na ma'auni uku.

17

Sai dukan taron ya'yan Isra'ila suka tashi daga hamadar Sin bisa ga sansaninsu, bisa ga maganar Ubangiji, suka kuma kafa sansani a Rafidim, amma ba a sami ruwa da mutanen za su sha ba. Kuma mutane suka yi gunaguni ga Musa, suna cewa, Ba mu ruwa domin mu sha. Sai Musa ya ce musu, Me ya sa kuke gunaguni gare ni? Me ya sa kuke gwada Ubangiji? Mutanen sun ji kishirwar ruwa a can, sai suka yi gunaguni a can ga Musa, suna cewa, Don me wannan? Ka fitar da mu daga Masar don ka kashe mu da yaranmu da dabbobinmu da kishirwa? Musa ya yi kuka ga Ubangiji yana cewa, Me zan yi ga mutanen nan? Bayan dān lokaci kaḁan za su

jefe ni da duwatsu. Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Ka yi gaba da waɗannan mutane, ka ɗauki waɗansu dattawan mutanen tare da kai, ka kuma ɗauki sandarka da ka bugi kogin a hannunka, ka tafi. Ga ni zan tsaya a can a gabanka a kan dutsen a Horeb, za ka kuma buga dutsen, ruwa kuwa zai fito daga gare ta, mutane kuma za su sha. Musa kuwa ya yi haka a gaban ya'yan Isra'ila. Kuma ya ba wa wurin nan suna, Gwaji da Zagi, saboda zagi na ya'yan Isra'ila, da kuma saboda sun gwada Ubangiji, suna cewa, Shin Ubangiji yana tare da mu ko a'a?

Ya zo amma Amalek ya yi yaki da Isra'ila a Refidim. Musa ya ce wa Yoshuwa, Zaba wa kanka maza masu karfi, ka fita ka yi yaki da Amalek gobe, kuma duba, zan tsaya a kan ƙwanƙolin dutse, sandar Allah kuwa zai kasance a hannuna. Yoshuwa kuwa ya yi kamar yadda Musa ya faɗa masa, ya fita ya shirya don yaki da Amalek, Musa kuwa da Haruna da Hur suka haura zuwa kan ƙwanƙolin dutsen. Kuma ya faru cewa, lokacin da Musa ya daga hannuwansa, Isra'ila ya yi nasara, amma lokacin da ya saukar da hannuwansa, Amaleka ya yi nasara. Hannuwan Musa sun yi nauyi, sai suka ɗauki dutse suka sa a ƙarƙashinsa, ya kuwa zauna a kansa. Haruna da Hur suka riƙe hannayensa, ɗaya daga wannan gefe, ɗaya kuma daga wancan gefe, hannuwan Musa kuwa suka kasance da ƙarfi har zuwa faɗuwar rana. Kuma Yoshuwa ya fatattaki Amaleka da dukan mutanensa ta wurin kisan takobi. Ubangiji ya ce wa Musa, Rubuta wannan a matsayin abin tunawa a cikin littafi, kuma ka faɗa wa Yoshuwa, domin zan shafe abin tunawa da Amalek gaba ɗaya daga ƙarƙashin sama. Kuma Musa ya gina bagadi ga Ubangiji, ya kuma sanya masa suna, Ubangiji mafakata ne. Domin a cikin hannu na asirce Ubangiji yana yaki da Amalek daga tsara zuwa tsara.

Ya ji kuwa Yetro firist na Midiyan, surukin Musa, dukan abubuwan da Ubangiji ya yi wa Isra'ila mutanensa, domin Ubangiji ya fitar da Isra'ila daga Masar. Yetro, surukin Musa, ya dauki Sifora, matar Musa, bayan an sake ta. da ya'yanta biyu maza, sunan dayansu Gershom, yana cewa, Baƙo ne na kasance a kasa baƙuwa, Kuma sunan na biyu Eliyezer, yana cewa, Domin Allah na mahaifina shi ne mai taimako na, kuma ya cece ni daga hannun Fir'auna. Sai Yetro surukin Musa ya fita tare da ya'yansa da matarsa zuwa wurin Musa a cikin jeji, inda ya kafa sansani a dutsen Allah. An fada wa Musa, suna cewa, Duba, surukin ka Yetro yana zuwa wurin ka, da matarka da ya'yanka maza biyu tare da shi. Musa ya fita don ya sadu da surukinsa, ya rusuna masa, ya sumbace shi, suka yi musafaha, sannan ya shigar da su cikin tanti. Sai Musa ya ba wa surukinsa labarin dukan abin da Ubangiji ya yi wa Fir'auna da dukan Masarawa saboda Isra'ila, da dukan wahalar da suka fuskanta a hanya, da yadda Ubangiji ya cece su daga hannun Fir'auna da daga hannun Masarawa. Yetro ya yi mamaki a kan dukan abubuwa masu kyau wadanda Ubangiji ya yi musu, domin ya cece su daga hannun Masarawa da kuma daga hannun Fir'auna. Sai Yetro ya ce, Albarka ta tabbata ga Ubangiji, domin ya ceto su daga hannun Masarawa da kuma daga hannun Fir'auna. Yanzu na sani cewa Ubangiji ya fi dukan alloli girma saboda wannan, domin sun kai musu hari. Kuma Yetro surukin Musa ya dauki hadayun konawa da hadayu ga Allah, sai Haruna da dukkan dattawan Isra'ila suka zo don su ci abinci tare da surukin Musa a gaban Allah.

Kuma ya faru a washegari, Musa ya zauna don yin shari'ar mutane, amma dukan mutanen sun tsaya a gaban Musa daga safe har zuwa yamma. Kuma da Yetro ya ga dukan abin da yake yi wa mutane, sai ya ce, Me ne wannan da kake yi wa mutane? Don me kake zaune shi kadai, amma dukan mutane suna tsaye a gabanka

tun daga safiya har zuwa yamma? Kuma Musa ya ce wa surukinsa, Domin mutane suna zuwa wurina don neman hukunci daga Allah. Lokacin da gardama ta tashi a tsakaninsu, sai su zo wurina, zan shari'anta kowane ɗaya, in kuma sanar da su umarnan Allah da dokarsa. Surukin Musa ya ce masa, Ba ka yi wannan abu daidai ba. Da rashin hakuri za a hallaka ka kafaf, kai da dukan mutanen nan wadanda suke tare da kai. Wannan al'amari ya yi maka nauyi sosai, ba za ka iya yin shi kai kadai ba. Yanzu saboda haka, saurare ni, zan kuma ba ka shawara, Allah kuwa zai kasance tare da kai. Ka zama mai wakiltar mutane a gaban Allah, ka kuma kai maganganunsu gare shi. Kuma za ka yi musu gargadi game da dokokin Allah da dokarsa, kuma za ka nuna musu hanyoyin da za su bi, da ayyukan da za su yi. Kuma kai, ka yi tunani wa kanka daga cikin dukan mutane, maza masu karfi, masu tsoron Allah, maza masu adalci, wadanda suke kin girman kai, kuma za ka nafa su a kansu shugabannin dubbai da shugabannin daruruwa da shugabannin hamsin da shugabannin goma. Kuma za su yi wa mutane shari'a a kowane lokaci, amma kalmar da ta wuce kima za su kawo maka, amma kananan shari'o'i za su yanke su da kansu, kuma za su saukafa maka nauyi, kuma za su taimake ka. Idan ka yi wannan abu, Allah zai karfafa ka, kuma za ka iya tsayawa, kuma dukan wannan jama'a za su koma wurinsu cikin zaman lafiya. Musa ya ji muryar surukinsa, kuma ya yi duk abin da ya fada masa. Kuma Musa ya zaba maza masu karfi daga dukan Isra'ila, ya kuma nafa su shugabannin dubbai, shugabannin daruruwa, shugabannin hamsin da shugabannin goma a kansu. Kuma suka yi shari'a ga mutane a kowane lokaci, amma duk kalmar da take da wuya suka kawo wa Musa, amma duk kalmar da take da sauki suka yanke hukunci da kansu. Musa ya sallami surukinsa, ya kuma koma kasarsa.

A wata na uku na fitan ya'yan Isra'ila daga kasar Masar, a wannan rana, suka zo cikin jeji na Sinai. Suka tashi daga Rafidein, suka zo cikin hamadar Sinai, Isra'ila kuwa ya kafa sansani a can daura da dutsen. Sai Musa ya haura zuwa dutsen Allah, Allah kuwa ya kira shi daga dutsen yana cewa, Waɗannan abubuwa za ka faɗa wa gidan Yakubu, kuma za ka sanar wa ya'yan Isra'ila. Kanku kun ga duk abin da na yi wa Masarawa, na ɗauke ku kamar a kan fikafikan gaggafa, na kuma kawo ku zuwa gare ni. Kuma yanzu idan da gaske kun ji muryata, kuma kuka kiyaye alkawarina, za ku zama mini mutane na musamman daga dukan al'ummai, domin tawa ce dukan duniya. Amma ku, za ku zama mini masarautar firistoci da al'umma mai tsarki. Waɗannan kalmomi za ka faɗa wa ya'yan Isra'ila. Musa ya zo, ya kira dattawan jama'a, ya gabatar musu duk waɗannan kalmomin da Allah ya umarce shi. Dukan jama'a suka amsa gaba ɗaya suka ce, Duk abin da Allah ya faɗa za mu yi kuma za mu ji. Sai Musa ya kai waɗannan kalmomi ga Allah. Ubangiji ya ce wa Musa, Duba, ina zuwa wurinka a cikin ginshiƙin girgije, domin mutane su ji maganata da kai, kuma su gaskata ka har abada. Musa kuwa ya faɗa wa Ubangiji kalmomin mutane. Ubangiji ya ce wa Musa, Ka sauka ka gargadi mutane, ka tsarkake su yau da gobe, kuma bari su wanke tufafinsu. Kuma bari su kasance shirye don ranar uku, domin a ranar uku Ubangiji zai sauko a kan Dutsen Sinai a gaban dukan jama'a. Kuma za ka keɓe mutanen a kewaye, kana cewa, ku lura da kanku kada ku haura zuwa dutsen, ko ku taɓa wani abu nasa, duk wanda ya taɓa dutsen, lallai zai mutu. Ba hannunsa zai taɓa shi ba, domin da duwatsu za a jefe shi da duwatsu, ko kuma da kibiya za a harbe shi, ko dabba ko mutum, ba zai rayu ba. Lokacin da muryoyi da kahoni da girgije suka tashi daga dutsen, sai waɗancan su haura kan dutsen.

Musa ya sauko daga dutsen zuwa wurin mutane, ya tsarkake su, suka kuma wanke tufafinsu. Kuma ya ce wa mutane, Ku kasance shirye, kwana uku kada ku kusanci mace. Ya faru a rana ta uku da safe, sai aka ji muryoyi da walkiyoyi, girgije mai duhu kuma ya rufe Dutsen Sinai, muryar kaho ta yi kara mai girma, dukan mutanen da suke a sansanin kuwa suka firgita. Kuma Musa ya fitar da mutane daga sansani zuwa haduwar Allah, suka tsaya a gindin dutsen. Dutsen Sinai yana yin hayaki gaba daya, saboda Allah ya sauko a kansa cikin wuta, kuma hayakin yana hawa kamar hayakin tanderun wuta, kuma dukan mutanen sun yi mamakin gaske. Sautunan karon suka yi ta kara karfi sosai. Musa ya yi magana, sai Allah ya amsa masa da murya. Ubangiji ya sauko a kan Dutsen Sinai, a kan kololuwar dutsen, kuma Ubangiji ya kira Musa zuwa kololuwar dutsen, sai Musa ya haura. Kuma Allah ya ce wa Musa, yana cewa, Ka sauka ka gargadi mutane, kada su taɓa kusantar Allah don su fahimta, don kada yawa daga cikinsu su mutu. Kuma firistocin da suke kusantar da Ubangiji Allah, bari su tsarkake kansu, don kada Ubangiji ya hallaka su.

Sai Musa ya ce wa Allah, Mutane ba za su iya hawa dutsen Sinai ba, domin kai ka yi mana gargadi, kana cewa, Ka ware dutsen, ka kuma tsarkake shi. Ubangiji ya ce masa, Tafi, ka sauka kasa, sa'an nan ka haura kai da Haruna tare da kai, amma firistoci da mutane kada su tilasta kansu su haura zuwa ga Allah, don kada Ubangiji ya hallaka waninsu. Musa ya sauka zuwa ga mutane, ya kuma ce musu.

20

Kuma Ubangiji ya yi magana da dukan kalmomin nan, yana cewa, Ni ne Ubangiji Allahnka, wanda ya fitar da kai daga kasar Masar, daga gidan bauta. Ba za a kasance maka wasu alloli face ni.

Ba za ka yi wa kanka gunki ba, ko wani kamannin abin da yake a sama, ko a kasa, ko a cikin ruwayen da ke karkashin kasa. Ba za ka yi musu sujada ba, kuma ba za ka bauta musu ba, domin Ni ne Ubangiji Allahnka, Allah mai kishi, mai saka zunuban ubanni a kan ya'ya, har zuwa karni na uku da na huɗu ga waɗanda suke kina Ni, kuma yin jinkai zuwa dubbai ga waɗanda suke kaunata ni, da kuma ga waɗanda suke kiyaye umarnai na. Ba za ka ɗauki sunan Ubangiji Allahnka a banza ba, domin Ubangiji Allahnka ba zai bar wanda yake ɗaukar sunansa a banza ba hukunci. Ka tuna da ranar Asabbaci don ka tsarkake ta. Kwana shida za ka yi aiki, ka kuma kammala dukkan ayyukanka. Amma a ranar bakwai, Asabbaci ne ga Ubangiji Allahnka, ba za ka yi kowane aiki a cikinta ba kai, da ɗanka, da yarka, da bawanka, da baranyarka, da shanka, da dabbar daukan kayanka, da dukan dabbobinka, da baƙon da yake zaune a cikinki. Domin a cikin kwanaki shida Ubangiji ya yi sama da kasa da teku da dukan abin da yake cikinsu, kuma ya huta a rana ta bakwai, saboda haka Ubangiji ya albarkaci ranar ta bakwai, ya kuma tsarkake ta. Ka girmama uban ka da uwar ka, domin ya zama maka da kyau, kuma domin ka yi tsawon rai a kan kasa mai kyau wadda Ubangiji Allahnka yake ba ka. Kada ka yi zina. Kada ka sata. Kada ka yi kisan kai. Ba za ka yi shaidar karya a kan maƙwabcinka ba. Ba za ka yi kwaɗayin matar maƙwabcinka ba, ba za ka yi kwaɗayin gidan maƙwabcinka ba, ko gonarsa, ko ɗansa, ko baranyarsa, ko sa nasa, ko dabbar nauyinsa, ko dukan dabbobinsa, ko duk abin da yake na maƙwabcinka.

Kuma dukan mutane suka ga murya, da fitilu, da muryar kaho, da dutsen mai hayaƙi, amma dukan mutane suka ji tsoro suka tsaya daga nesa. Suka ce wa Musa, Kai yi mana magana, kada Allah ya yi mana magana, don kada mu mutu. Sai Musa ya ce musu, Ku yi ƙarfin hali, gama Allah ya zo wurinku don ya gwada ku, domin tsoronsa ya kasance a cikinku, don kada ku yi zunubi.

Jama'a sun tsaya daga nesa, amma Musa ya shiga cikin duhun inda Allah yake. Ubangiji ya ce wa Musa, Wadannan abubuwa za ka fada wa gidan Yakubu, kuma za ka sanar wa ya'yan Isra'ila, ku kun gani cewa daga sama na yi muku magana. Ba za ku yi wa kanku gumaka na azurfa ba, kuma gumaka na zinariya ba za ku yi wa kanku ba. Bagadi daga kasa za ku yi mini, kuma za ku yi hadaya a kansa da hadayun konawa naku, da hadayun salama naku, da tumaki naku, da marukan naku a kowane wuri inda zan sa a kira sunana a can, kuma zan zo gare ku, zan kuma albarkace ku. Idan amma ka yi mini bagade da duwatsu, kada ka gina su da yankan duwatsu, domin ka riga ka yi amfani da takobinka a kansu, kuma sun kazantu. Ba za ka haura da matakai zuwa bagaden na, domin kada ka tone tsiraicin ka a kansa.

21

Kuma wadannan su ne ka'idodin da za ka gabatar a gabansu. Idan ka sami bawan Ibraniyawa, zai yi maka hidima shekara shida, amma a shekara ta bakwai zai tafi yantacce ba tare da biyan kudi ba. Idan shi kadai ya shiga, to shi kadai zai fita, amma idan mace ta shiga tare da shi, to ita ma matarsa za ta fita. Kuma idan ubangijin ya ba shi mata, ta kuma haifa masa ya'ya maza ko ya'ya mata, matar da yaran za su zama na ubangijinsa, amma shi kadai zai fita. Idan amma ya amsa ya ce bawan, Na kaunaci ubangijina, da matata, da ya'yana, ba zan tafi yantacce ba, Ubangijinsa zai kawo shi zuwa ga ma'aunin Allah, sa'an nan kuma zai kawo shi a kan kofa a kan madogarar kofa, ubangijinsa kuwa zai huda kunnensa da matsatsi, zai kuma bauta masa har abada.

Idan wani ya sayar da yarsa ta zama baiwa, ba za ta tafi kamar yadda bayi mata suke tafiya ba. Idan ba ta gamshi ubangijinta ba, wanda ya yarda da ita, zai fanshi ta, amma ga al'umma ba kuwa ba

shi da ikon sayar da ita, domin ya karya alkawari a gare ta. Idan amma ya yi alkawarin aure ta ga dānsa, bisa ga haƙƙin yan mata zai yi mata. Idan amma ya dāuki wata wa kansa, abubuwan da suka zama dole da tufafi da huldar ta, ba zai hana ta ba. Idan amma bai yi mata waɗannan abubuwa uku ba, za ta fita kyauta ba tare da azurfa ba. Idan wani ya buga wani har ya mutu, dole a kashe shi da hukuncin kisa. Amma ba da gangan ba, sai dai Allah ya ba da shi a hannunsa, zan ba ka wuri inda mai kisan zai gudu zuwa. Idan wani ya kai hari ga maƙwabcinsa don ya kashe shi da yaudara, kuma ya nemi mafaka, za ka dāuke shi daga bagadena ka kashe. Duk wanda ya buge ubansa ko mahaifiyarsa, lalle ne a kashe shi da mutuwa. Mai yin mugun magana game da ubansa ko uwarsa, lalle zai mutu. Duk wanda ya sace wani daga cikin ya'yan Isra'ila, ya zalunce shi ya sayar da shi, idan aka kama shi da laifin, dole ne a kashe shi. Idan maza biyu suka yi ta zagi, suka buga maƙwabci da dutse ko da dāndāno, kuma bai mutu ba, amma ya kwanta a gado, Idan mutumin ya tashi tsaye ya yi tafiya a waje a kan sanda, wanda ya buge shi ba shi da laifi, sai dai zai biya diyya ta lokacin da ya rasa aiki, da kuma kuɗin magani. Idan wani ya buga dānsa ko kuwa baranyarsa da sanda, kuma ya mutu a hannunsa, dole ne a yi masa hukunci. Idan amma ya tsira kwana ɗaya ko biyu, kada a hukunta shi, domin kuɗinsa ne. Idan maza biyu suna faɗa, suka buga mace mai ciki, sai jaririnta ya fito ba a cika siffarsa ba, dole ne a biya tara, gwargwadon abin da mijin matar ya nema, kuma zai biya bisa ga kima. Idan amma an siffanta shi ne, zai ba da rai a maimakon rai. Ido a madadin ido, haƙori a madadin haƙori, hannu a madadin hannu, kafa a madadin kafa. Konewa a maimakon konewa, rauni a maimakon rauni, rauni a maimakon rauni. Idan wani ya buga idon bawansa ko idon baiwansa ya makanta, dole ya sake su yantacce saboda idon da ya lalatar. Idan amma ya fitar da haƙorin bawansa ko haƙorin baiwarsa, zai yantar da su maimakon haƙorinsu. Idan amma

bijimi ya soki mutum ko mace kuma ya mutu, za a jefe bijimin da duwatsu, kuma ba za a ci namansa ba, amma maigidan bijimin ba shi da laifi. Idan amma bijimin mai soka ya kasance tun kafin jiya da kafin rana ta uku, kuma an shaida wa maigidansa, amma bai kawar da shi ba, sai ya kashe namiji ko mace, to za a jefe bijimin da duwatsu, kuma za a kashe maigidansa. Idan amma aka dora masa fansa, zai biya fansar ransa duk abin da aka dora masa. Idan kuma ya fahō dā ko ya, bisa ga wannan doka za a yi masa. Idan amma bijimi ya gore yaro ko yarinya, za a biya ubangijinsu talatin didrachmas na azurfa, kuma za a jajjefe bijimin da duwatsu. Idan kuma wani ya buɗe rami ko ya haƙa rami, kuma bai rufe shi ba, sai ɗan maraki ko jaki ya fāɗi a can, Mai ramin zai biya, zai ba wa ubangijinsu azurfa, amma wanda ya mutu zai zama nasa. Idan amma bijimin wani ya soki bijimin maƙwabcinsa ya mutu, sai su sayar da bijimin mai rai, su raba kuɗin, kuma su raba bijimin da ya mutu. Idan amma an sanar da bijimin cewa mai soka ne tun kafin jiya da kafin rana ta uku, kuma an shaida wa maigidansa, amma bai kawar da shi ba, sai yā biya bijimi a maimakon bijimi, amma wanda ya mutu zai zama nasa.

Idan wani ya sata ɗan maraki ko tunkiya, ya yanka ko ya sayar da shi, zai biya ɗan maraki biyar a maimakon ɗan marakin, da tumaki huɗu a maimakon tunkiyar.

22

Idan aka sami ɓarawo a cikin hako, kuma aka buge shi ya mutu, ba a ɗauka kisan kai ba a gare shi. Idan amma rana ta fito a kansa, yana da laifi, dole a kashe shi. Amma idan ba shi da kome, sai a sayar da shi don biyan abin da ya sata. Idan amma an bar abin sata kuma aka same shi a hannunsa, daga jaki har zuwa tumaki masu rai, zai biya sau biyu. Idan wani mutum ya bar

dabbansa ta yi kiwo a gonar ko gonar inabin wani, zai biya daga gonarsa gwargwadon amfaninta, amma idan dabbar ta cinye dukan gonar, sai ya biya da mafi kyawun amfanin gonarsa da mafi kyawun amfanin gonar inabinsa. Idan wuta ta fita ta sami kaya, kuma ta kone masussuka ko kunnuwan hatsi ko fili, wanda ya kunna wutar zai biya.

Idan wani ya ba maƙwabcinsa azurfa ko kayayyaki don ya tsare, kuma an sace su daga gidan mutumin, idan aka sami ɓarawon, dole ya biya sau biyu. Idan amma ba a sami ɓarawon ba, sai mai gidan ya zo a gaban Allah, ya rantse cewa lalle bai aikata mugunta a kan dukan amanar maƙwabcinsa ba. Bisa ga kowace magana da aka faɗa game da laifi, dangane da maraƙi, da dabbar nauyi, da tunkiya, da tufafi, da dukan asarar da ake da'awa a kanta, ko mene ne, a gaban Allah za a kawo shari'ar su biyun, kuma wanda aka same shi da laifi ta wurin Allah, zai biya ninki biyu ga maƙwabcinsa. Idan wani ya ba maƙwabcinsa dabbar ɗaukar kaya ko ɗan maraƙi ko tunkiya ko kowace dabba don ya tsare, sai ta karye ko ta mutu ko aka kama ta, kuma babu wanda ya sani, Rantsuwar Allah za ta kasance tsakanin su biyu, cewa lalle bai aikata wani mugun abu game da abin da aka ajiye masa na maƙwabcinsa ba, kuma haka ubangijinsa zai yarda, kuma ba zai biya ba. Idan amma an sace shi daga gare shi, sai ya biya wa ubangiji. Idan amma ya zama an kakkashe shi da namun daji, zai kai shi wurin farautar, kuma ba zai biya ba. Idan wani ya aro wani abu daga maƙwabcinsa, sai abin ya karye ko ya mutu ko aka kama shi, amma maigidan ba ya tare da shi, dole ya biya. Idan amma mai shi yana tare da shi, ba zai biya ba, amma idan ma'aikaci ne, zai zama masa a maimakon albashinsa.

Idan kuma wani ya yaudari budurwa wadda ba a yi alkawarin aurenta ba, ya kwana da ita, dole ya biya sadaki ya aure ta. Idan

amma uban ta ya ki sosai kuma bai yarda ya ba shi yarsa aure ba, dole ya biya azurfa ga mahaifin bisa gwargwadon adadin sadakin budurwai. Kada ku bar masu sihiri da rai. Duk wanda ya kwana da dabba, dole ne a kashe shi. Duk wanda ya yi hadaya ga gumaka za a kashe shi da mutuwa, sai dai ga Ubangiji kadai.

Kuma kada ku cutar da baƙo, kada kuma ku danne shi, gama kun kasance baƙi a ƙasar Masar. Kada ku azabtar da kowace gwauruwa da maraya. Idan amma da mugunta kuka cutar da su, kuma sun yi kuka suna kuka zuwa gare ni, lalle zan ji muryarsu. Kuma zan yi fushi sosai, zan kashe ku da takobi, matanku za su zama gwauraye, yaranku kuma za su zama marayu. Idan kuma ka ba wa ɗan'uwanka matalauci a wurinka bashin azurfa, kada ka matsa masa lamba, kada kuma ka ɗora masa riba. Idan kuma ka ɗauki rigar mafwabcinka a matsayin jingina, dole ka mayar masa kafin faɗuwar rana. Domin wannan ne abin rufinsa, wannan rigar tsiraici kawai take, a cikin me zai kwana? Idan saboda haka ya yi kuka gare ni, zan saurare shi, gama mai jinkai ne ni. Ba za ka yi mugun magana game da alloli ba, kuma ba za ka faɗi mugun abu game da mai mulkin jama'arka ba. Farkon ya'yan itace na masussuka da na wurin matsin ruwan inabi naka ba za ka jinkirta ba, farkon haihuwar ya'yanka maza za ka ba ni. Haka za ka yi da maraƙinka da tumakinka da dabbar daukan kayanka, kwana bakwai zai kasance tare da uwarsa, amma a rana ta takwas za ka mayar mini da shi. Kuma ku zama maza masu tsarki a gare ni, kada ku ci naman da namun daji suka kashe, sai dai ku jefa wa kare.

23

Kada ka karɓi labari na ƙarya, kada kuma ka haɗa kai da mai zalunci ka zama shaidar ƙarya. Ba za ka kasance tare da masu

yawa a kan mugunta ba, ba za a haɗa ka tare da taron jama'a don ka karkata tare da masu yawa, don haka ka karkatar da hukunci ba. Kuma ba za ka ji tausayin talaka a cikin hukunci ba. Idan ka haɗu da saniyar abokin gābanka, ko dabbar ɗaukar kayansa tana yawo, dole ka mayar da ita gare shi. Idan kuma ka ga dabbar ɗaukar kaya ta maƙiyinka ta fāɗi a karkashin kayanta, kada ka wuce ta, sai dai ka taimake ta ɗaga ta tare da shi.

Ba za ka karkatar da hukuncin matalauci a cikin shari'arsa ba. Daga kowace maganar rashin adalci ka nisanta, marar laifi da mai adalci kada ka kashe, kuma kada ka ba da hujjar gaskiya ga marar tsoron Allah saboda kyautai. Kuma kada ka karɓi kyautai, domin kyautai suna makanta idanuwan masu gani, kuma suna lalata kalmomin adalci. Kuma baƙo ba za ku danne ba, gama kun san rai na baƙo, domin ku kanku baƙi ne kuka kasance a ƙasar Masar. Shekaru shida za ka shuka ƙasarka, kuma za ka tattara amfaninta. A shekara ta bakwas za ka yi saki, kuma za ka bar ta, matalauta na al'ummar ka za su ci, amma abin da ya rage namun jeji za su ci, haka kuma za ka yi da gonar inabi naka, da gonar zaitun naka. Kwanaki shida za ka yi ayyukan ka, amma a rana ta bakwai, hutu ne, domin saniyar ka ta huta, da dabbar daukan kayan ka, da domin ɗan baiwar ka ya wartsake, da baƙon. Duk abin da na faɗa muku, ku kiyaye, kuma kada a tuna da sunan waɗansu alloli, ko kuma kada a ji su daga bakinku.

Ku yi bikin gare ni sau uku a cikin shekara. Ku kiyaye bikin burodi marar yisti don ku yi shi, kwana bakwai za ku ci burodi marar yisti, kamar yadda na umarce ka bisa ga lokacin watan sabuwa, domin a cikinsa ka fita daga Masar, kada ka bayyana a gabana hannu wofi. Kuma za ka yi bikin girbi na ya'yan fari na ayyukanka, waɗanda idan ka shuka a gonarinka, kuma bikin ƙarshe a lokacin fitar shekara a cikin taron ayyukanka daga

gonarinka. Sau uku a shekara za a ga duk namiji naka a gaban Ubangiji Allahnka. Lokacin da zan kori al'ummai daga gabanka, in kuma fadada iyakokin ka, kada ka yi hadaya da jinin turare na a kan yisti, kuma kada kitsen bikin na ya kwana har zuwa safe. Farkon ya'yan amfani na farkon amfanin fasarka za ka kawo cikin gidan Ubangiji Allahnka, ba za ka dafa dan rago a cikin madarar mahaifiyarsa ba. Kuma duba, ina aikan mala'ikana a gabanka, domin ya tsare ka a hanya, don ya shigar da kai zuwa kasar da na shirya maka. Ka lura da kanka, ka kuma saurare shi, kada kuma ka yi masa rashin biyayya, domin ba zai riƙe ka ba, gama sunana yana a kansa. Idan da gaske kun ji muryata, kuma ka yi duk abin da zan umarce ka, kuma kun kiyaye alkawarina, za ku zama mini mutane na musamman daga dukan al'ummai, domin nawa ne dukan kasa, ku kuwa za ku zama mini masarautar firistoci, kuma al'umma mai tsarki, wadannan kalmomi za ka fada wa ya'yan Isra'ila, idan da gaske kun ji muryata, kuma kun yi duk abin da zan fada maka, zan yi gaba da abokan gabanka, kuma zan yi adawa da masu adawa da kai. Mala'ikana zai tafi a gabanka yana jagorantarka, zai kuma kawo ka wurin Amoriyawa, Hittiyawa, Ferizziyawa, Kan'aniyawa, Girgashiyawa, Hiwiyyawa, da Yebusiyyawa, zan kuwa hallaka su. Ba za ka yi wa allolinsu sujada ba, kuma ba za ka bauta musu ba, ba za ka yi bisa ga ayyukansu ba, amma dole ka rushe su, kuma ka farfasa ginshikansu. Kuma za ka yi bauta ga Ubangiji Allahnka, zan kuwa albarkaci abincinka da ruwan inabinka da ruwanka, zan kuma kawar da cuta daga gare ku. Ba za a kasance marar haihuwa, ko kuma bakararriya a kan fasarka, zan cika cikakken adadin kwanakinka. Zan aika da tsoro a gabanka, kuma zan sa dukan al'ummai da za ka shiga cikinsu su firgita, kuma zan sa dukan abokan gabanka su gudu. Kuma zan aika da kudan zuma a gabanka, za ka kuwa kori Amoriyawa, Hiwiyyawa, Kan'aniyawa, da Hittiyawa daga gabanka. Ba zan kore su a cikin shekara daya ba, domin kada kasar ta zama kufai, kuma

namun daji na kasa su yi yawa a kanka. Bisa ga kaɗan-kaɗan zan fitar da su daga gare ka, har sai ka ƙaru ka kuma gāji ƙasar. Kuma zan sanya iyakokin ku daga Jan Teku, har zuwa Tekun Filistiyawa, kuma daga hamada, har zuwa babban Kogin Yufiretis, kuma zan ba da mazaunan ƙasar a hannuwan ku, kuma zan kore su daga gare ku. Ba za ka yi yarjejeniya da su da allolinsu ba. Kuma ba za su zauna a cikin ƙasarka ba, domin kada su sa ka yi zunubi gare ni, idan gama ka bauta wa allolinsu, waɗannan za su zama maka abin tuntube.

24

Kuma Musa ya ce, Ku haura zuwa wurin Ubangiji, kai da Haruna, da Nadab, da Abihu, da saba'in daga cikin dattawan Isra'ila, kuma za ku yi sujada ga Ubangiji daga nesa. Kuma Musa shi kaɗai zai kusaci Allah, amma su ba za su kusata ba, kuma mutanen ba za su haura tare da su ba. Musa ya shiga, ya kuma ba da labarin dukan kalmomin Allah da dokokinsa ga mutane. Sai dukan mutanen suka amsa da murya ɗaya suna cewa, Dukan kalmomin da Ubangiji ya faɗa, za mu yi, kuma za mu ji. Kuma Musa ya rubuta dukan kalmomin Ubangiji, Musa ya tashi da sassafe ya gina bagade a gindin dutsen, da duwatsu goma sha biyu don kabilun Isra'ila goma sha biyu. Sai ya aiko da samarin Isra'ilawa, suka kuwa miƙa hadayun ƙonawa, suka kuma yi hadayar salama ga Allah da marukai. Musa ya ɗauki rabin jinin, ya zuba shi cikin kwanoni, amma rabin jinin kuma ya zuba shi a kan bagaden. Kuma ya ɗauki littafin alkawari, ya karanta a cikin kunnuwan mutane, suka kuwa ce, Duk abin da Ubangiji ya faɗa, za mu yi kuma za mu ji. Sai Musa ya ɗauki jinin, ya yayyafa a kan mutane, kuma ya ce, duba jinin alkawarin da Ubangiji ya yi da ku game da dukan waɗannan kalmomi.

Sai Musa da Haruna, da Nadab, da Abihu, da saba'in daga majalisar dattawan Isra'ila suka haura. Kuma na ga wurin da Allah na Isra'ila ya tsaya, kuma abin da ke karkashin kafafunsa ya yi kamar aikin bulo na safaya, kuma kamar siffar sararin sama cikin tsarkinta. Kuma daga cikin zaɓaɓɓun Isra'ila, ba ko ɗaya da ya mutu ba, kuma sun bayyana a wurin Allah, suka ci suka kuma sha. Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Ka haura wurina a kan dutsen, ka kasance a can, zan kuwa ba ka allunan dutse, doka da umarnan da na rubuta don koyar da su. Sai Musa ya tashi tare da Yoshuwa wanda yake tsaye a gare shi, suka haura zuwa dutsen Allah. Kuma ga dattawan suka ce, Ku yi shiru a nan, har sai mun dawo wurinku, kuma ga Haruna da Hur suna tare da ku, idan wani abu na shari'a ya faru ga kowa, bari su je wurinsu. Kuma Musa da Yoshuwa suka haura dutsen, sai gajimare ya rufe dutsen. Sai ɗaukakar Allah ta sauko a kan Dutsen Sinai, gajimare kuwa ta rufe shi har kwana shida, a rana ta bakwashi kuma Ubangiji ya kira Musa daga tsakiyar gajimare. Amma siffar ɗaukakar Ubangiji kamar wuta mai ci a kan fwanƙolin dutsen, a gaban ya'yan Isra'ila. Sai Musa ya shiga tsakiyar girgije, ya haura dutsen, ya kasance a can a dutsen kwana arba'in da dare arba'in.

25

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Na ce wa ya'yan Isra'ila, ku ɗauki nunan fari daga dukan waɗanda suka yarda a zukatansu, za ku kuwa karɓi nunan fari na. Kuma wannan shi ne farkon ya'yan fari wanda za ku karɓa daga gare su: zinariya, azurfa, da tagulla. kuma hyacinth, kuma purple, kuma scarlet ninki biyu, kuma lallausan lilin da aka karkada, kuma gashin awaki, Kuma fatun raguna da aka rina ja, da fatun shudfi, da itacen da ba ya rubewa. da duwatsun Sardius, da duwatsu don zanen sassaka don rigar kafada, da doguwar riga. Kuma za ka yi mini

wuri mai tsarki, zan kuwa bayyana a cikinku. Kuma za ka yi mini bisa ga dukan abin da nake nuna maka a dutsen, misalin alfarwa, da misalin dukan kayayyakinta, haka za ka yi. Kuma za ka yi akwatin shaida daga itace mara lalacewa, biyu kamu da rabi tsawonsa, kamu da rabi fadinsa, kuma kamu da rabi tsayinsa. Kuma za ka lulluƙe shi da zinariya tsarkakakkiya, a ciki da kuma a waje za ka lulluƙe shi, kuma za ka yi masa gyare-gyaren zinariya murɗaɗɗiya kewaye. Kuma za ka yi zoba zinariya huɗu a kanta, ka kuma sa su a kan gefunanta huɗu, zobba biyu a kan gefe ɗaya, da zobba biyu a kan gefe na biyu. Za ka yi sanduna na itace maras rubewa, kuma za ka lulluƙe su da zinariya. Kuma za ka shigar da sanduna a cikin zoba waɗanda suke a gefunan akwatin alkawari, don ɗaga akwatin alkawari da su. A cikin zoba akwatin alkawari za su kasance sandunan ɗagawa ba tare da motsa su ba. Kuma za ka sanya cikin akwatin alkawarin shaidun da zan ba ka. Kuma za ka yi wurin kafara, ruɓin zinariya mai tsabta, tsawonsa kamu biyu da rabi, faɗinsa kuma kamu ɗaya da rabi. Za ka yi kerubobi biyu na zinariya da aka ƙera, kuma za ka sa su a kan gefuna biyu na murfin kafara. Za a yi kerubobi ɗaya daga wannan gefe, da kerubobi ɗaya daga gefen na biyu na wurin kafara, kuma za ka yi kerubobi biyu a kan gefuna biyu. Kerubobin za su kasance suna miƙa fikaƙaɓsu sama, suna inuwar wurin kafara da fikaƙaɓsu, fuskokiɓu kuma za su fuskanci juna, fuskokin kerubobin za su kasance suna fuskantar wurin kafara. Kuma za ka sanya wurin kafara a kan akwatin alkawari daga sama, kuma a cikin akwatin alkawari za ka sanya shaidun da zan ba ka. Kuma zan bayyana kanka daga can, kuma zan yi magana da kai daga saman wurin kafara, tsakanin kerubobi biyu waɗanda suke a kan akwatin alkawarin shaida, game da dukan abubuwan da zan umarce ka domin ya'yan Isra'ila. Kuma za ka yi tebur na zinariya tsarkakakke, tsawonsa kamu biyu, fadinsa kamu ɗaya, tsayinsa kuma kamu ɗaya da rabi. Kuma za ka yi mata murɗaɗɗen

abubuwan ado na zinariya kewaye, kuma za ka yi mata kambai mai girman tafi hannu kewaye.

Kuma za ka yi ado mai murɗewa wa rawanin kewaye. Kuma za ka yi zobba huɗu na zinariya, kuma za ka sanya zobban huɗu a kan sassa huɗu na kafafunta a farkashin iyaka. Kuma zobban za su kasance a matsayin wuraren ajiye sanduna masu ɗaukaka, domin a ɗauki teburin da su. Kuma za ka yi sanduna daga itacen da ba ya rubewa, ka kuma lulluɓe su da zinariya mai tsabta, a kuma ɗauki teburin da su. Kuma za ka yi kwanoni nata, da farantan turare, da kwanonan hadayar sha, da kofuna, waɗanda za ka zuba a cikinsu, daga zinariya tsarkakakkiya za ka yi su. Kuma za ka ajiye burocin da yake a gabana a kan teburin kullayaumi.

Kuma za ka yi wurin ajiye fitila daga zinariya tsarkakakke, an bubbuge za ka yi wurin ajiye fitila, gindin ta, da rassa, da kwanoni, da kullai, da furanni daga gare ta za su kasance. Amma akwai rassa shida suna fitowa daga gefuna, rassa uku na wurin ajiye fitila daga gefenta na ɗaya, da rassa uku na wurin ajiye fitila daga gefenta na biyu. Kuma kwano uku an zana su da siffar almond, a cikin reshe ɗaya akwai kwano da fure, haka ga reshe shida waɗanda suke fitowa daga fitilar. Kuma a cikin wurin ajiye fitilar akwai kwanoni huɗu da aka zāna su kamar almond, a cikin reshe ɗaya akwai kullai, da furanninta. Kwano yana farkashin rassa biyu waɗanda suka fito daga wurin ajiye fitilar, kwano kuma yana farkashin rassa huɗu waɗanda suka fito daga wurin ajiye fitilar, haka yake ga dukan rassa shida waɗanda suka fito daga wurin ajiye fitilar, kuma a cikin wurin ajiye fitilar akwai kwanoni huɗu da aka zāna su kamar almond. Kwayoyin da rassan daga cikinta su kasance, duka aikin sassaka daga zinariya tsarkakakke guda ɗaya. Kuma za ka yi fitilunta bakwai, kuma za ka ajiye fitilun, kuma za su haskaka daga gefe ɗaya. Kuma za ka yi mai kona turare ta da

tushe ta daga zinariya tsarkakakke. Duk waɗānnan kayayyaki sun kai talanti ɗāya na zinariya mai tsabta. Duba, za ka yi bisa ga tsarin da aka nuna maka a kan dutsen.

26

Kuma za ka yi alfarwa da labulai goma daga lallausan lilin da aka murɗa, da shuɗi, da shunayya, da jan garura da aka kaɗa, za ka yi su da aikin saka na kerubobi. Tsawon labulen ɗāya zai zama kamu ashirin da takwas, fāɗin kuwa kamu huɗu, awo ɗāya zai kasance ga dukan labulen. Labulai biyar za su kasance a haɗe da juna ɗāya da ɗāya, kuma labulai biyar za su kasance a haɗe ɗāya da ɗāya. Kuma za ka yi musu rammuka na shuɗi a gefen labulen ɗāya, daga gefe ɗāya zuwa haɗuwa, haka kuma za ka yi a gefen labulen na waje zuwa ga haɗuwa ta biyu. Za ka yi rammuka hamsin a labulen ɗāya, kuma za ka yi rammuka hamsin a gefen labulen bisa ga haɗuwar na ta biyu, masu fuskantar juna masu haɗuwa da juna, kowace da kowace. Kuma za ka yi zoban hamsin na zinariya, ka haɗa labule ɗāya da ɗāyan ta wurin zoban, tanti kuwa za ta zama ɗāya. Kuma za ka yi fatun gashi don murfi a kan alfarwa, za ka yi su goma sha ɗāya. Tsawon fatar ɗāya, kamu talatin, kuma fadin fatar ɗāya kamu huɗu, wannan auna iri ɗāya zai kasance ga dukan fatun goma sha ɗāya. Kuma za ka haɗa fatan biyar su zama ɗāya, kuma fatan shida su zama ɗāya, kuma za ka naɗe fata ta shida a gaban alfarwa. Kuma za ka yi rammuka hamsin a kan gefen labulen ɗāya wanda yake a tsakiya bisa ga haɗuwa, kuma za ka yi rammuka hamsin a kan gefen labulen na haɗawa na biyu.

Kuma za ka yi zoban tagulla hamsin, ka haɗa zoban daga madaukai, ka haɗa fatuna, zai kuwa zama ɗāya. Kuma za ka ajiye abin da ya wuce a cikin labulen tanti, rabin labule wanda ya rage za ka rufe shi zuwa abin da ya wuce na labulen tanti, za ka rufe shi

a bayan tanti. Kamu daga wannan gefe, da kamu daga wancan gefe, daga abin da ya wuce na labulen, daga tsawon labulen alfarwa, zai kasance yana rufe gefunan alfarwa daga gefe zuwa gefe, domin ya rufe su. Kuma za ka yi abin rufe don tanti da fatun raguna da aka rina ja, da kuma abin rufe na fatun shudfi a samansa.

Kuma za ka yi ginshikan tanti daga itacen da ba ya rubewa. Za ka yi ginshiki daya goma kamu, kuma fadin ginshiki dayan zai zama kamu daya da rabi. Tenons biyu ga kowane ginshiki daya, masu dacewa da juna, haka za ka yi ga dukan ginshikan tabanakul. Kuma za ka yi ginshikai ashirin ga tantin daga gefen arewa. Kuma za ka yi tushe arba'in na azurfa wa ginshikai ashirin, tushe biyu ga kowane ginshiki daya don bangarorinta biyu, kuma tushe biyu ga kowane ginshiki daya don bangarorinta biyu. Kuma gefen na biyu wanda yake zuwa Kudu, ginshikai ashirin, Kuma arba'in tushensa na azurfa, tushe biyu ga ginshiki daya a dukan sassansa biyu, kuma tushe biyu ga ginshiki daya a dukan sassansa biyu. Kuma daga bayan alfarwa, bisa ga bangaren da yake fuskantar yamma, za ka yi ginshikai shida. Kuma za ka yi ginshikai biyu a kan kusurwoyin alfarwa daga baya. Kuma zai kasance daidai daga kasa, bisa ga haka za su kasance daidai daga kawunan zuwa haduwa daya, haka za ka yi wa duka kusurwoyin biyu, bari su kasance daidai. Kuma za a kasance da ginshikai takwas, tushensu na azurfa goma sha shida, tushe biyu ga kowane ginshiki a bangarorensa biyu, kuma tushe biyu ga kowane ginshiki. Kuma za ka yi sanduna daga itacen da ba ya rubewa, biyar ga ginshiki daya daga gefe daya na tabanakul, Kuma sanduna biyar ga ginshikin gefe na biyu na alfarwa, da sanduna biyar ga ginshikin gefen baya na alfarwa wanda yake wajen yamma. Kuma sandar tsakiya da ke tsakanin ginshikai bari ta mika daga gefe daya zuwa dayan gefen. Kuma za ka lullube ginshikai da zinariya, kuma za ka yi zobai na

zinariya waɗanda za ka sa sanduna a cikinsu, kuma za ka lulluɓe sanduna da zinariya. Kuma za ka kafa tentin bisa ga siffar da aka nuna maka a kan dutsen.

Kuma za ka yi labulen rufe daga shuɗi, da shunayya, da jan ƙarfe da aka kaɗa, da kuma lilin mai kyau da aka saƙa, aikin saƙa za ka yi shi da kerubobi. Kuma za ka sanya shi a kan ginshikai huɗu marasa ruɓewa waɗanda aka lulluɓe da zinariya, kawunan su na zinariya, tushen su kuma huɗu na azurfa. Kuma za ka ajiye labulen a kan ginshikai, kuma za ka shigo da akwatin alkawari a can ciki na labulen, kuma labulen zai raba muku tsakanin wuri mai tsarki da tsakanin wuri mafi tsarki. Kuma za ka rufe akwatin shaida da labule a cikin Wuri Mai Tsarki na Wurare Masu Tsarki. Kuma za ka ajiye teburin a wajen labulen, ka kuma ajiye wurin fitilan a gaban teburin a gefen tentin da yake fuskantar Kudu, teburin kuwa za ka ajiye a gefen tentin da yake fuskantar Arewa. Kuma za ka yi abin rufe ga ƙofar tanti daga shuɗi, da shunayya, da jan ƙarfe kaɗaɗɗe, da lallausan lilin kaɗaɗɗe, aikin mai saƙa. Kuma za ka yi ginshikai biyar don labulen, za ka kuma dalaye su da zinariya, kawunansu kuwa na zinariya ne, za ka kuma zubar musu ginshikai biyar na tagulla.

27

Kuma za ka yi bagade daga itacen da ba ya lalacewa, tsawonsa kamu biyar, fāɗinsa kuma kamu biyar, bagaden zai zama murabba'i, tsayinsa kuwa kamu uku. Kuma za ka yi ƙahoni a kan kusurwoyi huɗu, daga gare shi za su kasance ƙahoni, kuma za ka lulluɓe su da tagulla. Kuma za ka yi kambi don bagade, da murfin sa, da kwanonin sa, da ƙugiyoyin nama sa, da farantin wuta sa, kuma dukan kayayyakin sa za ka yi da tagulla. Kuma za ka yi masa raga ta tagulla mai saƙa, kuma za ka yi wa ragar zoban tagulla

huɗu a karkashin gefenta huɗu. Kuma za ka sanya su a karkashin ragar bagaden daga kasa, ragar kuwa za ta kasance har zuwa rabin bagaden. Kuma za ka yi sanduna don bagaden daga itace marasa rubewa, kuma za ka lulluɓe su da tagulla. Kuma za ka shigar da sanduna a cikin zoba, kuma bari su kasance sanduna a gefen bagade don daga shi. Za ka yi shi marar ciki marar dinki, bisa ga abin da aka nuna maka a kan dutsen, haka za ka yi shi. Kuma za ka yi fili don tanti, a gefen da yake wajen Kudu, labulen fili na lallausan lilin da aka naɗe, tsawonsa kamu dɗari ga gefe daya. Kuma ginshikansu ashirin ne, tussansu kuma ashirin na tagulla, zobansu da maɗauransu na azurfa ne. Haka gefen da yake wajen gabas, labulen sun kasance dɗari kamu tsawon, ginshikan sun kasance ashirin, tussansu ashirin na tagulla, zoba da maɗauran ginshikan, da tussansu an lulluɓe su da azurfa. Amma faɗin filin wanda yake wajen teku, labulen kamu hamsin, ginshikansa goma, da tussansa goma. Kuma faɗin filin da yake wajen Kudu, labulen kamu hamsin, ginshikansa goma, da tussansa goma. Kuma goma sha biyar kamu tsayin labulen a gefe daya, ginshikansa uku, da tussansa uku. Kuma gefen na biyu goma sha biyar kamu tsayin labulen, ginshikansa uku, da tussansa uku. Kuma a kofar filin akwai labulen mai tsawo kamu ashirin, wanda aka yi da shuɗi, da shunayya, da jan kafe kadadde, da kuma lilin mai kyau kadadde da aikin dinki mai iri-iri, ginshikansa huɗu ne, da tussansa huɗu. Dukan sanduna na filin kewaye an lulluɓe su da azurfa, kawunansu na azurfa ne, tussansu kuma na tagulla ne. Tsawon filin dɗari a kan dɗari, faɗin kuma hamsin a kan hamsin, tsayin kuwa biyar kamu na lallausan lilin da aka murɗa, tusan su kuwa na tagulla ne. Kuma dukan ginin da dukan kayan aiki da turakan filin na tagulla ne.

Kuma kai, ka umarci ya'yan Isra'ila, su kawo maka mai tsarkakakke na zaitun da aka bubbuga, wanda ba a matse ba, don

haskaka fitila, domin ta ci gaba da ci. A cikin tentin shaida, a wajen labule na alkawari, Haruna da ya'yansa maza za su kɔne shi daga yamma har zuwa safiya a gaban Ubangiji, doka ce ta har abada ga tsararrakinku daga ya'yan Isra'ila.

28

Kuma kai, kawo kusa da kanka Aaron ɗan'uwanka, da ya'yansa maza, daga cikin ya'yan Isra'ila, don su yi mini hidima a matsayin firistoci: Aaron, da Nadab, da Abihud, da Ele'azar, da Itamar, ya'yan Aaron maza. Kuma za ka yi riga mai tsarki don Haruna ɗan'uwanka domin girmamawa da ɗaukaka. Kuma kai, yi magana da dukan masu hikima masu hankali, waɗanda na cika da ruhun hikima da fahimta, kuma za su yi rigar tsarki ta Haruna don aiki mai tsarki, wanda a cikinta zai yi mini hidima a matsayin firist. Kuma waɗannan su ne tufafin da za su yi: maƙaƙaliyar kirji, da abin kafada, da doguwar riga, da riga saƙaƙke, da rawani, da ɗamara. Za su yi tufafi masu tsarki wa Haruna da ya'yansa maza don su yi mini hidima a matsayin firistoci. Kuma su kansu za su ɗauki zinariya, da shuɗi, da shunayya, da jan garura, da lallausan lilin. Kuma za su yi abin kafada daga lilin mai kyau da aka murɗa, aikin saƙa na gwani. Kafadu biyu masu haɗawa za su kasance masa, ɗaya zuwa ɗaya, an haɗa su a kan sassa biyu. Kuma yaɗin kafada wanda yake a kansa, bisa ga aikin sa, zai kasance daga zinariya tsarkakakke, da shuɗi, da shunayya, da jan kyalle mai saƙa, da lallausan lilin mai saƙa. Kuma za ka ɗauki duwatsu biyu, duwatsun zumurudu, kuma za ka zāna a kansu sunayen ya'yan Isra'ila. Sunaye shida a kan dutse ɗaya, da sauran sunaye shida a kan dutse na biyu bisa ga tsararrakinsu. Aikin sassaka dutse na fasaha, kamar hatimin da aka zana, za ka zana duwatsun biyu da sunayen ya'yan Isra'ila. Kuma za ka sanya duwatsu biyu a kan kafadun efod, duwatsun tunawa ne ga ya'yan Isra'ila, kuma

Haruna zai dauki sunayen ya'yan Isra'ila a gaban Ubangiji a kan kafadunsa biyu, don tunawa game da su. Kuma za ka yi abubuwan kafada daga zinariya tsarkakakkiya. Kuma za ka yi sarkoƙi masu bambarogi biyu daga zinariya mai tsabta, wadanda aka hada a cikin furanni, aikin saƙa, kuma za ka dora sarkoƙin masu bambarogi wadanda aka saƙa a kan guntun kafada, bisa ga guntun kafadunsu daga gaba.

Kuma za ka yi kirjin hukunci, aikin mai saƙa, bisa ga tsarin efod, za ka yi shi daga zinariya, da shudfi, da shunayya, da jan karfe da aka kada, da lallausan lilin da aka kada. Za ka yi shi murabba'i, zai zama ninki biyu, tazara tsawonsa, da tazara fadinsa. Kuma za ka saƙa a cikinsa yaɗi wanda aka saita da duwatsu mai layuka huɗu, layin duwatsu zai kasance, sardius, tofaz, da emerald, layi na ɗaya. Kuma jeri na biyu, garwashi, da saffaya, da yasfa. Kuma jeri na uku, ligurium, agate, da amethyst. Kuma jeri na huɗu, chrysolite, da beryl, da onyx, an lullube su da zinariya, an daura su a cikin zinariya, bari su kasance bisa ga jerin su. Kuma bari duwatsun su kasance daga cikin sunayen ya'yan Isra'ila goma sha biyu bisa ga sunayen su, zane-zane kamar hatimi, kowane bisa ga sunansa, zuwa kabilu goma sha biyu. Kuma za ka yi kukummai da aka saƙa tare a kan maganar Allah, aikin sarƙa daga zinariya mai tsabta. Kuma Haruna zai dauki sunayen ya'yan Isra'ila a kan kirjin hukunci a kirjinsa, lokacin da yake shiga wuri mai tsarki don tunawa a gaban Allah. Kuma za ka sanya a kan kirjin hukunci bayyanawa da gaskiya, kuma zai kasance a kirjin Haruna lokacin da yake shiga cikin wuri mai tsarki a gaban Ubangiji, kuma Haruna zai dauki hukuncin ya'yan Isra'ila a kirjinsa a gaban Ubangiji kullum. Kuma za ka yi rigar ciki mai tsawo har kafa, duka ta shudfi. Kuma buɗaɗɗen zai kasance a tsakiyarsa, yana da gefe kewaye da buɗaɗɗen, aikin saƙa, haɗuwar da aka saƙa tare daga cikinsa, domin kada ya yage. Kuma za ka yi a karkashin gindi na

rigar a kasa, kamar furannin rumman, kananan rumman daga shudɪ, da shunayya, da jan kyalli da aka saƙa, da lallausan lilin da aka murɗa, a karkashin gindi na rigar kewaye, wannan irin siffar kananan rumman na zinariya, da kararrawa a tsakanin waɗannan kewaye. Daga rumman zinariya dodona, da fure-fure a kan gefen rigar kewaye. Kuma za a ji muryar Haruna lokacin da yake yin hidima, sa'ad da yake shiga cikin Wuri Mai Tsarki a gaban Ubangiji, da kuma sa'ad da yake fita, domin kada ya mutu. Kuma za ka yi faranti na zinariya mai tsabta, ka kuma zana a kansa rubutun hatimi, Tsarki na Ubangiji. Kuma za ka sanya shi a kan shudɪ mai murɗewa, zai kuwa kasance a kan rawani, a gaban rawani zai kasance. Kuma zai kasance a kan goshin Haruna, kuma Haruna zai ɗauke zunuban abubuwa masu tsarki, duk da yawa kamar yadda ya'yan Isra'ila za su tsarkake na kowace kyautar abubuwa masu tsarki nasu, kuma zai kasance a kan goshin Haruna kullum mai karɓuwa a gare su a gaban Ubangiji.

Kuma masu ado na riguna daga lilin mai kyau, kuma za ka yi rawani na lilin mai kyau, kuma za ka yi bel, aikin mai saƙa. Kuma ga ya'yan Haruna maza, za ka yi musu riguna da ɗamara, kuma za ka yi musu rawuna don girmamawa da ɗaukaka. Kuma za ka sa su a kan Haruna ɗan'uwanka, da ya'yansa maza tare da shi, za ka kuma shafe su, ka cika hannuwansu, ka tsarkake su, domin su yi mini hidima a matsayin firistoci. Kuma za ka yi musu wandunan lilin don rufe tsiraicin jikinsu, daga kugu har zuwa cinyoyi zai kasance. Kuma Haruna da ya'ansa maza za su kasance da su a duk lokacin da suke shiga cikin Tentin Shaida, ko kuma lokacin da suke kusantar yin hidima a bagaden wuri mai tsarki, don kada su jawo wa kansu zunubi su mutu. Wannan doka ce ta har abada a gare shi da zuriyarsa bayansa.

Kuma waɗannan su ne abubuwan da za ka yi musu, za ka tsarkake su, domin su yi mini hidima a matsayin firistoci. Za ka ɗauki ɗan maraƙi ɗaya daga cikin shanu, da raguna biyu marasa aibi. Da burodi marasa yisti waɗanda aka kwaɓa a cikin mai, da ƙosai marasa yisti waɗanda aka shafe da mai, garin alkama mai laushi daga alkama za ka yi su. Kuma za ka ajiye su a kan kwando ɗaya, kuma za ka kawo su a kan kwando, da maraƙin, da ragunan biyu. Kuma za ka kawo Haruna da ya'yansa maza a ƙofar Tentin Shaida, ka wanke su da ruwa. Kuma ka ɗauki riguna, za ka sa wa Haruna ɗan'uwanka da riga mai tsawo, da abin kafada, da ƙirjin maganar Allah, kuma za ka haɗa masa ƙirjin maganar Allah zuwa ga abin kafada. Kuma za ka sanya rawani a kansa, kuma za ka sanya farantin mai tsarki a kan rawanin. Kuma za ka ɗauki man shafewa, ka zuba shi a kansa, ka kuma shafe shi. Kuma za ka kawo ya'yansa maza, ka sa musu taguwoyi. Kuma za ka ɗaura su da ɗamara, kuma za ka sa musu rawuna, kuma firist zai zama nasu gare ni har abada, kuma za ka keɓe Haruna hannuwansa, da hannuwan ya'yansa. Kuma za ka kawo maraƙin a ƙofar Tentin Sujada, sai Haruna da ya'yansa maza su ɗora hannuwansu a kan maraƙin a gaban Ubangiji, a bakin ƙofar Tentin Sujada. Kuma za ka yanka maraƙin a gaban Ubangiji, a bakin ƙofar Tentin Shaida. Kuma za ka ɗauki daga jinin ɗan maraƙin, ka shafa a kan ƙahonin bagaden da yatsanka, amma sauran jinin duka za ka zuba a gindin bagaden. Kuma za ka ɗauki dukan kitsen da yake a kan ciki, da loben hanta, da kodan biyu, da kitsen da yake a kansu, ka ajiye su a kan bagade. Amma naman ɗan maraƙin da fatar da takin, za ka ƙone su da wuta a wajen sansani, domin hadaya ce ta zunubi.

Kuma za ka ɗauki rago ɗaya, sa'an nan Haruna da ya'yansa maza za su dibiya hannayensu a kan rago. Kuma za ka yanka shi, ka ɗauki jinin, ka zuba shi kewaye da bagaden. Kuma za ka yanke ragon kashi biyu bisa ga gaɓoɓinsa, za ka wanke cikinta da

kafafunsa da ruwa, sa'an nan ka dora su a kan guntuwar da aka yanke tare da kan. Kuma za ka miƙa dukan ragon a kan bagaden, hadaya ta ƙonawa ga Ubangiji, zuwa ƙanshin ƙamshi, turare ne ga Ubangiji. Kuma za ka ɗauki ragon na biyu, sai Haruna da ya'yansa maza su dibiya hannayensu a kan ragon. Kuma za ka yanka shi, ka ɗauki jininsa, ka sa a kan leƙen kunnen Haruna na dama, da kuma a kan ƙyafar hannunsa na dama, da kuma a kan ƙyafar ƙafarsa ta dama, da kuma a kan lebuɓɓan kunnuwan ya'yansa maza na dama, da kuma a kan ƙyafofin hannuwansu na dama, da kuma a kan ƙyafofin kafafunsa na dama. Kuma za ka ɗauka daga jinin da yake a kan bagaden, da kuma daga man shafewa, ka yayyafa a kan Haruna da rigarsa, da kuma a kan ya'yansa maza da rigunan ya'yansa maza tare da shi, za a tsarkake shi da kansa da rigarsa, da kuma ya'yansa maza da rigunan ya'yansa maza tare da shi. Amma jinin ragon za ka zuba a kan bagaden kewaye da shi. Kuma za ka ɗauki daga ragon kitsensa, da kitsensa wanda yake rufe ciki, da loben hanta, da ƙoda biyu, da kitsensa wanda yake a kansu, da hannun dama, gama wannan cikakken hadaya ce. Kuma gurasa ɗaya da man zaitun, da ƙosai ɗaya daga kwandon burodi marar yisti wanda aka ajiye a gaban Ubangiji. Kuma za ka sanya su duka a hannuwan Haruna da a hannuwan ya'yansa maza, ka keɓe su a matsayin hadaya ta keɓewa a gaban Ubangiji. Kuma za ka ɗauke su daga hannuwansu, ka miƙa su a kan bagaden hadaya ta ƙonawa don ƙanshin ƙamshi mai daɗi a gaban Ubangiji, hadaya ce ga Ubangiji. Kuma za ka ɗauki ƙirjin daga ragon keɓewa, wanda yake na Haruna, ka keɓe shi a matsayin hadaya a gaban Ubangiji, kuma zai zama rabonka. Kuma za ka tsarkake ƙirjin hadaya da kafadar hadayar ɗagawa, waɗanda aka keɓe, waɗanda kuma aka ɗauke daga ragon kammala na Haruna da ya'yansa maza. Kuma zai zama ga Haruna da ya'ansa maza doka ta har abada daga ya'an Isra'ila, gama wannan rabuwa ce, kuma hadaya za ta kasance daga ya'an

Isra'ila daga cikin hadayun salama na ya'an Isra'ila, hadaya ga Ubangiji.

Kuma rigar mai tsarki wadda take ta Haruna, za ta zama ta ya'yansa maza bayansa, don a shafe su da ita, da kuma a keɓe su. Kwana bakwai firist wanda zai maye gurbinsa daga cikin ya'yansa maza zai sa su, wanda zai shiga cikin Tentin Shaida don yin hidima a wurare masu tsarki. Kuma za ka ɗauki ragon keɓewa, ka dafa naman a wuri mai tsarki. Kuma Haruna da ya'yansa maza za su ci naman ragon, da burodin da ke cikin kwandon, a bakin ƙofar Tentin Shaida. Za su ci su a cikin abin da aka tsarkake su da shi don cika hannuwansu, don tsarkake su, kuma baƙo ba zai ci daga gare su ba, domin tsarkaka ne. Idan amma an bar wani abu daga naman hadayun kammala da burodi har zuwa safe, za ka ƙone abin da ya rage da wuta, ba za a ci shi ba, domin abu mai tsarki ne.

Kuma za ka yi wa Haruna da ya'yansa maza haka bisa ga dukan abin da na umarce ka, kwana bakwai za ka keɓe hannuwansu. Kuma maraƙin na zunubi za ka yi a ranar tsarkakewa, kuma za ka tsarkake bagaden a lokacin da kake tsarkake kanka a kansa, kuma za ka shafe shi domin a tsarkake shi. Kwana bakwai za ka tsarkake bagaden, kuma za ka keɓe shi, bagaden kuwa zai zama mai tsarki na mai tsarki, duk wanda ya taɓa bagaden, za a tsarkake shi. Kuma waɗannan su ne abubuwan da za ka yi a kan bagaden: yan raguna masu shekara ɗaya marasa aibi biyu kowace rana a kan bagaden akai-akai, hadaya ta dawwama.

Za ka yi ɗan rago na farko da safe, kuma za ka yi ɗan rago na biyu da yamma. Kuma kashi goma na gari mai laushi wanda aka cudanya da mai da aka bubbuga, kashi huɗu na hin, kuma hadaya ta sha kashi huɗu na hin na ruwan inabi ga ɗan rago ɗaya. Kuma

ɗan rago na biyu za ka yi a yamma, bisa ga hadayar safiya, kuma bisa ga hadayar shayarwarsa, za ka yi shi ya zama kanshin dadi, hadaya ga Ubangiji. Hadaya ta ci gaba zuwa tsararrakinku, a kofar tentin shaida a gaban Ubangiji, inda zan bayyana kaina gare ka daga can, don in yi magana da kai. Kuma zan shirya a can wa ya'yan Isra'ila, kuma za a tsarkake ni cikin daukakata. Zan tsarkake tentin shaida da bagaden, zan kuma tsarkake Haruna da ya'yansa maza don su yi mini hidimar firistoci. Kuma za a kira ni a cikin ya'yan Isra'ila, kuma zan zama Allahnsu. Kuma za su sani cewa ni ne Ubangiji Allahnsu, wanda ya fitar da su daga kasar Masar, don in kasance a cikinsu, kuma in zama Allahnsu.

30

Kuma za ka yi bagaden turare da itacen da ba ya rubewa. Kuma za ka yi shi kamu tsawonsa, da kamu fadinsa, murabba'i zai kasance, kuma biyu kamu tsayinsa, daga gare shi za su kasance kahonin sa. Kuma za ka lulluƙe da zinariya tsarkakakke ragar wuta nasa, da ganuwar nasa kewaye, da kahonin nasa, kuma za ka yi masa murɗaɗɗen rawani na zinariya kewaye. Kuma za ka yi zobba biyu na zinariya mai tsabta a farkashin murɗaɗɗen rawanin sa, a bangarorensa biyu za ka yi su a gefensa biyu, kuma za su zama masu riƙe wa sanduna, domin daga shi da su. Kuma za ka yi sanduna daga itacen da ba ya rubewa, kuma za ka lulluƙe su da zinariya. Kuma za ka sanya shi a gaban labulen da yake a kan akwatin shaidar, inda zan bayyana kaina gare ka daga can. Kuma Haruna zai ƙone turare mai haɗaɗɗe mai laushi a kansa kowace safiya, lokacin da yake gyara fitilun, zai ƙone turare a kansa. Kuma lokacin da Haruna ya kunna fitilun a maraice, zai ƙone turare a kansa. Turare na ci gaba kullum a gaban Ubangiji zuwa tsararrakinsu. Kuma ba zai kawo turare dabam a kansa ba, hadaya, sadaka, kuma ba za ka zuba hadayar sha a kansa ba.

Kuma Haruna zai yi kafara a kansa sau ɗaya a shekara a kan ƙahonin bagaden, da jinin tsarkakewa zai tsarkake shi har tsara zuwa tsararrakinsu, mai tsarki ne cikin abubuwa masu tsarki ga Ubangiji.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Idan ka ɗauki ƙidayar ya'yan maza Isra'ila a lokacin dubawarsu, sai kowane mutum ya ba da fansar ransa ga Ubangiji, don kada wata annoba ta auko musu a lokacin dubawarsu. Wannan shi ne abin da duk waɗanda suka wuce binciken za su bayar: rabin didrachma, wanda yake bisa ga didrachma mai tsarki (didrachma yana da obols ashirin), rabin didrachma kuwa hadaya ce ga Ubangiji. Duk wanda yake wucewa zuwa ga dubawa daga ɗan shekara ashirin da sama, za su ba da gudummawa ga Ubangiji. Mai arziki ba zai ƙara ba, kuma mai talauci ba zai rage ba daga rabin didrachma wajen bayar da gudummawa ga Ubangiji, don yin kafara game da rayukanku. Kuma za ka ɗauki azurfar gudummawa daga ya'yan Isra'ila, ka ba da ita don hidimar Tentin Shaida, kuma zai zama abin tunawa ga ya'yan Isra'ila a gaban Ubangiji, don yin kafara domin rayukanku. Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Yi kwanon tagulla, da tushen tagulla domininsa, domin wankewa, kuma za ka ajiye shi tsakanin Tentin Shaida da bagade, ka kuma zuba ruwa a cikinsa. Kuma Haruna da ya'yansa maza za su wanke hannayensu da ƙafafunsu da ruwa daga cikinsa. Lokacin da suka shiga cikin tentin shaida, za su yi wanka da ruwa, don kada su mutu, lokacin da suka kusanci bagaden don yin hidima da kuma miƙa hadayun ƙonawa ga Ubangiji. Za su wanke hannaye da ƙafafu da ruwa, lokacin da suka shiga cikin tentin shaida, za su wanke da ruwa, domin kada su mutu, kuma wannan zai zama musu doka ta har abada, gare shi da zuriyarsa bayansa. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Kuma kai ɗauki kayan yaji, furen almarar zaɓaɓɓe sikeli ɗari biyar, da kirfa mai ƙanshi

rabin wannan, sikeli dāri biyu da hamsin, da iwa mai fānshi sikeli dāri biyu da hamsin, kuma na iris shekel dāri biyar na mai tsarki, kuma man zaitun hin dāya. Kuma za ka yi shi mai shafewa mai tsarki, turare da aka yi da fasahar mai yin turare, zai zama mai shafewa mai tsarki. Kuma za ka shafe daga gare shi tentin shaida, da akwatin tentin shaida, da dukan kayayyakin ta, da wurin fitila da dukan kayayyakinta, da bagadin turare da bagadin hadayun fōnawa da duk kayayyakinsa, da tebur da duk kayayyakinsa, da daron wankewa. Kuma za ka tsarkake su, kuma za su zama mafi tsarki, duk wanda ya taḡa su, za a tsarkake shi. Kuma za ka shafe Haruna da ya'yansa maza, ka kuma tsarkake su don su yi mini hidima a matsayin firistoci. Kuma za ka yi magana da ya'yan Isra'ila, kana cewa, Mai shafawa na keḡewa mai tsarki zai kasance wannan a gare ku har tsara zuwa tsararraki naku. A kan naman mutum ba za a shafa shi ba, kuma bisa ga wannan haḡuwar ba za ku yi wa kanku haka ba, mai tsarki ne, kuma wuri mai tsarki zai kasance a gare ku. Duk wanda ya yi haka, da duk wanda ya ba da nasa ga baḡo, za a hallaka shi daga cikin mutanensa.

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Dauki wa kanka kayan yaji: stacte, onycha, galbanum mai fānshi da turare mai haske, kowannensu daidai gwargwado. Kuma za su yi a cikinsa turare na mai yin turare, aikin mai yin turare wanda aka gauraya, tsarkakakke, aiki mai tsarki. Kuma za ku daka waḡannan su zama siriri, za ku kuma ajiye shi a gaban Akwatin Alkawari a cikin Tentin Sujada, inda zan sadu da ku. Wannan turare zai zama mafi tsarki a gare ku. Bisa ga wannan hadadde, ba za ku yi wa kanku ba, tsarki ne zai kasance a gare ku ga Ubangiji. Duk wanda ya yi kamar haka don ya shaḡa shi, zai hallaka daga cikin mutanensa.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Duba, na kira da suna Bezalel dān Uri dān Hur, daga kabilar Yahuda. Kuma na cika shi da ruhun allahntaka na hikima da fahimta da ilimi, don yin tunani a cikin kowane aiki kuma ya tsara, ya yi aiki da zinariya, da azurfa, da tagulla, da shudū, da shunayya, da jan kyalle da aka kada, da kuma aikin sarrafa dutse, da kuma cikin ayyukan kafintoci na itace, don yin aiki bisa ga dukan ayyuka. Kuma ni na ba shi tare da Eliyab dān Ahisamak daga kabilar Dan, kuma ga kowane mai hankali na ba da fahimta a zuciyarsa, Kuma za su yi duka abin da na umarce ka: tentin shaida, da akwatin alkawari, da wurin kafara wanda yake a kansa, da kayan aikin tenti. da kuma bagadai, da teburin da dukan kayayyakinsa, da wurin ajiye fitila mai tsabta da dukan kayayyakinsa da kwandon wanka da tushen sa, da rigunan hidima na Haruna, da rigunan ya'yansa maza don su yi mini hidimar firist, Da man shafawa na kebewa, da turare na haɗuwa na tsarki, bisa ga duka kamar yadda na umarce ka, za su yi.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Kuma kai, ka umarci ya'yan Isra'ila, ka ce, Ku lura, kuma ku kiyaye Asabbatai na, alama ce tsakanina da ku har tsararraki masu zuwa, domin ku san cewa Ni ne Ubangiji wanda yake tsarkake ku. Kuma ku za ku kiyaye Asabbatai, domin tsarkake wannan yake ga Ubangiji a gare ku. Duk wanda ya kazantar da shi, tabbatacce za a kashe shi da mutuwa. Duk wanda ya yi aiki a cikinsa, za a hallaka wannan rai daga tsakiyar mutanen sa. A cikin kwanaki shida za ka yi ayyuka, amma a rana ta bakwai Asabbaci, hutu mai tsarki ga Ubangiji, duk wanda zai yi aiki a rana ta bakwai za a kashe shi. Kuma ya'yan Isra'ila za su kiyaye Asabbatai, su yi su a cikin tsararrakinsu. Alkawari madawwami tsakanina da ya'yan Isra'ila, alama ce a gare ni ta har abada, domin cikin kwanaki shida Ubangiji ya yi sama da kasa, kuma a rana ta bakwai ya huta, ya kuma daina. Kuma ya ba

Musa lokacin da ya daina magana da shi a kan Dutsen Sinai, allunan shaida guda biyu, alluna na dutse waɗanda aka rubuta da yatsan Allah.

32

Kuma da mutane suka ga cewa Musa ya jinkiri saukowa daga dutsen, sai mutane suka taru a kan Haruna, suka ce masa, Tashi ka yi mana alloli waɗanda za su bi gabanmu, domin wannan Musa, mutumin da ya fitar da mu daga kasar Masar, ba mu san abin da ya same shi ba. Sai Haruna ya ce musu, Cire abin kunnen zinariya daga kunnuwan matanku da ya'yanku mata, ku kawo mini. Sai dukan mutanen suka cire yan abin kunnen zinariya daga kunnuwansu, suka kawo wa Haruna. Kuma ya karɓa daga hannayensu, ya kera su da alkalami, ya yi su siffar maraƙin da aka narke, sai ya ce, Waɗannan su ne allolinku, ya Isra'ila, waɗanda suka fitar da ku daga kasar Masar. Kuma da Haruna ya gani, sai ya gina bagade a gabansa, kuma Haruna ya yi shela yana cewa, Bikin Ubangiji gobe ne. Kuma da sassafe washegari, ya miƙa hadayun konawa, ya kuma miƙa hadayar salama. Sai mutane suka zauna suka ci suka sha, sa'an nan suka tashi suka yi wasa.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Je da sauri, sauka daga nan, gama mutanenka waɗanda ka fitar daga kasar Masar sun yi zunubi. Sun keta da sauri daga hanyar da na umarce su, sun yi wa kansu maraki, kuma sun yi masa sujada, sun yi masa hadaya, suka kuma ce, Waɗannan su ne allolinku, ya Isra'ila, waɗanda suka fitar da ku daga kasar Masar. Kuma yanzu ka bar ni, in yi fushi da su, in hallaka su, in kuma mai da kai al'umma mai girma. Sai Musa ya roki Ubangiji Allah, ya ce, Don me, ya Ubangiji, kake fusata da mutanenka waɗanda ka fitar daga kasar Masar da ƙarfin gwiwa mai girma da hannunka mai ɗaukaka?

Kada har abada Masarawa su ce suna cewa, Da mugunta ya fitar da su don ya kashe su a cikin duwatsu kuma ya hallaka su daga ƙasa. Ka daina fushin fushinka, kuma ka zama mai alheri game da muguntar mutanenka. Ka tuna da Ibrahim da Ishaku da Yakubu bayinka, waɗanda ka yi musu rantsuwa da kanka, kuma ka yi musu magana, kana cewa, Zan ƙara zuriyarku kamar taurarin sama cikin yawa, kuma dukan wannan ƙasar da ka faɗa za ka ba su, za su kuma mallake ta har abada. Kuma aka yi sulhu da Ubangiji don ya kiyaye mutanensa.

Kuma Musa ya juya ya sauka daga dutsen, allunan shaida guda biyu kuwa suna a hannunsa, alluna na dutse waɗanda aka rubuta a bangarorinsu biyu, a nan da can an rubuta su. Kuma allunan sun kasance aikin Allah, kuma rubutun, rubutun Allah ne wanda aka zāna a cikin allunan. Kuma da Yoshuwa ya ji muryar mutanen suna kuka, sai ya ce wa Musa, Akwai muryar yaƙi a cikin sansani. Kuma ya ce, Ba muryar jagororin yaƙi ba ce, kuma ba muryar masu gudu ba ce, amma muryar masu shan ruwan inabi ce nake ji.

Kuma lokacin da ya kusanci sansani, ya ga maraƙin da raye-rayen, sai Musa ya fusata ƙwarai, ya jefa allunan biyu daga hannayensa, ya kuma farfashe su a gindin dutsen, Kuma ya ɗauki maraƙin da suka yi, ya ƙone shi a cikin wuta, kuma ya niƙa shi har ya zama laushi, kuma ya watsa shi a cikin ruwa, kuma ya ba ya'yan Isra'ila su sha. Sai Musa ya ce wa Haruna, Me wannan mutane suka yi maka da ka jawo musu babban zunubi? Sai Haruna ya ce wa Musa, Kada ka yi fushi, ubangijina, gama kai ka san halin wannan jama'a. Suna ce mini, Yi mana alloli waɗanda za su bi gabanmu, domin Musa wannan, mutumin da ya fitar da mu daga Masar, ba mu san abin da ya same shi ba. Na ce musu, Idan wani yana da kayan ado na zinariya, ku cire su, suka kuwa ba ni, na jefa

cikin wuta, sai marakin nan ya fito. Kuma da Musa ya ga mutanen cewa sun warwatse, domin Haruna ya warwatse su abin dariya ga makiyansu Musa ya tsaya a kofar sansani, ya ce, Wane ne yake tare da Ubangiji? Bari ya zo wurina. Saboda haka dukan ya'yan Lawi suka taru wurinsa. Kuma ya ce musu, Ga abin da Ubangiji Allah na Isra'ila ya ce: Bari kowane mutum ya daura takobinsa a cinyarsa, ku wuce ku koma daga kofa zuwa kofa ta cikin sansani, kuma ku kashe kowane mutum dan'uwansa, da makwabcinsa, da wanda yake kusa da shi. Ya'yan Levi suka yi kamar yadda Musa ya fada musu, kuma a wannan rana mutane dubu uku suka mutu. Sai Musa ya ce musu, Kun cika hannuwanku yau ga Ubangiji, kowane mutum a kan dansa ko dan'uwansa, don a ba ku albarka.

Kuma ya faru a gobe, sai Musa ya ce wa mutane, Kun yi babban zunubi, yanzu kuwa zan haura zuwa ga Allah domin in yi kafara game da zunubinku. Musa ya koma wurin Ubangiji, ya ce, Ina rokonka, ya Ubangiji, mutanen nan sun yi babban zunubi, sun yi wa kansu gumakan zinariya. Kuma yanzu, idan za ka gafarta musu zunubinsu, to ka gafarta, amma idan ba haka ba, sai ka shafe ni daga littafinka wanda ka rubuta. Ubangiji ya ce wa Musa, Duk wanda ya yi zunubi a gabana, zan share shi daga littafina. Yanzu amma tafi, sauka kasa, kuma ka jagoranci mutanen nan zuwa wurin da na fada maka. Duba, mala'ikana zai yi gaba a gabanka, amma a ranar da zan ziyarta, zan kawo musu hukuncin zunubinsu. Kuma Ubangiji ya buga mutane saboda yin dan marakin da Haruna ya yi.

33

Sai Ubangiji ya ce wa Musa, ka yi gaba, ka haura daga nan kai da mutanenka, wadanda ka fitar daga kasar Masar, zuwa kasar da na rantse wa Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu, ina cewa, Ga

zuriyarku zan ba da ita. Kuma zan aika da malaika na a gabanka, zai kuma korar Amoriyawa, da Hittiyawa, da Ferizziyawa, da Girgashiyawa, da Hiwiyawa, da Yebusiyawa, da Kan'aniyawa. Kuma zan kawo ka zuwa kasar da take gudana da madara da zuma, amma ba zan haura tare da kai ba, saboda kai mutane ne masu taurin kai, domin kada in cinye ka a hanya. Kuma da mutane suka ji wannan mummunan labari, suka yi makoki cikin bakin ciki. Ubangiji ya ce wa ya'yan Israila, Ku mutane ne masu taurin kai, ku gani, kada in sake kawo wani bugu a kanku, in kuma cinye ku. Yanzu don haka ku cire rigunan ra'ayoyin ku da kayan duniya, zan kuwa nuna maka abin da zan yi maka. Kuma ya'yan Isra'ila suka cire kayan adonsu da tufafinsu daga Dutsen Horeb. Sai Musa ya dauki tantinsa, ya kafa shi a waje da sansani, nesa da sansani, aka kuma kira shi Tentin Shaida, kuma duk wanda yake neman Ubangiji yakan fita zuwa tentin da yake a waje da sansani. Lokacin da Musa yake shiga cikin tentin da yake wajen sansani, dukan mutane suna tsaye suna kallo, kowannensu a bakin kofar tentinsa, suna lura da Musa yana tafiya har sai ya shiga cikin tentin. Kamar yadda Musa ya shiga cikin tentin, sai ginshikin girgije ya sauko, ya tsaya a bakin kofar tentin, ya yi magana da Musa. Kuma ya kasance yana magana da Musa. Dukan mutane suka ga ginshikin girgije yana tsaye a kofar tanti, sai dukan mutane suka tsaya, kowannensu ya yi sujada daga kofar tantinsa. Ubangiji ya yi magana da Musa fuska da fuska, kamar yadda mutum yakan yi magana da abokinsa, sa'an nan ya koma sansani, amma bawansa Yoshuwa dan Nun, wanda yake matashi, bai bar tentin ba.

Sai Musa ya ce wa Ubangiji, Duba, kai kana ce mini, Kai da wannan jama'a, amma ba ka sanar da ni wanda za ka aika tare da ni ba, duk da cewa ka ce mini, Na san ka fiye da kowa, kuma kana da tagomashi a gare ni. Idan don haka na sami tagomashi a

gabanka, ka nuna mini kanka a fili, in gan ka, domin in kasance na sami tagomashi a gabanka, kuma domin in sani cewa mutanenka su ne al'ummar nan mai girma. Kuma ya ce, Ni da kaina zan yi gaba da kai, kuma zan ba ka hutu. Kuma ya ce masa, Idan ba kai da kanka za ka tafi tare ba, kada ka kai ni daga nan. Yaya za a sani da gaske cewa ni da mutanenka mun sami tagomashi a gare ka, sai dai idan ka tafi tare da mu? Ta haka za a daukaka ni da mutanenka fiye da dukan al'ummai da suke a duniya. Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Wannan maganar da ka fada zan yi, gama ka sami tagomashi a gabana, kuma na san ka fiye da kowa. Kuma ya ce, Nuna mini kanka. Kuma ya ce, Ni zan wuce a gabanka da daukakata, kuma zan kira da sunana Ubangiji a gabanka, kuma zan yi jinkai ga wanda zan yi jinkai, kuma zan ji tausayin wanda zan ji tausayinsa. Kuma ya ce, Ba za ka iya ganin fuskata ba, domin ba wani mutum da zai ganin fuskata ya rayu ba. Kuma Ubangiji ya ce, Duba, akwai wuri a wurina, za ka tsaya a kan dutsen. Lokacin da daukakar ta ta wuce, zan sanya ka cikin tsagar dutse, kuma zan rufe ka da hannuna, har sai na wuce. Zan cire hannuna, sa'an nan za ka ga bayanta, amma ba za ka ga fuskata ba.

34

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Ka sassaƙa wa kanka alluna biyu na dutse, kamar na farko, kuma ka haura zuwa gare ni a kan dutsen, zan kuma rubuta a kan allunan kalmomin da suke a cikin allunan farko waƙanda ka farfashe. Kuma ka shirya zuwa safiya, ka haura kan Dutsen Sinai, ka tsaya mini a can a saman dutsen. Kuma kada wani ya haura tare da kai, kuma kada a gan kowa a kan dukan dutsen, tumaki da shanu kuma kada su yi kiwo kusa da wannan dutsen. Kuma ya sassaƙa alluna biyu na dutse, kamar yadda na farko suke, kuma da sassafe Musa ya tashi, ya haura

zuwa Dutsen Sinai, kamar yadda Ubangiji ya umarce shi, kuma Musa ya dauki alluna biyu na dutse. Sai Ubangiji ya sauko cikin girgije, ya tsaya tare da shi a can, ya kuma kira sunan Ubangiji. Kuma Ubangiji ya wuce a gabansa, kuma ya kira, Ubangiji Allah mai tausayi, mai jinkai, mai hakuri, mai yawan jinkai, kuma mai gaskiya, Kuma yana kiyaye adalci da jinkai har zuwa dubban-dubban, yana cire rashin bin doka da rashin adalci da zunubai, amma ba zai wanke mai laifi ba, yana kawo rashin bin dokar ubanni a kan ya'ya da a kan jikoki har zuwa tsara ta uku da ta hudu. Kuma da sauri Musa ya sunkuyar da kai a fasa ya yi sujada, Kuma ya ce, Idan na sami tagomashi a gabanka, bari Ubangijina ya tafi tare da mu, gama mutanen suna da taurin kai, kuma za ka dauke zunubanmu da laifofinmu, kuma za mu zama naka.

Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Duba, ina yin alkawari da kai a gaban dukan jama'arka, zan aikata abubuwa masu daukaka wadanda ba a taɓa yi ba a cikin dukan duniya, kuma a cikin kowace al'umma, kuma dukan mutanen da kake a cikinsu za su ga ayyukan Ubangiji, domin abin al'ajabi ne abin da zan yi maka. Ka kula da duk abin da na umarce ka, duba, ina korar Amoriyawa, da Kan'aniyawa, da Ferizziyawa, da Hittiyawa, da Hiwiyawa, da Girgashiyawa, da Yebusiyawa a gabanku. Ka yi hankali da kanka, kada ka taɓa kafa alkawari da mazaunan kasar da kake shiga, don kada ya zama maka abin tuntuɓe a cikinku. Za ku rushe bagadansu, ku farfashe ginshikansu, ku sare kurayensu, ku kuma kone siffofi da aka sassaka na allolinsu da wuta. Ba za ku yi wa wadansu alloli sujada ba, domin Ubangiji Allah, suna mai kishi, Allah mai kishi ne. Kada ka taɓa yin alkawari da mazaunan kasar, don kada su yi karuwanci ta bin allolinsu, su yi hadaya ga allolinsu, su gayyace ka, ka kuma ci daga hadayarsu, Kuma ka dauki daga ya'yansu mata wa ya'yanka maza, kuma ka ba da ya'yanka mata ga ya'yansu maza, sai ya'yanka mata su yi

karuwanci suna bin allolinsu, kuma ya'yanka maza su yi karuwanci suna bin allolinsu. Kuma ba za ka yi wa kanka allolin narkakku ba. Kuma za ka kiyaye bikin burodi marar yisti, kwana bakwai za ka ci burodi marar yisti, kamar yadda na umarce ka, a lokacin da aka tsara a cikin watan sabuwa, domin a cikin watan sabuwa ka fita daga Masar. Duk wanda ya fara buɗe mahaifa, maza ne nawa, kowane ɗan farin maraki, da ɗan farin tunkiya. Kuma ɗan farin dabbar ɗaukar kaya za ka fanshe shi da tumaki, amma idan ba ka fanshe shi ba, sai ka biya kuɗinsa. Dukan ɗan farin ya'yanka maza za ka fanshe su, ba za ka bayyana a gabana hannu wofi ba.

Kwana shida za ka yi aiki, amma a rana ta bakwai za ka huta; a lokacin shuki da girbi za ka huta. Kuma za ka yi mini bikin Makonni, farkon girbin alkama, da kuma bikin Taro a tsakiyar shekara. Sau uku a cikin shekara za a ga dukan maza naka a gaban Ubangiji Allah na Isra'ila. Domin lokacin da zan kora al'ummai a gabanka, in kuma fadada iyakokinka, babu wanda zai yi marmarin kasarka sa'ad da kake hawa don a gan ka a gaban Ubangiji Allahnka sau uku a shekara. Ba za ka yanka jinin hadayuna a kan yisti ba, kuma ba za a bar hadayun bikin Ketarewa su kwana har safiya ba. Za ka kawo ya'yan fari na kasarka a gidan Ubangiji Allahnka, kada ka dafa ɗan rago a cikin madarar mahaifiyarsa. Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Rubuta waɗannan kalmomi domin kanka, gama bisa ga waɗannan kalmomi na yi alkawari da kai, da kuma Isra'ila. Kuma Musa ya kasance a can a gaban Ubangiji har kwana arba'in da dare arba'in, bai ci burodi ba, bai kuma sha ruwa ba, kuma ya rubuta a kan allunan waɗannan kalmomin alkawari, kalmomin goma.

Kamar yadda Musa yake saukowa daga dutsen, allunan biyu suna a hannuwansa, yana saukowa daga dutsen, Musa bai san

cewa ganin launin fuskarsa ya sami daukaka a lokacin da yake magana da shi ba. Kuma Haruna da dukkan dattawan Isra'ila suka ga Musa, kuma an daukaka kamannin launin fuskarsa, suka kuwa ji tsoron kusace shi. Sai Musa ya kira su, Haruna da dukkan shugabannin taron jama'a suka juya zuwa gare shi, Musa kuwa ya yi musu magana.

Bayan wannan, dukkan ya'yan Isra'ila suka zo wurinsa. Ya kuma gaya musu dukkan abin da Ubangiji ya umarce shi a Dutsen Sinai. Kuma tun da ya daina magana da su, sai ya sa abin rufe fuska a fuskarsa. Lokacin da Musa ya shiga a gaban Ubangiji don yin magana da shi, sai a cire abin rufe har sai ya fita, kuma bayan ya fita, sai ya yi magana da dukkan ya'yan Isra'ila game da duk abin da Ubangiji ya umarce shi. Kuma ya'yan Isra'ila sun ga fuskar Musa, cewa an daukaka ta, sai Musa ya sa abin rufe a kan fuskarsa, har sai ya shiga don yin magana da shi.

35

Sai Musa ya tara dukkan jama'ar ya'yan Isra'ila, ya ce, Wadannan su ne kalmomin da Ubangiji ya umarta a yi. Kwanaki shida za ka yi ayyuka, amma a rana ta bakwai akwai hutawa, tsarkaka, Asabbaci, hutawa ga Ubangiji; duk wanda ya yi aiki a cikinta, dole ya mutu. Ba za ku kuna wuta a cikin dukkan mazauninku a ranar Asabbaci, Ni ne Ubangiji. Sai Musa ya ce wa dukkan taron ya'yan Isra'ila, Wannan shi ne maganar da Ubangiji ya umarta, yana cewa, Ku dauki daga gare ku hadaya ga Ubangiji, duk wanda ya yarda da zuciyarsa, za su kawo hadayun farko ga Ubangiji: zinariya, azurfa, da tagulla. Hyacinth, purple, scarlet mai ninkewa biyu, da lallausan lilin da aka karkada, da gashin awaki, Kuma fatun raguna da aka rina ja, da fatun shudfi, da itacen da ba ya rubewa, kuma duwatsun sardius, da duwatsu don zane don

rigar kafada da rigar tsawon gaba daya. Kuma duk mai hikima a zuciya a cikinku, bari ya zo ya yi duk abin da Ubangiji ya umarta Tentin, da abubuwan rufewa, da labulai, da sanduna masu ketare, da sandunan karfi, da ginshikai, da Akwatin Alkawari na Shaida, da sanduna na daukanta, da murfin jinkai na ta, da labulen, da teburin da dukan tasoshinta, da wurin fitilan haske da dukkan kayayyakinta, kuma bagaden da dukan kayayyakinsa Da riguna masu tsarki na Haruna firist, da riguna wadanda za su yi hidima da su, da riguna ga ya'yan Haruna na firistoci, da man shafewa, da turare mai haduwa.

Sai dukan jama'ar ya'yan Isra'ila suka tashi daga wurin Musa. Kuma suka kawo kowane mutum abin da zuciarsa ta motsa shi, kuma duk wadanda ransu ta yarda, suka kawo hadaya ga Ubangiji don dukan ayyukan Tabanakul na Shaida, da dukan hidimarsa, da dukan tufafin tsarki. Kuma mazan suka kawo daga wurin matan, duk wanda ya ga dama a zuciarsa, suka kawo hatimi, da yan kunne, da zobba, da sarkoki masu saka, da mundaye, duk kayan zinariya. Duk wadanda suka kawo hadayun zinariya ga Ubangiji, da duk wanda aka sami a gare shi lilin mai kyau, da fatun shudi, da fatun raguna da aka rina ja, sun kawo su. Kuma duk wanda yake daukar hadaya, sun kawo azurfa da tagulla, hadayu ga Ubangiji, kuma wadanda aka sami a gare su itacen da ba ya rubewa, sun kawo don duk ayyukan shiriya. Kuma kowace mace mai hikima da hankali ta kada da hannayenta, suka kawo abubuwan da aka kada, shudi, da shunayya, da jan garura, da lallausan lilin. Kuma dukan matan da suka sami hikima a zukatansu sun kada gashin akuya. Kuma shugabanni sun kawo duwatsun zumaradi, da duwatsun cikawa zuwa abin kafada, da kirjin neman Allah, da haduwan, da kuma cikin man shafawa, da haduwar turare. Kuma duk namiji da mace wadanda tunaninsu ya jagorance su shiga don yin dukan ayyukan da Ubangiji ya umarta

a yi ta wurin Musa, ya'yan Isra'ila sun kawo hadaya ga Ubangiji. Kuma Musa ya ce wa ya'yan Isra'ila, Duba, Allah ya kira da suna Bezalel dan Uri, dan Hur, daga kabilar Yahuda, Kuma ya cika shi da ruhun allahntaka na hikima da fahimta, da ilimin kowane abu, zama maginin gini bisa ga dukkan ayyukan ginin gini, yin zinariya da azurfa da tagulla, kuma aikin gyaran dutse, da aikin gyaran itace, da yin kowane irin aikin hikima. Kuma ya ba shi ikon koyarwa a zuciyarsa shi da Eliyab dan Ahisamak, daga kabilar Dan, Kuma ya cika su da hikima, fahimta, da hankali, don su fahimci yadda za su yi dukan ayyukan mai tsarki, da abubuwan saka da abubuwan ado, su saka da jan tsarkakakke da lallausan lilin, su yi kowane irin aikin gine-gine da ado.

36

Kuma Bezalel da Eliab, da duk mai hikima a hankali, wanda aka ba shi hikima da ilimi, don su fahimci yin dukan ayyukan da suka dace da abubuwa masu tsarki, bisa ga dukan abin da Ubangiji ya umarta, sun yi su. Kuma Musa ya kira Bezalel da Eliab, da dukan waɗanda suke da hikima, waɗanda Allah ya ba su sani a cikin zukatansu, da dukan waɗanda suke son rai suke so su zo don yin ayyukan, domin su kammala su. Suka karɓi daga Musa dukan gudummawar da ya'yan Isra'ila suka kawo domin dukan ayyukan wuri mai tsarki don yin su, amma suna ci gaba da karɓan kyautai da ake kawo musu kowace safiya. Sai duk masu hikima waɗanda suke yin ayyukan tsarki suka zo, kowane bisa ga aikinsa wanda yake yi. Kuma ya ce wa Musa, cewa mutane suna kawo abubuwa da yawa fiye da abin da Ubangiji ya umarta a yi. Sai Musa ya ba da umarni, ya kuma yi shela a cikin sansani yana cewa, Namiji da mace kada su kara yin aiki don farkon ya'yan fari na mai tsarki. Sai aka hana mutane su ci gaba da miƙawa. Kuma ayyukan sun ishe su don kammala ginin, har ma sun bar saura. Kuma

kowane mai hikima a cikin masu aikin ya yi rigunan tsarkaka, wadanda suke na Haruna firist, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma ya yi kafadar kafada daga zinariya, da shudi, da shunayya, da jan farfe da aka kada, da kuma lallausan lilin da aka kada. Aka yanke ganyayen zinariya kamar gashin gashi, domin a saƙa su tare da shudi, da shunayya, da jan tsarkakakke wanda aka kada, da kuma lilin mai kyau wanda aka murda, suka yi shi aikin saƙa. Kafadu guda biyu masu riƙe daga duka biyun na sassa, aikin saƙa wanda aka hada zuwa juna bisa ga kansa. Daga gare shi sun yi shi bisa ga nasa wakarsa, daga zinariya, da shudi, da shunayya, da jan kyalle da aka saƙa, da lallausan lilin da aka murda, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma suka yi duwatsun emerald biyu, haɗe tare kuma an lulluɓe su da zinariya, an zāna su kuma an sassaƙa su kamar hatimin, daga cikin sunayen ya'yan Isra'ila, Kuma ya sanya su a kan kafadun efod, duwatsun tunawa na ya'yan Isra'ila, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

Suka kuma yi kirjin neman nufin Allah, aikin saƙa mai ado-bisa ga aikin efod, da zinariya, da shudi, da shunayya, da jan kyalli da aka kada, da kuma lallausan lilin da aka kada. Sun yi kyallen kirji murabba'i mai ninkawa biyu, tsawonsa tafi hannu, fadinsa kuma tafi hannu mai ninkawa biyu. Kuma an saƙa a cikinsa yadudduka da aka saƙa da duwatsu masu jeri huɗu, jeri na duwatsu, sardius da topaz da emerald, jeri na farko. Kuma jeri na biyu, garwashi da saffaya da yasfa, Kuma jeri na uku, ligurium da agate da amethyst. Kuma jeri na huɗu, chrysolite da beryl da onyx an kewaye su da zinariya, kuma an ɗaura su da zinariya. Kuma duwatsun sun kasance daga cikin sunayen ya'yan Isra'ila goma sha biyu, an zana sunayen nasu a kan hatimi, kowane ɗaya da sunansa zuwa ga kabilu goma sha biyun. Kuma suka yi a kan kirjin neman nufin Allah sarƙoƙi da aka saƙa tare, aikin saƙa, daga zinariya mai tsabta. Kuma suka yi abubuwan kafada guda biyu na zinariya, da

zobba guda biyu na zinariya, suka kuma dora zobban guda biyu na zinariya a kan dukkan farkon kirjin biyu. Kuma suka sanya sarkokin hadaddu na zinariya a kan zaban a duka sassan biyu na kirjin. Kuma zuwa ga gudummawa biyu, sarkokin saƙa biyu. Suka dora su a kan abubuwan kafada biyu, kuma suka dora su a kan kafadun efod din a gaba, fuskantar juna. Kuma suka yi zobba biyu na zinariya, suka kuma sanya su a kan fikafikai biyu a saman kirjin magana, da kuma a saman bayan efod daga ciki. Kuma suka yi zobba biyu na zinariya, suka kuma sanya su a kan dukan kafadu biyu na efod daga kasa, a gaban haduwar sakaƙƙen aikin efod daga sama. Kuma ya daura makallan kirji daga zaban da suke a kansa zuwa ga zaban efod, wanda aka hada da shudi, aka saƙa zuwa cikin yadin efod, domin kada makallan kirji ya kunce daga efod, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma suka yi rigar ciki a farkashin kafadar, aikin saƙa, duka shudi. Amma buɗen rigar a tsakiya an saƙa shi an hada shi, yana da gefe kewaye da buɗen rigar wanda ba ya wargajewa. Kuma suka yi a kan gefen rigar daga kasa kamar furannin rumman, kananan rumman, daga shudi, da shunayya, da jan kyalle da aka kada, da kuma lallausan lilin da aka kada. Kuma suka yi kararrawa na zinariya, suka kuma sanya kararrawan a kan gindi na rigar kewaye tsakanin rumman. Kararrawa ta zinariya da rumman a kan gefen rigar kewaye, don yin hidima, kamar yadda Ubangiji ya umarta wa Musa. Kuma sun yi riguna na lallausan lilin, aikin saƙa, domin Haruna da ya'yansa maza. da rawuna daga lallausan lilin, da rawani daga lallausan lilin, da wandunan kafa daga lallausan lilin wanda aka murɗa. Kuma damarar su daga lilin mai kyau, da shudi, da shunayya, da jan karfe kadadde, aikin mai saƙa, kamar yadda Ubangiji ya umarta Musa. Kuma suka yi farantin zinariya, keɓaɓɓen abu na mai tsarki, na zinariya mai tsabta, kuma ya rubuta a kansa haruffa da aka zana kamar hatimi, Wuri Mai Tsarki ga Ubangiji, Kuma

suka ajiye a kan ɗan gindi mai launin shuɗi, domin yā kasance a kan rawani daga sama, kamar yadda Ubangiji ya umarta Musa.

37

Kuma suka yi labulai goma don tanti. Tsawon labulen guda ɗaya kamu ashirin da takwas ne, haka ya kasance ga dukansu, fāɗin labulen guda ɗaya kuma kamu huɗu ne. Kuma sun yi labulen rufewa daga shuɗi, da shunayya, da jan kyalle mai kaɗi, da lallausan lilin mai kaɗi, aikin saƙa na kerubobi. Suka ajiye shi a kan ginshikai huɗu marasa lalacewa waɗanda aka dalaye da zinariya, kawunansu na zinariya ne, tushensansu kuwa huɗu ne na azurfa. Kuma suka yi labulen ƙofar tantin shaida daga shuɗi, da shunayya, da jan ƙarfe da aka kaɗa, da lallausan lilin da aka kaɗa, aikin saƙa na kerubobi. Da ginshikansu biyar, da zaban, da kawunansu, da ƙugiyoyinsu sun lulluɓe su da zinariya, kuma tussan su biyar na tagulla ne.

Kuma suka yi filin wanda yake zuwa Kudu, labulen filin daga lallausan lilin da aka murɗa, ɗari a kan ɗari. Kuma ginshikansu ashirin ne, da tushensu ashirin. Kuma gefen da yake wajen Arewa, ɗari akan ɗari, da gefen da yake wajen Kudu, ɗari akan ɗari, da ginshikan su ashirin, da tussan su ashirin. Kuma gefen da yake fuskantar teku, labulen hamsin kamu, ginshikansa goma, da harsasansa goma. Kuma gefen da yake wajen gabas kamu hamsin na labulai, kamu goma sha biyar na baya. Kuma ginshikansu uku, da tushensu uku. Kuma a kan bayan na biyu, daga wannan gefe zuwa wancan gefe na ƙofar filin, akwai labulai masu tsawon kamu goma sha biyar, tare da ginshikai uku da tussan uku. Dukan labulen tantin sun kasance daga lilin mai kyau da aka murɗa. Kuma tussan ginshikan nasu na tagulla ne, ƙugiyoyinsu na azurfa ne, dajiyoyinsu an lulluɓe su da azurfa, ginshikan kuma an lulluɓe

su da azurfa, dukan ginshikan filin. Kuma labulen kofar filin aikin mai saƙa ne daga shuɗi, da shunayya, da jan ƙarfe da aka kaɗa, da lallausan lilin da aka kaɗa, tsawonsa kamu ashirin, tsayinsa da fāɗinsa kamu biyar, daidai da labulen filin. Kuma ginshikansu huɗu ne, tussan su kuwa huɗu ne na tagulla, ƙugiyoyinsu na azurfa ne, dajiyoyinsu kuma an lulluɓe su da azurfa. Kuma dukan turakunan filin kewaye tagulla ne, kuma an lulluɓe su da azurfa. Kuma wannan shine tsarin tanti na shaida, kamar yadda aka umarci Musa, cewa hidimar ta zama ta Lawiyawa ta hannun Itamar ɗan Haruna firist.

Kuma Bezalel ɗan Uri, daga kabilar Yahuda, ya yi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, Kuma Eliab ɗan Ahisamach daga kabilar Dan, wanda ya kasance babban mai sana'a na abubuwan saƙa da abubuwan ɗinki da ayyukan fasaha, don saƙa da jan tsarkakakke da lallausan lilin.

38

Kuma Bezalel ya yi akwatin alkawari. Kuma ya lulluɓe shi da zinariya tsarkakakkiya a ciki da kuma a waje, Kuma ya zuba mata zobba hudu na zinariya, biyu a kan gefe ɗaya, kuma biyu a kan gefe na biyu. Fāɗi ga sanduna, domin a ɗaga shi a cikinsu. Kuma ya yi wurin kafara a saman akwatin alkawari daga zinariya mai tsabta, da kerubobi biyu na zinariya Kerubu ɗaya a kan ƙarshen wurin kafara na farko, kuma kerubu ɗaya a kan ƙarshen wurin kafara na biyu, Suna inuwa da fikafikansu a kan wurin kafara. Kuma ya yi teburin da aka ambata daga zinariya mai tsabta. Kuma ya ƙera mata zobba huɗu, biyu a kan gefe ɗaya, kuma biyu a kan gefe na biyu, manya, domin ɗaga ta da sanduna a cikinsu. Kuma ya yi sanduna na akwatin alkawari da na tebur, kuma ya lulluɓe su da zinariya. Kuma ya yi kayayyakin teburin, kwanoni, da farantan

turare, da kofuna, da kwalaben hadaya ta sha, waɗanda zai zuba a cikinsu, na zinariya. Kuma ya yi fitilar da take haskakawa ta zinariya. Mai karfi kara, da kananan sanduna daga duka sassanta biyu. Daga reshenta, tohuwa daga reshenta, tohuwa masu fita uku daga wannan, da uku daga wannan, ana daidaita da juna. Kuma fitilunsu waɗanda suke a kan iyakokin, suna da siffar goro daga gare su, da ramukan su daga gare su, domin fitilu su kasance a kansu, da rami na bakwai, wanda yake a kan karshen wurin ajiye fitila, a kan kololuwa daga sama, mai karfi, duka na zinariya. Kuma fitilu bakwai a kanta na zinariya, da abin damkenta na zinariya, da tulunan su na zinariya. Wannan ya lulluɓe ginshikai da azurfa, ya kuma kera zoba zinariya wa ginshiki, ya kuma lulluɓe sanduna da zinariya, ya kuma lulluɓe ginshikan labulen da zinariya, ya kuma yi kugiyoyi na zinariya. Wannan ya yi zoben tanti na zinariya, da zoben fili, da zoben don shimfiɗa abin rufewa daga sama na tagulla. Wannan ya kera kawunan ginshikai na azurfa na tabanakul, da kawunan ginshikai na tagulla na kofar tabanakul, da kofar filin, kuma ya yi kugiya na azurfa wa ginshikai, a kan ginshikai wannan ya lulluɓe su da azurfa, Wannan ya yi turaku na tanti, da turaku na filin, na tagulla. Wannan ya yi bagaden tagulla daga farantan wuta na tagulla waɗanda suke na mutanen da suka yi tawaye tare da taron Korah, Wannan ya yi duka kayayyakin bagade, da farantin wuta nasa, da tushe, da kwanonin, da cokula masu kama nama na tagulla. Wannan ya yi wa bagaden abin rufe, aikin yanar gizo daga kasa na murhu a karkashinsa har zuwa rabinsa, kuma ya sanya masa zoba tagulla huɗu daga sassa huɗu na abin rufen bagaden, masu faɗi don sanduna, domin daga bagaden da su. Wannan ya yi man shafawa mai tsarki, da haɗaɗɗiyar turare mai tsabta, aikin mai yin turare. Wannan ya yi kwandon wanka na tagulla, da tushen sa na tagulla daga maduban matan da suka yi azumi, waɗanda suka yi azumi a kofofin tentin shaida, a ranar da ya kafa ta.

Kuma ya yi kwanon wanka, domin Musa da Haruna da ya'yansa maza su wanke hannuwansu da kafafunsu daga gare shi, lokacin shigarsu zuwa cikin tentin shaida, ko a duk lokacin da suka kusanci bagaden don yin hidima, sun wanke daga gare shi, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

39

Dukan zinariyar da aka yi amfani da ita a cikin ayyukan da suka shafi dukan aikin abubuwa masu tsarki, ta kai talanti ashirin da tara na zinariyar hadaya ta farko, da kuma shekel dari bakwai da ashirin bisa ga shekel mai tsarki. Kuma hadayar azurfa daga mazan taron da aka bincika, talenti dari, da sikeli dubu daya da dari bakwai da saba'in da biyar, darahma daya ga kowane kai, rabin sikeli, bisa ga sikeli mai tsarki, Duk wanda ya wuce binciken daga shekara ashirin da sama zuwa dubu shida, da dubu uku, da dari biyar da hamsin. Kuma ya faru cewa an yi amfani da talanti dari na azurfa don zubar da saman ginshikai dari na tabanakul, da kuma saman ginshikan labulen. Kawunan ginshikai dari don talenti dari, talenti daya ga kowane kawun ginshiki. Kuma ya yi amfani da shekel dubu daya dari bakwai da saba'in da biyar don kugiyoyin ginshikai, ya lulluɓe kawunansu da zinariya, kuma ya yi musu ado.

Kuma tagullar hadayar ta kai talanti saba'in, da sikoli dubu daya dari biyar. Kuma sun yi tushen kofar tentin shaida daga gare shi, da tussan filin kewaye, da tussan kofar filin, da turakan tanti, da turakan filin kewaye, da abin rufe na tagulla na bagaden, da dukan kayayyakin bagaden, da dukan kayan aikin tentin shaida, Kuma ya'yan Isra'ila sun yi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, haka suka yi. Da sauran zinariyar hadaya kuma, suka yi kayayyaki don hidima da su a gaban Ubangiji. Kuma da shudin da

aka bari, da shunayya, da jan kyallesun yi riguna na hidima wa Haruna, domin yin hidima a cikinsu a cikin wuri mai tsarki, Kuma suka kawo riguna zuwa ga Musa, da tanti, da kayayyakinta, tushenta da sandunta, da ginshikanta, kuma bagaden, da dukan kayayyakinsa.

Kuma man shafawa na kebewa, da turare na haɗawa, da wurin ajiye fitila mai tsabta, da fitilunta, fitilun konewa, da man haske, Kuma teburin gabatarwa, da duk kayayyakinsa, da buroɗin da aka ajiye a gaba, Kuma riguna masu tsarki waɗanda suke na Haruna, da riguna na ya'yansa maza, don aikin firistoci. Kuma labulen filin, da ginshikai, da labulen kofar tanti, da na kofar filin, Kuma dukan tasoshin tanti, da dukan kayan aikinta, da fatun raguna da aka rina ja, da abubuwan rufewa masu launin shuɗi, da sauran abubuwan rufewa, da turaku, da dukan kayan aikin da ake amfani da su don ayyukan tentin shaida, Duk abin da Ubangiji ya umarci Musa, haka ya'yan Isra'ila suka yi dukan kayan. Kuma Musa ya ga dukan ayyukan, kuma sun yi su kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, haka suka yi su, sai Musa ya albarkace su.

40

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, A ranar ɗaya ga wata na farko, a sabon wata, za ka kafa tentin shaida. Kuma za ka ajiye akwatin shaida, kuma za ka rufe akwatin da labulen. Za ka shigo da teburin, ka shirya abin da ake ajiye a kanta, ka kuma shigo da wurin ajiye fitila, ka dora fitilunta. Kuma za ka ajiye bagaden zinariya don kona turare a gaban akwatin alkawari, kuma za ka rataye labulen rufi a kofar Tentin Shaida. Kuma za ka ajiye bagaden hadayu kusa da kofar Tentin Shaida, Za ka kewaye alfarwa, ka kuma tsarkake duk kayayyakinta a kewaye. Kuma za ka ɗauki man shafewa, ka shafe tentin, da duk abin da ke

cikinta, ka tsarkake ta, da duk kayayyakinta, ta zama mai tsarki. Kuma za ka shafe bagaden hadayu, da dukan kayayyakinsa, kuma za ka tsarkake bagaden, bagaden kuwa zai zama mai tsarki na abubuwa masu tsarki. Kuma za ka kawo Haruna da ya'yansa maza a kofar Tentin Shaida, ka wanke su da ruwa. Kuma za ka sa wa Haruna riguna masu tsarki, ka kuma shafe shi, ka tsarkake shi, zai kuwa yi mini hidima a matsayin firist. Kuma za ka kawo ya'yansa maza, ka sa musu taguwoyi. Kuma za ka shafe su kamar yadda ka shafe ubansu, su kuma yi mini hidimar firistoci, wannan kuwa zai zama musu, domin shafar firistocin su ta kasance har abada, a cikin tsararrakinsu. Musa ya yi dukan abin da Ubangiji ya umarce shi, haka ya yi.

Kuma ya faru a cikin wata na farko na shekara ta biyu, lokacin da suke fitowa daga Masar, a ranar sabon wata aka kafa tanti. Kuma Musa ya kafa alfarwa, ya dora masu kai, ya sa sandunan, ya kuma kafa ginshikai. Kuma ya shimfida labulen a kan tanti, ya kuma dora rufin tanti a kanta daga sama, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma ya dauki shaidar ya jefa a cikin akwatin alkawari, kuma ya sa sanduna a farkashin akwatin alkawari, Kuma ya kawo akwatin alkawari a cikin tentin, ya kuma sa labulen rufi, ya kuma rufe akwatin alkawarin shaida, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma ya ajiye teburin a cikin tantin shaida, a gefen arewa, a wajen labulen tantin. Kuma ya kara a kanta burocin gabatarwa a gaban Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma ya sanya wurin ajiye fitila a cikin tentin shaida, a gefen tentin da yake fuskantar Kudu. Kuma ya dora fitilunta a gaban Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma ya sanya bagaden zinariya a cikin tentin shaida a gaban labulen. Kuma ya kone turare a cikinsa, turaren haɗuwa, kamar yadda Ubangiji ya umurci Musa. Kuma ya ajiye bagadin hadayu a bakin kofar tabanakul.

Littattafai

1

Ubangiji ya yi magana da Musa a cikin hamadar Sinai, a cikin Tentin Shaida, a ranar farko ga wata na biyu, a shekara ta biyu bayan sun fita daga Kasar Masar, yana cewa, Ku dauki kidayar dukan jama'ar Isra'ila bisa ga danginsu, bisa ga gidajen iyayensu, bisa ga kidayar sunayensu, kai-kai. Duk namiji daga mai shekara ashirin zuwa sama, duk wanda yake fita cikin sojojin Isra'ila, ku kidaya su bisa ga sojojinsu, kai da Haruna ku kidaya su. Kuma tare da ku za su kasance, kowane mutum bisa ga kabilarsa, shugabanni ne bisa ga gidajen iyayensu.

Kuma waɗannan su ne sunayen mutanen da za su tsaya tare da ku: daga Ruben, Elizur ɗan Shedeur, Na Sham'un, Salamiyel ɗan Surisadai. Na Yahuda, Nahshon ɗan Aminadab. Na Issakar, Natanayel ɗan Sogar, Daga Zabulu, Eliyab ɗan Helon; daga ya'yan Yusufu na Efraim, Elishama ɗan Ammihud, na Manasseh, Gamaliel ɗan Pedahzur. Na Benjamin, Abidan ɗan Gideyoni. Na Dan, Ahiezer ɗan Ammishaddai. Daga Asher, Phagaiel ɗan Echran. Na Gad, Elisaph ɗan Raguel. Na Naftali, Ahira ɗan Enan. Waɗannan su ne da aka kira na taron, masu mulki na kabilu bisa ga iyalansu, shugabannin dubbai na Isra'ila.

Kuma Musa da Haruna suka dauki waɗannan mazan da aka kira da suna. Kuma suka tattara dukan taron a ranar ɗaya ga wata na biyu na shekara ta biyu, aka kuma yi kidayarsu bisa ga zuriyarsu, bisa ga iyalansu, bisa ga kidayar sunayensu, daga mai shekara ashirin zuwa sama, kowane namiji bisa ga kai. Kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, haka aka kidaya su a cikin jeji na Sinai.

Kuma ya'yan maza Reuben, ðan farin Isra'ila, sun zama bisa ga danginsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen iyayansu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kai nasu, dukan maza daga mai shekara ashirin da sama, duk mai fita a cikin ƙarfi. Ƙidayar su daga kabilar Ruben, dubu arba'in da shida da ðari biyar. Ga ya'yan maza Sime'on bisa ga dangantakarsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga shekara ashirin da haihuwa da sama, kowa mai fita cikin soja, Ƙidayar su daga kabilar Sime'on, dubu hamsin da tara da ðari uku.

Ga ya'yan maza Yahuda bisa ga danginsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, duk maza daga mai shekara ashirin da sama, kowa mai fita cikin ƙarfi. Ƙidayar su daga kabilar Yahuda, dubu saba'in da huɗu da ðari shida.

Ga ya'yan maza Issachar bisa ga iyalansu, bisa ga danginsu, bisa ga gidajen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga yan shekara ashirin zuwa sama, duk wanda zai iya fita yaƙi, Ƙidayar su daga kabilar Issakar, dubu hamsin da huɗu da ðari huɗu. Ga ya'yan maza Zabulun bisa ga danginsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen iyayansu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kai da kai nasu, dukan maza daga mai shekara ashirin da sama, duk wanda yake fita a cikin ƙarfi. Ƙidayar su daga kabilar Zebulun, dubu hamsin da bakwai da ðari huɗu.

Ga ya'yan Yusuf, ya'yan Ephraim bisa ga dangantakarsu, bisa ga danginsu, bisa ga gidajen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga mai shekara ashirin da sama, duk wanda yake fita cikin ƙarfi. Ƙidayar su daga kabilar

Efraim, arba'in dubu da ɗari biyar. Ga ya'yan maza Manasse bisa ga dangantakarsu, bisa ga danginsu, bisa ga gidajen iyayen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza, daga mai shekara ashirin da sama, duk wanda yake fita cikin soja, Ƙidayar su daga kabilar Manassa, dubu talatin da biyu da ɗari biyu. Ga ya'yan maza Benyamin bisa ga dangantakarsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen iyayen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga mai shekara ashirin zuwa sama, duk wanda yake fita zuwa yaƙi, Ƙidayar su daga kabilar Benyamin, dubu talatin da biyar da dari hudu. Ga ya'yan maza Gad bisa ga danginsu, bisa ga iyalansu, bisa ga gidajen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga ɗan shekara ashirin da haihuwa zuwa sama, duk wanda zai iya fita yaƙi, Ƙidayar su daga kabilar Gad, dubu arba'in da biyar, ɗari shida da hamsin.

Ga ya'yan maza Dan bisa ga dangantakarsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen iyayen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga mai shekara ashirin da sama, duk wanda yake fita cikin soja, Ƙidayar su daga kabilar Dan, dubu sittin da biyu da ɗari bakwai. Ga ya'yan maza Asher bisa ga danginsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen iyayensu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kai nasu, duk maza daga mai shekara ashirin da sama, kowane mai fita a cikin ƙarfi. Ƙidayar su daga kabilar Asher, dubu arba'in da ɗaya da ɗari biyar.

Ga ya'yan maza Naftali bisa ga dangantakarsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga yan shekara ashirin zuwa sama, duk wanda yake fita zuwa yaƙi, Ƙidayar su daga kabilar Naftali, dubu hamsin da uku da ɗari huɗu.

Wannan ita ce ƙidayar da Musa da Haruna da shugabannin Isra'ila goma sha biyu suka yi, mutum dāya daga kowace kabila, bisa ga kabilar gidajen iyalansu. Kuma ya zama cewa dukan ƙidayar ya'yan Isra'ila tare da ƙarfinsu daga mai shekara ashirin da sama, duk wanda yake fita don yaƙi a cikin Isra'ila Dubu dāri shida da dubu uku da dāri biyar da hamsin.

Amma Lawiyawa daga kabilar iyalansu ba a ƙidaya su ba tare da ya'yan Isra'ila. Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ka duba, kabilar Lewi ba za ka ƙidaya su ba, kuma ba za ka dāuki adadinsu ba a tsakanin ya'yan Isra'ila. Kuma kai ka naɗa Lawiyawa a kan Tentin Shaida, da a kan dukan kayayyakinta, da a kan dukan abin da yake a cikinta. Su kansu za su dāuki tentin da dukan kayayyakinta, su kansu kuma za su yi hidima a cikinta, kuma za su kafa sansani kewaye da tentin. Kuma lokacin da ake cire tentin, Lawiyawa za su rushe shi, kuma lokacin da ake kafa tentin, za su tã da shi, kuma duk baƙon da ya kusace shi, bari ya mutu. Kuma ya'yan Isra'ila za su kafa sansani, kowane mutum a cikin tsarinsa, kuma kowane mutum bisa ga jagorancinsa, tare da ƙarfinsu. Amma Lawiyawa bari su kafa sansani kewaye da Tentin Shaida, don kada zunubi ya kasance a cikin ya'yan Isra'ila. Lawiyawa da kansu za su yi tsaron Tentin Shaida. Kuma ya'yan Isra'ila suka yi bisa ga dukan abin da Ubangiji ya umarci Musa da Haruna, haka suka yi.

2

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, yana cewa, Kowane mutum riƙe nasa bisa ga tsarinsa, bisa ga tutarsa, bisa ga gidajen iyayensu, bari ya'yan Isra'ila su yi sansani a gaba, kewaye da tentin shaida ya'yan Isra'ila za su yi sansani. Kuma waɗanda suke sauka na farko a gabas, tsarin sansanin Yahuda tare da

sojojinsu, kuma shugaban ya'yan Yahuda, Nashon dan Aminadab. Karfinsa wadanda aka kidaya, dubu saba'in da hudu da dari shida. Kuma wadanda suke kafa sansani kusa da kabilar Issachar, kuma mai mulkin ya'yan Issachar, Nathanael dan Sogar. Karfinsa wadanda aka kidaya, dubu hamsin da hudu da dari hudu. Kuma wadanda suka yi sansani kusa da kabilar Zebulun, kuma mai mulkin ya'yan Zebulun, Eliab dan Helon. Karfinsa wadanda aka kidaya, dubu hamsin da bakwai da dari hudu. Dukan wadanda aka duba daga sansanin Yahuda, dari tamanin dubu da shida dubu da dari hudu, tare da karfinsu za su tashi da farko. Rundunonin sansanin Reuben, wajen kudu da karfinsu, kuma shugaban ya'yan Reuben, Elizur dan Shedeur. Karfinsa wadanda aka kidaya, dubu arba'in da shida da dari biyar. Kuma wadanda suke kafa sansani kusa da shi na kabilar Simeyon, kuma mai mulkin ya'yan Simeyon, Salamiyel dan Sourisadai. Karfinsa wadanda aka kidaya, dubu hamsin da tara da dari uku. Kuma wadanda suka yi sansani kusa da shi, kabilar Gad, kuma shugaban ya'yan Gad, Elisaph dan Raguel. Karfinsa wadanda aka kidaya, dubu arba'in da biyar da dari shida da hamsin. Dukkan wadanda aka kidaya na sansanin Ruben, dubu dari daya da hamsin da daya da dari hudu da hamsin, tare da rundunarsu, za su tashi na biyu.

Kuma za a dauke tentin shaida, da sansanin Lawiyawa a tsakanin sansanoni. Kamar yadda suka kafa sansani, haka kuma za su tashi, kowane mutum a matsayinsa bisa ga jagoranci. Tsarin sansanin Ephraim daga tekun tare da karfinsu, kuma mai mulkin ya'yan Ephraim, Elishama dan Ammihud. Karfinsa wadanda aka duba sun kai dubu arba'in da dari biyar.

Kuma wadanda suke sauka kusa da kabilar Manasse, kuma mai mulkin ya'yan Manasse, Gamaliyel dan Fadasur. Karfinsa wadanda aka kidaya, dubu talatin da biyu da dari biyu. Kuma

wadanda suke kafa sansani kusa da kabilar Benyamin, kuma mai mulkin ya'yan Benyamin, Abidan dan Gideyoni. Karfinsa wadanda aka kidaya, dubu talatin da biyar da dari hudu. Dukan wadanda aka bincika na sansanin Efraim, dari dubu da takwas dubu da dari, tare da karfinsu za su tashi na uku.

Tsarin sansanin Dan zuwa arewa tare da karfinsu, kuma mai mulkin ya'yan Dan, Ahiezer dan Ammishaddai. Karfinsa wadanda aka kidaya, dubu sittin da biyu da dari bakwai. Kuma wadanda suka yi sansani kusa da shi su ne kabilar Asher, kuma shugaban ya'yan Asher shi ne Phagiel dan Echran. Karfinsa wadanda aka kidaya, dubu arba'in da daya da dari biyar. Kuma wadanda suka yi sansani kusa da kabilar Naftali, kuma shugaban ya'yan Naftali, Ahira dan Enan. Karfinsa wadanda aka kidaya, dubu hamsin da uku da dari hudu. Dukan wadanda aka bincika na sansanin Dan, dari da hamsin bakwai dubu da dari shida, za su tashi na karshe bisa ga tsarinsu.

Wannan kidayan ya'yan Isra'ila bisa ga gidajen iyayensu, dukan kidayan sansanoni tare da sojojinsu, dari shida dubu da dubu uku dari biyar da hamsin. Da Lawiyawa ba a kidaya su tare da su ba, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma ya'yan Isra'ila sun yi dukan abin da Ubangiji ya umarci Musa, haka suka kafa sansani bisa ga tsarinsu, kuma haka suka tashi kowane daya kusa da danginsa, bisa ga gidajen iyayensu.

3

Kuma wadannan su ne tsararrun Haruna da Musa, a ranar da Ubangiji ya yi magana da Musa a Dutsen Sinai. Kuma wadannan su ne sunayen ya'yan Haruna maza: Nadab dan fari, da Abiyud, da Eleyazar, da Itamar. Wadannan su ne sunayen ya'yan Haruna

maza, firistocin da aka shafe, waɗanda aka keɓe don yin hidimar firist. Kuma Nadab da Abihu sun mutu a gaban Ubangiji, sa'ad da suka miƙa wuta baƙuwa a gaban Ubangiji a cikin hamadar Sinai, kuma ba su da yara. Eleyazar da Itamar suka yi hidimar firist tare da Haruna mahaifinsu.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, 'Dauki kabilar Levi, ka tsayar da su a gaban Haruna firist, su kuma yi masa hidima. Kuma za su kiyaye ayyukan gadi nasa, da ayyukan gadi na ya'yan Isra'ila a gaban Tentin Shaida, don yin ayyukan Tanti. Kuma za su kiyaye dukan kayayyakin tentin shaida, da kuma aikin gadin ya'yan Isra'ila bisa ga dukan ayyukan tentin. Kuma za ka ba da Lawiyawa ga Haruna da ya'yansa maza firistoci, an ba da su kyauta waɗannan suna gare ni daga ya'yan Isra'ila maza. Kuma Haruna da ya'yansa maza za ka naɗa a kan Tentin Shaida, kuma za su kiyaye aikin firist nasu, da dukan abubuwan da suka shafi bagade, da abin da yake cikin labulen, kuma baƙon da ya taɓa zai mutu. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Kuma duba, ni na ɗauki Lawiyawa daga cikin ya'yan Isra'ila maimakon dukan ɗan fari mai buɗe mahaifa daga cikin ya'yan Isra'ila, fansar su za su zama, kuma Lawiyawa za su zama nawa. Gare ni ne duk ɗan fari, a ranar da na buga duk ɗan fari a ƙasar Masar, na tsarkake gare ni duk ɗan fari a Isra'ila, daga mutum har zuwa dabba, za su zama nawa, Ni ne Ubangiji.

Ubangiji kuwa ya yi magana da Musa a cikin jejin Sinai, yana cewa, Ku duba ya'yan maza Lawi bisa ga gidajen iyayen kakanninsu, bisa ga danginsu, kowane namiji daga wata ɗaya da sama, ku ƙidaya su. Kuma Musa da Haruna sun duba su saboda muryar Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarce su.

Kuma waɗannan su ne ya'yan Lawi maza bisa ga sunayensu: Gershon, Kohat, da Merari. Kuma waɗannan su ne sunayen ya'yan Gershon bisa ga iyalansu: Lobeni da Shimei. Kuma ya'yan maza Kahat bisa ga danginsu, Amram da Izhar, Hebron da Uzziel. Kuma ya'yan maza Merari bisa ga danginsu, Mooli da Mushi, waɗannan su ne dangin Lawiyawa bisa ga gidajen iyayensu. Zuwa ga Gershon akwai mutanen Lobeni, da mutanen Shimei; waɗannan su ne dangin Gershon. Kiɗayarsu bisa ga adadin dukan maza daga yan wata ɗaya zuwa sama, kiɗayarsu ta kai dubu bakwai da ɗari biyar. Kuma ya'yan Gershon za su kafa sansani a bayan tabanakul kusa da teku. Kuma mai mulkin gidan iyalan mutanen Gershon shi ne Eliasaph ɗan Dael. Kuma tsaron ya'yan maza Gershon a cikin tentin shaida, tentin da abin rufewa, da abin rufewa na ƙofar tentin shaida, Da labulen farfajin, da labulen ƙofar farfajin da yake a kan tanti, da dukan ragowar ayyukansa.

Zuwa ga Kohath akwai dangin Amram daya, da dangin Izhar daya, da dangin Hebron daya, da dangin Uzziel daya, waɗannan su ne dangogin Kohath, bisa ga kiɗaya. Duk namiji daga wata ɗaya zuwa sama, dubu takwas da ɗari shida, suna tsaron abubuwa masu tsarki. Mutanen ya'yan maza na Kahat za su kafa sansani a gefen alfarwa ta wajen Kudu. Kuma shugaban gidan iyalan mutanen Kahat shi ne Elizafan ɗan Uzziel.

Kuma tsaronsu shi ne akwatin alkawari, da tebur, da wurin ajiye fitila, da bagadai, da kayayyakin wuri mai tsarki waɗanda suke yi hidima da su, da abin rufe, da dukan ayyukansu. Kuma shugaban masu mulkin Lawiyawa, Eliazar ɗan Haruna firist, wanda aka naɗa don kula da masu tsaron abubuwa masu tsarki. Ga Merari akwai mutanen Mooli, da mutanen Mushi; waɗannan su ne dangin Merari. Kiɗayar su bisa ga lamba, kowane namiji daga ɗan wata ɗaya zuwa sama, dubu shida da hamsin. Kuma

shugaban gidan iyalan mutanen Merari, Zuriel dan Abihail, za su kafa sansani a gefen arewancin tabanakul. Kidayar tsaron ya'yan maza Merari, kawunan alfarwa, da sanduna ta, da ginshikai ta, da tussan ta, da dukan kayayyaki nasu, da ayyukan nasu. da ginshikan filin da suke kewaye, da tussansu, da turkunsu, da igiyoyinsu.

Wadanda suke sansani a gaban Tentin Shaida daga gabas, Musa da Haruna da ya'yansa maza, suna tsaron wuri mai tsarki don yan Isra'ila, kuma baƙon da ya taɓa shi, zai mutu. Dukan ƙidayar Lawiyawa, waɗanda Musa da Haruna suka ƙidaya bisa ga umurnin Ubangiji bisa ga iyalansu, dukan maza daga ɗan wata ɗaya zuwa sama, dubu ashirin da biyu.

Ubangiji ya ce wa Musa, Ka ƙidaya dukan ɗan fari namiji na Isra'ilawa daga wata ɗaya zuwa sama, kuma ku ɗauki adadinsu bisa ga sunayensu. Kuma za ka ɗauki Lawiyawa a gare ni, Ni Ubangiji, maimakon dukan ya'yan fari na ya'yan Isra'ila, kuma dabbobin Lawiyawa maimakon dukan ya'yan farin dabbobin ya'yan Isra'ila. Musa kuwa ya ziyarci yadda Ubangiji ya umarta game da dukan ɗan fari a cikin ya'yan Isra'ila. Kuma dukan ɗan farin maza sun zama bisa ga ƙidaya ta suna, daga wata ɗaya zuwa sama, a cikin ƙidayar su, dubu ashirin da biyu da ɗari biyu da saba'in da uku. Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Dauki Lawiyawa a maimakon dukan ya'yan fari maza na Isra'ila, da dabbobin Lawiyawa a maimakon dabbobinsu, kuma Lawiyawa za su zama nawa, Ni ne Ubangiji. Kuma kuɗin fansa na uku da saba'in da ɗari biyu waɗanda suka wuce Lawiyawa daga cikin ya'yan fari na ya'yan Isra'ila, Kuma za ka karɓi shekels biyar bisa ga kowane kai, bisa ga didrachma mai tsarki za ka karɓi, wanda yake obols ashirin na shekel. Kuma za ka ba da azurfa ga Haruna da ya'yansa maza, a matsayin fansar waɗanda suka wuce a cikinsu.

Kuma Musa ya dauki azurfar fansa ta wadanda suka wuce don fansar Lawiyawa. Daga ya'yan fari na ya'yan Isra'ila ya karɓi azurfa, dubu ɗaya ɗari uku da sittin da biyar na sikeli, bisa ga sikeli mai tsarki. Kuma Musa ya ba da kuɗin fansa na wadanda suka wuce ga Haruna da ya'yansa maza, bisa ga umarnin Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

4

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, yana cewa, Dauki jimlar ya'yan maza Kahat daga cikin ya'yan maza Lawi, bisa ga kungiyoyinsu, bisa ga gidajen iyayensu, Daga shekara ashirin da biyar zuwa hamsin, duk wanda ya shiga don yin hidima, zai yi dukan ayyuka a cikin Tentin Shaida.

Kuma wadannan su ne ayyukan ya'yan Kohat a cikin Tentin Shaida, Wuri Mai Tsarki na abubuwa masu tsarki. Kuma Haruna da ya'yansa maza za su shiga lokacin da ake daukar sansani, kuma za su rushe labulen da yake rufe, kuma za su rufe da shi akwatin shaida. Kuma za su dora a kansa rufin fata mai shuɗi, kuma za su shimfiɗa a kanta tufafi gaba ɗaya mai shuɗi daga sama, kuma za su sa sandunan daukarsa.

Kuma a kan teburin da aka gabatar, za su shimfiɗa a kanta rigar shunayya gaba ɗaya, da kwanoni, da farantan turare, da kofuna, da kwanonan hadaya wadanda a cikinsu yake zuba hadaya, kuma burocin da kullum za su kasance a kanta. Kuma za su shimfiɗa a kanta tufafi ja, za su kuma rufe ta da abin rufi na fata shuɗi, sa kuma sandunan daukowa ta cikin ta. Kuma za su dauki tufafi shuɗi, su rufe wurin ajiye fitila mai ba da haske, da fitilunta, da abin daukar wutarta, da tulunanta na zuba, da dukan kwanonan man da ake amfani da su wajen hidima. Kuma za su

jefa ta, da dukan kayayyakinta, cikin abin rufe na fata mai shudfi, kuma za su dora ta a kan sandunan daukar kaya. Kuma a kan bagaden zinariya za su shimfida tufafin shudfi, kuma za su rufe shi da rufin fata mai launin shudfi, sa'an nan kuma za su sa sandunan daukarsa.

Kuma za su dauki dukan kayayyakin hidima wadanda suke amfani da su don hidima a cikin wurare masu tsarki, za su sa su a cikin tufafin shudfi, za su rufe su da murfi na fata mai launin shudfi, sa'an nan za su dora su a kan sanduna. Kuma zai sa abin rufe a kan bagaden, sa'an nan za su rufe shi da tufafin shunayya gaba daya. Kuma za su ajiye a kansa dukan kayayyakin da suke yi hidima a kansa da su, da farantan wuta, da cokula masu yatsotsi, da kwanoni, da abin rufe, da dukan kayayyakin bagade, kuma za su shimfida a kansa abin rufe na fata mai shudfi, kuma za su sa sandunan sa. Za su dauki tufafin shunayya, su rufe kwandon wanka da gindinsa, su sa shi cikin abin rufe na fata mai shudfi, su ajiye shi a kan sanduna. Kuma Haruna da ya'yansa maza za su kammala rufe abubuwa masu tsarki da dukan kayayyakin abubuwa masu tsarki a lokacin daga sansani, kuma bayan wadannan ya'an Kohat maza za su shiga don dagawa, amma ba za su ta'a abubuwa masu tsarki ba, domin kada su mutu. Wadannan ne ya'an Kohat maza za su dauka a cikin Tentin Shaida.

Mai kula Eliazar dan Haruna firist, man haske, da turare na haduwa, da hadayar kowace rana, da man shafewa, kulawar dukan tabanakul, da duk abin da yake a cikinta a cikin wuri mai tsarki, a cikin dukan ayyukan.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, yana cewa, Kada ku hallaka mutanen kabilar Kahat daga cikin Lawiyawa. Ku yi wannan gare su, za su kuwa rayu ba za su mutu ba, sa'ad da

suke kusanowa ga abubuwa masu tsarki na abubuwa masu tsarki, bari Haruna da ya'yansa maza su kusanto, su kuma kafa kowannensu bisa ga aikinsa. Kuma kada su shiga don ganin abubuwan tsarkaka ba zato ba tsammani, don kada su mutu.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Dauki kidayar ya'yan Gershon maza, waɗannan kuma bisa ga gidajen iyayen su, bisa ga danginsu, Daga shekara ashirin da biyar zuwa shekara hamsin, ka bincike su, duk wanda yake shiga don yin hidima, don yin aikinsa a cikin Tentin Shaida. Wannan ita ce hidimar mutanen Gershon, don yin hidima da ɗaukawa. Kuma zai daga fatan alfarwa, da alfarwar shaida, da abin rufenta, da abin rufen shudi wanda yake a kanta daga sama, da abin rufen kofar alfarwar shaida, Da labulen filin, waɗanda suke a kan tentin shaidar, da sauran kayayyaki, da dukan kayan aikin hidima waɗanda ake amfani da su a ciki, za su yi su. Bisa ga bakin Haruna da ya'yansa maza za a yi hidimar ya'yan Gershon maza bisa ga dukan hidimomin su, da bisa ga dukan ayyukansu, kuma za ka lura da su da suna dukan abin da aka shirya ta wurinsu. Wannan ita ce hidimar ya'yan maza Gedson a cikin tentin shaida, kuma tsaronsu yana a karkashin Itamar ɗan Haruna firist.

Ya'yan maza Merari bisa ga iyalansu, bisa ga gidajen iyayensu, ku ƙidaya su. Daga shekara ashirin da biyar da sama har shekara hamsin, ku ƙidaya su, duk wanda yake shiga don yin hidima a cikin ayyukan Tentin Shaida. Kuma waɗannan su ne dokokin waɗanda suke ɗagawa ta wurinsu bisa ga dukan ayyukansu a cikin tentin shaida: kawunan tanti, da sanduna, da ginshikanta, da tussanta, da abin rufewa, da tussan su, da ginshikansu, da abin rufewa na kofar tanti. Da ginshikan filin kewaye, da tussansu, da ginshikan labulen kofar filin, da tussansu, da turakusu, da kyawawansu, da dukan kayayyakinsu, da dukan

abubuwan hidimarsu, ku ƙidaya su da sunaye, da dukan kayayyakin tsaron waɗanda ake ɗagawa ta wurinsu. Wannan ita ce hidimar mutanen ya'yan Merari a cikin dukan ayyukansu a cikin tentin shaida a ƙarƙashin hannun Itamar ɗan Haruna first.

Kuma Musa da Haruna da shugabannin Isra'ila suka ziyarci ya'yan Kohat bisa ga ƙabilansu, bisa ga iyalansu. Daga shekara ashirin da biyar da sama har shekara hamsin, duk wanda yake shiga don yin hidima da aiki a cikin Tentin Shaida. Kuma ya faru ƙidayar su bisa ga danginsu, dubu biyu ɗari bakwai da hamsin. Wannan ita ce ƙidayar mutanen Kohat, duk wanda yake hidima a cikin tentin shaida, kamar yadda Musa da Haruna suka ƙidaya ta wurin muryar Ubangiji, a hannun Musa.

Kuma an ƙidaya ya'yan maza Gershon bisa ga iyalansu, bisa ga gidajen kakanninsu. Daga shekara ashirin da biyar da sama har shekara hamsin, duk wanda ke shiga don yin hidima da yin ayyuka a cikin Tentin Shaida. Kuma ƙidayarsu ta zama bisa ga ƙabilansu, bisa ga gidajen kakanninsu, dubu biyu ɗari shida da talatin. Wannan ita ce ƙidayar mutanen ya'yan Gershon, duk wanda yake hidima a cikin tentin shaida, waɗanda Musa da Haruna suka ƙidaya ta wurin muryar Ubangiji, a hannun Musa.

An ƙidaya kuma mutanen ya'yan Merari bisa ga iyalansu, bisa ga gidajen iyalan kakanninsu. Daga shekara ashirin da biyar da sama har shekara hamsin, duk wanda ke shiga don yin hidima a cikin ayyukan Tentin Shaida. Kuma ya faru ƙidayarsu bisa ga ƙabilansu, bisa ga gidajen iyalansu, dubu uku da ɗari biyu. Wannan ita ce ƙidayar mutanen ya'yan Merari, waɗanda Musa da Haruna suka ƙidaya ta wurin umarnin Ubangiji, a hannun Musa. Duk waɗanda aka bincika, waɗanda Musa da Haruna da shugabannin Isra'ila suka bincika Lawiyawa, bisa ga iyalansu da

bisa ga gidajen kakanninsu, Daga shekara ashirin da biyar da sama har shekara hamsin, duk wanda yake shiga don aikin ayyuka, da ayyukan da ake dauka a cikin tentin shaida. Kuma waɗanda aka ƙidaya sun zama dubu takwas ɗari biyar da tamanin. Ta wurin muryar Ubangiji ya ziyarce su a hannun Musa, mutum bisa ga mutum a kan ayyukansu, da kuma a kan abin da suke daukawa su kansu, kuma an ƙidaya su, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

5

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ka umurci ya'yan Isra'ila, su kori daga sansani duk mai kuturu, da duk mai zubo, da duk wanda yake marar tsarki saboda mutuwa. Daga namiji har zuwa mace, ku aika su waje da sansani, don kada su ƙazantar da sansanonin su, waɗanda nake zaune a cikinsu. Kuma ya'yan Isra'ila suka yi haka, suka kore su waje da sansani, kamar yadda Ubangiji ya faɗa wa Musa, haka suka yi ya'yan Isra'ila.

Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Yi magana ga ya'yan Isra'ila, ka ce, namiji ko mace, wanda zai yi daga dukan zunubai na mutane, kuma ya yi sakaci ya yi sakaci kuma ya yi laifi, ran nan, Zai furta zunubin da ya yi, kuma zai biya laifin, jimlar, da kashi biyar nasa zai ƙara a kansa, kuma zai biya wa wanda ya yi masa laifi. Idan amma ba a kasance ga mutum mai daukar fansa, domin a mayar masa da laifi, laifin da ake mayarwa zai kasance na Ubangiji, ga firist, sai dai ragon kafara, wanda ta wurinsa zai yi kafara a cikinsa game da shi.

Kuma dukan farkon ya'yan amfani bisa ga dukan abubuwa masu tsarki a cikin ya'yan Isra'ila, duk abin da suka kawo ga Ubangiji, zai zama na firist. Kuma abubuwan da aka tsarkake na

kowane mutum, nasa za su kasance, kuma duk abin da mutum ya ba firist, nasa zai kasance.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da ya'yan Isra'ila, kuma ka ce musu, idan matar wani mutum ta yi ketarewa, kuma ta rena shi, Kuma wani ya kwanta tare da ita kwanciyar maniyyi, kuma ya ɓace daga idanun mijinta, kuma ta ɓoye, ita kuwa ta ƙazantu, kuma babu shaida tare da ita, kuma ba a kama ta ba, Kuma idan ruhin kishi ya zo masa, ya yi kishi da matarsa, ita kuwa ta ƙazantu, ko kuma ruhin kishi ya zo masa, ya yi kishi da matarsa, ita kuwa ba ta ƙazantu ba, Kuma mutumin zai kai matarsa wurin firist, zai kuma kawo kyauta saboda ita, kashi goma na efa na garin sha'ir. Ba zai zuba mai a kansa ba, ba kuwa zai sa turare a kansa ba, gama hadayar kishi ce, hadayar tunawa ce, mai tunatar da zunubi.

Kuma firist zai kawo ta, ya kafa ta a gaban Ubangiji. Kuma firist zai dauki ruwa mai tsarki mai rai a cikin tukunyar ƙasa, da ƙurar da take a kan ƙasan tabanakul na shaida, sa'an nan bayan firist ya dauka, zai jefa a cikin ruwan. Kuma firist zai tsai da matar a gaban Ubangiji, zai kuma tone kanta, zai kuma sa a hannuwanta hadayar tunawa, hadayar kishi, amma a hannun firist kuwa za a sami ruwan tsautawa na la'anar nan. Kuma firist ɗin zai sa ta rantse, kuma zai ce wa macen, Idan babu wani da ya kwana tare da ke, idan ba ka yi laifi ka ƙazantu a ƙarƙashin mijinki ba, to ki zama marar laifi daga wannan ruwan tsautawa mai la'ana. Idan amma ke ka yi keta kasancewar aure, ko kuma ka lalace, kuma wani ya kwana da ke, ban da mijinki, Kuma firist zai sa matar a ƙarƙashin rantsuwar la'anoni, kuma firist zai ce wa matar, Bari Ubangiji ya sa ki zama la'ana da rantsuwa a tsakanin mutanenki, sa'ad da Ubangiji ya sa cinyarki ta shanye, kuma cikinki ya kumbura. Kuma ruwan la'ana wannan zai shiga cikin cikinka don

ya sa cikinka ya kumbura, kuma cinyarka ta lalace, sai matar ta ce, haka ya zama, haka ya zama.

Kuma firist zai rubuta wadannan la'anoni a cikin littafi, sa'an nan zai goge su a cikin ruwan tsautawa mai la'ana. Kuma zai ba matar ruwan tsautawa na la'ana sha, kuma ruwan la'ana na tsautawa zai shiga cikinta.

Kuma firist zai karɓa hadayar kishi daga hannun matar, zai ajiye hadayar a gaban Ubangiji, kuma zai kawo ta zuwa bagade. Kuma firist zai dāuki abin tunawa na hadayar, ya miƙa shi a kan bagade, bayan haka kuma zai ba matar ruwan sha. Kuma zai kasance idan ta ƙazantu kuma abin da ta yi ya ɓoye wa mijinta, ruwan tsawatawa mai la'ana zai shiga cikinta, kuma cikinta zai kumbura, kuma cinyarta za ta lalace, kuma matar za ta zama abin la'ana ga mutanenta. Idan ba a ƙazantar da macen ba, kuma tsarkakiya ce, to za ta kasance marar laifi kuma za ta haihu iri. Wannan ita ce dokar kishi, idan mace mai aure ta karkata kuma ta ƙazantu. Ko mutumin da idan ruhu na kishi ya zo masa, kuma ya yi kishi da matarsa, kuma ya tsayar da matarsa a gaban Ubangiji, sai firist zai yi mata dukan wannan doka. Kuma mutumin zai kasance marar laifi daga zunubi, amma matar nan za ta dāuki zunubinta.

6

Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da ya'yan Isra'ila, Kuma za ka ce musu, namiji ko mace wanda zai yi babban alƙawari don keɓe kansa ga tsarki ga Ubangiji, Daga giya da abin sha mai ƙarfi zai tsarkake kansa, kuma ruwan tsami na giya da ruwan tsami na abin sha mai ƙarfi ba zai sha ba, kuma duk abin da ake samarwa daga inabi ba zai sha ba, kuma inabi sabo da

zabibi busasshe ba zai ci ba a dukan kwanakin alkawarin sa. Daga dukan abin da ake samu daga kuringa, ruwan inabi daga fatun inabi har zuwa kwayar inabi, ba zai ci ba a dukan kwanakin tsarkakewa. Reza ba zai zo kan kansa ba, har sai an cika kwanakin da ya yi alkawari ga Ubangiji, mai tsarki zai kasance yana kula da gashin kansa duka kwanakin alkawarinsa ga Ubangiji, A kan duk rai da ya mutu ba zai shiga ba a kan uba da uwa. Kuma a kan ðan'uwansa da yar'uwarsa, ba zai kazantu a kansu idan sun mutu ba, domin alkawalin Allahnsa yana a kansa.

A duk kwanakin alkawarinsa zai zama mai tsarki ga Ubangiji. Idan amma wani ya mutu a kansa ba zato ba tsammani, nan da nan za a kazantar da kan alkawarinsa, kuma zai aske kansa a ranar da aka tsarkake shi; a rana ta bakwai za a aske. Kuma a rana ta takwas zai kawo kurciyoyi biyu, ko kananan tattabarai biyu zuwa ga firist, a kofar Tentin Sujada.

Kuma firist zai yi ðaya game da zunubi, kuma ðaya don hadaya ta konawa, kuma firist zai yi kafara dominsa game da abin da ya yi zunubi game da rai, kuma zai tsarkake kansa a wannan rana wadda aka tsarkake ga Ubangiji, kwanakin alkawari. Kuma zai kawo ðan rago mai shekara ðaya don laifi, kuma kwanakin da suka gabata ba za su kida ba, domin an kazantar da kan alkawarinsa.

Wannan ita ce dokar wanda ya yi alkawari: a ranar da zai cika kwanakin alkawarinsa, zai kawo shi da kansa a kofar Tentin Shaida. Kuma zai kawo kyautarsa ga Ubangiji, ðan rago mai shekara ðaya marar aibi don hadaya ta konawa, da ðan rago mai shekara ðaya marar aibi don zunubi, da rago ðaya marar aibi don ceto. Da kwandon burodi marar yisti na garin alkama mai kyau, burodi da aka haɗa da mai, da kosai marasa yisti da aka shafa da

mai, da hadayar su, da hadayar shan su. Kuma firist zai kawo a gaban Ubangiji, zai kuma yi na zunubinsa, da hadayar konawa ta sa. Kuma zai yi rago hadaya ta ceto ga Ubangiji a kan kwandon burodi marar yisti, kuma firist zai yi hadayarsa da hadayar shansa. Kuma wanda ya yi alkawari zai aske kansa a kofar Tentin Shaida, kuma zai sa gashin kansa a kan wutar da take karkashin hadayar salama.

Kuma firist zai karɓi hannun dafaffe na rago, da burodi ɗaya marar yisti daga kwando, da waina marar yisti ɗaya, kuma zai sa su a hannuwan wanda ya yi alkawari bayan ya aske gashin kansa saboda alkawarin sa. Kuma firist zai kawo su a matsayin hadaya a gaban Ubangiji, zai zama mai tsarki ga firist a kan kirjin hadaya da kuma a kan kafadar hadaya, bayan haka mutumin da ya yi alkawari zai sha ruwan inabi. Wannan ita ce dokar wanda ya yi alkawari, wanda zai miƙa kyauta ga Ubangiji game da alkawarinsa, ban da abin da hannunsa zai samu, bisa ga farfin alkawarinsa wanda ya yi alkawari bisa ga dokar tsarki.

Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Yi magana da Haruna da ya'yansa maza, ka ce, haka za ku albarkaci ya'yan Isra'ila, kuna cewa musu, Ubangiji ya albarkace ka, kuma ya tsare ka. Ubangiji ya haskaka fuskarsa a kanka, ya kuma ji tausayinka. Bari Ubangiji yā ɗaga fuskarsa a kanka, yā kuma ba ka salama. Kuma za su sanya sunana a kan ya'yan Isra'ila, kuma Ni Ubangiji zan albarkace su.

7

Kuma ya faru a ranar da Musa ya gama aikin, domin ya tā da tanti, sai ya shafe ta, ya kuma tsarkake ta, da duk kayayyakinta, da bagaden, da duk kayayyakinsa, ya kuma shafe su, ya tsarkake su.

Kuma shugabannin Isra'ila suka kawo, shugabanni goma sha biyu na gidajen iyayensu, waɗannan su ne shugabannin kabiloli, waɗannan su ne masu tsayawa a kan dubawa. Suka kawo kyautarsu a gaban Ubangiji, kekunan lullube guda shida, da shanu goma sha biyu, keken daga shugabanni biyu-biyu, da ɗan maraki daga kowane ɗayansu, suka kuma kawo su a gaban tabanakul. Ubangiji ya ce wa Musa, yana cewa, 'Dauki daga gare su, kuma za su kasance don ayyukan hidima na Tentin Shaida, ka kuma ba su ga Lawiyawa, kowane gwargwadon aikinsa na hidima. Kuma Musa ya ɗauki kekunan kaya da shanun, ya ba su ga Lawiyawa. Ya ba ya'yan Gedson kekunan kaya biyu da shanu huɗu bisa ga hidimar da suke yi. Kuma ya ba da kekunan kaya huɗu da bijimai takwas ga ya'yan Merari maza bisa ga ayyukan hidimar su, ta wurin Itamar ɗan Haruna firist. Kuma ga ya'yan Kahat bai ba su kome ba, domin suna da kayan hidimar wuri mai tsarki, za su ɗauka a kan kafadunsu.

Kuma shugabanni sun kawo hadayu don keɓewar bagade, a ranar da aka shafe shi, kuma shugabanni sun kawo kyautansu a gaban bagade. Ubangiji ya ce wa Musa, shugaba ɗaya a kowace rana, shugaba a kowace rana za su kawo kyautansu don keɓewar bagade.

Kuma wanda ya gabatar da kyautarsa a rana ta farko shi ne Nahshon ɗan Aminadab, sarkin kabilar Yahuda. Kuma ya kawo kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa ɗari da talatin, kwano ɗaya na azurfa, saba'in sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu sun cika da garin alkama mai kyau haɗaɗɗe da mai don hadaya. Murhu ɗaya ta goma na zinariya, cike da turare. Maraki ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara guda don hadaya ta ƙonawa, Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don hadayar salama, yan maruka biyu, raguna

biyar, awakuna biyar, yan tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Nahshon ɗan Aminadab.

A ranar ta biyu, Natana'ila ɗan Sogar, sarkin kabilar Issakar ya kawo hadayarsa. Kuma ya kawo kyautarsa, kwano ɗaya na azurfa, nauyin sa ɗari da talatin, kwano ɗaya na azurfa, sikeli saba'in bisa ga sikelin mai tsarki, dukansu biyu cike da garin da aka cudanya da mai don hadaya. Murhu ɗaya goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara guda don hadaya ta ƙonawa, Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don hadayar salama yan maruƙa biyu, raguna biyar, awaki biyar, tumaki mata masu shekara ɗaya biyar, wannan ne kyautar Natana'el ɗan Sogar.

A rana ta uku, shugaban ya'yan Saboulōn, Eliyab ɗan Khailōn. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa talatin da ɗari, kwano ɗaya na azurfa, saba'in sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu sun cika da gari mai laushi haɗaɗɗe da mai don hadaya, Murhu ɗaya ta goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara ɗaya don hadaya ta ƙonawa. Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don hadayar salama, karsana biyu, raguna biyar, awaki biyar, tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Eliab ɗan Helon.

A ranar ta huɗu, shugaban ya'yan Reuben, Elizur ɗan Shedeur. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa talatin da ɗari, kwano ɗaya na azurfa, saba'in sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu cike da gari mai laushi wanda aka haɗa da mai don hadaya, Murhu ɗaya goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara guda don hadaya ta ƙonawa. Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don

zunubi. Kuma don hadayar salama, karsana biyu, raguna biyar, awakuna biyar, tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Elisur ɗan Sediur.

A rana ta biyar, shugaban ya'yan maza Sime'on, Salamiyel ɗan Surisadai. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya mai nauyin ɗari da talatin, kwano ɗaya na azurfa mai nauyin sikeli saba'in bisa ga sikelin Wuri Mai Tsarki, dukansu biyu cike da gari mai laushi haɗaɗɗe da mai don hadaya. Farantin turare guda ɗaya na shekel goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara ɗaya don hadaya ta ƙonawa, Kuma akuya guda ɗaya daga cikin awaki domin zunubi. Kuma don hadayar salama, yan maruƙa biyu, raguna biyar, awaki biyar, yan tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Salamiel ɗan Surisadai.

A ranar ta shida, shugaban ya'yan maza Gad, Eliasaph ɗan Raguel. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa talatin da ɗari, kwano ɗaya na azurfa, saba'in sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu sun cika da gari mai kyau da aka haɗa da mai don hadaya. Farantin turare guda ɗaya na shekel goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara ɗaya don hadaya ta ƙonawa. Kuma akuya guda ɗaya daga cikin awaki domin zunubi. Kuma don hadayar salama, yan maruƙa biyu, raguna biyar, awakuna biyar, tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Elisaf ɗan Raguel.

A rana ta bakwai, shugaban ya'yan Efraim, Elishama ɗan Ammihud. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya mai nauyin ɗari da talatin, kwano ɗaya na azurfa mai nauyin sikeli saba'in bisa ga sikelin tsarki, dukansu biyu cike da garin gari mai kyau da aka haɗe da mai don hadaya. Murhu guda ɗaya ta goma na zinariya,

cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara ɗaya don hadaya ta ƙonawa. Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don hadayar salama, yan maruƙa biyu, raguna biyar, awaki biyar, tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Elishama ɗan Ammihud.

A rana ta takwas, shugaban ya'yan maza Manasse, Gamaliel ɗan Phadassur. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa ɗari da talatin, kwano ɗaya na azurfa, saba'in sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu cike da gari mai laushi wanda aka haɗa da mai don hadaya. Farantin turare guda ɗaya na shekel goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara ɗaya don hadaya ta ƙonawa. Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi, Kuma don hadayar salama yan maruƙa biyu, raguna biyar, awakuna biyar, tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Gamaliel ɗan Phadassur.

A ranar ta tara, shugaban ya'yan Benyamin, Abidan ɗan Gideyoni. Kyautarsa, kwano ɗaya na azurfa, nauyin sa ɗari da talatin, kwano ɗaya na azurfa, saba'in sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu cike da gari mai laushi haɗaɗɗe da mai don hadaya, Farantin turare guda ɗaya na shekel goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara guda don hadaya ta ƙonawa, kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don hadayar salama, yan maruƙa biyu, raguna biyar, awakuna biyar, yan tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Abidan ɗan Gideyoni.

A ranar ta goma, shugaban ya'yan maza Dan, Ahiezer ɗan Ammishaddai. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa talatin

da ɗari, kwano ɗaya na azurfa, saba'in sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu sun cika da gari mai kyau da aka haɗa da mai don haɗaya. Murhu ɗaya ta goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara guda don haɗaya ta ƙonawa. Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don haɗayar salama yan maruƙa biyu, raguna biyar, awakuna biyar, tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Ahiezer ɗan Ammishaddai.

A ranar ta goma sha ɗaya, shugaban ya'yan maza Asher, Phagiel ɗan Echran. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa talatin da ɗari, kwano ɗaya na azurfa, saba'in sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu sun cika da gari mai kyau da aka haɗa da mai don haɗaya. Murhu ɗaya ta goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago mai shekara ɗaya don haɗaya ta ƙonawa, Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don haɗayar salama, karsana biyu, raguna biyar, awakuna biyar, tumaki mata masu shekara guda biyar. Wannan shi ne kyautar Phagiel ɗan Echran.

A rana ta goma sha biyu, sarkin ya'yan Naftali, Ahira ɗan Enan. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya mai nauyin ɗari da talatin, kwano ɗaya na azurfa mai nauyin sikeli saba'in bisa ga sikelin tsarki, dukansu biyu cike da garin gari mai kyau da aka haɗe da mai don haɗaya. Murhu ɗaya ta goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara guda don haɗaya ta ƙonawa, Kuma akuya guda daya daga cikin awaki domin zunubi. Kuma don haɗayar salama, karsana biyu, raguna biyar, awakuna biyar, tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Ahira ɗan Ainan.

Wannan ne keɓewar bagaden a ranar da aka shafe shi, daga hannun shugabannin ya'yan Isra'ila: kwanonin azurfa goma sha biyu, kwanonin azurfa goma sha biyu, farantan turare na zinariya goma sha biyu. Talatin da ɗari sikeli, kwano ɗaya, da saba'in sikeli kwano ɗaya, dukan azurfar na tasoshin, dubu biyu da ɗari huɗu sikeli, sikeli, a cikin sikeli mai tsarki. Farantan turare na zinariya goma sha biyu cike da turare, dukan zinariyar farantan turare ta kai shekel ɗari da ashirin na zinariya. Dukan shanun da aka yi hadaya ta konawa sun haɗa da maruƙa goma sha biyu, raguna goma sha biyu, ɗan tumaki masu shekara ɗaya goma sha biyu, tare da hadayun hatsinsu, da hadayun shansu, da bunsurai goma sha biyu don hadaya ta zunubi. Dukan shanun hadayar salama sun kai karsana ashirin da huɗu, raguna sittin, awakuna maza sittin masu shekara ɗaya, ɗan tumaki sittin masu shekara ɗaya marasa aibi. Wannan ita ce keɓewar bagaden, bayan an cika hannuwansa, kuma bayan an shafe shi.

A lokacin da Musa ya shiga cikin Tentin Shaida don ya yi magana da shi, sai ya ji muryar Ubangiji tana magana da shi daga saman wurin kafara, wanda yake a kan Akwatin Alkawarin Shaida, a tsakanin kerubobi biyu, kuma ya yi magana da shi.

8

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, yi magana da Haruna, Kuma za ka ce masa, lokacin da ka kafa fitilun, daga gefe, a gaban wurin ajiye fitila, fitilun bakwai za su ba da haske. Kuma Haruna ya yi haka, daga gefe ɗaya a gaban wurin ajiye fitila ya kunna fitilunta, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma wannan shi ne ginin wurin ajiye fitilan, m mai ƙarfi, na zinariya, tushen sa, da furanninsa, m mai ƙarfi gaba ɗaya, bisa ga siffar da Ubangiji ya nuna wa Musa, haka ya yi wurin ajiye fitilan.

Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana yana cewa, Dauki Lawiyawa daga cikin ya'yan Isra'ila, ka kuma tsarkake su. Kuma haka za ka yi musu tsarkakewarsu, za ka yayyafa musu ruwan tsarkakewa, kuma reza za ta zo kan dukan jikinsu, kuma za su wanke tufafinsu, kuma masu tsabta za su kasance.

Kuma za su dauki dan maraki daya daga cikin shanu, kuma tare da wannan hadaya ta garin alkama mai laushi wanda aka hada da mai, kuma dan maraki mai shekara daya daga cikin shanu za ka dauki saboda zunubi. Kuma za ka kawo Lawiyawa a gaban Tentin Shaida, kuma za ka tattara dukan jama'ar ya'yan Isra'ila, Kuma kai za ka kawo Lawiyawa a gaban Ubangiji, kuma ya'yan Isra'ila za su dora hannuwansu a kan Lawiyawa. Kuma Haruna zai keke Lawiyawa a matsayin kyauta a gaban Ubangiji daga ya'yan Isra'ila, kuma za su kasance don su yi ayyukan Ubangiji. Amma Lawiyawa za su dora hannuwansu a kan kawunan marukan, kuma za ka mika daya don hadaya ta zunubi, daya kuma don hadaya ta konawa ga Ubangiji, don yin kafara dominsu.

Kuma za ka tsayar da Lawiyawa a gaban Ubangiji, kuma a gaban Haruna, kuma a gaban ya'yansa maza, kuma za ka mayar da su a matsayin hadaya a gaban Ubangiji. Kuma za ka raba Lawiyawa daga tsakiyar ya'yan Isra'ila, kuma za su zama nawa. Kuma bayan wannan, Lawiyawa za su shiga don su yi ayyukan tentin shaida, kuma za ka tsarkake su, ka kuma gabatar da su a gaban Ubangiji. Domin kyauta da aka bayar, wadannan suna nawa daga tsakiyar ya'yan Isra'ila, a maimakon wadanda suke bude dukan mahaifa, ya'yan fari duka daga ya'yan Isra'ila, na dauke su a gare ni. Domin gare ni duk dan fari a cikin ya'yan Isra'ila, daga mutane har zuwa dabba. A ranar da na buge duk dan fari a cikin kasar Masar, na tsarkake su gare ni. Kuma sun dauki Lawiyawa a maimakon dukan dan fari a cikin ya'yan Isra'ila. Kuma na mayar

da Lawiyawa a matsayin kyauta da aka bayar ga Haruna da ya'yansa maza daga cikin ya'an Isra'ila, don su yi ayyukan ya'an Isra'ila a cikin tentin shaida, da kuma su yi kafara saboda ya'an Isra'ila, domin kada wani daga cikin ya'an Isra'ila ya kusaci abubuwa masu tsarki.

Sai Musa da Haruna da dukan taron ya'an Isra'ila suka yi wa Lawiyawa kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa game da Lawiyawa, haka ya'an Isra'ila suka yi musu. Sai Lawiyawa suka tsarkake kansu, suka wanke rigunansu, Haruna kuwa ya mika su hadaya a gaban Ubangiji, ya kuma yi musu kafara don tsarkake su. Kuma bayan wadannan abubuwa, Lawiyawa suka shiga don su yi hidimarsu a cikin Tentin Shaida a gaban Haruna, kuma a gaban ya'yansa, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa game da Lawiyawa, haka aka yi musu.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Wannan shi ne game da Lawiyawa, daga shekara ashirin da biyar zuwa sama, za su shiga don yin aiki a cikin Tentin Shaida. Kuma daga shekara hamsin, zai daina hidima, kuma ba zai kara yin aiki ba. Kuma dan'uwansa zai yi hidima a cikin Tentin Shaida don kiyaye matsara, amma ba zai yi aiki ba, haka za ka yi wa Lawiyawa game da matsaransu.

9

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa a cikin jeji Sinai a shekara ta biyu bayan sun fita daga kasar Masar, a wata na farko, yana cewa, Na ce, kuma bari ya'yan Isra'ila su yi Ista a lokacinsa. A ranar goma sha huɗu ta wata na farko zuwa yamma, za ka yi shi bisa ga lokuta, bisa ga dokarsa, da kuma bisa ga fassararsa za ka yi shi. Sai Musa ya yi magana da ya'yan Isra'ila su yi Bikin Ketarewa

a ranar goma sha huɗu ta watan, a cikin hamadar Sinai. Kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, haka ya'yan Isra'ila suka yi.

Kuma waɗansu maza waɗanda suka kasance marasa tsabta saboda taɓa gawa suka zo, kuma ba su iya yin Bikin Ketarewa a ranar nan, sai suka zo gaban Musa da Haruna a wannan rana. Sai waɗannan mutanen suka ce masa, Mu marasa tsarki ne saboda mutumin da ya mutu, to, don haka ba za mu kasa miƙa hadaya ga Ubangiji a lokacinsa tare da sauran Isra'ilawa ba? Sai Musa ya ce musu, Ku tsaya a nan, zan ji abin da Ubangiji zai umarta game da ku. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ka yi magana ga ya'yan Isra'ila, ka ce, duk mutumin da ya zama marar tsarki saboda gawa, ko yana kan tafiya mai nisa daga gare ku, ko a cikin tsararrakinku, zai yi Bikin Ketarewa ga Ubangiji a wata na biyu a rana ta goma sha huɗu. A lokacin yamma za su yi shi, kuma za su ci shi tare da burodi marar yisti da ganyayen daci. Ba za su bar kome daga gare shi har zuwa safiya, kuma ba za su fasa kashi daga gare shi ba, bisa ga dokar Bikin Ketarewa za su yi shi. Kuma duk mutumin da yake da tsarki, kuma ba ya kan tafiya mai nisa, amma ya kasa yin Bikin Ketarewa, za a hallaka ransa daga cikin mutanensa, domin bai kawo hadayar Ubangiji a lokacinta ba; wannan mutum zai ɗauki zunubinsa. Idan baƙo ya zo wurinku a ƙasarku ya yi Idin Ketarewa ga Ubangiji bisa ga dokar Idin Ketarewa da tsarinta, zai yi haka. Doka ɗaya za ta kasance a gare ku, baƙo da ɗan ƙasar.

Kuma a ranar da aka kafa tanti, girgije ya rufe tanti, gidan shaida, kuma da yamma akwai kamar siffar wuta a kan tanti har zuwa safiya. Haka ya kasance kullum, girgije yana rufe ta da rana, kuma siffar wuta da dare. Kuma lokacin da girgije ya tashi daga alfarwa, bayan haka ya'yan Isra'ila sun tashi, kuma a duk inda girgije ya tsaya, a can ya'yan Isra'ila suka kafa sansani. Bisa ga

umarnin Ubangiji ya'yan Isra'ila za su kafa sansani, kuma bisa ga umarnin Ubangiji za su tashi. A dukan ranakun da girgije yake inuwa a kan tabanakul, ya'yan Isra'ila za su kafa sansani. Kuma lokacin da aka ja girgije a kan tanti kwanaki masu yawa, ya'yan Isra'ila za su kiyaye tsaron Allah, kuma ba za su tashi ba. Kuma zai kasance a duk lokacin da girgije ya rufe tanti na kwanaki masu yawa, za su kafa sansani bisa ga umarnin Ubangiji, kuma za su tashi bisa ga umarnin Ubangiji. Kuma zai kasance a duk lokacin da girgije ya kasance daga yamma har zuwa safe, kuma girgije ya tashi a safe, to sai su tashi su tafi, ko da rana ko da dare. Lokacin da girgije ya daɗe yana inuwa a kanta har kwanaki da yawa, ya'yan Isra'ila za su kafa sansani ba za su tashi ba. Domin bisa ga umarnin Ubangiji za su tashi, sun kiyaye tsaron Ubangiji bisa ga umarnin Ubangiji a hannun Musa.

10

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, ka yi wa kanka kahoni biyu na azurfa, Za ka yi su da karfe da aka bubbuga, kuma za su kasance maka don kiran taron jama'a da kuma daga sansanonin. Kuma za ka busa su, sai a tara dukan jama'a a kofar Tentin Shaida. Idan amma a cikin ɗaya suka busa kaho, dukan shugabannin Isra'ila za su zo wurinka. Kuma za ku busa kaho don alama, sai waɗanda suke sansani a gabas za su tashi. Kuma za ku busa kaho don alama ta biyu, sai sansanonin da suke a Kudu su tashi, kuma za ku busa kaho don alama ta uku, sai sansanonin da suke kusa da teku su tashi, kuma za ku busa kaho don alama ta huɗu, sai sansanonin da suke wajen Arewa su tashi, da alama za su busa kaho a lokacin tashi nasu. Kuma lokacin da kuka tara jama'a, sai ku busa kaho, amma ba da alama ba. Kuma ya'yan Haruna maza, firistoci, za su busa kahoni, kuma wannan zai zama muku doka ta har abada a cikin tsararrakinku. Idan kuma kuka fita zuwa

yafi a kasarku gaba da abokan gāban da suka tsaya gaba da ku, kuma kuka busa fahoni, za a tuna da ku a gaban Ubangiji, kuma za a cece ku daga abokan gābanku. Kuma a cikin kwanakin farin cikinku, da kuma a bukukkuwanku, da kuma a sabon watanninku, za ku busa fahoni a kan hadayun fonawa, da kuma a kan hadayun cetonku, kuma wannan zai zama muku abin tunawa a gaban Allahnku. Ni ne Ubangiji Allahnku.

A shekara ta biyu, a wata na biyu, a rana ta ashirin ga watan, giwar ta tashi daga Tabanakul na Shaida. Kuma ya'yan Isra'ila sun tashi tare da kayayyaksu a cikin hamadar Sinai, sai girgije ya tsaya a hamadar Faran. Kuma sun tashi na farko saboda muryar Ubangiji ta hannun Musa.

Kuma sun tashi da tsari na sansanin ya'yan Yahuda na farko tare da karfinsu, kuma a kan karfinsu akwai Nahshon dan Aminadab. Kuma a kan karfin sojojin kabilar ya'yan Issakar, Natanael dan Sogar. Kuma a kan rundunar sojojin kabilar ya'yan Zebulun, Eliab dan Helon. Kuma za su rushe tentin, sa'an nan ya'yan Gedson maza da ya'yan Merari maza wadanda suke daukan tentin za su tashi.

Kuma suka tashi da tsarin sansanin Reuben tare da karfinsu, kuma a kan karfinsu akwai Elisur dan Sediur. Kuma a kan ikon kabilar ya'yan Saminu, Salamiyel dan Surisadai. Kuma a kan ikon kabilar ya'yan Gad, Elisaph dan Raguel. Kuma ya'yan Kahat za su tashi suna daukan kayayyaki masu tsarki, kuma za su kafa tentin har sai sun iso. Kuma za su tashi da tsari na sansanin Ephraim tare da karfinsu, kuma a kan karfinsu, Elishama dan Ammihud.

Kuma a kan sojojin kabilar ya'yan Manasse, Gamaliel dan Phadassur. Kuma a kan karfin kabilar ya'yan Benjamin, Abidan

ɗan Gideyoni. Kuma za su tashi tsarin sansanin ya'yan Dan, na ƙarshe daga cikin dukan sansanoni, tare da ƙarfinsu, kuma a kan ƙarfinsu, Ahiezer ɗan Ammishaddai. Kuma a kan ƙarfin sojojin kabilar ya'yan Asher, Phagiel ɗan Echran. Kuma a kan ƙarfin sojojin kabilar ya'yan Naftali, Ahira ɗan Enan. Waɗannan sojojin ya'yan Isra'ila ne, kuma sun tashi tare da ƙarfinsu.

Sai Musa ya ce wa Hobab ɗan Raguwal Bamidiyane, surukinsa Musa, Muna tashi zuwa wurin da Ubangiji ya ce, Wannan zan ba ku. Ka zo tare da mu, za mu yi maka alheri, domin Ubangiji ya yi alkawarin alheri game da Isra'ila. Kuma ya ce masa, Ba zan tafi ba, amma zan koma ƙasata da kuma wurin dangin jikina. Kuma ya ce, Kada ka yashe mu, domin ka kasance tare da mu a cikin jeji, kuma za ka kasance a cikinmu dattijo. Kuma zai kasance idan ka tafi tare da mu, duk abubuwan alheri waɗanda Ubangiji zai yi mana, za mu yi maka su ma da kyau.

Suka tashi daga dutsen Ubangiji tafiyar kwanaki uku, akwatin alkawarin Ubangiji kuwa ya sha gabansu tafiyar kwanaki uku don ya nemo musu wurin hutu. Sai ya faru lokacin da ake ɗaga akwatin alkawari, sai Musa ya ce, Ka tashi Ubangiji, bari abokan gaban Ka su watse, bari dukan masu ƙin Ka su gudu. Kuma a lokacin hutawa ya ce, Ka dawo, ya Ubangiji, zuwa ga dubban-dubban da dubu goma-goma na Isra'ila. Kuma girgijen ya kasance yana yin inuwa a kansu da rana, lokacin da ake ɗaga su daga sansani.

11

Kuma mutanen suna gunaguni da mugunta a gaban Ubangiji, Ubangiji kuwa ya ji, sai ya yi fushi, wuta kuma ta ƙone a cikinsu daga wurin Ubangiji, ta cinye wani yanki na sansanin. Kuma mutane suka yi kuka zuwa ga Musa, sai Musa ya yi addu'a ga

Ubangiji, sai wutar ta daina. Aka kira sunan wannan wuri Konewa, domin wuta ta kone a cikinsu daga wurin Ubangiji. Kuma waɗanda suka haɗu da su sun yi marmarin sha'awa, suka zauna suna kuka tare da ya'yan Isra'ila, suka ce, Wa zai ciyar da mu da nama? Mun tuna da kifin da muka ci a Masar kyauta, da kankana, da guna, da alhasa, da albasa, da tafarnuwa. Yanzu amma ran mu ya bushe gaba ɗaya, babu kome face Manna a idanunmu. Amma manna kamar iri coriander yake, kuma siffarsa kamar kristal ce. Kuma mutane sun yi ta yawo suna tattarawa, suna nika shi a injin nika, suna daka shi a turmi, suna dafa shi a tukunya, suna yin waina da shi, kuma ɗanɗanonsa ya kasance kamar wainan da aka yi da mai. Kuma lokacin da raba ta sauko a kan sansani da dare, manna ma takan sauko tare da ita.

Kuma Musa ya ji kukansu bisa ga iyalansu, kowane a bakin kofarsa, sai Ubangiji ya yi fushi kwarai, kuma a gaban Musa abin ya zama mugu. Kuma Musa ya ce wa Ubangiji, Don me ka azabtar da bawanka, kuma don me ban sami tagomashi a gabanka ba, har ka dora nauyin mutanen nan a kaina? Ba ni ba ne na ɗauki a cikin ciki dukan mutanen nan, ko kuwa ni ne na haife su? Don me kake ce mini, Dauki shi zuwa cikin kirjinka, kamar yadda mai reno take daga jariri mai shayarwa, zuwa kasar da ka rantse wa ubanninsu? Daga ina zan sami nama in ba wa dukan mutanen nan? Domin suna kuka a gare ni, suna cewa, ba mu nama mu ci. Ba zan iya ɗaukar mutanen nan ni kaɗai ba, domin wannan magana ta fi nauyi a gare ni. Idan haka kake yi mini, to ka kashe ni gaba ɗaya, idan na sami jinkai a gare ka, domin kada in ga wahalar da nake ciki.

Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Ka tara mini maza saba'in daga cikin dattawan Isra'ila, waɗanda kai kanka ka sani cewa su ne dattawan mutane da marubuta, ka kawo su zuwa Tentin Shaida,

su tsaya a can tare da kai. Kuma zan sauko, zan yi magana a can tare da kai, zan cire daga ruhun da yake a kanka, in sa shi a kansu, za su taimake ka daukar nauyin mutane, ba za ka dauka shi kai kadai ba. Kuma ka fada wa mutane, ku tsarkake kanku don gobe, kuma za ku ci nama, domin kun yi kuka a gaban Ubangiji, kuna cewa, wa zai ciyar da mu nama? Domin yana da kyau a gare mu a Masar, kuma Ubangiji zai ba ku nama don ci, kuma za ku ci nama. Ba rana daya za ku ci ba, ba biyu ba, ba kwana biyar ba, ba kwana goma ba, ba kuma kwana ashirin ba, Har zuwa wata daya za ku ci, har sai ya fita daga hancinku, kuma zai zama muku abin kyama, domin kun yi rashin biyayya ga Ubangiji wanda yake a cikinku, kuma kuka yi kuka a gabansa kuna cewa, Me ya sa muka fita daga Masar? Kuma Musa ya ce, mutanen sun kai sojojin kafa dubu dari shida, wadanda nake a cikinsu, kuma kai ka ce, zan ba su nama su ci, kuma za su ci har tsawon wata, Ba tumaki da shanu za a yanka musu, kuma zai ishe su? Ko kuma dukan kfin teku za a tattara musu, kuma zai ishe su? Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Hannun Ubangiji ba zai isa ba? Yanzu za ka sani ko maganata za ta same ka ko a'a.

Sai Musa ya fita, ya yi magana da mutane game da kalmomin Ubangiji, ya tattara maza saba'in daga cikin dattawan mutane, ya kuma kafa su kewaye da tanti. Ubangiji kuwa ya sauko cikin girgije, ya yi magana da shi, ya dauki daga ruhun da yake a kansa, ya sa shi a kan mutum saba'in wadanda suke dattawa. Sa'ad da Ruhun ya sauka a kansu, sai suka yi annabci, amma ba su kara ba. Kuma an bar maza biyu a cikin sansani, sunan daya Eldad, sunan na biyu kuma Medad, sai Ruhu ya sauko a kansu, wadannan kuwa suna cikin wadanda aka rubuta sunayensu, amma ba su zo wurin tenti ba, suka yi annabci a cikin sansani. Kuma saurayin ya ruga zuwa, ya ba Musa labari, ya ce, Eldad da Medad suna annabci a cikin sansani. Sai Yoshuwa dan Nun, wanda yake tsaye kusa da

Musa, wanda aka zaɓa, ya amsa ya ce, Ubangijina Musa, ka hana su. Sai Musa ya ce masa, Kana kishi domina ne? Da ma dukan mutanen Ubangiji su zama annabawa, lokacin da Ubangiji ya ba su Ruhunsa! Sai Musa ya koma sansani shi da dattawan Isra'ila.

Sai ruhu ya fito daga wurin Ubangiji, ya kawo makware daga teku, ya jefa su a kan sansani, tafiyar yini daga wannan gefe, da tafiyar yini daga wancan gefe, kewaye da sansani, kusan kamu biyu tsayinsu daga kasa. Kuma mutanen suka tashi suka yi tattarawa dukan yini, da dukan dare, da dukan ranar kashegari, suka tattara makwarwa, wanda ya tattara kaɗan ya sami mudu goma, suka shimfiɗa su a kewaye da sansani don bushewar kansu. Naman har yanzu yana a cikin haɗoransu kafin ya kare, sai Ubangiji ya yi fushi da mutanen, Ubangiji kuwa ya buge su da babban bugu kwarai. Kuma aka kira sunan wannan wurin Kaburburan Sha'awa, domin a can suka binne mutanen masu sha'awa. Daga Kaburbura na Sha'awa, mutanen sun tashi zuwa Aseroth, kuma mutanen sun zauna a Aseroth.

12

Maryamu da Haruna suka yi magana a kan Musa saboda matar Ba'Habasha da ya aura, domin ya auri matar Ba'Habasha. Kuma suka ce, Ba da Musa kaɗai Ubangiji ya yi magana ba? Ba kuma gare mu ya yi magana ba? Ubangiji kuwa ya ji. Kuma Musa mutum ne mai tawali'u sosai fiye da dukan mutanen da suke a duniya. Sai Ubangiji ya ce nan take ga Musa da Haruna da Maryamu, Ku fita ku uku zuwa tentin shaida. Sai su ukun suka fita zuwa tentin shaida, sai Ubangiji ya sauko cikin ginshikin girgije, ya tsaya a bakin kofar tentin shaida, aka kira Haruna da Maryamu, sai su biyun suka fito. Sai ya ce musu, Ku saurari kalmomina, idan akwai annabi a cikinku na Ubangiji, zan bayyana kaina gare shi ta

wahayi, kuma zan yi magana da shi a cikin mafarki. Ba haka ba ne bawan na Musa, a cikin dukan gidan na amintacce yake. Baki da baki zan yi magana da shi a fili, ba ta hanyar kacici-kacici ba, kuma ya ga daukakar Ubangiji. To, me ya sa ba ku ji tsoron yin magana a kan bawana Musa? Kuma fushin Ubangiji ya sauka a kansu, sai ya tafi. Sai girgijen ya tashi daga tentin, sai ga Maryamu ta zama mai kuturta kamar kanƙara, sai Haruna ya dube ta Maryamu, sai ga ta zama mai kuturta. Sai Haruna ya ce wa Musa, Ina roƙonka shugaba, kada ka ɗora mana zunubi, domin mun yi aikin jahilci a cikin yadda muka yi zunubi. Kada ya zama kamar mutuwa, kamar ɓarnawar da take fitowa daga mahaifar uwa, wadda take cinye rabin namanta. Sai Musa ya yi kuka ga Ubangiji yana cewa, Ya Allah, ina roƙonka, ka warkar da ita. Ubangiji ya ce wa Musa, Idan mahaifinta ya tofa mata a fuska, ba za ta ji kunya har kwana bakwai ba? A keɓe ta waje da sansani kwana bakwai, sa'an nan bayan haka za ta shiga.

Kuma aka raba Maryamu a waje da sansani kwana bakwai, kuma mutanen ba su tashi ba, har sai an tsarkake Maryamu.

Bayan wannan, mutanen suka tashi daga Aserot, suka kafa sansani a jeji na Faran.

13

Ubangiji ya yi wa Musa magana yana cewa, Ka aiko wa kanka da maza, Kuma bari su leki asirin ƙasar Kan'anawa, wadda nake bayarwa ga ya'yan Isra'ila don mallaka. Za ka aika su, mutum ɗaya daga kowace kabila, bisa ga iyalan kakannin su, duk shugaba daga cikinsu.

Kuma Musa ya aiko su daga hamadar Faran bisa ga umurnin Ubangiji, dukansu maza ne shugabannin ya'yan Isra'ila. Kuma waɗannan sunayensu, na kabilar Ruben, Samwila ɗan Zakkur. Na kabilar Simeyona, Safat ɗan Suri. Na kabilar Yahuda, Kaleb ɗan Yefunne. Daga kabilar Issakar, Igal ɗan Yusufu. Na kabilar Efraim, Ause ɗan Nun. Na kabilar Benyamin, Falti ɗan Rafu. Daga kabilar Zebulun, Gudi'el ɗan Sudi. Daga kabilar Yusufu na ya'yan Manasse, Gaddi ɗan Susi. Na kabilar Dan, Ammiel ɗan Gemalli. Daga kabilar Asher, Sathour ɗan Mika'ilu. Daga kabilar Naftali, Nabi ɗan Sabi. Daga kabilar Gad, Gudi'el ɗan Maki. Waɗannan su ne sunayen mutanen da Musa ya aika don su leki asirin ƙasar, kuma Musa ya sanya wa Ause ɗan Nun suna Yoshuwa.

Sai Musa ya aiko su don su leki asirin ƙasar Kan'ana, ya kuma ce musu, Ku haura ta wannan jeji, za ku kuwa haura zuwa dutsen, Kuma za ku ga ƙasar yadda take, da mutanen da suke zaune a cikinta, ko suna da ƙarfi ko suna da rauni, ko kaɗan ne ko da yawa. Kuma menene ƙasar da waɗannan suke zaune a kanta, ko tana da kyau ko mummuna ce, kuma waɗanne ne biranen da waɗannan suke zama a cikinsu, ko suna cikin wuraren da aka gina katanga ko a wuraren da ba su da katanga. Kuma menene ƙasar, ko mai ƙarfi ko mai rauni, idan akwai itatuwa a cikinta, ko babu, kuma kun jajirce za ku karɓi daga ya'yan itatuwan ƙasar. Kuma ranakun, ranakun bazara, masu gaban inabi.

Kuma sun haura suka leki ƙasar daga hamadar Sin har zuwa Rehob, wajen shiga Hamath. Suka haura ta cikin hamada, suka tafi har zuwa Hebron, a can kuwa akwai Ahiman, Sheshai, da Talmai, zuriyar Anak. An gina Hebron shekara bakwai kafin a gina Tanis na Masar. Suka zo har zuwa Kwarin Tsiron Inabi, suka leki ƙasar, suka yanke reshe mai ɗauke da tsiron inabi ɗaya, suka ɗauka shi a kan sanduna, tare da rumman da ɓaure. Kuma suka

sanya wa wannan wurin suna Kwarin Nonon Inabi, saboda nonon inabi wanda ya'yan Isra'ila suka yanke daga can. Kuma suka koma daga can bayan sun binciki kasar, bayan kwana arba'in.

Suka tafi suka zo wurin Musa da Haruna da wurin dukan taron ya'an Isra'ila a cikin hamadar Faran a Kadesh, suka ba su rahoto tare da dukan taron, suka kuma nuna musu ya'an kasar. Suka ba shi labari suka ce, Mun je kasar da ka aiko mu, kasa mai zub da madara da zuma, ga ya'yan itacenta. Amma al'ummar da take zaune a can tana da karfin hali, kuma biranen suna da katanga, katangar suna da girma sosai, kuma mun ga zuriyar Anak a can. Kuma Amalek yana zaune a kasar Kudu, Hittawa, Hiwawa, Yebusawa, da Amorawa suna zaune a kasar tuddai, Kan'anawa kuma suna zaune kusa da teku da kuma kusa da kogin Urdun. Kuma Caleb ya sa mutane su yi shiru a gaban Musa, ya ce masa, A'a, amma bari mu haura, za mu haura mu ci kasar da gado, domin muna da karfin yin hakan. Kuma mutanen da suka haura tare da shi suka ce, Ba za mu haura ba, domin ba za mu iya hawa zuwa ga al'ummar ba, saboda suna da karfi fiye da mu. Kuma sun fito da mamaki game da kasar da suka leki asiri zuwa ga ya'yan Isra'ila, suna cewa: Kasar da muka wuce don leki asiri, kasa ce mai cinye mazaunanta, kuma dukan mutanen da muka gani a cikinta maza ne masu tsawo fiye da kima. Kuma a can mun ga dodanni, kuma mun kasance a gabansu kamar fara, amma haka ma mun kasance a gabansu.

14

Sai dukan taron jama'a suka daga muryarsu suka yi kuka, mutanen kuwa suka yi ta kuka dukan wannan dare. Kuma dukan ya'yan Isra'ila suka yi gunaguni a kan Musa da Haruna, kuma dukan taron ya ce musu, Da ma mun mutu a kasar Masar, ko a

cikin jeji wannan, da mun mutu! Don me Ubangiji yake shigar da mu zuwa wannan ƙasa don mu fādi a yaƙi? Matanmu da yaranmu za su zama ganima. Yanzu saboda haka, gara mu koma Masar. Suka ce wa juna, Bari mu naɗa shugaba mu koma Misira. Sai Musa da Haruna suka fādi rubda ciki a gaban dukan taron Isra'ilawa.

Amma Joshua ɗan Nun, da Caleb ɗan Jephunneh waɗanda suka leki asirin ƙasar, suka yage tufafinsu, Suka ce wa dukan taron Isra'ilawa, Ƙasar da muka bincika tana da kyau ƙwarai ƙwarai. Idan Ubangiji ya zaɓe mu, zai shigar da mu cikin wannan ƙasa, kuma zai ba mu ita, ƙasar da madara da zuma suke gudana a cikinta. Amma kada ku zama yan tawayen Ubangiji, ku kuma kada ku ji tsoron mutanen ƙasar, domin su abinci ne a gare ku, gama lokacinsu ya ƙare, amma Ubangiji yana tare da mu, kada ku ji tsoronsu.

Kuma dukan taron jama'a suka ce za su jajjefe su da duwatsu, amma ɗaukakar Ubangiji ta bayyana a cikin girgije a kan tentin shaida ga dukan ya'yan Isra'ila. Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Har yausha wannan jama'a za su ci gaba da tsokana ni? Har yausha ba za su gaskata ni ba duk da dukan alamu da na yi a cikinsu? Zan buga su da mutuwa, kuma zan hallaka su, kuma zan mai da kai da gidan mahaifinka al'umma mai girma, wadda ta fi wannan girma sosai. Kuma Musa ya ce wa Ubangiji, kuma Masar za ta ji, domin ka fitar da mutanen nan daga cikinsu da ƙarfinka. Amma kuma dukan mazaunan ƙasan nan sun ji cewa kai ne Ubangiji a cikin wannan jama'a, wanda ake ganinka fuska da fuska ya Ubangiji, kuma gizagizanka yana tsaye a kansu, kuma kana tafiya a gabansu da ginshikin girgije da rana, da ginshikin wuta da dare. Kuma za ka hallaka mutanen nan kamar mutum ɗaya, kuma al'ummai duk waɗanda suka ji sunan ka za su ce, suna cewa, Saboda rashin ikon

Ubangiji ya shigar da wannan mutane zuwa kasar da ya rantse musu, ya hallaka su a cikin jeji. Kuma yanzu bari a daukaka karfin Ka, ya Ubangiji, kamar yadda Ka fada cewa, Ubangiji mai hakuri, mai yawan jinkai, kuma mai gaskiya, yana dauke da rashin bin doka da rashin adalci da zunubi, amma da tsarkakewa ba zai tsarkake mai laifi ba, yana mayar da zunuban ubanni a kan ya'ya har zuwa tsara ta uku da ta huɗu. Ka yafe zunubin mutanen nan bisa ga babban jinkanka, kamar yadda ka yi musu alheri tun daga Masar har zuwa yanzu.

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Na yafe musu bisa ga maganarka. Amma ina raye ni, kuma yana raye sunana, kuma daukar Ubangiji za ta cika dukan kasa. Domin dukan mazan da suka ga daukakata, da alamu da na yi a Masar da kuma a cikin jeji, suka gwada ni sau goma, ba su kuwa saurari muryata ba, Lallai ba za su ga kasar da na rantse wa ubanninsu ba, sai dai ya'yansu wadanda suke tare da ni a nan, duk wadanda ba su san nagarta ko mugunta ba, kowane matashi marar gogewa, wadannan zan ba su kasar, amma duk wadanda suka tsokane ni, ba za su gan ta ba. Amma bawan na Kaleb, domin yana da wani ruhu a cikinsa, kuma ya bi ni, zan shigar da shi zuwa kasar da ya shiga a can, kuma zuriyarsa za ta gaji ta. Amma Amalek da Ba-Kan'ana suna zaune a cikin kwari, gobe ku juya ku koma ku tashi zuwa cikin jeji, ta hanyar Bahar Maliya.

Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, yana cewa, Har zuwa yaushen taron mugu wannan? Gunagunan ya'yan Israila da suke yi a gabana, wanda suka yi gunaguni game da ku, na ji. Na ce musu, ina raye ni, in ji Ubangiji, lalle yadda kuka yi magana a kunnuwana, haka zan yi muku. A cikin jeji wannan za su fadi gaɓoɓinku, da dukan wadanda aka bincika naku, da wadanda aka kirga naku daga shekara ashirin zuwa sama, duk wadanda suka yi

gunaguni a kaina. Idan ku za ku shiga kasar da na daga hannuna don ku zauna a kanta, sai dai Kaleb dan Yefunne, da Yoshuwa dan Nun. Amma yaran da kuka ce za su zama ganimu, zan shigar da su cikin kasar, za su kuwa gāji kasar da kuka ki. Kuma gaɓoɓinku za su fāɗi a cikin wannan jeji. Amma ya'yanku maza za su kasance suna yawo a cikin jeji shekara arba'in, kuma za su dauki fasikancin ku, har sai an cinye gawarwakin ku a cikin jeji. Bisa ga adadin kwanakin da kuka leki kasar, arba'in kwanaki, rana guda ga shekara, za ku dauki zunubanku na shekaru arba'in, kuma za ku san fushin hasalata. Ni Ubangiji na yi magana, lalle hakika haka zan yi ga wannan muguwar taro, wadda ta taru a kaina, a cikin wannan jeji za su kare, kuma a can za su mutu.

Kuma mutanen da Musa ya aika don su leki asirin kasar, bayan sun iso suka yi gunaguni game da ita ga taron, suka fitar da mugayen kalmomi game da kasar, Kuma mutanen da suka yi magana ta mugunta game da kasar sun mutu ta annoba a gaban Ubangiji. Kuma Yoshuwa dan Nun da Kaleb dan Yefunne sun rayu daga cikin waɗannan mutanen da suka tafi don su leki asirin kasar. Sai Musa ya faɗa waɗannan kalmomi ga dukan ya'yan Isra'ila, mutane kuwa suka yi baƙin ciki sosai.

Kuma sun tashi da wuri a safiya suka haura zuwa kan kololuwar dutsen, suna cewa, Duba, ga mu, za mu haura zuwa wurin da Ubangiji ya faɗa, domin mun yi zunubi. Sai Musa ya ce, Don me kuke keta maganar Ubangiji? Ba zai yi muku nasara ba. Kada ku hau, domin Ubangiji ba ya tare da ku, kuma za ku fāɗi a gaban abokan gābanku. Domin Amalek da Kan'anawa suna a can gaban ku, kuma za ku fāɗi da takobi, saboda kun juya baya kuna ƙin biyayya ga Ubangiji, kuma Ubangiji ba zai kasance tare da ku ba. Kuma sun tilasta kansu, suka haura zuwa kan kololuwar dutsen, amma akwatin alkawarin Ubangiji da Musa ba su motsa

daga sansani ba. Sai Amalek da Ba'kan-Kan'ana waɗanda suke zaune a wannan dutsen suka sauko, suka fatattake su, suka karkashe su har zuwa Horma, sa'an nan suka koma sansani.

15

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, yana cewa, Yi magana da ya'yan Isra'ila, Kuma za ku ce musu, lokacin da kuka shiga kasar da za ku zauna a ciki, wadda Ni nake ba ku, Kuma za ku yi hadayun konawa ga Ubangiji, cikakken hadayun konawa ko hadaya, don kara girman alkawari, ko bisa ga son rai, ko a cikin bukukkuwanku, ku yi kamshi mai dadi ga Ubangiji, idan kuwa daga shanu ko daga tumaki. Kuma zai kawo mai miƙawa kyautarsa ga Ubangiji, hadaya ta garin alkama mai laushi kashi goma na efah wanda aka haɗa da mai a cikin kashi huɗu na hin. Kuma ruwan inabi don hadaya ta sha, kashi huɗu na hin, za ku yi a kan hadaya ta konawa ko a kan hadaya. Ga kowane ɗan rago ɗaya za ka yi haka, hadaya mai kamshi mai dadi ga Ubangiji. Kuma ga ragon, lokacin da kuka miƙa shi a matsayin hadaya ta konawa ko hadaya, za ku shirya hadaya ta garin alkama mai kyau kashi biyu bisa goma wanda aka haɗa da mai kashi uku na hin, Kuma za ku kawo kashi uku na hin na ruwan inabi don hadaya ta sha, mai kamshi mai dadi ga Ubangiji.

Idan kuma kuka yi hadaya daga cikin shanu don hadaya ta konawa ko hadaya don cika babban alkawari, ko don hadaya ta salama ga Ubangiji, Kuma zai kawo a kan maraƙin hadaya ta gari mai laushi kashi uku bisa goma da aka haɗa da mai, rabin hin. Kuma ruwan inabi don hadaya ta sha, rabin hin, hadaya ce mai kamshi mai dadi ga Ubangiji.

Haka za ka yi ga ɗan maraki guda ɗaya, ko ga rago guda ɗaya, ko ga ɗan rago guda ɗaya daga cikin tumaki ko daga cikin awaki. Bisa ga adadin waɗanda idan kun yi, haka za ku yi ga kowane ɗaya, bisa ga adadinsu.

Duk ɗan ƙasa zai yi haka don mika irin waɗannan haɗayu don ƙanshin da yake daɗi ga Ubangiji. Idan amma baƙo a cikinku ya zo a ƙasarku, ko wanda zai kasance a cikinku a cikin tsararrakinku, kuma ya yi haɗaya mai ƙanshi mai daɗi ga Ubangiji, kamar yadda kuke yi ku, haka taron jama'a zai yi ga Ubangiji.

Doka ɗaya za ta kasance a gare ku da baƙi waɗanda suke zaune a cikin ku, doka ta maɗawwama zuwa tsararraki naku, kamar yadda kuke, haka baƙo zai kasance a gaban Ubangiji. Doka ɗaya za ta kasance kuma ƙa'ida ɗaya za ta kasance a gare ku da kuma ga baƙon da yake zama a cikin ku.

Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Yi magana da ya'yan Isra'ila, kuma ka faɗa musu, sa'ad da kuke shiga ƙasar da zan kai ku a can, Kuma zai zama a duk lokacin da kuke cin buroɗin ƙasar, za ku ware haɗaya ta musamman ga Ubangiji, farkon ya'yan kullu naku. Buroɗi za ku keɓe a matsayin haɗaya, kamar yadda ake keɓe haɗaya daga masussuka, haka za ku keɓe shi, Farkon ya'yan itatuwan kullu naku, za ku ba Ubangiji haɗaya a cikin dukan tsararrakinku.

Amma duk lokacin da kuka yi laifi kuma ba ku bi dukan waɗannan umarnai da Ubangiji ya yi wa Musa magana ba, kamar yadda Ubangiji ya umarce ku ta hannun Musa, tun daga ranar da Ubangiji ya umarce ku har zuwa gaba ga tsararrakinku, Kuma zai kasance idan daga idanun taron ya faru ba da gangan ba, sai dukan taron za su yi ɗan maraki ɗaya daga shanu marar aibi don

hadaya ta konawa don kamshi mai dadi ga Ubangiji, da hadayar wannan da hadaya ta sha nasa bisa ga tsari, da dan akuya daya daga awaki don zunubi. Kuma firist zai yi kafara game da dukan taron ya'yan Isra'ila, kuma za a gafarta musu, domin ba da gangan ba ne, kuma su kansu sun kawo kyautarsu hadaya ga Ubangiji saboda zunubinsu a gaban Ubangiji, saboda abubuwan da suka yi ba da gangan ba. Kuma za a gafarta wa dukan taron ya'yan Isra'ila, da kuma baƙon da yake zaune tare da ku, domin dukan mutanen ba da gangan suka yi ba.

Idan kuma wani mutum ya yi zunubi ba da gangan ba, zai kawo akuya daya mai shekara daya don zunubi. Kuma firist zai yi kafara game da ran wanda ya yi zunubi ba da gangan ba, wanda ya yi zunubi ba da nufin ba a gaban Ubangiji, don ya yi kafara domin sa. Ga dan kasa a cikin ya'yan Isra'ila, da kuma ga baƙo wanda yake zaune a cikinsu, doka daya za ta kasance a gare su, wanda idan ya yi wani abu ba da gangan ba.

Kuma duk wanda ya yi zunubi da gangan, ko dan kasa ne ko baƙo, yana tsokana Allah, za a hallaka wannan mutum daga cikin mutanensa, Domin ya raina maganar Ubangiji, kuma ya watsar da umarnansa, lalle za a hallaka wannan rai kaƙaf, zunubinta yana a cikinta.

Kuma ya'yan Isra'ila suna a cikin jeji, sai suka sami wani mutum yana tattara itace a ranar Asabbaci. Kuma suka kawo shi waƙanda suka same shi yana tattara itace a ranar Asabbaci zuwa ga Musa da Haruna, da kuma zuwa ga dukan taron ya'yan Isra'ila. Kuma suka ajiye shi a gidan yari, domin ba su yanke shawara a kan abin da za su yi da shi ba. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Lalle ne a kashe mutumin da mutuwa, dukan taron jama'a su jajjefe shi da duwatsu. Kuma dukan taron suka

fitar da shi zuwa wajen sansani, suka jajjefe shi da duwatsu a wajen sansani, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

Ubangiji ya ce wa Musa, yana cewa, Yi magana da ya'yan Isra'ila, ka fada musu su yi wa kansu bangarori a gefen tufafinsu daga tsara zuwa tsara, kuma ku sanya zare mai shudi a kan bangarorin gefen. Kuma zai kasance gare ku a cikin digon, za ku gan su, za ku tuna da dukan umarnin Ubangiji, za ku yi su, ba za ku karkata ba bayan tunaninku da idanunku wadanda kuke bin karuwanci da su, domin ku tuna ku kuma aikata dukan umarnina. Kuma za ku zama masu tsarki ga Allahnku. Ni ne Ubangiji Allahnku wanda ya fitar da ku daga kasar Masar, don in zama Allahnku, Ni ne Ubangiji Allahnku.

16

Kuma Kora dan Isahara, dan Kohat, dan Lawi ya yi magana, da Datan da Abiram ya'yan Eliyab, da On dan Falet, dan Ruben, Kuma suka tashi a gaban Musa, maza daga ya'yan Isra'ila hamsin da dari biyu, shugabannin taro, wadanda aka kira ga majalisar, maza masu suna. Sun hada kai a kan Musa da Haruna, suka ce, Ku riƙe wannan gare ku: dukan jama'a duka masu tsarki ne, kuma Ubangiji yana tare da su. Don me kuke daga kanku a kan jama'ar Ubangiji? Kuma da ya ji haka, Musa ya fadi rubda ciki. Kuma ya yi magana da Kora da dukan taron nasa, yana cewa, Allah ya ziyarci kuma ya san wadanda suke Nasa da masu tsarki, kuma ya kawo su kusa da kansa, wadanda kuma ya zaɓa wa kansa, ya kawo su kusa da kansa. Wannan ku yi, ku dauki farantan wuta wa kanku Korah, da dukan taron sa, Kuma ku sanya wuta a kansu, ku kuma sanya turare a kansu a gaban Ubangiji gobe, mutumin da Ubangiji ya zaɓa, wannan mai tsarki ne. Ya isa muku, ya'yan Lawi. Kuma Musa ya ce wa Korah, ku saurare ni, ya'yan Lawi maza. Wannan

ba karamin abu ba ne a gare ku, cewa Allah na Isra'ila ya raba ku daga taron Isra'ila, kuma ya kawo ku kusa da kansa don yin hidimar alfarwar Ubangiji, kuma don tsayawa a gaban alfarwa don bauta musu? Kuma ya kusantar da kai da dukan yan'uwanaka ya'yan Lawi tare da kai, amma har yanzu kuna neman ku yi hidimar firistoci? Haka kai da dukan taron ka wanda aka tara zuwa ga Allah, kuma wane ne Haruna, har kuke gunaguni a kansa?

Kuma Musa ya aika a kira Dathan da Abiram ya'yan Eliab, suka kuwa ce, Ba za mu hau ba. Shin wannan ba karamin abu ba ne, cewa ka haura da mu zuwa kasa mai zuba da madara da zuma don ka kashe mu a cikin jeji, kuma har yanzu kana yi mana mulki? Mai mulki kai ne, kuma kai zuwa kasa mai gudana madara da zuma ka shigar da mu, kuma ka ba mu gādo na fili da gonakin inabi? Idanuwan mutanen nan za ka kwaƙule? Ba za mu hau ba. Kuma Musa ya yi bakin ciki sosai, sai ya ce wa Ubangiji, Kada ka kula da hadayarsu, ban ɗauki wani abu mai kyau daga gare su ba, kuma ban cutar da ɗayansu ba. Sai Musa ya ce wa Kore, Ka tsarkake taronka, ku kuma kasance a shirye a gaban Ubangiji kai da Haruna da su gobe, Kuma ku ɗauka kowane mutum farantin wuta nasa, ku sa turare a kansu, ku kawo a gaban Ubangiji kowane mutum farantin wuta nasa, farantan wuta ɗari biyu da hamsin, kai da Haruna kuma kowane mutum farantin wuta nasa.

Kuma kowane ɗaya ya ɗauki farantin kona turare nasa, suka sa wuta a kansu, suka ɗora turare a kansu, suka tsaya a bakin ƙofofin Tentin Shaida, Musa da Haruna. Kuma Kora ya tara dukan taron sa a kansu a kofar Tentin Shaida, sai ɗaukakar Ubangiji ta bayyana ga dukan taron. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, yana cewa, Ku raba kanku daga tsakiyar wannan taron, zan kuwa cinye su nan take. Suka fāɗi rubda ciki, suka ce, Ya

Allah, Allah na ruhoƙi da dukan halittu masu nama, idan mutum ɗaya ne ya yi zunubi, shin fushin Ubangiji zai sauko a kan dukan jama'a? Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da taron jama'a, ka ce, Ku janye daga kewayen taron jama'ar Korah.

Sai Musa ya tashi, ya tafi wurin Dathan da Abiram, dukan dattawan Isra'ila kuwa suka tafi tare da shi. Kuma ya yi magana ga taron jama'a, yana cewa, Ku rabu da tentunan waɗannan mutane masu taurin kai, kuma kada ku taɓa kowane abin da yake nasu, don kada ku hallaka tare da su a cikin dukan zunubansu. Suka nisanta daga kewayen tentin Korah, Dathan da Abiram kuwa suka fito suka tsaya a ƙofofin tentunansu tare da matansu, da ya'yansu, da kayansu.

Kuma Musa ya ce, Ta wannan za ku san cewa Ubangiji ne ya aiko ni in yi dukan waɗannan ayyuka, ba na kaina ba. Idan bisa ga mutuwar dukan mutane waɗannan za su mutu, idan kuma bisa ga duban dukan mutane dubawa za ta kasance nasu, to ba Ubangiji ya aiko ni ba. Amma ko a cikin wahayi Ubangiji zai nuna, kuma ƙasa ta buɗe bakinta za ta haɗiye su, da gidajensu, da tentunansu, da dukan abin da yake nasu, kuma za su sauka da rai zuwa jahannama, kuma za ku sani cewa waɗannan mutane sun tsokane Ubangiji.

Kamar yadda ya daina faɗin dukan waɗannan kalmomi, sai ƙasa ta tsage a ƙarƙashinsu. Aka buɗe ƙasa, ta kuma haɗiye su da gidajensu, da dukan mutanen da suke tare da Korah, da dabbobinsu. Kuma sun gangara da kansu, tare da dukan abin da yake nasu a raye zuwa jahannama, ƙasa kuwa ta rufe su, suka hallaka daga tsakiyar taron. Kuma dukan Isra'ila waɗanda suke kewaye da su sun gudu daga muryarsu, suna cewa, Kada ƙasa ta

hadiye mu. Kuma wuta ta fito daga wurin Ubangiji, ta cinye mutane hamsin da dari biyu waɗanda suke miƙa turare.

17

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Kuma zuwa ga Eleyazar ɗan Haruna firist, ɗauki firepans na tagulla daga tsakiyar waɗanda aka ƙone, kuma wutar baƙo wannan a watsa a can, domin sun tsarkake firepans na masu zunubi waɗannan da rayukansu, Kuma ka yi su faranti da aka buɗe don rufin bagadi, domin an miƙa su a gaban Ubangiji kuma aka tsarkake su, kuma suka zama alama ga ya'yan Isra'ila. Kuma Eleazar ɗan Haruna firist ya ɗauki farantan wuta na tagulla, duk waɗanda waɗanda aka ƙone suka kawo, kuma suka kara su a matsayin abin rufe bagade. Abin tunawa ga ya'yan Isra'ila, domin kada wani baƙo wanda ba shi ne daga zuriyar Haruna ba ya zo ya ɗora turare a gaban Ubangiji, kuma kada ya zama kamar Kora da taronsa, kamar yadda Ubangiji ya faɗa ta hannun Musa gare shi.

Kuma ya'yan Isra'ila suka yi gunaguni a washegari a kan Musa da Haruna, suna cewa, Ku kun kashe mutanen Ubangiji. Kuma ya faru a lokacin da taron jama'a suka taru a kan Musa da Haruna, suka ruga zuwa tentin shaida, sai girgije ya rufe shi, kuma ɗaukakar Ubangiji ta bayyana. Sai Musa da Haruna suka shiga gaban Tentin Shaida. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, yana cewa, Ku tashi daga tsakiyar wannan taron, zan kuwa cinye su nan take, sai suka fāɗi rubda ciki. Sai Musa ya ce wa Haruna, 'Dauki majemaren wuta, ka ɗora wuta a kansa daga bagade, ka zuba turare a kansa, ka ɗauka da sauri zuwa sansani, ka yi kafara dominsu, gama fushi ya fito daga gaban Ubangiji, ya fara halaka mutane. Kuma Haruna ya ɗauka kamar yadda Musa ya faɗa masa, ya gudu zuwa cikin taron jama'a, kuma tuni annobar ta

fara a cikin mutane, sai ya sa turare ya kuma yi kafara domin mutane. Kuma ya tsaya tsakanin matattu da masu rai, sai annobar ta daina. Kuma matattu a cikin annobar sun zama dubu goma sha huɗu da ɗari bakwai, ban da waɗanda suka mutu saboda Korah. Kuma Haruna ya koma zuwa ga Musa a kofar Tentin Shaida, annoba kuwa ta daina.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da ya'yan Isra'ila, ka ɗauki daga gare su sanda-sanda bisa ga gidajen iyayensu daga dukan shugabanninsu, bisa ga gidajen iyayensu, sanduna goma sha biyu, ka rubuta sunan kowane mutum a kan sandarsa. Kuma ka rubuta sunan Haruna a kan sandan Lawi, domin sanda daya ce ta kabilar gidan kakannin su za su bayar. Kuma za ka sanya su a cikin tentin shaida, a gaban shaida, inda zan bayyana kaina gare ka a can. Kuma mutumin da zan zaɓa shi, sandarsa za ta tsira, kuma zan kawar da gunagunan ya'yan Isra'ila daga gare ni, waɗanda suke yi muku gunaguni.

Sai Musa ya yi magana da ya'yan Isra'ila, suka ba shi duka sarakunansu sanda ɗaya-ɗaya ga kowane sarki, bisa ga gidajen iyayensu, sanduna goma sha biyu, kuma sandar Haruna tana a tsakanin sandunansu. Sai Musa ya ajiye sandunan a gaban Ubangiji a cikin Tentin Shaida. Kuma ya faru a washegari, sai Musa da Haruna suka shiga cikin tentin shaida, sai ga sandar Haruna ta gidan Lawi ta yi tsiro, ta fitar da toho, ta yi fure, kuma ta ba da ya'yan itace. Kuma Musa ya fitar da dukan sanduna daga gaban Ubangiji zuwa ga dukan ya'yan Isra'ila, suka gani, kuma kowannensu ya ɗauki sandansa.

Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Ajiye sandan Haruna a gaban Akwatin Alkawari don ajiyewa, ya zama alama ga yan tawayen, don gunaguninsu ya daina daga gare ni, kada su mutu. Kuma

Musa da Haruna suka yi kamar yadda Ubangiji ya umarce Musa, haka suka yi. Sai ya'yan Isra'ila suka ce wa Musa, Duba, mun halaka, mun bace, mun lalace. Duk wanda ya taɓa tabanakul na Ubangiji yana mutuwa, har zuwa karshe mu mutu?

18

Ubangiji ya ce wa Haruna, Kai da ya'yanka maza da gidan mahaifinka za ku ɗauki nauyin zunubai na abubuwa masu tsarki, kuma kai da ya'yanka maza za ku ɗauki nauyin zunubai na aikin firist dinku. Kuma kawo yan'uwanka kabila Lawi, mutanen mahaifinka, kusa da kanka, bari su haɗu da kai, su yi maka hidima, kai da ya'yanka maza za ku kasance a gaban tentin shaida. Kuma za su kiyaye ayyukan gadin ka, da ayyukan gadin tabanakul. Amma ba za su kusaci kayayyakin masu tsarki ba, kuma ba za su kusaci bagade ba, don kada su mutu, su da ku. Kuma za a haɗa su zuwa gare ka, kuma za su yi tsaron tanti na shaida, bisa ga dukan ayyukan hidimar tanti, kuma baƙo ba zai kusace ka ba. Kuma za ku kiyaye masu gadin abubuwa masu tsarki, da masu gadin bagade, don kada fushi ya kasance a cikin ya'yan Isra'ila. Kuma ni na ɗauki yan'uwanku Lawiyawa daga cikin ya'an Isra'ila, kyauta da aka bayar ga Ubangiji, don su yi hidimar Tentin Shaida. Kuma kai da ya'yanka maza tare da kai za ku kiyaye firist dinku, bisa ga kowane hali na bagade, da abin da yake cikin labulen, kuma za ku yi hidimar ayyukan firist dinku a matsayin kyauta, kuma baƙon da ya kusace zai mutu.

Ubangiji ya yi magana da Haruna, ya ce, Duba, na ba ku aikin kiyaye farkon ya'yan itatuwa daga dukan abubuwan da aka keɓe gare ni daga ya'yan Isra'ila. Na ba ku su a matsayin lada, da kuma ga ya'yanku maza bayanku, a matsayin doka ta har abada. Kuma wannan bari ya zama a gare ku daga tsarkakakku abubuwa masu

tsarki na hadayu, daga dukan kyautai nasu, kuma daga dukan hadayunsu, kuma daga dukan laifofin su, kuma daga dukan zunubansu, duk abin da suke mayarwa mini daga dukan abubuwa masu tsarki, a gare ka zai zama kuma ga ya'yanka maza. A cikin Wuri Mai Tsarki na abubuwa masu tsarki za ku ci su; kowane namiji zai ci su, kai da ya'yanka maza; abubuwa masu tsarki za su zama a gare ka.

Kuma wannan zai zama naku na farko ya'yan itacen kyautai nasu, daga dukan hadayun ya'yan Isra'ila. Na ba ka su da ya'yanka maza da ya'yanka mata tare da kai, doka ce ta har abada. Duk mai tsabta a cikin gidanka zai ci su.

Duk farkon ya'yan mai, da duk farkon ya'yan ruwan inabi, da farkon ya'yan hatsi nasu, duk abin da suke bayarwa ga Ubangiji, gare ka na ba da su. Dukan farin ya'yan amfani da suke a cikin kasarsu, duk abin da suka kawo wa Ubangiji, naka ne, duk mai tsarki a cikin gidanka zai ci su.

Duk abin da aka keɓe a cikin ya'yan Isra'ila, naka zai zama. Kuma kowane buɗe mahaifa daga dukan nama, duk abin da suke miƙawa ga Ubangiji daga mutum har zuwa dabba, zai zama naka, amma za a fanshi ɗan fari na mutane da fansa, kuma ɗan fari na dabbobi marasa tsarki za ka fanshi. Kuma fansar sa, daga wata ɗaya, kimar shekel biyar ne, bisa ga shekel mai tsarki wanda ashirin obol suke. Sai dai ɗan farin maruƙa da ɗan farin tumaki, da ɗan farin awaki ba za ka fansa ba, tsarkaka ne, kuma jininsu za ka zuba a kan bagade, kitsensu kuma za ka miƙa hadaya don kanshin da yake ɗaɗi ga Ubangiji.

Kuma naman zai zama naka, kamar yadda kirjin na hadaya ta kaɗawa yake, haka ma hannun dama zai zama naka. Duk hadayar

abubuwa masu tsarki, duk abin da ya'yan Isra'ila suka keɓe ga Ubangiji, na ba ka da ya'yanka maza da ya'yanka mata tare da kai, doka ce ta har abada. Alkawarin gishiri ne na madawwami a gaban Ubangiji, gare ka da zuriyarka tare da kai.

Ubangiji ya yi magana da Haruna cewa, Ba za ka sami gādo a kasarsu ba, kuma ba za ka sami rabo a cikinsu ba, domin Ni ne rabonka da gādonka a tsakanin ya'yan Isra'ila.

Kuma ga ya'yan Lawi, duba, na ba su dukan zakka a Isra'ila a matsayin gādo, a maimakon hidimar da suke yi, domin suna hidima a Tentin Shaida. Kuma ya'yan Isra'ila ba za su kara zuwa cikin Tentin Shaida ba, don kada su dāuki zunubi mai kawo mutuwa. Kuma Balawe shi kansa zai yi hidimar tentin shaida, kuma su kansu za su dāuki zunubansu, doka ce ta har abada zuwa tsararrakinsu, kuma a cikin ya'yan Isra'ila ba za su gāji gādo ba. Domin zakkar ya'yan Isra'ila duk idan sun keɓe wa Ubangiji, hadaya na ba wa Lawiyawa a matsayin gādo, saboda wannan na faɗa musu cewa, a tsakanin ya'yan Isra'ila ba za su gāji gādo ba.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Kuma ga Lawiyawa za ka yi magana, ka ce musu, idan kun karɓa daga ya'yan Isra'ila zakan goma wanda na ba ku daga gare su a matsayin gādo, sai ku ware daga gare shi hadaya ga Ubangiji, zakan goma daga zakan goma. Kuma za a kiɗaya muku abubuwan da kuka ware kamar hatsi daga masussuka, da kuma hadaya daga wurin matsewar ruwan inabi. Haka za ku keɓe su, ku ma, daga dukan hadayun Ubangiji, daga dukan zakkokin ku, duk yawan abin da kuka karɓa daga ya'yan Isra'ila, kuma za ku ba da hadaya daga gare su ga Ubangiji, ga Haruna firist. Daga dukan kyautarku za ku ware hadaya ga Ubangiji, ko daga dukan ya'yan fari abin da aka tsarkake daga gare shi. Kuma za ku ce musu, lokacin da kuka

dauke farkon ya'yan daga gare shi, za a kirga wa Lawiyawa kamar amfanin masussuka, kuma kamar amfanin wurin matsin ruwan inabi. Kuma za ku ci shi a kowane wuri, ku da iyalanku, domin wannan lada ce a gare ku maimakon hidimar da kuke yi a cikin Tentin Shaida. Kuma ba za ku sha zunubi ta dalilinsa ba, idan kun dauke farkon ya'yan daga gare shi, kuma ba za ku kazantar da abubuwan tsarkaka na ya'yan Isra'ila ba, domin kada ku mutu.

19

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, yana cewa, Wannan ita dokar ta doka, duk abin da Ubangiji ya umarta, yana cewa: Yi magana ga ya'yan Isra'ila, kuma bari su kawo maka karsana ja marar aibi, wadda ba ta da aibi a cikinta, kuma wadda ba a taɓa sa mata karkiya ba. Kuma za ka ba da ita ga Eliazar firist, za su kuma fitar da ita waje da sansani zuwa wuri mai tsabta, sa'an nan za su yanka ta a gabansa. Kuma Eleyazar zai dauki daga jininta, kuma zai yayyafa a gaban tentin shaida daga jininta sau bakwai. Kuma za su kone ta a gabansa, fatar ta da naman ta da jinin ta tare da taki nata za a kone. Kuma firist zai dauki itacen al'ul da hyssop da jan kyalle, kuma za su jefa su a tsakiyar konewar karsana.

Kuma firist zai wanke tufafin sa, kuma zai yi wankan jikinsa da ruwa, kuma bayan haka zai shiga cikin sansani, kuma firist zai kasance marar tsarki har zuwa yamma. Kuma wanda yake kone ta zai wanke tufafinsa, kuma zai yi wanka jikinsa, kuma zai kasance marar tsarki har zuwa yamma. Kuma wani mutum mai tsabta zai tattara tokar karsanar, ya ajiye ta a waje da sansani a wuri mai tsabta, kuma za ta kasance ga jama'ar ya'yan Isra'ila don ajiyewa, ruwan tsarkakewa ne, tsarkakewa ce. Kuma mai tattara tokar karsanar zai wanke tufafinsa, kuma zai kasance marar tsarki har

zuwa yamma, kuma wannan zai zama doka ta har abada ga ya'yan Isra'ila da kuma bakin da suke zaune tare da su.

Mai taɓa gawar mutum zai zama marar tsarki har kwana bakwai. Wannan zai tsarkake kansa a rana ta uku da a rana ta bakwas, kuma zai zama tsarkakakke. Amma idan ba a tsarkake shi ba a rana ta uku da a rana ta bakwas, ba zai zama tsarkakakke ba. Duk wanda ya taɓa matacce daga ran mutum, idan ya mutu, kuma ba a tsarkake shi ba, alfarwar Ubangiji ya kazantar, za a hallaka ran nan daga Isra'ila, domin ruwan tsarkakewa ba a yayyafa a kansa ba, marar tsarki ne, har yanzu kazantarsa tana a cikinsa. Wannan ita ce doka: idan mutum ya mutu a cikin gida, duk wanda ya shiga gidan, da duk abin da yake a cikin gidan, za su zama marasa tsarki har kwana bakwai. Kuma duk wani kwano da aka buɗe wanda ba a daure shi da ɗaure ba, marar tsarki ne. Kuma duk wanda ya taɓa a kan filin wanda aka kashe ko matattu ko kashin ɗan adam ko kabari, zai kasance marar tsarki har kwana bakwai.

Kuma za su ɗauki wa marar tsarki daga tokar da aka kɔne ta tsarkakewa, sa'an nan su zuba mata ruwa mai rai a cikin tasa. Kuma zai ɗauki hyssop, kuma zai tsoma cikin ruwa mutum mai tsabta, kuma zai yayyafa a kan gidan, kuma a kan kayayyakin, kuma a kan rayukan, duk waɗanda suke a can, kuma a kan wanda ya taɓa kashin ɗan adam, ko na wanda aka kashe, ko na wanda ya mutu, ko na kabarin. Kuma mai tsarki zai yayyafa a kan marar tsarki a rana ta uku da kuma a rana ta bakwas, kuma za a tsarkake shi a rana ta bakwas, kuma zai wanke tufafinsa, kuma zai yi wanka da ruwa, kuma zai kasance marar tsarki har zuwa maraice. Kuma duk mutumin da ya kazantu amma ba a tsarkake shi ba, za a hallaka ransa daga cikin taron, domin ya kazantar da abubuwa masu tsarki na Ubangiji, saboda ba a yayyafa masa ruwan

tsarkakewa ba, marar tsarki ne. Kuma zai zama muku doka ta har abada, kuma wanda yake yayyafa ruwan tsarkakewa, zai wanke tufafinsa, kuma wanda ya taɓa ruwan tsarkakewa, zai zama marar tsarki har zuwa yamma. Kuma duk abin da marar tsarki ya taɓa, zai zama marar tsarki, kuma mutumin da ya taɓa shi, zai zama marar tsarki har zuwa yamma.

20

Kuma ya'yan Isra'ila, dukan taron jama'a, sun zo cikin hamadar Sin a wata na farko, mutanen kuwa suka zauna a Kadesh. A can Maryamu ta mutu, aka kuma binne ta a can. Kuma ba a samu ruwa ga taron jama'a, sai suka taru a kan Musa da Haruna. Kuma mutane sun yi gunaguni ga Musa, suna cewa, Da mun mutu a lokacin da yan'uwanmu suka hallaka a gaban Ubangiji! Kuma me ya sa kuka kawo taron Ubangiji zuwa cikin wannan jeji don a kashe mu da dabbobinmu? Kuma don me wannan? Kun fito da mu daga Masar, don zuwa cikin wannan mugun wuri, wurin da ba a shuka ba, ba ya'yan 6aure ba, ba inabi ba, ba rumman ba, kuma ba ruwan sha.

Kuma Musa da Haruna suka zo daga gaban taron jama'a zuwa kofar Tentin Shaida, suka fādi rubda ciki, sai dāukakar Ubangiji ta bayyana a gare su. Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, 'Dauki sandanka, ka tara jama'a kai da Haruna dān'uwanka, ku yi magana da dutsen a gabansu, zai ba da ruwansa, za ku fitar musu da ruwa daga dutsen, ku shayar da jama'a da dabbobinsu. Sai Musa ya dāuki sandar da take a gaban Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarta. Sai Musa da Haruna suka tara jama'a a gaban dutsen, suka ce musu, Ku saurare mu, ku marasa biyayya! Shin daga wannan dutsen za mu fitar muku ruwa? Kuma bayan Musa ya daga hannunsa, ya buga dutsen da sanda sau biyu, sai ruwa mai

yawa ya fito, taron jama'a kuma ya sha, da dabbobinsu. Kuma Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, Saboda ba ku gaskata ba don tsarkake ni a gaban ya'yan Isra'ila, saboda wannan ba za ku ku shigo da wannan taron zuwa kasar da na ba su ba. Wannan shi ne ruwan Rigima, domin an zagi ya'yan Isra'ila a gaban Ubangiji, kuma an tsarkake shi a cikinsu.

Kuma Musa ya aika manzanni daga Kadesh zuwa sarkin Edom, yana cewa, Ga abin da dan'uwanka Isra'ila ya ce, kai ka san dukan wahalar da ta same mu. Kuma iyayenmu suka gangara zuwa Masar, muka kuma zauna a Masar kwanaki masu yawa, Masarawa kuwa suka wulakanta mu da iyayenmu. Kuma muka yi kuka zuwa ga Ubangiji, Ubangiji kuwa ya ji muryarmu, ya aiko da mala'ika, ya fitar da mu daga Masar, yanzu kuwa muna a birnin Kadesh, daga wani yanki na iyakokinku. Za mu bi ta kasar, ba za mu bi ta gonaki ba, ko ta gonakin inabi ba, ba kuwa za mu sha ruwa daga rijiyarka ba, za mu bi babbar hanya ta sarauta, ba za mu karkata dama ko hagu ba, har sai mun wuce iyakokin kasar. Sai Edom ya ce masa, Ba za ka wuce ta kasata ba, in ba haka ba, zan fito in yake ka. Kuma ya'yan Isra'ila suka ce masa, Za mu bi ta gefen dutsen. Idan kuwa muka sha ruwanka, ni da dabbobina, zan biya ka. Al'amarin ba kome ba ne kawai, za mu bi ta gefen dutsen. Amma ya ce, Ba za ka wuce ta wurina ba, sai Edom ya fita don ya sadu da shi tare da babban taro da karfi mai girma. Kuma Edom bai yarda ya bar Isra'ila su wuce ta cikin iyakokinsa ba, sai Isra'ila suka kauce masa. Kuma sun tashi daga Kadesh, kuma ya'yan Isra'ila, dukan taron, sun iso dutsen Hor.

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna a Dutsen Hor a kan iyakokin kasar Edom, yana cewa, A kara Haruna zuwa ga mutanensa, domin ba za ku shiga kasar da na ba ya'yan Isra'ila ba, saboda kun tsokane ni a ruwan zagi. Dauki Haruna da Eleyazar

dansa, ka kai su zuwa Dutsen Hor a gaban dukan taron. Kuma ka cire wa Haruna rigar sa, ka sa wa Eleyazar dansa, sa'an nan Haruna bayan an hada shi, bari ya mutu a can. Kuma Musa ya yi kamar yadda Ubangiji ya umarce shi, ya haura da shi zuwa Dutsen Hor a gaban dukan jama'ar. Kuma ya cire wa Haruna rigunan sa, ya kuma sa su wa Eleyazar dansa, sai Haruna ya mutu a kan kololuwar dutsen, sa'an nan Musa da Eleyazar suka sauko daga dutsen. Kuma dukan jama'a suka ga cewa Haruna ya mutu, sai dukan gidan Isra'ila suka yi kuka a kan Haruna har kwana talatin.

21

Kuma Sarkin Kan'ana Arad wanda yake zaune a jeji ya ji cewa Isra'ila ta zo ta hanyar Atarein, sai ya yi yaki da Isra'ila, ya kuma kama wadansu daga cikinsu ya kai su bauta. Kuma Isra'ila ya yi alkawari ga Ubangiji, ya ce, Idan ka ba da wannan mutane a farkashin ikona, zan hallaka su gaba daya tare da garuruwansu. Ubangiji kuwa ya ji muryar Isra'ila, ya kuma ba da Kan'anawa a farkashin ikonsu, ya kuma hallaka su da biranen su, suka kuma kira sunan wannan wuri, La'ananne.

Suka tashi daga Dutsen Hor, suka bi hanyar da take kaiwa Bahar Ja, suka kewaye kasar Edom, sai mutanen suka fi karfin hali a hanya. Kuma mutane suka yi magana a kan Allah da kuma a kan Musa, suna cewa, Don me wannan? Ka fitar da mu daga Masar don ka kashe mu a cikin jeji? Domin babu gurasa, kuma babu ruwa, kuma ranmu ya fi wannan gurasar marar amfani. Kuma Ubangiji ya aika da macizai masu kisa zuwa ga mutanen, suka kuwa cije su, sai mutane da yawa daga ya'yan Isra'ila suka mutu. Mutane suka zo wurin Musa suna cewa, Mun yi zunubi, domin mun yi magana a kan Ubangiji, kuma a kanka. Saboda haka ka yi addu'a ga Ubangiji, ya cire macijin daga gare mu. Sai

Musa ya yi addu'a ga Ubangiji game da mutane, Ubangiji kuwa ya ce wa Musa, Ka yi wa kanka maciji, ka kuma sanya shi a kan alama, kuma zai zama cewa idan maciji ya ciji mutum, duk wanda aka cije da ya gan shi zai rayu. Sai Musa ya yi maciji na tagulla, ya kafa shi a kan sanda, kuma sai ya zama cewa duk lokacin da maciji ya ciji wani mutum, in ya dubi macijin tagulla, sai ya rayu.

Kuma ya'yan Isra'ila sun tashi, suka kafa sansani a Obot. Suka tashi daga Oboth, suka kafa sansani a Achalga wanda yake a hayin gabas, a cikin jeji wadda take fuskantar Moab, wajen fitowar rana. Kuma daga can suka tashi, suka kafa sansani a kwarin Zared. Kuma daga can suka tashi suka kafa sansani a hayin Arnon a cikin jeji, wanda yake fitowa daga iyakokin Amoriyawa, domin Arnon iyaka ce ta Mowab, tsakanin Mowab da Amoriyawa. Saboda wannan an ce a cikin littafi, yaƙin Ubangiji ya kone Zahab, da rafuffukan Arnon. Kuma ya naɗa rafuffukan ruwa don zaunar da Er, kuma an kara su zuwa iyakokin Mowab.

Kuma daga can akwai rijiyar, wannan rijiya ce wadda Ubangiji ya ce wa Musa, Tara jama'a, zan kuwa ba su ruwa su sha. Sa'an nan Isra'ila ya rera wannan waka a kan rijiyar, Fara masa, ya rijiya, Sarakunan ƙasa sun tona shi, sarakunan al'ummai sun fafe shi a cikin mulkinsu, a lokacin da suke mulki. Kuma daga rijiya zuwa Manthanaein, kuma daga Manthanaein zuwa Naaliel, kuma daga Naaliel zuwa Bamoth, kuma daga Bamoth zuwa Ianin, wanda yake a cikin filin Moab, daga kwankolin dutsen da aka sassaka, wanda yake kallon wajen hamada.

Kuma Musa ya aika da dattawa zuwa Sihon sarkin Amoriyawa, da kalmomin zaman lafiya, yana cewa, Za mu wuce ta cikin ƙasarka, za mu bi hanya, ba za mu karkata ba, ko zuwa gona, ko zuwa gonar inabi. Ba za mu sha ruwa daga rijiyarka ba, za mu

bi babban hanya, har sai mun wuce iyakokin kasarka. Kuma Sihon bai ba Isra'ila damar wucewa ta cikin iyakokinsa ba, kuma Sihon ya tattara dukan mutanensa, kuma ya fita don yaƙi da Isra'ila zuwa cikin jeji, kuma ya zo Jahaz, kuma ya jajirce don yaƙi da Isra'ila. Kuma Isra'ila ya kashe shi da takobi, suka kuma mallaki kasarsa, daga Arnon har zuwa Jabbok, har zuwa yan Ammon, domin Jazer iyakar yan Ammon ce. Kuma Isra'ila ya ɗauki dukan waɗannan garuruwa, kuma Isra'ila ya zauna a cikin dukan garuruwan Amoriyawa, a Heshbon, da kuma a dukan garuruwan da suke kewaye da ita. Domin Heshbon birni ne na Sihon sarkin Amoriyawa, kuma ya yi yaƙi da sarkin Mowab a baya, suka kuma ɗauki dukan kasarsa, daga Aroer har zuwa Arnon. Saboda wannan masu warware kacici-kacici za su ce, ku zo zuwa Heshbon, domin a gina kuma a kafa birnin Sihon. Domin wuta ta fita daga Heshbon, harshen wuta daga birnin Sihon, kuma ta cinye har zuwa Moab, kuma ta haɗiye ginshiƙan Arnon. Kaiton ga kai Mowab, ka hallaka mutanen Kamosh, an ba da ya'yansu maza don a cece su, kuma ya'yansu mata kamammu ga Sihon sarkin Amoriyawa. Kuma irinsu zai hallaka, Heshbon har zuwa Daibon, kuma matan har yanzu sun kara kunna wuta a kan Moab.

Ya zauna kuwa Isra'ila a cikin dukan garuruwan Amoriyawa. Sai Musa ya aiko mutane su leki asirin Yazer, suka kuma ci ta da ƙauyukanta, suka kori Amoriyawan da suke zaune a can. Suka dawo, suka bi hanyar da ta kai Bashan, sai Og sarkin Bashan ya fito ya sadu da su, shi da dukan mutanensa don yaƙi a Edrei. Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Kada ka ji tsoronsa, domin na ba da shi a hannunka, da dukan mutanensa, da dukan kasarsa, kuma za ka yi masa kamar yadda ka yi wa Sihon sarkin Amoriyawa, wanda ya zauna a Heshbon. Kuma suka buge shi da ya'yansa maza, da dukan mutanensa, har ba a bar wani da rai ba, suka kuma gāji kasarsa.

Kuma ya'yan Isra'ila suka tashi suka kafa sansani a yammacin Mowab kusa da Kogin Urdun, daidai da Yeriko. Kuma da Balak dan Zippor ya ga dukan abin da Isra'ila ta yi wa Amoriyawa, Kuma Mowab ya ji tsoron mutanen sosai saboda sun yi yawa, kuma Mowab ya ji kyama daga gaban ya'yan Isra'ila. Sai Mowab ya ce wa majalisar dattawan Midiyan, Yanzu wannan taron za su lashe duk abin da yake kewaye da mu, kamar yadda dan maraki yake lashen koren ciyawa daga filin. Balak dan Seffor kuwa sarki ne na Mowab a lokacin nan. Kuma ya aika jakadai zuwa Bala'am dan Be'or na Fetor, wanda yake a kan kogin kasar mutanensa, don ya kira shi, yana cewa, Duba, mutane sun fito daga Masar, kuma duba, sun rufe fuskar kasa, kuma suna zaune kusa da ni. Kuma yanzu zo ka la'anta mini mutanen nan, domin suna da karfi fiye da mu, ko kuwa mu za mu iya cin su da yaki, don in kore su daga kasar, domin na san cewa duk wanda ka yi wa albarka, yana albarkatacce, kuma duk wanda ka la'anta, yana la'anannen. Kuma majalisar dattawan Mowab da majalisar dattawan Midiyan suka tafi, suna riƙe da kuɗin duba a hannuwansu, suka zo wurin Bala'am, suka fada masa maganar Balak. Sai ya ce musu, Ku kwana a nan daren nan, zan kuwa amsa muku bisa ga abin da Ubangiji zai fada mini, sai shugabannin Mowab suka zauna tare da Bala'am.

Sai Allah ya zo wurin Bala'am, ya ce masa, Wane ne waɗannan mutane a wurinka? Kuma Bala'am ya ce wa Allah, Balak dan Seffor, sarkin Mowab, ya aiko su wurina yana cewa, Duba, mutane sun fito daga Masar, kuma sun rufe fuskar kasa, kuma wannan yana zaune kusa da ni, kuma yanzu zo ka la'anta mini shi, ko zan iya buga shi, in kuma kore shi daga kasar. Kuma Allah ya ce wa Balaam, Ba za ka tafi tare da su ba, kuma kada ka

la'anci mutanen, domin suna da albarka. Kuma Bala'am ya tashi da safe, ya ce wa shugabannin Balak, Ku koma wurin ubangijinku, Allah bai yarda in tafi tare da ku ba. Sai sarakunan Mowab suka tashi suka zo wurin Balak, suka ce, Bala'am bai yarda ya tafi tare da mu ba.

Kuma Balak ya kara aika sarakuna da yawa, waɗanda suka fi waɗannan daraja. Suka zo wurin Bala'am, suka ce masa, Ga abin da Balak ɗan Siffor ya ce, Ina rokonka kada ka ƙi zuwa wurina. Da girmamawa zan girmama ka, kuma duk abin da ka faɗa zan yi maka, saboda haka zo ka la'anci mini mutanen nan. Sai Bala'am ya amsa ya ce wa sarakunan Balak, Ko da Balak ya ba ni gidansa cike da azurfa da zinariya, ba zan iya ketare maganar Ubangiji Allah ba, in yi wani abu karami ko babba bisa ga tunanina. Kuma yanzu ku ma ku jira a nan wannan dare, don in san abin da Ubangiji zai ƙara faɗa mini. Kuma Allah ya zo wurin Bala'am da dare, ya ce masa, idan waɗannan mutane sun zo don kiran ka, tashi ka bi su, amma duk abin da zan faɗa maka, wannan za ka yi.

Kuma Bala'am ya tashi da safe, ya yi wa jakinsa sirdi, kuma ya tafi tare da sarakunan Mowab. Kuma Allah ya yi fushi saboda ya tafi, sai mala'ikan Allah ya tashi don tsaya masa, a lokacin da yake kan jakinsa tare da bayinsa biyu. Kuma da jaki ya ga mala'ikan Allah yana tsaye a hanya, da takobi a zare a hannunsa, sai jaki ya karkata daga hanya ya tafi fili, sai ya buga jaki da sandansa don ya mayar da ita hanya.

Kuma mala'ikan Allah ya tsaya a cikin magudanar ruwa na gonar inabi, shinge daga nan da shinge daga nan. Kuma da jaki ta ga mala'ikan Allah, sai ta matsa kanta zuwa bango, ta kuma murkushe kafar Bala'am a bango, sai ya ƙara buga ta.

Sai mala'ikan Allah ya kara tafiya ya tsaya a wani wuri maƙarƙashiya inda ba za a iya karkata dama ko hagu ba. Kuma da jaƙi ya ga mala'ikan Allah, sai ya zauna a ƙarƙashin Bala'am, sai Bala'am ya fusata, ya kuma buga jaƙin da sanda. Kuma Allah ya buɗe bakin jaƙin, sai ta ce wa Bala'am, Me na yi maka da ka buge ni sau uku haka? Sai Balaam ya ce wa jaƙi, Ka yi mini ba'a, kuma da a ce ina da takobi a hannuna, da na riga na soke ka. Sai jaƙi ta ce wa Balaam, Ashe, ba ni ba ce jaƙin naka wanda ka hau tun daga ƙuruciyarka har yau? Ashe, na taɓa yin maka haka ba tare da dalili ba? Sai ya ce, A'a. Allah ya buɗe idanun Balaam, sai ya ga mala'ikan Ubangiji yana tsaye a hanya, da takobi a zararriyar hannu, sai ya sunkuya ya yi sujada da fuskarsa. Sai mala'ikan Allah ya ce masa, Don me ka buga jaƙin ka sau uku wannan? Duba, ni na fito don in tsai da kai, domin hanyar ka ba ta dace a gabana ba. Jaƙin ta gan ni, ta kauce mini sau uku wannan. Kuma idan ba ta karkata ba, yanzu don haka da na kashe kai, amma da na ajiye waccan. Sai Balaam ya ce wa mala'ikan Ubangiji, Na yi zunubi, domin ban sani ba cewa kai ka tsaya mini a hanya don saduwa da ni, yanzu kuwa idan ba ya gamsar da kai, zan koma. Sai mala'ikan Allah ya ce wa Bala'am, Ka tafi tare da mutanen, amma kalmar da zan faɗa maka, wannan za ka kiyaye ka faɗa. Sai Bala'am ya tafi tare da sarakunan Balak.

Kuma da Balak ya ji cewa Balaam ya zo, sai ya fita don ya tarye shi a birnin Mowab, wanda yake a kan iyakokin Arnon, wanda yake daga wani sashe na iyakokin. Kuma Balak ya ce wa Balaam, Ashe ban aiko zuwa gare ka don in kira ka ba? Don me ba ka zo wurina ba? Da gaske ba zan iya girmama ka ba? Sai Bala'am ya ce wa Balak, Ga ni yanzu na zo wurinka, shin ina da ikon faɗi kome? Maganar da Allah ya sa a bakina, ita ce zan faɗa. Kuma Balaam ya tafi tare da Balak, suka kuma zo birane na yankuna masu nisa. Kuma Balak ya yi hadayar tumaki da maruka, kuma ya

aika zuwa ga Bala'am da shugabannin da suke tare da shi. Kuma da safe, Balak ya dauki Bala'am, ya haura da shi zuwa ginshikin Ba'al, ya kuma nuna masa wani ɓangare na mutanen daga can.

23

Sai Bala'am ya ce wa Balak, Ka gina mini a nan bagadai bakwai, ka kuma shirya mini a nan maruka bakwai da raguna bakwai. Kuma Balak ya yi kamar yadda Bala'am ya fada masa, kuma ya miƙa ɗan maraƙi da rago a kan bagade. Kuma Bala'am ya ce wa Balak, Tsaya a kan hadayarka, zan tafi in ga ko Allah zai bayyana mini a wurin haduwa, kuma duk maganar da ya nuna mini, zan fada maka. Sai Balak ya tsaya a kan hadayarsa. Kuma Bala'am ya tafi don ya tambayi Allah, kuma ya tafi kai tsaye, sai Allah ya bayyana ga Bala'am, kuma Bala'am ya ce masa, Na shirya bagade bakwai, kuma na miƙa ɗan maraƙi da rago a kan kowane bagade. Kuma Allah ya sa kalma a bakin Bala'am, sai ya ce, bayan ya juya zuwa ga Balak, Haka za ka yi magana. Kuma ya juya zuwa gare shi, amma shi ya tsaya a kan hadayun ƙonawa nasa, kuma dukan sarakunan Mowab suna tare da shi, sai Ruhun Allah ya sauko masa. Kuma ya dauki misalinsa ya ce, Daga Mesofotamiya Balak sarkin Mowab ya aiko mini daga duwatsun gabas, yana cewa, Zo ka la'anta mini Yakubu, kuma zo ka la'anta mini Isra'ila. Me zan albarkaci wanda Ubangiji bai albarkace ba? Ko kuma me zan la'anta wanda Allah bai la'anta ba? Domin daga kan kololuwar duwatsu zan gan shi, kuma daga kan tuddai zan lura da shi. Duba, mutane su kadai za su zauna, kuma a cikin al'ummai ba za a ƙidaya su ba. Wane ya kammala ƙididdige irin Yakubu, kuma wane zai ƙirga ƙungiyoyin Isra'ila? Bari raina ya mutu tare da rayukan masu adalci, kuma bari zuriyata ta zama kamar zuriyar wadannan.

Kuma Balak ya ce wa Balaam, Me ka yi mini? Na kira ka don ka la'anci ma'kiyana, amma ga shi ka yi musu albarka. Kuma Bala'am ya ce wa Balak, Ashe, ba zan kiyaye in fadi duk abin da Allah ya sa a bakina ba? Kuma Balak ya ce masa, zo tare da ni zuwa wani wuri daga inda ba za ka gan shi daga can ba, amma za ka ga wani ɓangare ne kawai nasa, amma ba za ka gan su duka ba, ka la'anta mini shi daga can.

Sai ya kai shi filin hasumiya a kan ƙwankolin da aka sassafa, ya gina bagade bakwai a can, ya kuma mika ɗan maraƙi da rago a kan bagade. Sai Balaam ya ce wa Balak, Tsaya a kan hadayarka, ni kuwa zan tafi in tambayi Allah. Kuma Allah ya haɗu da Bala'am, ya kuma sanya kalma a bakinsa, ya kuma ce, Koma wurin Balak, ka faɗa waɗannan abubuwa. Kuma ya juya zuwa gare shi, shi kuwa yana tsaye a kan hadayar ƙonawa ta gaba ɗaya ta sa, kuma dukan sarakunan Mowab suna tare da shi, sai Balak ya ce masa, Me Ubangiji ya faɗa? Kuma ya ɗauki misalinsa, ya ce, Tashi Balak, ka saurara, ka kasa kunne, kai shaida ɗan Zippor. Allah ba kamar mutum ba ne da zai yi ƙarya, ko kamar ɗan mutum da za a yi masa barazana. Shin ya faɗa, ba zai aikata ba? Ya yi magana, ba zai cika ba? Duba, na ɗauki albarka, zan yi albarka, kuma ba zan juya ba. Ba za a yi wahala a cikin Yakubu ba, kuma ba za a ga azaba a cikin Isra'ila ba, Ubangiji Allahnsa yana tare da shi, abubuwan ɗaukaka na masu mulki suna a cikinsa. Allah wanda ya fitar da shi daga Masar, kamar ɗaukakar karkacin gida yake a gare shi. Ba duba-duba ba ne a cikin Yakubu, kuma ba duba-duba a cikin Isra'ila. A lokacin da ya dace za a faɗa wa Yakubu, da kuma ga Isra'ila, me Allah zai cika? Duba, mutane kamar ɗan zaki zai tashi, kuma kamar zaki zai yi alfahari; ba zai kwanta ba har sai ya ci farauta, kuma ya sha jinin wadanda aka ji musu rauni.

Kuma Balak ya ce wa Balaam, Kada ka la'anta shi gare ni, kuma kada ka albarkace shi. Kuma Bala'am ya amsa, ya ce wa Balak, Ashe ban gaya maka ba, yana cewa, Duk abin da Allah ya fada, wannan zan yi? Sai Balak ya ce wa Balaam, Zo in dauke ka zuwa wani wuri, idan zai gamshi Allah, ka la'anta mini shi daga can. Kuma Balak ya dauki Bala'am zuwa kan kololuwar Fogor, wanda yake mike zuwa cikin jeji. Sai Balaam ya ce wa Balak, Ka gina mini bagadai bakwata a nan, ka kuma shirya mini maruƙa bakwata da raguna bakwata. Kuma Balak ya yi kamar yadda Bala'am ya fada masa, kuma ya mika ɗan maraki da rago a kan bagade.

24

Kuma da Bala'am ya ga cewa yana da kyau a gaban Ubangiji ya albarkaci Isra'ila, bai tafi bisa ga al'adarsa don ya sadu da alamomi ba, sai ya juya fuskarsa zuwa jeji. Kuma da Bala'am ya daga idanunsa, ya ga Isra'ila sun yi sansani bisa ga kabilansu, sai Ruhun Allah ya sauko masa. Kuma ya dauki misalinsa, ya ce, yana cewa Bala'am ɗan Beyor, yana cewa mutumin da yake ganin gaskiya, Ya ce yana jin kalmomin mai ƙarfi, wanda ya ga wahayin Allah a cikin barci, idanunsa a buɗe. Kamar yadda gidajenka suke da kyau, ya Yakubu, tentunanka, ya Isra'ila, Kamar kwazazzabai masu inuwa, kuma kamar lambuna a kan kogi, kuma kamar tentuna waɗanda Ubangiji ya kafa, kuma kamar itatuwan al'ul kusa da ruwaye. Mutum zai fita daga cikin irinsa, kuma zai yi mulki a kan al'ummai masu yawa, kuma za a daukaka mulkin Gog, kuma mulkinsa zai ƙaru. Allah ya jagorance shi daga Masar, kamar daukakar dabbar giraffe a gare shi, zai cinye al'ummai abokan gābansa, zai kuma tsotse kitsen jikinsu, kuma da kibiyoyinsa zai harbi abokin gāba. Ya kwanta ya huta kamar zaki, kuma kamar ɗan zaki, wa zai tashe shi? Waɗanda suke albarkace

ka, sun sami albarka, kuma waɗanda suke la'anta ka, sun sami la'ana.

Sai Balak ya yi fushi da Balaam, ya tafa hannuwansa, Balak ya ce wa Balaam, Na kira ka don ka la'anci abokin gābana, amma ga shi ka yi albarka sau uku wannan. Yanzu saboda haka, gudu zuwa wurinka. Na ce zan girmama ka, amma yanzu Ubangiji ya hana ka samun ɗaukaka. Kuma Balaam ya ce wa Balak, Ashe, ban yi magana da manzanninka waɗanda ka aiko mini ba, ina cewa, Idan Balak ya ba ni gidansa cike da azurfa da zinariya, ba zan iya ketare maganar Ubangiji don yin wani abu mai kyau ko mugu da kaina ba, duk abin da Allah ya faɗa, shi ne zan faɗa. Kuma yanzu duba, zan koma wurina, zo, zan ba ka shawara game da abin da wannan mutane za su yi wa mutanenka a ƙarshen kwanaki.

Kuma ya ɗauki misalinsa, ya ce,

Bala'am ɗan Be'or ya ce, mutumin da gaske yana gani ya ce, wanda yake jin maganganun Allah, wanda yake da sani daga Mafi Daukaka, wanda ya ga wahayin Allah a cikin barci, an buɗe idanunsa. Zan nuna masa, amma ba yanzu ba, zan yi masa albarka, amma bai kusato ba, tauraro zai fito daga Yakubu, mutum zai tashi daga Isra'ila, kuma zai farfashe shugabannin Mowab, zai kuma washe dukan ya'yan Set. Kuma Edom zai zama gādo, kuma Isuwa maƙiyinsa zai zama gādo, kuma Isra'ila ya yi aiki da ƙarfi. Kuma zai tashi daga Yakubu, zai kuma halaka wanda ake ceto daga birni. Kuma da ya ga Amalek, ya ɗauki misalinsa, ya ce, Amalek farko ne na al'ummai, amma zuriyarsu za ta hallaka. Kuma ya ga Bakenawa, ya ɗauki misalinsa ya ce, Mai ƙarfi ne wurin zamanka, kuma idan ka sanya sheƙarka a kan dutse, Kuma idan ya zama ga Beor sheƙar wayo, Assuriyawa za su kama ka bauta. Kuma da ya ga Og, ya ɗauki misalinsa ya ce, Kai! Kai! Wa

zai rayu lokacin da Allah ya kafa waɗannan abubuwa? Kuma zai fita daga hannun Kittim, kuma za su zalunci Assuriya, kuma za su zalunci Ibranawa, kuma su kansu gaba ɗaya za su halaka. Kuma Bala'am ya tashi ya tafi, ya koma wurinsa, kuma Balak ma ya tafi wurinsa.

25

Kuma Isra'ila ya sauka a Shittim, kuma aka fazantar da mutanen ta hanyar yin fasikanci da yan matan Mowab. Kuma suka gayyace su zuwa hadayun gumakan su, mutane kuwa suka ci hadayun su, suka kuma yi sujada ga gumakan su, Kuma aka haɗa Isra'ila da Ba'al Fegor, sai Ubangiji ya yi fushi da Isra'ila. Ubangiji ya ce wa Musa, Dauki dukan shugabannin mutane, ka hukunta su a gaban Ubangiji, a fili, don fushin Ubangiji ya juya daga Isra'ila. Kuma Musa ya ce wa kabilan Isra'ila, Ku kashe kowane mutum na gidansa wanda ya cika ga Ba'al Fegor. Kuma ga shi, wani mutum daga cikin ya'yan Isra'ila ya zo ya kawo ɗan'uwansa wurin matar Midiyawa a gaban Musa, kuma a gaban dukan jama'ar ya'yan Isra'ila, amma su kuwa suna kuka a bakin ƙofar Tentin Shaida. Kuma da ya ga, Finehas ɗan Eleyazar ɗan Haruna firist, ya tashi daga tsakiyar taron jama'a, ya ɗauki bulala a hannunsa, Ya shiga bayan mutumin Ba'isra'ila zuwa cikin tanderu, kuma ya soke su biyu, mutumin Ba'isra'ila da macen ta wurin mahaifarta, sai annobar ta tsaya daga ya'yan Isra'ila. Kuma matattu a cikin annobar sun kai dubu ashirin da huɗu.

Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Phinehas ɗan Eleazar ɗan Haruna firist ya kashe fushina daga ya'yan Isra'ila, saboda ya nuna kishin da nake so a cikinsu, kuma ban hallakar da ya'yan Isra'ila cikin fushina ba. Haka na ce, duba ni ina ba shi alkawari na salama, Kuma zai kasance gare shi da

zuriyarsa bayansa alkawarin firist na har abada, domin ya nuna kishi ga Allahnsa, kuma ya yi kafara saboda ya'yan Isra'ila. Sunan mutumin Ba'isra'ilan da aka kashe, wanda aka kashe tare da macen Midiyawa, shi ne Zambri dan Salmon, shugaban gidan iyalin Sime'on. Kuma sunan matar Ba-Midiyar da aka buge, Chasbi, yar Zur, sarkin al'ummar Ommoth, ta gidan iyalan Midiyan ce.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da ya'yan Isra'ila, yana cewa, Ku kasance masu gāba da Midiyawa kuma ku buge su. domin sun yi gaba da ku da yaudara, duk abin da suka yaudarar ku saboda Fogor, da kuma saboda Khasbi yar sarkin Midiyan, yar'uwersu, wadda aka kashe a ranar annobar saboda Fogor.

26

Kuma ya faru bayan annobar, sai Ubangiji ya yi magana da Musa da Eleyazar firist, yana cewa, Dauki kidayar dukan jama'ar ya'yan Isra'ila daga masu shekara ashirin zuwa sama bisa ga iyalansu na kakanninsu, duk wanda zai iya fita ya'ki a Isra'ila.

Kuma Musa da Eleyazar firist suka yi magana a Araboth na Mowab a kan Urdun kusa da Yeriko, suna cewa, Daga shekara ashirin zuwa sama, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, da ya'yan Isra'ila waɗanda suka fita daga Masar, Reuben dan fari na Isra'ila, amma ya'yan Reuben su ne Enoch, da mutanen Enoch, na Pallu, mutanen Pallu. Ga Asron, mutanen Asrone; ga Charmi, mutanen Charmi. Waɗannan su ne mutanen Reuben, kuma kidayarsu ta zama dubu arba'in da uku, dari bakwai da talatin.

Kuma ya'yan maza Pallu, Eliyab ne. Kuma ya'yan Eliab maza su ne Namuel, da Dathan, da Abiram. Waɗannan su ne wakilai na taron jama'a, waɗanda suka tayar wa Musa da Haruna a cikin taron Korah, a lokacin tawayen Ubangiji. Kuma kasa ta buɗe bakinta, ta haɗiye su da Korah, a mutuwar taron sa, lokacin da wuta ta cinye hamsin da ɗari biyu, kuma suka zama alama. Amma ya'yan maza Korah ba su mutu ba.

Kuma ya'yan maza Sime'on, mutanen ya'yan maza Sime'on: zuwa ga Namuwel, mutanen Namuwelawa; zuwa ga Yamin, mutanen Yaminawa; zuwa ga Yakin, mutanen Yakinawa, Ga Zara akwai mutanen Zarai, ga Saul akwai mutanen Sauli. Waɗannan su ne mutanen Sham'una bisa ga ƙidayar su, dubu ashirin da biyu da ɗari biyu.

Ya'yan Yahuda maza, Er da Onan, kuma Er da Onan sun mutu a ƙasar Kan'ana. Kuma ya'an maza Yahuda suka zama bisa ga iyalansu: ga Shiloh, mutanen Shelanite; ga Phares, mutanen Perezite; ga Zerah, mutanen Zerahite. Kuma ya'yan maza Fares suka zama: ga Asron, mutanen Asronawa; ga Iamun, mutanen Iamunawa. Waɗannan su ne mutanen Yahuda bisa ga ƙidayar su, dubu saba'in da shida da ɗari biyar.

Kuma ya'yan maza Issachar bisa ga kabilunsu: ga Tola, mutanen Tolaite; ga Fuwa, mutanen Funite, Ga Iasoub, mutanen Iasoubi; ga Samram, mutanen Samrami. Waɗannan su ne mutanen Issakar bisa ga ƙidayar da aka yi musu, dubu sittin da huɗu da ɗari huɗu.

Ya'yan maza Zebulun bisa ga kabilunsu: zuwa ga Sared, mutanen Saredawa; zuwa ga Allon, mutanen Allonawa; zuwa ga

Allel, mutanen Allelawa. Wadannan su ne mutanen Zabulun bisa ga kidayar da aka yi musu, dubu sittin da dari biyar.

Ya'yan maza Gad bisa ga danginnasu: zuwa ga Saphon, mutanen Saphonite; zuwa ga Haggi, mutanen Haggite; zuwa ga Shuni, mutanen Shunite, Ga Azene, mutanen Azene, ga Addi, mutanen Addi, Ga Arod, mutanen Aroadi, ga Ariel, mutanen Arieli. Wadannan su ne mutanen ya'yan Gad bisa ga kidayarsu, dubu arba'in da huɗu da dari biyar.

Ya'yan Asher bisa ga kabilansu: ga Jamin, dangin Jaminawa; ga Jesou, dangin Jesouwa; ga Baria, dangin Bariawa. Ga Kober, mutanen Koberi; ga Melchiel, mutanen Melchieli. Kuma sunan yar Asher, Sarai. Wadannan su ne mutanen Asher bisa ga kidayar su, dubu arba'in da uku da dari huɗu.

Ya'yan Yusufu bisa ga danginsu, Manasse da Efraim.

Ya'yan Manasseh. Ga Machir, mutanen Machirite, kuma Machir ya haifi Gilead, ga Gilead, mutanen Gileadite. Kuma wadannan su ne ya'yan Gileyad maza: Ahiyezer, dangin Ahiyezerawa; Cheleg, dangin Chelegawa. Ga Esriel, mutanen Esrieli; ga Shekem, mutanen Sychemi. Zuwa ga Symaer, mutanen Symaeri, da zuwa ga Opher, mutanen Opheri. Kuma ga Salpaad dan Opher, ba shi da ya'ya maza, sai dai ya'ya mata, kuma wadannan su ne sunayen ya'yan Salpaad mata: Mala, da Noua, da Eglā, da Melcha, da Thersa. Wadannan su ne mutanen Manasse bisa ga kidayar da aka yi musu, dubu hamsin da biyu da dari bakwai.

Kuma wadannan ya'yan Efraim ne: ga Suthala, mutanen Shuthelahawa; ga Tahan, mutanen Tahanawa. Wadannan ya'yan

maza na Suthala, ga Eden, mutanen Eden. Waɗannan su ne mutanen Efraim bisa ga ƙidayarsu, dubu talatin da biyu da ɗari biyar. Waɗannan su ne mutanen ya'yan Yusufu bisa ga iyalansu.

Ya'yan Benyamin bisa ga kabilansu: ga Bale, dangin Balawa; ga Ashbel, dangin Ashbelawa; ga Ahiram, dangin Ahiramawa.

Ga Sophan, mutanen Sophanes. Kuma ya'yan maza Bale sun zama Adar da Noeman, ga Adar akwai mutanen Adari, kuma ga Noeman akwai mutanen Noemani. Waɗannan ya'yan maza na Benyamin bisa ga iyalansu daga ƙidayarsu, dubu talatin da biyar da ɗari biyar.

Kuma ya'yan Dan bisa ga danginsu, ga Shuham, mutanen Shuhamawa, waɗannan su ne dangin Dan bisa ga danginsu. Dukan mutanen Shuhamites bisa ga ƙidayar su, sun kai dubu sittin da huɗu da ɗari huɗu.

Ya'yan Naftali bisa ga danginsu: ga Asiel, mutanen Asieli; ga Gauni, mutanen Gauni. Ga Jeser, mutanen Jeseri; ga Sellem, mutanen Sellemi. Waɗannan su ne mutanen Naftali bisa ga ƙidayar su, dubu arba'in da ɗari uku.

Wannan ƙidayan ya'yan Isra'ila, dubu ɗari shida da dubu ɗaya da ɗari bakwai da talatin.

Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Waɗannan za a raba musu ƙasar, don su gāda bisa ga adadin sunaye. Ga masu yawa za ka ƙara gādon, kuma ga masu kaɗan za ka rage gādon, ga kowane mutum, kamar yadda aka ƙidaya su, za a ba da gādon. Ta hanyar kuri'a za a raba ƙasar ga sunaye, bisa ga kabilu

na iyayen kakanninsu za su gāda. Daga kuri'a za ku raba gādontsu tsakanin masu yawa da kaḡan.

Kuma ya'yan maza Lawi bisa ga danginnasu: zuwa ga Gershon, dangin Gershonawa; zuwa ga Kohath, dangin Kohathawa; zuwa ga Merari, dangin Merari. Waḡannan su ne kabilar ya'yan Lawi: kabilar Lobeni, kabilar Hebron, kabilar Kora, da kabilar Mushi, kuma Kohat ya haifi Amram. Sunan matarsa Yokabed, yar Lawi, wadda ta haifi waḡannan ga Lawi a Masar, kuma ta haifi wa Amram Haruna da Musa, da Maryamu yar'uwersu. Kuma Haruna ya haifi Nadab, da Abiyud, da Eleyazar, da Itamar. Kuma Nadab da Abihu sun mutu lokacin da suka miḡa wuta baḡuwa a gaban Ubangiji a cikin hamadar Sinai. Kuma sun zama daga kiḡayarsu dubu ashirin da uku, duk namiji daga wata ḡaya zuwa sama, domin ba a kiḡaya su tare da ya'yan Isra'ila ba, saboda ba a ba su rabo a cikin ya'yan Isra'ila ba.

Wannan ita ce kiḡayar da Musa da Eleyazar firist suka yi, waḡanda suka kiḡaya ya'yan Isra'ila a Araboth na Mowab, a bakin kogin Urdun kusa da Yeriko. Kuma a cikin waḡannan ba a sami wani mutum daga cikin waḡanda Musa da Haruna suka kiḡaya ba, waḡanda suka kiḡayi ya'yan Isra'ila a hamadar Sinai. Domin Ubangiji ya ce musu, Za ku mutu a cikin jeji, kuma ba a bar ko ḡayansu ba, sai dai Kaleb ḡan Yefunne da Yoshuwa ḡan Nun.

27

Kuma ya'yan matan Salpaad ḡan Opher, ḡan Gilead, ḡan Machir, na mutanen Manasseh, daga ya'yan Yusuf maza, suka zo kusa, kuma waḡannan su ne sunayensu: Maala, da Noua, da Egla, da Melcha, da Thersa. Kuma sun tsaya a gaban Musa, da a gaban Eleyazar firist, da a gaban masu mulki, da a gaban dukan taron a

kofar Tentin Shaida, suna cewa, Ubanmu ya mutu a cikin jeji, kuma shi kansa ba ya kasance a cikin taron da suka taru a gaban Ubangiji a cikin taron Korah ba, domin ta wurin zunubinsa ya mutu, kuma ba shi da ya'ya maza. Kada a shafe sunan ubanmu daga cikin mutanensa, domin ba shi da ɗa. Ku ba mu mallaka a tsakanin yan'uwan ubanmu. Kuma Musa ya kawo hukuncin su a gaban Ubangiji.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, Ka faɗa, daidai ya'yan matan Salpaad suka yi magana, za ka ba su kyauta ta mallaka ta gādo a tsakanin yan'uwan mahaifinsu, kuma za ka sa rabon mahaifinsu a gare su. Kuma za ka yi magana da ya'yan Isra'ila, yana cewa, Idan mutum ya mutu, kuma ba shi da ɗa, za ku ba da gādon sa ga yarsa, Idan kuwa ba shi da ya mace, sai ku ba wa ɗan'uwansa gādon sa. Idan kuwa ba shi da yan'uwa maza, sai ku ba da gādon ga ɗan'uwan mahaifinsa. Idan kuwa babu yan'uwan mahaifinsa, sai ku ba da gādon ga danginsa wanda yake mafi kusa da shi daga kabilarsa, don yā gāji dukiyarsa, kuma wannan zai zama ga ya'yan Isra'ila doka ta shari'a, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Ka haura zuwa dutsen da yake ketaren Kogin Urdun, dutsen Nabau, ka ga kasar Kan'ana wadda nake ba wa ya'yan Isra'ila a matsayin mallaka. Kuma za ka gani shi, sa'an nan za a haɗa ka da mutanenka kai ma, kamar yadda aka haɗa Haruna ɗan'uwanka a Dutsen Hor. Domin kun ketare maganata a cikin jeji Sin, a lokacin da taron suka yi adawa don tsarkake ni, ba ku tsarkake ni ba a kan ruwan a gabansu, wannan shi ne ruwan gardama a Kadesh a cikin jeji Sin. Kuma Musa ya ce wa Ubangiji, Bari Ubangiji Allah na ruhohi da dukan nama ya naɗa mutum a kan wannan taro Wanda zai fita a gabansu, da wanda zai shiga a gabansu, da wanda zai fitar da su, da wanda zai

shigar da su, don kada taron Ubangiji ya zama kamar tumaki waɗanda ba su da makiyayi. Ubangiji ya yi magana da Musa yana cewa, Ka ɗauki Yoshuwa ɗan Nun a gare ka, mutumin da yake da ruhu a cikinsa, kuma ka dibiya hannuwanka a kansa, Kuma za ka tsayar da shi a gaban Eleazar firist, ka kuma ba shi umarni a gaban dukan jama'a, ka kuma ba da umarni game da shi a gabansu. Kuma za ka ba shi daga ɗaukakarka, domin ya'yan Isra'ila su yi masa biyayya. Kuma zai tsaya a gaban Eliazar firist, za su kuma tambaye shi hukuncin nuni a gaban Ubangiji. Bisa ga maganarsa za su fita, bisa ga maganarsa kuma za su shiga, shi da dukan ya'yan Isra'ila tare, da dukan taron.

Sai Musa ya yi kamar yadda Ubangiji ya umarce shi, ya ɗauki Yoshuwa, ya kafa shi a gaban Eleyazar firist, da kuma a gaban dukan taron. Kuma ya ɗora hannuwansa a kansa, ya kuma kafa shi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

28

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ka umarci ya'yan Isra'ila, kuma ka faɗa musu cewa, kyautaina, bayarwarina, hadayoyina don kanshin da yake daɗi, za ku kiyaye su don miƙa mini a lokacin bukukkuwana. Kuma za ka ce musu, Waɗannan su ne hadayun da za ku kawo ga Ubangiji: ƙarunan shekara ɗaya marasa aibi biyu kowace rana don hadaya ta ƙonawa akai-akai. Za ka yi rago ɗaya da safe, kuma za ka yi rago na biyu da yamma.

Kuma za ka yi kashi goma na ephah na gari mai kyau don hadaya da aka haɗa da mai a cikin kashi huɗu na hin. Hadaya ta ƙonawa ta kullum, wadda aka yi a dutsen Sinai don ƙamshi mai daɗi ga Ubangiji. Kuma hadayar shansa kashi huɗu na hin ga ɗan rago ɗaya, a cikin wuri mai tsarki za ka zuba hadayar sha ta barasa

mai karfi ga Ubangiji. Kuma ɗan rago na biyu za ka yi shi da yamma, bisa ga hadayarsa da bisa ga hadayar shansa za ku yi shi don kanshin da yake da daɗi ga Ubangiji. Kuma a ranar Asabbatai, za ku kawo yan raguna biyu masu shekara ɗaya marasa aibi, da kashi biyu bisa goma na gari mai laushi wanda aka haɗa da mai don hadaya da hadaya ta sha, Hadayar ƙonawa ta Asabbatai a cikin Asabbatai a kan hadayar ƙonawa ta kullum, da hadayar sha ta sa.

Kuma a cikin sababbin watanni, za ku miƙa hadaya ta ƙonawa ga Ubangiji: maruƙa biyu daga cikin shanu, da rago ɗaya, da tumaki bakwai masu shekara ɗaya marasa aibi. Kashi uku cikin goma na gari mai kyau da aka haɗa da mai domin ɗan maraƙi ɗaya, da kashi biyu cikin goma na gari mai kyau da aka haɗa da mai domin rago ɗaya, Kashi goma na kashi goma na gari mai kyau wanda aka haɗa da mai ga kowane ɗan rago ɗaya, hadaya mai ƙamshi mai daɗi, hadaya ga Ubangiji. Hadayar shansu za ta zama rabin hin ga ɗan maraƙi ɗaya, da kashi uku na hin ga rago ɗaya. Kashi huɗu na hin na ruwan inabi zai zama ga ɗan rago ɗaya. Wannan ita ce hadayar ƙonawa ta kowane wata a cikin watannin shekara.

Kuma za a yi akuya guda daga cikin awaki don zunubi ga Ubangiji, a kan hadaya ta ƙonawa ta kullum, tare da hadaya ta sha ta sa.

Kuma a cikin wata na farko, a rana ta goma sha huɗu na watan, Ketarewa ga Ubangiji. Kuma a ranar goma sha biyar na wannan wata akwai biki, kwanaki bakwai za ku ci burodi marar yisti. Kuma ranar farko da aka kira mai tsarki za ta kasance a gare ku, ba za ku yi wani aikin bauta ba. Kuma za ku miƙa hadayun ƙonawa, hadaya ga Ubangiji, ɗan maruƙa biyu daga cikin shanu,

rago ɗaya, ɗan tumaki bakwai masu shekara ɗaya, waɗanda za su zama marasa aibi a gare ku. Kuma haɗayar su gari mai laushi wanda aka gauraya da mai, uku kashi goma ga ɗan maraki ɗaya, da biyu kashi goma ga rago ɗaya. Kashi goma kashi goma za ka yi wa kowane ɗan rago ɗaya, ga ɗan raguna bakwai. Kuma akuya guda ɗaya daga cikin awaki don zunubi, domin a yi kafara dominku, Sai dai na haɗaya ta ƙonawa ta kullayaumi ta safiya, wadda ita ce haɗaya ta ƙonawa ta ci gaba. Waɗannan bisa ga waɗannan za ku yi kowace rana har kwana bakwai, kyauta haɗaya mai ƙanshi mai ɗaɗi ga Ubangiji, a kan haɗaya ta ƙonawa ta kullayauwa za ku yi haɗayar sha ta sa. Kuma ranar bakwashi da aka kira mai tsarki za ta kasance a gare ku, ba za ku yi wani aikin bauta a cikinta ba.

Kuma a ranar sabuwar hatsi, lokacin da kuka kawo haɗaya sabuwa ga Ubangiji na makonni, taron tsattsarka zai kasance a gare ku, ba za ku yi wani aikin bauta ba. Kuma za ku miƙa haɗayun ƙonawa don ƙamshin da yake ɗaɗi ga Ubangiji, ɗan maruƙa biyu daga cikin shanu, rago ɗaya, da yaƙn raguna bakwai masu shekara ɗaya marasa aibi. Haɗayar su gari mai laushi wanda aka haɗa da mai, kashi uku cikin goma don ɗan maraki ɗaya, da kashi biyu cikin goma don rago ɗaya. Kashi goma kashi goma ga kowane ɗan rago ɗaya, ga ɗan raguna bakwai, Da ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki don zunubi, don yin kafara dominku, ban da haɗaya ta ƙonawa ta kullayaumi. Kuma za ku yi mini haɗayarsu, za su zama marasa aibi a gare ku, da kuma haɗayun shansu.

29

Kuma a wata na bakwai, a rana ta ɗaya ga wata, taron mai tsarki zai kasance a gare ku, ba za ku yi wani aiki na bauta ba, ranar busa ƙaho ce a gare ku. Kuma za ku yi haɗayun ƙonawa don

kanshin da yake da dadi ga Ubangiji, dan maraki daya daga cikin shanu, rago daya, karuruwa masu shekara daya bakwai marasa aibi. Hadayar nasu gari mai laushi wanda aka hada da mai, kashi uku cikin goma don dan maraki daya, da kashi biyu cikin goma don rago daya, Kashi goma kashi goma ga kowane dan rago daya, ga dan raguna bakwai, Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi, domin a yi kafara dominku, Sai dai na hadayun konawa na sabon wata, da hadayunsu, da hadayun shansu, da hadayar konawa ta kullum, da hadayunsu da hadayun shansu bisa ga fassararsu zuwa kanshin kamshi ga Ubangiji.

Kuma a rana ta goma na wannan wata wanda aka kira mai tsarki zai zama a gare ku, kuma za ku azabtar da kanku, kuma ba za ku yi kowane aiki ba. Kuma za ku miƙa hadayun konawa don kanshin kanshi ga Ubangiji, hadayu ga Ubangiji, dan maraki daya daga cikin shanu, rago daya, da tumaki bakwai masu shekara daya, waƙanda za su zama marasa aibi a gare ku. Hadayar su gari mai laushi wanda aka haɗe da mai, kashi uku cikin goma don dan maraki daya, da kashi biyu cikin goma don rago daya, Kashi goma-goma ga kowane dan rago daya, cikin dan raguna bakwai, Kuma dan akuya daya daga cikin awaki saboda zunubi, don yin kafara dominku, ban da hadayar zunubi ta kafara, da hadaya ta konawa ta kullayau, da hadayar hansi ta ita, da hadayar sha ta ita bisa ga ka'idar, hadaya mai kanshi mai dadi ga Ubangiji.

Kuma a rana ta goma sha biyar ta wata na bakwashi wannan, za a yi kira mai tsarki a gare ku, ba za ku yi kowane irin aikin bauta ba, kuma za ku yi bikin wannan biki ga Ubangiji har kwana bakwai. Kuma za ku miƙa hadayun konawa, hadaya mai kanshi mai dadi ga Ubangiji. A rana ta farko za ku kawo maruƙa goma sha uku daga cikin shanu, raguna biyu, da dan tumaki goma sha huɗu masu shekara daya, waƙanda za su zama marasa aibi. Hadayunsu

gari mai laushi wanda aka gauraya a cikin mai, uku kashi goma zuwa ga ɗan maraki ɗaya, zuwa ga ɗan marakai goma sha uku, da biyu kashi goma zuwa ga rago ɗaya, a kan raguna biyu, Kashi goma-goma ga kowane ɗan rago ɗaya, domin ɗan raguna goma sha huɗu, Kuma ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullayaumi, tare da hadayunsu da hadayun shansu.

Kuma a rana ta biyu, yan maruka goma sha biyu, raguna biyu, yan tumaki masu shekara guda huɗu sha goma marasa aibi. Hadayarsu da hadayar shansu ga maruka da raguna da kananan tumaki bisa ga adadinsu, bisa ga tsarinsu. Kuma ɗan akuya guda ɗaya daga cikin awaki saboda zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullayaumi, hadayunsu da hadayun shansu.

A ranar ta uku, maruka goma sha ɗaya, raguna biyu, ɗan tumaki masu shekara ɗaya goma sha huɗu marasa aibi. Hadayarsu da hadayar shansu ga maruka da raguna da kananan tumaki bisa ga adadinsu, bisa ga tsarinsu. Kuma ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullayaumi, hadayunsu da hadayun shansu.

A ranar ta huɗu, maruka goma, raguna biyu, kananan tumaki masu shekara ɗaya goma sha huɗu marasa aibi. Hadayunsu da hadayun sha nasu ga maruka da raguna da kananan tumaki bisa ga yawansu, bisa ga fassararsu. Kuma ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullayaumi, tare da hadayunsu da hadayun shansu.

A ranar ta biyar, maruka tara, raguna biyu, kananan tumaki masu shekara ɗaya goma sha huɗu marasa aibi. Hadayunsu da hadayun sha nasu ga maruka da raguna da ɗan tumaki bisa ga

adadinsu, bisa ga ka'idarsu. Kuma akuya guda ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullum, tare da hadayunsu da hadayun shansu.

A ranar ta shida, maruka takwas, raguna biyu, kananan tumaki masu shekara ɗaya goma sha huɗu marasa aibi. Hadayunsu da hadayun sha nasu ga maruka da raguna da yaɓ tumaki bisa ga adadinsu, bisa ga ka'idarsu. Kuma ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullayaumi, tare da hadayunsu da hadayun shansu.

A ranar ta bakwai, maruka bakwai, raguna biyu, da ɗan tumaki goma sha huɗu masu shekara ɗaya marasa aibi. Hadayunsu da hadayun sha nasu ga maruka da raguna da kananan tumaki bisa ga adadinsu, bisa ga ka'idarsu. Kuma ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullayaumi, tare da hadayunsu da hadayun shansu. Kuma a rana ta takwas za a yi taron kanshe a gare ku, ba za ku yi wani aikin bauta a cikinta ba. Kuma za ku miƙa hadayun konawa don kanshi mai daɗi, hadayu ga Ubangiji, ɗan maraki ɗaya, rago ɗaya, yaɓ raguna masu shekara ɗaya bakwai marasa aibi. Hadayunsu da hadayun sha nasu don ɗan maraki da don rago da don yan raguna bisa ga adadinsu, bisa ga tsarinsu. Kuma ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta konawa ta kullayaumi, tare da hadayunsu da hadayun shansu.

Wadannan za ku yi ga Ubangiji a cikin bukukkuwanku, ban da addu'o'inku, da na son rainku, da hadayun konawarku, da sadaukarwarku, da hadayun shanku, da na cetonku.

Kuma Musa ya yi magana da ya'an Isra'ila bisa ga dukan abin da Ubangiji ya umarce shi. Kuma Musa ya yi magana ga shugabannin kabilun ya'yan Isra'ila, yana cewa, Wannan shi ne maganar da Ubangiji ya umarta. Duk mutumin da ya yi alkawari ga Ubangiji, ko ya yi rantsuwa, ko ya daure kansa da wani dauri, ba zai karya maganarsa ba, duk abin da ya fita daga bakinsa zai cika shi. Idan amma mace ta yi alkawari ga Ubangiji, ko ta daure kanta da yarjejeniya a gidan mahaifinta a lokacin kuruciyarta, Kuma idan mahaifinta ya ji addu'o'inta da wajibin da ta dāura a kan ranta, idan mahaifinta ya yi shiru, to, dukan addu'o'inta da dukan wajibin da ta dāura a kan ranta za su tabbata a gare ta. Idan amma ubanta ya ki sosai a ranar da ya ji dukan addu'o'inta da wajibin da ta dāura a kan ranta, ba za su tsaya ba, kuma Ubangiji zai tsarkake ta, domin ubanta ya ki.

Idan amma ta zama aure ga namiji, kuma addu'o'inta suna a kanta bisa ga furucin leɓɓunanta, waɗanda ta dāura a kan ranta, Kuma idan mijinta ya ji, ya kuma yi shiru a ranar da ya ji, to dukan addu'o'inta da wajibi da ta dāura a kan kanta za su tabbata. Idan amma mijinta ya ki a kowace rana da ya ji, to duk addu'o'inta da wajibai da ta dāura a kan ranta ba za su tsaya ba, domin mijin ya ki su daga gare ta, kuma Ubangiji zai tsarkake ta.

Kuma addu'ar gwauruwa da kuma wadda aka jefar, duk abin da ta yi alkawari a kan ranta, za su kasance a gare ta. Idan amma a cikin gidan mijinta akwai alkawarin da ta yi, ko kuma shawarar da ta yi akan ranta tare da rantsuwa Kuma in mijinta ya ji, ya kuma yi shiru gare ta, bai kuma ki ba, to duk addu'o'inta da duk wajibcin da ta dāura wa kanta za su tsaya a kanta. Idan amma mijinta ya soke a ranar da ya ji, duk abin da ya fita daga leɓunanta game da addu'o'inta, da kuma alkawuranta game da ranta, ba za su tabbata ba, mijinta ya soke su, kuma Ubangiji zai yafe ta. Duk addu'a da

duk rantsuwa ta dauri don cutar da rai, mijinta zai kafa mata, kuma mijinta zai cire. Idan amma ya yi shiru a wannan rana bayan rana, to zai tabbatar da dukan addu'o'inta da wajibobin da suke a kanta, domin ya yi shiru a ranar da ya ji. Idan amma mijinta ya soke su bayan ranar da ya ji, to zai dauki zunubinta. Waɗannan su ne dokokin da Ubangiji ya umarci Musa, tsakanin namiji da matarsa, da kuma tsakanin uba da yarsa a lokacin furuciyyarta a gidan ubanta.

31

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ka dauki fansar ya'yan Isra'ila daga Midiyawa, sa'an nan a karshe za a haɗa ka da mutanenka. Sai Musa ya yi magana da mutane, yana cewa, Ku shirya maza masu makamai daga cikinku, ku kuma ja dāga don yaƙi a gaban Ubangiji a kan Midiyan, don a rama Ubangiji ga Midiyan. Dubu daga kowace kabilà, dubu daga kowace kabilà, daga dukan kabilun ya'yan Isra'ila, ku aika su don yaƙi. Kuma suka ƙidaya daga cikin dubban Isra'ila dubu dāya daga kowace kabila, dubbai goma sha biyu masu ɗauke da makamai don yaƙi. Kuma Musa ya aiko su, dubu daga kowace kabila, dubu daga kowace kabila tare da ƙarfinsu, kuma Finehas ɗan Eleyazar ɗan Haruna firist, da kayayyakin tsarki, da ƙahonin alamomi a hannuwansu.

Kuma suka ja dāga a kan Midiyan, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, suka kuma kashe dukan namiji. Kuma suka kashe sarakunan Midiyan tare da raunanansu, wato Ebi, da Rekom, da Zur, da Hur, da Reba, sarakuna biyar na Midiyan, kuma Bala'am ɗan Beyor suka kashe da takobi tare da raunanansu. Kuma sun washe matan Midiyan, da kayansu, da dabbobinsu, da dukan dukiyarsu, kuma sun washe ƙarfinsu. Kuma duka garuruwan su

wadanda suke a wuraren zamansu, da gonakin su, sun kone su da wuta. Kuma suka dauki dukan ganimar da suka samu, da dukan kayan da suka kwashe, daga mutum har zuwa dabba. Kuma suka kawo wa Musa da Eleyazar firist, da dukan ya'yan Isra'ila, kamammu da ganimar da wadata zuwa sansani a Arabot Mowab, wanda yake a bakin Kogin Urdun kusa da Yeriko. Sai Musa da Eleazar firist da dukan shugabannin jama'a suka fita don su tarye su a wajen sansani. Kuma Musa ya yi fushi ga shugabannin sojojin, shugabannin dubbai da shugabannin dari wadanda suka dawo daga yakin. Kuma Musa ya ce musu, Me ya sa kuka bar dukan mace da rai? Wadannan ne domin sun kasance ga ya'yan Isra'ila bisa ga maganar Bala'am don juya su kuma su yi watsi da maganar Ubangiji, saboda Fogor, kuma annoba ta faru a cikin taron Ubangiji. Kuma yanzu ku kashe kowane namiji a cikin dukan ganimar, ku kashe kowace mace wadda ta san gadon namiji. Kuma duka yan matan da ba su taɓa kwana da namiji ba, ku bar su da rai. Kuma ku yi sansani a bayan sansani har kwana bakwai, duk wanda ya kashe mutum da wanda ya taɓa wanda aka kashe zai tsarkake kansa a rana ta uku, da kuma a rana ta bakwai, ku da kamammu naku. Kuma kowane abin rufi da kowane kayan fata, da dukan aikin da aka yi da fatar akuya, da kowane kayan katako, za ku tsarkake.

Sai Eliazar firist ya ce wa mayaƙan da suka dawo daga yakin, Wannan ita ce ƙa'idar doka wadda Ubangiji ya umarta wa Musa. Sai dai na zinariya da na azurfa da tagulla da ƙarfe da dalma da kuza, Duk wani abu da zai wuce ta wuta, za a tsarkake shi, amma kuma da ruwan tsarkakewa za a tsarkake shi, kuma duk abubuwan da ba sa wucewa ta wuta, dole su wuce ta ruwa. Kuma ku wanke tufafi a rana ta bakwai, kuma za ku zama tsarkaka, kuma bayan wannan za ku shiga cikin sansani.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, 'Dauki adadin ganimar da aka kama daga mutum har zuwa dabba, kai da Eliazar firist da shugabannin iyalan taron jama'a. Kuma ku raba ganimar tsakanin mayakan da suka fita zuwa yaki, da dukan jama'ar. Kuma za ku keɓe ƙarshe ga Ubangiji daga mutanen mayakan da suka fita zuwa yaki, rai ɗaya daga ɗari biyar, daga mutane, da dabbobi, da shanu, da tumaki, da jakuna, Kuma daga rabinsu za ku karɓa. Za ka kuwa ba Eleyazar firist ɗin farkon ya'yan fari na Ubangiji. Kuma daga rabin na ya'yan Isra'ila za ka ɗauki ɗaya daga hamsin daga mutane, daga shanu, daga tumaki, daga jakuna, da kuma daga dukan dabbobi, ka ba su ga Lawiyawa waɗanda suke tsaron tanti na Ubangiji.

Sai Musa da Eleyazar firist suka yi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma ya zama raguwar ganimar da mayakan suka kwaso daga tumaki, dubu ɗari shida da saba'in da biyar. Kuma shanu, dubu saba'in da biyu, Kuma jakuna, daya da dubu sittin, Kuma yawan mutane daga cikin matan da ba su taɓa kwana da namiji ba, dukan rayukansu sun kai dubu talatin da biyu. Kuma rabin da ya zama rabonsu na waɗanda suka fita zuwa yaki daga adadin tumakin ya kasance dubu ɗari uku da talatin da bakwai dubu da ɗari biyar. Kuma ƙarshen tumaki na Ubangiji ya zama ɗari shida da saba'in da biyar. Kuma shanu sun kai dubbai talatin da shida, kuma ƙarshensu ga Ubangiji, sun kai saba'in da biyu. Kuma jakuna sun kai dubu talatin da ɗari biyar, kuma rabon Ubangiji ya kai ɗaya da sittin. Kuma rayukan mutane goma sha shida dubbai, kuma ƙarshensu ga Ubangiji, rayuka talatin da biyu.

Kuma Musa ya ba Ubangiji ƙarshen hadaya ta Allah ga Eleyazar firist, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, daga rabon rabin ya'yan Isra'ila, waɗanda Musa ya raba daga mayakan. Kuma rabin na taron na tumaki ya zama dubu ɗari uku da talatin da

bakwai dubu da ɗari biyar, Kuma shanu, dubu talatin da shida, Jakuna, dubu talatin da dari biyar, Kuma rayukan mutane, dubu goma sha shida. Sai Musa ya ɗauki daga rabin kason ya'yan Isra'ila ɗaya daga cikin hamsin, daga mutane da kuma daga dabbobi, ya ba da su ga Lawiyawa waɗanda suke tsaron Tabanakul na Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

Sai dukan waɗanda aka naɗa a matsayin shugabannin runduna na sojojin, kwamandojin dubbai da kwamandojin ɗaruruwa, suka zo wurin Musa, Suka ce wa Musa, Bayinka sun ƙidaya jimillar mayaƙan da suke tare da mu, kuma babu ko ɗaya da ya ɓace daga cikinsu. Kuma mun miƙa kyauta ga Ubangiji, kowane mutum abin da ya samu na kayan zinariya: mundaye, ƙuƙumman ƙafa, zobba, ƙuƙumman hannu, da abin wuya, don yin kafara dominmu a gaban Ubangiji. Sai Musa da Eleyazar firist suka karɓi zinariya daga gare su, duk kayan aikin da aka ƙera. Kuma dukan zinariyar haɗaya da aka kawo ga Ubangiji ta zama dubu goma sha shida da ɗari bakwai da hamsin shekel daga shugabannin dubbai da shugabannin ɗaruruwa. Kuma mayaƙan sun yi ganima, kowannensu ya ɗauki nasa. Sai Musa da Eleazar firist suka karɓi zinariya daga shugabannin dubbai da shugabannin ɗari, suka kawo ta cikin Tentin Shaida, abin tunawa ga ya'yan Isra'ila a gaban Ubangiji.

32

Kuma ya'yan Reuben da ya'yan Gad suna da dabbobi masu yawa sosai, sai suka ga ƙasar Jazer da ƙasar Gilead, wurin kuwa ya kasance mai dacewa da dabbobi. Kuma ya'yan Reuben da ya'yan Gad suka zo suka ce wa Musa da Eleazar firist da shugabannin jama'a, Ataroth, da Daibon, da Jazer, da Nimrah, da Heshbon, da Elealeh, da Sebama, da Nebo, da Baian, Ƙasar da Ubangiji ya ba

da a gaban ya'yan Isra'ila, kasa ce ta kiwon dabbobi, kuma yaran ka suna da dabbobi. Suka ce, Idan mun sami tagomashi a gabanka, bari a ba wa bayinka wannan kasa ta zama mallakarsu, kada ka sa mu ketare Urdun.

Kuma Musa ya ce wa ya'yan Gad da ya'yan Ruben, Yan'uwanku suna tafiya zuwa yaki, kuma ku za ku zauna a nan? Kuma me ya sa kuke karkatar da tunanin ya'yan Isra'ila kada su ketare zuwa cikin kasar da Ubangiji yake ba su? Ba haka uba-ubanku suka yi ba, lokacin da na aika su daga Kadesh Barnea don su fahimci kasar? Suka haura kwarin tsiron inabi, suka lura da kasar, suka kuma juya zukatan ya'yan Isra'ila, domin kada su shiga kasar da Ubangiji ya ba su. Kuma Ubangiji ya yi fushi kwarai a wannan rana, ya kuma yi rantsuwa yana cewa, Idan za su ga kasar da na rantse wa Ibrahim da Ishaku da Yakubu wadannan mutanen da suka fito daga Masar masu shekara ashirin zuwa sama, wadanda suka san nagarta da mugunta, ba za su gani ba, domin ba su bi ni ba.

Sai dai Kaleb dan Yefunne wanda aka keke, da Yoshuwa dan Nun, domin sun bi Ubangiji. Kuma Ubangiji ya yi fushi kwarai a kan Isra'ila, ya watsar da su a cikin jeji har shekara arba'in, har sai dukan tsaran da suka aikata mugunta a gabansa suka kare. Duba, kun tashi a maimakon iyayenku, hallakar mutane masu zunubi, don kara har yanzu a kan fushin hasalar Ubangiji a kan Isra'ila. Domin za ku juya daga gare shi ku kara barin shi a cikin jeji, kuma za ku yi zunubi ga dukan wannan taron jama'a.

Suka zo wurinsa suka ce, Za mu gina gidajen tumaki a nan don dabbobin mu, da birane don iyalanmu. Kuma mu yi makamai kanmu a matsayin matsara ta gaba kafin ya'yan Isra'ila, har sai mun jagoranci su zuwa wurinsu, kuma kayanmu za su zauna a

cikin birane masu katanga saboda mazaunan kasar. Ba za mu koma zuwa gidajenmu ba, har sai an raba ya'yan Isra'ila, kowannensu zuwa gādonso. Kuma ba za mu kara gāda tare da su daga hayin Urdun da kuma bayan, domin mun riga mun sami rabonmu a hayin Urdun gabas.

Kuma Musa ya ce musu, Idan za ku yi bisa ga wannan magana, idan za ku yi wa kanku makamai a gaban Ubangiji don ya'ki, Kuma duk mayaƙanku masu makamai za su ketare Urdun a gaban Ubangiji, har sai an hallaka abokin gabansa daga gabansa, Kuma a rinjaye kasar a gaban Ubangiji, sa'an nan bayan haka za ku koma, kuma za ku kasance marasa laifi a gaban Ubangiji da kuma a gaban Isra'ila, kuma wannan ƙasa za ta zama mallakar ku a gaban Ubangiji. Idan amma ba ku yi haka ba, za ku yi zunubi a gaban Ubangiji, kuma za ku san zunubin ku, sa'ad da muguntar ta same ku. Kuma za ku gina wa kanku birane don kayanku, da wuraren kiwo don dabbobin ku, kuma abin da ya fita daga bakinku za ku cika.

Sai ya'yan Ruben da ya'yan Gad suka ce wa Musa, Bayin ka za su yi kamar yadda Ubangijinmu yake umarta. Kayanmu, da matanmu, da dukan dabbobinmu za su kasance a cikin biranen Gilejad. Amma dukan ya'yanka maza za su ketare da makamai kuma a shirye a gaban Ubangiji zuwa ya'ki, kamar yadda Ubangiji ya faɗa.

Kuma ya kafa musu Musa, Eleyazar firist, da Yoshuwa ɗan Nun, da shugabannin iyalan kabilan Isra'ila. Sai Musa ya ce musu, Idan ya'an Ruben da ya'an Gad suka haye Urdun tare da ku, kowannensu da makamai don ya'ki a gaban Ubangiji, kuma kun ci kasar da ƙarfi a gabanku, to, sai ku ba su kasar Gilejad ta zama mallakarsu. Idan amma ba su ketare da makamai tare da ku zuwa

yaki a gaban Ubangiji ba, sai za ku ketarwa da kayansu, da matansu, da dabbobinsu kafin ku zuwa kasar Kan'ana, kuma za su gāji tare da ku a kasar Kan'ana. Kuma ya'yan Reuben da ya'yan Gad suka amsa suna cewa, Duk abin da Ubangiji ya faɗa wa bayinsa, haka za mu yi. Za mu ketare da makamai a gaban Ubangiji zuwa kasar Kan'ana, kuma za ku ba mu mallaka a hayin Urdun.

Kuma Musa ya ba su ya'an Gad, da ya'an Ruben, da rabin kabilar Manasse ya'an Yusuf, mulkin Sihon sarkin Amoriyawa, da mulkin Og sarkin Bashan, kasar da biranensu tare da iyakokinta, biranen kasar kewaye. Kuma ya'yan Gad sun gina Daibon, da Atarot, da Aroer, kuma Sophar, da Jazer, suka kuma daga su, da Namram, da Baitharan, birane masu katanga, da wuraren kiwon tumaki. Kuma ya'yan Reuben suka gina Heshbon, da Elealeh, da Kiriathaim, da Beelmeon da aka kewaye, da Sebama, kuma suka sanya wa garuruwan da suka gina sunaye bisa ga sunayen kansu. Kuma ɗan Makir ɗan Manasse ya tafi Gilejad, ya ɗauke ta, ya kuma hallaka Amoriyawan da suke zaune a cikinta. Kuma Musa ya ba Makir ɗan Manasse Gilejad, ya kuwa zauna a can. Kuma Jair ɗan Manasseh ya tafi, ya ɗauki kauyukansu, ya kuma kira su kauyukan Jair. Kuma Nabau ya tafi, ya ɗauki Kahat da kauyukanta, ya kuma kira su Nabot bisa sunansa.

33

Kuma waɗannan su ne tashoshi na ya'yan Isra'ila, kamar yadda suka fita daga kasar Masar tare da karfinsu a hannun Musa da Haruna. Kuma Musa ya rubuta tashi-tashinsu, da sansanonin tafiyarsu, bisa ga umarnin Ubangiji, kuma waɗannan su ne sansanonin tafiyarsu. Sun tashi daga Rameses a wata na farko, a rana ta goma sha biyar ta wata na farko. A kashegari ta Bikin

Ketarewa, ya'yan Isra'ila sun fita da hannu mai tsawo a gaban dukan Masarawa. Kuma Masarawa suna binne daga cikinsu dukan matattu wadanda Ubangiji ya buge, dukan dan fari a kasar Masar, kuma a kan allolinsu Ubangiji ya yi ramuwa. Kuma ya'yan Isra'ila suka tashi daga Rameses, suka kafa sansani a Sukkot. Suka tashi daga Sukkot, suka kafa sansani a Butan, wanda yake wani yanki na hamada. Suka tashi daga Buthan, suka kafa sansani a bakin Eiroth, wanda yake gaban Beelsephon, suka kuma kafa sansani gaban Magdolou. Suka tashi daga gaban Eiroth, suka haye tsakiyar teku zuwa jeji, suka yi tafiyar kwana uku a cikin jeji, sa'an nan suka kafa sansani a Pikriaais. Suka tashi daga Ruwan Daci, suka zo Elim. A Elim akwai maɓuɓɓugan ruwa goma sha biyu da kututturen itatuwan dabino saba'in, suka kafa sansani a can kusa da ruwa. Suka tashi daga Elim, suka kafa sansani a bakin Bahar Malam. Suka tashi daga Bahar Ja, suka kafa sansani a Hamadar Sin.

Suka tashi daga jeji Sin, suka kafa sansani a Rafaka. Suka tashi daga Rephaka, suka kafa sansani a Ailous. Suka tashi daga Ailous, suka kafa sansani a Raphidin, amma babu ruwan da mutane za su sha a can. Kuma suka tashi daga Raphidin, suka kafa sansani a cikin jeji Sinai. Kuma suka tashi daga hamadar Sinai, suka kafa sansani a Kaburbura na Sha'awa. Kuma sun tashi daga kaburburan sha'awa, suka kafa sansani a Aseroth. Kuma suka tashi daga Aseroth, suka kafa sansani a Rathamah.

Kuma suka tashi daga Rathamah, suka kafa sansani a Remmon Phares. Kuma suka tashi daga Remmon Phares, suka kafa sansani a Lebona. Kuma suka tashi daga Lebona, suka kafa sansani a Rissan. Kuma sun tashi daga Rissan, suka kafa sansani a Makellath. Kuma suka tashi daga Makellath, suka kafa sansani a Shapher. Kuma suka tashi daga Safar, suka kafa sansani a

Charadath. Kuma sun tashi daga Charadath, suka kafa sansani a Makeloth. Kuma sun tashi daga Makeloth, suka kafa sansani a Kataath. Kuma suka tashi daga Kataath, suka kafa sansani a Tarath. Kuma sun tashi daga Tarath, suka kafa sansani a Mathekka. Suka tashi daga Mathekka, suka kafa sansani a Selmona. Kuma sun tashi daga Selmona, suka kafa sansani a Masuruth. Kuma suka tashi daga Masuruth, suka kafa sansani a Banaia. Kuma suka tashi daga Banaiah, suka kafa sansani a dutsen Gadgad.

Suka tashi daga Dutsen Gadgad, suka kafa sansani a Etebatha. Suka tashi daga Etebatha, suka kafa sansani a Ebronah. Kuma suka tashi daga Ebronah, suka kafa sansani a Ezion Geber. Suka tashi daga Ezion-Gaber, suka sauka a jeji Sin, suka tashi daga jeji Sin, suka sauka a jeji Faran, wato Kadesh. Kuma suka tashi daga Kadesh, suka kafa sansani a Dutsen Hur kusa da kasar Edom.

Sai Haruna firist ya haura bisa ga umarnin Ubangiji, ya kuma mutu a can a cikin shekara ta arba'in ta fitowar ya'yan Isra'ila daga kasar Masar, a rana ta ɗaya ga wata na biyar. Kuma Haruna yana da shekara ɗari da ashirin da uku, lokacin da ya mutu a Dutsen Hor. Kuma Sarkin Kan'ana Arad ya ji, wanda yake zaune a kasar Kan'ana, lokacin da ya'yan Isra'ila suke shigowa, Kuma suka tashi daga Dutsen Hur, suka kafa sansani a Selmona. Suka tashi daga Selmona, suka kafa sansani a Phinon. Suka tashi daga Finon, suka kafa sansani a Obot.

Kuma suka tashi daga Oboth, suka kafa sansani a Gai, a hayin da yake kan iyakokin Mowab. Suka tashi daga Gai, suka kafa sansani a Daibon Gad. Kuma suka tashi daga Daibon Gad, suka kuma kafa sansani a Gelmon Deblathaim. Kuma suka tashi daga

Gelmon Deblathaim, suka kafa sansani a kan duwatsun Abarim, a gaban Nabau. Suka tashi daga duwatsun Abarim, suka kafa sansani a yammacin Mowab, a bakin kogin Urdun kusa da Yeriko. Kuma suka kafa sansani kusa da Urdun tsakanin Aesimoth har zuwa Belsa a yammacin Moab.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa a yammacin Mowab kusa da Urdun, daf da Yeriko, yana cewa, Yi magana da ya'yan Isra'ila, kuma za ka ce musu, Kuna ketare Urdun zuwa kasar Kan'ana. Kuma za ku hallaka dukan mazaunan kasar a gabanku, za ku cire wuraren tsaron su, za ku hallaka dukan gumakan narkakku nasu, kuma za ku cire dukan ginshifansu. Kuma za ku hallaka dukan mazaunan kasar, sa'an nan ku zauna a cikinta, domin na ba ku kasarsu ta wurin rabo. Kuma za ku gāji kasarsu ta wurin kuri'a bisa ga kabilanku. Ga waɗanda suke da yawa, za ku fara musu gāɗonsu, kuma ga waɗanda suke da kaɗan, za ku rage musu gāɗonsu. Duk inda sunan mutum ya fita, a can gāɗonsa zai kasance. Za ku gāji bisa ga kabilan iyayenku. Idan amma ba ku hallakar da mazaunan kasar daga gabanku ba, to waɗanda kuka bari daga cikinsu za su zama kaya a idanunku, da kibiyoyi a gefunanku, kuma za su yi makiya a kanku a kan kasar da za ku zauna a cikinta. Kuma zai kasance kamar yadda na yanke shawarar yin su, haka zan yi muku.

34

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ka umarci ya'yan Isra'ila, ka ce musu, kun shiga kasar Kan'ana, wannan za ta zama gāɗonku, kasar Kan'ana tare da iyakokinta. Kuma gefen kudancin ku zai kasance daga hamadar Sin har zuwa iyakar Edom, kuma iyakar kudancin ku za ta fara ne daga karshen gabas na Tekun Gishiri. Kuma iyakokin za su kewaye ku daga Kudu zuwa

hawan Akrabin, za su wuce Ennak, kuma fitar za ta kasance zuwa Kudancin Kadesh na Barnea, sa'an nan za su fita zuwa garin Arad, kuma za su wuce Asemona. Kuma zai kewaye iyakokin daga Asemona zuwa rafin Masar, kuma fitar zai zama teku. Kuma iyakokin teku za su kasance naku, babban teku zai zama iyaka, wannan zai zama muku iyakokin teku.

Wannan kuma zai zama muku iyakokin arewa: daga babban teku za ku auna wa kanku har zuwa dutsen. Kuma daga dutsen, za ku auna musu dutsen, waɗanda suke shiga zuwa Hamath, kuma fitowar sa za ta zama iyakokin Saradak. Kuma iyakokin Dephrona za su fita, fitowar sa kuma za ta zama Arsenain, wannan zai zama muku iyakoki daga Arewa. Kuma iyakokin za su sauko daga Sephephamar zuwa Bela daga gabas a kan maɓuɓɓugan ruwa, kuma iyakokin za su sauko daga Bela a kan bayan tekun Chinnereth daga gabas. Kuma iyakokin za su sauka daga Sephamar zuwa Bela daga gabas a kan maɓuɓɓugan ruwa, kuma iyakokin za su sauka daga Bela a kan bakin tekun Chinnereth daga gabas. Kuma iyakokin za su sauka zuwa Urdun, kuma fitowar za ta zama Tekun Gishiri. Wannan za ta zama muku ƙasa tare da iyakokinta kewaye.

Sai Musa ya umarci ya'an Isra'ila, yana cewa, Wannan ita ce ƙasar da za ku gāda ta ta hanyar ƙuri'a, kamar yadda Ubangiji ya umarta a ba da ita ga kabilu tara da rabin kabilar Manasse. Domin kabilar ya'yan Ruben, da kabilar ya'yan Gad bisa ga gidajen iyalansu, da rabin kabilar Manasse sun riga sun karɓi rabonsu. Kabiloli biyu da rabin kabila sun karɓi kuri'unsu a ƙetaren Urdun kusa da Jericho daga Kudu zuwa Gabas.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Waɗannan su ne sunayen mutanen da za su rarraba muku ƙasar, Eleyazar

firist da Yoshuwa dan Nun. Kuma za ku dauki shugaba daya daga kowace kabila don rarraba muku kasar ta gado.

Kuma wadannan sunaye ne na mutanen kabilar Yahuda, Kaleb dan Yefunne. Na kabilar Simeyona, Salamiyel dan Semiyud. Na kabilar Benyamin, Eldad dan Chaslon, Na kabilar Dan, shugaba Bakchir dan Egli. Daga ya'yan maza Yusufu na kabilar ya'yan maza Manasse, mai mulki Aniel dan Soufi. Na kabilar ya'yan Efraim, shugaba Kamuel dan Sabathan. Na kabilar Zebulun, mai mulki Elisaphan dan Farnach. Daga kabilar ya'yan Issakar, mai mulki Faltiyel dan Uzza. Na kabilar ya'yan Asher, sarki Achior dan Salami. Na kabilar Naftali, mai mulki Fadahel dan Yamiyud.

Wadannan ne Ubangiji ya umarci a raba wa ya'yan Isra'ila a kasar Kan'ana.

35

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa a yammacin Mowab kusa da Urdun, daf da Yeriko, yana cewa, Ka umarci ya'yan Isra'ila, kuma za su ba wa Lawiyawa daga cikin rabon mallakar su birane don su zauna, kuma wuraren kewaye da biranen da suke kewaye da su za su ba wa Lawiyawa. Garuruwan za su zama nasu don su zauna, kuma wuraren kewaye nasu za su zama don dabbobinsu da dukan dabbobin da suke da kafafu hudu nasu. Kuma wuraren da suke makwabtaka na biranen da za ku ba wa Lawiyawa, daga katangar birni zuwa waje, dubu biyu kamu kewaye. Kuma za ku auna a wajen birni, gefen da yake zuwa gabas dubu biyu kamu, gefen da yake zuwa kudu dubu biyu kamu, gefen da yake zuwa teku dubu biyu kamu, gefen da yake zuwa arewa dubu biyu kamu, birni kuwa zai kasance a tsakiya na wannan a

gare ku, da iyakokin biranen. Kuma za ku ba wa Lawiyawa garuruwa, garuruwan mafaka shida waɗanda za ku bayar don a gudu zuwa can ga wanda ya yi kisa, kuma bugu da ƙari waɗannan garuruwa arba'in da biyu. Duk biranen za ku ba wa Lawiyawa arba'in da takwas biranen, waɗannan, tare da yankunan kewayen su. Kuma garuruwan da za ku bayar daga mallakar ya'yan Isra'ila, daga waɗanda suke da yawa, da yawa, kuma daga waɗanda suke da kaɗan, kaɗan, kowane bisa ga gadonsa wanda za su gāda, za su bayar daga garuruwan ga Lawiyawa.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da ya'yan Isra'ila, ka ce musu, Kuna ketare kogin Urdun zuwa ƙasar Kan'ana. Kuma za ku keɓe muku waɗannan birane, wuraren mafaka za su kasance muku don a gudu a can mai kisan kai, duk wanda ya buga rai ba da gangan ba. Kuma garuruwan za su zama muku wuraren mafaka daga mai ɗaukar fansar jini, kuma mai kisan kai ba zai mutu ba sai ya tsaya a gaban taron don shari'a. Kuma garuruwan da za ku bayar, garuruwa shida, za su zama wuraren mafaka a gare ku. Za ku ba da birane uku a ƙetaren Urdun, kuma za ku ba da birane uku a ƙasar Kan'ana.

Mafaka zai kasance ga ya'an Isra'ila, da kuma ga baƙo, da kuma ga mazaunin da yake a cikinku. Waɗannan biranen za su kasance don mafaka, don gudu zuwa can ga duk wanda ya buge rai ba da gangan ba.

Idan ya buge shi da kayan ƙarfe, kuma ya mutu, mai kisan kai ne, lallai a kashe mai kisan kai. Idan kuma wani ya buge wani da dutsen da yake a hannunsa wanda zai iya kashe shi, ya kuma mutu, mai kisan kai ne, dole a kashe mai kisan kai. Idan kuma wani ya buge wani da kayan aikin katako da zai iya kashe shi, ya kuma mutu, mai kisan kai ne, dole a kashe mai kisan kai.

Mai ɗaukar fansar jini, wannan zai kashe wanda ya yi kisan kai; lokacin da ya haɗu da shi, wannan zai kashe shi. Idan amma saboda gāba ya tura shi, kuma ya jefa masa wani abu daga kwanton bauna, ya mutu, Ko saboda fushi ya buge shi da hannu, kuma ya mutu, lalle ne a kashe wanda ya buga shi da hukuncin kisa, mai kisan kai ne, lalle ne a kashe mai kisan kai da hukuncin kisa, mai ɗaukar fansar jini zai kashe mai kisan kai lokacin da ya same shi.

Idan amma ba zato ba tsammani, ba ta hanyar gāba ya tura shi, ko kuma ya jefa wani abu a kansa, ba da nufin kwanto ba, Ko kowane dutse da zai iya kashe mutum, ba tare da sanin ba, ya fada a kansa, ya kuwa mutu, amma shi ba abokin gābansa ba ne, kuma ba ya neman cutar da shi ba Kuma taron zai yi hukunci tsakanin wanda ya buga da mai ɗaukar fansar jini, bisa ga waɗannan hukuncin. Kuma taron za su ceto mai kisan kai daga mai ɗaukar fansar jini, kuma taron za su mayar da shi zuwa birnin mafakarsa wanda ya gudu zuwa gare shi, kuma zai zauna a can har sai babban firist ya mutu, wanda suka shafe shi da mai mai tsarki.

Amma idan mai kisan kai ya fita daga iyakokin birnin da ya gudu zuwa a can Kuma idan mai ɗaukar fansa na jini ya same shi a waje da iyakokin birnin mafakarsa, kuma mai ɗaukar fansa na jini ya kashe wanda ya yi kisan kai, ba shi da laifi. A cikin birnin mafaka ya zauna har sai babban firist ya mutu, kuma bayan mutuwar babban firist, mai kisan kai zai komo zuwa kasarsa ta gādo.

Kuma waɗannan za su zama muku dokar hukunci ga tsararrakinku a dukan wuraren zamanku. Duk wanda ya buga rai, saboda shaidu za ka kashe mai kisan kai, kuma shaida ɗaya ba zai shaida a kan rai don mutuwa ba. Kuma ba za ku karɓa fansa game

da rai daga mai kisan kai wanda yake da laifi da ya cancanci a kashe, gama lalle ne za a kashe shi da mutuwa. Ba za ku karɓi fansa don gudu zuwa birnin wuraren mafaka, don sake zama a kan kasa, har sai babban firist ya mutu. Kuma kada ku kashe kasar da kuke zaune a cikinta, domin wannan jini yana kashe kasar, kuma ba za a yi kafara ga kasar daga jinin da aka zubar a kanta ba, sai dai ta wurin jinin mai zubawa. Kuma kada ku fazantar da kasar da kuke zaune a kanta, wadda Ni ke zaune a cikinku, domin Ni ne Ubangiji mai zaune a tsakanin ya'yan Isra'ila.

36

Sai shugabannin kabilar ya'yan Gileyad ɗan Makir ɗan Manasse daga kabilar ya'yan Yusuf suka zo, suka yi magana a gaban Musa, da a gaban Eleyazar firist, da kuma a gaban shugabannin gidajen iyalan ya'yan Isra'ila. Kuma suka ce, Ubangiji ya umarci shugabanmu ya raba kasar gādo ta hanyar kuri'a ga ya'yan Isra'ila, kuma Ubangiji ya umarci shugabanmu ya ba da gādon Salpaad ɗan'uwanmu ga yan matansa. Kuma za su zama mata ga ɗaya daga cikin kabilun ya'yan Isra'ila, kuma za a ɗauke rabon su daga mallakar ubanninmu, kuma za a kara shi zuwa ga gādon kabilar da za su zama matansu, kuma daga rabon gādonmu za a ɗauke shi. Idan amma ya zama sakin ya'yan maza Isra'ila, za a kara gādon su a kan gādon kabilar da za su zama matansu, kuma za a cire gādon su daga gādon kabilar iyalinmu.

Kuma Musa ya umarci ya'yan Isra'ila bisa ga umarnin Ubangiji, yana cewa, Haka kabilar ya'yan Yusuf suke faɗa. Wannan kalmar da Ubangiji ya umarci ya'yan matan Salpaad, yana cewa: A wurin da ya gamshi su, bari su zama mata, amma daga cikin mutanen mahaifin su ne kawai za su zama mata. Kuma ba za a canza gādo ga ya'yan maza Isra'ila daga kabila zuwa kabila

ba, domin kowane a cikin gādon kabilar iyalinsa za su riƙe ya'yan maza Isra'īla. Kuma duk yar da take gādon gādo daga kabilun ya'yan Isra'īla, za su zama matan wani mutum daga mutanen kabilar mahaifinta, domin ya'yan Isra'īla kowannensu ya gāji gādon mahaifin kansa. Kuma rabo ba zai canja daga kabila zuwa wata kabila ba, amma kowane mutum zai riƙe gādonsa, ya'yan Isra'īla.

Kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, haka ya'yan matan Salpaad suka yi. Kuma Tirza da Hogla da Milka da Nowa da Mala yan matan Zelofehad suka zama ga yan uwansu maza, Daga cikin mutanen Manasse ya'yan Yusuf sun zama mata, kuma gādonsu ya kasance a kan kabilar mutanen ubansu. Waɗannan su ne umarnai da ƙa'idodi da hukunce-hukuncen da Ubangiji ya ba ta hannun Musa a yammacin Mowab kusa da kogin Urdun ɗaura da Yeriko.

Kubawar Shari'a

1

Wadannan su ne kalmomin da Musa ya fada wa dukan Isra'ila a ketaren Urdun a cikin jeji, wajen yamma, kusa da Jan Teku, tsakanin Faran da Tofel, da Lobon, da Aulon, da kayan ado na zinariya. Tafiya ta kwana goma sha daya ne daga Horeb ta hanyar dutsen Seyir zuwa Kadesh Barneya. Kuma ya faru a cikin shekara ta arba'in, a cikin wata na goma sha daya, a rana ta daya ga watan, Musa ya yi magana da dukan ya'yan Isra'ila, bisa ga dukan abin da Ubangiji ya umarce shi game da su, bayan ya buge Sihon sarkin Amoriyawa wanda ya zauna a Heshbon, da Og sarkin Bashan wanda ya zauna a Ashtarot da kuma a Ederei, A kasar Mowab, a hayin Kogin Urdun, Musa ya fara bayyana wannan doka, yana cewa, Ubangiji Allahnmu ya yi magana da mu a Horeb yana cewa, Ya isa ku zama a wannan dutsen. Ku juya ku koma ku tashi, ku shiga zuwa dutsen Amoriyawa, zuwa dukan makwabtanta Araba, zuwa dutse da fili, zuwa Kudu, da bakin tekun kasar Kan'aniyawa, da Anti Lebanon har zuwa babban kogi, kogin Yufiretis. Duba, ya ba da kasar a gabanku; ku shiga ku mallaki kasar da na rantse wa ubanninku Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu, cewa zan ba su da zuriyarsu a bayansu.

Kuma na ce muku a lokacin nan, Ba zan iya daukar ku ni kadai ba. Ubangiji Allahnku ya kara muku yawa, kuma ga shi, yau kuna kamar taurarin sama da yawa. Ubangiji Allah na kakanninku ya kara muku sau dubu kamar yadda kuke, kuma ya albarkace ku kamar yadda ya yi magana da ku. Yaya zan iya ni kadai daukar wahalarku, da tushenku, da rigimarku? Ku ba kanku maza masu hikima da masu sani da masu fahimta daga cikin kabilun ku, zan kuwa nada su shugabanni a kanku. Kuka amsa mini kuka ce,

Maganar da ka faɗa tana da kyau don a yi. Kuma na ɗauki daga gare ku maza masu hikima da masu sani da masu fahimta, na kuma naɗa su su yi shugabanci a kanku shugabannin dubbai, shugabannin ɗaruruwa, shugabannin hamsin, shugabannin goma, da ma'aikata ga alkalanku. Kuma na umarci alkalanku a lokacin nan, ina cewa, Ku saurara tsakanin yan'uwanku, kuma ku yi hukunci da adalci tsakanin mutum da ɗan'uwansa, da kuma baƙonsa. Ba za ka nuna bambanci a cikin shari'a ba, za ka yi shari'a ga ƙarami da babba daidai, kada ka nuna sonkai ga kowa, domin shari'a ta Allah ce, kuma duk maganar da ta yi wuya a gare ku, ku kawo ta gare ni, zan kuwa ji ta. Kuma na umarce ku a lokacin can game da dukan abubuwan da za ku yi.

Kuma bayan tashi daga Horeb, muka bi dukan hamadar da take babba kuma mai ban tsoro waccan da kuka gani, hanyar dutsen Amoriyawa, kamar yadda Ubangiji Allahnmu ya umarce mu, sai muka iso Kadesh Barneya. Kuma na ce muku, kun zo har zuwa dutsen Amoriyawa, wanda Ubangiji Allahnmu yake ba ku. Duba, Ubangiji Allahnku ya ba da ƙasar a gabanku, ku haura ku mallake ta kamar yadda Ubangiji Allah na kakanninku ya faɗa muku, kada ku ji tsoro, kada kuma ku razana. Kuma duk kun zo wurina, kuka ce, Bari mu aika mazanmu su je gaba, su leƙi mana ƙasar, su komo su faɗa mana irin hanyar da za mu bi, da kuma garuruwan da za mu shiga. Kuma maganar ta faranta mini rai, sai na ɗauki daga cikinku maza goma sha biyu, mutum ɗaya daga kowace kabila. Suka juya suka haura zuwa dutsen, suka zo har zuwa kwazazzabon tarin inabi, suka leƙi asiri ta. Suka ɗauki a hannuwansu daga ya'yan ƙasar, suka kawo muku, suna cewa, Ƙasa mai kyau ce wadda Ubangiji Allahnmu yake ba mu.

Kuma ba ku yarda ku haura ba, amma kuka ƙi biyayya ga maganar Ubangiji Allahnmu. Kuma kuka yi gunaguni a cikin

tentununku, kuka kuma ce, Saboda Ubangiji yana kinmu, ya fitar da mu daga kasar Masar don ya ba da mu ga hannun Amoriyawa, don su hallaka mu. Ina za mu hau? Amma yan'uwanku sun juya zuciyarku, suna cewa, al'umma ce babba mai yawa kuma mafi karfi da mu, da birane manya masu katanga har zuwa sama, har ma ya'yan manya mun gani a can. Kuma na ce muku, Kada ku firgita, kada kuma ku ji tsoronsu. Ubangiji Allahnku wanda yake tafiya a gabanku, shi da kansa zai yi yaƙi tare da su a tarayyanku bisa ga dukan abin da ya yi muku a kasar Masar, da kuma a cikin wannan jeji da kuka gani, a hanyar dutsen Amoriyawa, kamar yadda Ubangiji zai dauke ku. Allahnka, kamar yadda mutum yake daukar nauyin dansa, haka ya yi a dukan hanyar da kuka bi har kuka isa wannan wuri.

Kuma a cikin wannan kalma ba ku gaskata da Ubangiji Allahnmu ba, Wanda ya tafi a gabanku da farko a kan hanya don ya zaɓa muku wuri, yana jagorantar ku da wuta da dare, yana nuna muku hanyar da za ku bi, kuma da girgije da rana.

Ubangiji ya ji muryar maganganunku, ya fusata kuma ya yi rantsuwa yana cewa, Idan wani daga cikin waɗannan maza zai ga wannan ƙasa mai kyau wadda na rantse wa ubanninsu, sai dai Kaleb ɗan Yefunne, shi ne zai gan ta, kuma gare shi zan ba da kasar da ya taka, da kuma ya'yansa maza, saboda ya manne ga Ubangiji. Ubangiji kuma ya yi mini fushi saboda ku, yana cewa, Kai ma ba za ka shiga can ba. Yoshuwa ɗan Nun wanda yake tsaye a gabanka, shi ne zai shiga can, ƙarfafa shi, domin shi ne zai ba da ita ga Isra'ila a matsayin gādo. Kuma duk yaro sabon wanda bai san mai kyau ko mugu a yau ba, waɗannan za su shiga can, kuma zan ba waɗannan ta, kuma su kansu za su gāji ta. Kuma ku bayan kun juya, sai kuka yi sansani a cikin jeji, ta hanyar da take kusa da Jan Teku.

Kuma kun amsa kuma kun ce, Mun yi zunubi a gaban Ubangiji Allahnmu, mu za mu haura mu yi yaƙi bisa ga dukan abin da Ubangiji Allahnmu ya umarce mu, kuma kowannenku ya ɗauki kayan yaƙinsa, kuma bayan an taru kuna hawa zuwa dutsen. Kuma Ubangiji ya ce mini, Ka ce musu, ba za ku haura ba kuma ba za ku yi yaƙi ba, domin ba ni tare da ku, kuma ba za a murkushe ku a gaban abokan gābanku ba. Kuma na yi muku magana, amma ba ku saurare ni ba, kuka keta maganar Ubangiji, kuka yi tawaye kuka haura zuwa dutsen. Sai Bamoriyawa wanda yake zaune a wannan dutsen ya fito ya tarye ku, ya bi ku kamar yadda kudan zuma suke yi, ya karkashe ku tun daga Seyir har zuwa Horma. Kuma kun zauna kuna kuka a gaban Ubangiji Allahnmu, amma Ubangiji bai ji muryarku ba, bai kuwa kula da ku ba.

Kuma kun zauna a Kadesh kwanaki da yawa, kamar yadda kuka taɓa zauna kwanaki.

2

Kuma bayan mun juya, muka tashi zuwa cikin jeji, ta hanyar Bahar Ja, kamar yadda Ubangiji ya yi magana da ni, kuma muka yi ta kewayaya Dutsen Sehir kwanaki masu yawa. Kuma Ubangiji ya ce mini, Bari ya isa muku kewayaya wannan dutse, saboda haka ku juya zuwa Arewa. Kuma ka umarci mutane cewa, Ku wuce ta iyakokin yan'uwanku ya'yan Isuwa, waɗanda suke zaune a Sehir, za su kuwa ji tsoronku, kuma za su yi muku tsoro sosai. Kada ku shiga yaƙi da su, domin ba zan ba ku kome daga ƙasarsu ba, ko ma taki ƙafa, saboda ta wurin gādo na riga na ba wa ya'yan Isuwa dutsen Seyir. Da azurfa ku sayi abinci daga gare su ku ci, kuma ruwa da awo ku karɓa daga gare su da azurfa ku sha. Domin Ubangiji Allahnmu ya albarkace ka a cikin kowane aikin hannuwanka, ka lura yadda ka bi ta cikin jeji mai girma da ban

tsoro wancan, duba, shekaru arba'in Ubangiji Allahka yana tare da kai, ba ka rasa kome.

Muka wuce yan'uwanmu ya'yan Isuwa waɗanda suke zaune a Seyir, ta hanyar Araba daga Ailun da kuma daga Gesiyon Gaber, sa'an nan muka juya muka bi hanyar jeji ta Mowab. Kuma Ubangiji ya ce mini, Kada ku yi gāba da Mowabawa, kuma kada ku shiga yaƙi da su, domin ba zan ba ku wani yanki daga ƙasarsu a matsayin gādo ba, gama na riga na ba ya'yan Lutu Arower su gāda. Ommi na farko sun zauna a kanta, al'umma mai girma da yawa kuma masu ƙarfi, kamar Anakim. Za a ɗauke su a matsayin Rephaim, waɗannan ma kamar yadda Anakim suke, amma Mowabawa suna kiran su Emim. Kuma a cikin Sehir ya zauna Ba-Hori a dā, kuma ya'yan Isuwa sun halaka su, kuma sun kore su daga gabansu. Suka zauna a maimakonsu, kamar yadda Isra'ila ya yi da ƙasar gādon sa, wadda Ubangiji ya ba su. Yanzu saboda haka ku tashi ku tafi, ku kuma wuce kwarin Zaret.

Kuma kwanakin da muka yi tafiya daga Kadesh Barneya har sai muka wuce kwarin Zaret, shekara talatin da takwas ne, har sai dukan tsaran maza mayaƙa suka mutu daga sansani, kamar yadda Ubangiji ya rantse. Allah su. Kuma hannun Allah ya kasance a kansu don halaka su daga tsakiyar sansani har suka mutu.

Kuma ya faru lokacin da dukan mayaƙan suka mutu daga cikin mutane, sai ya yi magana Ubangiji ya ce mini, Kai za ka ketare iyakokin yau. Moab da Aroer, Kuma za ku zo kusa da ya'yan Ammon, kada ku yi gāba da su, kuma kada ku shiga yaƙi da su, domin ba zan ba ku wani ɓangare na ƙasar ya'yan Ammon a matsayin gādo ba, saboda na riga na ba ya'yan Lot ta a matsayin gādo. Za a ɗauka Ƙasar Refaim, domin a dā Refaim sun zauna a kanta, amma Ammonawa suna kiran su Zamzummim. Al'umma

babba mai yawa kuma mafi karfi fiye da ku, kamar yadda Enakeim suke, Ubangiji ya halaka su a gabansu, suka gāji kasarsu suka zauna a maimakonsu har zuwa yau. Kamar yadda suka yi wa ya'yan Isuwa waɗanda suke zaune a Seyir, yadda suka hallakar da Horawa daga gabansu, suka gāje su, suka kuma zauna a maimakonsu har zuwa yau. Kuma Euaioi waɗanda suke zaune a Asedoth har zuwa Gaza, Cappadocians waɗanda suka fito daga Cappadocia sun hallaka su, suka kuma zauna a maimakonsu.

Yanzu saboda haka ku tashi ku tafi, ku ketare kwarin Arnon. Duba, na ba da a hannunka Sihon sarkin Heshbon mutumin Amore da kasarsa. Fara cin gādo, ku haɗa yaƙi da shi a wannan rana. Fara ba da razanar jikinka da tsoronka a kan dukan al'ummai waɗanda suke karƙashin sama, waɗanda suka ji sunanka za su damu, kuma za su sha wahala daga gabanka.

Na aika jakadu daga hamadar Kedemot zuwa wurin Sihon sarkin Heshbon da kalmomin zaman lafiya, ina cewa, Zan wuce ta kasarka, zan bi hanya, ba zan karkata dama ko hagu ba. Abinci na azurfa za ka bayar mini, zan kuwa ci, ruwa kuma na azurfa za ka bayar mini, zan kuwa sha, sai dai zan wuce da kafafu, Kamar yadda suka yi mini ya'yan maza Isuwa waɗanda suke zaune a Seyir, da kuma Mowabawa waɗanda suke zaune a Arower, har sai in wuce Urdun zuwa kasar wadda Ubangiji Allahnmu yake ba mu. Kuma Sihon sarkin Heshbon bai yarda ya bar mu mu wuce ta kasarsa ba, domin Ubangiji Allahnmu ya taurara ruhunsa, kuma ya karfafa zuciyarsa, domin a ba da shi a hannunka kamar yadda yake a wannan rana.

Kuma Ubangiji ya ce mini, Duba, na fara ba da Sihon sarkin Heshbon, mutumin Amorite, da kasarsa a gabanka, ka fara cin kasarsa ta gādo. Kuma Sihon sarkin Heshbon ya fito don ya sadu

da mu, shi da dukan mutanensa, don yaƙi a Jahaz. Kuma Ubangiji Allahnmu ya ba da shi a gabanmu, muka kuma buge shi da ya'yansa maza da dukan mutanensa. Kuma mun kama dukkan biranensa a lokacin nan, kuma mun hallaka kowane birni ɗaya bayan ɗaya, da matansu da yaransu, ba mu bar kowa da rai ba. Sai dai dabbobin muka washe su, kuma ganimar biranen muka ɗauka. Daga Aroer, wanda yake kusa da bakin kogin Arnon, da birnin da yake a cikin kwari, har zuwa dutsen Gilead, babu wani birni da ya tsere mana. Ubangiji Allahnmu ya ba da su duka a hannunmu. Sai dai kusa da ya'yan Ammon ba mu kusanta ba, duk abin da ke haɗe da kogin Yabbok, da kuma biranen da ke cikin ƙasar tuddai, kamar yadda Ubangiji Allahnmu ya umarce mu.

3

Bayan da muka juya, sai muka haura hanyar da take zuwa Bashan, sai Og sarkin Bashan ya fito ya sadu da mu, shi da dukan mutanensa don yaƙi a Edraim. Ubangiji ya ce mini, Kada ka ji tsoronsa, domin na ba da shi a hannunka, da dukan mutanensa, da dukan ƙasarsa, za ka kuma yi masa kamar yadda ka yi wa Sihon sarkin Amoriyawa, wanda ya zauna a Heshbon. Ubangiji Allahnmu ya ba da shi a hannunmu, da Og sarkin Bashan, da dukan mutanensa, muka kuwa buge shi har ba mu bar wani zuriyarsa ba.

Kuma muka ci dukan garuruwansa a lokacin nan, babu wani birni da ba mu ɗauka daga gare su ba, garuruwa sittin, dukan yankunan kewaye na Argob na Sarki Og a Bashan. Duk birane masu katanga, da katanga masu tsayi, da ƙofofi da sanduna, sai dai biranen Ferezawa waɗanda suke da yawa sosai. Mun hallaka su, kamar yadda muka yi da Sihon sarkin Heshbon, kuma mun

hallaka kowane gari daya bayan daya, tare da mata da yara. Kuma dukan dabbobi da ganimar biranen, mun washe su wa kanmu.

Kuma a lokacin nan muka kwace kasar daga hannun sarakuna biyu na Amoriyawa, waɗanda suke a hayin Urdun, tun daga kogin Arnon har zuwa Hermon. Mutanen itatuwan dabino suna kiran dutsen Hermon da Sanior, kuma mutumin Amorite ya kira shi Sanir. Dukan biranen Misor, da dukan Gileyad, da dukan Bashan har zuwa Elcha da Edraim, biranen mulkin Og a cikin Bashan, Domin sai dai Og sarkin Bashan ya rage daga mutanen Refaim, ga gadonsa na karfe, ga shi a kasar ya'yan Ammon, tsawonsa kamu tara, fāfinsa kamu huɗu bisa ga ma'aunin kamu na mutum. Kuma muka gāji wannan ƙasa a lokacin, tun daga Arower wadda take a bakin kogin Arnon, da rabin Dutsen Gileyad tare da biranensa na ba wa Ruben da Gad. Kuma ragowar Gileyad, da dukan mulkin Bashan na Og, na ba wa rabin kabilar Manasse, da dukan yankin kewaye na Argob, dukan Bashan waccan, ƙasar Refayim za a ƙidaya. Kuma Jair ɗan Manasse ya ɗauki dukan yankin kewaye da Argob har zuwa iyakokin Gargasi da Makati, ya kira su da sunansa Bashan Thauoth Jaeir har yā zuwa yau. Kuma ga Machir na ba da Gileyad. Kuma ga Ruben da Gad na ba da yankin daga Gileyad har zuwa kogin Arnon, tsakiyar kogin iyaka ce, kuma har zuwa Yabok, kogin da yake iyaka ga ya'yan Ammon. Kuma Arabah da Urdun sune iyaka daga Mahanareth, har zuwa tekun Arabah, wato tekun gishiri a ƙarƙashin Asedoth na Phasga wajen gabas.

Kuma na umarce ku a lokacin nan, ina cewa, Ubangiji Allahnku ya ba ku wannan ƙasa a matsayin gādo, bayan kun yi makamai ku tafi gaba a gaban yan'uwanƙu ya'yan Isra'ila, kowane mai ƙarfi. Sai dai matanku da yaranku da dabbobinku, na san cewa dabbobi masu yawa suna gare ku, bari su zauna a cikin biranenku waɗanda na ba ku, har sai Ubangiji ya ba da hutu

Allahnku yā hutad da yan'uwanku, kamar yadda ya yi da ku, don su ma su gāji kasar da Ubangiji Allahnmu yake ba su a ketaren Urdun, sa'an nan kowannenku zai koma ga gādon sa wanda na ba ku.

Kuma na umarci Yoshuwa a lokacin nan, na ce, idanunku sun ga dukan abin da Ubangiji Allahnmu ya yi wa waɗannan sarakuna biyu, haka Ubangiji Allahnmu zai yi wa dukan mulkokin da kake ketarewa zuwa wurin. Ba za ku ji tsoronsu ba, domin Ubangiji Allahnmu shi da kansa zai yi yaƙi a madadinku.

Kuma na roki Ubangiji a lokacin nan, ina cewa, Ubangiji Allah, kai ka fara nuna wa bawanka ƙarfinka, da ikonka, da hannunka mai ƙarfi, da hannunka mai dāukaka. Wane ne Allah a cikin sama ko a kan ƙasa wanda zai yi kamar yadda ka yi kai, bisa ga ƙarfinka? Bayan haye don haka, zan ga ƙasar mai kyau wannan da take bayan Urdun, dutsen nan mai kyau da Anti Lebanon.

Ubangiji kuwa ya fi ni saboda ku, bai kuwa saurare ni ba, sai Ubangiji ya ce mini, Ya ishe ka, kada ka ƙara yin wannan magana. Hayi sama zuwa kan kololuwar da aka sassaka, ka daga idanunka zuwa yamma da arewa da kudu da gabas, ka gani da idanunka, domin ba za ka ketare wannan Kogin Urdun ba. Kuma ka umarci Yoshuwa ka ƙarfafa shi ka ƙarfafa zuciya, domin shi ne zai ketare a gaban wannan jama'a, kuma shi ne zai ba su gādon dukan kasar da ka gani. Kuma mun zauna a kwarin da ke kusa da gidan Phogor.

4

Kuma yanzu, ya Isra'ila, ku saurari dokokin da hukuncen hukuncen da nake koya muku a yau don ku aikata, domin ku rayu,

ku kuma faru, ku shiga ku gāji kasar da Ubangiji Allah na kakanninku yake ba ku. Ba za ku fara kome ga kalmar da nake umarce ku ba, kuma ba za ku cire kome daga gare ta ba, ku kiyaye umarnan Ubangiji Allahnmu, duk abin da nake umarce ku a yau. Idanunku sun ga dukan abin da Ubangiji Allahnmu ya yi wa Baal Fegor, domin duk mutumin da ya bi Baal Fegor, Ubangiji Allahnku ya hallakar da shi daga cikinku. Amma ku wadanda kuka manne wa Ubangiji Allahnku, dukkanku kuna raye a yau.

Duba, na nuna muku ka'idodi da hukunce-hukunce kamar yadda Ubangiji ya umarce ni, don yin haka a cikin kasar da kuke shiga don ku gāda ta. Kuma za ku kiyaye ku kuma za ku yi, domin wannan ita ce hikimar ku da fahimtar ku a gaban dukan al'ummai, wadanda za su ji dukan wadannan dokokin, kuma za su ce, Duba, mutane masu hikima da sani, babbar al'umma wannan. Domin wace al'umma ce mai girma, wadda take da Allah yana kusantar da su kamar yadda Ubangiji Allahnmu yake a cikin dukan abubuwan da za mu kira shi? Kuma wace irin al'umma mai girma ce, wadda take da dokoki da hukuntai masu adalci bisa ga dukan wannan doka, wadda nake ba ku a yau?

Ka kula da kanka, kuma ka tsare ranka sosai, kada ka manta da dukan kalmomin da idanunka suka gani, kuma kada su tafi daga zuciyarka dukan kwanakin rayuwarka, kuma za ka koya wa ya'yanka maza da ya'yan ya'yanka maza, game da ranar da kuka tsaya a gaban Ubangiji Allahnmu a Horeb a ranar taron, lokacin da ya ce Ubangiji ya ce mini, Ka tara mini mutane, bari su ji kalmomina, domin su koyi tsorona a dukan kwanakin da suke rayuwa a duniya, kuma za su koyar da ya'yansu. Kuma kuka kusanto kuka kuma tsaya kusa da dutsen, dutsen kuwa yana cin wuta har zuwa sama, duhu, bakin duhu, da hadari. Kuma Ubangiji ya yi magana da ku daga tsakiyar wutar, muryar kalmomi wadda

kuka ji, amma ba ku ga wani siffa ba, sai dai murya kawai. Kuma ya sanar da ku alkawarin sa wanda ya umarce ku ku yi, kalmomin goma, kuma ya rubuta su a kan alluna biyu na dutse.

Kuma Ubangiji ya umarce ni a lokacin nan, in koya muku ka'idodi da hukunce-hukuncen, don ku aikata su a kasar da kuke shiga don ku gāda ta. Kuma za ku kiyaye rayukanku sosai, domin ba ku ga wani siffa a ranar da Ubangiji ya yi magana da ku a Horeb a dutsen daga tsakiyar wuta. Kada ku yi aiki ba bisa doka ba kuma ku yi wa kanku siffar sassakaƙƙe mai kamanceciya, duk wani hoton kamanceciya na namiji ko ta mace Kamannin duk dabbobi waɗanda suke a kan ƙasa, kamannin duk tsuntsayen masu fuka-fuki waɗanda suke tashi a ƙarƙashin sama, Kamannin duk halittar da take rarrafe a kan ƙasa, kamannin duk kifi, duk abin da yake a cikin ruwaye a ƙarƙashin ƙasa. Kuma kada ka daga kai zuwa sama ka ga rana da wata da taurari, da dukan duniyar sama, ka ruɗe ka yi musu sujada, ka kuma bauta musu, waɗanda Ubangiji Allahnka ya raba wa dukan al'ummai da suke ƙarƙashin sama. Amma ku, Allah ya ɗauke ku, kuma ya fitar da ku daga ƙasar Masar, daga tanderun baƙin ƙarfe, daga Masar, don ku zama masa mutane na gādo, kamar yadda yake a yau.

Kuma Ubangiji Allah ya yi fushi da ni saboda abubuwan da aka faɗa ta wurinku, kuma ya rantse cewa ba zan ketare Urdun nan ba, kuma ba zan shiga ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka a matsayin gādo ba. Domin ina mutuwa a cikin wannan ƙasa, kuma ba zan ketare wannan Urdun ba, amma ku za ku ketare, kuma za ku gāji wannan ƙasa mai kyau. Ku lura da kanku, kada ku manta da alkawarin Ubangiji Allahnmu, wanda ya yi tare da ku, kuma ku yi rashin bin doka, ku kuma yi wa kanku siffa sassakaƙƙe kamannin dukan abubuwan da Ubangiji Allahnka ya umarce ku. Domin Ubangiji Allahnka wuta mai ci ne, Allah mai kishi.

Idan amma kun haifi ya'ya maza da jikokin ya'yanku maza, kuka kuma daɗe a ƙasar, kuka yi rashin bin doka, kuka yi siffar sassaƙa ta kowane abu, kuka aikata mugunta a gaban Ubangiji Allah nku don tsokane shi, ina shaida muku yau sama da ƙasa, cewa da halaka za ku halaka daga ƙasar da kuke haye Urdun zuwa gare ta don ku gāda. Ba za ku daɗe kwanaki a kanta ba, amma tabbatacce za a hallaka ku ƙaƙaf. Kuma Ubangiji zai watsar da ku a cikin dukan al'ummai, kuma za a bar ku kaɗan kawai a cikin dukan al'ummai, zuwa waɗanda Ubangiji zai kai ku a can. Kuma za ku bauta a can ga waɗansu alloli, aikin hannuwan mutane, itace da dutse, waɗanda ba sa gani, ba sa ji, ba sa ci, kuma ba sa shaƙa. Kuma za ku nemi Ubangiji Allahnku a can, kuma za ku same shi lokacin da kuka neme shi da dukan zuciarku, da kuma dukan ranku a cikin wahalarku. Kuma dukan waɗannan kalmomi za su same ka a ƙarshen kwanaki, kuma za ka juya zuwa ga Ubangiji Allahnka, kuma za ka ji muryarsa, Domin Allah mai tausayi ne Ubangiji Allahnka, ba zai yashe ka ba, kuma ba zai hallaka ka ba, ba zai manta da alkawarin kakanninki ba, wanda Ubangiji ya rantse musu.

Ku yi tambaya game da kwanakin da suka gabata waɗanda suka faru kafin lokacinku, tun daga ranar da Allah ya hali cci mutum a duniya, kuma daga wannan iyakar sama zuwa wancan iyakar sama, ko wani abu mai girma kamar wannan ya taɓa faruwa, ko an taɓa jin irin wannan abu, ko wata al'umma ta taɓa jin irin wannan murya Allah mai rai yana magana daga tsakiyar wuta, kamar yadda ka ji kai kuma ka rayu, Ko Allah ya gwada shiga ya ɗauki wa kansa al'umma daga tsakiyar wata al'umma a cikin gwaji, da alamu, da abubuwan al'ajabi, da yaki, da hannu mai ƙarfi, da hannu mai tsawo, da manyan wahayi, bisa ga dukan abin da Ubangiji Allahnmu ya yi a Masar a gabanka kana gani? don haka ka sani cewa Ubangiji Allahnka wannan Allah ne, kuma

babu wani kuma sai shi. Daga sama an ji muryarsa don ya horar da kai, kuma a kan ƙasa ya nuna maka wutarsa mai girma, kuma ka ji kalmominsa daga tsakiyar wutar.

Saboda ƙaunar da ya yi wa kakanninku, ya zaɓi zuriyarsu bayanka, kuma shi da kansa ya fitar da kai da babban ikonsa daga Masar, Domin halaka al'ummai manya-manyu da masu ƙarfi fiye da kai a gabanka, domin shigar da kai ya ba ka ƙasarsu ta gādo, kamar yadda kake da ita a yau.

Kuma za ka sani a yau, ka kuma juya da hankalinka, cewa Ubangiji Allahnka wannan shine Allah a cikin sama a sama da kuma a kan ƙasa a ƙasa, kuma babu wani kuma sai shi kaɗai. Kuma ku kiyaye umarninsa da dokokinsa, duk abin da ni na umarce ka a yau, domin ya zama muku da kyau, da ya'anƙa maza bayanka, domin ku yi tsawon rai a kan ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka har abada. A lokacin nan Musa ya keɓe birane uku a ƙetaren Urdun daga gabas rana. don gudu a can mai kisan kai wanda ya kashe maƙwabci ba tare da sani ba, kuma wannan ba ya ƙin shi kafin jiya da rana ta uku, kuma zai gudu zuwa ɗaya daga cikin waɗannan birane, kuma zai rayu Bosor a cikin jeji, a ƙasar da take a fili ta Reuben, da Ramoth a Gilead ta Gad, da Gaulon a Bashan ta Manasseh.

Wannan ita ce dokar da Musa ya gabatar a gaban ya'yan Isra'ila. Waɗannan su ne shaidun, da dokokin, da hukunce-hukuncen da Musa ya yi wa ya'yan Isra'ila magana, bayan sun fita daga ƙasar Masar. A hayin Urdun, a cikin kwari, kusa da gidan Fogor, a ƙasar Sihon sarkin Amoriyawa, wanda ya zauna a Heshbon, wanda Musa da ya'yan Isra'ila suka buge, bayan sun fita daga ƙasar Masar. Kuma suka gāji ƙasarsa, da ƙasar Og sarkin Bashan, sarakunan Amoriyawa biyu, waɗanda suke a hayin Urdun

wajen fitowar rana. Daga Aroer, wanda yake a kan bakin kogin Arnon, da kuma a kan dutsen Sihon, wanda yake Hermon, dukan Arabah da ke bayan Urdun zuwa gabas rana a karkashin Asedoth mai yanke.

5

Sai Musa ya kira dukan Isra'ila, ya ce musu, Ka saurara, ya Isra'ila, ga dokokin da hukunce-hukuncen da nake fada a kunnuwanku a yau. Ku koyi su, ku kuma kiyaye su, ku aikata su. Ubangiji Allahnku ya yi alkawari da ku a Horeb. Ba tare da iyaye ku Ubangiji ya yi alkawarin nan ba, amma tare da ku, ku da kuke a nan duka masu rai a yau. Ubangiji ya yi magana da ku fuska da fuska a kan dutsen daga tsakiyar wuta. Kuma ni na tsaya tsakanin Ubangiji da ku a lokacin nan don in sanar muku da kalmomin Ubangiji, domin kun ji tsoron wutar, kuma ba ku haura zuwa dutsen ba, yana cewa Ni ne Ubangiji Allahnka wanda ya fitar da kai daga kasar Masar, daga gidan bauta.

Ba za a kasance maka wasu alloli a gabana ba.

Ba za ka yi wa kanka gunki ba, ko wani kamannin abin da yake a sama, ko a kasa, ko a cikin ruwayen da ke karkashin kasa. Ba za ka yi musu sujada ba, kuma ba za ka bauta musu ba, domin Ni ne Ubangiji Allahnka, Allah mai kishi, mai saka zunuban ubanni a kan ya'ya har zuwa karni na uku da na huɗu na waɗanda suke kina Ni, kuma yin jinkai zuwa dubbai ga waɗanda suke kaunata ni, da kuma ga waɗanda suke kiyaye umarnai na. Ba za ka dauki sunan Ubangiji Allahnka a banza ba, domin Ubangiji Allahnka ba zai bar wanda yake daukar sunansa a banza ba hukunci.

Kiyaye ranar Asabbaci don ka tsarkake ta, kamar yadda Ubangiji Allahnka ya umarce ka. Kwana shida za ka yi aiki kuma ka kammala dukan ayyukanka, Amma a rana ta bakwai Asabbatai ne ga Ubangiji Allahnka, ba za ka yi kowane iri aiki a cikinta ba, kai da danka da yarka, baranka da baranyarka, sananka da dabbar daukan kayanki, da duk dabbobinka, da baƙon da yake zaune a gare ka, domin baranka, da baranyarka, da dabbar daukan kayanki su huta, kamar yadda kai ma zaka huta. Kuma za ka tuna cewa bawa ka kasance a ƙasar Masar, kuma Ubangiji Allahnka ya fitar da kai daga can da hannu mai ƙarfi da kuma hannu mai ɗaukaka. Saboda wannan Ubangiji Allahnka ya umarce ka ka kiyaye ranar Asabbaci ka kuma tsarkake ta. Ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka, kamar yadda Ubangiji Allahnka ya umarce ka, domin ka sami alheri, kuma domin ka ɗaɗe a rayuwa a ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka. Kada ka yi kisan kai. Kada ka yi zina. Kada ka sata. Ba za ka yi shaidar ƙarya a kan maƙwabcinka ba. Ba za ka yi kwaɗayin matar maƙwabcinka ba, ba za ka yi kwaɗayin gidan maƙwabcinka ba, ko filinsa, ko baransu, ko baranyarsa, ko saniyarsa, ko dabbar nauyinsa, ko dukan dabbobinsa, ko duk abin da yake na maƙwabcinka.

Wadannan kalmomin Ubangiji ya faɗa wa dukan taron ku a dutsen, daga tsakiyar wuta, duhu, duhu, hadari, da babbar murya, kuma bai ƙara kome ba, kuma ya rubuta su a kan alluna biyu na dutse, ya kuma ba ni su. Kuma ya faru sa'ad da kuka ji muryar daga tsakiyar wutar, yayinda dutsen yana cin wuta, sai dukan shugabannin kabilanku da dattawanku suka zo wurina, Kuma kuka ce, duba, Ubangiji Allahnmu ya nuna mana ɗaukakarsa, kuma muka ji muryarsa daga tsakiyar wuta, a wannan rana muka ga cewa Allah zai yi magana da mutum, kuma zai rayu. Kuma yanzu kada mu mutu, domin wannan babbar wuta za ta cinye mu, idan har mu ƙara jin muryar Ubangiji Allahnmu, za mu mutu.

Wane ne jiki wanda ya ji muryar Allah mai rai yana magana daga tsakiyar wuta kamar mu, kuma ya rayu? Matso kai, ka ji dukan abin da Ubangiji Allahnmu zai faɗa, sa'an nan kai za ka faɗa mana dukan abin da Ubangiji Allahnmu zai faɗa maka, mu kuwa za mu ji, mu kuma yi.

Ubangiji kuwa ya ji muryar maganarku da kuke yi mini, sai Ubangiji ya ce mini, na ji muryar maganar wannan mutane duk abin da suka faɗa maka, daidai ne duk abin da suka faɗa. Wane zai sa zuciyarsu ta kasance haka a cikinsu, domin su ji tsorona su kuma kiyaye dukan umarnaina a dukan kwanaki, domin ya zama da kyau gare su da ya'yansu maza har abada? Tafi, na ce musu, ku juya ku koma gidajenku. Kai amma a nan tsaya tare da ni, kuma zan yi maka magana game da umarni da dokokin da hukunce-hukuncen duk waɗanda za ka koya musu, kuma bari su yi haka a cikin ƙasar da ni zan ba su ta gādo. Kuma za ku kiyaye yin yadda Ubangiji Allahnku ya umarce ku, ba za ku karkata zuwa dama ko zuwa hagu ba. Bisa ga dukan hanyar da Ubangiji Allahnka ya umarce ka don ka bi, domin yā sa ka huta, kuma yā zama maka da kyau, kuma ku yi tsawon rai a ƙasar da za ku gāda.

6

Kuma waɗannan su ne umarnai da ƙa'idodi da hukunce-hukuncen da Ubangiji Allahnmu ya umarta a koya muku don ku yi haka a cikin ƙasar da kuke shiga don ku gāda ta. Domin ku ji tsoron Ubangiji Allahnku, ku kiyaye dukan dokokinsa da umarnansa waɗanda nake umarce ka a yau, kai da ya'yanka maza da jikokinka, dukan kwanakin rayuwarka, domin ku yi tsawon rai.

Kuma ka ji Isra'ila, kuma ka kiyaye ka yi, domin ya zama da kyau a gare ka, kuma domin ku ƙaru sosai, kamar yadda Ubangiji

Allahnka na kakanninku ya yi magana cewa zai ba ka kasa mai zub da madara da zuma. Kuma wadannan su ne dokokin da hukuncin da Ubangiji ya umarci ya'yan Isra'ila a cikin jeji, bayan sun fita daga kasar Masar. Ka ji Isra'ila, Ubangiji Allahnmu, Ubangiji daya ne. Kuma za ka faunaci Ubangiji Allahnka da dukan tunaninka, da dukan ranka, da dukan farfinka. Wadannan kalmomi da nake umarce ka a yau za su kasance a cikin zuciyarka da kuma a cikin ranka. Kuma za ka koya wa ya'anka maza, kuma za ka yi magana game da su lokacin da kake zaune a gida, da lokacin da kake tafiya a hanya, da lokacin da kake kwance, da lokacin da kake tashi. Kuma za ka daure su a matsayin alama a hannunka, kuma zai kasance maras motsi a gaban idanunka. Kuma za ku rubuta su a kan madogaran gidajenku da kofofin ku.

Kuma zai kasance a duk lokacin da Ubangiji Allahnka ya kawo ka zuwa cikin kasar da ya rantse wa ubanninka, Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu, cewa zai ba ka manyan birane masu kyau wadanda ba ka gina ba, Gidaje cike da dukan abubuwa masu kyau wadanda ba ka cika su ba, rijiyoyi da aka fafe wadanda ba ka fafe su ba, gonakin inabi da gonakin zaitun wadanda ba ka dasa su ba, sa'ad da ka ci ka koshi, ka yi hankali da kanka kada ka manta na Ubangiji Allahnka wanda ya fitar da kai daga kasar Masar, daga gidan bauta. Za ka ji tsoron Ubangiji Allahnka, kuma shi kadai za ka bauta, kuma gare shi za ka manne, kuma da sunansa za ka rantse.

Kada ku bi bayan wadansu alloli daga cikin allolin al'ummai da suke kewaye da ku, Domin Allah mai kishi, Ubangiji Allahnka yana a cikinka, kada Ubangiji Allahnka ya fusata da fushi gare ka, ya hallaka ka daga fuskar kasa.

Ba za ka gwada Ubangiji Allahnka ba, kamar yadda kuka gwada shi a lokacin gwaji. Ka tsare umarnan Ubangiji Allahnka, shaidunsa, da dokokinsa, duk abin da ya umarce ka. Kuma za ka yi abin da yake mai daɗi da kuma abin da yake mai kyau a gaban Ubangiji Allahnka, domin ya zama maka da kyau, ka shiga ka kuma gāji ƙasar mai kyau wadda Ubangiji ya rantse wa kakanninku, ya zubar da dukan abokan gaban ka a gabanka, kamar yadda Ubangiji ya faɗa.

Kuma zai kasance lokacin da ɗanka ya tambaye ka gobe, yana cewa, Menene shaidun, da dokokin, da hukunce-hukuncen da Ubangiji Allahnmu ya umarce mu? Kuma za ka faɗa wa ɗanka, Bayi muka kasance ga Fir'auna a ƙasar Masar, kuma Ubangiji ya fitar da mu daga can da hannu mai ƙarfi, da kuma hannu mai ɗaukaka. Kuma Ubangiji ya ba da alamomi da manyan abubuwan al'ajabi masu mugunta a Masar ga Fir'auna da gidansa a gabanmu. Kuma ya fitar da mu daga can don ya ba mu wannan ƙasa, wadda ya rantse zai ba wa kakanninmu. Ubangiji ya umarce mu mu bi dukan waɗannan dokokin, mu ji tsoronsa Ubangiji Allahnmu, domin mu sami alheri a dukan kwanakinmu, domin mu rayu kamar yadda muke a yau. Kuma jinkai zai kasance a gare mu, idan muka kiyaye yin dukan waɗannan umarnan a gaban Ubangiji Allahnmu, kamar yadda ya umarce mu.

7

Idan kuwa Ubangiji Allahnka ya kawo ka zuwa ƙasar da za ka shiga don ka gāda ta, kuma ya kori al'ummai manya a gabanka, wato Hittiyawa, Girgashiyawa, Amoriyawa, Kan'aniyawa, Ferizziyawa, Hiwiyawa da Yebusiyawa, al'ummai bakwai masu yawa kuma masu ƙarfi fiye da ku, Kuma Ubangiji Allahnka zai ba da su a hannunka, za ka kuma buge su, za ka hallaka su gaba ɗaya,

ba za ka yi alkawari da su ba, kuma ba za ku ji tausayinsu ba. Kuma kada ku yi aure da su, yar ku kada ku ba wa ðan sa, kuma yar sa kada ku ðauka wa ðan ku. Domin zai juya ðanka daga gare ni, kuma zai bauta wa waðansu alloli, kuma Ubangiji zai yi fushi da ku cikin fushinsa, kuma zai hallaka ka da sauri. Amma haka za ku yi musu: bagadai nasu za ku rushe, ginshikai nasu za ku farfashe, itatuwan tsafi nasu za ku sare, siffofi sassakakku na allolin su za ku ñone da wuta. Domin kai mutane mai tsarki ne ga Ubangiji Allahnka, kuma Ubangiji Allahnka ya zaɓe ka don ka zama mutanensa na musamman daga cikin dukan al'ummai waðanda suke a fuskar duniya.

Ba saboda kuna da yawa fiye da dukan al'ummai ba ne Ubangiji ya zaɓe ku, kuma Ubangiji ya zaɓe ku, gama ku kaðan ne fiye da dukan al'ummai. Amma saboda ñaunar Ubangiji gare ku, da kuma kiyaye rantsuwar da ya yi wa kakanninku, Ubangiji ya fitar da ku da hannu mai ñarfi, kuma Ubangiji ya fanshi ku daga gidan bauta, daga hannun Fir'auna sarkin Masar. Kuma za ka sani cewa Ubangiji Allahnka, wannan Allah ne, Allah mai aminci, wanda yake kiyaye alkawari da jinkai ga waðanda suke ñaunarsa da waðanda suke kiyaye umarnansa har tsara dubu, Kuma yana rama wa masu ñiyayyarsa a fili don yã hallaka su, kuma ba zai yi jinkiri ba ga masu ñiyayyarsa, a fili zai rama musu.

Kuma za ka kiyaye umarnan, da ña'idodin, da hukunce-hukunce waðannan, duk abin da nake umarce ka a yau don ka yi. Kuma zai kasance, lokacin da kuka ji waðannan dokokin, kuka kiyaye su, kuka kuma aikata su, to, Ubangiji Allahnku zai tsare muku alkawarin da jinkansa, wanda ya rantse wa kakanninku. Kuma zai ñaunace ka, zai kuma albarkace ka, zai kuma ñara yawanka, zai kuma albarkaci ya'yan cikin ka, da amfanin ñasarka, hatsin ka, da ruwan inabinka, da mainka, garkunan shanunka, da

garkunan tumakinka a kan kasar da Ubangiji ya rantse wa kakanninku zai ba ka. Za a albarkace ka fiye da dukkan al'ummai, ba za a sami bakarraren namiji ko bakarrariyar mace a cikinku ba, haka ma dabbobin ku. Kuma Ubangiji Allahnka zai cire daga gare ka dukan cuta, da dukan mugayen cututtukan Masar waɗanda ka gani, da duk abin da ka sani, ba zai sa su a kanka ba, amma zai sa su a kan dukan waɗanda suke kinka.

Kuma za ka ci dukan ganimar al'ummai wadda Ubangiji Allahnka yake ba ka, ba za ka ji tausayinsu ba, kuma kada ka bauta wa allolinsu, domin wannan tarko ne a gare ka.

Idan kuma ka ce a cikin zuciyarka, Al'umma wannan ta fi ni yawa, ta yaya zan iya hallakar da su? Ba za ka ji tsoronsu ba, da tunawa za ka tuna duk abin da Ubangiji Allahnka ya yi wa Fir'auna da dukan Masarawa, Gwaje-gwajen manya waɗanda idanunka suka gani, alamun da abubuwan al'ajabi manya waɗancan, hannun mai karfi da kuma hannun da aka daga sama, kamar yadda Ubangiji Allahnka ya fitar da kai, haka Ubangiji Allahnku zai yi ga dukan al'umman da kake jin tsoronsu. Kuma Ubangiji Allahnka zai aika da rina zuwa gare su, har sai an hallaka waɗanda suka ragu da waɗanda suka buya daga gare ka. Ba za ka ji rauni daga gaban su ba, domin Ubangiji Allahnka yana tare da kai, Allah mai girma kuma mai karfi. Kuma Ubangiji Allahnka zai cinye waɗannan al'ummai a gabanka kaɗan-kaɗan, ba za ka iya hallakar da su da sauri ba, domin kasar kada ta zama kango, kuma namun jeji su karu a kanka. Kuma Ubangiji Allahnka zai ba da su a hannunka, kuma za ka hallaka su da babbar hallaka, har sai ka kawar da su gaba ɗaya. Kuma zai ba da sarakunansu a hannuwanku, za ku kuma shafe sunayensu daga wannan wuri. Ba wanda zai iya tsaya a gabanku har sai kun halaka su gaba ɗaya.

Hotunan sassakafkun allolinsu za ku kone da wuta, ba za ku yi sha'awar azurfa ba, ko kuwa zinariya daga gare su ba za ku dauka wa kanku ba, don kada ku yi tuntuɓe ta dalilinsa, domin abin kyama ne ga Ubangiji Allahnku. Kuma kada ka shigar da abin kyama a cikin gidanka, don kada ka zama abin la'ana kamar shi. Dole ka ki shi sosai, ka kuma kyamace shi gaba daya, domin abin la'ana ne.

8

Duk umarnan da nake ba ku yau, za ku kiyaye su don ku aikata, domin ku rayu ku kuma faru da yawa, ku shiga ku kuma gāji kasar da Ubangiji Allahnku ya rantse wa kakanninku. Kuma za ka tuna da dukan hanyar da Ubangiji Allahnka ya jagoranci ka a cikin jeji, domin yā kasfantar da kai yā kuma gwada kai, don a san abin da yake a cikin zuciyarka, ko za ka kiyaye umarnansa ko a'a. Kuma ya azabtar da kai, ya sa ka ji yunwa, ya kuma ciyar da kai da Manna wanda kakanninki ba su taɓa sani ba, domin ya sanar da kai cewa, ba da burodi kaɗai mutum zai rayu ba, amma da kowace kalmar da take fitowa daga bakin Allah mutum zai rayu. Tufafinka ba su tsufa ba a gare ka, takalmanka ba su lalace ba a gare ka, kafafunka ba su yi tauri ba, ga shekaru arba'in.

Kuma za ka sani a cikin zuciyarka, cewa kamar yadda mutum yake horar da ɗansa, haka Ubangiji Allahnka zai horar da kai. Kuma ka kiyaye umarnan Ubangiji Allahnka, ka yi tafiya a hanyoyinsa, ka kuma ji tsoronsa.

Domin Ubangiji Allahnka zai kawo ka cikin kasa mai kyau da mai yawa, inda akwai rafuffukan ruwa, da maɓuɓɓugan zurfafa masu fitowa ta cikin filayen da ta cikin duwatsu, Kasa ce ta alkama da sha'ir, itatuwan inabi, itatuwan ɓaure, rumman, kasa ce ta

zaitun, mai da zuma, Kasa wadda a kanta ba tare da talauci za ka ci abincinka ba, kuma ba za ka rasa kome a kanta ba, kasa wadda duwatsunta karfe ne, kuma daga duwatsunta za ka hako tagulla.

Kuma za ka ci, ka koshi, sa'an nan ka albarkaci Ubangiji Allahnka saboda kasar mai kyau da ya ba ka. Ka yi hankali da kanka kada ka manta da Ubangiji Allahnka, har ka kasa kiyaye umarnansa, da hukunce-hukuncensa, da kuma dokokinsa, wadanda nake umarce ka a yau, Kada ka ci ka koshi, ka gina gidaje masu kyau, ka kuma zauna a cikinsu, da shanunka da tumakinka sun karu maka, azurfa da zinariya sun karu maka, da duk abin da zai zama naka sun karu maka ka yi girman kai a zuciyarka, ka kuma manta da Ubangiji Allahnka, wanda ya fitar da kai daga kasar Masar, daga gidan bauta, na kai ka ta hanyar jeji babba da mai ban tsoro waccan, inda akwai maciji mai cizo, da kunama, da kishirwa, inda babu ruwa, wanda ya fitar maka mafulɓular ruwa daga dutse mai kaifi, na wanda ya ciyar da kai da Manna a cikin jeji wanda ba ka sani ba kai, kuma ba su sani ba uban nka, domin ya kaskantar da kai, ya gwada kai, kuma ya yi maka alheri a karshen kwanakinka. Kada ka ce a cikin zuciyarka, Karfina da ikon hannuna ne ya samo mini wannan babban karfi. Kuma za ka tuna da Ubangiji Allahnka, domin shi da kansa yake ba ka karfin samun arziki, kuma domin ya kafa alkawarinsa wanda Ubangiji ya rantse wa ubanninka, kamar a yau.

Kuma zai kasance idan ka manta da Ubangiji Allahnka, ka bi wadansu alloli, ka bauta musu, ka kuma yi musu sujada, ina shaida muku a yau da sama da kasa, cewa lalle za ku hallaka. Kamar yadda kuma sauran al'ummai wadanda Ubangiji Allah yake hallakarwa a gabanku, haka za ku hallaka, domin ba ku saurari muryar Ubangiji Allahnku ba.

Ka ji Isra'ila, kai kana ketare Urdun a yau don ka shiga ka gāji al'ummai manya da mafi ƙarfi fiye da ku, birane manya masu katanga har zuwa sama. Mutane masu girma da yawa kuma dogaye, ya'yan Anak, waɗanda kai ka sani, kuma kai ka ji, wane ne zai iya tsayawa a gaban ya'yan Anak? Kuma ka sani a yau, cewa Ubangiji Allahnka wannan zai tafi a gabanka, wuta mai ci ne, shi zai hallaka su, kuma shi zai kore su daga gabanka, kuma zai hallaka su da sauri, kamar yadda Ubangiji ya faɗa maka. Kada ka ce a cikin zuciyarka lokacin da Ubangiji Allahnka ya hallaka al'ummai waɗannan a gabanka, kana cewa, Saboda adalcina Ubangiji ya shigar da ni don in gāji ƙasar mai kyau wannan. Ba saboda adalcinka ba, kuma ba saboda tsarkin zuciyarka ba kake shiga don ka gāji ƙasarsu, amma saboda rashin tsoron Allah na waɗannan al'ummai Ubangiji zai hallaka su daga gabanka, kuma domin ya kafa alkawarin da Ubangiji ya rantse ga ubanninmu Ibrahim da Ishaku da Yakubu.

Kuma za ka sani a yau, cewa ba saboda adalcinka ba ne Ubangiji Allahnka yake ba ka wannan ƙasa mai kyau don ka gāda, saboda kai mutum ne mai taurin kai. Ka tuna, kada ka manta da yawan abin da ka tsokane Ubangiji Allahnka a cikin jeji, tun daga ranar da kuka fita daga Masar har zuwa lokacin da kuka iso wannan wuri, kun ci gaba da rashin biyayya ga Ubangiji.

Kuma a Horeb kun tsokani Ubangiji, sai Ubangiji ya yi fushi a kanku har yā hallaka ku. A lokacin da nake hawan dutse don ɗaukar allunan dutse, allunan alkawarin da Ubangiji ya yi da ku, na kasance a kan dutsen har kwana arba'in da dare arba'in, ban ci abinci ba kuma ban sha ruwa ba. Kuma Ubangiji ya ba ni alluna biyu na dutse waɗanda aka rubuta da yatsan Allah, kuma a kansu

an rubuta dukan kalmomin da Ubangiji ya fada muku a dutsen a ranar taron. Kuma ya faru bayan kwana arba'in da dare arba'in, Ubangiji ya ba ni alluna biyu na dutse, alluna na alkawari. Sai Ubangiji ya ce mini, Tashi, ka sauka da sauri daga nan, domin mutanenka waɗanda ka fitar daga kasar Masar sun yi zunubi. Sun kauce da sauri daga hanyar da na umarce su, kuma sun yi wa kansu gumaka na narke.

Kuma Ubangiji ya ce mini, yana cewa, Na yi maka magana sau ɗaya da sau biyu, ina cewa, na ga waɗannan mutane, kuma duba, mutane masu taurin kai ne. Kuma yanzu ka bar ni in hallaka su, zan kuma shafe sunansu daga karkashin sama, zan kuma mai da kai al'umma mai girma da karki, fiye da wannan sosai. Kuma bayan na juya, na sauko daga dutsen, dutsen kuwa yana cin wuta har zuwa sama, alluna biyu na shaida kuwa suna a hannuwana biyu. Kuma da ganin cewa kun yi zunubi a gaban Ubangiji Allahnku, kuma kun yi wa kanku gumaka narkakke, kuma kun karya daga hanyar da Ubangiji ya umarce ku ku bi, Kuma na ɗauki allunan biyu, na jefa su daga hannayena biyu, kuma na farfasa su a gabanku. Kuma na roka a gaban Ubangiji sau na biyu kamar yadda na yi a farko, arba'in kwana da arba'in dare, ban ci burodi ba kuma ban sha ruwa ba, saboda dukan zunubanku waɗanda kuka aikata ta yin mugunta a gaban Ubangiji Allah don ku tsokane shi. Kuma na ji tsoro saboda fushi da hasala, domin Ubangiji ya yi fushi a kanku don yā hallaka ku, amma Ubangiji ya saurare ni a wannan lokacin. Kuma an yi fushi da Haruna don a hallaka shi, amma na yi addu'a saboda Haruna a lokacin nan. Kuma zunubin ku wanda kuka yi, maraƙin, na ɗauka shi na kone shi a cikin wuta, na nika shi yana murkushewa sosai har ya zama siriri, ya zama kamar kura, sai na jefa kurar zuwa cikin kogin da ke saukowa daga dutsen.

Kuma a cikin konewa, kuma a cikin gwaji, kuma a cikin kaburbura na sha'awa, kun tsokani Ubangiji. Kuma lokacin da Ubangiji ya aiko da ku daga Kadesh Barneya, yana cewa, Ku haura ku mallaki kasar da nake ba ku, sai kuka yi rashin biyayya ga maganar Ubangiji Allahnku, kuma ba ku gaskata shi ba, kuma ba ku saurari muryarsa ba. Kun kasance kuna kin biyayya ga Ubangiji tun daga ranar da aka sanar da ku. Kuma na yi roko a gaban Ubangiji har kwana arba'in da dare arba'in, kamar yadda na yi roko, domin Ubangiji ya ce zai hallaka ku. Kuma na yi addu'a zuwa ga Allah, na ce, Ya Ubangiji, Sarkin alloli, kada ka hallaka mutanenka da rabonka gaba daya, waɗanda ka fansa, waɗanda ka fitar daga kasar Masar da babban karfinka, da hannunka mai karfi, da kuma hannunka mai daukaka. Ka tuna da Ibrahim da Ishaku da Yakubu bayin ka, waɗanda ka rantse musu da kanka, kada ka duba taurin wannan mutane, da ayyukan rashin bin Allah, da zunubansu. Kada masu zama a kasar da ka fitar da mu daga gare ta su ce, Saboda Ubangiji bai iya shigar da su cikin kasar da ya yi musu alkawari ba, kuma saboda ya fi su, ya fitar da su zuwa jeji don ya kashe su. Kuma waɗannan mutanenka ne da rabonka, waɗanda ka fitar daga kasar Masar da babban karfinka, da hannunka mai karfi, da kuma hannunka mai daukaka.

10

A wancan lokaci Ubangiji ya ce mini, Ka sassaƙa wa kanka alluna biyu na dutse kamar na farko, ka haura zuwa gare ni a dutsen, kuma ka yi wa kanka akwatin katako. Kuma za ka rubuta a kan allunan kalmomin da suke a cikin allunan na farko waɗanda ka farfasa, kuma za ka sa su a cikin akwatin. Kuma na yi akwatin alkawari daga itace marar ruɓewa, na kuma sassaƙa allunan dutse kamar na farko, na haura zuwa dutsen tare da allunan biyu a hannuwana. Kuma ya rubuta a kan allunan bisa ga rubutun na

farko, kalmomin goma waɗanda Ubangiji ya yi magana da ku a kan dutsen daga tsakiyar wutar, kuma Ubangiji ya ba ni su. Kuma na juya na sauka daga dutsen, na sa allunan a cikin akwatin da na yi, suka kasance a can, kamar yadda Ubangiji ya umarce ni. Kuma ya'yan Isra'ila sun tashi daga Beerot na ya'yan Jakan zuwa Moserah. A can Haruna ya mutu, aka kuma binne shi a wurin, Eleyazar ɗansa ya yi hidimar firist a maimakansa. Daga can suka tashi zuwa Gadgad, kuma daga Gadgad zuwa Etebatha, ƙasar da take da kwararowar ruwaye.

A wancan lokaci Ubangiji ya keɓe kabilar Lawi don ɗaukar akwatin alkawarin Ubangiji, don tsayawa a gaban Ubangiji, don yin hidima da kuma yin addu'a a kan sunansa har zuwa yau. Saboda wannan ba shi da yake ga Lawiyawa rabo da kuri'a a cikin yan'uwansu, Ubangiji shi da kansa ne kuri'arsa, kamar yadda ya faɗa masa. Kuma ni na tsaya a kan dutsen kwana arba'in da dare arba'in. Ubangiji kuwa ya ji ni a wannan lokacin, kuma Ubangiji bai so ya hallaka ku ba. Sai Ubangiji ya ce mini, Tafi, ka tashi a gaban wannan jama'a, su shiga su mallaki ƙasar da na rantse wa kakanninsu zan ba su.

Kuma yanzu, ya Isra'ila, me ne Ubangiji Allahnka yake bukata daga gare ka, sai dai ka ji tsoron Ubangiji Allahnka, ka yi tafiya a dukan hanyoyinsa, ka ƙaunace shi, ka kuma bauta wa Ubangiji Allahnka da dukan zuciyarka, da dukan ranka, Ka kiyaye umarnan Ubangiji Allahnka, da kuma dokokinsa, duk abin da nake umarce ka a yau, domin ya zama maka da kyau, Duba, na Ubangiji Allahnka ne sama da sama ta sama, ƙasa da duk abin da yake a cikinta. Sai dai Ubangiji ya zaɓa iyayenku don yā ƙaunace su, kuma ya zaɓa zuriyarsu bayansa, wato ku, daga cikin dukan al'ummai, kamar yadda yake a yau. Kuma za ku yi kaciya taurin zuciyarku, kuma ba za ku taurara wuyanku ba. Da domin Ubangiji

Allahnku, shi ne Allah na alloli, kuma Ubangijin ubangijannin, Allah mai girma, mai ƙarfi, kuma mai bantsoro, wanda ba ya nuna bambanci ga kowa, kuma ba ya karɓan cin hanci. Yana yin adalci ga baƙo da maraya da gwauruwa, kuma yana ƙaunar baƙo don ya ba shi abinci da tufafi. Kuma za ku ƙaunaci baƙo, domin kun kasance baki a kasar Masar.

Za ka ji tsoron Ubangiji Allahnka, kuma gare shi za ka yi bauta, kuma gare shi za ka manne, kuma da sunansa za ka rantse. Wannan ne alfaharinka, kuma wannan ne Allahnka, wanda ya yi maka manyan abubuwa da abubuwan daƙaƙa waɗannan, waɗanda idanunka suka gani. A cikin mutane saba'in suka gangara kakanninku zuwa Masar, amma yanzu Ubangiji Allahnka ya mai da kai kamar taurarin sama a yawa.

11

Kuma za ka ƙaunaci Ubangiji Allahnka, ka kuma kiyaye tsare-tsarensa, dokokinsa, umarnansa, da hukunce-hukuncensa dukan kwanaki. Kuma za ku sani a yau, cewa ba yaran ku ba, waɗanda ba su sani ba kuma ba su ga horon Ubangiji Allahnka ba, da manyan ayyukansa, da hannunsa mai ƙarfi, da kuma hannunsa da aka daɗa sama, da alamominsa da al'ajabunsa, duk abin da ya yi a tsakiyar Masar ga Fir'auna sarkin Masar, da dukan ƙasarsa da duk abin da ya yi ga ƙarfin Masarawa, da keken yaƙinsu, da dokinsu, da ƙarfinsu, yadda ya mamaye ruwan Tekun Ja a kansu sa'ad da suke bin ku daga baya, kuma Ubangiji ya hallaka su har yā zuwa yau da duk abin da ya yi mana a cikin jeji har sai da kuka zo wannan wuri kuma duk abin da ya yi ga Dathan da Abiram ya'yan Eliab ɗan Reuben, waɗanda ƙasa ta buɗe bakinta ta haɗiye su, da gidajensu, da tentunansu, da dukan dukiyarsu tare da su a tsakiyar dukan

Isra'ila, Domin idanunku sun ga dukan manyan ayyukan Ubangiji waɗanda ya yi a cikinku a yau.

Kuma ku kiyaye duka umarnan sa duk yadda na umarce ku a yau, domin ku rayu, ku ƙaru, kuma bayan kun shiga ku gāji ƙasar da kuke ƙetare Urdun zuwa gare ta don ku gāji ta. Domin ku yi tsawon rai a kan ƙasar da Ubangiji ya rantse wa kakanninku zai ba su da zuriyarsu a bayansu, ƙasa mai zub da madara da zuma. Domin ƙasar da kake shiga don ka gāda ta a can, ba kamar ƙasar Masar ba ce, wadda kuka fita daga gare ta, inda idan suka shuka iri, sai su yi ban ruwa da ƙafafunsu, kamar lambu na kayan marmari. Amma ƙasar da kake shiga don ka gāda ta, ƙasa ce mai tuddai da filaye, tana shan ruwa daga ruwan sama. Ƙasar da Ubangiji Allahnka yake lura da ita kullum, idanun Ubangiji Allahnka suna a kanta daga farkon shekara har zuwa ƙarshen shekara.

Idan kuma da gaske kuka ji dukan umarnan da nake ba ku yau, don ƙaunar Ubangiji Allahnku, da kuma bauta masa da dukan zuciyarku, da kuma dukan ranku kuma zai ba da ruwan sama ga ƙasarka bisa ga lokaci na farko da na ƙarshe, kuma za ka shigo da hatsinka, da ruwan inabinka, da mainka, Kuma zai ba da abincin dabbobi a gonakin ka don dabbobin ka, kuma ka ci, ka ƙoshi. Yi hankali da kanku kada zuciyarku ta yi kiba, ku kauce, ku bauta wa waɗansu alloli, ku kuma yi musu sujada, Kuma idan Ubangiji ya yi fushi a kanku, zai rufe sama, ba za a sami ruwan sama ba, ƙasa kuma ba za ta ba da amfaninta ba, za ku kuwa hallaka da sauri daga ƙasar mai kyau wadda Ubangiji ya ba ku.

Kuma za ku sa waɗannan kalmomi a cikin zuciyarku da kuma a cikin ranku, kuma za ku dāura su a matsayin alama a hannunku, kuma za su kasance marasa girgiza a gaban idanunku. Kuma za ku

koyar da su ga ya'yanku su yi magana a kansu lokacin da kuke zaune a gida, da lokacin da kuke tafiya a hanya, da lokacin da kuke kwance, da lokacin da kuke tashi. Kuma za ku rubuta su a kan madogarar kofofin gidajenku da kofofin shiga naku. Domin ku yi tsawon rai, da ranakun ya'yanku maza a kan kasar da Ubangiji ya rantse wa ubanninku zai ba su, kamar yadda ranakun sama suke a kan kasa. Kuma zai kasance idan da gaske kuka ji dukan wadannan umarnan da nake ba ku a yau don ku bi, kuna faunar Ubangiji Allahnmu, kuna tafiya a dukan hanyoyinsa, kuma kuna manne da shi, Kuma Ubangiji zai korar da dukan wadannan al'ummai daga gabanku, kuma za ku gāji al'ummai masu girma da karfi fiye da ku. Duk wurin da kafar ku ta taka, zai zama naku, daga hamada da Antilibanus, kuma daga kogin Yufiretis, har zuwa tekun yamma zai zama iyakokin ku. Ba wanda zai tsaya gaban ku, kuma Ubangiji Allahnku zai sa tsoron ku da razanar ku a kan dukan kasar da za ku taka, kamar yadda ya yi magana da ku.

Duba, ina ba ku a gaban ku yau albarka da la'ana, Albarka, idan kun ji umarnan Ubangiji Allahnku, duk wadanda nake umarce ku a yau. da la'anar, idan ba ku ji umarnan Ubangiji Allahnku, duk abin da na umarce ku a yau, kuma ku karkata daga hanyar da na umarce ku, kun tafi don bauta wa wadansu alloli, wadanda ba ku sani ba. Kuma zai kasance a duk lokacin da Ubangiji Allahnka ya shigar da kai cikin kasar da kake ketarewa zuwa can don ka gāje ta, sai ka yi albarka a kan Dutsen Garizim, ka kuma yi la'ana a kan Dutsen Gaibal. Ashe, wadannan ba su wuce Kogin Urdun ba, bayan hanyar yammancin rana a kasar Kan'ana, inda ake zaune a yammanci kusa da Golgol, kusa da babban itacen oak? Ku domin kuna ketare Urdun, shiga don ku gāji kasar da Ubangiji Allahnmu yake ba ku a matsayin gādo dukan kwanakinku, kuma za ku zauna a cikinta.

Kuma za ku kiyaye yin dukan umarnansa, da waɗannan hukuncin, duk kamar yadda nake ba ku a gabanku yau.

12

Kuma waɗannan su ne umarnan da hukuncin da za ku kiyaye don ku aikata a cikin ƙasar da Ubangiji Allahnku na kakanninku yake ba ku a matsayin gādo, dukan kwanakin da kuke rayuwa a kan ƙasa. Da hallaka za ku hallaka dukan wuraren da a cikinsu suka bauta a can ga allolinsu, waɗanda za ku gāje su, a kan duwatsu masu tsawo, da a kan tuddai, da a ƙarƙashin bishiya mai yawan ganye, Kuma za ku rushe bagadansu, za ku farfasa ginshikansu, za ku sare itatuwan tsarkinsu, za ku ƙone siffofi sassaƙaƙƙun allolinsu da wuta, kuma za ku kawar da sunansu daga wannan wuri. Ba za ku yi haka ga Ubangiji Allahnku ba. Amma ku je wurin da Ubangiji Allahnku zai zaɓa a ɗaya daga cikin biranenku don sanya sunansa a can da kuma a kira, kuma za ku neme shi kuma za ku zo a can. Kuma za ku kawo a can hadayun ƙonawa naku, da hadayun naku, da ya'yan fari naku, da addu'o'inku, da na son rai naku, da yarjejeniyoyinku, ya'yan fari na shanunku, da na tumakinku. Kuma za ku ci a can a gaban Ubangiji Allahnku, kuma za ku yi farin ciki a kan dukan abin da kuka sa hannunku a kai, ku da iyalanku, kamar yadda Ubangiji Allahnku ya albarkace ku.

Ba za ku yi duk abin da muke yi a nan yau ba, kowane mutum abin da yake jin daɗi a gabansa, Ba ku zo ba har yanzu zuwa hutu da gādon da Ubangiji Allahnmu yake bayar muku. Kuma za ku ƙetare Urdun, za ku zauna a ƙasar da Ubangiji Allahnmu yake ba ku gādo, zai kuma sa ku huta daga dukan abokan gābanku waɗanda suke kewaye da ku, za ku kuwa zauna lafiya. Kuma zai zama wurin da Ubangiji Allahnku zai zaɓa don a kira sunansa a

can, a can za ku kawo duk abin da nake umarce ku a yau, hadayun konawanku, da hadayunku, da zakkarku, da ya'yan farin hannuwanku, da duk zaɓaɓɓun kyautarku, duk abin da za ku yi alkawari ga Ubangiji Allahnku. Kuma za ku yi farin ciki a gaban Ubangiji Allahnku, ku da ya'yanku maza, da ya'yanku mata, da bayinku, da bayinku mata, da Balawe wanda yake a kofofin ku, domin ba shi da rabo ko kuri'a tare da ku. Ka lura da kanka, kada ka miƙa hadayun konawarka a kowane wuri da ka gani. Amma a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa a ɗaya daga cikin kabilunka, a can za ku miƙa hadayun konawarku, kuma a can za ka aikata dukan abin da na umarce ka a yau. Amma a cikin dukan sha'awarka za ka yi hadaya, kuma za ka ci nama bisa ga albarkar Ubangiji Allahnka, wadda ya ba ka a cikin kowane birni, marar tsarki a cikinku da mai tsarki za su ci shi tare, kamar yadda ake cin barewa ko barusa. Sai dai jinin ba za ku ci ba, a kan ƙasa za ku zuba shi kamar ruwa.

Ba za ka iya cin kashi goma na hatsi ka, da na ruwan inabi ka, da na mai ka a cikin biranen ka ba, ko ɗan farin shanu ka da na tumaki ka, ko duk addu'o'in da kuka yi alkawari, ko yarjejeniyoyin ku, ko nunan farin hannaye ka. Amma a gaban Ubangiji Allahnka za ka ci shi a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa, kai da ɗanka, da yarka, da bawanka, da baranyarka, da baƙon da yake a cikin biranenku, kuma za ka yi farin ciki a gaban Ubangiji Allahnka a kan dukan abin da ka sa hannunka.

Ka lura da kanka kada ka yashe Balawe dukan lokacin da kake rayuwa a kan ƙasa.

Idan kuma Ubangiji Allahnka ya faɗaɗa iyakokin ƙasarka, kamar yadda ya yi maka alkawari, kuma ka ce, Zan ci nama, idan ranka ya yi marmarin cin nama, to, ka ci nama gwargwadon dukan

marmarin ranka. Idan amma wurin ya yi nisa da kai, wanda Ubangiji Allahnka zai zaɓa a can don a kira sunansa a can, to sai ka yanka daga shanunka da tumakinka waɗanda Allah ya ba ka, kamar yadda na umarce ka, kuma ka ci a cikin biranenka bisa ga sha'awar ranka. Kamar yadda ake cin barewa da barewa mai fahohu, haka za ka ci shi, mai fahanta a cikinki da mai tsarki duka za su ci. Yi hankali sosai kada ka ci jini, domin jininsa shine ransa, kada a ci ran tare da naman. Ba za ku ci ba, a kan fasa za ku zuba shi kamar ruwa. Ba za ka ci shi ba, domin ya zama da kyau a gare ka da ya'anka maza bayanka, idan ka yi abin da yake nagari da abin da yake mai dadi a gaban Ubangiji Allahnka. Sai dai abubuwa masu tsarki naka idan sun kasance naka, da kuma addu'o'inka ka dauka, za ka zo zuwa wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa don a kira sunansa a can. Kuma za ka yi hadayun konawa naka, za ka miƙa naman a kan bagaden Ubangiji Allahnka, amma jinin hadayunka za ka zubar a tushen bagaden Ubangiji Allahnka, amma naman za ka ci. Ka tsare ka kuma saurara ka kuma yi dukan kalmomin da na umarce ka, domin ya zama maka da kyau da kuma ga ya'yanka maza har abada, idan ka yi abin da ya gamshi da kuma abin da yake mai kyau a gaban Ubangiji Allahnka.

Idan kuma Ubangiji Allahnka ya hallaka al'umman da za ka shiga wurinsu don ka gāji fasarsu daga gabanka, kuma ka mallake ta, ka kuma zauna a fasarsu, Ka yi hankali ga kanka kada ka bincika ka bi su bayan an hallaka su daga gabanka, kana cewa, Yaya waɗannan al'ummai suke yi wa allolinsu? Zan yi ni ma. Ba za ka yi haka ga Allahnka ba, domin abubuwan fymar Ubangiji waɗanda ya ƙi, sun yi wa allolinsu, saboda suna ƙone ya'yansu maza da ya'yansu mata a wuta ga allolinsu.

Duk kalmar da na umarce ku a yau, za ku kiyaye ku aikata, ba za ku fara kome a kanta ba, kuma ba za ku cire kome daga gare ta ba.

Idan amma annabi ko mai mafarki ya tashi a cikinku, ya kuma ba ku alama ko abubin al'ajabi, kuma idan alama ko abin al'ajabi da ya fada maka ya zo, yana cewa, bari mu tafi mu bauta wa waɗansu alloli waɗanda ba ku sani ba, Ba za ku ji kalmomin annabin nan ko mai mafarkin mafarkin nan ba, domin Ubangiji Allahnku yana gwada ku, don ya sani ko kuna faunar Allahnku da dukan zuciyarku, da dukan ranku. Ku bi Ubangiji Allahnku, ku ji tsoronsa, ku saurari muryarsa, kuma ku manne da shi. Kuma wannan annabi ko mai mafarkin da yake mafarki, zai mutu, gama ya yi magana don ya rufe ka daga Ubangiji Allahnka wanda ya fitar da kai daga kasar Masar, wanda ya fanshi ka daga bauta, don ya kore ka daga hanyar da Ubangiji Allahnka ya umarce ka ka yi tafiya a cikinta, kuma za ka kawar da mugu daga cikinku.

Idan amma ɗan'uwan ka daga mahaifin ka ko daga mahaifiyar ka, ko ɗan ka, ko yar ka, ko matar ka wadda take a kirjin ka, ko aboki mai kama da ran ka ya roke ka a boye yana cewa, Bari mu tafi mu bauta wa waɗansu alloli waɗanda ba ka sani ba kai da ubanninku. Daga gumakan al'ummai da ke kewaye da ku, waɗanda suke kusa da kai ko waɗanda suke nesa da kai, daga iyakar kasa zuwa iyakar kasa, Ba za ka yarda da shi ba, kuma ba za ka saurare shi ba, kuma idanka ba zai yi tausayi a kansa ba, ba za ka ji tausayinsa ba, kuma ba za ka boye shi ba Lalle ne za ka sanar da labarin game da shi, hannayenka za su kasance a kansa da farko don kashe shi, sa'an nan hannuwan dukan mutane a karshe. Kuma za su jefe shi da duwatsu, zai kuwa mutu, domin ya nemi ya juya ka daga Ubangiji Allahnka wanda ya fitar da kai daga kasar Masar, daga gidan bauta. Kuma dukan Isra'ila da suka ji za su ji

tsoro, kuma ba za su kara yin irin wannan mugun abu a cikinku ba.

Idan amma ka ji a cikin ɗaya daga cikin biranenka, wanda Ubangiji Allahnka yake ba ka don ka zauna a can, suna cewa, Maza marasa bin doka sun fita daga cikinku, kuma sun juya dukan mazaunan kasarsu, suna cewa, Bari mu tafi mu bauta wa waɗānsu alloli waɗānda ba ku sani ba. Kuma tashe-tashe da tambayoyi, kuma za ku bincika sosai, kuma ga gaskiya a fili kalmar, ya zama wannan abin ƙyama a cikinku. Cire za ka hallaka duk mazaunan a cikin wannan ƙasa da takobi, za ku keɓe ta ga hallaka, da duk abin da yake a cikinta. Kuma duka ganimar ta za ka tattara zuwa cikin titunanta, ka ƙone birnin da wuta, da dukan ganimar ta tare da dukan mutane a gaban Ubangiji Allahnka, za ta kuwa zama babu mazauna har abada, ba za a ƙara gina ta ba. Kuma ba za a haɗa komai daga abin da aka keɓe a hannunka ba, domin Ubangiji ya juya daga fushin hasalarsa, kuma ya ba ka jinkai, ya yi maka jinkai, ya ƙara yawanka, kamar yadda ya rantse wa kakanninku, idan ka ji muryar Ubangiji Allahnka, ka kiyaye umarnansa, duk abin da na umarce ka a yau, ka yi abin da yake mai kyau da abin da yake mai gamshi a gaban Ubangiji Allahnka.

14

Ya'ya maza ne kuke na Ubangiji Allahnku, ba za ku yi sanƙo a tsakanin idanunku saboda matattu ba. Domin kai mutane masu tsarki ne ga Ubangiji Allahnka, kuma Ubangiji Allahnka ya zaɓe ka don ka zama mutanensa na musamman daga cikin dukan al'ummai da suke a fuskar ƙasa. Ba za ku ci kowane abin ƙyama ba. Waɗānnan dabbobin da za ku ci: ɗan maraƙi daga shanu, da ɗan rago daga tumaki, da ɗan akuya daga awaki, Barewa, da barewa mai tsalle, da pygarg, oryx, da rafumi-damisa. Kowace

dabba mai raba kofato, mai farce masu raba kofato biyu, kuma tana hawo tuwo a cikin dabbobi, waɗannan za ku ci. Kuma waɗannan ba za ku ci ba daga cikin dabbobin da suke tuƙa taushi, da waɗanda suke raba kofato, da waɗanda suke da farce: rakumi, da rema, da rema dutse, domin suna tuƙa taushi amma ba sa raba kofato, waɗannan ƙazanta ne a gare ku. Kuma alade, domin yana da rababben kofato, kuma yana da tsage-tsagen kofato, amma wannan ba ya tuƙa haƙaƙari, marar tsabta ne a gare ku. Ba za ku ci namansu ba, kuma ba za ku taɓa gawawwaku ba.

Kuma waɗannan za ku ci daga dukan abubuwan da ke cikin ruwa: duk abin da yake da fikaƙai da kamɓori, za ku ci. Kuma duk abin da ba shi da ƙeƙuna da ɓamɓaroki, kada ku ci, maras tsarki ne a gare ku. Kowane tsuntsu mai tsabta za ku ci. Kuma waɗannan ba za ku ci ba daga cikinsu: mikiya, da griffin, da shaho mai kamun kifi. da ungulu, da shirwa, da abubuwan da suke kama da shi, da tsuntsu, da mujiya, da shaho, da jinkiri, da swan, da ibis, da shaho, da shaho, da abubuwan da suke kama da shi, da katutuwa, da mujiya ta dare, Da pelican, da plover, da abubuwan da suke kama da shi, da purple water hen, da jemage. Dukkan abubuwan da suke rarrafe na tsuntsaye marasa tsarki ne a gare ku, ba za ku ci daga gare su ba. Kowane tsuntsu mai tsabta za ku ci. Duk wani gawa ba za ku ci ba, amma za a ba wa baƙon da yake zaune a cikin biranen ku kuma zai ci, ko kuma ku sayar da shi ga baƙo, domin ku mutane masu tsarki ne ga Ubangiji Allahnku. Kada ku dafa ɗan rago a cikin madarar mahaifiyarsa.

Kashi goma za ka yi zakka na duk amfanin iri naka, amfanin gonar ka shekara bayan shekara. Kuma za ka ci shi a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa don a kira sunansa a can, za ku kawo zakkar hatsinku, da ruwan inabinku, da man zaitunka, da ɗan farin shanunku, da tumakinku, domin ku koyi tsoron Ubangiji

Allahnka dukan kwanakinku. Idan amma hanya ta yi nisa daga gare ka, kuma ba ka iya miƙa su ba, saboda wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa don a kira sunansa a can yana da nisa daga gare ka, saboda Ubangiji Allahnka zai albarkace ka, Kuma za ka sayar da su da azurfa, ka dāuki azurfan a hannunka, ka tafi zuwa wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa. Kuma za ka ba da azurfa a kan duk abin da ranka ya so, a kan shanu ko a kan tumaki, ko a kan giya ko a kan barasa mai ƙarfi, ko a kan barasa mai ƙarfi, ko a kan duk abin da ranka ya so, kuma za ka ci a can a gaban Ubangiji Allahnka, kuma za ka yi farin ciki kai da gidanka. kuma Balawe wanda yake a cikin biraneka, domin ba shi da rabo ko kuri'a tare da kai.

Bayan shekara uku za ka fitar da dukan zakkar amfanin gona naka, a cikin wannan shekarar za ka ajiye shi a cikin garuruwanka. Kuma Balawe zai zo, domin ba shi da rabo ko gādo tare da kai, da baƙo da maraya da gwauruwa wadda take a cikin garuruwanka, za su kuwa ci su ƙoshi, domin Ubangiji Allahnka ya albarkace ka a cikin dukan ayyukan da kake yi.

15

A kowane shekara bakwai za ka yi saki. Kuma haka umarni na saki: za ka yafe kowane bashin da maƙwabcinka yake bin ka, kuma ba za ka nemi shi daga dān'uwanka ba, domin an yi shelar saki ga Ubangiji Allahnka. Baƙon za ka nema duk abin da yake a gare ka daga gare shi, amma ga dān'uwanka za ka yafe bashin da yake a kanka. Domin ba za a sami mai bukata a cikinku ba, gama tabbatacce Ubangiji Allahnku zai albarkace ku a ƙasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku a matsayin gādo don ku mallake ta.

Idan kuma da gaske kuka saurari muryar Ubangiji Allahnku don kiyaye da kuma aikata dukan waɗannan umarnai da nake ba ka umarni a yau, domin Ubangiji Allahnka ya albarkace ka kamar yadda ya yi maka alkawari, za ka ba wa al'ummai da yawa bashi, amma kai ba za ka karɓi bashi ba, kuma za ka yi mulki a kan al'ummai da yawa, amma su ba za su yi mulki a kanka ba.

Idan kuma akwai matalauci a cikinku daga cikin yan'uwanku a ɗaya daga cikin biranen da Ubangiji Allahnku yake ba ku a ƙasar, kada ku taurare zukatanku, kuma kada ku rufe hannayenku daga ɗan'uwanku mai bukata. Za ka buɗe hannuwanka gare shi sosai, kuma za ka ba shi rance gwargwadon abin da yake bukata, bisa ga bukatarsa. Ka yi hankali da kanka kada wata magana ta ɓoye ta zama laifi a cikin zuciyarka, tana cewa, Shekara ta bakwai, shekarar saki tana gabatowa, sai ka zama mugu a idanka ga ɗan'uwanka mai bukata, ka ƙi ba shi, sai ya yi kuka game da kai ga Ubangiji, wannan kuwa zai zama babban zunubi a gare ka. Ka ba shi, kuma ka ba shi rance gwargwadon bukatarsa, kamar yadda yake bukata, kada kuma ka yi bakin ciki a zuciyarka sa'ad da kake ba shi, domin saboda wannan magana Ubangiji Allahnka zai albarkace ka a cikin dukan ayyukanka da kuma a cikin duk abin da ka sa hannunka. Ba don ba zai ƙasa rasa mai bukata daga ƙasarka ba, saboda wannan ina umarce ka ka yi wannan kalma, ina cewa: buɗewa za ka buɗe hannuwanka ga ɗan'uwanka mai talauci da kuma ga mai bukata a kan ƙasarka.

Idan aka sayar maka ɗan'uwanka Baibraniyawa ko Baibraniyuwa mace, zai yi maka hidima shekara shida, kuma a shekara ta bakwai za ka sake shi yantacce. Amma lokacin da ka yantar da shi daga gare ka, kada ka sallame shi hannu wofi. Za ku tanada masa daga tumakinku, da kuma daga hatsinku, da kuma

daga ruwan inabinku, kamar yadda Ubangiji Allahnku ya albarkace ku, za ku ba shi.

Kuma za ka tuna cewa kai bawa ne a kasar Masar, kuma Ubangiji Allahnka ya fanshi ka daga can, saboda haka ina umarce ka ka yi wannan abu. Idan amma ya ce maka, Ba zan bar ka ba, saboda ya kaunace ka da gidanka, domin yana jin dadi a wurinka. Kuma za ka dauki awl, ka huda kunnensa a kofa, zai kuwa zama maka bawa har abada, haka kuma za ka yi da baiwar mace taka. Ba zai zama da wuya a gaban ka lokacin da ake aika su yantacce daga gare ka, domin ya yi maka hidima shekara shida da ladan ma'aikaci na shekara-shekara, kuma Ubangiji Allahnka zai albarkace ka a cikin duk abin da ka yi.

Duk dan farin da aka haifa a cikin shanunka da tumakinka, maza za ka keke ga Ubangiji Allahnka. Ba za ka yi aiki da dan farin maraƙinka ba, kuma ba za ka aske dan farin tumakinka ba. A gaban Ubangiji za ka ci shi shekara bayan shekara a wurin da Ubangiji Allahnka ya zaɓa, kai da iyalinka. Amma idan akwai aibi a cikinsa, gurgu ko makaho, wani mugun aibi, ba za ka miƙa shi hadaya ga Ubangiji Allahnka ba.

A cikin garuruwan ka za ka ci shi, mai ƙazanta a cikinka da mai tsarki daidai haka za su ci kamar barewa ko barago. Sai dai jini ba za ku ci ba, a kan ƙasa za ku zuba shi kamar ruwa.

16

Ka tsare watan sabon hatsi, ka kuma yi Bikin Ketarewa ga Ubangiji Allahnka, domin a cikin watan sabon hatsi ka fita daga Masar da dare. Kuma za ka yi hadayar Idin Wuce ga Ubangiji Allahnka, tumaki da shanu, a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa

don a kira sunansa a can. Ba za ku ci yisti a kansa ba, kwana bakwai za ku ci burodi marar yisti a kansa, burodi na wahala, domin cikin gaggawa kuka fita daga Masar, don ku tuna ranar fitowar ku daga kasar Masar dukan kwanakin rayuwar ku. Ba za a ga yisti a gare ka a cikin dukkan iyakokin ka har kwana bakwai, kuma kada naman da ka yanka da yamma a ranar farko ya kwana har zuwa safe. Ba za ka iya yin hadayar Bikin Ketarewa a cikin kowane dayan biranen da Ubangiji Allahnka yake ba ka ba. Amma a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa don a kira sunansa a can, za ka yanka Bikin Ketarewa da yamma a lokacin faɗuwar rana, a lokacin da ka fita daga Masar. Kuma za ka dafa ka kuma gasa ka ci a wurin da Ubangiji Allahnka ya zaɓa, sa'an nan da safe za ka juya ka koma gidajenka. Kwana shida za ka ci burodi marar yisti, kuma a rana ta bakwashi za a yi taron rufewa, biki ga Ubangiji Allahnka. Ba za ka yi kowane iri aiki a wannan rana ba, sai dai abin da za a yi domin rai.

Bakwai makonni za ka kirga wa kanka, daga lokacin da ka fara sa lauje a kan girbi, za ka fara kirga makonni bakwai. Kuma za ka yi bikin makonni ga Ubangiji Allahnka, gwargwadon karfin hannunka, bisa ga duk abin da Ubangiji Allahnka ya ba ka.

Kuma za ka yi farin ciki a gaban Ubangiji Allahnka, kai da danka, da yarka, da bawanka, da baranyarka, da Balawe, da baƙo, da maraya, da gwauruwar da take a cikinku, a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa don a kira sunansa a can.

Kuma za ka tuna cewa ka kasance bawa a kasar Masar, kuma za ka kiyaye ka kuma bi waɗannan umarnai. Za ka yi Bikin Tantuna wa kanka kwana bakwai a lokacin da ka tattara daga masussuka naka da kuma daga wurin matsin ruwan inabi naka. Kuma za ka yi farin ciki a cikin bikinka, kai da danka, da yarka, da

baranka, da baranyarka, da Balawe, da baƙo, da maraya, da gwauruwar da take a cikin garuruwanka. Kwana bakwai za ka yi biki ga Ubangiji Allahnka a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa. Idan kuwa Ubangiji Allahnka ya albarkace ka a dukan amfanin gonarinka da kuma a dukan aikin hannuwanka, za ka kasance mai farin ciki.

Sau uku a cikin shekara za a ga dukan mazajenka a gaban Ubangiji Allahnka a wurin da Ubangiji zai zaɓa, a lokacin Bikin Burodi Marar Yisti, da Bikin Makonni, da Bikin Tabanakul. Ba za ka bayyana a gaban Ubangiji Allahnka hannu wofi ba. Kowane mutum bisa ga ƙarfin hannayensa, bisa ga albarkar Ubangiji Allahnka wadda ya ba ka.

Alkalai da ma'aikatan rubutu za ka naɗa wa kanka a cikin biranen ka, waɗanda Ubangiji Allahnka yake ba ka bisa ga kabilu, kuma za su yi wa mutane shari'a mai adalci. Ba su karkata hukunci, kuma ba za su karɓi kyauta ba, domin kyautai suna makanta idanuwan masu hikima, kuma suna cire kalmomin masu adalci. Da adalci ka bi abin da yake daidai, domin ku rayu, kuma ku shiga ku gāji ƙasar da Ubangiji Allahnka yake bayar maka.

Ba za ka dasa wa kanka kurmi, wani itace kusa da bagaden Allahnka ba; ba za ka yi wa kanka ba. Ba za ka kafa wa kanka ginshiki ba, wanda Ubangiji Allahnka ya ƙi.

17

Kada ka miƙa hadaya ga Ubangiji Allahnka ɗan maraƙi ko tumaki wanda yake da aibi, wani abu mugu, domin abin ƙyama ne ga Ubangiji Allahnka.

Idan amma aka sami a cikin ɗaya daga cikin biranenka, waɗanda Ubangiji Allahnka yake ba ka, namiji ko mace wanda zai aikata mugunta a gaban Ubangiji Allahnka, ta wurin keta alkawarinsa, Kuma sun zo su yi bauta ga waɗansu alloli, su kuma yi musu sujada, ga rana, ko ga wata, ko ga dukan abubuwan da ke cikin sararin sama, waɗanda ban umurce ka ba, kuma aka sanar maka kuma ka yi bincike sosai, kuma ga gaskiya maganar ta faru, wannan abin ƙyama ya faru a cikin Isra'ila, Kuma za ka fitar da wannan mutum, ko wannan mace, za ku kuma jajjefe su da duwatsu, su mutu. A kan shaidu biyu ko a kan shaidu uku zai mutu, wanda yake mutuwa ba zai mutu a kan shaida ɗaya ba. Kuma hannun shaidu zai kasance a kansa da farko don kashe shi, kuma hannun mutane a ƙarshe, kuma za ku cire mugun daga cikinku.

Idan amma ya zama ba zai yiwu ba a gare ka kalma a cikin hukunci tsakanin jini da jini, da tsakanin hukunci da hukunci, da tsakanin taɓawa da taɓawa, da tsakanin gardama da gardama, kalmomi na hukunci a cikin biranenku, sai ka tashi ka haura zuwa wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa a can, Kuma za ka je wurin firistoci Lawiyawa, da kuma wurin alƙalin da zai kasance a lokacin, za su yi bincike su kuma sanar maka da hukunci. Kuma za ka yi bisa ga al'amarin da za su sanar maka daga wurin da Ubangiji Allahnka ya zaɓa, kuma za ka lura ka yi duk abin da aka umarta maka. Bisa ga doka da bisa ga hukuncin da za su faɗa maka, za ka yi haka, ba za ka karkata daga maganar da suka sanar maka ba, ko dama ko hagu.

Kuma duk mutumin da ya yi aiki cikin girman kai, har ya ƙi biyayya ga firist wanda yake tsaye yana yin hidima a kan sunan Ubangiji Allahnka, ko kuma ga alkali wanda yake aiki a waɗannan kwanaki, to, dole ne wannan mutum ya mutu, kuma za ka kawar

da mugunta daga Isra'ila. Kuma dukan mutane bayan sun ji za su ji tsoro, kuma ba za su kara yin rashin tsoron Allah ba.

Idan amma ka shiga cikin kasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka, kuma ka gaje ta, kuma ka zauna a kanta, kuma ka ce, Zan nafa wa kaina mai mulki, kamar yadda sauran al'ummai da suke kewaye da ni suke yi, Tabbatacce za ka nafa a kanka mai mulki wanda Ubangiji Allahnka ya zafa; daga cikin yan'uwanka za ka nafa a kanka mai mulki. Ba za ka iya nafa bakon mutum a kanka ba, domin ba dan'uwanka ba ne. Saboda ba zai kara wa kansa dawakai ba, kuma ba zai mayar da mutane zuwa Masar ba, domin kada ya kara wa kansa dawakai, amma Ubangiji ya ce, Ba za ku kara komawa ta wannan hanya kuma ba. Kuma ba zai kara wa kansa mata ba, domin kada a kawar da zuciyarsa, kuma azurfa da zinariya ba zai kara wa kansa sosai ba.

Kuma lokacin da ya zauna a kan mulkinsa, sai ya rubuta wa kansa wannan Maimaitawar Doka a cikin littafi daga firistocin Lawiyawa. Kuma zai kasance tare da shi, zai kuma karanta a cikinsa dukan kwanakin rayuwarsa, domin ya koya tsoron Ubangiji Allahnka, ya kuma kiyaye dukan wadannan umarnai, ya kuma aikata wadannan dokokin. domin kada zuciyarsa ta daga kanta daga yan'uwan, domin kada ya kauce daga umarnan zuwa dama ko hagu, domin shi da ya'yansa maza su dafa a mulkinsa a cikin Isra'ilawa.

18

Ba za a kasance ga firistoci Lawiyawa, dukan kabilar Lawi, rabo ko kuma kuri'a tare da Isra'ila; hadayun Ubangiji su ne rabonsu, za su ci su. Rabo ba zai zama nasu a tsakanin yan'uwan ba, Ubangiji shi ne rabonsu, kamar yadda ya fafa musu. Kuma

wannan shine hukuncin firistoci daga cikin mutane, daga waɗanda suke miƙa haɗayu, ko maraƙi ne, ko tunkiya ce, za ka ba wa firist kafada, da kunci, da ciki. Kuma za ka ba shi farkon hatsi naka, da ruwan inabi naka, da mai naka, da kuma farkon askin tumaki naka. Domin Ubangiji ya zaɓe shi daga dukan kabilunka, don yā tsaya a gaban Ubangiji Allah, yā yi hidima kuma yā albarkaci a bisa sunansa, shi da ya'yansa maza a cikin ya'yan Isra'ila.

Idan amma Balawen ya zo daga ɗaya daga cikin biranen dukan ya'yan Isra'ila, inda yake zaune a baƙo, bisa ga sha'awar ransa, zuwa wurin da zai zaɓa, Zai yi hidima ga sunan Ubangiji Allahnsa, kamar yadda dukan yan'uwan Lawiyawa masu tsayawa a can a gaban Ubangiji Allahnka suke yi. Zai ci rabonsa da aka raba masa, ban da abin da ya samu daga sayar da mallakar iyalinsa. Idan kuma ka shiga ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka, kada ka koyi yin ayyukan banƙyamar waɗannan al'ummai.

Ba za a same ka da wanda yake tsarkake ɗansa ko yarsa ta wuta, ko mai duba, ko mai yin fāla ta alāmomi, ko mai yin fāla ta tsuntsaye, ko mai maita. yana rera waƙa a kan sihiri, mai maganar ciki, da mai fassara alamomi, yana tuntubar matattu. Abin ƙyama ne ga Ubangiji Allahnka duk wanda yake yin waɗannan abubuwa, domin saboda waɗannan abubuwan ƙyama ne Ubangiji zai hallaka su a gabanka. Cikakke za ka kasance a gaban Ubangiji Allahnka. Domin al'ummai waɗannan da kake korar su suna sauraron alamomi da duba, amma gare ka ba haka Ubangiji Allahnka ya yi ba.

Ubangiji Allahnka zai tayar maka da Annabi daga cikin yan'uwanka kamar ni; za ku saurare shi. Bisa ga duka abin da ka roka daga Ubangiji Allahnka a Horeb a ranar taron, kuna cewa, Ba za mu kara jin muryar Ubangiji Allahnka ba, kuma wannan

babbar wuta ba za mu sake gani ba, don kada mu mutu. Ubangiji ya ce mini, Daidai ne duk abin da suka faɗa maka. Zan tã da musu Annabi daga cikin yan'uwansu, kamar kai, kuma zan sa kalmomina a bakinsa, zai kuwa yi musu magana da duk abin da zan umarce shi. Kuma duk mutumin da bai ji duk abin da wannan annabi zai faɗa a cikin sunana ba, ni da kaina zan yi masa hukunci. Sai dai annabi wanda zai yi rashin tsoron Allah ya yi magana da sunan na kalmar da ban umarta ya yi magana da ita ba, da wanda zai yi magana da sunan waɗansu alloli, wannan annabi zai mutu. Idan kuma ka ce a cikin zuciyarka, Ta yaya za mu san maganar da Ubangiji bai faɗa ba? Duk abin da wannan annabi ya faɗa da sunan Ubangiji, idan bai zama ba, kuma bai faru ba, wannan kalmar da Ubangiji bai faɗa ba ce, cikin rashin tsoron Allah wannan annabi ya yi magana, kada ku ji tsoronsa.

19

Idan amma Ubangiji Allahnka ya hallaka al'umman da Allah yake ba ka ƙasarsu, kuma ka gāje su, ka zauna a cikin biranensu da kuma a cikin gidajensu, Za ka raba birane uku wa kanka a tsakiyar ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka. Ka yi la'akari da hanyar gare ka, kuma za ka raba iyakokin ƙasarka zuwa sassa uku, wadda Ubangiji Allahnka yake rarraba maka, kuma za ta zama mafaka ga kowane mai kisan kai. Wannan kuwa shine dokar da ta shafi mai kisan kai wanda zai gudu zuwa can, kuma zai rayu: wanda ya kashe mafwabcinsa ba da gangan ba, kuma shi ba ya ƙinsa tun shekarun da suka wuce. Kuma duk wanda ya shiga tare da mafwabcinsa zuwa cikin daji don tara itace, sai hannunsa ya zamzama da gatari yana saran itacen, kuma ƙarfen ya fāɗi daga itacen ya sami mafwabcinsa, ya mutu, wannan zai gudu zuwa ɗaya daga cikin waɗannan birane, zai kuma rayu. Domin kada mai ɗaukar fansar jini ya bi bayan mai kisan kai, saboda sun yi zafi a

zuciya, kuma ya kama shi, idan hanya ta yi nisa, kuma ya buge ransa, kuma wannan ba shi da hukuncin mutuwa, saboda ba ya kinsa kafin jiya, ko kafin rana ta uku ba. Saboda wannan ina umarce ka da wannan magana, ina cewa, za ka keɓe birane uku wa kanka.

Idan kuma Ubangiji Allahnka ya faɗaɗa iyakokin ka, kamar yadda ya rantse wa kakanninku, kuma Ubangiji ya ba ka dukan kasar da ya ce zai ba wa kakanninku, Idan ka ji yin duka waɗannan umarnai, waɗanda ni na umarce ka a yau, kaunar Ubangiji Allahnka, tafiya a cikin duka hanyoyinsa duka ranakun, za ka kara wa kanka birane uku zuwa waɗannan uku. Kuma ba za a zubar da jinin marar laifi a cikin kasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka a matsayin gaɗo ba, don kada ka zama mai alhakin jini.

Idan amma akwai a cikinku wani mutum mai kin maƙwabcinsa, ya yi masa kwanto, ya tashi masa, ya buge ransa, ya mutu, sa'an nan ya gudu zuwa ɗaya daga cikin waɗannan birane, Kuma majalisar dattawan birnin nasa za su aika, su ɗauke shi daga can, su mika shi ga hannun masu bin hakkin jini, zai kuwa mutu. Ba idanka zai yi jinkai a kansa ba, kuma za ka tsarkake jinin marar laifi daga Isra'ila, kuma zai zama maka da kyau.

Ba za ka motsa iyakokin maƙwabcinka ba, waɗanda ubannininka suka kafa a cikin gaɗon da ka gaɗa a cikin kasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka ta wurin rabo. Ba za a karɓi shaida ɗaya don yin shaida a kan mutum game da duk rashin adalci, da game da kowace laifi, da game da duk zunubi, wanda idan ya yi zunubi. A kan shaida na shaidu biyu, da a kan shaida na shaidu uku, za a tabbatar da kowace magana. Idan amma shaida marar adalci ya tsaya a kan wani mutum, yana lissafa rashin tsoron Allah nasa Kuma mutane biyu waɗanda suke da rigima za su tsaya

a gaban Ubangiji, kuma a gaban firistoci, kuma a gaban alkalalan da za su kasance a waɗancan kwanakin. Kuma bari alkalalan su bincika sosai, kuma ga shaida marar adalci ya ba da shaidar karya, ya tsaya gaba da ɗan'uwansa. Kuma za ku yi masa kamar yadda ya yi nufin aikata mugunta ga ɗan'uwansa, kuma za ku kawar da mugunta daga cikinku. Kuma sauran da suka ji za su ji tsoro, kuma ba za su fara yin irin wannan mugun abu a cikinku ba. Ba idanka zai yi jinkai a kansa ba, rai a maimakon rai, ido a maimakon ido, hakori a maimakon hakori, hannu a maimakon hannu, kafa a maimakon kafa.

20

Idan kuma ka fita zuwa yaƙi a kan abokan gābanka, ka ga doki da mahaya da mutane fiye da naka, kada ka ji tsoronsu, domin Ubangiji Allahnnka yana tare da kai, wanda ya fitar da kai daga kasar Masar. Kuma zai kasance a duk lokacin da kuka kusanci yaƙi, firist zai matso ya yi magana ga mutane. Kuma zai ce musu, Ku ji, ya Isra'ila, ku kuna tafiya yau zuwa yaƙi a kan abokan gābanku. Kada zuciyarku ta raunana, kada ku ji tsoro, kada ku farfashe, kuma kada ku juya daga fuskarsu. Domin Ubangiji Allahnku wanda yake tafiya a gabanku tare da ku, zai yi yaƙi tare da ku a kan abokan gaban ku don ya cece ku.

Kuma marubuta za su yi magana ga mutane, suna cewa, Wane ne mutumin da ya gina sabon gida, amma bai keɓe shi ba? Bari ya tafi ya koma gidansa, don kada ya mutu a yaƙi, sai wani mutum ya keɓe shi. Kuma wane ne mutumin da ya shuka gonar inabi, amma bai yi farin ciki da ita ba? Bari ya tafi ya koma gidansa, don kada ya mutu a yaƙi, sai wani mutum ya yi farin ciki da ita. Kuma wane ne mutumin da ya yi alkawarin auren mace, amma bai ɗauke ta ba? Bari ya tafi ya koma gidansa, don kada ya

mutu a yaƙi, sai wani mutum ya ɗauke ta. Kuma marubuta za su ƙara yin magana ga mutane, za su ce, Wane ne mutumin da yake jin tsoro kuma mai raunin zuciya? Bari ya tafi ya koma gidansa, don kada ya sa ɗan'uwansa ya ji tsoro a zuciyarsa kamar yadda yake. Kuma zai kasance a duk lokacin da marubutan suka daina magana ga mutane, za su naɗa shugabannin sojoji masu jagorantar mutane.

Idan kuma ka kusanci wani birni don ka yi musu yaƙi, to sai ka fara kiran su da salama. Idan sun amsa maka da zaman lafiya kuma suka buɗe maka ƙofofi, to, dukan mutanen da aka samu a cikin birnin za su zama masu biyan haraji kuma bayi naka. Idan amma ba su yi maka biyayya ba, kuma suka yi maka yaƙi, sai ka kewaye ta, Har sai Ubangiji Allahnka ya ba da ita a hannunka, sai ka kashe dukan mazan ta da takobi. Sai dai matan da kayan, da dukan dabbobi, da dukan abin da yake a cikin birnin, da dukan kayan, za ka washe wa kanka, kuma ka ci dukan ganimar abokan gabanka, wanda Ubangiji Allahnka yake ba ka. Haka za ka yi wa dukan garuruwan da suke nesa da kai sosai, ba garuruwan al'ummai waɗannan ba, waɗanda Ubangiji Allahnka yake ba ka don ka gāji ƙasarsu. Ba za ku bar da rai kowane abu mai numfashi ba, Amma ko da la'ana za ku keɓe su, dan Hitti, da Amoriyawa, da Kan'aniyawa, da Ferizziyawa, da Hiwiyawa, da Yebusiyawa, da Girgashiyawa, kamar yadda ya umarce ka Ubangiji Allahnka. domin kada su koya muku yin dukan abubuwan bankyamar da suka yi ga allolinsu, har ku yi zunubi a gaban Ubangiji Allahnku.

Idan kuma ka kewaye wata birni kwanaki masu yawa don ka yi yaƙi da ita har ka ci ta, kada ka hallaka itatuwanta ta hanyar ɗora ƙarfe a kansu, amma ka ci daga gare shi, amma kada ka yanke shi. Shin itacen da yake a gona mutum ne, har ya shiga daga gabanka zuwa cikin katanga? Amma itacen da ka san cewa ba mai

ba da ya'yan itace ba ne, wannan za ka hallaka ka kuma sare shi, ka kuma gina katangar yaƙi a kan birnin da yake yi maka yaƙi, har sai an mika shi.

21

Idan kuma aka sami wanda aka ji masa rauni a cikin ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka don ka gāda, ya fādi a fili, kuma ba su san wanda ya buge shi ba, Majalisar dattawanka da mahukuntanka za su fita, kuma za su auna zuwa ga garuruwan da suke kewaye da wanda aka kashe. Kuma garin da yake kusa da wanda aka ji masa rauni, majalisar dattawan wannan gari za su dāuki karsana daga cikin shanu, wadda ba a taɓa yi aiki da ita ba, kuma wadda ba ta taɓa ja karkiya ba, Kuma majalisar dattawan wannan birni za su sauko da karsana zuwa kwazazzabo mai tsauki, wanda ba a yi aiki a ciki ba kuma ba a shuka ba, kuma za su karya wuyan karsanar a cikin kwazazzabon. Kuma firistoci Lawiyawa za su zo, domin Ubangiji Allah ya zaɓe su don su tsaya a gabansa, su kuma yi albarka a kan sunansa, kuma bisa ga maganarsu za a yanke duk gardama, da kuma duk cutar fata. Kuma dukan majalisar dattawan birnin nan waɗanda suka kusanci mutumin da aka ji masa rauni za su wanke hannuwansu a kan kan karsanar da aka karya wuyanta a cikin kwari. Kuma suna amsawa, za su ce, Hannuwanmu ba su zuba wannan jinin ba, kuma idanunmu ba su gani ba. Ka yi alheri ga mutanenka Isra'ila, waɗanda ka fanshe, ya Ubangiji, domin kada jinin marar laifi ya kasance a cikin mutanenka Isra'ila, kuma za a yi kafarar jinin a gare su. Amma kai za ka cire jinin marar laifi daga cikinku, idan ka yi abin da yake nagari da abin da yake da daɗi a gaban Ubangiji Allahnka.

Idan kuma ka fita zuwa yaƙi a kan abokan gābanka, kuma Ubangiji Allahnka ya ba da su a hannunka, kuma ka kwashe

ganimar su, Kuma idan ka ga a cikin ganima wata mace mai kyau ta siffa, ka yi sha'awarta, ka dāuke ta ka mai da ita matarka, kuma ka kawo ta ciki zuwa gidanka, ka aske kanta, ka kuma yanke farcenta, Kuma za ka cire tufafin bauta daga gare ta, za ta zauna a gidanka, za ta yi kukan mahaifinta da mahaifiyarta tsawon wata guda, bayan haka za ka shiga wurinta ka zauna tare da ita, za ta zama matarka.

Kuma zai zama idan ba ka so ta ba, sai ka sallame ta yanci, kuma ba za a sayar da ita don azurfa ba, ba za ka dāuki ta a matsayin maras daraja ba, domin ka kaskantar da ita.

Idan mutum ya kasance yana da mata biyu, dāya daga cikinsu kaunatacciya, dāya kuma daga cikinsu abar kiyayya, su kuma haifa masa ya'ya, kaunatacciya da mai kiyayya, dān fari kuwa ya zama na mai kiyayya, Kuma zai kasance a ranar da zai raba dukiyarsa ga ya'ansa maza a matsayin gādo, ba zai iya ba da haƙƙin dān fari ga dān matar da yake kauna, yana ƙin kula da dān matar da yake ƙi wacce ita ce ta fari ba. Amma dole ne ya amince da dān fari na matar da aka ƙi, ya ba shi rabo sau biyu na dukan abin da yake da shi, domin shi ne farkon ƙarfinsa, kuma haƙƙin dān fari nasa ne. Idan amma wani yana da dā marar biyayya kuma mai taurin kai wanda ba ya biyayya ga muryar ubansa da muryar uwarsa, kuma sun hore shi, amma bai saurare su ba, Kuma uban sa da uwar sa za su kama shi, su fitar da shi zuwa majalisar dattawan birninsa, da kuma zuwa ƙofar wurin. Kuma za su ce wa mazan garinsu, Wannan dānmu baya biyayya kuma yana tā da hankali, ba ya sauraron muryarmu, mai zamba ne kuma mashayin giya. Kuma maza na garinsa za su jefe shi da duwatsu, zai kuwa mutu, za ku kuma kawar da mugunta daga cikinku, sauran kuma da suka ji wannan za su ji tsoro.

Idan amma akwai zunubi a cikin wani mutum, hukuncin mutuwa, kuma ya mutu, sai ku rataye shi a kan itace, Ba zai kwana jikinsa a kan itacen ba, amma za ku binne shi a ranar nan, domin la'anannen da Allah ne kowane mai rataye a kan itace, kuma kada ku kasantar da kasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku a matsayin gādo.

22

Kada ka ga maraƙin ɗan'uwanka ko tumkinsa yana yawo a hanya ka yi watsi da su, dole ka mayar da su ga ɗan'uwanka, ka kuma mayar masa da su. Idan amma ɗan'uwanka bai zo kusa da kai ba, kuma ba ka san shi ba, sai ka tattara shi ka shigar da shi cikin gidanka, kuma zai kasance tare da kai har sai ɗan'uwanka ya neme su, sa'an nan ka mayar masa. Haka za ka yi da jakinsa, haka kuma za ka yi da tufafinsa, haka kuma za ka yi da duk abin da ɗan'uwanka ya ɓace, wanda ya ɓace daga gare shi kuma ka same shi, ba za ka iya yin watsi da shi ba. Ba za ka ga jakin ɗan'uwanka ko ɗan maraƙinsa ya fāɗi a kan hanya, kada ka kyale su, lallai za ka tā da shi tare da shi.

Ba za a kasance kayan namiji a kan mace ba, kuma kada namiji ya sa rigar mace, domin abin kyama ne ga Ubangiji Allahnka duk wanda yake yin waɗannan abubuwa. Idan kuma ka haɗu da shekar tsuntsaye a gabanka a hanya, ko a kan kowane itace, ko a kasa, da kanana ko kwai, kuma uwar tana dūmamar kananan ko kwan, ba za ka ɗauki uwar tare da ya'yan ba. Za ka tabbatar da aikawa uwa, amma yara za ka ɗauka wa kanka, domin ya zama maka da kyau kuma ka yi tsawon rai.

Idan ka gina sabuwar gida, sai ka yi iyaka a kan rufin gidanka, don kada ka jawo alhakin kisa a gidanka idan wani ya fadi daga

kansa. Ba za ka shuka iri daban-daban a cikin gonar inabinka ba, domin kada amfanin gona da irin da ka shuka tare da amfanin gonar inabinka su zama tsarkaka. Ba za ka yi noma da ɗan maraki da jaki tare ba. Ba za ka sa tufafin gauraye ba, ulu da auduga a cikin ɗaya. Murɗaɗɗu za ka yi wa kanka a kan huɗu gefunan tufafinka, waɗanda idan ka rufa kanka da su.

Idan wani mutum ya auri mace ya zauna tare da ita, sa'an nan ya ƙi ta, kuma ya ɗora mata ƙarya, ya lalatar da sunanta, ya ce, wannan matar na aura, amma da na kusace ta ban tarar da ita budurwa ba, Kuma uban yarinyar da mahaifiyarta za su fitar da shaidar budurwarta zuwa ga majalisar dattawa a ƙofar gari. Kuma uban yarinyar zai ce wa majalisar dattawa, Na ba wannan mutumin yata ta zama mata, amma ya ƙi ta. Yanzu wannan mutum yana ɗora mata ƙarya, yana cewa, Ban tarar da yarka budurwa ba, amma ga shaidar budurcin yata. Za su shimfiɗa rigar a gaban majalisar dattawan birni. Kuma majalisar dattawan birnin nan za ta ɗauki mutumin nan, kuma za su hore shi. Kuma za su tara masa diya shekel ɗari, kuma za su ba wa mahaifin budurwar, domin ya fitar da mugun suna a kan budurwar Ba'isra'iliya, kuma za ta zama matarsa, ba zai iya korar ta har abada.

Idan amma wannan magana ta zama gaskiya, kuma ba a sami budurcin yarinyar ba, Kuma za su fitar da budurwar a ƙofar gidan mahaifinta, za su jajjefe ta da duwatsu, ta mutu, domin ta yi wauta a cikin Isra'ila ta kazantar da gidan mahaifinta, kuma za ka kawar da mugunta daga cikinku.

Idan amma aka same wani mutum yana kwance tare da mace wadda take aure da wani mutum, sai ku kashe su biyu, mutumin da yake kwance tare da macen da kuma macen, kuma za ku kawar da mugunta daga Isra'ila. Idan budurwar da aka yi wa alkawarin

aure ga wani namiji, wani mutum ya same ta a cikin birni ya kwana da ita. Za ku fitar da su biyu a kofar birninsu, kuma za a jajjefe su da duwatsu, za su kuwa mutu, budurwar, domin ba ta yi kuka ba a cikin birnin, da mutumin kuma, domin ya kaskanta matar makwabcinsa, za ku kuwa kawar da mugunta daga cikinku. Idan amma a cikin fili wani mutum ya sami yarinyar da aka yi alkawari, kuma ya tilasta mata ya kwana da ita, sai ku kashe wanda ya kwana da ita kawai. Kuma ga budurwar ba laifi ne na mutuwa ba, kamar idan wani mutum ya tashi a kan makwabcinsa ya kashe ransa, haka wannan al'amari. domin a cikin filin ya same ta, budurwar da aka yi wa alkawari ta yi kuka, amma babu wanda zai taimake ta.

Idan wani ya sami budurwa wadda ba a yi mata alkawarin aure ba, kuma ya tilasta mata ya kwana da ita, kuma aka kama shi, Mutumin da ya kwana da ita zai biya mahaifin budurwar didrachma hamsin na azurfa, kuma za ta zama matarsa. Domin ya kaskantar da ita, ba zai iya korar ta har abada.

23

Mutum ba zai auri matar mahaifinsa ba, kuma ba zai tone abin da ya shafi mahaifinsa ba.

Ba wanda aka murkushe zai shiga taron Ubangiji, haka kuma wanda aka yanke. Ba zai shiga taron Ubangiji ba, wanda ya fito daga karuwa.

Ba Ammonawa ko Moabawa zai shiga taron Ubangiji ba, har zuwa tsara na goma ba zai shiga taron Ubangiji ba, kuma har abada. saboda ba su tarye ku da burodi da ruwa a hanya, lokacin da kuke fitowa daga Masar ba, kuma saboda sun dauki hayar

Bala'am ɗan Beyor daga Mesopotamiya don yā la'ance ku. Kuma Ubangiji Allahnka bai yarda ya saurari Bala'am ba, kuma Ubangiji Allahnka ya mayar da la'anoni zuwa albarka, domin Ubangiji Allahnka ya kaunace ka. Ba za ka yi magana da su game da abubuwan salama da abubuwan da suka amfana gare su a dukan kwanakin ranka har abada ba. Kada ka ki Bamutumin Edom, domin ɗan'uwanka ne. Kada ka ki Bamutumin Masar, domin ka zama baƙo a ƙasarsa. Ya'ya idan aka haife su gare su, a tsara na uku za su shiga cikin taron Ubangiji.

Idan kuma ka fita don yin sansani a kan abokan gābanka, sai ka kiyaye kanka daga kowace muguwar magana. Idan akwai a cikinku mutum wanda ba zai zama mai tsabta ba saboda fitarwa nasa na dare, sai ya fita waje da sansani, kuma ba zai shiga cikin sansani ba. Kuma da yamma zai wanke jikinsa da ruwa, kuma bayan fāɗuwar rana, zai shiga sansani. Kuma za a kasance maka wuri a wajen sansani, kuma za ka fita zuwa can waje. Kuma za ka kasance da turke a kan bel ɗinka, kuma lokacin da ka zauna a waje, za ka tona rami da shi, sa'an nan ka rufe abin da ka yi. Domin Ubangiji Allahn ka yana yawo a cikin sansanin ka don yā cece ka da kuma yā ba da abokin gāban ka a gabanka, sansanin ka zai zama mai tsarki, kuma ba za a ga wani abin kunya a cikinka ba, don kada yā juya daga gare ka.

Ba za ka mika yaro ga ubangijinsa ba, wanda aka haɗa gare ka daga wurin ubangijinsa. Zai zauna tare da ku, zai zauna a cikin ku a duk inda ya ji daɗi, kada ku dami shi. Ba za a sami karuwa daga yan matan Isra'ila, kuma ba za a sami wanda yake yin karuwanci daga ya'yan maza Isra'ila, ba za a sami mai ƙaddamarwa daga yan matan Isra'ila, kuma ba za a sami wanda ake ƙaddamarwa daga ya'yan maza Isra'ila. Ba za ka kawo kuɗin hayan karuwa, ko kuɗin musayar kare zuwa gidan Ubangiji Allahnka don cika kowace

alkawari ba, domin abin kyama ne ga Ubangiji Allahnka, dukansu biyu.

Ba za ka karfi riba daga ñan'uwanka, riban azurfa, da riban abinci, da riban kowane abu da ka ba shi bashi. Ga baƙo za ka yi ba da riba, amma ga ñan'uwanka ba za ka yi ba da riba ba, domin Ubangiji Allahnka ya albarkace ka a cikin dukan ayyukanka a kan ƙasar da kake shiga don ka gāda ta.

Idan amma ka yi alkawari ga Ubangiji Allahnka, kada ka jinkirta biyan shi, domin Ubangiji Allahnka zai neme shi daga gare ka, kuma zai zama maka zunubi. Idan ba ka so yin addu'a ba, babu zunubi a gare ka. Abin da ke fitowa daga leƙunanka ka kiyaye, kuma ka yi yadda ka yi alkawari ga Ubangiji Allah kyauta, wanda ka faɗa da bakinka.

Idan ka shiga cikin gonar girbin maƙwabcinka, kuma ka tattara kawunan hatsi da hannuwanka, amma kada ka sa lauƙe a kan gonar girbin maƙwabcinka. Idan ka shiga gonar inabi ta maƙwabcinka, za ka iya cin inabi gwargwadon ranka ya ƙoshi, amma kada ka sa kome a cikin tulu.

24

Idan wani mutum ya auri mace, ya zauna tare da ita, amma bai ji dadinta ba saboda ya tarar da wani abin kunya a cikinta, sai ya rubuta mata takardar saki, ya ba ta a hannunta, ya kore ta daga gidansa. kuma ta tafi ta zama matar wani mutum, Kuma in mutumin na ƙarshe ya ƙi ta, ya rubuta mata takardar saki, ya ba ta a hannunta, ya kore ta daga gidansa, kuma mutumin na ƙarshe wanda ya ɗauke ta ya zama matarsa ya mutu, Ba zai yiwu ba namijin farko wanda ya sallame ta, ya dawo ya ɗauke ta wa kansa

mata, bayan an kazarantar da ita, domin abin kyama ne a gaban Ubangiji Allahnka, kuma kada ku kazarantar da kasar da Ubangiji Allahnka yake ba ku a matsayin gado.

Idan wani mutum ya auri mata kwanan nan, ba zai je yaƙi ba, kuma ba za a dora masa wani aiki ba. Zai kasance marar laifi a gidansa shekara guda don yā faranta wa matarsa da ya aura.

Ba za ka dauki dutsen nika a matsayin jingina ba, kuma ba za ka dauki dutsen nika na sama ba, domin wannan yana daukar rai a matsayin jingina. Idan amma aka kama mutum yana satar rai daga cikin yan'uwansa ya'yan Isra'ila, kuma ya zalunce shi ya sayar da shi, sai farawon nan ya mutu, kuma za ku kawar da mugunta daga cikin ku. Ka kula da kanka game da cutar kuturta, ka lura sosai ka bi dukan dokokin da firistocin Lawiyawa za su sanar muku, kamar yadda na umarce ku, ku kiyaye ku bi su. Ka tuna da dukan abin da Ubangiji Allahnka ya yi wa Maryamu a hanya, sa'ad da kuke fitowa daga Masar.

Idan akwai bashi a wurin maƙwabcinka, bashi na kowane iri, ba za ka shiga gidansa don daukar jinginarsa ba. Waje za ka tsaya, kuma mutumin da bashin ka yake a gare shi, zai fitar maka da jinginar zuwa waje. Idan amma mutumin ya zama matalauci, ba za ka kwanta a cikin jinginarsa ba. Za ka mayar da jinginar sa kafin faduwar rana, don ya kwana a cikin rigar sa, kuma zai albarkace ka, wannan kuwa zai zama maka aikin jinkai a gaban Ubangiji Allahnka. Ba za ka yi zalunci ga albashin matalauci da mai bukata daga cikin yan'uwanka, ko daga cikin baƙi waƙanda suke cikin garuruwanka ba. A rana guda za ka biya albashi nasa, kada rana ta fadi a kansa, domin talaka ne, kuma a cikinsa yake da begensa, don kada ya yi kuka game da kai zuwa ga Ubangiji, ya zama maka zunubi. Ba za iyaye su mutu saboda ya'yansu ba, kuma

ya'ya maza ba za su mutu saboda iyayensu ba, kowane mutum zai mutu saboda zunubinsa na kansa. Ba za ka karkatar da hukuncin baƙo da marayu da gwauruwa ba. Ba za ka ɗauki rigar gwauruwa a matsayin jingina ba, kuma za ka tuna cewa bawa ka kasance a ƙasar Masar, kuma Ubangiji Allahnka ya fanshi ka daga can, saboda wannan ni ina umarce ka ka yi wannan magana.

Idan kuma ka girbe girbi a gonaranka, ka manta da dami a gonaranka, kada ka koma ka ɗauke shi, zai zama na baƙo da maraya da gwauruwa, domin Ubangiji Allahnka ya albarkace ka a dukan ayyukan hannuwanka. Idan amma ka girbe zaitun, kada ka koma don ka tattara abin da ya rage a bayanka, zai zama na baƙo da na maraya da na gwauruwa, kuma za ka tuna cewa kai bawa ne a ƙasar Masar, saboda wannan ina umarce ka ka yi wannan abu. Idan ka girbe gonar inabinka, ba za ka sake girbe shi ba, abubuwan da suka rage a bayanka za su kasance ga baƙo da ga maraya da ga gwauruwa. Kuma za ka tuna cewa bawa ka kasance a cikin ƙasar Masar, saboda wannan ina umarce ka ka yi wannan abu.

25

Idan amma aka sami rigima tsakanin mutane, sai suka zo gaban shari'a, aka yi musu shari'a, aka ba mai gaskiya hakkinsa, aka kuma yanke wa marar tsoron Allah hukunci, Kuma zai kasance, idan ya cancanci bulala, mutumin da ba shi da tsoron Allah, za ka saukar da shi a gaban alƙalan, kuma za su yi masa bulala a gabansu bisa ga rashin tsoron Allah nasa. Kuma a lamba arba'in za su bulale shi, ba za su ƙara ba. Idan amma ka ƙara ka bulale shi fiye da waɗannan bugu, za a wulaƙanta ɗan'uwanka a gabanka. Kada ka daure bakin saniya mai sussuka.

Idan yan'uwa suna zaune tare, kuma dayansu ya mutu ba tare da ya bar da ba, kada matar mamacin ta yi aure da wani bakon mutum. Dan'uwan mijinta zai aure ta, ya dauke ta a matsayin matarsa, ya zauna tare da ita. Kuma yaron da za ta haifa, za a kafa shi da sunan marigayi, don kada a shafe sunansa daga Isra'ila.

Idan mutumin bai yarda ya auri matar dan'uwansa ba, sai matar za ta haura zuwa kofar gari wurin majalisar dattawa, ta ce, Dan'uwan mijina ya ki tayar da sunan dan'uwansa a Isra'ila, dan'uwan mijina ya ki. Kuma majalisar dattawan birninsa za su kira shi, za su yi masa magana, idan ya tsaya ya ce, Ba na son in aure ta. Kuma matar dan'uwansa ta zo a gaban majalisar dattawa, sai ta cire takalminsa daya daga kafarsa, ta tofa masa miyau a fuska, ta amsa ta ce, Haka za a yi wa mutumin da ba zai gina gidan dan'uwansa a Isra'ila ba. Kuma za a kira sunansa a cikin Isra'ila, Gidan Wanda Ya Kunce Takalmi.

Idan amma mutane suna fada da juna, mutum tare da dan'uwansa, sai matar dayansu ta zo don ta ceci mijinta daga hannun wanda yake dukansa, ta kuma mika hannunta ta kama al'aurarsa, Za ka yanke hannun, idanka ba zai yi jinkai a kanta ba.

Ba za a kasance maka a cikin jakar ka nauyi da nauyi, babba ko karami. Ba za a kasance da auna da auna a gidanka ba, babba ko karami. Nauyi na gaskiya da na adalci zai kasance naka, kuma awo na gaskiya da na adalci zai kasance naka, domin ka dade da rai a kan kasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka ta gado. Domin abin kyama ne ga Ubangiji Allahnka duk wanda yake yin wadannan abubuwa, duk wanda yake aikata rashin adalci.

Ka tuna da dukan abin da Amalek ya yi maka a hanya, sa'ad da kake fitowa daga kasar Masar, Yaya ya tsaya maka a hanya, ya

fāda maka daga baya, ya kashe wafanda suke gajiya a bayanka, alhalin kai kana fama da yunwa da gajiya, amma shi bai ji tsoron Allah ba. Kuma zai zama cewa lokacin da Ubangiji Allahnka ya sa ka huta daga dukan abokan gaban da suke kewaye da kai a cikin kasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka don ka gāda, za ka shafe sunan Amaleka daga karkashin sama, kuma kada ka manta.

26

Kuma zai kasance idan ka shiga kasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka don ka gāda, ka mallake ta, ka kuma zauna a cikinta, Kuma za ka dauki daga nunan fari na ya'yan itatuwan kasar ka wadda Ubangiji Allahnka yake ba ka, kuma za ka sa a cikin kwando, kuma za ka tafi zuwa wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa don a kira sunansa a can. Kuma za ka zo wurin firist wanda zai kasance a cikin kwanakin nan, ka ce masa, ina sanar yau ga Ubangiji Allahna, cewa na shiga kasar da Ubangiji ya rantse wa kakanninmu zai ba mu. Kuma firist zai karɓi kwandon daga hannayenka, zai kuma ajiye shi a gaban bagaden Ubangiji Allahnka. Yana amsawa zai ce a gaban Ubangiji Allahnka, Mahaifina ya bar Siriya, ya gangara zuwa Masar, ya zauna a can da karancin yawa, ya zama al'umma mai girma da jama'a masu yawa a can. Masarawa sun zalunta mu, suka kasantar da mu, suka kuma dōra mana ayyuka masu wuya. Kuma muka yi kuka ga Ubangiji Allahnmu, Ubangiji kuwa ya ji muryarmu, ya kuma ga wulakancinmu, da wahalarmu, da danniyarmu. Kuma Ubangiji ya fitar da mu daga Masar da kansa ta wurin karfinsa mai girma, da hannu mai karfi, da hannu mai tsayi, da hange-hange masu girma, da alamu, da abubuwan al'ajabi. Kuma ya kawo mu zuwa wannan wuri, ya kuma ba mu wannan kasa, kasar da take zub da madara da zuma. Kuma yanzu duba, na kawo farkon ya'yan amfanin kasar da ka ba ni, ya Ubangiji, kasa mai zub da madara da zuma, kuma

za ka ajiye shi a gaban Ubangiji Allahnka, ka kuma yi sujada a gaban Ubangiji Allahnka, Kuma za ka yi farin ciki a cikin dukan abubuwa masu kyau waɗanda Ubangiji Allahnka ya ba ka, kai da gidanka, da Balawe, da baƙon da yake a cikinku.

Idan kuma ka gama ba da zakkar dukan amfanin gonar ka a shekara ta uku, za ka ba wa Balawe da baƙo da maraya da gwauruwa zakka ta biyu, su kuwa za su ci a cikin garuruwanka, su kuma yi farin ciki.

Kuma za ka ce a gaban Ubangiji Allahnka, na cire abubuwa masu tsarki daga gidana, kuma na ba su ga Balawe da baƙo da maraya da gwauruwa, bisa ga dukan umarnai waɗanda ka umarce ni. Ban ketare umarninka ba, kuma ban manta ba. Kuma ban ci a cikin zafin jikina daga gare su ba, ban ɗauki ya'ya daga gare su zuwa ga marar tsarki ba, ban bayar daga gare su ga matacce ba, na yi biyayya ga muryar Ubangiji Allahnmu, na yi kamar yadda ka umarce ni. Ka duba ƙasa daga gidanka mai tsarki daga sama, ka kuma albarkaci mutanenka Isra'ila, da ƙasar da ka ba su, kamar yadda ka rantse wa kakanninmu, cewa za ka ba mu ƙasa mai zub da madara da zuma.

A wannan rana Ubangiji Allahnka ya umarce ka ka aikata dukan waɗannan ƙa'idodi da hukunci, kuma za ku kiyaye ku kuma aikata su da dukan zuciyarku, da kuma dukan ranku. Ka zaɓi Allah a yau ya zama Allahnka, kuma ka yi tafiya a cikin dukkan hanyoyinsa, kuma ka kiyaye dokokinsa da hukunce-hukuncensa, kuma ka yi biyayya da muryarsa. Kuma Ubangiji ya zaɓe ka a yau don ka zama masa al'umma ta musamman, kamar yadda ya faɗa, don ka kiyaye umarnansa. Kuma ka zama sama da dukan al'ummai, kamar yadda ya sanya ka sananne da abin alfahari da

abin daukaka, ka zama al'umma mai tsarki ga Ubangiji Allahnka, kamar yadda ya faɗa.

27

Kuma Musa da majalisar dattawan Isra'ila suka umarta, suna cewa, Ku kiyaye duk waɗannan umarnai da nake ba ku yau. Kuma zai kasance a ranar da za ku ketare Urdun zuwa ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka, za ka kafa wa kanka duwatsu manya, kuma za ka shafe su da yumbu. Kuma za ka rubuta a kan waɗannan duwatsu dukan kalmomin wannan doka, sa'ad da kuka haye Urdun, lokacin da kuka shiga ƙasar da Ubangiji Allah na kakanninku yake ba ka, ƙasa mai zub da madara da zuma, kamar yadda Ubangiji Allah na kakanninku ya faɗa maka. Kuma zai kasance, sa'ad da kuka ketare Urdun, za ku kafa waɗannan duwatsun da nake umartar ka a yau a dutsen Gaibal, kuma za ka shafe su da turmi. Kuma za ka gina bagade a can ga Ubangiji Allahnka, bagade na duwatsu, ba za ka dɔra ƙarfe a kansa ba. Za ka gina bagade ga Ubangiji Allahnka da duwatsu masu cikakku, kuma za ka mika hadayun ƙonawa a kansa ga Ubangiji Allahnka. Kuma za ka yi hadaya a can, hadayar ceto, ka ci, ka ƙoshi, ka kuma yi farin ciki a gaban Ubangiji Allahnka. Kuma za ka rubuta a kan duwatsun dukan wannan doka a bayyane sosai.

Kuma Musa da firistoci Lawiyawa suka yi magana ga dukan Isra'ila, suna cewa, Ku yi shiru ku kuma saurara, ya Isra'ila, a wannan yini ka zama mutanen Ubangiji Allahnka. Kuma ka ji muryar Ubangiji Allahnka, ka kuma yi dukan umarnansa da dokokinsa, duk abin da na umarce ka a yau.

Kuma Musa ya umarci mutane a wannan rana, yana cewa, Waɗannan za su tsaya don su albarkaci mutane a dutsen Gerizim

bayan sun ketare Urdun: Sham'un, Lawi, Yahuda, Issakar, Yusuf, da Benyamin. Kuma waɗannan za su tsaya a kan la'ana a dutsen Gaibal: Ruben, Gad, da Asher, Zebulun, Dan, da Naftali.

Kuma Lawiyawa za su amsa su ce wa dukan Isra'ila da babbar murya, La'ananne ne mutumin da zai yi siffa sassakakke da narkakke, abin kyama ga Ubangiji, aikin hannuwan masu sana'a, kuma ya sanya ta a boye, kuma dukan mutane za su amsa su ce, haka ya zama. La'ananne ne wanda yake wulakanta ubansa ko uwarsa, kuma dukan mutanen za su ce, haka ya zama. La'ananne ne wanda yake canza iyakokin maƙwabcinsa, kuma dukan jama'a za su ce, Haka ya zama. La'ananne ne wanda yake ɓatar da makaho a hanya, kuma dukan jama'a za su ce, Haka ya zama. La'ananne ne wanda ya karkata hukuncin baƙo da maraya da gwauruwa, kuma dukan jama'a za su ce, Haka ya zama. La'ananne ne wanda ya kwana da matar mahaifinsa, domin ya tone abin rufin mahaifinsa, kuma dukan jama'a za su ce, Haka ya zama. La'ananne ne wanda yake kwana da kowace dabba, kuma dukan jama'a za su ce, Haka ya zama. La'ananne ne wanda ya kwanta da yar'uwar daga mahaifinsa ko mahaifiyarsa. Kuma dukan jama'a za su ce, haka ya zama. La'ananne ne wanda ya kwana da amarya nasa, kuma dukan jama'a za su ce, haka ya zama. La'ananne ne wanda ya kwana da yar'uwar matarsa, kuma dukan jama'a za su ce, haka ya zama. La'ananne ne wanda yake bugun maƙwabcinsa da yaudara, kuma dukan jama'a za su ce, Haka ya zama. La'ananne ne wanda zai karɓi kyautai don ya buge rai mai jini marar laifi, kuma dukan mutanen za su ce, haka ya zama. La'ananne ne duk mutumin da bai tsaya tsayin daka ga dukan kalmomin wannan doka don aikata su ba, kuma dukan jama'a za su ce, Haka ya zama.

Kuma zai kasance idan da gaske ka ji muryar Ubangiji Allahnka, ka kiyaye ka kuma aikata dukan waɗannan umarnai da nake ba ka yau, to, Ubangiji Allahnka zai ɗaukaka ka bisa dukan al'umman duniya, Kuma dukan albarkun nan za su zo a kanka, za su kuma same ka, in ka ji muryar Ubangiji Allahnka, Albarka a gare ka a cikin birni, kuma albarka a gare ka a cikin gona. Albarkacce ne ya'yan cikinki, da amfanin ƙasarki, da garkunan shanunki, da garkunan tumakinki. Albarkacce ne rumbunan ajiya naka, da kuma ragowar naka. Albarka a gare ka a lokacin shigowarka, kuma albarka a gare ka a lokacin fitarka.

Ubangiji Allahnka zai ba da abokan gabanka waɗanda suka tsaya gaba da kai a karye a gabanka, za su fito maka ta hanya ɗaya, amma za su gudu daga gabanka ta hanyoyi bakwai. Ubangiji zai aika maka da albarka a cikin ɗakunan ajiya naka, da kuma a kan duk abin da ka sa hannunka a kai, a ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka. Ubangiji zai tayar da kai a gare shi kansa a matsayin mutane masu tsarki, kamar yadda ya rantse wa iyayenka, idan ka ji muryar Ubangiji Allahnka, kuma ka bi dukan hanyoyinsa Kuma dukan al'ummai na duniya za su gan ka, domin an kira sunan Ubangiji a kanka, kuma za su ji tsoronka. Kuma Ubangiji Allahnka zai ƙara maka albarka a cikin ya'yan cikinka, da ya'yan dabbobinka, da amfanin ƙasarka, a ƙasar da Ubangiji ya rantse wa kakanninku zai ba ka.

Ubangiji zai buɗe maka taskarsa mai kyau, wato sama, don ya ba da ruwan sama a ƙasarka a daidai lokacinta, ya kuma albarkaci dukan ayyukan hannuwanka, za ka ba al'ummai masu yawa bashi, amma kai ba za ka karfi bashi ba. Za ka yi mulki a kan al'ummai masu yawa, amma su ba za su yi mulki a kanka ba. Ubangiji Allahnka zai kafa ka a matsayin kai ba wutsiya ba, kuma za ka kasance a sama ba a ƙasa ba, idan ka ji muryar Ubangiji Allahnka,

ka kiyaye dukan abin da nake umarce ka a yau. Ba za ka ketare daga dukan umarnan da nake ba ka yau, dama ko hagu, don ka bi bayan wadānsu alloli ka yi musu sujada.

Kuma zai zama idan ba ka saurari murɓar Ubangiji Allahnka ba, don kiyaye dukan umarnansa wadānda nake umarce ka a yau, sai dukan la'anonan nan za su zo maka, kuma za su kama ka. La'ananne ne kai a cikin birni, kuma la'ananne ne kai a cikin gona. La'anannu ne rumbunan ajiyar ku, da ragowar ku. La'anannu ne ya'yan cikin ka, da amfanin kasar ka, garkunan shanun ka, da garkunan tumakin ka. La'ananne ne kai a lokacin shigowarka, kuma la'ananne ne kai a lokacin fitarka.

Ubangiji zai aika a kanka rashin kome da lalacewa da cinɓe a kan duk abin da ka sa hannunka, har sai ya halaka ka, kuma har sai ya batar da ka da sauri saboda mugayen ayyukanka, domin ka yashe ni. Ubangiji zai sa mutuwa ta manne da kai, har sai ya cinɓe ka gaba daya daga kasar da kake shiga a can don ka gāji ta. Ubangiji zai buge ka da wahala, da zazzaɓi, da sanyi mai rawar jiki, da kumburi, da bushewar iska, da jaundice, kuma za su bi ka har sai sun halaka ka. Kuma sammai da ke bisa kanka za su zama tagulla a gare ka, kasa kuma da ke karkashinka za ta zama kafe. Bari Ubangiji Allahnka ya ba da ruwan sama na kasar ka kura, kuma kura daga sama za ta sauko, har sai ya halaka ka, kuma har sai ya hallaka ka da sauri. Bari Ubangiji ya ba ka ga kashi a gaban abokan gaban ka, a hanya guda za ka fita zuwa gare su, amma a hanyoyi bakwai za ka gudu daga gabansu, kuma za ka zama a warwatse a cikin dukan mulkokin duniya. Kuma gawawwakin ku za su zama abinci ga tsuntsayen sama da namun jeji na kasa, kuma ba wanda zai kore su. Ubangiji zai buge ka da gyambon Masarawa a wurin zama, da karkayi na daji, da karkayi, har ba za ka iya samun warkarwa ba. Ubangiji zai buge ka da hauka, da

makanta, da ruƙewar hankali. Kuma za ka kasance kana lallasawa da tsakar rana, kamar makaho yake lallasawa a cikin duhu, kuma ba za ka yi nasara a hanyoyinka ba, kuma za ka kasance ana zaluntarka, kuma ana washe ka kullum, kuma ba za a sami mai taimako ba.

Za ka ɗauki mata, amma wani namiji zai kasance da ita. Za ka gina gida, amma ba za ka zauna a cikinta ba. Za ka shuka gonar inabi, amma ba za ka girbe shi ba. Marakinka za a yanka a gabanka, amma ba za ka ci daga gare shi ba, jakinka za a ƙwace daga gare ka, amma ba za a mayar maka da shi ba, tumakinki za a ba wa abokan gabanka. Kuma ba za a kasance maka mai taimako ba. Za a ba da ya'yanka maza da ya'yanka mata ga wata al'umma, idanunka kuwa za su duba suna gajiyewa a kansu, amma hannunka ba zai iya kome ba. Amfanin ƙasarka da dukan ayyukanka, al'umma wadda ba ka sani ba za ta ci su, kuma za ka kasance ana zaluntarka ana kuma murkushe ka dukan kwanaki. Kuma za ka zama mahaukaci saboda abubuwan da idanunka suka gani, waɗanda za ka gani.

Ubangiji zai buge ka da muguwar gyambo a gwiwoyinka da ƙafafunka, har ba za ka iya samun warkarwa ba, tun daga tafiƙin ƙafarka har zuwa kan kanka.

Ubangiji zai iya kai kai da shugabanninka waɗanda ka naɗa a kanka zuwa al'ummar da kai da kakanninka ba ku sani ba, kuma a can za ka bauta wa waɗansu alloli na itace da dutse. Za ka kasance a can cikin kacici-kacici, da misali, da labari a tsakanin dukan al'ummai waɗanda Ubangiji zai kai ka zuwa wurin.

Za ka fitar da iri mai yawa zuwa gona, amma kaɗan za ka girbe, domin fara za ta cinye su. Gonar inabi za ka shuka kuma ka

yi aiki, amma ruwan inabi ba za ka sha ba, ba za ka kuma yi farin ciki da shi ba, domin tsutsotsi za su cinye su. Itatuwan zaitun za su kasance maka a cikin dukkan iyakokin ka, amma ba za ka shafa mai ba, domin itatuwan zaitun naka za su zubar da ya'yansu. Za ka haifi ya'ya maza da ya'ya mata amma ba za su kasance tare da kai ba, domin za su tafi bautar talala. Dukan abubuwan katako naka da amfanin kasarka, tsatsa za ta cinye su. Baƙon da yake a cikin ka zai haura sama sama, amma kai za ka sauka ƙasa ƙasa. Wannan zai ba ka bashi, amma kai ba za ka ba shi bashi ba, wannan zai zama kai, amma kai za ka zama wutsiya.

Kuma dukan la'anonan nan za su zo a kanka, za su bi ka, za su kama ka, har sai an hallaka ka, har sai an batar da kai, domin ba ka saurari muryar Ubangiji Allahnka ba, don ka kiyaye umarnansa da dokokinsa waɗanda ya umarce ka. Kuma za a kasance a gare ka alamomi, da abubuwan al'ajabi a cikin zuriyarka har abada. Saboda ba ka bauta wa Ubangiji Allahnka cikin farin ciki da kyakkyawan zuciya saboda yalwar kowane abu ba.

Kuma za ka yi hidima ga abokan gābanka waɗanda Ubangiji zai aiko a kanka, a cikin yunwa, da ƙishirwa, da tsiraici, da gazawar kome, kuma za ka sa karkiya na ƙarfe a wuyan ka, har sai ya hallaka ka. Ubangiji zai kawo maka al'umma daga nesa, daga ƙarshen duniya, kamar harin mikiya—al'umma wadda ba za ka fahimci yarenta ba. Al'umma marar kunya a fuska, wadda ba za ta girmama fuskar dattijo ba, kuma ba za ta ji tausayin matashi ba. Kuma zai cinye ya'yan dabbobinka, da ya'yan ƙasarka, har ba zai bar maka hatsi, ruwan inabi, mai, garkunan shanunka, da garkunan tumakinka ba, har sai ya hallaka ka. Kuma zai hallaka ka a cikin biranenka har sai an rushe katangar manya da masu ƙarfi waɗanda ka dogara a kansu a cikin dukan ƙasarka, kuma zai dame ka a cikin biranenka waɗanda ya ba ka. Kuma za ka ci ya'yan ciki

naka, naman ya'yanka maza da ya'yanka mata, waɗanda ya ba ka, a cikin matsananciyar wahala naka da a cikin damuwar da abokin gaba naka zai yi maka.

Mai taushi wanda yake a cikinku da mai jin daɗi sosai, zai yi kishin da idonsa ga ɗan'uwansa, da matar da take a kirjinsa, da sauran ya'yan da aka bari. ga shi, har ya ba da ɗaya daga cikinsu daga naman ya'yansa waɗanda zai ci saboda ba a bar masa kome ba a cikin matsananciyar wahalar ka, da kuma a cikin wahalar ka, wanda abokan gaba naka za su wahalar da kai a cikin dukan biranen ka.

Kuma mai taushi a cikinku da mai jin daɗi, wadda kafarta ba ta taɓa gwada tafiya a ƙasa saboda jin daɗinta da taushinta, za ta yi kishin mijinta wanda yake a kirjinta da idonta, da ɗanta da yarta, Da marayu ta wanda ya fita ta cikin cinyoyinta, da yaron ta wanda idan ta haifa, za ta cinye su domin rashin kome a ɓoye a cikin matsananciyar wahalar ka, da a cikin wahalar ka, wadda abokin gaban ka zai wahalar da kai a cikin biraninka. Idan ba ka saurara don yin dukan kalmomin wannan doka, waɗanda aka rubuta a cikin wannan littafi, don ka ji tsoron wannan suna mai daraja mai ban mamaki, UBANGIJI ALLAHNKA. Kuma Ubangiji zai yi bambanci a kan buginka, da bugun zuriyarka, buguna manya da masu banmamaki, da cututtuka mugaye da masu dawwama. Kuma zai mayar da dukan azabar Masar ta mugunta wadda ka guje wa daga fuskarsu, kuma za su manne maka. Kuma duk cuta, da duk bugu wanda ba a rubuta ba, da duk wanda aka rubuta a cikin littafin wannan doka, Ubangiji zai kawo a kanka, har sai ya halaka ka. Kuma za a bar ku kaɗan a yawan jama'a, maimakon yadda kuke kamar taurarin sama da yawa, domin ba ku saurari muryar Ubangiji Allahnku ba.

Kuma zai kasance kamar yadda Ubangiji ya yi farin ciki a kanku don ya yi muku alheri, ya kuma fara yawan ku, haka Ubangiji zai yi farin ciki a kanku don ya hallaka ku, kuma za a dauke ku da sauri daga kasar da kuke shiga a can don ku gada ta. Ubangiji Allahnka zai watsar da kai zuwa dukan al'ummai, daga iyakar kasa zuwa iyakar kasa, kuma za ka bauta a can ga wadansu allooli na itace da dutse, wadanda kai da kakanninku ba ku taɓa gaskata ba. Amma kuma a cikin wadannan al'ummai ba za ka sami hutu ba, kuma ba za a sami hutawa ga tafiƙin kafarka ba, kuma Ubangiji zai ba ka a can zuciya mai kin biyayya, da idanuwa masu gajiye, da rai mai shanye. Kuma rayuwarka za ta kasance a rataye a gabanka, kuma za ka ji tsoro dare da rana, kuma ba za ka amince da rayuwarka ba. Da safe za ka ce, Yaya za a yi yamma? Kuma da yamma za ka ce, Yaya za a yi safe? Saboda tsoron zuciya wanda za ka ji tsoro, da kuma abubuwan da idanunka za su gani. Kuma Ubangiji zai mayar da kai zuwa Masar a cikin jiragen ruwa, a kan hanyar da na ce, Ba za ka fara ganinta ba, kuma za a sayar da ku a can ga abokan gaban ku a matsayin bayi maza da mata, amma ba za a sami mai saya ba.

Wadannan su ne kalmomin alkawarin da Ubangiji ya umarci Musa ya kafa tare da ya'yan Isra'ila a kasar Mowab, ban da alkawarin da ya yi da su a Horeb.

29

Sai Musa ya kira dukan ya'yan Isra'ila, ya ce musu, Kun ga dukan abin da Ubangiji ya yi a kasar Masar a gabanku ga Fir'auna da bayinsa, da kuma dukan kasarsa, Manyan gwaje-gwajen da idanunka suka gani, da alamun da manyan abubuwan al'ajabin nan. Kuma Ubangiji Allah bai ba ku zuciya don fahimta ba, da idanu don gani, da kunnuwa don ji har zuwa yau. Kuma ya

jagorance ku shekaru arba'in a cikin jeji, tufafinku ba su tsufa ba, kuma takalmanku ba su lalace daga kafafunku ba. Burodi ba ku ci ba, ruwan inabi da barasa mai karfi ba ku sha ba, domin ku sani cewa Ni ne Ubangiji Allahnku. Kuma kun zo har zuwa wannan wuri, sai Sihon sarkin Heshbon da Og sarkin Bashan suka fito don su haɗu da mu a yaƙi. Mun buga su, muka ɗauki ƙasarsu, na kuma ba da ita a matsayin gādo ga Ruben, da Gad, da rabin kabilar Manasse. Kuma za ku kiyaye yin dukan kalmomin wannan alkawari, domin ku fahimci dukan abin da za ku yi.

Ku duka tsaya a yau a gaban Ubangiji Allahnku, shugabannin kabilunku, da majalisar dattawanku, da alkalanku, da jami'anku, kowane mutum na Isra'ila, Matan ku, da ya'yanku, da baƙon da yake a tsakiyar sansaninku, tun daga mai yankan itacenkun har zuwa mai ɗaukar ruwanku, wucewa a cikin alkawarin Ubangiji Allahnku, da kuma a cikin la'anonin sa, duk abin da Ubangiji Allahnka yake kulla zuwa gare ka a yau, domin yā kafa ka a gare shi a matsayin mutane, kuma shi kansa zai zama Allahnka, kamar yadda ya faɗa maka, kuma kamar yadda ya rantse wa ubanninka Ibrahim da Ishaku da Yakubu. Kuma ba gare ku kaɗai ba nake kafa wannan alkawari da wannan la'ana. Amma kuma ga waɗanda suke a nan tare da ku yau a gaban Ubangiji Allahn ku, da kuma ga waɗanda ba su kasance tare da ku a nan yau.

Domin kun san yadda muka zauna a ƙasar Masar, da kuma yadda muka bi ta tsakiyar al'ummai waɗanda kuka wuce. Kuma ku ga abokan ƙyamarsu, da gumakansu na itace da dutse, azurfa da zinariya, waɗanda suke a wurinsu. Kada wani namiji, ko mace, ko iyali, ko kabila a cikinku ya karkata hankalinsa daga Ubangiji Allahnku, ya tafi ya bauta wa gumakan waɗannan al'ummai. Kada kuma a sami saiwa a cikinku da take girma sama da ke haifar da dafi da ɗaci. Kuma zai kasance idan ka ji kalmomin wannan la'ana,

sai ya ce a cikin zuciyarsa, yana cewa, Tsarkaka ne a gare ni, domin a cikin bataccen hanyar zuciyata zan yi tafiya, don kada mai zunubi ya hallaka marar laifi. Ba zai yi nufin Allah ya yi jinkai gare shi ba, amma a lokacin nan za a kuna fushin Ubangiji da kishinsa a kan mutumin nan, kuma dukan la'anoni na alkawarin nan da aka rubuta a cikin littafin nan za su manne masa, kuma Ubangiji zai shafe sunansa daga farkashin sama. Kuma Ubangiji zai ware shi don azaba daga cikin dukan ya'yan Isra'ila, bisa ga dukan la'anoni na alkawarin da aka rubuta a cikin littafin wannan doka.

Kuma tsara ta gaba, ya'yanku maza waɗanda za su tashi bayanka, da baƙon da zai zo daga kasa mai nisa, za su ce, sa'an nan za su ga annoban kasar nan da cututtukanta, waɗanda Ubangiji ya aika a kanta. Allahne da gishiri sun kone, duk kasar ta ba za a shuka ba, kuma ba zai tsiro ba, kuma kada wani abu mai kore ya tsiro a kanta. Kamar yadda aka rushe Sodom da Gomorra, Adama da Zeboyim, waɗanda Ubangiji ya rushe cikin fushi da hasala, Kuma dukan al'ummai za su ce, Me ya sa Ubangiji ya yi haka ga wannan kasa? Wane ne wannan babban fushin hasala? Kuma za su ce cewa, sun bar alkawarin Ubangiji Allah na kakanninsu, wanda ya yi da kakanninsu a lokacin da ya fitar da su daga kasar Masar, Kuma sun tafi suka bauta wa waɗansu alloli, waɗanda ba su san su ba, kuma ba ya rarraba musu ba. Kuma Ubangiji ya yi fushi da fushin zafin rai a kan wannan kasa don ya kawo mata dukan la'anonin da aka rubuta a cikin littafin wannan doka. Kuma Ubangiji ya cire su daga kasarsu cikin fushi da hasala da tsananin bacin rai, ya kuma kore su zuwa wata kasa kamar yadda yake a yanzu.

Abubuwan da aka boye na Ubangiji Allahnmu ne, amma abubuwan da suka bayyana sun tabbata a gare mu da ya'yanmu har abada, don mu aikata dukan kalmomin wannan doka.

Abubuwan da aka ɓoye sun tabbata ga Ubangiji Allahnmu, amma abubuwan da suka bayyana sun tabbata a gare mu da ya'yanmu har abada, don mu aikata dukan kalmomin wannan doka.

30

Kuma zai kasance kamar yadda za su zo a kanka dukan waɗannan kalmomi, albarka da la'ana, waɗanda na ba a gabanka; kuma za ka karɓa a cikin zuciyarka a cikin dukan al'ummai, inda Ubangiji ya watsar da kai a can, Kuma za ka juya zuwa ga Ubangiji Allahnka, ka kuma ji muryarsa bisa ga dukan abin da na umarce ka a yau, da dukan zuciyarka, da kuma dukan ranka. Kuma Ubangiji zai warkar da zunubanka, zai kuma yi maka jinkai, zai sãke tattara ka daga dukan al'umman da Ubangiji ya watsar da kai a wurin. Idan watarwar ka ta kasance daga ƙarshen sama zuwa ƙarshen sama, daga can Ubangiji Allahnka zai tattara ka, kuma daga can Ubangiji Allahnka zai ɗauke ka. Kuma Allahnka zai kawo ka daga can zuwa ƙasar da ubanninka suka gāda, kuma za ka gāda ta, kuma zai yi maka alheri, kuma zai sa ka ƙaru fiye da ubanninka. Kuma Ubangiji zai tsarkake zuciyarka sosai, da zuciyar zuriyarka, don ka ƙaunaci Ubangiji Allahnka da dukan zuciyarka, da dukan ranka, domin ka rayu.

Kuma Ubangiji Allahnka zai sa waɗannan la'anoni a kan abokan gābanka, da kuma a kan waɗanda suke ƙinka, waɗanda suka tsananta ka. Kuma kai za ka juya ka kuma ji muryar Ubangiji Allahnka, ka kuma yi umarnansa, duk abin da na umarce ka a yau. Kuma Ubangiji Allahnka zai albarkace ka a cikin kowane aikin hannuwanka, a cikin ya'yan mahaifarka, kuma a cikin ya'yan dabbobinka, kuma a cikin amfanin ƙasarka, domin Ubangiji Allahnka zai komo ya yi murna a kanka don alheri, kamar yadda ya yi murna a kan kakanninku. Idan ka saurari muryar Ubangiji

Allahnka, don ka kiyaye umarnansa, da dokokinsa, da hukunce-hukuncensa waɗanda aka rubuta a cikin littafin wannan doka, idan ka juyo zuwa ga Ubangiji Allahnka da dukan zuciyarka, da kuma dukan ranka. Domin wannan umarni da nake ba ka yau, ba shi da wuya sosai ba, kuma ba shi da nisa daga gare ka ba. Ba a cikin sama sama yake ba, yana cewa, Wa zai hau mana zuwa sama, ya ɗauka mana ita, don mun ji ta mu aikata? Ba kuma bayan teku ba ne, yana cewa, Wa zai ketare mana zuwa bayan teku, ya ɗauke mana ta, ya sa mu ji ta, don mu aikata? Kalmar tana kusa da kai sosai a cikin bakinka, da a cikin zuciyarka, da a cikin hannuwanka don ka aikata ta.

Duba, na ba ka a gabanka yau rai da mutuwa, alheri da mugunta. Idan ka saurari umarnan Ubangiji Allahnka, waɗanda nake ba ka umarni a yau, ka ƙaunaci Ubangiji Allahnka, ka yi tafiya a cikin dukan hanyoyinsa, ka kiyaye dokokinsa da hukunce-hukuncensa, za ku rayu, za ku ƙaru, kuma Ubangiji Allahnka zai albarkace ka a cikin dukan ƙasar da kake shiga don ka gāje ta. Kuma idan zuciyarka ta karkata, kuma ba ka saurara ba, kuma ka ɓace ka yi wa waɗansu alloli sujada kuma ka bauta musu, Ina sanar maka a yau cewa, tabbatacce za ku hallaka, kuma ba za ku daɗe da rai ba a kan ƙasar da kuke ƙetarewa Kogin Urdun don ku gāje ta.

Ina shaida muku a yau sama da ƙasa, na ba da rayuwa da mutuwa a gabanku, albarka da la'ana, ka zaɓi rayuwa, domin ka rayu kai da zuriyarka. Ka ƙaunaci Ubangiji Allahnka, ka saurari muryarsa, ka riƙe shi, domin wannan shi ne rayuwarka da tsawon kwanakinka, don ka zauna a ƙasar da Ubangiji ya rantse wa kakanninki Ibrahim da Ishaku da Yakubu cewa zai ba su.

Kuma Musa ya gama faɗar dukan waɗannan kalmomi ga dukan ya'yan Isra'ila, Kuma ya ce musu, Ina da shekara ɗari da ashirin a yau, ba zan kara iya shiga da fita ba, amma Ubangiji ya ce mini, Ba za ka ketare Urdun nan ba. Ubangiji Allahnka wanda yake tafiya a gabanka, shi ne zai hallaka waɗannan al'ummai a gabanka, kuma za ka gāje su, kuma Yoshuwa wanda yake tafiya a gabanka, kamar yadda Ubangiji ya faɗa. Kuma Ubangiji Allahnka zai yi musu kamar yadda ya yi wa Sihon da Og, sarakunan Amoriyawa biyu, waɗanda suke ketaren Urdun, da ƙasarsu, kamar yadda ya hallaka su. Kuma Ubangiji ya ba da su gare ku, kuma za ku yi musu kamar yadda na umarce ku. Ka yi ƙarfin hali kuma ka yi ƙarfi, kada ka ji tsoro, kada ka firgita, kada kuma ka razana daga fuskarsu, domin Ubangiji Allahnka wanda yake tafiya a gabanka tare da ku a cikinku, ba zai bar ka ba, ba kuma zai yashe ka ba. Sai Musa ya kira Yoshuwa, ya ce masa a gaban dukan Isra'ila, Ka yi ƙarfin hali ka kuma yi ƙarfi, domin kai ne za ka shiga a gaban wannan jama'a zuwa ƙasar da Ubangiji ya rantse wa kakanninku zai ba su, kuma kai ne za ka raba musu ta a matsayin gādo. Kuma Ubangiji wanda yake tafiya tare da kai ba zai bar ka ba, kuma ba zai yashe ka ba, kada ka ji tsoro, kada kuma ka razana.

Sai Musa ya rubuta kalmomin wannan doka a cikin littafi, ya ba wa firistocin da suke ya'yan Lawi waɗanda suke ɗaukar akwatin alkawarin Ubangiji, da kuma dattawan Isra'ila.

Kuma Musa ya umarce su a wannan rana, yana cewa, bayan shekaru bakwai a lokacin shekarar sakewa a cikin bikin alfarwa. A lokacin da dukan Isra'ila suka taru don a gan su a gaban Ubangiji Allahnku, a wurin da Ubangiji zai zaɓa, za ku karanta wannan doka a gaban dukan Isra'ila a cikin kunnuwansu. Ya tara jama'a, maza da mata da ya'ya da baƙo wanda yake a cikin biranenku, domin su ji, kuma domin su koyi tsoron Ubangiji Allahnku, kuma

za su ji su yi dukan kalmomin wannan doka. Kuma ya'yansu wadanda ba su sani ba, za su ji, kuma za su koyi tsoron Ubangiji Allahnka dukan kwanakin da suke rayuwa a kan kasar da kuke ketare Urdun zuwa gare ta don ku gaje ta.

Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Duba, kwanakin mutuwar ka sun kusato, ka kira Yoshuwa, ku tsaya a kofofin tentin shaida, zan ba shi umarnai. Sai Musa da Yoshuwa suka tafi cikin tentin shaida, suka tsaya a kofofin tentin shaida. Ubangiji kuwa ya sauko cikin girgije, ya tsaya kusa da kofar Tentin Shaida, ginshikin girgijen kuma ya tsaya kusa da kofar Tentin Shaida. Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Duba, za ka huta tare da kakanninku, kuma wannan jama'a za su tashi su yi fasikanci suna bin bakin allolin kasar da suke shiga cikinta, za su yashe ni, su kuma karya alkawarina da na yi da su. Kuma zan yi fushi da kuna zuwa gare su a ranar nan, zan yashe su, zan juya fuskata daga gare su, za su zama abinci, mugayen abubuwa da wahalhalu masu yawa za su same su, a ranar nan kuwa za su ce, Saboda Ubangiji Allahna ba ya tare da ni, wadannan mugayen abubuwa sun same ni. Amma ni zan juya fuskata daga gare su a wannan rana, saboda dukan mugunta da suka aikata, domin sun juya ga bakin alloli.

Kuma yanzu ku rubuta kalmomin wannan waka, ku kuma koya wa ya'yan Isra'ila, ku sa ta a bakunansu, domin wannan waka ta zama mini shaida a gaban ya'yan Isra'ila. Domin zan kawo su cikin kasar mai kyau wadda na rantse wa ubanninsu in ba su, kasar da take gudana da madara da zuma. Za su ci, kuma bayan sun koshi, za su juya ga bakin alloli, su bauta musu, su tsokane ni, su kuma karya alkawarina. Kuma za a maye wannan waka a gaban su tana ba da shaida, domin ba za a manta da ita daga bakinsu ba, kuma ba daga bakin zuriyarsu ba, gama na san muguntar su, duk

abin da suke yi a nan yau, kafin in shigar da su zuwa cikin kasar mai kyau wadda na rantse wa kakanninsu.

Kuma Musa ya rubuta wannan waka a wannan rana, kuma ya koyar da ita ga ya'yan Isra'ila. Kuma ya umarci Yoshuwa, ya ce, Ka yi karfin hali kuma ka yi karfi, domin kai ne za ka shigar da ya'yan Isra'ila zuwa kasar da Ubangiji ya rantse musu, kuma shi kansa zai kasance tare da kai.

Lokacin da Musa ya gama rubuta dukan kalmomin wannan doka a cikin littafi har zuwa karshe, Kuma ya umarci Lawiyawa wadanda suke daukar akwatin alkawarin Ubangiji, yana cewa, Bayan kun dauki littafin wannan doka, za ku ajiye shi a gefen akwatin alkawarin Ubangiji Allahnku, kuma zai kasance a can a gare ku don shaida. Domin na san tsokanarka, da taurin kanka, har yanzu ina raye tare da ku a yau, kuna tayarwa ga Allah, to yaya ba za ku yi ba bayan mutuwa? Ku tara mini shugabannin kabilun ku, da dattawan ku, da alkalan ku, da marubutan ku, domin in yi magana a kunnuwansu dukan wadannan kalmomi, kuma zan kira sama da kasa su zama shaida a kansu. Na sani domin cewa bayan mutuwar ta, za ku yi zunubi da rashin bin doka, kuma za ku karkata daga hanyar da na umarce ku, kuma mugunta za ta same ku a karshen kwanaki, domin za ku yi mugunta a gaban Ubangiji, ku tsokane shi zuwa fushi ta wurin ayyukan hannuwanku.

Kuma Musa ya yi magana a kunnuwan dukan taron da kalmomin wannan waka har zuwa karshe.

Ku lura sama, zan kuwa yi magana, bari kuma ƙasa ta ji kalmomin bakina. A jira kamar ruwan sama maganata, kuma ya sauko kamar raɓa kalmomina, kamar ruwan sama a kan ciyawa, kuma kamar duser ƙanƙara a kan ciyawa. Domin na kira sunan Ubangiji, ku ba Allah namu girma. Allah, gaskiya ne ayyukansa, kuma dukan hanyoyinsa hukunce-hukunce ne, Allah mai aminci ne, kuma babu rashin adalci, mai adalci ne kuma mai tsarki ne Ubangiji. Sun yi zunubi, ba ya'yansa ba, ya'ya masu abin zargi, tsara mai karkace da karkace. Wadannan abubuwa kuke rama wa Ubangiji? Haka mutane wawa kuma marasa hikima? Ashe, ba shi kansa wannan ubanku ya samu ku, ya yi ku, ya kuma halitta ku ba? Ku tuna da kwanakin zamani, ku fahimci shekarun tsararraki. Ka tambayi mahaifinka, zai kuwa sanar maka; ku tambayi dattawanku, za su kuwa faɗa muku.

Lokacin da Mafi 'Daukaka ya raba al'ummai, kamar yadda ya watsar da ya'yan Adamu, ya kafa iyakokin al'ummai bisa ga adadin mala'ikun Allah. Kuma mutanensa Yakubu sun zama rabon Ubangiji, Isra'ila shine rabon gāɗonsa da aka auna. Ya riƙe shi a cikin jeji, a cikin ƙishirwar zafi a ƙasa marar ruwa, ya kewaye shi ya kuma horar da shi, ya kuma tsare shi kamar ɗan ido. Kamar yadda mikiya yake rufe sheƙarsa, kuma yana marmarin ya'yansa, ya shimfiɗa fikafukansa ya karɓe su, ya kuma ɗauke su a bayansa. Ubangiji kaɗai ne ya jagorance su, babu wani baƙon allah tare da su. Ya kawo su sama kan ƙarfin ƙasa, ya ciyar da su amfanin gonaki, suka tsotsa zuma daga dutse, da mai daga ƙaƙarfan dutse. Manshanu na shanu, da madaran tumaki, tare da kitsen raguna da na raguna, ya'yan bijimai da na awaki, tare da kitsen ƙoda na alkama, kuma jinin inabi ya sha ruwan inabi. Kuma Yakubu ya ci ya ƙoshi, sai wanda aka ƙauna ya yi buga da ƙafa, ya yi kitse, ya yi kauri, ya faɗaɗa, sai ya yashe Allah wanda ya halitta shi, ya kuma rabu da Allah Mai Cetonsa.

Sun tsokane ni da bakin alloli, suka bata mini rai da abubuwan kyamarsu. Sun yi hadaya ga aljanu, ba ga Allah ba, gumaka wadanda ba su san su ba, sababbi na kwanan nan sun zo, wadanda ubanninsu ba su san su ba. Allah wanda ya haife ka ka yashe shi, kuma ka manta da Allah wanda yake ciyar da kai.

Kuma Ubangiji ya gani, ya yi kishi, kuma ya fusata saboda ya'yansa maza da ya'yansa mata. Kuma ya ce, Zan juya fuskata daga gare su, kuma zan nuna abin da zai same su a karshen kwanaki, domin su tsara karkatacciya ce, ya'ya wadanda ba su da bangaskiya a cikinsu.

Su kansu sun tsananta ni da kishi a kan wanda ba Allah ba ne, sun tsananta ni a cikin gumakan su, kuma ni zan tsananta su da kishi a kan wanda ba al'umma ba ce, a kan al'umma marar hankali zan tsananta su da fushi. Domin wuta ta kunnuka daga fushina, za ta yi kuna har zuwa Hades a kasa, za ta cinye kasa da amfanin gonarta, za ta kone tussan duwatsu. Zan tara musu masifa, kibiyoyina kuma zan kare su a kansu. Suna lalacewa saboda yunwa da cin tsuntsaye, da kuma mikewa na baya wanda ba shi da magani, zan aika musu hakoran namun jeji, tare da fushin wadanda suke jan a kan kasa. Daga waje takobi zai sa su zama marasa ya'ya, kuma daga cikin dakunan ajiya, tsoro, saurayi tare da budurwa, jariri mai shayarwa tare da tsoho. Na ce, zan watsar da su, zan kuma kawar da tunawarsu daga cikin mutane. Idan ba saboda fushin abokan gaba ba, domin kada su dade, domin kada wadanda suke gaba su hada kai su kai hari, kada su ce, Hannunmu mai daukaka ne, ba Ubangiji ba, ya yi dukan wadannan abubuwa.

Al'umma da ta rasa shawara ce, kuma babu ilimi a cikinsu. Ba su yi tunani don su fahimta ba, bari su karfi wadannan abubuwa a cikin lokacin da ke zuwa. Yaya mutum daya zai kori dubu daya,

kuma biyu su kori dubun dubu, sai dai Allah ya sayar da su, kuma Ubangiji ya ba da su? Domin ba su zama kamar Allahnmu ba gumakan su, amma abokan gabanmu wawaye ne. Domin daga inabin Sodom ne inabin nasu, kuma reshen nasu daga Gomorrah, inabin nasu inabi ne na bile, tsirar dāndāno mai dāci ne a gare su. Fushin macijai ruwan inabinsu ne, kuma fushin gamshekai maras magani. Ashe, ba waɗānnan an tattara a wurina, kuma an hatimce su a cikin ma'ajina ba? A ranar dāukar fansa zan sākā, lokacin da kafarsu ta yi santsi, domin ranar hallakarsu ta kusa, kuma abubuwan da suka shirya suna a shirye a gare ku. Domin Ubangiji zai yi hukunci a kan mutanensa, kuma zai ji tausayi a kan bayinsa, gama ya ga sun raunana, kuma sun gaji a cikin wahala, kuma sun kasala. Kuma Ubangiji ya ce, ina suke allolinsu waɗānda suka dogara a kansu? Waɗānda kuke cin kitsen hadayunsu, kuma kuke shan ruwan inabin hadayun shansu; bari su tashi su taimake ku, su kuma zama muku masu kariya. Duba, duba cewa Ni ne, kuma babu Allah sai dai Ni. Ni nakan kashe, kuma Ni nakan rayar da, Ni nakan buga, kuma Ni nakan warkar da, kuma babu wanda zai ceto daga hannuwana. Domin zan dāga hannuna zuwa sama, zan rantse da hannun dama na, zan kuma ce, ina raye har abada. Domin zan kaifafa takobina kamar walkiya, kuma hannuna zai riƙe hukunci, zan sākā wa abokan gaba, kuma ga waɗānda suke ƙina zan sākā musu. Zan sa kibiyoyin na su bugu da jini, kuma takobina zai ci nama daga jinin raunana da kamammu, daga kan shugabannin abokan gaba.

Yi farin ciki, ya sammai, tare da shi, bari dukan mala'ikun Allah su yi masa sujada. Yi farin ciki, ya al'ummai, tare da mutanensa, bari dukan ya'yan Allah su karfafa shi, domin ana ramuwar jinin ya'yansa. Zai yi ramuko, zai saka wa abokan gaba hukunci, zai saka wa masu ƙiyayyarsa, kuma Ubangiji zai tsarkake kasar mutanensa.

Sai Musa ya rubuta wannan waka a wannan rana, ya kuma koya wa ya'yan Isra'ila, Musa ya shiga, ya kuma fadi dukan kalmomin wannan doka a kunnuwan mutane, shi da Yoshuwa dan Nun. Kuma Musa ya kammala magana da dukan Isra'ila. Kuma ya ce musu, Ku mai da hankali da zuciyarku a kan dukan wadannan kalmomi, wadanda nake yi muku shaida a yau, wadanda za ku umarci ya'yanku maza su kiyaye su kuma su aikata dukan kalmomin wannan doka. Domin ba magana banza ba ce wannan a gare ku, domin wannan ita ce rayuwar ku, kuma saboda wannan magana za ku yi tsawon rai a kan kasar da kuke ketare Kogin Urdun zuwa gare ta don ku gada. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa a wannan rana, yana cewa, Ka haura zuwa dutsen Abarim, wannan dutsen Nabau wanda yake a kasar Mowab daura da Yeriko, ka kuma ga kasar Kan'ana wadda nake ba wa ya'yan Isra'ila, Kuma ka mutu a kan dutsen da kake hawa zuwa gare shi a can, kuma ka hadu da mutanenka, kamar yadda Haruna dan'uwanka ya mutu a Dutsen Hor, kuma aka hada shi da mutanensa. Domin kun yi rashin biyayya ga maganata a tsakanin ya'yan Isra'ila a ruwan rigima na Kadesh a cikin hamadar Sin, saboda ba ku tsarkake ni a tsakanin ya'yan Isra'ila ba. A gabanka za ka ga kasar, amma ba za ka shiga can ba.

33

Kuma wannan ita ce albarkar da Musa, mutumin Allah, ya yi wa ya'yan Isra'ila kafin mutuwarsa. Kuma ya ce, Ubangiji ya zo daga Sinai, kuma ya bayyana mana daga Sehir, kuma ya yi gaggawa daga Dutsen Faran, tare da dubban-dubban Kadesh, mala'iku suna tare da shi a hannun damansa. Kuma ya kiyaye mutanensa, kuma duk wadanda aka tsarkake ta hannuwanka suna karkashinka, kuma ya karfi maganarsa Dokar da Musa ya umarce mu, gado ne ga majami'un Yakubu. Kuma zai kasance a cikin

wanda aka kauna mai mulki, lokacin da aka tattara masu mulkin mutane tare da kabilan Isra'ila. Bari Reuben ya rayu, kada ya mutu, kuma bari ya zama mai yawa cikin adadi.

Kuma wannan na Yahuda, ka ji Ubangiji muryar Yahuda, kuma ka zo wurin jama'arsa, hannayensa za su bambanta masa, kuma za ka zama mai taimako daga abokan gaba.

Kuma ga Lawi ya ce, ku ba Lawi bayyanannun alamominsa, da gaskiyarsa ga mutumin mai tsarki, wanda suka gwada shi a cikin gwaji, suka zagi shi a kan ruwan rigima. Wanda ya ce wa uba da uwa, Ban gan ka ba, bai kuma san yan'uwansa ba, ya yi watsi da ya'yansa, ya kiyaye maganarka, ya kuma kiyaye alkawarka. Za su bayyana dokokinka ga Yakubu, da kuma dokarka ga Isra'ila, za su dora turare a cikin fushinka kullum a kan bagadinka. Ka albarkaci, ya Ubangiji, karfinsa, kuma ka karɓi ayyukan hannuwansa, ka farfasa kwankwason abokan gaban da suka tashi masa, kuma kada masu kinsa su tashi. Kuma ga Benyamin ya ce, kaunatacce ta wurin Ubangiji zai zauna cikin aminci, kuma Allah yana inuwar sa a kansa dukan kwanaki, kuma a tsakanin kafadunsa ya huta.

Kuma ga Yusufu ya ce, daga albarkar Ubangiji kasarsa ta kasance, daga lokutan sama, da raba, da daga zurfafan maɓuɓɓugan da ke karfashin kasa. Kuma bisa ga lokacin amfanin gona na jujjuyawar rana, kuma daga haɗuwar watanni. daga kololuwar duwatsu farko, da kuma daga kololuwar tuddai madawwama, Kuma bisa ga lokacin cikawa na kasa, abubuwan da suka cancanta ga wanda aka gani a cikin itacen kaya su zo a kan Yusuf, kuma a kan saman wanda aka daukaka fiye da yan'uwansa. Dan fari na bijimi kyawunsa ne, kahonin dabbar kaho daya ne kahonin sa, da su zai soke al'ummai tare, har zuwa karshen kasa, waɗannan su ne dubban goma na Efraim, kuma waɗannan su ne

dubunnan Manasse. Kuma ga Zebulun ya ce, Ka yi farin ciki Zebulun a cikin tafiyarka, kuma Issachar a cikin tentunan sa. Al'ummai za su hallaka, kuma za ku yi kira a can, kuma za ku miƙa hadaya a can, hadayar adalci, domin dukiyar teku za ta ciyar da ku, kuma kasuwancin mazaunan bakin teku.

Kuma ga Gad ya ce, albarka ta tabbata ga wanda yake fadada Gad, kamar zaki ya huta, bayan ya farfashe hannu da mai mulki. Kuma ya ga ya'yan fari nasa, domin a can an raba ƙasar masu mulki waƙanda aka tattara tare da shugabannin mutane, Ubangiji ya yi adalci, da hukuncin sa tare da Isra'ila.

Kuma ga Dan ya ce, Dan ɗan zaki ne, kuma zai yi tsalle daga Bashan. Kuma ga Naftali ya ce, Naftali cike da abubuwa masu karɓuwa, kuma bari a cika shi da albarka daga Ubangiji, zai gāji teku da Kudu. Kuma ga Asher ya ce, mai albarka ne daga yara Asher, kuma zai zama mai karɓuwa ga yan'uwanasa, zai tsoma ƙafarsa a cikin mai. Ƙarfe da tagulla ne takalminsa, kamar yadda kwanakinka suke, haka ƙarfinka zai kasance.

Babu wanda yake kamar Allah na ƙaunatacce, wanda yake taka a kan sama, mai taimakawa ka, da mai girma na sararin sama. Kuma Allah zai rufe ka daga farko, kuma a ƙarƙashin ƙarfin hannaye madawwama, kuma zai kori abokin gaba daga gabanka, yana cewa, ka halaka. Kuma Isra'ila zai zauna cikin dogara shi kadai, a kan ƙasar Yakubu, a kan hatsi da ruwan inabi, kuma sammai za su yi gizagizai da raba a gare ka. Albarka a gare ka Isra'ila, wane ne kamar ka, mutane da ake ceto ta wurin Ubangiji? Mai taimako naka zai kare ka, kuma takobi alfahari naka ne, kuma abokan gaban ka za su yi maka ƙarya, kuma kai za ka taka wuyansu.

Sai Musa ya haura daga Araboth na Moab zuwa dutsen Nabau, zuwa kololuwar Phasga, wadda take fuskantar Jericho, sai Ubangiji ya nuna masa dukan kasar Gilead har zuwa Dan, da dukan kasar Naftali, da dukan kasar Efraim, da Manasse, da dukan kasar Yahuda har zuwa teku na karshe, da kuma hamada, da yankunan da ke kewaye Yeriko, birnin itatuwan dabino har zuwa Zoar. Ubangiji ya ce wa Musa, Wannan ita ce kasar da na yi rantsuwa ga Ibrahim da Ishaku da Yakubu, ina cewa, Zan ba da ita ga zuriyarku, kuma na nuna ta a idanunka, amma ba za ka shiga can ba.

Kuma Musa bawan Ubangiji ya mutu a kasar Mowab bisa ga maganar Ubangiji. Kuma suka binne shi a Gai kusa da gidan Fogor, kuma babu wanda ya ga wurin binnewarsa har zuwa yau. Musa kuwa yana da shekara dari da ashirin lokacin da ya mutu, idanunsa ba su duhunta ba, kuma karfinsa bai ragu ba.

Kuma ya'yan Isra'ila sun yi kuka don Musa a Arabot na Mowab a kan Urdun kusa da Yeriko har kwana talatin, sai kwanakin makoki da kuka don Musa suka cika. Kuma Yoshuwa dan Nun ya cika da ruhun fahimta, domin Musa ya dora hannuwansa a kansa, kuma ya'yan Isra'ila suka saurare shi, suka kuma yi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

Kuma ba wani annabi ya kara tashi a Isra'ila kamar Musa, wanda Ubangiji ya san shi fuska da fuska. A cikin dukan alamu da al'ajabai wadanda Ubangiji ya aiko shi ya yi su a kasar Masar ga Fir'auna, da bayinsa, da kuma dukan kasarsa. Abubuwan al'ajabi masu girma, da hannun mai karfi, wanda Musa ya yi a gaban dukan Isra'ila.

Joshua

1

Kuma ya faru bayan mutuwar Musa, sai Ubangiji ya ce wa Yoshuwa ɗan Nun, mataimakin Musa, yana cewa, Musa mataimakina ya mutu. Yanzu saboda haka ka tashi, ka ketare Kogin Urdun kai da dukan mutanen nan zuwa ƙasar da nake ba su. Duk wurin da za ku taka da tafin kafafunku, zan ba ku shi, kamar yadda na faɗa wa Musa, Hamadan da Dutsen Anti Lebanon, har zuwa babban kogi, Kogin Yufiretis, da kuma har zuwa tekun da yake can nesa, daga yammancin rana za su zama iyakokinku. Ba wani mutum da zai iya tsaya gaba da ku dukan kwanakin rayuwarka, kuma kamar yadda na kasance tare da Musa, haka zan kasance tare da kai, kuma ba zan yashe ka ba ko in yi watsi da kai. Ka yi ƙarfi kuma ka yi jaruntaka, gama kai ne za ka raba wa mutanen nan ƙasar da na rantse wa kakanninku zan ba su. Ka yi ƙarfi saboda haka kuma ka yi jaruntaka, ka kiyaye ka kuma yi kamar yadda Musa bawana ya umarce ka, kada ka karkata daga su zuwa dama ko zuwa hagu, domin ka yi nasara a cikin duk abin da kake yi. Kuma littafin wannan doka ba zai rabu da bakinka ba, kuma za ka yi tunani a cikinta dare da rana, domin ka san yin dukan abubuwan da aka rubuta, sa'an nan za ka yi nasara, kuma za ka sa hanyoyinka su yi nasara, kuma sa'an nan za ka fahimta. Duba, na umarce ka, ka yi ƙarfi kuma ka yi jaruntaka, kada ka ji tsoro, kada kuma ka firgita, domin Ubangiji Allahnka yana tare da kai a duk inda ka je. Kuma Yoshuwa ya umarci marubutan mutane, yana cewa, Ku shiga tsakiyar sansanin mutane, ku umarci mutanen, kuna cewa, Ku shirya tanadi, domin akwai sauran kwanaki uku, sa'an nan za ku haye wannan Kogin Urdun, ku shiga ku mallaki ƙasar wadda Ubangiji Allahnku na kakanninku yake ba ku.

Kuma Joshua ya ce wa Reuben, da Gad, da rabin kabilar Manasseh, Ku tuna da maganar da Musa bawan Ubangiji ya umarce ku, yana cewa, Ubangiji Allahnku ya hutatar da ku, kuma ya ba ku wannan ƙasa. Matanku da yaranku da dabbobinku bari su zauna a ƙasar da aka ba ku, amma ku za ku haye da makamai a gaban yan'uwanku, duk mai ƙarfi, kuma za ku taimake su. Har sai Ubangiji Allahnmu ya ba yan'uwanku hutu, kamar yadda ya yi muku, kuma su ma su gāji ƙasar da Ubangiji Allahnmu yake ba su, sa'an nan kowane ɗayanku zai koma gādonta, wanda Musa ya ba ku a hayin Urdun wajen fitowar rana. Suka amsa wa Yoshuwa suka ce, duk abin da ka umarce mu, za mu yi, kuma duk inda ka aike mu, za mu tafi. Bisa ga duka abin da muka ji daga Musa, za mu ji ka, sai dai bari Ubangiji Allahnmu ya kasance tare da kai, kamar yadda ya kasance tare da Musa. Mutumin da zai yi rashin biyayya gare ka, da duk wanda ba zai ji maganarka ba kamar yadda ka umarce shi, bari ya mutu, amma ka yi ƙarfi ka kuma yi jaruntaka.

2

Sai Yoshuwa ɗan Nun ya aiko da samari biyu daga Shittim don su yi leƙen asiri, yana cewa, Ku haura ku ga ƙasar da Yeriko. Sai samarin biyu suka tafi suka shiga Yeriko, suka shiga gidan wata karuwa mai suna Rahab, suka sauka a can.

Kuma aka ba da rahoto ga sarkin Jericho cewa, Wasu maza daga ya'yan Isra'ila sun shigo nan don su leki asirin ƙasar. Sai sarkin Jericho ya aiko, ya ce wa Rahab, Fitar da mazan da suka shiga gidanki da daddare, gama sun zo don su leki asirin ƙasar. Sai matar ta ɗauki mazan biyu, ta ɓoye su, kuma ta ce musu, Mazan sun shigo wurina. Kamar yadda ake rufe ƙofar a cikin duhu, mutanen sun fita, ban san inda suka tafi ba, ku bi su, ko za ku iya

kama su. Amma ita ta haura da su zuwa kan rufin, kuma ta boye su a cikin bambaron lalin da aka jibge a kan rufin. Kuma mazan suka bi su hanya ta kan Urdun zuwa mashigai, kuma aka rufe kofar.

Kuma ya faru da zarar masu binsu suka fita suka bi su, amma kafin su kwanta, sai ita ta haura zuwa wurinsu a kan rufin. Kuma ta ce musu, Na sani cewa Ubangiji ya ba ku kasar, gama tsoronku ya fado a kanmu. Mun ji cewa Ubangiji Allah ya bushe Jan Teku a gabanku lokacin da kuka fita daga kasar Masar, da kuma duk abin da ya yi wa sarakunan Amoriyawa biyu wadanda suke ketare Urdun, wato Sihon da Og, wadanda kuka hallaka. Kuma da jin mu, muka yi mamaki a cikin zukatanmu, kuma ruhu bai kara tsayawa a cikin kowannenmu ba saboda fuskarku, domin Ubangiji Allahnku, shi ne Allah a sama da kuma a kasa. Kuma yanzu ku rantse mini da Ubangiji Allah, domin na yi muku jinkai, ku ma ku yi jinkai ga gidan mahaifina, Kuma ku bar da rai gidan mahaifina, mahaifiyata, da yan'uwana, da dukan gidana, da dukan abin da suke da shi, kuma ku ceci raina daga mutuwa.

Sai mazan suka ce mata, Rayuwarmu maimakon rayuwarku har mutuwa, kuma ita ta ce, Lokacin da Ubangiji ya ba ku birnin, sai ku nuna mini jinkai da gaskiya. Kuma ta saukar da su ta taga. Sai ya ce musu, Ku tafi zuwa kasar tsaunuka, don kada masu bin ku su same ku. Ku buya a can har kwana uku, sai masu bin ku sun koma daga bin ku, sa'an nan bayan haka za ku ci gaba da tafiyar ku.

Sai mazan suka ce mata, Ba mu da laifi game da wannan rantsuwar da kika yi mana. Duba, muna shiga wani yanki na birnin, kuma za ki sanya alama, za ki saukar da wannan igiyar ja a tagar da kika saukar da mu ta cikinta, amma mahaifinka, da

mahaifiyarka, da yan'uwanka maza, da dukan gidan mahaifinka za ki tattara su wurinka a cikin gidanki. Kuma zai zama duk wanda ya fita daga kofar gidanka zuwa waje, zai zama mai laifi ga kansa, amma mu za mu kasance marasa laifi game da wannan rantsuwar ka. Amma duk waɗanda suke tare da ke a cikin gidanki, mu za mu zama masu laifi. Idan amma wani ya cutar da mu ko kuma ya bayyana waɗannan kalmomin namu, za mu kasance marasa laifi daga wannan rantsuwar da ka yi. Kuma ya ce musu, Bisa ga maganarku, haka zai kasance. Sai ya sallame su, suka kuwa tafi. Suka zo ƙasar tuddai, suka zauna a can har kwana uku. Masu bin su suka bincika dukan hanyoyi, amma ba su same su ba.

Sai samarin biyu suka dawo, suka sauka daga dutsen, suka haye zuwa wurin Yoshuwa ɗan Nun, suka ba shi labarin dukan abubuwan da suka faru da su. Suka ce wa Yoshuwa cewa, Ubangiji ya ba da dukan ƙasar a hannunmu, kuma dukan mazaunan wannan ƙasa sun narke a gabanmu.

3

Kuma Yoshuwa ya tashi da sassafe, ya tashi daga Shittim, suka zo har zuwa Urdun, suka sauka a can kafin su ketare. Kuma ya faru bayan kwana uku, marubutan suka wuce ta cikin sansani. Suka umarci mutane suna cewa, Lokacin da kuka ga akwatin alkawarin Ubangiji Allahnmu, da firistocin mu da Lawiyawa suna ɗauka ta, sai ku tashi daga wuraren ku, ku bi ta. Amma bari nesa ya kasance a tsakaninku da ita, kamar kamu dubu biyu za ku tsaya, kada ku kusanta ta, domin ku san hanyar da za ku bi, gama ba ku taɓa bin wannan hanya tun jiya ko jibi ba.

Sai Yoshuwa ya ce wa mutane, Ku tsarkake kanku don gobe, domin gobe Ubangiji zai yi abubuwan al'ajabi a cikinku. Sai

Yoshuwa ya ce wa firistoci, Dauki akwatin alkawarin Ubangiji, ku yi gaba da mutane. Firistoci kuwa suka dauki akwatin alkawarin Ubangiji, suka tafi a gaban mutane. Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, A wannan rana zan fara daukaka ka a gaban dukan ya'yan Isra'ila, domin su san cewa kamar yadda na kasance tare da Musa, haka zan kasance tare da kai. Kuma yanzu ka umarci firistocin da suke daukan akwatin alkawari, ka ce, Sa'ad da kuka shiga gefen ruwan Urdun, sai ku tsaya a cikin Urdun.

Sai Yoshuwa ya ce wa ya'yan Isra'ila, Ku zo nan ku kusa, ku ji maganar Ubangiji Allahnmu. A cikin wannan za ku sani cewa Allah mai rai yana tare da ku, kuma zai hallaka a gabanmu Kan'aniyawa, da Hittiyawa, da Ferizziyawa, da Hiwiyawa, da Amoriyawa, da Girgashiyawa, da Yebusiyawa. Duba, akwatin alkawarin Ubangiji na dukan duniya yana ketare kogin Urdun. Ku zaɓi maza goma sha biyu daga ya'yan Isra'ila, ɗaya daga kowace kabila. Kuma zai kasance, kamar yadda kafafun firistocin da suke dauke da akwatin alkawarin Ubangijin dukan duniya za su huta a cikin ruwan Urdun, ruwan Urdun zai kare, amma ruwan da yake saukowa zai tsaya.

Sai mutane suka tashi daga tentunansu don su ketare Urdun, amma firistoci suka dauki akwatin alkawarin Ubangiji a gabansu. Kamar yadda firistocin da suke daukan akwatin alkawari suke shiga zuwa Urdun, kuma kafafun firistocin da suke daukan akwatin alkawarin Ubangiji sun tsoma cikin wani ɓangare na ruwan Urdun, amma Urdun yana cike har zuwa dukan gaɓar koginsa, kamar a lokacin girbin alkama, Kuma ruwan da yake saukowa daga sama ya tsaya, ya tsaya a matsayin daskararren taro guda ɗaya a nesa sosai har zuwa yankin Kiriyat Yeyarim, amma wanda yake saukowa ya sauka zuwa cikin Tekun Araba, Tekun Gishiri, har ya daina gaba ɗaya, kuma mutanen sun tsaya a gaban

Yeriko. Kuma firistocin da suke daukan akwatin alkawarin Ubangiji suka tsaya a kan busasshiyar ƙasa a tsakiyar Urdun, kuma dukan ya'yan Isra'ila suka haye ta busasshiyar ƙasa, har sai dukan mutane suka gama hayar Urdun.

4

Kuma da yake dukan mutane sun gama ketare Jordan, sai Ubangiji ya ce wa Yoshuwa cewa, Da ya dauki maza daga cikin mutane, ɗaya daga kowace kabila, Ka ba su umarni, kuma ku dauki duwatsu goma sha biyu da suka shirya daga tsakiyar Urdun, ku dauki waɗannan tare da ku, ku ajiye su a sansanin ku, a inda za ku yi sansani a wannan dare.

Kuma Yoshuwa ya kira mutane goma sha biyu masu daraja daga ya'yan Isra'ila, ɗaya daga kowace kabila, Ya ce musu, Ku kawo a gabana, a gaban fuskar Ubangiji, zuwa tsakiyar Urdun, kuma kowane mutum ya dauki dutse daga can, ya ɗaga shi a kan kafadarsa bisa ga adadin kabilu goma sha biyun Isra'ila. domin waɗannan su kasance muku alama da take kwance kullum, domin lokacin da ɗanka ya tambaye ka gobe yana cewa, mene ne waɗannan duwatsu a gare mu? Kuma kai za ka sanar wa ɗanka, kana cewa, cewa Kogin Urdun ya tsaya daga gaban Akwatin Alkawarin Ubangiji na dukan duniya, lokacin da ya haye shi, kuma waɗannan duwatsun za su zama muku abin tunawa ga ya'yan Isra'ila har abada.

Kuma ya'yan Isra'ila suka yi haka, kamar yadda Ubangiji ya umarci Yoshuwa, suka dauki duwatsu goma sha biyu daga tsakiyar Urdun, kamar yadda Ubangiji ya umarci Yoshuwa a lokacin da ya'yan Isra'ila suka gama ketarewa, suka dauke su tare da kansu zuwa sansani, suka ajiye su a can. Yoshuwa kuma ya kafa wasu

duwatsu goma sha biyu a cikin Urdun, a wurin da kafafun firistocin da suka dauki akwatin alkawarin Ubangiji suka tsaya, kuma suna a can har wa yau.

Firistoci masu daukan akwatin alkawari sun tsaya a cikin Urdun, har sai Yoshuwa ya kammala dukan abin da Ubangiji ya umarta ya sanar wa mutane, sai mutane suka yi sauri suka haye. Kuma ya faru sa'ad da dukan mutane suka gama ketarewa, sai akwatin alkawarin Ubangiji ya ketare, da duwatsun a gabansu. Kuma ya'yan Reuben maza, da ya'yan Gad maza, da rabin kabilar Manasseh sun haye a shirye a gaban ya'yan Isra'ila, kamar yadda Musa ya umarce su. Mutane dubu arba'in da suka shirya don ya'ki suka ketare a gaban Ubangiji don ya'ki zuwa birnin Yeriko. A wannan rana Ubangiji ya daukaka Yoshuwa a gaban dukan kabilar Isra'ila, kuma suka ji tsoronsa kamar yadda suka ji tsoron Musa, a duk lokacin da ya rayu.

Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, yana cewa, Ka umurci firistocin da suke daukar akwatin alkawarin shaidar Ubangiji, su fita daga Urdun. Kuma Yoshuwa ya umarci firistoci, yana cewa, Ku fito daga Urdun. Kuma ya faru kamar yadda firistocin da suke daukan akwatin alkawarin Ubangiji suka fito daga Urdun, suka taka da kafafunsu a kan busasshiyar kasa, sai ruwan Urdun ya ruga ya koma wurinsa, ya ci gaba da gudana kamar da ta dukan bakin kogin.

Kuma mutanen sun haura daga Urdun a rana ta goma ga wata na farko, sai ya'yan Isra'ila suka kafa sansani a Gilgal a gefen gabas na Yeriko. Kuma waɗannan duwatsu goma sha biyu waɗanda ya dauka daga Urdun, Yoshuwa ya kafa su a Gilgal. yana cewa, Lokacin da ya'yanku maza suka tambaye ku suna cewa, Me ne duwatsun nan? Sanar wa ya'yanku maza, cewa Isra'ila ta haye

wannan Kogin Urdun a kan busasshiyar kasa. Bayan Ubangiji Allahnmu ya bushe ruwan Urdun a gabansu, har sai suka haye, kamar yadda Ubangiji Allahnmu ya yi da Jan Teku, wanda Ubangiji Allahnmu ya bushe a gabanmu, har muka wuce, Domin dukan al'ummai na duniya su sani cewa ikon Ubangiji yana da karfi, kuma domin ku bauta wa Ubangiji Allahnmu a cikin kowane aiki.

5

Kuma ya faru sa'ad da sarakunan Amoriyawa waɗanda suke bayan Kogin Urdun, da sarakunan Funisiya waɗanda suke kusa da teku, suka ji cewa Ubangiji Allah ya bushe Kogin Urdun a gaban ya'yan Isra'ila lokacin da suke haye shi, sai zukatansu suka narke, kuma suka firgita, kuma babu wata hikima a cikinsu saboda ya'yan Isra'ila.

A wannan lokaci kuma, Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Yi wa kanka takuba na dutse daga dutse mai kaifi, sa'an nan ka zauna ka yi wa ya'yan Isra'ila kaciya sau na biyu. Sai Yoshuwa ya yi takuban dutse masu kaifi, ya kuma yi wa ya'yan Isra'ila kaciya a wurin da ake kira Tudu na Kacen Gindi. Irin hanyar da Yoshuwa ya tsarkake ya'yan Isra'ila, duk waɗanda suka taɓa kasancewa a kan hanya, da duk waɗanda suka taɓa kasance marasa kaciya daga cikin waɗanda suka fita daga Masar, Yoshuwa ya yi wa dukan waɗannan kaciya, domin shekara arba'in da biyu Isra'ila ta yi ta yawo a cikin jeji ta Mabaritidt. Saboda haka mafi yawan mayakansu waɗanda suka fita daga kasar Masar ba su yi kaciya ba, waɗanda suka yi rashin biyayya ga umarnin Allah, waɗanda kuma ya yanke hukunci cewa ba za su ga kasar da Ubangiji ya rantse wa ubanninsu zai ba su ba, kasar da take gudana da madara da zuma. A maimakon waɗannan kuwa, ya musanya su da ya'yansu maza,

wadanda Yoshuwa ya yi musu kaciya, domin an haife su a kan hanya ba tare da an yi musu kaciya ba. Bayan an yi musu kaciya, suka zauna shiru a can cikin sansani har suka warke. Kuma Ubangiji ya ce wa Yoshuwa ɗan Nun, A yau na cire kunyar Masar daga gare ku, kuma ya kira sunan wannan wuri Gilgal.

Kuma ya'yan Isra'ila sun yi Bikin Ketarewa a rana ta goma sha huɗu na watan, da yamma, a yammacin Yeriko, a ketaren Urdun, a fili. Suka kuma ci daga hatsin ƙasar, burodi marar yisti da sabo. A wannan rana Manna ya ƙare bayan sun ci daga hatsin ƙasar, kuma Manna bai ƙara kasancewa ga ya'yan Isra'ila ba, amma suka girbe amfanin ƙasar itatuwan dabino a waccan shekarar.

Kuma ya faru sa'ad da Yoshuwa yake a Yeriko, ya daga idanunsa ya ga wani mutum yana tsaye a gabansa, takobi kuwa an zare a hannunsa. Sai Yoshuwa ya matso kusa ya ce masa, Kai namu ne, ko na makiya? Amma ya ce masa, Ni babban kwamandan sojojin Ubangiji ne, yanzu na iso. Sai Yoshuwa ya fāɗi rubda ciki har ƙasa, ya ce masa, Maigida, me kake umarta wa bawanka? Sai babban kwamandan Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Ka cire takalmanka daga ƙafafunka, domin wurin da kake tsaye a kai yanzu, mai tsarki ne.

6

Kuma an rufe Jericho aka kuma ƙarfafa ta, babu wanda ya fita daga cikinta, ko kuma ya shiga. Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Duba, na ba da Yeriko a ƙarƙashin ikonka, da sarkinta wanda yake a cikinta, da jarumawa masu ƙarfi. Kai kuwa ka tsayar da masu yaƙi kewaye da wannan. Kuma zai kasance cewa lokacin da kuka busa ƙaho, sai dukan mutane su yi ihu tare, kuma lokacin da suka yi

ihu, katangar birni za su fāḍi da kansu, sa'an nan dukan mutane za su shiga, kowane mutum kai tsaye zuwa cikin birni.

Kuma Yoshuwa ḍan Nun ya shiga wurin firistoci. Kuma ya ce musu, yana cewa, Ku umarci mutanen su zagaya su kewaye birnin, kuma bari mayaka su wuce ḍauke da makamai a gaban Ubangiji. Kuma firistoci bakwai masu riḱe da ḱahoni tsarkaka bakwai bari su wuce haka nan a gaban Ubangiji, kuma bari su busa da ḱarfi, kuma akwatin alkawarin Ubangiji bari ya bi. Amma masu yaki su yi tafiya a gaba, kuma firistocin da suke bin baya a bayan akwatin alkawarin Ubangiji suna busa ḱaho. Amma Yoshuwa ya umarci mutanen, yana cewa, Kada ku yi ihu, kuma kada kowa ya ji muryarku, har sai ranar da shi kansa ya sanar da yin ihu, sa'an nan za ku yi ihu. Kuma bayan ya zagaya, akwatin alkawarin Allah nan da nan ya tafi zuwa sansani, kuma ya kwana a can.

Kuma a rana ta biyu Yoshuwa ya tashi da safe, firistoci kuwa suka ḍauki akwatin alkawarin Ubangiji. Kuma firistoci bakwai waḍanda suke ḍauke da ḱahoni bakwai sun yi tafiya a gaba a gaban Ubangiji, kuma bayan wannan mayaka suka shiga, kuma sauran taron sun bi a bayan akwatin alkawarin Ubangiji. Firistoci suka busa ḱahoni, sauran taron duka suka kewaye birnin sau shida daga kusa, sa'an nan suka koma sansani, haka suka yi har kwana shida.

Kuma a rana ta bakwai suka tashi da asuba, suka kewaye birnin a wannan rana sau bakwai. Kuma ya faru a zagaye na bakwashi firistoci suka busa ḱaho, sai Yoshuwa ya ce wa ya'yan Isra'ila, Ku yi ihu, gama Ubangiji ya ba da birnin a gare ku. Kuma wannan birni zai zama la'annan, ita da duk abin da yake a cikinta, ga Ubangiji Maḍaukaki, sai dai Rahab karuwa, ku bar ta da rai, ita da duk abin da yake a gidanta. Amma ku za ku kiyaye

sosai daga abin da aka keɓe, don kada ku yi tunani ku kanku ku dāuki daga abin da aka keɓe, ku mai da sansanin ya'yan Isra'ila abin la'ana, ku kuma hallaka mu. Kuma duk azurfa ko zinariya, ko tagulla ko ƙarfe, tsarkakakke ne ga Ubangiji, za a kawo su cikin taskar Ubangiji.

Sai firistoci suka busa ƙahoni, da mutane suka ji ƙarar ƙahonin, sai dukan mutane suka yi ihu tare da babbar kukan yaƙi mai ƙarfi, sai dukan katangar suka rushe kewaye, sai dukan mutane suka haura zuwa cikin birni. Yoshuwa ya keɓe ta, da duk abin da yake a cikin birnin, tun daga namiji har zuwa mace, daga saurayi har zuwa dattijo, har zuwa maraƙi da dabbar dāukar kaya, da bakin takobi.

Kuma Yoshuwa ya ce wa samarin biyu waɗanda suka leƙi asirin, Ku shiga gidan matar, ku fitar da ita daga can, tare da duk abin da take da shi. Sai samarin biyu waɗanda suka leƙi asirin birnin suka shiga gidan matar, suka fitar da Rahab karuwar, da mahaifinta, da mahaifiyarta, da yan'uwanta maza, da danginta, da duk abin da take da shi, suka sa ta a wajen sansanin Isra'ila. Kuma an ƙone birnin da wuta tare da dukan abubuwan da ke cikinta, sai dai azurfa da zinariya da tagulla da ƙarfe an ba da su don a shigar da su cikin taskar Ubangiji.

Kuma Rahab karuwa, da dukan gidan mahaifinta, Yoshuwa ya cece su da rai, kuma ta zauna a cikin Isra'ila har zuwa yau, domin ta ɓoye yan leƙen asirin da Yoshuwa ya aika su leƙi asirin Yeriko. Kuma Yoshuwa ya sa rantsuwa a wannan rana a gaban Ubangiji, yana cewa, La'ananne ne mutumin da zai gina wannan birni, zai kafa tushenta da ɗan farinsa, kuma zai kafa ƙofofinta da ƙaramarsa. Haka kuma Uzzan daga Betel ya yi, ya kafa tushenta da

Abiron ɗan farinsa, kuma ya kafa kofofinta da karamarsa wanda aka tsira.

Kuma Ubangiji yana tare da Yoshuwa, kuma sunansa ya yadu a dukan kasar.

7

Kuma ya'yan Isra'ila sun yi babban laifi, kuma sun dauki wa kansu daga abin da aka keɓe, kuma Akar ɗan Karmi ɗan Zambiri ɗan Zara daga kabilar Yahuda ya dauki daga abin da aka keɓe, kuma Ubangiji ya yi fushi da hasala ga ya'yan Isra'ila.

Kuma Yoshuwa ya aiko da maza zuwa Gai, wanda yake kusa da Betel, yana cewa, Ku leki asirin Gai. Sai mazajen suka haura suka leki asirin Gai. Suka koma wurin Yoshuwa suka ce masa, Kada dukan mutane su haura, amma bari kamar mutum dubu biyu ko dubu uku su haura su yi wa birnin kawanya. Kada ka kai dukan mutane can, domin kaɗan ne suke. Kuma suka haura kamar mutane dubu uku, suka kuwa gudu daga gaban mutanen Gai. Kuma mutanen Gai suka kashe daga cikinsu maza talatin da shida, suka bi su daga kofar, suka farfashe su a gangara, zuciyar mutane ta firgita, ta zama kamar ruwa.

Kuma Yoshuwa ya yage tufafunsa, ya faɗi rubda ciki a kasa a gaban Ubangiji har zuwa yamma, shi da dattawan Isra'ila, suka kuma sa kura a kawunansu. Sai Yoshuwa ya ce, Ina rokonka Ubangiji, me ya sa bawanka ya kawo wannan jama'a ketare Urdun don ya ba da su ga Ba'amoriyawa, ya hallaka mu? Da ma mun zauna mun kuma yi zama a gefen Urdun. Kuma me zan ce da yake Isra'ila ya juya wuya a gaban abokin gabansa? Kuma ya ji

Bakan'ana da dukan mazaunan kasar, za su kewaye mu, za su hallaka mu daga kasar, kuma me za ka yi da babban sunanka?

Sai Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Tashi, me yasa ka fāfī rubda ciki? Mutanen sun yi zunubi kuma sun keta alkawarin da na yi da su, sun saci daga abubuwan da aka keɓe suka sa cikin kayayykinsu. Kuma ya'an Isra'ila ba za su iya jure a gaban abokan gābansu ba, za su juya baya a gaban abokan gābansu, domin sun zama abin la'ana. Ba zan kara kasancewa tare da ku ba, sai dai in kun cire abin la'anar daga cikinku. Tashi tsarkanta mutane, kuma na ce a tsarkanta gobe, waɗannan abubuwa yana cewa Ubangiji Allah na Isra Kuma za a tattara ku duka da safe bisa ga kabilanci, kuma kabilan da Ubangiji ya nuna, za ku kawo bisa ga dangi, kuma dangin da Ubangiji ya nuna, za ku kawo bisa ga gida, kuma gidan da Ubangiji ya nuna, za ku kawo bisa ga mutum. Kuma duk wanda aka nuna shi, za a kɓe shi da wuta, tare da dukan abin da yake da shi, domin ya karya alkawarin Ubangiji, kuma ya aikata laifi a Isra'ila.

Kuma Yoshuwa ya tashi da sassafe, ya kawo mutanen bisa ga kabilunsu, aka kuma nuna kabilar Yahuda. Kuma aka kawo su gaba bisa ga kabilanci, kuma aka nuna kabilar Zarai. Kuma aka kawo su gaba bisa ga mutum ɗaya-ɗaya, Kuma aka nuna Achar ɗan Zambri, ɗan Zara.

Sai Yoshuwa ya ce wa Achar, Ka ba da ɗaukaka yau ga Ubangiji Allah na Isra'ila, kuma ka yi ikirari, ka kuma faɗa mini abin da ka yi, kada ka ɓoye mini. Kuma Achar ya amsa wa Yoshuwa, ya ce, Da gaskiya na yi zunubi a gaban Ubangiji Allah na Isra'ila, haka da haka na yi. Na ga a cikin ganima riga wadda ba ta da komai mai cike da ado, da ɗarabin azurfa guda ɗari biyu, da harshen zinariya guda mai nauyin hamsin didrachma, kuma

bayan na yi tunani a kansu sai na dauke su, ga shi suna a boye a cikin tentina, azurfar kuma tana a boye a farkashinsu. Sai Yoshuwa ya aiki manzanni, suka ruga da gudu zuwa tentin da ke cikin sansanin, sai ga kayan sun kasance a boye a cikin tentinsa, azurfar kuwa tana a farkashinsu. Suka fitar da su daga cikin tanti, suka kawo su wurin Yoshuwa da dattawan Isra'ila, suka kuma ajiye su a gaban Ubangiji.

Sai Yoshuwa ya dauki Achar dan Zara, ya kai shi zuwa kwazazzabon Achor, tare da ya'yansa maza, da ya'yansa mata, da marufansa, da dabbobinsa masu daukar kaya, da dukan tumakinsa, da tantinsa, da dukan dukiya, kuma dukan mutane suna tare da shi, ya kai su zuwa Emekachor. Sai Yoshuwa ya ce wa Akar, Me ya sa ka halaka mu? Ubangiji zai hallaka ka kamar yadda yake a yau. Kuma dukan Isra'ila suka jajjefe shi da duwatsu, suka tara masa babban tarin duwatsu, sai Ubangiji ya daina fushinsa da hasalarsa. Saboda wannan aka kira wurin Emek achor har ya zuwa yau.

8

Kuma Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Kada ka ji tsoro, kada kuma ka firgita, dauki tare da kai dukan mayaƙa, ka tashi ka haura zuwa Gai. Duba, na ba ka sarkin Gai a hannunka, da kasarsa. Kuma za ka yi wa Gai yadda ka yi wa Jericho, da sarkinta, kuma ganimar dabbobinta za ka washe wa kanka, amma ka shirya wa kanka kwanto a bayan birnin.

Sai Yoshuwa ya tashi tare da dukan mayaƙa domin su haura zuwa Gai. Yoshuwa ya zaɓi mutum dubu talatin masu ƙarfi, ya aike su da dare. Kuma ya umarce su, yana cewa, Ku yi kwanto a bayan birnin, kada ku yi nisa da birnin, kuma duk za ku kasance a shirye.

Kuma ni da dukan waɗanda suke tare da ni za mu matso kusa da birnin, kuma zai zama cewa idan mazaunan Ai suka fito don su tarye mu, kamar yadda suka yi a baya, sai mu gudu daga gabansu. Kuma kamar yadda za su fito su bi mu, za mu janye su daga birnin, kuma za su ce, Waɗannan suna gudu daga gabanmu kamar yadda suka yi a dā. Amma ku za ku tashi daga kwanton bauna, kuma za ku shiga cikin birni. Bisa ga wannan kalma za ku yi, duba na umarce muku. Sai Yoshuwa ya aiko su, suka kuwa tafi wurin kwanton, suka zauna tsakanin Betel da Ai, a yammacin Ai.

Kuma da ya tashi da sassafe Yoshuwa a safe, ya ziyarci mutanen, sai suka haura shi da dattawan a gaban mutanen zuwa Gai. Kuma dukan mutanen yaƙi tare da shi sun haura, suna tafiya suka zo gaban birnin daga gabas. Kuma kwanton bauna na birni daga teku, Kuma ya faru da sarkin Gai ya gani, sai ya yi sauri ya fita don ya sadu da su kai tsaye don yaƙi, shi da dukan mutanensa, amma bai san cewa an yi masa kwanto a bayan birnin ba. Kuma ya gani, sai Yoshuwa da Isra'ila suka ja da baya daga gabansu. Kuma suka bi bayan ya'yan Isra'ila, kuma su kansu suka tashi daga birni. Ba a bar kowa a cikin Gai wanda bai bi bayan Isra'ila ba, kuma suka bar garin a buɗe, suka kuma bi bayan Isra'ila.

Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Mika hannunka da māshin da yake a hannunka wajen birnin, domin na riga na ba da ita a hannunka, kuma kwanton ɓauna za su tashi da sauri daga wurinsu. Sai Yoshuwa ya miƙa hannunsa da māshin wajen birnin, Kwanton suna kuwa suka tashi da sauri daga wurinsu, suka fita lokacin da ya miƙa hannunsa, suka shiga birnin, suka kame ta, suka yi sauri suka kone birnin da wuta. Kuma mazaunan Gai suka waiwaya suka duba bayansa, sai suka ga hayaƙi yana tashi daga birnin zuwa sama, kuma ba su ƙara samun inda za su gudu ba, ko nan ko nan. Kuma Yoshuwa da dukan Isra'ila sun ga cewa

kwanton ɓauna sun ɗauki birnin, kuma hayakin birnin ya tashi zuwa sama, sai suka juya suka buge mutanen Ai. Kuma waɗannan sun fita daga cikin birnin don haduwa, suka zama babu kowa a tsakanin sansanin, waɗannan daga wannan gefe kuma waɗannan daga wancan gefe, suka kuma buge su har ba a bar wani daga cikinsu da ya tsira ko ya kuɓuta. Kuma sun kama sarkin Gai da rai, suka kawo shi wurin Yoshuwa.

Kuma kamar yadda ya'yan Isra'ila suka daina kashe dukan waɗanda suke a Gai, da waɗanda suke a filayen, da waɗanda suke a dutsen a kan saukowa, inda suka bi su daga gare ta har zuwa karshe, sai Yoshuwa ya komo zuwa Gai, ya kuma buge ta da bakin takobi. Kuma waɗanda suka fāɗi a wannan rana daga namiji har zuwa mace sun kai dubu goma sha biyu, dukan mazaunan Gai. Sai dai ganimar da take cikin birni duka, waɗanda ya'yan Isra'ila suka washe wa kansu bisa ga umarnin Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarci Yoshuwa.

Kuma Yoshuwa ya kōne birnin da wuta, ya mai da ita tudu marar mazauna har abada har zuwa yau. Kuma ya rataye sarkin Gai a kan itacen da yake da rassa biyu, ya kuwa kasance a kan itacen har zuwa maraice. Da rana tana faɗuwa, Yoshuwa ya ba da umarni, suka saukar da gawarsa daga itacen, suka jefa ta cikin rami, suka kuma tara masa tsibin duwatsu, har ya zuwa yau.

9

Kamar yadda sarakunan Amoriyawa suka ji, waɗanda suke a hayin Urdun, waɗanda suke a kasar tuddai, da waɗanda suke a filin, da waɗanda suke a dukan yankin bakin babban teku, da waɗanda suke kusa da Antilibanon, da Hittiyawa, da Kan'aniyawa,

da Ferizziyawa, da Hiwiyawa, da Amoriyawa, da Girgashiyawa, da Yebusiyawa,

Sun haɗu gaba ɗaya don su yi yaƙi da Yoshuwa da Isra'ila tare.

Kuma mazaunan Gibiyon sun ji dukan abin da Ubangiji ya yi wa Yeriko da Ai. Suka yi haka da wayo, suka zo suka tanadi kansu abinci suka kuma shirya, suka ɗauki tsofaffin buhuna a kan kafafunsu, da tsofaffin salkulan ruwan inabi waɗanda suka yage aka ɗaura. Da ramummukan takalmansu, da takalmansu tsofaffi da aka facewa a kafafunsu, da tufafinsu sun tsufa a kansu, da burodinsu na tanadi bushe, fumfuna kuma ya ruguje.

Suka zo wurin Yoshuwa a sansanin Isra'ila a Gilgal, suka ce wa Yoshuwa da Isra'ila, Mun zo ne daga ƙasa mai nisa, yanzu ku yi mana alkawari. Sai ya'yan Israila suka ce wa Horite, Duba, kada ka zauna a cikinmu, to yaya za mu yi alkawari da kai? Suka ce wa Yoshuwa, Bayinka ne mu, sai Yoshuwa ya ce musu, Daga ina kuke, kuma daga ina kuka zo? Kuma suka ce, Daga ƙasa mai nisa sosai bayinka suka zo a cikin sunan Ubangiji Allahnka, gama mun ji labarin sunansa, da duk abin da ya yi a Masar, da duk abin da ya yi wa sarakunan Amoriyawa waɗanda suke ƙetaren Urdun, wa Sihon sarkin Amoriyawa, da wa Og sarkin Bashan, wanda ya zauna a Ashtarot da kuma a Edrei. Kuma bayan sun ji, dattawan mu da dukan mazaunan ƙasarmu suka ce mana, suna cewa, ku ɗauki tanadi don tafiyar ku, ku je ku sadu da su, ku ce musu, bayinku ne mu, yanzu sai ku yi mana yarjejeniya. Waɗannan burocin, mun tanada su masu zafi a ranar da muka fita don mu zo wurinku, amma yanzu sun bushe kuma sun lalace. Kuma waɗannan salkun ruwan inabi da muka cika sababbi sun fashe, kuma tufafinmu da takalmanmu sun tsufa sosai saboda tsawon tafiya.

Kuma shugabannin suka dauki tanadinsu, amma ba su tambayi Ubangiji ba. Yoshuwa ya yi sulhu da su, kuma suka yi alkawari da su don su cece su, kuma shugabannin taron sun rantse musu.

Kuma ya faru bayan kwana uku da yin alkawari da su, sai suka ji cewa suna kusa da su, kuma cewa suna zaune a cikinsu. Kuma ya'yan Isra'ila suka tashi, suka zo garuruwan su, garuruwan su kuwa su ne Gibeyon da Kefira da Beerot, da garuruwan Yarin. Kuma ya'yan Isra'ila ba su yi yaƙi da su ba, domin dukan shugabanni sun rantse musu da Ubangiji Allah na Isra'ila, kuma dukan taron jama'a sun yi gunaguni a kan shugabannin.

Kuma shugabannin suka ce wa dukan taron jama'a, Mu mun rantse musu da Ubangiji Allah na Isra'ila, kuma yanzu ba za mu iya taɓa su ba. Wannan za mu yi, za mu kama su da rai, kuma za mu kiyaye su, kuma ba za a yi fushi a kanmu ba saboda rantsuwar da muka yi musu. Za su rayu, kuma za su zama masu yankan itace da masu daukar ruwa ga dukan jama'ar, kamar yadda shugabannin suka faɗa musu.

Sai Yoshuwa ya kira su wuri ɗaya, ya ce musu, Me ya sa kuka yaudare ni, kuna cewa, Muna nesa da ku sosai, alhali kuwa maƙwabta ne na waɗanda suke zaune a cikinmu? Kuma yanzu la'anannu kuke, ba zai ƙare ba daga cikinku bawa, ko mai yankan itace, ko mai daukar ruwa a gare ni da kuma ga Allahn na. Suka amsa wa Yoshuwa suna cewa, An faɗa mana duk abin da Ubangiji Allahnka ya umarci Musa bawansa, ya ba ku wannan ƙasa, kuma ya hallaka mu da dukan mazaunan ƙasar a gabanku. Mun ji tsoro ƙwarai game da rayukanmu a gabanku, saboda haka muka yi wannan abu. Kuma yanzu duba, mu masu biyayya ne gare ku,

kamar yadda yake faranta muku rai kuma kamar yadda yake gani a gare ku, sai ku yi mana.

Suka yi musu haka, Yoshuwa kuwa ya cece su a ranar nan daga hannun Isra'ilawa, ba su kuwa kashe su ba. Kuma Yoshuwa ya naɗa su a wannan rana su zama masu yankan itace da masu ɗaukar ruwa ga dukan jama'a, da kuma ga bagaden Allah. Saboda wannan, mazaunan Gibeyon suka zama masu yankan itace da masu ɗaukar ruwa na bagaden Allah har zuwa yau, da kuma zuwa wurin da Ubangiji zai zaɓa.

10

Kamar yadda Adonibezek sarkin Urushalima ya ji cewa Yoshuwa ya ɗauki Gai, kuma ya hallaka ta, kamar yadda suka yi da Yeriko da sarkinta, haka suka yi kuma da Gai da sarkinta, kuma cewa mazaunan Gibeyona sun gudu zuwa wurin Yoshuwa da Isra'ila, Suka ji tsoro sosai daga gare su, domin ya san cewa Gibeon birni ne mai girma, kamar ɗaya daga cikin biranen sarauta, kuma dukan mazajenta karfafa ne. Sai Adonibezek sarkin Urushalima ya aika zuwa ga Elam sarkin Hebron, da zuwa ga Fidon sarkin Jarmuth, da zuwa ga Jephtha sarkin Lachish, da zuwa ga Dabir sarkin Odollam, yana cewa, Ku zo, ku haura zuwa gare ni, ku taimake ni, mu yaƙi Gibeyon, domin sun gudu zuwa ga Yoshuwa da kuma zuwa ga ya'yan Isra'ila. Sai sarakuna biyar na Yebusawa suka haura, sarkin Urushalima, da sarkin Hebron, da sarkin Yerimut, da sarkin Lakish, da sarkin Odollam, su da dukan sojojinsu. Suka kewaye Gibeyon, suka yi mata kawanya.

Kuma waɗanda suke zaune a Gibeyon suka aika zuwa ga Yoshuwa a sansanin Isra'ila a Gilgal, suna cewa, Kada ka janye hannunka daga bayinka, ka haura zuwa gare mu da sauri, ka

taimake mu, ka kuma cece mu, domin dukan sarakunan Amoriyawa waɗanda suke zaune a ƙasar tuddai sun taru a kanmu. Sai Yoshuwa ya haura daga Gilgal, shi da dukan sojojin yaƙi tare da shi, dukan masu ƙarfi masu iko.

Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Kada ka ji tsoron su, domin na ba da su a hannunka, babu ɗaya daga cikinsu da zai tsaya a gabanku.

Kuma da yake Yoshuwa ya zo musu ba zato ba tsammani, ya yi tafiya dukan dare daga Gilgal. Kuma Ubangiji ya rikitar da su a gaban ya'yan Isra'ila, kuma Ubangiji ya murkushe su da babbar murkushewa a Gibeyon, kuma suka bi su ta hanyar hawan Bet-horon, kuma suka yanke su har zuwa Azeka da har zuwa Makkeda. A lokacin da suke gudu daga gaban ya'yan Isra'ila a kan gangaren Bet Horon, sai Ubangiji ya jefa musu duwatsun ƙanƙara daga sama har zuwa Azeka, kuma waɗanda suka mutu saboda duwatsun ƙanƙara sun fi yawa fiye da waɗanda ya'yan Isra'ila suka kashe da takobi a yaƙin.

Sa'an nan Yoshuwa ya yi magana da Ubangiji, a ranar da Allah ya ba da Amoriyawa a ƙarƙashin hannun Isra'ila, lokacin da ya murkushe su a Gibeyon, kuma aka murkushe su a gaban ya'yan Isra'ila, sai Yoshuwa ya ce, Bari rana ta tsaya a bisa Gibeyon, wata kuma a bisa kwazazzabo Aiyalon. Kuma rana ta tsaya, wata kuma ya tsaya, har sai Allah ya kare abokan gabansu, rana kuwa ta tsaya a tsakiyar sama, ba ta fita zuwa yamma har ƙarshen yini guda. Kuma ba a taɓa samun irin wannan rana ba, ko a ɗa ko a ƙarshe, har Allah ya ji roƙon mutum, domin Ubangiji ya yi yaƙi tare da Isra'ila. Kuma waɗannan sarakuna biyar sun gudu, suka buya a cikin kogon da yake a Makeda. Aka kuma ba da rahoto ga Yoshuwa cewa, An sami sarakunan biyar sun buya a cikin kogon da yake a Makeda. Sai Yoshuwa ya ce, Ku yi birgima da duwatsu a

bakin kogon, ku kuma nadà maza su yi tsaron su. Amma ku, kada ku tsaya, ku bi abokan gāban ku, ku kama bayansu, kuma kada ku bar su su shiga cikin biranensu, domin Ubangiji Allahnmu ya ba da su a hannunmu. Kuma ya faru sa'ad da Yoshuwa da dukan ya'yan Isra'ila suka daina karkashe su da kisa mai girma kwarai har zuwa karshe, waɗanda suka tsira suka gudu zuwa cikin biranen masu katanga.

Kuma dukan mutane suka koma wurin Yoshuwa a Makkedah lafiya, kuma babu wani daga cikin ya'yan Isra'ila da ya motsa harshensa.

Sai Yoshuwa ya ce, Buɗe kogon, ku fitar da waɗannan sarakuna biyar daga cikin kogon. Suka fitar da sarakuna biyar daga kogon: sarkin Urushalima, sarkin Hebron, sarkin Yerimut, sarkin Lakish, da sarkin Odollam. Kuma da yake sun fitar da su zuwa ga Yoshuwa, sai Yoshuwa ya kira dukan Isra'ila da shugabannin yakin da suka tafi tare da shi, yana ce musu, Ku zo gaba ku danna kafafunku a kan wuyansu. Sai suka matso suka danna kafafunsu a kan wuyansu. Sai Yoshuwa ya ce musu, Kada ku ji tsoronsu, kada kuma ku razana, ku yi karfin hali ku kuma yi karfi, domin haka Ubangiji zai yi wa dukan abokan gaban ku waɗanda kuke yaki da su. Kuma Yoshuwa ya kashe su, ya kuma rataye su a kan itatuwa biyar, suka kuwa kasance a rataye a kan itatuwan har zuwa yamma. Kuma ya faru da yammacin rana, Yoshuwa ya ba da umarni, suka saukar da su daga itatuwan, suka jefa su cikin kogon da suka fake zuwa a ciki, suka gungura duwatsu a bakin kogon har ya zuwa yau.

Suka ci Makkedah a wannan rana, suka karkashe ta da takobi, suka hallakar da dukan mai rai a cikinta, ba su bar kowa da rai ko

wanda ya tsira ba, suka yi wa sarkin Makkedah kamar yadda suka yi wa sarkin Jericho.

Kuma Yoshuwa ya tafi tare da dukan Isra'ila daga Makkedah zuwa Libna, sai ya yi wa Libna kawanya. Ubangiji kuwa ya ba da ita ga hannun Isra'ila, suka kama ta da sarkinta, suka kashe ta da bakin takobi tare da duk mai rai a cikinta, ba a bar wani da ya tsira ko ya kuɓuta ba, suka yi wa sarkinta kamar yadda suka yi wa sarkin Yeriko.

Sai Yoshuwa da dukan Isra'ila tare da shi suka tashi daga Lebna zuwa Lakish, suka kewaye ta, suka yi mata kawanya. Kuma Ubangiji ya ba da Lakish a hannun Isra'ila. Suka kama ta a rana ta biyu, suka kashe ta da takobi, suka hallaka ta gaba ɗaya, kamar yadda suka yi da Lebna. Sai Elam sarkin Gazer ya haura don ya taimaki Lachish, kuma Yoshuwa ya buge shi da bakin takobi, da mutanensa, har ba a bar wani daga gare su da ya tsira ko ya tsere.

Sai Yoshuwa da dukan Isra'ila tare da shi suka tashi daga Lakish zuwa Odollam, suka kewaye ta suka yi mata kawanya. Ubangiji kuwa ya ba da ita a hannun Isra'ila, suka kama ta a wannan rana, suka kashe ta da takobi, suka kuma kashe duk mai rai a cikinta da hallaka, kamar yadda suka yi wa Lakish.

Kuma Yoshuwa ya tafi tare da dukan Isra'ila zuwa Hebron, suka kewaye ta. Kuma suka buge ta da takobi, kuma duk mai numfashi da yake a cikinta, babu wanda aka bari da rai, kamar yadda suka yi wa Odollam, suka hallaka ta gaba ɗaya, da duk abin da yake a cikinta.

Kuma Yoshuwa da dukan Isra'ila suka koma zuwa Dabir, suka kewaye ta, Sun ɗauke ta, da sarkinta, da kauyukanta, suka kuma

buge ta da bakin takobi, suka hallake ta gaba ɗaya, da duk mai numfashi a cikinta, ba su bar kowa da rai ba, kamar yadda suka yi wa Hebron da sarkinta, haka suka yi wa Debir da sarkinta.

Kuma Yoshuwa ya ci dukan kasar tuddai da Negeb da kwari da Asedot da sarakunanta, bai bar wani da ya tsira ba, kuma ya hallaka duk mai numfashi na rai, kamar yadda Ubangiji Allah na Isra'ila ya umarta. Daga Kadesh Barnea har zuwa Gaza, dukan Goshen har zuwa Gibeon. Kuma duka sarakunansu, da kasarsu, Yoshuwa ya ci su da yaƙi lokaci ɗaya, domin Ubangiji Allah na Isra'ila ya yi yaƙi tare da Isra'ila.

11

Kamar yadda Jabesh sarkin Hazor ya ji, sai ya aika zuwa ga Jobab sarkin Maron, da zuwa ga sarkin Symoon, da zuwa ga sarkin Aziph, Kuma zuwa ga sarakunan da suke a Sidon Babba, zuwa kasar tuddai da kuma zuwa Araba a gaban Keneroth, da kuma zuwa filin, da kuma zuwa Phenaeddor, Kuma zuwa ga Kan'anawan bakin teku daga gabas, da zuwa ga Amoriyawan bakin teku, da Hittiyawa, da Ferizziyawa, da Yebusiyawan da suke a dutsen, da Hiwiyyawa, da waɗanda suke ƙarƙashin Hermon zuwa kasar Massyma. Suka fita su da sarakunansu tare da su, kamar yashin teku da yawansu, da dawakai da kekunan yaƙi masu yawa ƙwarai. Kuma dukan sarakunan nan da kansu suka taru suka iso wuri ɗaya, suka kafa sansani a bakin ruwan Maron don su yi yaƙi da Isra'ila.

Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Kada ka ji tsoro daga gare su, domin gobe a wannan lokaci zan ba da su a rinjaye a gaban Isra'ila, za ka yanke jijiyoyin dawakansu, kuma za ka ƙone keken yaƙinsu da wuta. Kuma Yoshuwa ya zo tare da dukan mutanen

mayafa a kansu a bakin ruwan Maron ba zato ba tsammani, kuma suka fāḍa a kansu a kasar tuddai. Ubangiji kuwa ya ba da su a karkashin ikon Isra'ila, suna karkashe su suka bi su har zuwa Sidon Babba, har zuwa Maseron, har zuwa filayen Massoch wajen gabas, suka karkashe su har ba a bar wani da ya tsira daga gare su ba. Kuma Yoshuwa ya yi musu yadda Ubangiji ya umarce shi, ya yanke jijiyoyin dawakansu, kuma ya kone kekunan yakinsu da wuta.

Kuma Yoshuwa ya koma a lokacin nan, ya kama Hazor da sarkinta, Hazor kuwa a dā tana mulkin dukan waɗānnan mulkoki. Kuma suka kashe duk mai numfashi a cikinta da takobi, suka kuma hallaka su duka, ba a bar wani mai numfashi a cikinta ba, suka kuma kone Hazor da wuta. Yoshuwa ya ci dukan garuruwan mulkokin da sarakunansu, ya karkashe su da takobi, ya hallaka su gaba ḍaya, kamar yadda Musa bawan Ubangiji ya umarta. Amma duk biranen da aka gina katanga, Isra'ila ba ta kone su ba, sai dai Hazor kaḍai Isra'ila ta kone ta. Kuma duka ganimar ta, ya'yan Isra'ila sun kwashe wa kansu, amma su duka sun hallaka su da bakin takobi, har suka hallaka su, ba su bar kome mai numfashi a cikinsu ba. Kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa bawansa, haka Musa ya umarci Yoshuwa, haka kuma Yoshuwa ya yi. Bai sabawa kome ba daga dukan abin da Musa ya umarce shi.

Yoshuwa kuwa ya kwace dukan kasar tuddai, da dukan kasar Negeb, da dukan kasar Goshen, da filin kasa, da yankin yamma, da dutsen Isra'ila, da kwarin. Waɗānda suke kusa da dutsen daga Dutsen Chelcha, da wanda yake hawa zuwa Seir, har zuwa Balagad, da filayen Lebanon a karkashin Dutsen Hermon, ya ḍauki dukan sarakunansu, ya hallaka su, ya kuma kashe su. Kuma Yoshuwa ya yi yaḳi da waɗānnan sarakuna na kwanaki masu yawa.

Kuma babu wani birni da Isra'ila bai ci ba, sun ci su duka ta hanyar yaƙi. Domin ta wurin Ubangiji ne ya faru da aka ƙarfafa zukatansu su yi yaƙi da Isra'ila, domin a halaka su, domin kada a yi musu jinkai, amma domin a halaka su, kamar yadda Ubangiji ya faɗa wa Musa.

Kuma a lokacin nan Yoshuwa ya zo, ya hallaka Anakawa daga ƙasar tuddai, daga Hebron, daga Dabir, daga Anabot, da kuma daga dukan ƙasar Yahuda tare da biranensu, Yoshuwa ya hallaka su gaba ɗaya. Ba a bar kowa daga Anakim a cikin ƙasar ya'yan Isra'ila ba, sai dai a Gaza, da Gat, da Ashdod aka bar su.

Kuma Yoshuwa ya ɗauki dukan ƙasar, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, kuma Yoshuwa ya ba su gādo ga Isra'ila bisa ga rabon kabilansu, sai ƙasar ta huta daga yaƙi.

12

Wadānnan su ne sarakunan ƙasar da ya'yan Isra'ila suka kashe, suka kuma gāji ƙasarsu a hayin Urdun, daga fitowar rana, tun daga kwarin Arnon har zuwa dutsen Hermon, da dukan ƙasar Araba ta gabas. Sihon sarkin Amorawa, wanda ya zauna a Heshbon, yana mulki daga Arnon, wanda yake a cikin kwari bisa ga wani sashi na kwarin, da rabin Gilead har zuwa Jabbok, iyakokin ya'yan Ammon. Kuma Arabah har zuwa tekun Chinnereth a gabas, kuma har zuwa tekun Arabah, wato Tekun Gishiri daga gabas ta hanyar Beth-jeshimoth, daga Teman wadda take karkashin Asedoth Phasga. Kuma Og sarkin Bashan ya rage daga kawaye, wanda yake zaune a Ashtaroth da a Edrei. Mai mulki daga dutsen Hermon da kuma daga Secchai, da dukan Bashan har zuwa iyakokin Gergesi, da Machi, da rabin Gilead na iyakokin Sihon sarkin Heshbon. Musa bawan Ubangiji da ya'yan Isra'ila

maza suka buge su, kuma Musa ya ba da ita a matsayin gādo ga Ruben, da Gad, da rabin kabilar Manasse.

Wadannan su ne sarakunan Amoriyawa wadanda Yoshuwa da ya'yan Isra'ila suka kashe a ketaren Urdun, daga tekun Balagad a filin Lebanon, har zuwa dutsen Chelcha wajen hawan zuwa Seyir. Yoshuwa kuwa ya ba da kasar ga kabilan Isra'ila su gāda bisa ga rabonsu. A cikin dutse, da a cikin fili, da a cikin Araba, da a cikin Asedot, da a cikin jeji, da Negeb, Bahittawa, da Baamoriyawa, da Bakan'anawa, da Baferizziyawa, da Bahiwiyyawa, da Bayebusiyawa.

Sarkin Yeriko, da sarkin Gai, wanda yake kusa da Betel, Sarkin Urushalima, Sarkin Hebron, Sarkin Hierimouth, sarkin Lachish, Sarkin Ailām, sarkin Gazer, Sarkin Dabir, sarkin Gader, Sarki Hermath, sarki Ader, Sarkin Lebna, Sarkin Odollam, Sarki ya tafi, Sarki Taphout, sarki Opher, Sarkin Ophek na Arok, Sarki Asom, Sarki Symoon, Sarki Mambroth, Sarki Aziph, Sarki Kadesh, sarki Zahhak, Sarki Maredoth, sarki Iekom na Carmel, Sarkin Odollam na Pheneador, Sarkin Gei na Galilee, Sarkin Tirzah, dukan wadannan sarakuna ashirin da tara.

13

Yoshuwa kuwa ya tsufa ya kuma ci gaba cikin shekaru, sai Ubangiji ya ce masa, Kai ka tsufa sosai, amma akwai kasa mai yawa da ta rage don a gāda. Kuma wannan ita ce kasar da aka bari, iyakokin Filistiyawa, Geshuri, da Ba'Kanana. Daga yankin da ba kowa a ciki wanda yake fuskantar Masar har zuwa iyakokin Ekron daga gefen hagu na Kan'anawa, ana kida shi ga sarakunan Filistiyawa biyar, wato na Gaza, da na Ashdod, da na Ashkelon, da na Gat, da na Ekron, da na Euaion Daga Teman da dukan kasar Kan'ana a gaban Gaza, da Sidoniyawa har zuwa Afek, har zuwa

iyakokin Amoriyawa, da dukan kasar Galiath ta Filistiyawa, da dukan Lubnan daga fitowar rana daga Gilgal a farkashin dutsen Hermon har zuwa kofar shiga Hamath, Duk wanda yake zaune a kasar tuddai daga Lebanon har zuwa Masereth Memphomaim. Duk Sidoniyawa, ni zan halaka su daga gaban Isra'ila, amma ka raba ta ta hanyar kuri'a ga Isra'ila, kamar yadda na umarce ka.

Kuma yanzu ka raba wannan kasa a matsayin gado ga kabilun tara, da kuma rabin kabilar Manasse. Daga Urdun har zuwa Bahar Rum ta yamma za ka ba da ita, Bahar Rum za ta zama iyaka. Ga kabilu biyu, da rabin kabilar Manasse, ga Reuben, da ga Gad, Musa ya ba su a hayin Urdun, wajen fitowar rana; Musa bawan Ubangiji ya ba su. daga Aroer, wanda yake a kan bakin kogin Arnon, da birni wanda yake a tsakiyar kwari, da dukan Misor daga Medeba Dukan garuruwan Sihon sarkin Amoriyawa, wanda ya yi mulki a Heshbon har zuwa iyakokin ya'yan Ammon, Kuma Galaaditis, da iyakokin Gesiri, da Machati, dukan dutsen Hermon, da dukan Basanitis har zuwa Acha, Dukan mulkin Og a Bashan, wanda ya yi mulki a Ashtarot da Edrei, wannan an bar shi daga cikin giants, kuma Musa ya buge shi, ya kuma hallaka shi. Kuma ya'an Isra'ila ba su hallaka mutanen Geshur, da mutanen Maka, da mutanen Kan'ana ba, kuma sarkin Geshur da mutanen Maka sun zauna a tsakanin ya'an Isra'ila har ya zuwa yau.

Sai dai ga kabilar Lawi ba a ba su gado ba, Ubangiji Allah na Isra'ila shi ne gadonsu, kamar yadda Ubangiji ya fada musu, kuma wannan shi ne rabon da Musa ya raba wa ya'yan Isra'ila a Araboth na Mowab a hayin Urdun kusa da Yeriko.

Kuma Musa ya ba wa kabilar Ruben bisa ga iyalansu. Kuma iyakokinsu sun zama daga Aroer, wanda yake a gaban kwarin Arnon, da birnin da yake a cikin kwarin Arnon, da dukan Misor,

har zuwa Heshbon, da duka biranen da suke a cikin Mishor, da Daibon, da Bamoth Baal, da gidan Meelboth, da Bashan, da Bamoth, da Mephaath, da Kiriathaim, da Sebama, da Serada, da Siyona a cikin dutsen Enab, da Baithphogor, da Asedoth Phasga, da Baiththaseinoth, da dukan biranen Misor, da dukan mulkin Sihon sarkin Amoriyawa, wanda Musa ya buge shi da shugabannin Midiyan, da Ebi, da Rekem, da Zur, da Hur, da Reba mai mulki wanda aka kashe na Sihon, da mazaunan Sihon.

Kuma sun kashe Bala'am ɗan Beyor, mai duba, a lokacin yaƙi.

Ya zama kuwa iyakokin Reuben, Urdun iyaka, wannan ne gādon ya'yan Reuben bisa ga iyalansu, biranen su da gonakin su.

Ya bayar kuma Musa ga ya'yan Gad bisa ga iyalansu. Kuma iyakokinsu sun zama Yazer, dukan biranen Gilejad, da rabin ƙasar ya'yan Ammon har zuwa Araba, wanda yake a gaban Arad. Kuma daga Heshbon har zuwa Araboth bisa ga Mizpah, da Botanim, da Maan har zuwa iyakokin Daibon. Kuma Enadom, da Othargai, da Bainthanabra, da Sokchotha, da Saphan, da sauran mulkin Sihon sarkin Heshbon, kuma Kogin Urdun ya zama iyaka har zuwa sashin Tekun Chinnereth a hayin Kogin Urdun daga gabas. Wannan ne gādon ya'yan maza Gad bisa ga iyalansu da kuma bisa ga biranen su, bisa ga iyalansu za su juya wuya a gaban abokan gābansu, domin ya faru bisa ga iyalansu biranen su, da kuma gonakin su.

Kuma Musa ya ba rabin kabilar Manasse bisa ga iyalansu. Kuma iyakokinsu sun zama daga Ma'an, da dukan mulkin Bashan, da dukan mulkin Og sarkin Bashan, da dukan ƙauyukan Yayir waɗanda suke a cikin Bashan, garuruwa sittin. Kuma rabin Gilejad, da Ashtarot, da Edireyi, biranen mulkin Og a Bashan, ga

ya'an Makir ya'an Manasse, da rabin ya'an Makir ya'an Manasse, bisa ga iyalansu. Waɗannan su ne waɗanda Musa ya ba su gādo a ketaren Urdun a Araboth na Mowab, a ketaren Urdun kusa da Yeriko wajen gabas.

14

Kuma waɗannan su ne masu rarraba gādo na ya'yan Isra'ila a cikin kasar Kan'ana, waɗanda Eleyazar firist, da Yoshuwa ɗan Nun, da shugabannin iyalan kabilu na ya'yan Isra'ila suka raba musu gādo. Bisa ga kuri'a suka gāda, kamar yadda Ubangiji ya umarta ta hannun Yoshuwa ga kabilu tara da rabin kabila daga bayan Urdun. Kuma ga Lawiyawa bai ba su gado a cikinsu ba, Domin ya'yan Yusuf sun kasance kabilai biyu, Manasse da Efraim, ba a ba wa Lawiyawa rabo a cikin kasar ba, sai dai garuruwa don zama, da wuraren da aka keɓe don dabbobinsu. Kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, haka ya'yan Isra'ila suka yi, kuma suka raba kasar.

Kuma ya'yan Yahuda suka zo wurin Yoshuwa a Gilgal, sai Kaleb ɗan Yefunne mutumin Kenizzi ya ce masa, Kai ka san maganar da Ubangiji ya yi wa Musa bawan Allah game da ni da kai a Kadesh Barnea. Ina da shekara arba'in lokacin da Musa bawan Allah ya aiko ni daga Kadesh Barne don in leki asirin kasar, sai na amsa masa magana bisa ga tunaninsa. Yan'uwana maza waɗanda suka haura tare da ni sun canza zuciyar mutane, amma ni na kasance mai kuduri cikakke in bi Ubangiji Allahn na. Sai Musa ya yi rantsuwa a wannan rana, yana cewa, Kasar da ka taka za ta zama gādonka da na ya'yanka har abada, domin ka yi biyayya ga Ubangiji Allahnmu. Kuma yanzu Ubangiji ya rene ni kamar yadda ya faɗa, wannan shekara ta arba'in da biyar, tun lokacin da Ubangiji ya yi wannan magana ga Musa, kuma Isra'ila ta yi tafiya a

cikin jeji, kuma yanzu ga ni a yau ina da shekara tamanin da biyar, Har yanzu ina da ƙarfi a yau, kamar lokacin da Musa ya aiko ni. Haka nan ina da ƙarfi yanzu in fita da kuma in shiga yaƙi. Kuma yanzu ina rokonka wannan dutse, kamar yadda Ubangiji ya faɗa a ranar nan, domin ka ji wannan magana a ranar nan, yanzu amma Anakawa suna can, birane masu katanga da manya-manyar, idan don haka Ubangiji yana tare da ni, zan hallaka su, kamar yadda Ubangiji ya faɗa mini.

Yoshuwa kuwa ya albarkace shi, ya kuma ba Kaleb ɗan Yefunne ɗan Kenaz, Hebron a matsayin gādo. Saboda wannan ne Hebron ta zama ta Kaleb ɗan Yefunne, mutumin Kenizzi, a matsayin gādo har yā zuwa yau, domin ya bi umarni na Ubangiji Allah na Isra'ila. Sunan Hebron a baya birni ne Argob, babban birni na mutanen Anakim, kuma ƙasar ta huta daga yaƙi.

15

Kuma ya zama iyakokin kabilar Yahuda bisa ga iyalan su daga iyakokin Idumiya, daga jeji Sin har zuwa Kadesh wajen Kudu.

Kuma iyakokinsu sun kasance daga Kudu har zuwa sashin tekun gishiri, daga tudun da yake nufi wajen Kudu. Kuma yana wucewa a gaban hawan Akrabin, yana kewayawa Zina, yana hawa daga Kudu zuwa Kadesh Barneya, yana fita Hezron, yana hawa zuwa Addar, yana kuma fita ta wajen yammacin Kadesh, Kuma yana fita zuwa Salmona, kuma yana wucewa har zuwa kwazazzabon Masar, kuma fitowar iyakokin zai kasance a bakin teku, wannan shi ne iyakokinsu daga Kudu.

Kuma iyakokin daga gabas sun haɗa da dukan Tekun Gishiri har zuwa Kogin Urdun. Iyakokin arewa kuwa sun fara daga ƙwarin

tekun, daga sashen Kogin Urdun. Iyakar ta haura zuwa Betaglam, ta wuce daga arewa zuwa Betaraba, sa'an nan ta haura zuwa dutsen Baiyon dan Ruben, Kuma iyakokin suna hawa zuwa kashi hudu na kwazazzabon Achor, sa'an nan suna saukowa zuwa Gilgal, wanda yake daira da hawan Adummim, wanda yake a kudu da kwazazzabon, sa'an nan suna wucewa zuwa ruwan mabuɓɓugar Rana, kuma fitowarsa za ta kasance mabuɓɓugar Rogel. Kuma iyakokin suna hawa zuwa kwazazzabon Ennom, a bayan Yebusi daga Kudu, wato Urushalima, kuma iyakokin suna wucewa zuwa kololuwar dutsen da yake fuskantar kwazazzabon Ennom wajen yamma, wanda yake a yankin kasar Rafain a arewa. Kuma iyakar tana wucewa daga kwankolin dutsen zuwa mabuɓɓugar ruwan Naftowa, kuma tana wucewa zuwa dutsen Efron, sa'an nan kuma tana kai iyakar zuwa Ba'ala, wadda ita ce birnin Yarim. Kuma iyakar za ta zagaya daga Ba'al zuwa teku, kuma za ta wuce zuwa dutsen Assar a bayan garin Yarin daga arewa, wannan shi ne Chaslon, kuma za ta sauko zuwa garin rana, kuma za ta wuce zuwa kudu. Kuma iyakar ta wuce ta bayan Ekron zuwa arewa, sa'an nan iyakokin suka nufi Sukkot, suka wuce zuwa Kudu, suka fita zuwa Libna, kuma karshen iyakokin ya kasance a teku. Kuma iyakokinsu daga teku, babban teku zai tsara iyaka. Waɗannan su ne iyakokin ya'yan Yahuda kewaye bisa ga iyalansu.

Kuma ga Kaleb dan Yefunne, ya ba shi rabo a cikin ya'yan Yahuda saboda umarnin Allah, kuma Yoshuwa ya ba shi birnin Arbok babban birnin Anak; wannan shi ne Hebron. Kuma Kaleb dan Yefunne ya hallaka daga can ya'ya maza uku na Anak, wato Sheshai da Talmai da Ahiman. Kuma Kaleb ya haura daga can zuwa wurin mazaunan Dabir, amma sunan Dabir a da shi ne Birni na Rubutattun Littattafai.

Kuma Kaleb ya ce, Duk wanda zai dauki ya kuma ci birnin Rubuce-rubuce ya kuma mallake ta, zan ba shi Aksa yata ta zama matarsa. Sai Othniel dan Kenaz, dan'uwan Caleb, ya dauke ta, kuma ya ba shi Achsa yarsa ta zama matarsa. Kuma ya faru a lokacin da take fita, sai ta yi masa shawara tana cewa, Zan tambayi mahaifina fili. Sai ta yi kuka daga kan jaki, sai Kaleb ya ce mata, Me yake damunki? Kuma ta ce masa, Ba ni albarka, domin ka ba ni kasar Negeb, ka ba ni Bothanis. Sai ya ba ta Gonathlah ta sama da Gonathlah ta kasa.

Wannan shi ne gadon kabilar ya'yan Yahuda. Sun zama biranen su birane zuwa ga kabilar ya'yan Yahuda a kan iyakokin Edom a kan jeji, da Baseeleel, da Ara, da Asor. da Ikam, da Regma, da Arouel, da Kadesh, da Asorionain, da Mainam, da Balmaana, da kauyukansu, da garuruwan Asheron, wannan ita ce Hazor, da Shin, da Salma, da Moladah, da Seri, da Ba'alat, da Cholasheola, da Beersheba, da kauyukansu, da gonakinssu, Bala, da Bakok, da Asom, da Elboudad, da Bethel, da Hormah. da Ziklag, da Macharim, da Sethennak, da Labos, da Sale, da Eromoth, birane ashirin da tara, da kauyukansu.

A cikin filin Ashtaol, da Zorah, da Eshtaol. Kuma An Dinke, kuma An Mike, kuma Iluthoth, kuma Ungozoma. da Jermouth, da Odollam, da Membra, da Saocho, da Iazeka, da Sakarim, da Gadera, da gonakin ta, garuruwa goma sha huɗu, da kauyukansu. Seneh, da Adasan, da Magadalgad, da Dalad, da Mizpah, da Iachareel, kuma Basedoth, kuma Ideadalea, kuma Chabra, da Maches, da Maachos, da Gedor, da Bagadiel, da Noman, da Machedan, birane goma sha shida, da kauyukansu, Lebna, da Ithak, da Enoch, Da Iana, da Nasib, da Keilam, da Akiezi, da Kezib, da Bathesar, da Ailom, birane goma, da kauyukansu. Ekron, da kauyukanta, da gonakinsu, Daga Ekron zuwa Gemna, da

duka waɗanda suke kusa da Asedoth, da ƙauyukansu, Asiedoth, da ƙauyukanta, da gonakinta, Gaza, da ƙauyukanta, da gonakinta har zuwa kogin Masar, kuma babban teku yana raba.

Kuma a cikin ƙasar tsaunuka akwai Shamir, da Jether, da Socoh, kuma Gudana, kuma birnin Rubuce-rubuce, wannan shine Dabir da Anon, da Into, da Manna, da Aisam, da Goshen, da Halu, da Hanna, da Gilom, birane goma sha ɗaya, da ƙauyukansu. Airem, da Remna, da Soma, da Jemain, da Baethachu, da Phakoua, da Euma, da birnin Arbok, wannan shi ne Hebron, da Sorath, birane tara, da ƙauyukansu, Maon, da Carmel, da Ziph, da Juttah, da Jariel, da Arikam, da Zakanaim, da Gibeah, da Timnah, birane tara, da ƙauyukansu, Ailoua, da Bethsour, da Geddon, da Magaroth, da Bethanam, da Thekoum, birane shida, da ƙauyukansu. Kiriath baal, wannan birni Jarim, da Sotheba, birane biyu, da ƙauyukansu. da Baddargeis, da Tharabaam, da Yabo / Aenon / Ainon. Da Aiochioza, da Naflazon, da garuruwan Sadon, da Arcades, garuruwa bakwai, da ƙauyukansu.

Kuma Bayabusawa sun zauna a Urushalima, kuma ya'yan Yahuda ba su iya halaka su ba, kuma Bayabusawa suka zauna a Urushalima har zuwa yau.

16

Kuma iyakokin ya'yan Yusufu sun kasance daga Urdun na kusa da Yeriko daga gabas, kuma za su haura daga Yeriko zuwa ƙasar tuddai, jeji, zuwa Betel Luz. Kuma zai fita zuwa Betel, kuma zai wuce a kan iyakokin Ahatarthi. Kuma zai wuce a kan teku zuwa iyakokin Attalim har zuwa iyakokin Bethoron ta ƙasa, kuma fitowar su za ta kasance a kan teku. Kuma ya'yan Yusuf maza, Efraim da Manasse, sun gāji.

Kuma ya zama iyakokin ya'yan Efraim bisa ga danginsu, kuma iyakokin gādon su sun kasance daga gabas Atarot, da Erok har zuwa Bet-horon ta sama, da Gazara. Kuma iyakokin za su zo a kan teku zuwa Icasmon daga Arewa Mai Zafi, za su kewayu zuwa gabas zuwa Thenasa, da Selles, kuma za su wuce daga gabas zuwa Ianoka. Kuma zuwa Macho, da Ataroth, da kauyukansu, zai zo a kan Jericho, sa'an nan zai fita zuwa Jordan. Kuma daga Kabari iyakokin za su tafi zuwa teku zuwa Chelkana, kuma fitowar su za ta kasance a teku. Wannan shi ne gādon kabilar Efraim bisa ga iyalansu.

Kuma garuruwan da aka keɓe wa ya'yan Efraim a tsakanin gādon ya'yan Manasse, dukan garuruwa da kauyukansu. Kuma Efraim bai halaka Ba'Kan'ana wanda yake zaune a Gazer ba, kuma Ba'Kan'ana ya zauna a cikin Efraim har zuwa wannan rana, har sai da Fir'auna sarkin Masar ya haura, ya dauke ta, ya kone ta da wuta, kuma suka kashe Kan'anawa da Ferizziyawa da mazaunan Gazer, sa'an nan Fir'auna ya ba da ita a matsayin sadaki ga yarsa.

17

Kuma ya faru iyakokin kabilar ya'yan Manasse, domin wannan ne ɗan fari ga Yusufu, ga Makir ɗan farin Manasse mahaifin Gilejad, gama mutum mayaƙi ne ya kasance, a cikin Gilejad kuma a cikin Bashan. Kuma ya faru ga sauran ya'yan Manasseh bisa ga iyalansu, ga ya'yan Iezi, da ya'yan Kelez, da ya'yan Ieziel, da ya'yan Sukhem, da ya'yan Sumarim, da ya'yan Ofer, waɗannan maza ne bisa ga iyalansu.

Kuma Salpaad ɗan Opher ba shi da ya'ya maza, sai dai ya'ya mata, kuma waɗannan su ne sunayen ya'yan Salpaad mata: Maala, da Noua, da Eglā, da Melcha, da Thersa. Kuma suka tsaya a gaban

Eliazar firist, da a gaban Yoshuwa, da a gaban masu mulki, suna cewa, Allah ya umarci ta hannun Musa ya ba mu gādo a tsakanin yan'uwanmu, kuma aka ba su bisa ga umarnin Ubangiji kuri'a a cikin yan'uwan ubansu. Kuma igiyarsu ta fāfī daga Anassa, da filin Labek daga kasar Gileyad, wadda take bayan Urdun, Domin yan mata na ya'yan maza na Manasse sun gāji gādo a tsakanin yan'uwan su, amma kasar Gileyad ta zama ta ya'yan maza na Manasse waɗanda suka rage.

Iyakokin ya'yan Manasse maza sun zama Delehanath, wanda yake a gaban ya'yan Anath maza, kuma ya tafi zuwa iyakoki zuwa Jamin da Jassib zuwa maɓuɓɓugar Taphthoth. Ga Manasseh zai kasance, kuma Taphath a kan iyakokin Manasseh, ga ya'yan maza Efraim. Kuma iyakokin za su sauko zuwa kwazazzabon Charan a kudu bisa ga kwazazzabon Yariyel, itacen terebinth na Efraim a tsakanin birnin Manasse, kuma iyakokin Manasse a arewa zuwa rafi, kuma fitarsa za ta kasance teku. Daga kudu zuwa ga Efraim, da kuma a arewa Manasse, kuma teku zai zama iyakokinsu, kuma za su haɗu da Asher a arewa, da kuma da Issakar daga gabas. Kuma zai kasance Manasse a cikin Issakar da kuma a cikin Asher, Baitan da ƙauyukanta, da mazaunan Dor da ƙauyukanta, da mazaunan Megiddo da ƙauyukanta, da kashi uku na Mapheta da ƙauyukanta.

Kuma ya'yan Manasse ba su iya hallakar da waɗannan garuruwa ba, sai Ba-Kan'ana ya fara zama a cikin wannan ƙasa. Kuma ya faru cewa da ya'yan Isra'ila suka yi ƙarfi, sai suka mai da Kan'anawa bayi, amma ba su hallaka su gaba ɗaya ba.

Ya'yan Yusuf suka amsa wa Yoshuwa suna cewa, Me ya sa ka ba mu gādo ɗaya kawai, da kaso mai awo ɗaya? Mu mutane masu yawa ne, kuma Allah ya albarkace mu. Sai Yoshuwa ya ce musu,

Idan mutane masu yawa kuke, ku haura zuwa cikin daji, ku share wa kanku idan dutsen Efraim yana takura muku. Suka ce, Dutsen Efraim bai ishe mu ba, kuma Ba-Kan'aniyan da suke zaune a Bait-Shan da kauyukanta, da kuma waɗanda suke kwarin Yezireyel, suna da kekunan yaƙi na ƙarfe da zaɓaɓɓun dawakai. Sai Yoshuwa ya ce wa ya'yan Yusuf, Idan mutane masu yawa ne kuma kuna da ƙarfi mai girma, ba za a ba ku rabo ɗaya ba, Domin kurmin zai zama naka, saboda kurmi ne kuma za ka share shi, kuma zai zama naka, kuma lokacin da ka hallaka Ba'kan'ane gaba ɗaya, saboda doki zaɓaɓɓe yana da shi, kai kuwa ka fi shi ƙarfi.

18

Sai aka tara dukan jama'ar ya'yan Isra'ila a Shilo, suka kafa Tentin Shaida a can, ƙasar kuwa ta kasance a ƙarƙashinsu.

Kuma an bar ya'yan Isra'ila waɗanda ba su karɓi gāɗonsu ba, kabilu bakwai. Sai Yoshuwa ya ce wa ya'yan Isra'ila, Har yausha za ku yi jinkiri ku gāji ƙasar da Ubangiji Allahnmu ya ba ku? Ku ba da maza uku daga cikin ku daga kowace kabila, su tashi su ratsa ƙasar, su rubuta bayani game da ita a gabana, kamar yadda zai zama dole a raba ta. Suka kuwa tafi wurinsa, Kuma ya raba musu kashi bakwai, Yahuda zai tsaya musu iyaka daga Kudu, kuma ya'yan Yusuf za su tsaya musu daga Arewa. Ku amma ku raba ƙasar kashi bakwai, ku kawo su nan gare ni, zan kuma fitar muku da kuri'a a gaban Ubangiji Allahnmu. Ba rabo ga ya'an maza Lawi a cikinku, domin firistancin Ubangiji shi ne rabonsa, kuma Gad da Ruben da rabin kabilar Manasse sun karɓi gāɗonsu a ƙetaren Urdun wajen gabas, wanda Musa bawan Ubangiji ya ba su.

Sai maza suka tashi suka tafi, Yoshuwa kuwa ya umarci mazan da suke tafiya su bincika ƙasar, yana cewa, Ku tafi ku

bincika kasar, sa'an nan ku dawo wurina, a nan zan raba muku gādo a gaban Ubangiji a Shilo. Suka tafi suka ratsa kasar, suka gan ta, suka rubuta ta bisa ga birane, kashi bakwai a cikin littafi, suka kawo zuwa ga Yoshuwa. Kuma Yoshuwa ya jefa musu kuri'a a Shilo a gaban Ubangiji.

Kuma kuri'ar kabilar Benyamin ta fita ta farko bisa ga iyalansu, kuma iyakokin kuri'arsu sun fita a tsakanin ya'yan Yahuda da ya'yan Yusuf.

Kuma iyakokinsu sun kasance daga Arewa, daga Urdun iyakokin za su haura bayan Yeriko daga Arewa, kuma za su haura zuwa dutsen zuwa teku, kuma fitarsa za ta zama Mabdaritis Baithon. Kuma zai wuce daga can iyakokin Luz a kan bayan Luz daga Kudu ta ita, wannan ita ce Betel, kuma zai sauko iyakokin Matarot Orech a kan kasar tuddai, wadda take zuwa Kudu Bethoron ta kasa.

Kuma zai wuce iyakoki kuma zai wuce a kan sashi mai kallon teku daga Kudu, daga dutsen da yake fuskantar Bethoron ta Kudu, kuma fitarsa za ta kasance zuwa Kiriyat Ba'al, wato Kiriyat Yearim, birnin ya'yan Yahuda. Wannan shi ne sashin da yake wajen teku.

Kuma sashin da yake zuwa Kudu daga sashin Kariath Baal, zai wuce iyakoki zuwa Gasin, a kan maɓuɓɓugar ruwan Naphto. Kuma iyakokin za su sauko a kan wani sashi, wannan shi ne a gaban kwarin Sonnam, wanda yake daga yankin Emek Rephaim daga Arewa, kuma za su sauko zuwa Gaienna a bayan Jebousai daga Kudu, za su sauko zuwa maɓulɓular Rogel. Kuma zai wuce a kan maɓuɓɓugar Baitsamis, kuma zai wuce a kan Galilot, wanda yake a gaban hawan Aitamin, kuma zai sauko a kan dutsen Baiyon

na ya'yan Ruben. Kuma zai wuce ta bayan Baitharaba daga Arewa, kuma zai sauko zuwa iyakokin da ke bayan tekun Arewa. Kuma fitar da iyakokin za ta kasance a kan tudu na Tekun Gishiri a arewa zuwa yankin Kogin Urdun daga kudu, waɗannan su ne iyakokin daga kudu.

Kuma Kogin Urdun zai zama iyaka daga bangaren gabas, wannan shi ne gādon ya'yan Benyamin, tare da iyakokin ta kewaye bisa ga iyalansu.

Kuma biranen ya'yan Benyamin bisa ga danginsu sun zama Yeriko, da Betegai, da Amekasis, da Baithabara, da Sarai, da Besana, da Aien, da Phara, da Ephrathah, da Caraphah, da Chephirah, da Moni, da Gibeah, birane goma sha biyu, da kauyukansu. Gibeon, da Ramah, da Beeroth, da Mass, da Miron, da Amok, kuma Phira, kuma Kaphan, kuma Nakan, kuma Zelekan, kuma Thareela. da Yebus, wannan ita ce Urushalima, da Gabaot, Yarim, birane goma sha uku, da kauyukansu. Wannan shi ne gādon ya'yan Benyamin bisa ga iyalansu.

19

Kuma kuri'ar ta biyu ta ya'yan Sham'una ta fita, kuma gādon su ya kasance a tsakanin rabon ya'yan Yahuda. Kuma ya faru kuri'arsu ya haɗa da Beersheba, da Samaa, da Moladah. kuma Arsola, da Bola, da Jason, da Erthoula, da Shirye-shirye, da Hormah, da Sicelac, da Baithmachereb, da Sarsusin, da Batharoth, da filayen su, birane goma sha uku, da kauyukan su. Shiru, da Dumi, da Jether, da Busasshiya, birane huɗu da kauyukansu. Kewaye da biranen su har zuwa Balek masu tafiya zuwa Bameth bisa ga Kudu, wannan ne gādon kabilar ya'yan Simeon bisa ga iyalansu. Daga kuri'ar Yahuda aka ba da gādon kabilar ya'yan

Sham'una, domin rabon ya'yan Yahuda ya fi nasu girma, saboda haka ya'yan Sham'una suka sami gādonsu a tsakiyar rabon Yahuda.

Kuma kuri'a ta uku ta fita zuwa ga Zebulun bisa ga iyalansu, iyakokin gādonsu zai zama Eshedekgola iyakokinsu. Tekun da Magelda, kuma zai haɗu a kan Baitharaba zuwa kwarin da yake a gaban Jeknam. Kuma ya komo daga Seddouk daga gaban gabas na Bait shemesh zuwa iyakokin Chaseloath aith, kuma zai wuce zuwa Dabiroth, kuma zai haura zuwa Phanggai. Kuma daga can zai kewayu daga gaban gabas zuwa Gebere zuwa birnin Katasem, kuma zai wuce zuwa Remmona'a Matharaoza. Kuma iyakokin za su kewayu zuwa arewa zuwa Hamath, kuma fitar su za ta kasance a Ziphron. da Katanath, da Nabaal, da Symoon, da Jericho, da Baithman. Wannan ne gādon kabilar ya'yan Zabulun bisa ga iyalansu, birane da ƙauyukansu.

Kuma ga Issachar ya fita kuri'a ta huɗu. Kuma iyakokinsu sun zama Iaziel, da Chasaloath, da Sunam. kuma Agis, da Siona, da Reeroth, da Anachereth, da Dabiron, da Kishon, da Rebes, da Remmas, da Ieon, da Tomman, da Aimarek, da Bersaphes. Kuma iyakokin za su haɗu a kan Gathbor, da kuma a kan Salim wajen teku, da Beth-shemesh, kuma fitowar iyakokinsa zai zama Urdun. Wannan shi ne gādon kabilar ya'yan Issachar bisa ga iyalansu, garuruwa da ƙauyukansu.

Kuma kuri'a ta biyar ta fita wa Asher bisa ga iyalansu. Kuma iyakokinsu sun zama Exeleketh, da Aleph, da Baithok, da Keaph. da Elimelech, da Ammiel, da Maaseiah, kuma zai haɗu da Karmel bisa ga teku, da Sihiyona, da Labanath. Kuma zai komo daga gabas rana da Baitegenet, zai haɗu da Zabulum da Ekgai, da Fitahel wajen Arewa, zai shiga iyakokin Safataibaitme da Inael, zai

wuce zuwa Chobamasomel. Da sun zo, da Rahab, da na kasance mai dōkin rai, da Kanthan har zuwa Sidon mai girma. Kuma iyakokin za su koma zuwa Rama, har zuwa maḅuḅḅugar Masphassat da na Tiriyana, sa'an nan iyakokin za su koma zuwa Jasiph, kuma fitar sa za ta kasance teku, da Apoleb, da Echozob. da Archob, da Aphek, da Rhaau. Wannan ne gādon kabilar ya'yan Asher bisa ga iyalansu, birane da kauyukansu.

Kuma ga Naftali ya fita kuri'a na shida. Kuma iyakokinsu sun zama Moolam, da Mola, da Besemiin, da Arme, da Nabok, da Iephthamai, har zuwa Dodam, kuma hanyoyin wucewarsa sun zama Urdun. Kuma iyakokin za su koma zuwa teku a Aththabor, sa'an nan za su wuce daga can zuwa Iakana, kuma za su haɗu da Zebulun daga Kudu, kuma Asher zai haɗu da su ta wajen teku, kuma Urdun daga gabas inda rana take fitowa.

Kuma biranen da suke da katanga na mutanen Taya, Taya, da Omathadaket, da Keneret, da Armath, da Aracl, da Hazor, da Jars, da Assarion, da maḅuḅḅugar Asor, da Keroe, da Megalaarim, da Baiththame, da Thessamys. Wannan shi ne gādon kabilar ya'yan Naftali.

Kuma ga Dan ya fita kuri'a na bakwai. Kuma iyakokinsu sun zama Sarath, da Asa, da garuruwan Sammaus. da na Salamis, da Yashi, da Silatha, kuma ya dāuka Timna da Ekron, da Alcatha, da Begeton, da Gebeelan, kuma Azor, kuma Banaibakat, kuma Gethremmon, Kuma daga tekun Hawks, iyakar da take kusa da Joppa. Wannan ne gādon kabilar ya'yan Dan bisa ga iyalansu, biranen su da kauyukan su.

Kuma ya'yan Dan suka tafi suka yi yaƙi da Lakish, suka kame ta, suka buge ta da takobi, suka zauna a cikinta, suka kuma kira

sunanta Leshem Dan.

Suka tafi su mallaki kasar bisa ga iyakokinsu, kuma ya'yan Isra'ila suka ba Yoshuwa dan Nun rabo a cikinsu. Ta hanyar umarnin Allah, suka ba shi birnin da ya nema, Thamnasaarch, wanda yake a dutsen Efraim, ya kuma gina birnin, ya zauna a ciki.

Wadannan su ne rabe-raben da Eleyazar ffirst, da Yoshuwa dan Nun, da shugabannin iyalan kabilan Isra'ila suka raba ta wurin kuri'a a Shilo a gaban Ubangiji, a bakin kofar Tentin Shaida, sa'an nan suka tafi su mallaki kasar.

20

Kuma Ubangiji ya yi magana da Yoshuwa, yana cewa, Yi magana da ya'yan Isra'ila, kana cewa: Ku ba da biranen mafaka wadanda na fada muku ta wurin Musa. Mafaka ga mai kisan kai wanda ya buge rai ba da gangan ba, kuma za su zama muku biranen mafaka, kuma ba zai mutu ba mai kisan kai ta hannun mai daukar fansar jini, har sai ya tsaya a gaban taron don shari'a. Kuma ya keɓe Kadesh a Galili a cikin kasar tudun Naftali, da Shekem a cikin kasar tudun Efraim, da birnin Arbok wanda shi ne Hebron, a cikin kasar tudun Yahuda.

Kuma a hayin Urdun ya ba da Bosor a cikin jeji a fili daga kabilar Ruben, da Aremot a Gilead daga kabilar Gad, da Gaulon a Bashan daga kabilar Manasse.

Wadannan su ne garuruwan da aka keɓe ga ya'yan Isra'ila da kuma baƙon da yake zaune a cikinsu, domin gudu zuwa can duk wanda ya buge rai ba da gangan ba, domin kada ya mutu a

hannun mai daukar fansar jini, har sai ya tsaya a gaban taron don shari'a.

21

Kuma manyan ubannan ya'yan Lawi suka zo wurin Eleyazar firist, da Yoshuwa dan Nun, da kuma wurin manyan shugabannin iyalan kabilan Isra'ila, Kuma na ce musu a Shiloh a kasar Kan'ana cewa, Ubangiji ya ba da umarni ta hannun Musa ya ba mu birane don mu zauna, da wuraren kiwo don dabbobinmu. Kuma ya'yan Isra'ila suka ba wa Lawiyawa garuruwa da wuraren kiwonsu a lokacin rabon gādo bisa ga umarnin Ubangiji.

Kuma kuri'a ta fita zuwa ga mutanen Kohat, kuma ya zama cewa ya'yan Haruna masu firist, Lawiyawa, daga kabilar Yahuda da kabilar Sham'una da kabilar Benyaminu ta hanyar kuri'a, sun sami birane goma sha uku.

Kuma ga ya'an Kahat wadanda suka rage daga kabilar Efraim, daga kabilar Dan, da kuma daga rabin kabilar Manasse, an ba su birane goma ta wurin kuri'a.

Kuma ga ya'yan maza Gershon daga kabilar Issachar, daga kabilar Asher, daga kabilar Naphtali, da kuma daga rabin kabilar Manasseh a Bashan, an ba su birane goma sha uku.

Kuma ga ya'an maza Merari bisa ga iyalansu, daga kabilar Reuben, daga kabilar Gad, da kabilar Zebulun, ta hanyar kuri'a, an ba su birane goma sha biyu.

Kuma ya'yan Isra'ila suka ba Lawiyawa garuruwa da wuraren kiwonsu, kamar yadda Ubangiji ya umurci Musa, ta hanyar kuri'a.

Kuma kabilar ya'yan Yahuda da kabilar ya'yan Sham'una da kabilar ya'yan Benyamina suka ba da waɗānnan garuruwa, aka kuma kira su Zuwa ya'yan Aaron daga mutanen Kahat na ya'yan Lawi, domin waɗānnan ne kuri'ar ta fāḍa. Kuma ya ba su Kiriyaṭ Arba, babban birni na Anak, wannan shi ne Hebron a cikin dutsen Yahuda, amma filayen kiwo da ke kewaye da ita, Kuma gonaki na birnin, da kauyukanta, Yoshuwa ya ba wa ya'yan Kaleb ḍan Yefunne a matsayin mallaka.

Kuma ga ya'yan Haruna maza, ya ba da birnin mafaka ga mai kisan kai, wato Hebron, tare da filayen da aka keɓe da ke tare da ita, da kuma Lemna, tare da filayen da aka keɓe da ke kusa da ita, Kuma Ailom, da abubuwan da aka keɓe mata, da Tema, da abubuwan da aka keɓe mata, Kuma da Dariya tare da keɓantattun wuraren da suke nata, da Dabir tare da keɓantattun wuraren da suke nata, Kuma Asa, da abubuwan da aka keɓe mata, da Tanu, da abubuwan da aka keɓe mata, da Baitshemesh, da abubuwan da aka keɓe mata, birane tara daga cikin waɗānnan kabilai biyu. Kuma daga kabilar Benyamin, an ba su Gibeyon tare da wuraren kiwon ta, da Gatet tare da wuraren kiwon ta, Kuma Anatot da abubuwan da aka keɓe mata, da Gamala da abubuwan da aka keɓe mata, birane huɗu. Dukkan garuruwan ya'yan Haruna firistoci, goma sha uku ne.

Kuma ga mutanen ya'yan Kahat, Lawiyawan da suka rage daga ya'yan Kahat, birnin firistocinsu ya fito daga kabilar Efraim, Suka ba su birnin mafaka na mai kisan kai, wato Shekem, tare da keɓaɓɓun wurarenta, da Gazara tare da keɓaɓɓun wurarenta, Kuma Bet Horon, da keɓaɓɓun garuruwan da suke tare da ita, garuruwa huɗu. Kuma daga kabilar Dan, Elkothaim tare da yankuna da aka keɓe mata, da Gethedan tare da yankuna da aka keɓe mata, Kuma Aijalon, da abubuwan da aka keɓe mata, da

Getheremmon, da abubuwan da aka keɓe mata, garuruwa huɗu. Kuma daga rabin kabilar Manasse, an ba su Taanak tare da wuraren kiwonta, da Iebata tare da wuraren kiwonta, birane biyu. Dukkan birane goma, da keɓaɓɓun da suke tare da su, ga iyalan ya'yan Kahat waɗanda suka rage.

Kuma ga ya'yan maza Gedson Lawiyawa daga rabin kabilar Manasse, garuruwan da aka keɓe wa waɗanda suka kashe mutum, Gaulon a cikin Basanitidi, da keɓaɓɓun wuraren ta, da Bosoran, da keɓaɓɓun wuraren ta, garuruwa biyu. Kuma daga kabilar Issachar, Kishon tare da wuraren da aka keɓe mata, da Debba tare da wuraren da aka keɓe mata, Kuma Ramoth, da abubuwan da aka keɓe mata, da Maɓulɓular Rubututtuka, da abubuwan da aka keɓe mata, birane huɗu. Kuma daga kabilar Asher, Basellath da yankunanta da aka keɓe, da Dabbon da yankunanta da aka keɓe, Kuma Chelkat, da abin da aka keɓe mata, da Rahab, da abin da aka keɓe mata, garuruwa huɗu. Kuma daga kabilar Naftali, birni da aka keɓe don mai kisan kai, wato Kadesh a Galili, tare da wuraren kiwon da suke kewaye da ita, da Nemmoth tare da wuraren kiwon da suke kewaye da ita, da Themmon tare da wuraren kiwon da suke kewaye da ita, birane uku. Dukkan garuruwan Gedson bisa ga danginsu, garuruwa goma sha uku.

Kuma ga mutanen ya'yan Merari, Lawiyawan da suka rage, daga kabilar Zebulun, an ba su Maan da wuraren kiwonta, da Kadesh da wuraren kiwonta, Kuma Zillah, da kasashen kiwo na ta, garuruwa uku. Kuma bayan Kogin Urdun wanda yake kusa da Yeriko, daga kabilar Ruben, birnin mafaka na mai kisan kai, Bosor a cikin jeji, Miso, da wuraren kiwonta, da Yazer, da wuraren kiwonta, da Dekmon, da filayen kiwonta, da Mapha, da filayen kiwonta, birane huɗu. Kuma daga kabilar Gad, birnin mafaka na mai kisan kai, da Ramot a Gilead, da wuraren kiwonta, da

Mahanaim, da wuraren kiwonta, da Heshbon, da filayen kiwonta, da Jazer, da filayen kiwonta, dukkan garuruwan nan huɗu. Dukan birane ga ya'yan Merari bisa ga danginsu waɗanda suka rage daga kabilar Lawi, kuma iyakokin sun zama birane goma sha biyu.

Dukkan biranen Lawiyawa a tsakiyar mallakar ya'yan Isra'ila, arba'in da takwas birane, da wuraren kiwonsu. Kewaye da waɗannan birane, birni da ƙasashen kiwon da ke kewaye da birni ga dukan waɗannan birane,

Kuma Ubangiji ya ba Isra'ila dukan ƙasar da ya rantse zai ba wa ubanninsu, suka kuma gāda ta, suka kuma zauna a cikinta. Kuma Ubangiji ya ba su hutu a kowane gefe, kamar yadda ya rantse wa kakanninsu. Ba wanda ya tsaya a gabansu daga cikin dukan abokan gabansu, dukan abokan gabansu Ubangiji ya ba da su a hannunsu. Ba kowa ya kasa daga dukan kalmomin alheri da Ubangiji ya yi wa ya'yan Isra'ila, duka sun cika.

22

Sa'an nan Yoshuwa ya kira ya'yan Ruben, da ya'yan Gad, da rabin kabilar Manasse, Kuma ya ce musu, Kun ji duk abin da Musa bawan Ubangiji ya umarce ku, kuma kun yi biyayya da muryata a kan duk abin da ya umarce ku. Ba ku yashe yan'uwan ku a waɗannan kwanaki masu yawa, har zuwa yau kun kiyaye umarni na Ubangiji Allahnku. Yanzu fa Ubangiji Allahnmu ya ba yan'uwanmu hutawa, kamar yadda ya faɗa musu. Saboda haka yanzu, bayan kun juya, ku koma gidajenku da ƙasar mallakarku, wadda Musa ya ba ku a hayin Urdun. Amma ku tsare sosai yin umarni da doka, wadda Musa bawan Ubangiji ya umarce mu mu yi, ku ƙaunaci Ubangiji Allahnmu, ku bi dukan hanyoyinsa, ku kiyaye umarnansa, ku manne da shi, ku kuma bauta masa da

dukan tunaninku, da dukan ranku. Yoshuwa ya albarkace su, ya aiko da su, suka kuwa koma gidajensu.

Kuma ga rabin kabilar Manasse, Musa ya ba su a Bashan, kuma ga dāyan rabin, Yoshuwa ya ba su tare da yan'uwansu a hayin Urdun kusa da teku. Lokacin da Yoshuwa ya sallame su zuwa gidajensu, ya albarkace su. Kuma da dukiya mai yawa suka koma gidajensu, tare da dabbobi masu yawa kwarai, da azurfa, da zinariya, da karfe, da tufafi masu yawa, sun raba ganimar abokan gaba tare da yan'uwansu.

Sai ya'yan Ruben maza, da ya'yan Gad maza, da rabin kabilar Manasse suka tashi daga Shiloh a kasar Kan'ana, suka bar sauran Isra'ilawa, suka tafi zuwa Gilead, kasar da suka gāda bisa ga umarnin Ubangiji ta wurin Musa.

Suka zo Gilead na Urdun, wanda yake a kasar Kan'ana, ya'yan Ruben da ya'yan Gad da rabin kabilar Manasse suka gina bagade a can a bakin Urdun, babban bagade da ake gani.

Kuma ya'yan Isra'ila sun ji ana cewa, Duba, ya'yan Ruben, da ya'yan Gad, da rabin kabilar Manasse sun gina bagade a kan iyakokin kasar Kan'ana a Gilead na Urdun, a hayin ya'yan Isra'ila. Kuma dukan ya'yan Isra'ila sun taru a Shilo, domin su haura su yi musu yaki.

Kuma ya'yan Isra'ila suka aika zuwa ga ya'yan Ruben da zuwa ga ya'yan Gad da zuwa ga ya'yan rabin kabilar Manasse a kasar Gilead, Finehas dān Eleyazar dān Haruna babban firist. Kuma goma daga cikin masu mulki tare da shi, mai mulki dāya daga gidan iyali daga dukan kabilun Isra'ila, masu mulkin gidajen iyalai su ne kwamandojin dubbai na Isra'ila. Suka iso wurin ya'an

Ruben, da ya'an Gad, da rabin kabilar Manasse a kasar Gilead, suka yi musu magana, suna cewa, Ga abin da dukan taron Ubangiji yake cewa, wane irin laifi ne wannan da kuka aikata a gaban Allah na Isra'ila, har kuka juya yau daga Ubangiji, kuna gina wa kanku bagade, don ku zama masu tawaye ga Ubangiji? Shin zunubin Fogor bai yi kankanta a gare mu ba, domin ba mu tsarkake daga gare shi har zuwa yau? Kuma annoba ta faru a cikin taron Ubangiji. Kuma ku kun juya baya yau daga Ubangiji, kuma zai zama idan kun rabu yau daga Ubangiji, gobe fushinsa zai sauko a kan dukan Isra'ila. Kuma yanzu idan kasar mallakarku ta yi kankanta, ku ketare zuwa kasar mallakar Ubangiji, inda alfarwar Ubangiji take zaune, kuma ku gada tare da mu, amma kada ku zama yan tawayen Allah, kuma kada ku rabu da Ubangiji, saboda ginin bagade a waje da bagaden Ubangiji Allahnmu. Ashe, Achar dan Zara bai yi laifi ya yi laifi game da abin da aka keke ba, kuma fushi ya sauko a kan dukan taron Isra'ila? Kuma wannan mutum daya ya mutu saboda zunubinsa.

Sai ya'yan Reuben, da ya'yan Gad, da rabin kabilar Manasseh suka amsa, suka yi magana da shugabannin dubai na Isra'ila, suna cewa, Allah Allah Ubangiji ne, kuma Allah Allah shi kansa ya sani, kuma Isra'ila shi kansa zai sani, idan a cikin tawaye mun yi laifi a gaban Ubangiji, kada ya cece mu a wannan rana. Kuma idan mun gina wa kanmu bagade, domin mu rabu daga Ubangiji Allahnmu, domin mu mika a kansa hadayar konawa, domin mu yi a kansa hadayar ceto, Ubangiji zai nemi.

Amma saboda tsoron magana muka yi wannan, muna cewa, domin kada ya'yanku su ce wa ya'yanmu gobe, Me kuke da shi ga Ubangiji Allah na Isra'ila? Kuma Ubangiji ya sanya iyakoki tsakaninmu da ku, wato Kogin Urdun, kuma ba ku da rabo a cikin Ubangiji, kuma ya'yanku maza za su ware ya'yanmu maza, domin

kada su bauta wa Ubangiji. Kuma mun ce za mu yi haka, don ginin wannan bagade ba saboda hadayun hatsi ba kuma ba saboda hadayun sadaukarwa ba, Amma domin wannan ya zama shaida a tsakaninmu da ku, da kuma a tsakanin tsararrakinmu bayammu, don mu yi wa Ubangiji hidima a gabansa, da hadayunmu da sadaukokinmu da hadayun cetonmu, kuma don kada ya'yanku su ce wa ya'yanmu gobe, Ba ku da rabo a wurin Ubangiji. Kuma muka ce, Idan ya taɓa faruwa a wani lokaci su yi magana da mu, ko da tsararrakinmu a gobe, su ce, Ku duba kamannin bagaden Ubangiji wanda ubanninmu suka gina, ba don hadayu ba, ba kuwa don sadakoki ba, amma shaida ce tsakaninku da mu, da kuma tsakanin ya'yanmu. Kada yā zama don haka mu juya daga Ubangiji a yau, mu rabu da Ubangiji, har mu gina bagade don hadayun ya'yan itace, da hadayu na Salamis, da hadayar ceto, ban da bagaden Ubangiji wanda yake gaban tentinsa.

Kuma Finihas firist da dukan shugabannin taron Isra'ila waɗanda suke tare da shi sun ji kalmomin da ya'yan Ruben maza da ya'yan Gad maza da rabin kabilar Manasse suka faɗa, wannan kuwa ya faranta musu rai. Sai Finehas firist ya ce wa ya'yan Ruben da ya'yan Gad da rabin kabilar Manasse, Yau mun san cewa Ubangiji yana tare da mu, domin ba ku yi laifi a gaban Ubangiji ba, kuma kun ceci ya'yan Isra'ila daga hannun Ubangiji. Sai Finehas firist da shugabanni suka koma daga wurin ya'yan Ruben da ya'yan Gad da rabin kabilar Manasse daga Gilead zuwa kasar Kan'ana wurin ya'yan Isra'ila, suka kuma ba su amsa. Kuma ya gamshi ya'yan Isra'ila, suka yi magana da ya'yan Isra'ila, suka kuma albarkaci Allah na ya'yan Isra'ila, suka ce ba za su kara hawa zuwa gare su cikin yaki don su hallaka kasar ya'yan Ruben da ya'yan Gad da rabin kabilar Manasse ba, suka kuwa zauna a kanta.

Sai Yoshuwa ya ba da suna ga bagaden Ruben da na Gad da na rabin kabilar Manasse, ya kuma ce, Shaida ce a tsakaninsu cewa Ubangiji shi ne Allahnsu.

23

Kuma ya faru bayan kwanaki masu yawa, bayan da Ubangiji ya ba wa Isra'ila hutu daga dukan abokan gaban su kewaye da su, Yoshuwa kuwa ya tsufa, ya ci gaba da shekaru. Sai Yoshuwa ya kira dukan ya'yan Isra'ila tare da dattawansu, da shugabanninsu, da alƙalansu, da marubuta nasu, ya ce musu, Ni na tsufa, na kuma ci gaba da kwanaki, Amma ku kun ga dukan abin da Ubangiji Allahnmu ya yi wa waɗannan al'ummai a gabanmu, domin Ubangiji Allahnku ne ya yi yaƙi dominku. Duba cewa na raba muku al'ummai waɗanda suka rage a gare ku waɗannan a matsayin gādo ga kabilanku, daga Urdun tare da dukan al'ummai da na hallaka, kuma daga Bahar Rum Mai Girma zai iyakance zuwa yammacin rana.

Ubangiji Allah namu wannan zai hallaka su daga gabanmu, har sai sun halaka, kuma zai aika musu da namomin daji, har sai ya hallaka su da sarakunansu daga gabanku, kuma za ku gāji ƙasarsu, kamar yadda Ubangiji Allah namu ya faɗa muku. Ku kasance masu ƙarfi sosai don ku kiyaye ku kuma aikata dukan abubuwan da aka rubuta a cikin littafin dokar Musa, domin kada ku karkata zuwa dama ko hagu, domin kada ku shiga cikin al'ummai waɗanda aka bari sauran waɗannan, kuma ba za a ambaci sunayen allolinsu a cikinku ba, ko kuma kada ku bauta musu, ko kuma kada ku yi musu sujada, Amma za ku manne kanku ga Ubangiji Allahnmu, kamar yadda kuka yi har zuwa yau. Kuma Ubangiji zai hallaka su daga gaban ku, al'ummai manya masu ƙarfi, kuma babu wanda ya tsaya gaba da mu har zuwa yau.

Mutum ɗaya daga cikinku ya kori dubu ɗaya, domin Ubangiji Allahnmu ya yi yaƙi a madadinku, kamar yadda ya faɗa mana.

Kuma ku tsare sosai don ƙaunar Ubangiji Allahnmu. Idan kun juya baya kuma kuka haɗu da sauran al'umman nan da suke tare da ku, kuka yi aure da su, kuka haɗu da su, su ma su haɗu da ku, Ku sani cewa Ubangiji ba zai ƙara halaka waɗannan al'ummai daga gabanku ba, kuma za su zama muku tarko, da abin tuntuɓe, da kusoshi a diddigenku, da kibiyoyi a idanunku, har sai kun hallaka daga wannan ƙasa mai kyau wadda Ubangiji Allahnku ya ba ku.

Ni kuwa zan tafi hanyar da dukan mutanen duniya suke bi, kuma za ku sani da zuciyarku da ranku, cewa ba ko kalma ɗaya da ta kasa cika daga cikin dukan maganganun da Ubangiji Allahnmu ya yi game da dukan abubuwan da suka shafe mu ba, ba wata da ta gaza cikin su ba. Kuma zai kasance kamar yadda dukan kyawawan kalmomi da Ubangiji ya yi muku suka cika, haka ma Ubangiji Allah zai kawo muku dukan mugayen kalmomi har sai ya hallaka ku daga wannan ƙasa mai kyau wadda Ubangiji ya ba ku. A cikin ku keta alkawarin Ubangiji Allahnmu wanda ya umarce mu, kuma kun tafi kun bauta wa waɗansu alloli kuma kun yi musu sujada.

24

Sai Yoshuwa ya tattara dukan kabilan Isra'ila zuwa Shilo, ya kuma kira dattawansu da marubutan su da alƙalansu, ya kuma kafa su a gaban Allah.

Sai Yoshuwa ya ce wa dukan mutane, Ga abin da Ubangiji Allah na Isra'ila ya ce, A bayan kogin ne kakanninku suka zauna tun farko, Tera mahaifin Ibrahim da mahaifin Nahor, kuma sun

bauta wa waɗansu alloli. Kuma na ɗauki ubanku Ibrahimida daga hayin kogin, na jagoranci shi a dukan ƙasar, na ƙara zuriyarsa, kuma na ba shi Ishaku. Kuma ga Ishaku na ba da Yakubu da Isuwa, kuma na ba Isuwa dutsen Sehir ya gāda shi, amma Yakubu da ya'yansa maza suka gangara zuwa Masar, suka zama a can al'umma mai girma da yawa mai ƙarfi, amma Masarawa suka wulaƙanta su. Kuma na bugi Masar da alamomin da na yi a cikinsu. Kuma bayan wannan, ya fitar da iyaye namu daga Masar, kuma kuka shiga cikin Tekun Ja, sai Masarawa suka bi iyaye namu da karusai da dawakai zuwa cikin Tekun Ja. Kuma muka yi kuka zuwa ga Ubangiji, sai ya ba da girgije da duhu a tsakaninmu da Masarawa, ya kuma kawo teku a kansu ya rufe su. Idanunku sun ga dukan abin da Ubangiji ya yi a ƙasar Masar, kuma kun kasance a cikin jeji kwanaki masu yawa.

Kuma ya jagorance mu zuwa ƙasar Amoriyawa waɗanda suke zaune a ketaren Urdun, kuma Ubangiji ya ba da su a hannunmu, kuma kun gāji ƙasarsu, kuma kun hallaka su daga gabanku.

Kuma Balak ɗan Zippor, sarkin Moab, ya tashi ya shirya yaƙi da Isra'ila, ya aika ya kira Bala'am don yā la'anta mu. Kuma Ubangiji Allahnka bai so ya hallaka ka ba, kuma ya albarkace mu da albarkoki, kuma ya cece mu daga hannuwansu, kuma ya ba da su. Kuma kun haye Urdun, kuma kun zo cikin Yeriko, kuma sun yi yaƙi da mu waɗanda suke zaune a Yeriko, Amoriyawa, da Kan'aniyawa, da Ferizziyawa, da Hiwiya, da Yebusiya, da Hittiyawa, da Girgashiyawa, kuma Ubangiji ya ba da su a hannunmu. Kuma ya aiko da rina a gabanku, kuma ya kori sarakuna goma sha biyu na Amoriyawa daga gabanmu, ba da takobinku ba kuma ba da bakanku ba.

Kuma ya ba ku kasa wadda ba ku yi aiki a kanta ba, da birane waɗanda ba ku gina ba, kuma kuka zauna a cikinsu, da gonakin inabi da gonakin zaitun waɗanda ba ku shuka ba, kuna kuma ci.

Kuma yanzu ku ji tsoron Ubangiji, ku bauta masa cikin gaskiya da adalci, ku kawar da allolin baƙi waɗanda ubanninmu suka bauta musu a ƙetaren kogi da a Masar, ku kuma bauta wa Ubangiji. Idan ba ya faranta muku rai ku bauta wa Ubangiji, to sai ku zaɓi wa kanku a yau wanda za ku bauta, ko allolin kakanninku waɗanda suke a ƙetaren kogin, ko kuma allolin Amoriyawa waɗanda kuke zaune a ƙasarsu, amma ni da gidana za mu bauta wa Ubangiji, domin mai tsarki ne.

Kuma mutanen suka amsa suka ce, Kada Allah ya sa mu bar Ubangiji don mu bauta wa waɗansu alloli. Ubangiji Allahnmu, shi kansa Allah ne, shi ne ya fito da mu da kakanninmu daga Masar, kuma ya tsare mu a dukan hanyar da muka bi, da kuma a cikin dukan al'ummai da muka ratsa. Ubangiji kuwa ya korar da mutanen Amoriyawa da dukan al'ummai da suke zaune a ƙasar daga gabanmu, amma mu ma za mu bauta wa Ubangiji, gama shi ne Allahnmu.

Yoshuwa ya ce wa mutane, Ba za ku iya bauta wa Ubangiji ba, domin Allah mai tsarki ne, kuma mai kishi ne, wannan ba zai gafarta muku zunubai da laifukanku ba. Lokacin da za ku yashe Ubangiji ku kuma bauta wa waɗansu alloli, zai zo ya cutar da ku ya kuma hallaka ku maimakon alherin da ya yi muku. Sai mutane suka ce wa Yoshuwa, A'a, amma Ubangiji ne za mu bauta.

Kuma ya ce Yoshuwa zuwa ga mutane, shaidu ku bisa ga Kuma yanzu ku cire allolin baƙi waɗanda suke a cikinku, ku kuma

miƙa zukaƙaƙu ga Ubangiƙi Allah na Isra'ila. Sai mutanen suka ce wa Yoshuwa, Za mu bauta wa Ubangiƙi, kuma za mu ji muryarsa.

Kuma Yoshuwa ya yi alƙawari da mutane a wannan rana, ya kuma ba su doka da hukunci a Shilo a gaban Alfarwar Allah na Isra'ila. Kuma ya rubuta waɗannan kalmomi a cikin littafin dokokin Allah, ya ɗauki babban dutse, Yoshuwa kuwa ya kafa shi a farƙashin itacen terebinth a gaban Ubangiƙi. Kuma Yoshuwa ya ce wa mutane, Duba, wannan dutse zai zama shaida a tsakaninku, domin shi da kansa ya ji dukan abin da Ubangiƙi ya faɗa masa, wanda ya yi magana da ku a yau. Wannan zai zama shaida a tsakaninku a farshen kwanaki, lokacin da kuka yi ƙarya ga Ubangiƙi Allahna. Kuma Yoshuwa ya sallami mutane, suka kuwa tafi kowannensu zuwa wurinsa. Kuma Isra'ila ya yi wa Ubangiƙi hidima dukan kwanakin Yoshuwa, da dukan kwanakin dattawan waɗanda suka daɗe da rai bayan Yoshuwa, waɗanda suka ga dukan ayyukan Ubangiƙi da ya yi wa Isra'ila.

Kuma ya faru bayan waɗannan abubuwa, sai Yoshuwa ɗan Nun, bawan Ubangiƙi ya mutu, yana da shekara ɗari da goma. Suka binne shi a iyakokin gadonsa a Tamnasara, a ƙasar tuddan Efraim, arewacin Dutsen Gilead.

Kuma ya'yan Isra'ila maza sun ɗauko ƙasusuwan Yusuf daga Masar, suka binne su a Shekem, a cikin rabon filin da Yakubu ya saya daga Amoriyawa waɗanda suke zaune a Shekem da tumaki ɗari, ya kuma ba wa Yusuf a matsayin rabo.

Kuma ya faru bayan waɗannan abubuwa, Eleyazar ɗan Haruna babban firist ya mutu, aka kuma binne shi a Gibeya ta Finehas ɗansa, wadda aka ba shi a tudun Efraim.